dan simmons

ilion

premiul locus

colecția
nautilus
science fiction

Colecție coordonată de Mihai-Dan Pavelescu

Dan Simmons s-a născut în 1948 în statul american Illinois și a crescut în Vestul Mijlociu. În 1970 a absolvit Colegiul Wabash și a fost recompensat cu Premiul Phi Beta Kappa pentru excelență în ficțiune, jurnalism și artă. A urmat Washington University din St Louis, după care a lucrat optsprezece ani în învățământul primar. Prima povestire i-a fost publicată în 1982, iar primul roman în 1985. Din 1987 este scriitor liber-profesionist. Dan Simmons a devenit faimos în 1989, când a câștigat Premiile Hugo și Locus cu romanul *Hyperion*, a cărui structură este inspirată din *Decameronul* și *Povestiri din Canterbury*. Simmons a abordat de-a lungul carierei sale literare diverse genuri, combinându-le uneori în cadrul aceluiași volum: science-fiction, horror, fantasy și roman polițist. Dintre lucrările sale amintim: *Song of Kali* (Premiul World Fantasy, 1986), *Carrion Confort* (Premiile Bram Stoker, Locus și British Fantasy în 1990), *Hyperion* (Premiile Hugo și Locus în 1990, Ignotus, Spania, 1991 și Seiun, Japonia, 1995), *Entropy's Bed at Midnight* (Premiul Locus, 1991), *The Fall of Hyperion* (Premiile Locus și SF Chronicle în 1991, British SF, 1992 și Seiun, Japonia, 1996), *Prayers to Broken Stones* (Premiul Bram Stoker, 1992), *Summer of Night* (Premiul Locus, 1992), *Children of the Night* (Premiul Locus, 1993), „This Year's Class Picture" (Premiile World Fantasy, Bram Stoker și Sturgeon în 1993, Seiun, Japonia, 1999), „Death in Bangkok" (Premiile Bram Stoker și Locus, 1994), *Fires of Eden* (Premiul Locus, 1995), „The Great Lover" (Premiul Imaginaire, Franța, 1996), *The Rise of Endymion* (Premiile Locus și SF Chronicle în 1998), „Orphans of the Helix" (Premiul Locus, 2000), *A Winter Haunting* (Premiul International Horror Guild, 2003), *Ilion* (Premiul Locus, 2004).

dan Simmons

ilion

Traducere din limba engleză
Mihai-Dan Pavelescu

Coperta colecției: Corneliu ALEXANDRESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SIMMONS, DAN
Ilion/ Dan Simmons, trad Mihai-Dan Pavelescu
București, Nemira & Co , 2008
ISBN 978-973-143-251-9

I Pavelescu, Mihai-Dan (trad)

821 111-31=135.1

Dan Simmons
ILIUM
© 2003 by Dan Simmons

© Editura Nemira & Co , 2008

Redactor. Florin Leodor DĂNILĂ
Tehnoredactor: Emanuel BOTEZATU

Tiparul executat de Alfoldi Nyomda Rt

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor

ISBN 978-973-143-251-9

La prețul de vânzare se adaugă 2% reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează Uniunii Scriitorilor din România

Romanul acesta este dedicat Colegiului Wabash – oamenilor, catedrelor și moștenirii sale.

„Iar Mintea, lipsită de-ncântare,
Se-ntoarnă-n propria-i desfătare:
Mintea, Oceanu-n care orice creatură
Își poate găsi perechea pe măsură;
Totuși creează, transcendându-le pe toate,
Multe-alte Lumi și Oceane-ndepărtate;
Și tot ceea ce fu făcut se pierde
Într-un Gând verde, la o Umbră verde."

Grădina de ANDREW MARVELL

„Boi și oi grase cu armele poți dobândi la războaie și agonisi-vei cu munca pe lume și cai și tripeduri; sufletul însă, odată ce scapă din stavila gurii, dus e și nu-l mai apuci și nu-l cucerești pe vecie."

Ahile, în *Iliada* de HOMER,
Cântul al IX-lea, 405-409

„O inimă haină ce-și adastă clipa și mușcă."

Caliban în *Caliban despre Setebos*
de ROBERT BROWNING

MULȚUMIRI

Multe traduceri ale *Iliadei* au fost utilizate în scrierea acestui roman, dar aș dori în mod special să mulțumesc următorilor traducători: Robert Fagles, Richmond Lattimore, Alexander Pope, George Chapman, Robert Fitzgerald și Allen Mandelbaum. Frumusețea tălmăcirilor lor este variată, iar talentul lor este mai presus de înțelegerea celui care scrie aceste rânduri.

Dintre poeziile și prozele auxiliare asociate *Iliadei*, care au ajutat la crearea acestui volum, aș dori în mod special să le menționez pe cele aparținând lui W.H. Auden, Robert Browning, Robert Graves, Christopher Logue, Robert Lowell și lordului Alfred Tennyson.

Pentru cercetări și comentarii despre *Iliada* și Homer, doresc să amintesc lucrările lui Bernard Knox, Richmond Lattimore, Malcolm M. Willcock, A.J.B. Wace, F.H. Stubbings, C. Kerenyi și alți membri ai *scoliei* lui Homer, prea numeroși pentru a-i enumera.

Pentru comentarii pătrunzătoare privind Shakespeare și *Caliban despre Setebos* de Robert Browning, mulțumesc cu recunoștință scrierilor lui Harold Bloom, W.H. Auden și editorilor volumului *Norton Anthology of English Literature*. Pentru comentarii asupra interpretării date de Auden poemului *Caliban despre Setebos* și pentru alte aspecte legate de Caliban, îmi îndrum cititorii spre *Later Auden* de Edward Mendelson.

Opiniile lui „Mahnmut" asupra sonetelor lui Shakespeare au fost inspirate în general de minunata carte *The Art of Shakespeare's Sonnets* de Helen Vendler.

Multe dintre comentariile lui „Orphu de pe Io" despre opera lui Marcel Proust au fost inspirate de cartea lui Roger Shattuck: *Proust's Way: A Field Guide to* In Search of Lost Time.

Pentru cititorii interesați să întreacă dragostea lui Mahnmut față de Shakespeare, aș recomanda *Shakespeare: The Invention of the Human* de Harold Bloom, *Me and Shakespeare: Adventures with the Bard* de Herman Gollob și *Shakespeare: A Life* de Park Honan.

Pentru hărți detaliate ale planetei Marte (înainte de terraformare), îndrept multă recunoștință către NASA, Jet Propulsion Laboratory și cartea *Uncovering the Secrets of the Red Planet*, publicată de National Geographic Society, editată de Paul Raeburn, cu prefață și comentarii de Matt Golombeck. Revista *Scientific American* a însemnat o bogată sursă de detalii și recunoștința mea se îndreaptă spre articole ca *The Hidden Ocean of Europa* de Robert T. Pappalardo, James W. Head și Ronald Greeley (octombrie 1999),

Quantum Teleportation de Anton Zeilinger (aprilie 2000) şi *How to Build a Time Machine* de Paul Davies (septembrie 2002).

În cele din urmă, îi mulţumesc lui Clee Richeson pentru detalii privind construirea unui cubilou cu cupolă de lemn.

NOTA AUTORULUI

Când fratele meu mai mic și cu mine ne scoteam soldățeii de plumb din cutie, nu aveam nici o problemă să ne jucăm cu ostașii în uniforme albastre și gri din Războiul de Secesiune, alături de cei în uniforme verzi din al Doilea Război Mondial. Prefer să consider asta ca fiind un exemplu precoce a ceea ce John Keats numea „capacitate negativă". (Aveam, de asemenea, un viking, un cowboy, un indian și un centurion roman, care aruncau grenade, dar ei făceau parte din plutonul Comandoului Temporal. Unele anomalii necesită ceea ce tipii de la Hollywood insistă în a denumi „backstory".)

În cazul *Ilionului* însă, am considerat că era necesară o coerență. Acei cititori care au început, ca și mine, cu minunata traducere a *Iliadei* realizată în 1951 de Richmond Lattimore, vor observa că Hektor, Achilleus și Aias au devenit Hector, Ahile și Aias (Micul și Marele). În privința aceasta, sunt de acord cu Robert Fagles, în traducerea sa din 1990: deși aceste versiuni mai latinizate sunt îndepărtate de

limba greacă – Hektor împotriva lui Akhilleus, akhaianilor și argeioilor –, versiunea mai fidelă sună uneori ca tusea unei pisici care elimină un ghemotoc de păr. Așa cum observă Fagles, nimeni nu poate pretinde o coerență perfectă, și lectura mai lină este ușurată când revenim la practica tradițională a poeților englezi de a folosi formele latine, ba chiar și cele engleze moderne, pentru eroi și zei.

Excepția în această privință, citându-l din nou pe Fagles, este atunci când ar trebui să avem Ulise în loc de Odiseu, sau, să zicem, Minerva în loc de Atena. În incredibil de frumoasa traducere a *Iliadei* în cuplete eroice, Alexander Pope nu a avut nici o problemă ca „Jupiter" sau „Jove" să-l mustruluiască pe Ares (nu pe Marte), dar aici capacitatea mea negativă se împiedică. Uneori, se pare, trebuie să te joci doar cu soldățeii verzi.

1

CÂMPIILE ILIONULUI

Mânie...

Cântă, o, Muză, despre mânia lui Ahile, fiul lui Peleus, cruntul, ucigașul-de-oameni, cel ursit morții, cântă despre mânia care le-a răpit aheilor atâția bărbați buni și care a trimis multe suflete brave și semețe către temuta Casă a Morții! Și mai cântă, o, Muză, despre mânia zeilor înșiși, arțăgoși și puternici, aici, pe noul lor Olimp, despre mânia post-oamenilor, deși poate că ei sunt morți și pieriți, și despre mânia acelor puțini oameni adevărați rămași, deși poate că ei au devenit egoiști și inutili! Și mai cântă, o, Muză, despre mânia acelor făpturi gânditoare, conștiente și serioase, dar nu prea apropiate de oameni, care visează sub ghețurile Europei, care mor în cenușile sulfuroase ale lui Io și care se nasc în faliile înghețate ale lui Ganimede!

Ah, și cântă despre mine, o, Muză, cântă despre sărmanul Hockenberry, renăscut împotriva voinței sale – sărmanul mort Thomas Hockenberry, doctor în filozofie, Hockenbush pentru prieteni, prieteni de mult transformați în colb pe o planetă de mult lăsată în urmă. Cântă despre mânia *mea*, da, despre *mânia* mea, o, Muză, mică și neînsemnată așa cum poate fi mânia aceasta, când este măsurată cu furia zeilor nemuritori sau cu furia ucigașului-de-zei, Ahile!

Gândindu-mă mai bine, o, Muză, nu mai cânta nimic despre mine. Te cunosc. Am fost legat de *tine* și am fost sluga *ta*, o, Muză, jigodie fără pereche. Și nu am încredere în tine, o, Muză. Nici un pic!

De va trebui să fiu nedoritorul cor antic al acestei povești, atunci pot începe de oriunde aș alege. Aleg să încep de aici.

Este o zi ca oricare alta din cei mai bine de nouă ani scurși de la renașterea mea. Mă trezesc în barăcile Scolia, locul de nisip roșu, cer albastru și capete uriașe de piatră, sunt chemat de Muză, sunt adulmecat de cerberii ucigași și lăsat să trec, sunt purtat imediat pe cei douăzeci și șapte de kilometri verticali spre culmile ierboase ale Olimpului, în escalatorul de cristal de mare viteză de pe versantul estic, și – după ce m-am prezentat la vila pustie a Muzei – îmi primesc informarea de la scoliastul care iese din schimb, iau armura de impact și echipamentul de metamorfozare,

vâr la centură bastonul taser și mă teleportez cuantic pe câmpiile Ilionului, unde este seară.

Dacă v-ați închipuit vreodată asediul Ilionului, așa cum am făcut-o eu, în mod profesionist, vreme de peste douăzeci de ani, trebuie să vă spun că, aproape cu certitudine, imaginația nu vi s-a ridicat la nivelul situației. Imaginația mea, în tot cazul, a rămas în urmă. Realitatea este mult mai frumoasă și mai oribilă decât ar fi dorit să ne convingă până și rapsodul orb.

Mai întâi, iată orașul, Ilionul, Troia, unul dintre mărețele polisuri înarmate ale lumii antice – la peste trei kilometri de plaja pe care stau acum, totuși vizibil, minunat și dominator pe dealul său, cu zidurile înalte iluminate de mii de torțe și ruguri, cu turnurile nu chiar atât de lipsite de vârfuri pe cât ar fi dorit Marlowe să ne facă să credem, însă uimitoare – înalte, rotunde, ca de pe altă lume, impunătoare.

Apoi, aheii și danaii și ceilalți asediatori – tehnic vorbind, ei încă nu sunt „greci", întrucât poporul respectiv se va forma abia peste două mii de ani, dar eu le voi spune oricum „greci" –, care se întind pe mulți kilometri, aici, pe țărmul mării. Pe când predam *Iliada*, le spuneam studenților că, în ciuda gloriei sale homerice, războiul troian fusese probabil de fapt un conflict mic – câteva mii de războinici greci împotriva câtorva mii de troieni. Până și cel mai bine documentați membri ai *scoliei* – grupul de erudiți ai *Iliadei*, întins pe aproape două milenii – estimau pe baza epopeii că nu putuseră fi mai mult de cincizeci

de mii de războinici, ahei și alți greci, aduși pe țărm de corăbiile lor negre.

Se înșelau. Estimările actuale arată că grecii asediatori sunt peste două sute cincizeci de mii, iar troienii și aliații lor, cam jumătate din numărul acela. În mod vădit, toți eroii războinici din insulele grecești au venit în goană pentru bătălie – deoarece bătălie înseamnă jaf –, aducându-și cu ei soldații, aliații, servitorii, sclavii și concubinele.

Impactul vizual este amețitor: kilometri întregi de corturi iluminate, focuri de bivuac, linii de apărare de stâlpi ascuțiți la vârf, kilometri de tranșee săpate în solul tare de deasupra plajelor – nu pentru a se ascunde și a se ghemui, ci ca obstacol în calea călărimii troiene – și, iluminând kilometri de corturi și bărbați, scânteind de pe lănci lustruite și paveze sclipitoare, mii de focuri de vreascuri, focuri pentru gătit și ruguri de cadavre ce ard strălucitor.

Ruguri de cadavre...

În ultimele săptămâni, boala s-a furișat în rândurile grecilor, ucigând mai întâi catâri și câini, apoi răpunând un soldat ici, un servitor colo, până ce, brusc, în ultimele zece zile a devenit o molimă, doborând mai mulți ahei și danai decât au făcut-o apărătorii Ilionului în luni întregi. Bănuiesc că este tifos. Grecii sunt convinși că este mânia lui Apollo.

L-am văzut pe Apollo din depărtare – atât pe Olimp, cât și aici – și este un individ foarte afurisit. Apollo este zeul arcașilor, stăpânul arcului de argint,

„departe-ţintitorul", şi, în ciuda faptului că este zeul tămăduirii, este în acelaşi timp şi zeul bolii. Mai mult decât atât, este principalul aliat divin al troienilor în această bătălie şi, dacă ar fi după el, aheii ar fi nimiciţi de pe faţa pământului. Indiferent dacă tifosul acesta a fost cauzat de râurile spurcate de leşuri şi celelalte ape poluate de aici, ori de arcul de argint al lui Apollo, grecii au tot dreptul să creadă că el le vrea răul.

În clipa aceasta, „căpeteniile şi regii" aheilor – şi fiecare dintre eroii aceştia greci este un soi de rege sau căpetenie în propria provincie şi în propriii ochi – se strâng lângă cortul lui Agamemnon, pentru a decide un curs de acţiune care să pună capăt molimei. Pornesc într-acolo încet, mai degrabă fără chef, deşi, după mai bine de nouă ani de aşteptare, seara aceasta ar trebui să fie momentul cel mai aţâţător al îndelungatei mele observări a războiului. În seara aceasta, *Iliada* lui Homer începe cu adevărat.

Oho, am fost martor la multe anacronisme poetice din poemul lui Homer, aşa cum este aşa-zisul Catalog al Corăbiilor, adunarea şi enumerarea tuturor forţelor greceşti, care figurează în Cântul al II-lea al *Iliadei*, dar care am văzut că s-au petrecut cu peste nouă ani în urmă, când expediţia militară s-a reunit la Aulida, pe malul strâmtorii dintre Eubeea şi Grecia continentală. Sau *Epipolesis*, trecerea în revistă a armatei de către Agamemnon, care se petrece în Cântul al IV-lea, însă pe care am văzut-o la

scurtă vreme după ce armatele au debarcat aici, lângă Ilion. Evenimentul acela real a fost urmat de ceea ce eu obișnuiam să predau ca fiind *Teihoskopia*, sau „vederea de pe zid", în care Elena îi identifică pe eroii aheeni pentru Priam și căpeteniile troiene. *Teihoskopia* apare în Cântul al III-lea, totuși în adevăratul curs al evenimentelor a avut loc la scurt timp după debarcare și *Epipolesis*.

Dacă aici se poate vorbi despre un *adevărat* curs al evenimentelor...

Oricum, în seara aceasta are loc întrunirea de la cortul lui Agamemnon și confruntarea dintre Agamemnon și Ahile. De aici începe *Iliada* și scena aceasta ar trebui să fie focarul tuturor energiilor și abilităților profesionale, însă adevărul este că mă doare drept în cur. N-au decât să se grozăvească. N-au decât să vocifereze. Ahile n-are decât să-și ducă mâna la spadă... să fiu sincer, mărturisesc că asta m-ar interesa să observ. Oare Atena va apărea într-adevăr să-l oprească, sau ea n-a fost decât o metaforă pentru judecata sănătoasă a lui Ahile? Am așteptat toată viața să răspund la o asemenea întrebare, iar răspunsul se află la numai câteva minute depărtare, dar, în mod straniu, irevocabil... mă... doare... drept... în... cur!

Cei nouă ani de renaștere dureroasă și revenire lentă a memoriei, permanentul război și permanenta împăunare eroică, și să nu mai vorbesc de propria mea înrobire de către zei și Muză, au făcut ravagii. Aș fi la fel de fericit în clipa de față, dacă ar apărea un B-52

și ar arunca o bombă atomică pe greci și troieni deopotrivă. Mai dă-i în pizda mă-sii de eroi, cu carele lor de luptă cu tot!

Înaintez totuși spre cortul lui Agamemnon. Aceasta este misiunea mea. Dacă nu observ episodul și nu-mi întocmesc raportul pentru Muză, nu va însemna pentru mine o simplă pierdere de statut. Zeii mă vor reduce la aşchiile de os și la pulberea de ADN din care m-au creat și, cum zic ei, asta va fi și gata!

2

COLINELE ARDIS. PALATUL ARDIS

Daeman se materializă în apropiere de reşedinţa Adei şi clipi prosteşte spre soarele roşu de la orizont. Era perfect senin şi amurgul ardea între arborii înalţi de pe culme, astfel încât atât inelul-p, cât şi inelul-e străluceau în timp ce se roteau pe cerul de cobalt. Daeman se simţea dezorientat, fiindcă aici era seară şi fusese seară cu numai o secundă înainte, când el părăsise petrecerea de al Doilea Douăzeci a lui Tobi, din Ulanbat. Trecuseră ani buni de când nu mai vizitase locuinţa Adei şi, cu excepţia acelor prieteni pe care-i vizita regulat – Sedman în Paris, Ono în Bellinbad, Risir în casa ei de pe stâncile Chom şi alţi câţiva –, el nu avea niciodată cel mai mărunt indiciu cu privire la continentul sau la fusul orar în care avea să ajungă. Pe de altă parte însă, Daeman nu cunoştea denumirile sau poziţiile continentelor, cu atât mai

puțin conceptele de geografie sau de fusuri orare, așa că, în sine, lipsa aceea de cunoștințe nu însemna nimic pentru el.

Rămânea totuși dezorientat. Pierduse o zi. Sau o câștigase? În tot cazul, aerul avea alt iz aici... era mai umed, mai bogat, mai sălbatic.

Daeman privi în jur. Se afla în centrul unei platforme generice de nod-fax – obișnuitul cerc de permbeton și piloni fantezişti de fier, încununați cu o pergolă de cristal galben, iar în apropiere de centrul cercului, pilonul de afișare al inevitabilului indicator codificat, pe care el nu-l putea citi. În vale nu se zărea nici o altă structură, ci doar iarbă, copaci, un râu în depărtare și înceata mișcare de revoluție a ambelor inele ce treceau pe deasupra, aidoma rotoarelor unui uriaș și lent giroscop.

Era o seară caldă, mai umedă decât în Ulanbat, iar platforma de faxare se găsea în mijlocul unei pajişti ierboase, înconjurată de dealuri scunde. La șase-șapte metri dincolo de cercul platformei aștepta o cariolă străveche, pentru două persoane, cu o singură roată, deschisă, cu un servitor la fel de străvechi, care plutea deasupra nișei vizitiului, și un singur voynix aflat între hulubele de lemn ca două limbi. Trecuse mai mult de un deceniu de când Daeman vizitase Palatul Ardis, dar acum își reamintea toate neajunsurile acestea barbare. Absurd, să nu ai propria casă pe un nod-fax!

– Daeman *Uhr?* întrebă servitorul, deși știa în mod evident cine era el.

Daeman mormăi ceva şi-şi întinse geanta de voiaj uzată. Micuţul servitor pluti mai aproape, o luă în ghearele sale protejate şi o încărcă în portbagajul de prelată al cariolei, pe când bărbatul sui înăuntru.

– Mai aşteptăm pe cineva?

– Sunteţi ultimul oaspete, răspunse servitorul.

Zumzăi şi intră în nişa sa emisferică, apoi clicăi o comandă; voynixul prinse hulubele cariolei şi începu să alerge către soarele care apunea, cu pozii săi şi roata cariolei ridicând foarte puţin praf pe drumul cu pietriş. Daeman se lăsă pe spate pe pielea verde, îşi sprijini ambele mâini pe baston şi se bucură de călătorie.

Nu venise pentru a o vizita pe Ada, ci pentru a o seduce. Cu asta se ocupa Daeman – seducea tinere. De asemenea, colecţiona fluturi. Faptul că Ada avea douăzeci şi cinci de ani, iar Daeman se apropia de al Doilea Douăzeci era lipsit de importanţă pentru el. Nu conta nici faptul că Ada îi era verişoară primară. Tabuurile incestului se erodaseră de mult. „Driftul genetic" era un concept necunoscut lui Daeman, dar, chiar dacă l-ar fi cunoscut, el ar fi avut încredere în firmerie că-l va rezolva. Firmeria rezolva totul.

Daeman vizitase Palatul Ardis cu zece ani în urmă, în rolul său de verişor – şi încercase s-o seducă pe cealaltă verişoară a Adei, Virginia, pur şi simplu din plictiseală, deoarece Virginia avea toată atractivitatea unui voynix –, când o zărise întâia oară pe Ada nudă. Mergea pe unul dintre nesfârşitele coridoare din palat, în căutarea serei pentru micul dejun, când trecuse pe

lângă odaia tinerei, uşa era întredeschisă, şi acolo, reflectată într-o oglindă înaltă şi deformată, se afla Ada, spălându-se cu un burete într-un lavoar, fără să poarte nimic altceva decât o expresie uşor plictisită pe chip – Daeman aflase că Ada însemna multe lucruri, dar printre acelea nu se număra obsesia faţă de igienă –, şi reflexia ei, a unei tinere care abia ieşea din crisalida de fată, îl încremenise locului pe el, un adult doar cu puţin mai vârstnic decât era Ada actualmente.

Chiar şi atunci, cu rotunjimile bucălate ale copilei încă prezente în şoldurile, coapsele şi sânii înmuguriţi, Ada era o imagine pentru care merita să te opreşti ca s-o admiri. Piele albă – oricât de mult ar fi rămas în exterior, pielea ei păstra moliciunea şi albeaţa pergamentului –, ochi cenuşii, buze de zmeură şi păr negru-negru, visul unui erotolog amator. Pe atunci moda culturală le cerea femeilor să-şi radă subsuorile, dar nici tânăra Ada, nici – Daeman spera cu toată sinceritatea – adulta în care evoluase nu acordase acestui aspect mai multă atenţie decât ar fi acordat majorităţii celorlalte mode culturale. Trupul încă de fată, totuşi deja voluptuos, sânii grei şi lăptoşi, pielea ca frişca, ochii alerţi şi toată albeaţa subliniată de patru liniuţe de păr negru – unduitul semn de întrebare al părului pe care ea îl strângea nepăsător în creştetul capului mai puţin când se juca, adică aproape permanent, cele două virgule de sub braţe şi perfectul semn negru de exclamaţie – nematurizat încă la forma triunghiulară – ce ducea spre umbrele dintre coapsele ei încremeniseră

atunci în oglinda înaltă (și erau țintuite acum ca aripile unui fluture în insectarul memoriei lui Daeman).

Călătorind în cariolă, Daeman surâse. Habar n-avea de motivul pentru care Ada îl invitase la această aniversare după atâția ani – sau al cărui Douăzeci îl sărbătoreau –, dar era încrezător că o va seduce pe tânără înainte să faxeze înapoi în adevărata lui lume de petreceri, vizite prelungi și relații superficiale cu femei mai sofisticate.

Voynixul tropăia fără efort, trăgând cariola doar în șuierul pietrișului sub pozi și zumzetul lin al giroscoapelor vechi din carcasa vehiculului. Umbre înaintau peste vale, dar drumeagul îngust trecu peste o coamă, prinse ultima bucățică de soare – înjumătățit de următoarea creastă spre vest –, apoi coborî într-o vale mai largă, în care se întindeau plantații dintr-o cultură scundă. Servitorii care le îngrijeau fulgerau deasupra câmpurilor, și lui Daeman i se părură nenumărate bile de crichet aflate în levitație.

Drumul coti către sud – în stânga bărbatului –, traversă un râu pe un pod de lemn acoperit, continuă în sus pe un deal mai abrupt și pătrunse într-o pădure veche. În mod vag, Daeman își amintea că, în urmă cu zece ani, urmărise fluturi în codrul acesta bătrân, ceva mai târziu după ce o văzuse pe tânăra Ada nudă în oglindă. Își reamintea surescitarea capturării unei specii rare de fluture Camberwell, lângă o cascadă, amintire ce se combina cu surescitarea vederii pielii albe și

părului negru al fetei. Acum își amintea privirea pe care reflexia Adei i-o aruncase, când fața albă se ridicase de la abluțiunile ei – dezinteresată, nici încântată, nici mânioasă, lipsită de pudoare, totuși nu neobrăzată, vag detașată –, uitându-se la bărbatul de douăzeci și șapte de ani, înghețat de patimă pe hol, foarte asemănător cu felul în care Daeman însuși studiase fluturele capturat.

Cariola se apropia de Palatul Ardis. Era întuneric sub bătrânii stejari, ulmi și frasini care creșteau atât de apropiați între ei spre culmea dealului, dar felinare galbene fuseseră instalate pe drum și șiruri de lampioane colorate puteau fi întrezărite în codrul acela primitiv, poate conturând poteci.

Voynixul ieși din pădure și în fața lor apăru Palatul Ardis, strălucind pe vârful dealului, de unde cărări și drumuri de pietriș alb șerpuiau în jos în toate direcțiile; pajiștea lungă și ierboasă cobora de la clădire pe aproape o jumătate de kilometru, înainte de a se opri în marginea altor arbori. Dincolo de pădurea aceea, râul încă sclipea, reflectând lumina muribundă de pe cer, iar printr-o deschidere între dealurile din sud-vest se distingeau alte înălțimi împădurite – negre, lipsite de luminițe – și alte culmi, îndărătul lor, până ce crestele întunecate se contopeau cu norii negri de la orizont.

Daeman se înfioră. Până în clipa aceea nu-și amintise că reședința Adei se găsea în apropiere de pădurile dinozaurilor, indiferent pe ce continent ar fi fost ele. Ținea minte că în vizita sa anterioară fusese terifiat,

deşi Virginia, Vanessa şi toţi ceilalţi îl asiguraseră că pe o rază de opt sute de kilometri nu exista nici un dinozaur periculos... mai exact, toţi ceilalţi îl liniştiseră, cu excepţia Adei de cincisprezece ani, care se mulţumise să-l privească cu uitătura cântăritoare şi uşor amuzată despre care el învăţase în scurtă vreme că reprezenta expresia ei obişnuită. Atunci avusese nevoie de ispita fluturilor ca să-l convingă să părăsească palatul. Acum i-ar fi trebuit ceva mult mai temeinic. Cu toate că ştia că se afla în perfectă siguranţă, înconjurat de servitori şi voynicşi, Daeman nu avea absolut nici o dorinţă să fie înfulecat de o reptilă dispărută şi să se trezească în firmerie cu amintirea acelei umilinţe.

Ulmul uriaş aflat mai jos de Palatul Ardis, pe pantă, fusese împodobit cu zeci de lampioane; torţe străjuiau drumul circular de acces şi potecile cu pietriş alb, ce duceau de la clădire pe pajişte. Voynicşi santinele erau înşiruiţi în lungul gardului viu al drumului de acces, iar la marginea pădurii întunecate Daeman văzu că în apropierea ulmului fusese instalată o masă lungă – torţele pâlpâiau în briza serii de jur-împrejurul scenei festive – şi câţiva oaspeţi se adunau deja pentru cină. Cu obişnuitul său snobism satisfăcut, Daeman observă de asemenea că majoritatea bărbaţilor de aici continuau să se îmbrace în robe albu-rii sau burnuzuri şi salopete de seară în tonurile pământului, un stil care nu mai era la modă de luni bune în cercurile sociale mai importante prin care se învârtea el.

Voynixul sui pe drumul circular de acces până la ușile din față ale Palatului Ardis, se opri în dreptunghiul de lumină gălbuie proiectat prin ele și lăsă atât de lin hulubele cariolei, încât Daeman nu simți nici cea mai mică zdruncinătură. Servitorul zbură iute în spate, să-i aducă bagajul și bărbatul coborî, încântat să simtă pământul sub tălpi și simțindu-se încă ușor amețit după faxările zilei.

Ada ieși pe ușă și coborî treptele să-l întâmpine. Daeman se opri locului și zâmbi prostește. Nu numai că era mai frumoasă decât și-o amintea, ci mai frumoasă decât și-ar fi putut imagina.

3

CÂMPIILE ILIONULUI

Căpeteniile grecilor sunt adunate lângă cortul lui Agamemnon, o mulțime de privitori interesați s-au strâns în jurul lor, iar sfada dintre Agamemnon și Ahile dă în clocot.

Ar trebui să menționez că de data aceasta m-am metamorfozat în Bias – nu comandantul pilian cu numele respectiv din oștirea lui Nestor, ci acela care-l slujește pe Menestius. Acest sărman atenian este bolnav de tifos și, deși va supraviețui bătăliei din Cântul al XIII-lea, el își părăsește arar cortul, care se află departe, pe coastă. Fiind comandant, Bias are un rang îndeajuns de mare pentru ca lăncierii și gură-cască curioși să se tragă în lături dinaintea lui, îngăduindu-mi acces la centrul cercului. Nimeni însă nu se așteaptă ca Bias să ia cuvântul în discuțiile ce urmează.

Am pierdut majoritatea discuțiilor, care începuseră când Calceas, fiul lui Testor și „ghicitor neîntrecut", le dezvăluise aheilor adevăratul motiv al furiei lui Apollo. Un alt comandant îmi șoptește că, înainte de a vorbi, Calceas solicitase imunitate – cerând ca Ahile să-l protejeze, dacă adunarea și regii vor fi nemulțumiți de vorbele sale. Ahile fusese de acord. Calceas le spusese apoi ceea ce jumătate din grup bănuia: Crises, preotul lui Apollo, implorase ca fiica răpită să-i fie înapoiată, iar refuzul lui Agamemnon îl înfuriase pe zeu.

Agamemnon se mâniase pe interpretarea lui Calceas.

– S-a căcat căcăreze de capră, a șoptit comandantul chicotind cu iz de vin.

Dacă nu mă înșel, comandantul acesta se numește Orus și va fi ucis de Hector peste două săptămâni, când eroul troian va începe să-i masacreze pe ahei.

Orus îmi spune că Agamemnon a acceptat, acum numai câteva minute, să renunțe la sclava Criseis. „Mai dragă-mi este inimii decât mi-e Clitemnestra, nevasta legiuită", urlase Agamemnon, fiul lui Atreu... după care însă ceruse să fie despăgubit cu o sclavă la fel de frumoasă. Potrivit lui Orus, care-i pilit zdravăn, Ahile răcnise „Oprește, Agamemnon, tu, cel mai lacom om în viață", și atrăsese atenția că argivii, alt nume al aheilor, că danaii – blestemații de greci, au atâtea nume – nu se găseau deocamdată în situația de a mai dărui și alte prăzi regelui lor. Într-o bună zi, dacă roata bătăliei avea să se întoarcă spre ei, a promis

ucigașul-de-oameni Ahile, Agamemnon urma să-și recapete fata. Până atunci, era bine să i-o restituie pe Criseis tatălui ei și să tacă din gură.

– În clipa aceea, Stăpânul Agamemnon, fiul lui Atreu, a-nceput să se cace capre-ntregi, hohotește Orus, îndeajuns de tare pentru ca mai mulți comandanți să se întoarcă încruntați către noi.

Încuviințez în tăcere și privesc cercurile interioare ale adunării. Ca întotdeauna, Agamemnon este în mijlocul evenimentelor. Fiul lui Atreu este întruchiparea perfectă a comandantului suprem – înalt, cu barba ondulată în cârlionți clasici, cu frunte de semizeu și ochi pătrunzători, cu mușchii jucând sub piele, purtând cele mai de seamă veșminte și arme. Drept în fața lui, în centrul larg al cercului, se află Ahile. Mai puternic, mai tânăr, chiar mai frumos decât Agamemnon, Ahile aproape că nu poate fi descris. Când l-am văzut întâia oară la Catalogul Corăbiilor, cu peste nouă ani în urmă, mi se păruse omul cel mai asemănător cu zeii dintre acești numeroși bărbați asemenea zeilor, într-atât de impunătoare îi erau fizicul și autoritatea. De atunci însă mi-am dat seama că, în ciuda frumuseții și puterii sale, Ahile este relativ prostovan – un soi de Arnold Schwarzenegger infinit mai chipeș.

În jurul cercului interior se găsesc eroii despre care am predat decenii în cealaltă viață a mea. Nu dezamăgesc când îi vezi în carne și oase. Lângă Agamemnon, dar în mod evident fără a-i ține partea în cearta care

se înteţeşte acum, stă Odiseu – cu un cap mai scund decât fiul lui Atreu, totuşi, mai lat în piept şi în umeri, mişcându-se printre căpeteniile grecilor aidoma unui berbec printre oiţe, cu inteligenţa şi viclenia vizibile în ochi şi săpate în cutele de pe chipul bătut de vânt. N-am stat niciodată de vorbă cu Odiseu, însă abia aştept, înainte ca războiul să se sfârşească şi el să plece în călătoriile sale.

În dreapta lui Agamemnon, se află fratele lui mai mic, Menelau, soţul Elenei. Aş fi foarte bogat dacă aş fi căpătat câte un dolar de fiecare dată când am auzit un aheu mormăind că, dacă Menelau ar fi fost un mai bun în pat – „dac-ar fi avut sula mai mare", a spus vulgar Diomede unui prieten, cu trei ani în urmă, în raza mea auditivă –, atunci Elena n-ar fi fugit cu Paris în Ilion, iar eroii din insulele greceşti nu şi-ar fi irosit ultimii nouă ani cu asediul blestemat. În stânga lui Agamemnon stă Oreste, nu fiul lui Agamemnon, lăsat acasă şi răsfăţat, care într-o bună zi va răzbuna asasinarea tatălui său şi va câştiga propria piesă de teatru, ci doar un loial lăncier cu acelaşi nume, care va fi ucis de Hector cu prilejul următoarei ofensive troiene masive.

În spatele regelui Agamemnon se găseşte Euribates, crainicul lui Agamemnon – a nu fi confundat cu Euribates, crainicul lui Odiseu. Lângă Euribates, stă fiul lui Ptolemaios, Eurimedon, un băiat arătos, care este vizitiul lui Agamemnon – a nu fi confundat cu mult mai puţin chipeşul Eurimedon, vizitiul lui

Nestor. (Mărturisesc că, uneori, aș fi gata să schimb toate aceste glorioase patronime pentru niște prenume simple.)

În seara aceasta, tot în semicercul lui Agamemnon se află Marele Aias și Micul Aias, comandanții trupelor din Salamina și Locri. Aceștia doi nu vor fi niciodată confundați, decât după nume, deoarece Aias cel Mare aduce cu un jucător alb de fotbal american, iar Aias cel Mic aduce cu un hoț de buzunare. Eurialus, al treilea la conducerea luptătorilor din Argos, stă lângă mai-marele său, Stenelus, un bărbat cu un sâsâit atât de teribil, încât nu-și poate pronunța propriul nume. Tot aici este prietenul lui Agamemnon și principala căpetenie a luptătorilor din Argos, sincerul Diomede, deloc încântat în seara aceasta, cu brațele încrucișate și privind încruntat spre pământ. Bătrânul Nestor – „meșterul cuvântător din Pilos" – stă aproape de centrul cercului interior și pare chiar mai puțin fericit decât Diomede, când Agamemnon și Ahile își amplifică nivelul furiei și al invectivelor cu care se împroașcă.

Dacă lucrurile se vor desfășura potrivit relatării lui Homer, Nestor își va începe marele discurs peste câteva minute, străduindu-se în zadar să-i rușineze atât pe Agamemnon, cât și pe mâniosul Ahile, pentru a se împăca, înainte ca disputa lor să slujească țelurilor troienilor, și mărturisesc că doresc să-i aud cuvântarea, fie și numai pentru referirea la străvechiul război împotriva centaurilor. Centaurii m-au interesat

dintotdeauna, iar Homer îl pune pe Nestor să vorbească despre ei și despre războiul împotriva lor pe un ton prozaic; centaurii sunt una dintre cele numai două fiare legendare menționate în *Iliada*, cealaltă fiind himera. Sunt nerăbdător să-l aud menționându-i pe centauri, dar până atunci stau departe de ochii lui, întrucât identitatea pe care o metamorfozez – Bias – este unul dintre subordonații moșului, și nu doresc să fiu atras în conversație. Nu trebuie să-mi fac temeri în clipa de față – atenția lui Nestor și a tuturor este concentrată asupra schimbului de cuvinte aspre și scuipături dintre Agamemnon și Ahile.

Lângă Nestor și, în mod vădit, nealiindu-se cu nici una dintre căpetenii, se găsesc Menestius (care, dacă lucrurile se vor desfășura potrivit lui Homer, va fi ucis de Paris peste puține săptămâni), Eumelus (conducătorul tesalienilor din Ferae), Polixenus (co-conducător epean), Talpius, prietenul lui Polixenus, Toas (comandantul etolienilor), Leonteus și Polipoites în tipicele lor veșminte argosiene, apoi Machaon și fratele său, Podalirius, îndărătul cărora se află diverșii lor adjuncți tesalieni, Leucus, prietenul drag al lui Odiseu (sortit de a fi ucis peste câteva zile de Antifus), și alții pe care am ajuns să-i cunosc bine de-a lungul anilor, nu doar din vedere, ci și după glasuri și felurile distincte de a se lupta, a se lăuda și de a aduce jertfe zeilor. Dacă n-am amintit încă, grecii antici adunați aici nu fac nimic cu jumătate de măsură – totul se efectuează la capacitatea de vârf a abilităților lor, toate eforturile

asumându-şi ceea ce un erudit din secolul al douăzecilea a denumit „riscul eşecului absolut".

Vizavi de Agamemnon şi în dreapta lui Ahile stă Patrocle – prietenul cel mai bun al ucigaşului-de-oameni, a cărui moarte pricinuită de Hector este sortită să dezlănţuie adevărata Mânie a lui Ahile şi cel mai mare măcel din istoria conflictelor armate – şi Tlepolem, fiul frumos al legendarului erou Heracle, care a fugit acasă după ce l-a ucis pe unchiul tatălui său şi care va muri în curând de mâna lui Sarpedon. Între Tlepolem şi Patrocle stă bătrânul Fenix (prieten drag al lui Ahile şi fostul său tutore), care-i şopteşte fiului lui Diocles, Orsilocius, care va fi ucis în curând de Enea. În stânga furiosului Ahile este Idomeneu, un prieten mult mai apropiat al ucigaşului-de-oameni decât bănuisem din epopee.

Sunt mai mulţi eroi în cercul interior, desigur, ca şi nenumăraţi alţii în gloata dinapoia mea, dar aţi priceput ideea. Nimeni nu-i lipsit de nume, nici în poemul epic al lui Homer, nici în realitatea cotidiană de aici, de pe câmpiile Ilionului. Fiecare bărbat poartă tot timpul cu sine numele tatălui său, istoria sa, tărâmurile, soţiile, copiii şi sclavii săi, şi în toţi întâlneşti atât beligeranţa, cât şi retorica. Este îndeajuns pentru a istovi un simplu cărturar.

– Prea bine, coborâtorule din zei Ahile, amăgeşti la zaruri, amăgeşti în război, amăgeşti femeile... şi-acum încerci să m-amăgeşti *pe mine!* răcneşte Agamemnon.

Să nu-ți închipui că poți! Nici să m-amăgești, nici să mă-ndupleci. Tu o ai pe sclava Briseis, pe cât de frumoasă este oricare pe care-am răpit-o, frumoasă cum e și Criseis a mea. Tu vrei să-ți păstrezi prada, în vreme ce eu să rămân cu mâinile goale! Nici vorbă! Mai bine aș preda conducerea armatei lui Aias de-aici... ori lui Idomeneu... ori vicleanului Odiseu de colo... sau chiar ție, Ahile... *ție*... decât să fiu înșelat în felul acesta.

– Fă-o atunci, mârâie Ahile. E timpul s-avem un conducător adevărat aici.

Agamemnon se-nvinețește la chip.

– Bine. Trageți o corabie neagră la mare și umpleți-o cu vâslași și jertfe pentru zei... ia-o pe Criseis, dacă-ndrăznești... dar *tu* însuți va trebui s-aduci jertfa, Ahile, ucigașule de oameni. Să știi însă că-mi voi alege un dar drept despăgubire – iar darul acela va fi frumoasa ta Briseis.

Chipul frumos al lui Ahile este contorsionat de furie.

– Nerușinatule! Ești ferecat în nerușinare și viclean veșnic pus pe câștig, laș cu chip de câine!

Agamemnon face un pas înainte, dă drumul sceptrului și pune mâna pe spadă.

Ahile îl imită pas cu pas și strânge mânerul propriei sale spade.

– Troienii nu ne-au făcut nicicând vreun rău, Agamemnon, tu însă ai făcut-o! Nu lăncierii troieni ne-au adus pe țărmul acesta, ci propria-ți lăcomie – noi luptăm pentru tine, morman de nerușinare ce

ești! Te-am urmat aici ca să-ți recâștigăm onoarea de la troieni, pe a ta și a fratelui tău, Menelau, un bărbat care nu-și poate nici măcar ține soața-n iatac...

Acum Menelau pășește înainte și strânge mânerul spadei *sale*. Căpeteniile și oamenii lor gravitează spre un erou sau altul, astfel încât cercul este deja destrămat, transformându-se în trei tabere – cei care vor lupta pentru Agamemnon, cei care vor lupta pentru Ahile și cei, de lângă Odiseu și Nestor, care par îndeajuns de dezgustați pentru a-i omorî pe ambii.

– Eu și oamenii mei plecăm! strigă Ahile. Ne-ntoarcem în Ftia. Mai bine să mă-nec într-o corabie goală, întorcându-mă acasă înfrânt, decât să mai stau aici în dizgrație, umplându-i cupa lui Agamemnon și adunând prăzile lui Agamemnon.

– Du-te, dar! urlă Agamemnon. N-ai decât, *dezertează!* N-o să te rog nicicând să rămâi și să lupți pentru *mine*. Ești un războinic măreț, Ahile, dar ce folos? Acela-i un dar hărăzit de zei și n-are nimic de-a face cu tine. Ție-ți plac bătăliile și sângele și să-ți măcelărești inamicii, așa că ia-ți slugarnicii mirmidoni și pleacă! scuipă regele.

Ahile practic vibrează de mânie. În mod limpede, este sfâșiat între dorința de a se răsuci pe călcâie, a-și lua oamenii și a părăsi Ilionul pentru totdeauna, și dorința copleșitoare de a-și scoate spada din teacă și a-l înjunghia pe Agamemnon ca pe o oaie adusă jertfă.

– Să știi însă, urmează Agamemnon și răcnetul îi coboară la nivelul unei șoapte teribile care poate fi

auzită de sutele de oameni adunați aici, că ori de vei pleca, ori de vei rămâne, eu voi renunța la Criseis a mea fiindcă *zeul*, Apollo, insistă... dar în locul ei o voi avea pe Briseis a ta și toți cei de-aici vor ști că Agamemnon este un bărbat cu mult mai presus decât înfumuratul băietan Ahile!

În clipa asta, Ahile își pierde complet cumpătul și duce mâna la spadă, cu gândurile cele mai hotărâte. Și aici s-ar fi sfârșit *Iliada* – cu moartea lui Agamemnon sau a lui Ahile, sau a amândurora –, aheii ar fi revenit acasă, Hector s-ar fi bucurat de bătrânețe și Ilionul ar fi dăinuit o mie de ani și poate că ar fi rivalizat cu Roma în gloria sa, însă în secunda aceasta zeița Atena apare înapoia lui Ahile.

O zăresc. Ahile se răsucește, cu chipul contorsionat și, în mod clar, o vede și el. Nimeni altul n-o poate vedea. Nu înțeleg tehnologia aceasta de invizibilitate, totuși funcționează când o folosesc eu și funcționează și pentru zei.

Ba nu, înțeleg imediat, este ceva mai mult decât simpla invizibilitate. Zeii au încremenit din nou timpul. Este modalitatea lor preferată de a sta de vorbă cu oamenii favoriți fără ca alții să tragă cu urechea, dar am văzut-o în aplicare de maximum cinci ori. Gura lui Agamemnon este deschisă – zăresc stropii de salivă opriți în aer – , însă nu se aude nici un sunet, nu se întrevede nici o mișcare a maxilarelor ori a mușchilor, nici o clipire a ochilor negri. Același lucru se întâmplă cu toți cei din cerc: sunt stane de piatră,

încruntate sau amuzate, dar încremenite. Deasupra capetelor, o pasăre marină stă nemişcată în mijlocul zborului. Valurile sunt ridicate, însă nu se sparg de ţărm. Aerul este gros ca melasa şi noi cei de aici suntem neclintiţi precum insectele în ambră. Unicele mişcări din acest univers stopat aparţin lui Pallas Atena, lui Ahile şi – chiar dacă sunt trădate numai prin uşoara-mi aplecare înainte pentru a auzi mai bine – mie.

Mâna lui Ahile este încă pe mânerul spadei – pe jumătate trasă din teaca superb lucrată –, dar Atena l-a prins de părul lui lung şi practic l-a întors către ea, iar el nu mai îndrăzneşte să scoată sabia. Dacă ar face-o, ar însemna c-o provoacă pe zeiţă însăşi.

Totuşi ochii lui Ahile fulgeră – în mod vădit este atins de aripa nebuniei –, când el urlă în tăcerea groasă, de melasă, care însoţeşte aceste încremeniri ale timpului:

– De ce? La naiba, la naiba, de ce acum? De ce ai venit la mine, zeiţă, fiică a lui Zeus? Ai venit pentru a fi martoră la umilirea mea de către Agamemnon?

– Cedează! rosteşte Atena.

Dacă n-aţi văzut niciodată un zeu sau o zeiţă, vă pot spune doar că sunt mai mari decât oamenii – Atena trebuie să aibă binişor peste doi metri – şi mult mai frumoşi şi atrăgători decât orice muritor. Bănuiesc că nanotehnologia şi laboratoarele lor de ADN recombinat i-au făcut aşa. Atena combină calităţi de frumuseţe feminină, autoritate divină şi

putere pură, despre care nici măcar n-am știut că există, înainte de a mă trezi readus la existență în umbra Olimpului.

Mâinile ei rămân în părul lui Ahile, trăgându-i capul spre spate și făcându-l să pivoteze, îndepărtându-se de Agamemnon și restul bărbaților înlemniți.

– Nu voi ceda nicicând! zbiară Ahile.

Vocea ucigașului-de-oameni răsună puternic, chiar și în acest aer încremenit, care încetinește și amortizează toate sunetele.

– Porcul care se crede rege va plăti cu viața pentru aroganța lui!

– Cedează! rostește Atena pentru a doua oară. Zeița Hera cea-cu-albe-brațe m-a trimis în grabă din cer pentru a-ți opri furia. *Cedează!*

Văd un licăr de șovăială care scânteiază în ochii nebuni ai lui Ahile. Hera, soția lui Zeus, este cel mai puternic aliat al aheilor de pe Olimp și protectoarea lui Ahile încă din copilăria lui stranie.

– Încetează înfruntarea aceasta *imediat*, poruncește Atena. Ia-ți mâna de pe spadă, Ahile. Blestemă-l pe Agamemnon, dacă trebuie s-o faci, dar nu-l ucide. Fă ce-ți poruncesc și îți promit – eu *știu* că este adevărul, Ahile, la fel cum îți văd ursita și cunosc viitorul tuturor muritorilor – că ascultându-ne acum, într-o bună zi daruri scânteietoare de trei ori mai mari vor fi ale tale ca preț al acestei înjosiri. Sfidează-ne însă, și vei muri pe loc. Ascultă-ne pe amândouă – pe Hera și pe mine – și primește-ți răsplata.

Ahile face o grimasă, își smucește capul, eliberându-și părul, pare posac, totuși își vâră spada în teacă. Privind-o pe Atena și pe el, parcă aș urmări două forme vii în mijlocul unui câmp de statui.

– Zeiță, spune Ahile, nu vă pot înfrunta pe amândouă. Mai bine ca omul să se supună vrerii zeilor, chiar dacă inima i se zbuciumă de mânie. Cinstit însă este ca zeii să audă rugile acelui om.

Atena schițează un surâs extrem de vag și dispare din existență – se TC înapoi pe Olimp –, iar timpul reîncepe să curgă.

Agamemnon își sfârșește atacul verbal.

Cu spada în teacă, Ahile înaintează în cercul gol.

– Burduf de vin! răcnește ucigașul-de-oameni. Privirea ți-e de câine și inima de ciută. Așa-zisul conducător, care nu ne-ai condus nicicând în luptă și nici n-ai stat la pândă cu cei mai buni ahei – tu, care n-ai curajul s-ataci Ilionul și de aceea trebuie s-ataci corturile oștilor tale pentru pradă – tu, „rege", care ești stăpân numai peste cei mai nevolnici dintre noi –, îți promit că voi rosti aici un legământ de necălcat...

Sutele de bărbați din jurul meu își țin răsuflarea aproape la unison, mai șocați de promisiunea aceasta a unui blestem, decât dacă Ahile l-ar fi spintecat pur și simplu pe Agamemnon ca pe un câine.

– Îți jur că într-o bună zi toți fiii Ahaiei îi vor duce dorul lui Ahile, răcnește ucigașul-de-oameni cu glas atât de puternic, încât oprește jocurile de zaruri pe o rază de o sută de metri în orașul de corturi, și toți

luptătorii, din toate oştile tale de-aici! Dar atunci, atridule, deşi sufletul îţi fi-va împovărat, *nimic* din ce vei face nu le va fi de vreun ajutor – ca pleava cădea-vor sub loviturile ucigaşului-de-oameni Hector. Iar în ziua aceea îţi vei smulge inima din piept şi-o vei mânca de deznădejde, mânios c-ai ales să-l dezonorezi în felul acesta pe cel mai bun dintre aheii toţi.

Şi cu aceste cuvinte, Ahile se răsuceşte pe faimosul lui călcâi şi iese din cerc, scrâşnind pe pietricelele de pe malul mării şi dispărând în bezna dintre corturi. Trebuie să mărturisesc c-a fost o replică de ieşire din scenă dată dracului.

Agamemnon îşi încrucişează braţele şi clatină din cap. Alţi bărbaţi vorbesc pe tonuri şocate. Nestor înaintează pentru a-şi declama discursul despre vremurile războaielor cu centaurii când toţi luptătorii se strânseseră laolaltă. Aceasta este o anomalie – în *Iliada* lui Homer, Ahile este de faţă în timpul cuvintelor lui Nestor – şi mintea mea de scoliast notează abaterea, totuşi, majoritatea atenţiei mele este foarte, foarte departe.

În clipa aceasta, reamintindu-mi privirea ucigaşă pe care Ahile i-a aruncat-o Atenei în momentul dinainte ca ea să-l fi smucit de păr pentru a-l umili în supunere, în minte mi se deschide un plan de acţiune atât de îndrăzneţ, atât de evident sortit eşecului, atât de sinucigaş şi atât de minunat, încât pentru un minut am probleme cu respiraţia.

– Bias, ai păţit ceva? întreabă Orus, de lângă mine.

Îl privesc, neînțelegător. Câteva secunde nu-mi pot aminti nici cine este el și nici cine este „Bias", uitându-mi propria identitate metamorfozată. Îmi croiesc drum afară din gloata de ucigași faimoși.

Prundișul îmi scrâșnește sub tălpi, fără ecoul eroic al ieșirii din scenă a lui Ahile. Mă îndrept spre apă și, odată ce ies din raza vizuală a celorlalți, renunț la identitatea lui Bias. Oricine m-ar vedea acum, l-ar zări pe Thomas Hockenberry de vârstă mijlocie, cu ochelarii pe nas, împovărat de veșmintele absurde ale unui lăncier aheean, cu lână și blană acoperindu-mi echipamentul de metamorfozare și armura de impact.

Marea este neagră. *Întunecată ca vinul*, îmi spun, dar nu izbutesc să mă bine dispun.

Nu pentru prima dată simt imboldul copleșitor de a-mi folosi capacitatea de invizibilitate și harnașamentul de levitație pentru a zbura de aici – pentru a pluti peste Ilion sau pentru a privi în jos pentru ultima dată către turnurile și locuitorii săi meniți pieirii, pentru ca apoi să zbor spre sud și vest peste marea întunecată-ca-vinul – Marea Egee –, până ce ajung la insulele și continentul care încă nu sunt Grecia. Aș putea vedea ce fac Clitemnestra, Penelopa, Telemah și Oreste. Atât ca băiat, însă și ca bărbat, profesorul Thomas Hockenberry s-a înțeles dintotdeauna mai bine cu femeile și cu copiii, decât cu bărbații adulți.

Dar femeile și copiii proto-greci de aici sunt mai ucigași și mai însetați de sânge decât orice bărbat adult

pe care Hockenberry îl cunoscuse în cealaltă viață a sa, lipsită de vărsări de sânge.

De aceea, voi lăsa zborul pentru altă zi. Ba chiar îl voi da cu totul uitării.

Valurile se rostogolesc unul după altul, liniștitoare în cadența lor familiară.

O voi face! Hotărârea vine cu euforia zborului... nu, nu cu a zborului, ci cu fiorul acelei clipe efemere de gravitație zero pe care o simți când te arunci de pe o înălțime și știi că nu mai există întoarcere pe terenul solid. Te scufunzi sau înoți, te prăbușești sau zbori.

O voi face!

4

LÂNGĂ CONAMARA CHAOS

Submersibilul lui Mahnmut, moravecul europan, se găsea la trei kilometri în fața krakenului și-și sporea distanța, ceea ce ar fi trebuit să creeze oarecare încredere în micuța construcție organico-robotică, totuși n-o făcea, pentru că, adesea, krakenul avea tentacule lungi de cinci kilometri.

Era o agravare. Mai rău încă, era o distragere. Mahnmut își terminase noua analiză a Sonetului CXVI, dorea s-o emaileze lui Orphu pe Io, și ultimul lucru de care avea nevoie acum era ca submersibilul să-i fie înghițit. Lansă un ping spre kraken, verifică dacă gigantica masă gelatinoasă și flămândă continua să-l urmărească, șfichiuind din tentacule, și interfață cu reactorul doar atât cât să adauge alte trei noduri la viteza navei.

Krakenul, care-și părăsise adâncurile obișnuite și ajunsese așa aproape de regiunea Conamara Chaos și

de canalele ei deschise, biciui din tentacule pentru a se menține în cursă. Mahnmut știa că, atâta timp cât amândoi goneau cu viteza aceasta, krakenul nu-și putea extinde tentaculele la lungimea maximă pentru a cuprinde submersibilul, dar dacă micuța lui navă ar fi întâlnit ceva – de pildă, un dop mare de alge luminescente – și ar fi trebuit să încetinească sau, și mai rău, s-ar fi încurcat în fuioarele strălucitoare și lipicioase, atunci krakenul s-ar fi năpustit asupra lui, ca...

– La naiba! rosti Mahnmut, abandonând orice încercare de comparație și vorbind cu glas tare în tăcerea zumzăitoare a strâmtei cavități ambientale a submersibilului.

Senzorii îi erau cuplați la sistemele navei și vederea virtuală îi arăta drept în față bulgări uriași de alge luminescente. Coloniile sclipitoare pluteau în lungul curenților izotermici de aici, hrănindu-se din vinele roșcate de sulfat de magneziu care se ridicau către șelful de gheață de deasupra ca tot atâtea rădăcini însângerate.

Coboară, gândi Mahnmut și submersibilul se lăsă la douăzeci de kilometri, trecând la numai câteva zeci de metri pe sub coloniile inferioare de alge. Krakenul plonjă pe urmele sale. Dacă un kraken ar fi putut rânji, probabil că ar fi făcut-o acum – aceasta era adâncimea lui de vânătoare.

Mahnmut își alungă fără chef Sonetul CXVI din câmpul vizual și-și analiză opțiunile. Ar fi fost jenant să fie înghițit de un kraken la mai puțin de o sută de

kilometri de Centrala Conamara Chaos. Era vina idioților de birocrați – ei ar fi trebuit să-și curețe mările submarine locale de monștri, înainte să fi ordonat unui explorator moravec de-ai lor să se întoarcă pentru o ședință.

Ar fi putut ucide krakenul. Însă, deoarece pe o rază de o mie de kilometri nu exista nici un submersibil recoltator, fiara frumoasă ar fi fost sfâșiată în bucăți și devorată de paraziții din coloniile de alge luminescente, de rechinii salini, de viermii inelari flotanți și de alt kraken cu mult înainte ca vreun recoltator al companiei să fi putut ajunge la el. Ar fi însemnat o risipă teribilă.

Mahnmut își îndepărtă vederea din virtualitate timp suficient ca să privească în jurul nișei ambientale, ca și cum imaginile realității sale ticsite i-ar fi putut oferi o idee. I-o oferiră.

Pe masa-consolă, alături de volumele lui Shakespeare, legate în piele, și de printul lui Vendler, se afla lampa lava – un cadou glumeț al vechiului său partener moravec, Urtzweil, primit cu douăzeci de ani-J în urmă.

Mahnmut surâse și reangajă virtualitatea pe toate lățimile de bandă. Atât de aproape de Centrala Conamara Chaos, trebuiau să existe diapire, iar krakenii urau diapirele...

Da! La cincisprezece kilometri sud-sud-est, un câmp eruptiv de diapire se înălța lent spre calota polară, la fel de leneș ca picăturile de ceară prin lampa lava. Mahnmut stabili cursul către cel mai apropiat

diapir, aflat în fruntea celorlalte, şi mai adăugă cinci noduri ca să fie sigur, dacă se putea vorbi despre siguranţă în zona de acţiune a tentaculelor unui kraken matur.

Un diapir nu era decât o picătură de gheaţă caldă, încălzită de craterele şi zonele gravitaţionale fierbinţi aflate hăt în adâncuri, şi care se ridica prin marea de săruri de sulfaţi de magneziu spre calota polară, care acoperise cândva toată Europa, şi care acum, la două mii de ani-e după sosirea companiei arbeiter de crioboţi, continua să acopere peste nouăzeci şi opt de procente din satelitul natural. Diapirul acesta avea raza de aproximativ cincisprezece kilometri şi se înălţa rapid, pe măsură ce se apropia de calota de la suprafaţă.

Krakenilor nu le plăceau proprietăţile electrolitice ale diapirelor. Refuzau să le atingă până şi cu tentaculele de cercetare, cu atât mai puţin cu braţele de ucidere şi cu maxilarele.

Submersibilul lui Mahnmut ajunse la masa ascendentă cu zece kilometri înaintea krakenului următor, încetini, îşi metamorfoză carcasa exterioară la duritate de impact, retrase senzorii şi sondele, apoi sfredeli în globul de gheaţă fleşcăită. Mahnmut utiliză sonarul şi senzorii cu particule energetice pentru a verifica lenticularele şi canalele de navigaţie aflate încă la opt mii de metri deasupra lui. Peste câteva minute, diapirul în sine avea să se strivească de calota groasă de gheaţă, să pătrundă prin fisuri, lenticulare şi canale, şi să azvârle zăpada şi gheaţa topită într-o fântână

arteziană înaltă de o sută de metri. Pentru scurt timp, această parte din Conamara Chaos ar fi semănat cu Parcul Yellowstone american din Epoca Pierdută, cu gheizere de sulf roșiatic împroșcând în înălțime și cu izvoare fierbinți, clocotitoare. După aceea, jetul s-ar fi dispersat în gravitația Europei, care atingea abia o șeptime din cea a Pământului, ar fi căzut ca o furtună în ralanti, pe mulți kilometri, de ambele părți ale tuturor lenticularelor de suprafață, după care ar fi înghețat în atmosfera artificială rarefiată – la numai o sută de milibari –, adăugând și mai multe forme sculpturale abstracte la întinderile de gheață deja contorsionate.

Mahnmut nu putea fi ucis literalmente – deși, fiind parțial organic, el „exista" mai degrabă decât „trăia", și fusese proiectat foarte rezistent –, dar în nici un caz nu dorea să devină parte dintr-o fântână arteziană sau un fragment înghețat dintr-o sculptură abstractă pentru următorii o mie de ani-e. Vreme de un minut, uită atât de kraken, cât și de Sonetul CXVI, pe când calcula rapid – viteza ascensională a diapirului, înaintarea submersibilului prin gheața topită, apropierea calotei de gheață –, apoi își descărcă gândurile către sala motoarelor și rezervoarele cu balast. Dacă lucrase corect, avea să iasă prin partea sudică a diapirului, cu o jumătate de kilometru anterior impactului acestuia cu gheața, și să accelereze, efectuând o ieșire de urgență, exact înainte ca talazul stârnit de fântâna arteziană a diapirului să fie silit să urmeze canalul. După aceea, urma să folosească accelerația de

100 km/h, pentru a se păstra în fața efectului fântânii arteziene – utilizând, practic, submersibilul ca pe o planșă de surfing pe jumătate din distanța până la Centrala Conamara Chaos. Ultimii douăzeci de kilometri până la bază urmau să fie parcurși la suprafață, după disiparea talazului, însă n-avea de ales. Avea să fie o sosire dată naibii.

Dacă nu cumva ceva blocase canalul din față. Sau dacă nu cumva alt submersibil venea prin canal de la Centrală. Asta ar fi fost stânjenitor pentru cele câteva secunde înainte ca Mahnmut și *Doamna Brună* să fie distruși.

Cel puțin krakenul n-avea să mai reprezinte un factor în ecuația respectivă. Creaturile refuzau să suie la mai puțin de cinci kilometri de calota de la suprafață.

După ce introduse toate comenzile și știu că-și aplicase toate ideile pentru a supraviețui și a ajunge la timp la bază, Mahnmut reveni la analiza sonetului.

Submersibilul lui Mahnmut – pe care-l botezase *Doamna Brună* cu mult timp în urmă – parcurse ultimii douăzeci de kilometri până la Centrala Conamara Chaos printr-un canal lat de un kilometru, gonind pe suprafața mării negre sub cerul negru. Aflat în al treilea pătrar, Jupiter se ridica pe boltă, norii îi străluceau și benzile noroase clocoteau de culori tăcute, în vreme ce minusculul Io luneca peste fața gigantei ascendente, nu departe deasupra orizontului înghețat. De ambele părți ale canalului, blocuri mari

de gheață striată se înălțau sute de metri, cu fețele perfect verticale, de un cenușiu-mat și un roșu-stins pe fundalul firmamentului întunecat.

Mahnmut era incitat când apelă sonetul lui Shakespeare.

Unirea sufletelor mari nu are
Hotar, iubirea nu-i iubire dacă
Se schimbă când întâmpină schimbare
Sau când se pleacă celui care pleacă.
O, nu! Iubirea-i far aprins oricând,
Furtunile și bezna să le-nfrunte;
Stea navelor ce rătăcesc, purtând
Comori ce nu se știu sub-nalta punte.
Ea nu-i nebunul timpului, chiar dacă
Obraji și buze roșii-i cad sub coasă.
Prin vreme trece fără ca să treacă,
Oricât i-ar fi ursita de tăioasă.
De nu-i așa și totu-i născocire,
Nicicând n-am scris, nicicând n-a fost iubire!

De-a lungul deceniilor, ajunsese să urască sonetul acesta. Făcea parte din categoria de lucruri pe care oamenii le recitaseră la nunți, hăt demult, în Epoca Pierdută. Excesiv de lingușitor. Ieftin. Nu era Shakespeare de calitate.

Însă găsirea microînregistrărilor operei critice a unei femei pe nume Helen Vendler – un critic care trăise și scrisese în unul dintre secolele acelea, al

nouăsprezecelea, al douăzecilea sau al douăzeci și unulea (marcajele de dată ale înregistrărilor erau neclare) – îi oferise lui Mahnmut o cheie pentru traducerea sonetului. Dacă oare Sonetul CXVI n-ar fi fost, așa cum fusese considerat de atâtea secole, o declarație caldă, ci o respingere violentă?

Mahnmut reexamină „cuvintele-cheie" pe care le adnotase atunci când căutase dovezi. În ordinea versurilor, ele erau – „nu, nu-i, nu, nu, nu-i, nu-i" și apoi în versul al paisprezecelea – „nicicând n-am" și „nicicând n-a" – ca un ecou al nihilistului „nicicând, nicicând, nicicând, nicicând, nicicând" al regelui Lear.

Era în mod clar un poem de respingere. Dar ce anume respingea?

Mahnmut știa că Sonetul CXVI făcea parte din ciclul „Prietenului", dar știa, de asemenea, că termenul „Prietenul" era ceva mai mult decât o frunză de smochin adăugată în anii ulteriori, mai pudici. Poemele de iubire nu fuseseră expediate unui bărbat, ci „tânărului" – cu siguranță, un băiat, probabil nu mai vârstnic de treisprezece ani. Mahnmut citise lucrările critice din a doua jumătate a secolului al douăzecilea și știa, pe atunci, „cărturari" analizau sonetele literal – adică, scrisori homosexuale ale dramaturgului Shakespeare –, însă mai știa, din alte lucrări critice provenite din epocile anterioare, ca și de la sfârșitul Epocii Pierdute, că o astfel de gândire literală motivată politic era o copilărie.

În sonetele sale, Shakespeare structurase o dramă, Mahnmut era cert în privința asta. „Tânărul" și ulterior

„Doamna Brună" erau personaje din drama aceea. Sonetele fuseseră scrise pe durata câtorva ani, nu fuseseră produse în fierbinţeala pasiunii, ci în maturitatea puterilor lui Shakespeare. Ce anume explora el în aceste sonete? Iubirea. Şi care erau „adevăratele opinii" ale lui despre iubire?

Nimeni n-avea să ştie vreodată - Mahnmut era convins că Bardul fusese prea inteligent, prea cinic, prea abil ca să-şi trădeze adevăratele sentimente. În mod repetat însă, în piesele sale, Shakespeare arătase cum sentimentele puternice - inclusiv iubirea - îi transformau pe oameni în bufoni. Lui Shakespeare, ca şi lui Lear, îi plăceau Bufonii săi. Romeo fusese Bufonul Norocului, Hamlet - Bufonul Sorţii, MacBeth - Bufonul Ambiţiei, Falstaff... ei bine, Falstaff nu era Bufonul nimănui... totuşi el devenise un bufon pentru iubirea prinţului Hal şi murise cu inima sfâşiată, când tânărul prinţ îl abandonase.

Mahnmut ştia că „poetul" din ciclurile de sonete, pomenit uneori ca „Will", nu era - în ciuda insistenţei atâtora dintre criticii superficiali din secolul al douăzecilea - Will Shakespeare din realitate, ci, mai degrabă, alt personaj dramatic construit de dramaturg/poet pentru a explora toate faţetele iubirii. Ce-ar fi fost dacă acest „poet" era, precum nefericitul conte Orsino al lui Shakespeare, Bufonul Iubirii? Un om care iubea iubirea?

Lui Mahnmut îi plăcea abordarea aceasta. El ştia că „unirea sufletelor mari", dintre poetul mai în vârstă

și tânăr, nu era o legătură homosexuală, ci un adevărat ceremonial de sensibilități, o fațetă a iubirii, onorată în epoci ce-l precedau cu mult pe Shakespeare. În mod superficial, Sonetul CXVI părea să fie o declarație banală a acelei iubiri și a permanenței sale, dar dacă era de fapt o respingere...

Mahnmut întrevăzu brusc cum se potrivea totul. Ca atâția mari poeți, Shakespeare își începea poemele înainte sau după povestea lor. Dar dacă acesta era un poem de respingere, ce anume respingea? Ce anume îi spusese tânărul mai vârstnicului și amețitului de iubire poet, încât să fi necesitat o asemenea respingere vehementă?

Mahnmut extinse degete din manipulatorul său primar, luă stilusul și mâzgăli pe placa-t...

Dragă Will,

Cu siguranță, amândurora ne-ar plăcea ca unirea sufletelor mari pe care le avem – întrucât bărbații nu pot împărtăși unirea sacramentală a trupurilor – să fie la fel de reală și permanentă ca o căsătorie reală. Așa ceva însă nu se poate. Oamenii se schimbă, Will. Circumstanțele se schimbă. Atunci când calitățile oamenilor sau oamenii înșiși dispar, dispare și iubirea cuiva. Eu te-am iubit cândva, Will, te-am iubit cu adevărat, dar tu te-ai schimbat, te-ai modificat, și astfel a apărut o schimbare în mine și o modificare în iubirea noastră.

Al tău cel mai sincer,
Tânărul

Mahnmut își privi scrisoarea și râse, dar râsetul îi pieri când înțelese în ce fel modifica asta întregul Sonet CXVI. În locul unei declarații dulcege de iubire neschimbătoare, sonetul devenea respingerea violentă a părăsirii tânărului, un argument împotriva unei asemenea abandonări narcisiste. Acum, sonetul s-ar fi citit...

Unirea sufletelor mari nu *are*
(acest așa-zis) „Hotar", iubirea nu-i *iubire dacă*
„Se schimbă când întâmpină schimbare"
Sau „când se pleacă celui care pleacă".

O, nu!

Mahnmut abia își putea stăpâni surescitarea. Totul din sonet și din întregul ciclu de sonete își ocupa locul cuvenit în puzzle. Puțin mai rămăsese din această iubire de tip „unirea sufletelor mari" – puțin, cu excepția mâniei, acuzațiilor, incriminărilor, minciunilor și infidelităților ulterioare –, care aveau să fie expuse în Sonetul CXXVI, moment în care „Tânărul" și iubirea ideală în sine aveau să fie abandonate în favoarea plăcerilor sexuale ale „Doamnei Brune". Mahnmut comută pe virtualitate și începu să codifice un mesaj către credinciosul său interlocutor din ultima duzină de ani-e, Orphu de pe Io.

Sirene răsunară. Lumini pâlpâiră în vederea virtuală a lui Mahnmut. Pentru o secundă, gândi *krakenul*,

dar acesta nu ar fi ajuns niciodată la suprafață și nici n-ar fi intrat pe un canal deschis.

Mahnmut stocă sonetul și însemnările, șterse mesajul din coada de așteptare pentru expediere și deschise senzorii externi.

Doamna Brună se afla la cinci kilometri de Centrala Chaos, intrase în regiunea de control a adăposturilor pentru submarine. Mahnmut cedă Centralei controlul submersibilului și studie stâncile de gheață din față.

De la exterior, Centrala Conamara Chaos aducea cu majoritatea restului suprafeței Europei, un vălmășag de cute de presiune, ce ridicau stâncile la două-trei sute de metri înălțime, cu masa de gheață blocând labirintul de canale deschise și lenticulare întunecate, apoi însă deveneau vizibile semne ale populării: gura neagră a adăposturilor pentru submarine, elevatoarele ce se deplasau pe fața stâncii, alte ferestre vizibile pe peretele de gheață, lumini de navigație pulsând și clipind pe module de suprafață, noduri de habitate și antene și – sus de tot, acolo unde faleza se sfârșea pe cerul negru – câteva navete interlunare, ancorate împotriva furtunii de platformele de asolizare.

Vehicule spațiale la Centrala Chaos... Foarte neobișnuit. În timp ce termină andocarea, Mahnmut setă funcțiile navei pe standby și începu să se separe de sistemele submersibilului, gândind – *Pentru ce naiba m-au chemat aici?*

După încheierea andocării, Mahnmut trecu prin trauma limitării simțurilor și controlului la restricțiile

stângace ale corpului său mai mult sau mai puțin umanoid și părăsi nava, pășind pe gheața albăstruie și luând elevatorul de mare viteză spre nodurile de habitate aflate atât de mult deasupra.

5

PALATUL ARDIS

Pe masa de sub copacul luminat cu lampioane fusese pregătită o cină pentru douăsprezece persoane: fripturi de căprioare și mistreți din pădure, păstrăvi din râul aflat în vale, carne de vită din cirezile care pășteau între Ardis și platforma de teleproiectare, vinuri albe și roșii din podgoriile apropiate, porumb proaspăt, dovlecei, salată și mazăre din grădină și caviar faxat cine știe de unde.

– A cui aniversare este și al câtelea Douăzeci? întrebă Daeman, în timp ce servitorii prezentau mâncărurile duzinii de oameni așezați la masa lungă.

– Aniversarea este a mea, dar nu-i Douăzeciul meu, replică bărbatul arătos și creț pe care-l chema Harman.

– Pardon!

Daeman zâmbi, însă nu înțelese. Acceptă niște dovlecei și trecu castronul doamnei de lângă el.

– Harman își sărbătorește aniversarea anuală, rosti Ada, din locul ei, în capul mesei.

Pe Daeman îl ațâța fizic frumusețea ei în rochia de mătase negru și ocru.

Clătină din cap, tot neînțelegător. Aniversările anuale treceau neluate în seamă, cu atât mai puțin sărbătorite.

– Prin urmare, în seara asta nu sărbătorești de fapt un Douăzeci, i se adresă el lui Harman, încuviințând către servitorul plutitor pentru a-i reumple paharul cu vin.

– Dar *îmi sărbătoresc* ziua de naștere, repetă Harman cu un surâs. A nouăzeci și noua.

Daeman încremeni, șocat, după care privi iute în jur, pricepând că trebuie să fie un gen de glumă specifică acestei adunări de provinciali... dar cu certitudine o glumă proastă. Nu glumeai despre a nouăzeci și noua ta aniversare. Zâmbi nesigur și așteptă sosirea poantei.

– Harman vorbește serios, zise Ada.

Ceilalți oaspeți tăceau. Din pădure se auzeau păsări de noapte.

– Scuze... izbuti Daeman să rostească.

Harman scutură din cap.

– Abia aștept anul viitor. Am multe de făcut.

– Anul trecut, Harman a mers o sută cincizeci de kilometri prin Breșa Atlantică, vorbi Hannah, tânăra cu păr scurt, care era prietena Adei.

Acum Daeman era convins că se glumea pe seama lui.

– Prin Breșa Atlantică nu se poate merge.

– Eu însă am mers.

Harman mânca un porumb copt.

– N-am făcut decât o recunoaștere, am pătruns numai, așa cum a spus Hannah, o sută cincizeci de kilometri, apoi am revenit la coasta Americii de Nord... dar, în tot cazul, n-a fost dificil.

Daeman zâmbi din nou, ca să arate că era un individ care știa să aprecieze o glumă.

– Dar cum ai putut *ajunge* la Breșa Atlantică, Harman *Uhr*? În apropierea ei nu există noduri-fax.

Habar nu avea *unde* se afla Breșa Atlantică, sau măcar ce anume era America de Nord, și nu era foarte sigur cu privire la poziția Oceanului Atlantic, totuși, știa precis că nici unul dintre cele trei sute șaptesprezece noduri-fax nu se găseau în preajma Breșei. El faxase prin toate, și nu doar o dată, dar nu întrezărise niciodată legendara Breșă.

Harman lăsă din mână știuletele de porumb.

– Am mers pe jos, Daeman *Uhr*. Pornind de la coasta estică a Americii de Nord, Breșa merge în lungul paralelei de patruzeci de grade, până la ceea ce oamenii Epocii Pierdute numeau Europa – cred că Spania a fost ultimul stat-națiune unde Breșa ajunge pe țărm. Ruinele vechiului oraș Philadelphia – este posibil să-l cunoști ca Nodul 124, domeniul lui Loman *Uhr* – se află la numai două ore de mers pe jos de Breșă. Dacă aș fi fost realmente curajos, și aș fi avut cu mine suficiente alimente, aș fi putut merge până-n Spania.

Daeman aprobă şi surâse, fără să aibă nici cea mai vagă idee despre ce bolborosea bărbatul acela. Mai întâi, vulgaritatea de a se lăuda cu al nouăzeci şi nouălea an al său, după aceea toată povestea despre paralele, oraşe din Epoca Pierdută şi mers pe jos! Nimeni nu mergea pe jos mai mult de câteva sute de metri. De ce ar fi trebuit? Tot ce era interesant pentru oameni se găsea în apropiere de un nod-fax, iar la puţinele ciudăţenii îndepărtate – de pildă, la Ardisul Adei – se putea ajunge cu cariola ori cu droşca. Daeman îl cunoştea, desigur, pe Loman – recent, sărbătorise al Treilea Douăzeci al lui Ono pe întinsul domeniu Loman –, însă restul monologului lui Harman era o aiureală. Evident că bărbatul înnebunise în ultimele lui zile. Faxarea finală la firmerie şi Înălţarea aveau să se îngrijească în scurt de timp de asta.

Daeman se uită la Ada, gazda lor, cu speranţa că ea va interveni şi va schimba subiectul, dar femeia zâmbea, de parcă ar fi fost de acord cu tot ce spusese Harman. Daeman privi în lungul mesei, căutând ajutor, însă ceilalţi oaspeţi ascultaseră politicos, ba chiar cu aparent interes, ca şi cum asemenea bazaconii ar fi făcut parte în mod obişnuit din conversaţiile lor spirituale de la cinele provinciale.

– Păstrăvul este destul de bun, nu? se adresă el femeii din stânga sa. Ţi-a plăcut?

De cealaltă parte a mesei, o roşcată masivă, probabil înaintată mult în al Treilea Douăzeci, îşi instală

guşa cea mai proeminentă pe pumnul micuţ şi se adresă lui Harman:

– Cum a fost? Mă refer la Breşă...

Bărbatul cu păr creţ şi piele puternic bronzată protestă, însă alţii de la masă – printre care şi tânăra blondă despre al cărei păstrăv se interesase Daeman, şi care-i ignorase nepoliticos întrebarea – insistară să-l audă. Harman cedă în cele din urmă, cu o mişcare graţioasă a mâinii.

– Dacă n-aţi văzut niciodată Breşa, este o imagine fascinantă, chiar şi numai de pe ţărm. Are lăţimea de optzeci de metri – este practic o falie, care merge spre est cât vezi cu ochii, îngustându-se treptat către orizont, până ce pare un fir sclipitor pe linia unde oceanul se întâlneşte cu cerul. Mersul prin ea este... oarecum straniu. Nisipul de pe plajă nu este umed acolo unde se sfârşeşte Breşa. Valurile nu intră în ea. La început, toată atenţia îţi este concentrată asupra uneia sau alteia dintre margini – când intri, observi retezarea bruscă a apei, ca un perete din sticlă care te separă de ridicarea şi coborârea valurilor. Trebuie să atingi bariera – nimeni nu poate rezista să n-o facă. Este elastică, invizibilă, cedează foarte puţin sub apăsarea puternică, este rece din cauza apei aflate de cealaltă parte, dar e impenetrabilă. Mergi mai departe pe nisipul uscat – de-a lungul secolelor, fundul oceanului n-a cunoscut decât umezeala adusă de ploaie, astfel că nisipul şi pământul sunt solide, creaturile şi plantele maritime de acolo sunt uscate,

deshidratate într-atât, încât par fosilizate. După zece metri, pereții retezați în apă de ambele părți se ridică mult deasupra capului. Umbre se mișcă în interiorul lor. Vezi peștișori care înoată în apropierea barierei între aer și ocean, apoi umbra unui rechin... după aceea lumina slabă a unor creaturi plutitoare, gelatinoase pe care nu le poți identifica. Uneori creaturile din ocean se apropie de bariera Breșei, o ating cu capetele lor reci, după care se întorc iute, parcă alarmate. După ce înaintezi doi kilometri, apa este atât de sus deasupra capului, încât cerul devine întunecat. Peste douăzeci de kilometri, pereții de apă din ambele părți se ridică la peste trei sute de metri deasupra. În fâșia de cer pe care o poți vedea, stelele se zăresc chiar și în lumina zilei.

– Nu se poate! exclamă un bărbat slab, cu păr nisipos, aflat mai departe la masă. (Daeman își aminti numele lui – Loes.) Glumești!

– Nu, zise Harman cu un surâs, nu glumesc. Am mers cam patru zile. Noaptea, dormeam. M-am întors când mi-am terminat mâncarea.

– De unde știai dacă era noapte sau zi? se interesă prietena Adei, tânăra atletică pe care o chema Hannah.

– În timpul zilei, răspunse Harman, cerul este negru și vezi stelele, dar pereții de ocean de ambele părți arată spectrul complet de luminozitate, de la albastrul strălucitor, hăt deasupra, la negrul întunecat de pe fund, la nivelul drumului prin Breșă.

– Ai găsit ceva exotic? întrebă Ada.

– Niște epave. Foarte vechi. Din Epoca Pierdută, sau chiar anterioare ei. Și una care s-ar fi putut să fi fost... mai nouă.

Zâmbi din nou:

– Am mers s-o explorez pe una dintre ele – o carcasă imensă, ruginită, care ieșea din peretele nordic al Breșei, înclinată pe o parte. Am intrat printr-o spărtură din bord, am suit pe scări și m-am îndreptat către nord pe podelele înclinate, utilizând o lanternă micuță pe care o adusesem cu mine, până ce, pe neașteptate, într-un spațiu foarte larg – cred că se numea cală –, am dat peste bariera Breșei, din plafon până la podeaua înclinată, un zid de apă, roind de pești. Mi-am lipit fața de peretele acela rece și invizibil și am zărit scoici, moluște, șerpi de mare și alte creaturi ce încrustau toate suprafețele, mâncându-se între ele, în vreme ce de partea mea – uscăciune, rugină veche... singurele creaturi vii eram eu și un mic crab alb de uscat, care migrase în mod clar, ca și mine, de pe țărm.

Vântul se porni și foșni frunzele din copacul înalt de deasupra mesenilor. Lampioanele se legănară și lumina lor bogată se jucă peste veșmintele de mătase și bumbac, peste coafuri, mâini și chipurile din jurul mesei. Toți ascultau fascinați. Până și Daeman se pomeni interesat, în ciuda faptului că totul era un nonsens. În lungul aleii, torțele pâlpâiră și trosniră sub briza neașteptată.

– Și voynicși? întrebă o femeie de lângă Loes. (Daeman nu-și putea reaminti numele ei. Poate

Emme?) Sunt mai mulți sau mai puțini decât pe uscat? Santinele sau mobili?

– Nu există voynicși.

Toți de la masă părură că inspirară simultan. Daeman fu încercat de același fior brusc de șoc pe care-l încercase când Harman anunțase că intrase în al nouăzeci și nouălea an. Simți un val de vertij. Poate că vinul fusese mai tare decât crezuse.

– Nu există voynicși, repetă Ada cu un ton nu atât de mirare, cât de nostalgie.

Ridică paharul cu vin:

– Un toast, rosti ea.

Servitorii plutiră mai aproape, ca să umple pahare-le. Toți mesenii le înălțară. Daeman clipi, alungându-și amețeala, și sili în locul ei un surâs plăcut, sociabil.

Ada nu rosti nici un toast, dar toți mesenii – și, după o clipă, până și Daeman – sorbiră din pahare, ca și cum ea l-ar fi rostit.

Vântul se întețise până la sfârșitul cinei, norii ascunseseră inelele-p și -e, iar aerul purta izul ozonului și al perdelelor de ploaie ce se deplasau peste colinele întunecate spre vest, așa că cina se mută înăuntru, apoi se destrămă, când perechile plecară în odăile lor, ori către diversele aripi și săli destinate distracțiilor. Servitorii oferiră muzică de cameră în sera sudică, piscina indoor cu pereți de sticlă din spatele clădirii atrase puțini amatori, iar o cină de tip bufet fu întinsă pe veranda curbată și cu ferestre de la etaj. Unele

cupluri merseră în camerele lor private ca să facă dragoste, iar altele își căutară locuri liniștite pentru a-și deplia turinurile și a merge la Troia.

Daeman o urmă pe Ada, care-i condusese pe Hannah și Harman în biblioteca de la etajul al doilea. Dacă voia să-i reușească planul de a o seduce pe Ada înainte de terminarea weekendului, trebuia să petreacă fiecare minut liber cu ea. Seducția, știa el, era atât știință, cât și artă – un amestec de îndemânare, disciplină, proximitate și oportunitate. În general, proximitate.

Stând lângă Ada și mergând alături de ea, Daeman îi simțea căldura pielii prin mătasea cu negru și ocru pe care o purta. Buza ei inferioară, observă din nou, după un deceniu, era înnebunitor de plină, roșie și menită mușcăturilor. Când ridică brațul pentru a le arăta lui Harman și Hannah înălțimea rafturilor din bibliotecă, Daeman privi deplasarea subtilă și lină a sânului ei drept sub teaca sa subțire de mătase.

El mai fusese până atunci în biblioteci, dar în nici una atât de mare. Depășea treizeci de metri în lungime și era înaltă de cincisprezece metri, cu un balcon pe trei dintre pereți și scări glisante pe ambele niveluri, oferind acces la volumele de mai sus și mai îndepărtate. Existau firide, separeuri, mese cu cărți mari deschise pe ele, banchete, ici și colo, ba chiar și rafturi cu cărți deasupra bovindoului uriaș de pe peretele îndepărtat. Daeman știa că volumele fizice stocate aici fuseseră tratate cu nanochimice anti descompunere cu multe, multe secole în urmă, poate chiar cu

milenii – artefactele acestea inutile erau produse din piele, hârtie și cerneală, ce naiba! –, totuși, sala lambrisată în mahon, cu zone de iluminare separate, mobilierul străvechi de piele și pereții întunecați de cărți degajau vechime și descompunere pentru nările sensibile ale bărbatului. Nu-și putea imagina motivul pentru care Ada și ceilalți membri ai familiei mențineau mausoleul acesta în Palatul Ardis sau motivul pentru care Harman și Hannah doreau să-l vadă în noaptea aceasta.

Bărbatul creț care susținea că se afla în ultimul său an și care susținea că mersese prin Breșa Atlantică se opri copleșit.

– Este minunat, Ada!

Sui pe o scară, o glisă în lungul unui șir de rafturi și întinse o mână pentru a atinge un volum gros legat în piele.

Daeman izbucni în râs.

– Crezi că funcția citire s-a întors, Harman *Uhr*?

Bărbatul surâse, dar părea atât de sigur pe el, încât, pentru o secundă, Daeman aproape că se așteptă să vadă năvala aurie de simboluri în jos pe brațul său, cu funcția citire anunțând cuprinsul. Desigur, Daeman nu văzuse niciodată în acțiune funcția pierdută, însă o auzise descrisă de bunica sa și de alți bătrâni, care povesteau cu ce se distraseră stră-străbunicii lor.

Nici un cuvânt nu curse în jos și Harman retrase brațul.

– Nu-ți dorești să fi avut funcția citire, Daeman *Uhr*?

Daeman se auzi râzând iarăşi în noaptea aceasta bizară şi fu extrem de conştient că cele două tinere îl priveau cu expresii situate undeva între uimire şi amuzament.

– Nu, bineînţeles că nu, răspunse el în cele din urmă. De ce mi-aş dori? Lucrurile acestea vechi mi-ar putea spune ceva care să aibă vreo legătură cu vieţile noastre actuale?

Harman sui mai sus pe scară.

– Nu eşti curios de ce post-oamenii nu mai sunt văzuţi pe Pământ şi unde au plecat?

– Câtuşi de puţin. S-au dus acasă, în oraşele lor din inele. Toţi ştiu.

– Dar de ce? întrebă Harman. După multe milenii în care ne-au modelat existenţele aici, supraveghindu-ne, de ce să fi plecat?

– Prostii, replică Daeman, poate nitel mai morocănos decât intenţionase. Post-oamenii continuă să ne supravegheze. De sus.

Harman aprobă, ca şi când ar fi fost lămurit, şi-şi deplasă scara cu alţi metri pe şina de bronz. Acum capul bărbatului mai că atingea partea inferioară a balconului bibliotecii.

– Şi voynicşii?

– Ce-i cu ei?

– Te-ai întrebat vreodată de ce au fost nemişcaţi atâtea secole şi de ce sunt atât de activi actualmente?

Daeman deschise gura, însă nu avu ce să răspundă. După o clipă, reuşi să rostească:

– Chestia aia cu voynicșii care nu s-au clintit înainte de faxarea finală este o aiureală completă. Mituri... Folclor...

Ada se apropie puțin.

– Daeman, te-ai întrebat vreodată de unde au venit?

– Cine, draga mea?

– Voynicșii.

Daeman râse din toată inima și cu sinceritate.

– Evident că nu, doamna mea. Voynicșii au existat dintotdeauna aici. Sunt permanenți, ficși, eterni – în mișcare, uneori în afara razei noastre vizuale, dar mereu prezenți –, ca soarele ori ca stelele.

– Sau ca inelele? întrebă Hannah cu glasul ei blând.

– Exact.

Daeman era încântat că ea înțelesese.

Harman scoase un volum masiv de pe un raft.

– Daeman *Uhr*, Ada m-a informat că ești un adevărat lepidopterolog.

– Pardon?

– Expert în fluturi.

Daeman se simți îmbujorându-se. Întotdeauna era plăcut ca îndemânările să-ți fie recunoscute, chiar și de către străini nu tocmai întregi la minte.

– Cu greu pot spune că sunt un expert, Harman *Uhr*, ci doar un colecționar, care a învățat câte ceva de la unchiul lui.

Harman coborî scara și duse volumul gros la o masă de lectură.

– Atunci asta ar trebui să te intereseze.

Deschise artefactul. Toate paginile lucioase arătau reprezentări colorate de fluturi.

Daeman se apropie, amuțit. Unchiul lui îl învățase numele a vreo douăzeci de soiuri de fluturi, iar de la alți colecționari aflase numele altor câteva soiuri pe care le capturase. Întinse mâna ca să atingă imaginea unei Coada-rândunicii.

– Coada-rândunicii, spuse Harman și adăugă: *Pterourus rutulus.*

Daeman nu pricepu ultimele două cuvinte, dar se holbă uluit la bătrân.

– Ești colecționar!

– Câtuși de puțin.

Harman atinse o imagine familiară, negru-aurie.

– Monarh.

– Da, încuviință Daeman derutat.

– Amiralul-roșu, Aphrodite Fritillary, Field Crescentspot, Common Blue, Painted Lady, Phoebus Parnassian, rosti Harman, atingând pe rând imagini.

Daeman cunoștea trei dintre numele acelea.

– Te pricepi la fluturi, spuse el.

Harman clătină din cap.

– Până în secunda asta nici măcar nu mă gândisem că diferitele soiuri pot avea nume.

Daeman privi mâna grosolană a bărbatului.

– Ai funcția citire.

Harman repetă gestul dinainte.

– Nimeni nu mai are funcția aceea palmară. Tot așa cum nimeni nu mai are funcția comunicații

sau geopoziționare sau acces la date sau autofaxare din noduri.

– Atunci... începu Daeman și se opri, realmente confuz.

Oare indivizii aceștia îl tachinau dintr-un motiv necunoscut? Venise să petreacă weekendul la Palatul Ardis cu intenții bune – mă rog, cu intenția de a o seduce pe Ada, dar totul ca distracție –, iar acum, acest... joc răutăcios?

De parcă i-ar fi perceput iritarea în creștere, Ada își puse degetele subțiri pe mâneca lui.

– Harman nu are funcția citire, Daeman *Uhr*, rosti ea blând. Recent, el a învățat cum *să citească*.

Daeman se holbă. Era o afirmație la fel de lipsită de sens ca și sărbătorirea celui de-al nouăzeci și nouălea an al cuiva sau ca bolboroselile despre Breșa Atlantică.

– Este o îndemânare, preciză încet Harman. Cumva similară cu felul în care tu ai învățat numele fluturilor sau cu faimoasele tale tehnici de... donjuan.

Ultima frază îl făcu pe Daeman să clipească iute. *Este atât de bine cunoscut celălalt hobby al meu?*

– Harman, zise Hannah, ne-a promis să ne învețe dibăcia asta... cititul. S-ar putea să fie utilă. Eu trebuie să învăț despre cuptoare, înainte de a mai lucra și a mă arde.

Cuptoare? Daeman cunoștea bucătari care foloseau cuvântul. Nu-și putea imagina ce legătură putea

să aibă cu arderea sau cu dobândirea funcţiei citire. Îşi umezi buzele şi rosti:

– Nu mă interesează jocurile astea. Ce vreţi de la mine?

– Trebuie să găsim o navă spaţială, spuse Ada. Şi există motive să credem că ne poţi ajuta.

6

OLIMP

Când schimbul meu ia sfârşit, în seara înfruntării dintre Ahile şi Agamemnon, mă teleportez cuantic înapoi în complexul scoliast de pe Olimp, îmi înregistrez observaţiile şi analiza, transfer gândurile pe o plăcuţă-cuvântătoare şi o duc în odăiţa albă a Muzei, care dă spre Lacul Caldeirei. Spre surprinderea mea, Muza este acolo şi discută cu alt scoliast.

Scoliastul se numeşte Nightenhelser – un bărbat voinic ca un urs, dar prietenos, care, am aflat în ultimii patru ani ai rezidenţei sale aici, a trăit, a predat la colegiu şi a murit în Vestul Mijlociu american, cândva pe la începutul secolului al douăzecilea. Zărindu-mă în prag, Muza îşi încheie discuţia cu Nightenhelser şi-i face semn să plece, prin uşa de bronz, spre escalatorul care coboară în spirală de pe Olimp, la barăcile noastre şi planeta roşie de dedesubt.

Muza îmi face semn să mă apropii. Aşez plăcuţa-cuvântătoare pe masa de marmură din faţa ei şi mă retrag un pas, aşteptând să fiu concediat fără un cuvânt, aşa cum se întâmplă de obicei. În mod surprinzător, ridică plăcuţa-cuvântătoare cât sunt încă acolo şi strânge palma în jurul ei, apoi închide ochii şi se concentrează. Stau în picioare şi aştept. Mărturisesc că sunt neliniştit. Inima îmi bubuie, iar palmele, încleştate la spate, aşa cum stau într-un fel de parodie profesorală a poziţiei „pe loc repaus" a soldaţilor, îmi sunt asudate. Cu ani în urmă, am decis că de fapt zeii nu pot citi mintile – că strania lor percepere a gândurilor muritorilor, eroi şi scoliaşti deopotrivă, provine dintr-o ştiinţă avansată a studierii muşchilor faciali, a mişcărilor ochilor şi a altor lucruri similare. S-ar putea să mă înşel însă. Poate că sunt telepaţi. În cazul acesta – şi dacă s-au sinchisit să-mi citească mintea în decursul momentului de epifanie şi decizie de pe plajă care a urmat certei dintre Agamemnon şi Ahile – sunt un om mort. Din nou.

Am văzut scoliaşti care au nemulţumit Muza, într-o măsură mult mai mică decât pe zeii mai importanţi. Acum nişte ani – mai exact, în al cincilea an al asediului –, a existat un scoliast din secolul al douăzeci şi şaselea, un asiatic bucălat şi ireverenţios cu neobişnuitul nume Bruster Lin, şi cu toate că era scoliastul cel mai sclipitor şi cu ideile cele mai inspirate dintre noi, ireverenţa sa l-a distrus. Literalmente. Se petrecuse după unul dintre comentariile sale cele mai

ironice – despre lupta *mano a mano* dintre Paris și Menelau, învingătorul ia tot, care ar fi trebuit să pună capăt războiului în funcție de rezultatul acelui unic duel. Înfruntarea unu-la-unu până la moarte dintre amantul troian al Elenei și soțul ei aheu – deși desfășurată în fața a două armate ce aclamau, cu Paris superb în armura lui de aur și cu Menelau înfricoșător cu privirea-i străpungătoare – nu ajunsese niciodată la capăt. Afrodita văzuse că dragul ei Paris va fi căsăpit în bucățele, așa încât coborâse și-l răpise de pe câmpul de luptă, readucându-l Elenei, unde, aidoma liberalilor efeminați din toate epocile, era un războinic mai fericit în pat decât pe câmpul de luptă. De aceea, după unul dintre comentariile amuzante ale lui Bruster Lin despre episodul Paris-Menelau, Muza – deloc amuzată – pocnise din degete și miliardele și trilioanele de nanocite ascultătoare din corpul nefericitului scoliast se agregaseră și apoi explodaseră într-un gigant salt de nano-lemingi, ciopârțindu-l pe Bruster Lin încă zâmbitor într-o mie de bucățele însângerate în fața noastră, ceilalți tovarăși ai săi, și rostogolindu-i capul încă surâzător spre picioarele noastre.

Fusese o lecție serioasă și n-o uitasem. Fără comentarii subiective. Fără glume despre afacerea serioasă a divertismentului zeilor. Prețul ironiilor era moartea.

Muza deschide ochii și mă privește.

– Hockenberry, rostește ea pe tonul unui funcționar de la resurse umane din secolul meu, care

se pregătea să concedieze un birocrat de nivel mediu, de cât timp eşti alături de noi?

Ştiu că întrebarea este retorică, dar când eşti întrebat de o zeiţă, fie ea una mai puţin însemnată, răspunzi chiar şi întrebărilor retorice.

– De nouă ani, două luni şi optsprezece zile, zeiţă.

Ea încuviinţează tăcut. Sunt cel mai vechi scoliast supravieţuitor. Sau, mai exact, sunt scoliastul care a supravieţuit cel mai mult. Ştie. Poate că această recunoaştere oficială a longevităţii mele este elegia dinaintea sfârşitului exploziv prin nanocite.

Mi-am învăţat mereu studenţii că existau nouă muze; erau toate fiicele Mnemosinei – Clio, Euterpe, Talia, Melpomene, Terpsihora, Erato, Polimnia, Urania şi Caliope – şi aveau, cel puţin potrivit fostei tradiţii greceşti, controlul unei forme de exprimare artistică, de pildă cântatul din flaut, dansul, povestirea sau cântecele eroice – însă în cei nouă ani, două luni şi optsprezece zile în care am slujit zeii ca observator pe câmpiile Ilionului, eu am raportat, am văzut şi am auzit o singură Muză – această zeiţă înaltă care stă acum în faţa mea, înapoia mesei de marmură. Din cauza glasului ei strident, m-am gândit mereu la ea ca fiind „Caliope", în ciuda faptului că numele însemna „cea cu voce frumoasă". Nu pot spune că această singură Muză are o voce frumoasă – pentru urechea mea este mai degrabă un claxon, decât o caliopă, orga aceea mecanică ce funcţiona cu aburi –, dar cu certitudine este una faţă de care am învăţat să tresar când spune „broască".

– Urmează-mă, rostește ea, după care se ridică printr-o mișcare fluidă și iese prin ușa laterală privată a odăii de marmură albă.

Tresar și o urmez.

Muza are înălțime zeiască – adică, binișor peste doi metri, dar cu proporții perfect omenești, este mai puțin voluptoasă decât unele dintre zeițe, însă clădită ca o triatlonistă din secolul al douăzecilea – și chiar în gravitația redusă de aici, de pe Olimp, trebuie să mă grăbesc pentru a ține pasul cu ea, pe când străbate peluzele verzi, tunse scurt, dintre clădirile albe.

Se oprește la un nod de care. Când spun „car", mă refer la carul de luptă din perioada războiului troian, cu care se aseamănă în mod vag – este scund, are aproximativ formă de potcoavă și o deschidere în lateral, îngăduindu-i Muzei să urce, însă carul acesta nu are cai, hățuri și vizitiu. Se prinde cu mâinile de balustradă și-mi face semn să urc.

Șovăitor, cu inima bubuindu-mi nebunește, mă sui în car și stau într-o parte, în vreme ce Muza își plimbă degetele lungi peste un triunghi auriu care poate fi un soi de panou de comandă. Pâlpâie luminițe. Carul bâzâie, trosnește, este înconjurat pe neașteptate de o rețea de energie și se ridică de pe iarbă, rotindu-se în timp ce se înalță. Brusc, o pereche de „cai" holografici se ivește în fața lui și galopează, părând să tragă carul prin cer. Știu că armăsarii holografici există pentru greci și troieni, totuși, lasă impresia teribil de vie că sunt animale reale, ce trag un car real prin văzduh. Mă

prind de bara metalică de pe perimetru și mă încordez, dar nu se simte nici un pic de accelerație, deși discul de transport vibrează și se leagănă, survolează o dată de la treizeci de metri înălțime modestul templu al Muzei, apoi accelerează către depresiunea adâncă a Lacului Caldeirei.

Carul zeilor! gândesc și învinuiesc oboseala și adrenalina pentru acest gând jalnic.

Am văzut, desigur, de mii de ori aceste care zburând în apropierea Olimpului sau deasupra câmpiilor Ilionului, cu zeii deplasându-se înainte și înapoi la activitățile lor zeiești, dar întotdeauna le-am văzut din punctul meu de vedere, de pe sol. De acolo, caii par reali și carul în sine pare mult mai puțin substanțial decât atunci când te afli într-unul și gonești la trei sute de metri deasupra piscului unui munte – mai precis, vulcan – care el însuși se ridică la douăzeci și șapte de mii de metri deasupra deșertului.

Piscul Olimpului ar trebui să fie lipsit de aer și acoperit cu gheață, însă aerul de aici este la fel de dens și de respirabil ca douăzeci și șapte de kilometri mai jos, unde barăcile scoliaștilor sunt cuibărite la poalele stâncilor vulcanice, iar în loc de gheață, coama lată este acoperită cu iarbă, arbori și clădiri albe îndeajuns de mari și de mărețe pentru ca Acropole să pară un simplu acaret.

Forma de cifră opt a Lacului Caldeirei din centrul vârfului Olimpului este lungă de o sută de kilometri și gonim peste ea cu o viteză aproape supersonică, cu

un câmp de forță sau cine știe ce magie divină care împiedică curentul de aer să ne smulgă capetele de pe umeri și simultan înăbușește vuietul. Sute de clădiri, fiecare cu pogoane de pajiști și grădini perfect îngrijite, locuințele zeilor, bănuiesc, înconjoară lacul, iar uriașe autotrireme cu trei punți se deplasează lent pe apele albastre. Cândva, scoliastul Bruster Lin mi-a spus că estima că muntele Olimp ar fi avut mărimea statului Arizona, iar piscul său înverzit ar fi fost aproximativ egal cu suprafața lui Rhode Island. A fost straniu să aud cum lucruri de aici erau comparate cu cele de pe cealaltă planetă, din celălalt timp, din cealaltă existență.

Strângând cu ambele mâini balustrada subțire, privesc dincolo de piscul muntelui. Panorama îmi taie răsuflarea.

Ne găsim destul de sus ca să pot vedea curbura planetei. Spre nord-vest, uriașul ocean albastru se extinde până la semiluna inversată a orizontului. Către nord-est se întinde linia coastei și-mi închipui că, în ciuda depărtării, pot zări uriașele capete de piatră ce marchează hotarul dintre apă și uscat. În nord se găsește secera arhipelagului fără nume, abia vizibil de pe țărm, la câțiva kilometri de barăcile noastre, apoi nimic decât albastru necontenit, din nou, până la pol. Spre sud-est, pot distinge celelalte trei vârfuri vulcanice înalte ce se ridică deasupra orizontului, evident mai scunde decât Olimpul, dar albite de zăpezi, față de Olimpul cu climă controlată. Unul dintre ele,

bănuiesc, trebuie să fie muntele Helicon, căminul Muzei mele și al surorilor ei, dacă are surori. Pe sute de kilometri către sud și sud-vest pot zări o succesiune de ogoare cultivate, după aceea păduri sălbatice, deșertul roșu ce le urmează, apoi poate iarăși pădure, până ce uscatul se contopește cu norii și pâclele și oricât aș clipi și m-aș freca la ochi, nu pot percepe detaliile de acolo.

Muza coteşte carul și coboară spre malul vestic al Lacului Caldeirei. Observ acum că petele albe pe care le văzusem din văzduh sunt gigantice clădiri albe, cu coloane și trepte, împodobite cu pedimente uriașe și decorate cu statui. Sunt sigur că nici un alt scoliast n-a văzut această parte a Olimpului... sau, cel puțin dacă a văzut-o, n-a mai trăit pentru a ne povesti și nouă despre ea.

Coborâm lângă cea mai mare dintre clădirile gigantice, carul atinge solul și caii holografici dispar. Pe iarbă sunt oprite de-a valma sute de alte care aeriene.

Muza scoate din robă un obiect care seamănă cu un medalion mic.

– Hockenberry, mi s-a poruncit să te duc undeva unde tu nu poți să fii. Un zeu mi-a cerut să-ți dau două obiecte care te-ar salva să fii strivit ca un țânțar, dacă ai fi detectat. Pune-ți astea!

Îmi înmânează două obiecte – un medalion pe un lanț și o glugă ce pare a fi de piele. Medalionul este mic, însă greu, ca și cum ar fi de aur. Muza întinde

brațul și răsucește o parte a discului în sensul invers acelor de ceasornic.

– Acesta este un teleportator cuantic personal, așa cum folosesc zeii, rostește ea încet. Te poate teleporta în orice loc pe care-l poți vizualiza. Acest disc TC special îți îngăduie, de asemenea, să urmărești amprenta cuantică a zeilor, când decalează fazic prin spațiul Planck, dar nimeni – cu excepția zeului care mi l-a dat – nu poate urmări amprenta ta cuantică. Înțelegi?

– Da, spun, și vocea aproape că-mi tremură.

N-ar trebui să dețin obiectul acesta. Va însemna moartea mea. Celălalt „cadou" este și mai teribil.

– Acesta este Coiful Morții, zice ea și-mi trece peste cap acoperământul împodobit, dar îl lasă pliat în jurul gâtului ca pe o glugă. Cușma lui Hades. A fost făurită de Hades însuși și este unicul obiect din univers care te poate ascunde vederii zeilor.

Clipesc prostește, fără un cuvânt. Îmi amintesc vag note de subsol erudite despre „Cușma lui Hades" și-mi amintesc că despre numele lui Hades însuși – Äidès, în grecește – se credea că ar fi însemnat „cel nevăzut". Totuși, din câte știu, Coiful Morții făurit de Hades era menționat doar o singură dată de Homer, când Atena i-l dăduse zeului războiului, Ares, pentru ca acesta să fie invizibil. *De ce ar dori vreun zeu să mi-l împrumute tocmai mie? Ce vor să fac pentru ei?* Genunchii îmi tremură când mă gândesc.

– Pune-ți coiful, poruncește Muza.

Cu gesturi stângace, ridic pielea groasă. În material sunt înglobate dispozitive, cipuri cu circuite, mașinării nanotehnice. Coiful are oculare flexibile, perfect transparente și un material ca o plasă în dreptul gurii, iar când mi-am pus complet gluga, aerul pare să unduiască straniu în jurul nostru, cu toate că văzul nu-mi este afectat.

– Incredibil... spune Muza.

Privește drept prin mine. Îmi dau seama că am atins visul oricărui adolescent de sex masculin – invizibilitatea reală, deși nu am nici cea mai mică idee privind felul în care coiful/cușma/gluga ascunde vederii întregul corp. Imboldul este de a fugi ca nebunul și de a mă ascunde de Muză și de toți zeii. Mi-l înăbuș. Trebuie să fie o șmecherie aici. Nici un zeu ori zeiță, nici chiar Muza mea, mai puțin însemnată, nu ar da unui simplu scoliast o asemenea putere fără să nu-și păstreze vreo protecție.

– Dispozitivul acesta te va feri de vederea tuturor zeilor, cu excepția zeiței care m-a autorizat să ți-l dau, rostește încet Muza, privind aerul din dreapta capului meu. Însă zeița aceea te poate vedea și urmări oriunde, Hockenberry. Și chiar dacă sunetele, mirosurile, ba până și bătăile inimii îți sunt mascate de medalion, simțurile zeilor sunt mai presus de înțelegerea ta. În următoarele minute, păstrează-te în preajma mea. Pășește silențios. Nu vorbi nimic. Respiră pe cât de ușor și de superficial este posibil. Dacă vei fi detectat,

nici eu și nici protectoarea ta divină nu te vom putea păzi de mânia lui Zeus.

Cum să respiri ușor și superficial când ești îngrozit? Totuși, încuviințez din cap, uitând că Muza nu mă poate zări acum. Ea așteaptă, continuând să privească strâmb, de parcă m-ar căuta cu vederea ei divină, așa încât îngaim:

– Da, zeiță.

– Pune-ți mâna pe brațul meu, îmi poruncește ea brusc. Stai cu mine. Nu pierde contactul. În caz contrar, vei fi distrus.

Îmi așez palma pe brațul ei aidoma unei timide debutante care este escortată la primul bal în societate. Pielea Muzei este rece.

Cândva, am vizitat hangarul de asamblare a navelor de la Centrul Spațial Kennedy, din Cape Canaveral. Ghidul a afirmat că uneori se formau nori sub plafonul aflat la peste o sută de metri deasupra podelei de beton. Hangarul acela putea să fi fost plasat într-un colț al acestei săli imense, fără a fi remarcat vreodată, stând acolo ca un cub de jucărie aruncat de un copil într-o catedrală.

Când spui „zei", te gândești la zeii esențiali, zeii principali – Zeus, Hera, Apollo și alți câțiva –, dar în această sală sunt sute de zei și majoritatea sălii este goală. Parcă la kilometri deasupra noastră, un dom auriu – grecii nu descoperiseră principiul domului, așa că asta contrazicea arhitectura conservatoare clasică

a celorlalte clădiri măreţe pe care le-am văzut pe Olimp – direcţionează acustic conversaţia către toate colţurile spaţiului ameţitor.

Podeaua pare de aur forjat. Zeii se reazemă de balustrade de marmură şi privesc în jos de pe balcoanele circulare. Pereţii au sute şi sute de nişe arcuite şi fiecare adăposteşte o sculptură de marmură albă. Statuile sunt ale zeilor prezenţi aici şi acum.

Holograme ale aheilor şi troienilor pâlpâie ici şi colo, multe dintre ele prezentând imagini tridimensionale în mărime şi culori naturale ale bărbaţilor şi femeilor care se ceartă, mănâncă, fac dragoste sau dorm. În apropiere de centrul sălii, podeaua de aur coboară spre o concavitate mai mare decât orice bazin olimpic pentru înot, iar în spaţiul acela licăresc şi plutesc alte imagini în timp real din Ilion – privelişti aeriene vaste, prim-planuri, panoramări, imagini multiple. Dialogurile pot fi auzite ca şi cum grecii şi troienii ar fi chiar în sala aceasta. În jurul spaţiului holografic, aşezaţi pe tronuri de piatră, întinşi pe sofale pluşate ori stând în picioare în togile lor parcă desprinse din comicsuri, se află zeii. Zeii importanţi. Zeii esenţiali, cunoscuţi de elevii de şcoală primară.

Zeii mai puţin însemnaţi se trag deoparte, când Muza se apropie de această concavitate centrală, iar eu mă grăbesc să stau lângă ea, cu mâna-mi tremurătoare pe braţul ei auriu, străduindu-mă să nu scârţâi cu sandalele, să nu mă-mpiedic, să strănut ori să respir zgomotos. Nici una dintre zeităţi nu

pare să mă observe. Bănuiesc că voi afla rapid dacă vreuna mă vede.

Muza se oprește la câțiva metri de Pallas Atena și eu rămân atât de aproape de ea, încât mă simt ca un țânc de trei ani care se lipește de fusta mamei.

Am ajuns în toiul unei discuții aprige, în timp ce Hebe – una dintre zeițele secundare – se deplasează printre ceilalți, turnându-le nectar auriu în pocalele de aur. Zeus stă pe tronul său și înțeleg dintr-o privire că el este stăpânul aici, cel care mână norii de furtună, zeu printre zei. Acest Zeus nu este o imagine din comicsuri, ci o realitate imposibil de înaltă, a cărui prezență regală bărboasă, lucitoare de ulei și palpabilă îmi preschimbă sângele în melasă înspăimântată.

– Cum putem noi controla cursul acestui război? întreabă el, adresându-se tuturor zeilor, deși ochii îi sunt pumnale tăioase îndreptate către soția sa, Hera. Sau soarta Elenei? Cum vom putea, dacă zeițe ca Hera din Argos și Atena, păzitoarea ostașilor ei, intervin întruna – ca această oprire a mâinii lui Ahile, care se pregătea să verse sângele fiului lui Atreu?

Își întoarce privirea ca un nor de furtună asupra unei zeițe tolănite pe perne purpurii.

– Sau tu, Afrodita, care râzi întruna și stai mereu lângă frumușelul Paris, alungând spiritele rele și deviind lăncile bine azvârlite. Cum va putea voința zeilor – și, mai important, voința lui Zeus – să fie limpede, chiar și aici, dacă voi, zeițe băgăcioase, continuați să vă protejați favoriții pe seama Ursitei? În

ciuda uneltirilor tale, Hera, Menelau încă o poate aduce acasă pe Elena... sau poate, cine știe, Ilionul poate învinge. Nu vor decide însă câteva zeițe.

Hera își încrucișează brațele subțiri. În poem, este atât de frecvent amintită ca „zeița-cea-cu-albe-brațe", încât pe jumătate mă aștept ca brațele să-i fie mai albe decât ale altor zeițe, dar, deși pielea îi este îndeajuns de lăptoasă, nu este vizibil mai lăptoasă decât a Afroditei sau a lui Hebe, fiica Herei, sau a oricărei alte zeițe pe care o pot vedea din punctul în care mă aflu, aici, lângă concavitatea holografică... mai precis, cu excepția Atenei, care pare straniu de bronzată. Știu că aceste pasaje descriptive sunt o funcție a tipului de poem epic al lui Homer; Ahile este denumit în mod repetat „cel iute de picior", Apollo este „departe-țintitorul", iar numele lui Agamemnon este de obicei precedat de „puternicul domn" sau „păstorul de oameni"; aheii sunt „pletoși" și corăbiile lor „negre" sau „sprintene" și așa mai departe. Aceste epitete repetate răspund cerințelor dificile ale hexametrilor dactilici, fiind mai puțin simple descrieri, reprezentau un mod prin care rapsodul grec putea asigura exigențele metricii prin formulări șablonarde. Suspectasem dintotdeauna că unele dintre aceste fraze rituale – cum ar fi fost Aurora care-și întindea degetele trandafirii – erau de asemenea tergiversări verbale, care-i câștigau aedului niște secunde pentru a-și aminti sau poate chiar pentru a inventa următoarele versuri de acțiune.

Cu toate acestea, când Hera începe să-i replice soțului ei, îi privesc brațele.

– Temute fiu al lui Cronos, rostește ea, ținându-și brațele albe încrucișate peste piept, despre ce dracu' vorbești? Cum îndrăznești să afirmi că toate strădaniile mele sunt inutile? Păi asta-i *sudoare* – sudoare nemuritoare – vărsată pentru a aduna oștile aheilor, pentru a încuraja personalitățile acestor eroi atât cât trebuie, pentru a-i împiedica să se ucidă între ei înainte de a-i ucide pe troieni, și despre chinurile mari – chinurile *mele*, o, Zeus! – pentru a abate chinuri și mai mari asupra regelui Priam, a fiilor lui Priam și a cetății lui Priam.

Zeus se încruntă și se apleacă în față pe tronul care nu mi se pare confortabil, iar uriașele-i mâini albe se încleștează și se descleștează întruna.

Hera își desface brațele și le ridică într-un gest de exasperare.

– Fie cum vrei tu – oricum, întotdeauna faci așa –, dar nu te aștepta ca vreunul dintre noi, nemuritorii, să te laude.

Zeus se ridică. Dacă ceilalți zei sunt înalți de doi metri șaizeci sau doi metri șaptezeci, Zeus trebuie să aibă mai bine de trei metri și jumătate înălțime. Fruntea îi este de-a dreptul brăzdată de încruntături și nu folosesc nici o metaforă, când spun că glasul lui tună:

– Hera, iubita mea, draga mea, nesătula mea Hera! Ce ți-au făcut vreodată Priam sau fiii săi, încât ai devenit atât de furioasă, atât de neîndurătoare pentru năruirea Ilionului lui Priam?

Hera tace, cu mâinile pe lângă trup. Tăcerea ei nu pare decât să sporească mânia regală a lui Zeus.

– Este mai mult patimă decât furie în tine, zeiță! mugește el. Nu vei fi mulțumită până nu vei doborî porțile troienilor, până nu le vei nărui zidurile și-i vei înghiți de vii.

Expresia Herei nu face nimic pentru a nega această acuzație.

– Bine... bine... bubuie Zeus, aproape bâlbâindu-se într-un chip atât de familiar soților de-a lungul mileniilor, fă așa cum vrei *tu*! Îți mai spun un singur lucru, și să-ți intre bine-n cap, Hera, când va veni ziua în care *eu* să doresc să distrug o cetate și să-i înghit pe locuitorii ei – o cetate pe care s-o iubești *tu*, așa cum eu iubesc Ilionul –, atunci nici măcar să nu te gândești să-ncerci să te opui furiei mele!

Zeița face trei pași iuți înainte, amintindu-mi de un animal de pradă care țâșnește, ori de un maestru șahist care întrezărește o breșă și profită pe dată de ea.

– Da! Cele trei cetăți pe care le iubesc cel mai mult sunt Argos, Sparta și Micene, cu drumurile lor largi, la fel de late și de regale cu ale Ilionului sortit pieirii. Pe toate le poți nimici, după pofta inimii tale de vandal, Stăpâne. Nu mă voi împotrivi ție. Nu voi purta pică voinței tale... oricum, n-aș putea face mare lucru, fiindcă ești cel mai puternic dintre noi. Dar ține minte, o, Zeus – deși îți sunt soție, sunt de asemenea născută din Cronos și-ți merit respectul.

– N-am sugerat niciodată altceva, mormăie Zeus, reașezându-se pe tronul lui tare.

– Haide-atunci să ne-ascultăm unul pe altul, vorbește Hera, și glasul îi sună acum în mod clar mai dulce. Să ne supunem, eu ție și tu mie, iar ceilalți zei ne vor urma pilda. De-ndată, soțul meu! Ahile a părăsit deocamdată câmpul de bătălie, însă un armistițiu fandosit a amuțit lupta dintre troieni și ahei. Fă astfel încât troienii să încalce acest armistițiu și să pricinuiască cei dintâi rău, nu doar jurământului lor, ci și vestiților ahei.

Zeus se încruntă, mormăie, se foiește pe tron, dar îi poruncește Atenei care ascultă cu grijă:

– Coboară de îndată pe-amuțitul câmp de luptă dintre troieni și ahei. Îți poruncesc să faci astfel încât troienii să încalce cei dintâi acest armistițiu și să pricinuiască rău vestiților ahei.

– Și să-i calce în picioare pe argivi în triumful lor, îi suflă Hera.

– Și să-i calce în picioare pe argivi în triumful lor, ordonă Zeus obosit.

Atena dispare într-un fulger de TC. Zeus și Hera părăsesc sala și zeii încep să se împrăștie, discutând încet între ei.

Muza îmi face semn s-o urmez printr-o mișcare discretă a degetului și mă conduce afară din sală.

– Hockenberry, rostește zeița iubirii, întinzându-se pe sofaua ei cu perne, și gravitația – redusă așa

cum este – îi pune în evidență toată voluptatea mătăsoasă, trupeșă și lăptoasă.

Muza mă condusese în această altă odaie din Marele Palat al zeilor, o cameră întunecată, iluminată doar de dubla strălucire a unui coș cu jar ce arde mocnit și a unui obiect care aduce suspicios de mult cu un ecran de calculator. Îmi șoptise să-mi scot Coiful Morții și mă simțisem ușurat să cobor gluga de piele, dar terifiat să fiu din nou vizibil.

Apoi Afrodita intrase, se tolănise pe sofa și spusese:

– Poți să pleci, Melete. Când voi mai avea nevoie de tine, te voi chema.

După care Muza ieșise printr-o ușă secretă.

Melete, repetasem în minte. Nu era una dintre cele nouă muze, ci un nume dintr-o epocă anterioară, când se credea că muzele erau numai trei: Melete a „gândirii", Mneme a „amintirii" și Aoide a...

– Hockenberry, *eu* te-am putut vedea în Sala Zeilor, rostește Afrodita, smulgându-mă din reveria erudiției, și dacă te-aș fi arătat Stăpânului Zeus, acum n-ai fi nici măcar cenușă. Nici medalionul tău TC nu ți-ar fi îngăduit să scapi, fiindcă ți-aș fi putut urmări poteca decalajului fazic prin timp și spațiu. Știi de ce te afli aici?

Afrodita este protectoarea mea. Ea i-a poruncit Muzei să-mi dea dispozitivele acestea. Ce să fac? Să îngenunchez? Să mă prosternez pe podea în prezența divinității? Cum să mă adresez ei? În cei nouă ani,

două luni și optsprezece zile de când sunt aici, existența nu mi-a fost niciodată băgată în seamă de vreun zeu, dacă nu-mi pun la socoteală Muza.

Decid să fac o plecăciune ușoară, ferindu-mi ochii de frumusețea ei, de vederea sfârcurilor roz ce se disting prin mătasea subțire, de curba lină a abdomenului care proiectează umbre în triunghiul de țesătură întunecată unde i se unesc coapsele.

– Nu, zeiță, răspund în cele din urmă, dar uitând întrebarea.

– Știi de ce ai fost ales ca scoliast, Hockenberry? De ce ADN-ul tău a fost ferit de distrugerea nanocitelor? De ce, înainte să fi fost ales pentru reintegrare, scrierile tale despre Război au fost introduse în simplex?

– Nu, zeiță.

ADN-ul meu este ferit de distrugerea nanocitelor?

– Știi ce este un simplex, umbră muritoare?

Un virus herpes? mă întreb.

– Nu, zeiță, rostesc.

– Simplexul este un obiect matematic geometric, un exercițiu de logistică, un triunghi sau trapez pliat în sine însuși, spune Afrodita. Planurile de excluziune devin contururi inevitabile doar dacă sunt combinate cu dimensiuni multiple și algoritmi ce definesc noi zone imaginare, creând și abandonând regiuni fezabile ale spațiului n-dimensional. Înțelegi acum, Hockenberry? Înțelegi acum în ce fel se aplică asta spațiului cuantic, timpului, războiului de jos sau propriei tale ursite?

– Nu, zeiță.

De data aceasta, glasul îmi tremură. Nu mă pot împotrivi.

Se aude foșnet de mătăsuri și ridic ochii, îndeajuns pentru a vedea cum cea mai frumoasă femeie existentă își rearanjează pe sofa brațele dalbe și coapsele catifelate.

– Nu contează, rostește ea. Tu – sau muritorul care ți-a fost șablon – ai scris o carte cu câteva mii de ani în urmă. Îți mai reamintești conținutul ei?

– Nu, zeiță.

– Dacă mai spui asta o singură dată, Hockenberry, o să te spintec de la vintre până-n creștetul capului și literalmente o să-ți folosesc intestinele drept jartiere. *Asta* înțelegi?

Îmi vine greu să vorbesc fără pic de salivă în gură.

– Da, zeiță, izbutesc și aud sâsâitul uscat.

– Cartea ta avea 935 de pagini și discuta despre un singur cuvânt – *Menin* –, acum îți reamintești?

– Nu, zei... Mă tem că nu-mi reamintesc, zeiță Afrodita, dar sunt sigur că nu greșești.

Înalț privirea atât cât să văd că zâmbește, cu bărbia rezemată în mâna stângă și degetul ridicat în lungul obrazului spre o sprânceană neagră, perfectă. Ochii ei au culoarea coniacului de calitate.

– Mânie, murmură ea. *Menin aeide thea*... Hockenberry, știi cine va câștiga războiul acesta?

Trebuie să gândesc iute. Aș fi un scoliast aproape jalnic, dacă n-aș ști cum se termină poemul – cu toate că *Iliada* se sfârșește cu riturile funerare ale lui Hector,

nu cu distrugerea Troiei, și nu există nici o menționare a unui cal gigantic, decât în comentariile lui Odiseu, iar acelea provin din altă epopee... totuși, dacă aș pretinde că știu cum se va termina acest război *real*, și din cearta pe care tocmai am auzit-o este evident că porunca lui Zeus, potrivit căreia zeii nu trebuie să fie informați despre viitor, așa cum este acesta prezis în *Iliada*, continuă să fie în vigoare – vreau să spun, dacă zeii înșiși nu știu ce se va întâmpla în continuare, nu m-aș situa atunci deasupra lor, inclusiv a Ursitei, dacă le-aș spune ceva? *Hybrisul* n-a fost niciodată un atribut care să fie răsplătit cu blândețe de zeii aceștia. În plus, Zeus – singurul care știe povestea completă a *Iliadei* – le-a interzis celorlalți zei să întrebe și tuturor scoliaștilor să discute orice, cu excepția evenimentelor ce s-au petrecut deja. Iritarea lui Zeus nu este în nici un caz o idee bună pentru a supraviețui pe Olimp. Cu toate acestea, se pare că eu sunt ferit de distrugerea nanocitelor. Pe de altă parte, o cred perfect pe zeița iubirii când spune că-mi va purta intestinele ca jartiere.

– Care a fost întrebarea, zeiță? este tot ce izbutesc să murmur.

– Tu știi cum se sfârșește poemul *Iliada*, dar dacă te-aș întreba ce se întâmplă acolo, ar însemna să sfidez porunca lui Zeus, zice Afrodita, și surâsul ei dispare, înlocuit de o bosumflare. Te pot însă întreba dacă poemul prezice *această* realitate. Spune-mi, o prezice? În opinia ta, scoliastule Hockenberry, universul este stăpânit de Zeus sau de Ursită?

Rahat, îmi spun. Orice răspuns pe care l-aș oferi ar sfârși cu mine eviscerat și cu această frumoasă femeie – zeiță – purtând jartiere vâscoase.

– Înțelegerea mea, zeiță, rostesc, este că deși universul se supune voinței lui Zeus și trebuie să asculte capriciile forței zeiești numite Ursită, *kaosul* continuă să aibă un cuvânt greu de spus în viețile oamenilor și zeilor deopotrivă.

Afrodita emite un sunet moale, amuzat. Totul la ea este moale, catifelat, ademenitor...

– Nu vom aștepta ca haosul să decidă această înfruntare, spune ea și glasul îi leapădă orice ton de amuzament. L-ai văzut pe Ahile retrăgându-se azi din sfadă?

– Da, zeiță.

– Știi că ucigașul-de-oameni s-a rugat deja lui Thetis să-i pedepsească pe tovarășii săi ahei pentru umilința pe care i-a adus-o Agamemnon?

– Nu am asistat la ruga aceasta, zeiță, dar știu că ea urmează calea... poemului.

Este o afirmație pe care o pot face fără grijă. Evenimentul aparține de acum trecutului. În plus, Thetis, zeița mării, este mama lui Ahile și toți de pe Olimp *știu* că el i-a solicitat intervenția.

– Așa este, încuviințează Afrodita. Potaia cu călcâie rotunzi și sâni uzi a fost deja aici, în Sala Mare, și s-a aruncat la picioarele lui Zeus, imediat ce bătrânul prostovan s-a întors de la orgia lui cu etiopienii la fluviul Okeanos. L-a implorat, în numele lui

Ahile, să acorde troienilor victorie după victorie, iar bătrânul nătărău a acceptat, intrând astfel în conflict cu Hera, principala susținătoare a argivilor. De acolo a rezultat și scena la care tocmai ai asistat.

Stau perfect drept, cu brațele pe lângă corp, palmele răsucite în față, capul ușor plecat, și o urmăresc pe Afrodita de parcă ar fi o cobră, dar în același timp știu că, dacă vrea să mă agreseze, atacul va fi mult mai rapid și mai letal decât al oricărei cobre.

– Știi de ce ai supraviețuit mai mult ca oricare alt scoliast? se răstește Afrodita.

Incapabil de a răspunde fără să mă autocondamn, clatin imperceptibil din cap.

– Ești încă în viață, fiindcă am anticipat că-mi poți face un serviciu.

Sudoarea mi se prelinge pe frunte și-mi înțeapă ochii. Alte pârâiașe de transpirație mi se formează pe obraji și pe gât. În calitate de scoliaști, misiunea pe care am jurat-o – misiunea mea din ultimii nouă ani, două luni și optsprezece zile – este de a observa războiul pe câmpiile Ilionului, fără să intervenim vreodată, doar observând, fără a comite niciodată vreun act, indiferent care anume, ce ar fi putut schimba rezultatul războiului sau comportamentul eroilor săi în orice fel.

– M-ai auzit, Hockenberry?

– Da, zeiță.

– Vrei s-auzi care va fi acest serviciu, scoliastule?

– Da, zeiță.

Afrodita se ridică de pe sofa și-mi plec realmente capul, totuși, îi pot auzi foșnetul rochiei de mătase, aud până și frecarea lină a coapselor ei albe și catifelate, atingându-se lin când se apropie; îi simt mirosul de parfum și femeie curată, când stă atât de aproape. Pentru o clipă, uitasem cât de înaltă este o zeiță, dar staturile respective îmi sunt reamintite când ea mă domină, cu sânii la numai câțiva centimetri de chipul meu plecat. Pentru o secundă, trebuie să mă lupt cu imboldul de a-mi îngropa fața în valea înmiresmată dintre sâni și, cu toate că știu bine că ar fi ultima mea acțiune înaintea unei morți violente, bănuiesc, în această clipă, că ar putea să merite.

Afrodita își pune mâna pe umărul meu încordat, atinge broderia grosolană de pe pielea Coifului Morții și după aceea îmi mângâie obrazul cu vârfurile degetelor. În ciuda fricii, simt cum o erecție puternică învie, se ridică, rămâne fermă.

Șoapta zeiței, când sosește, este moale, senzuală, ușor amuzată și sunt convins că știe starea în care mă aflu, că se așteaptă la ea, ca fiindu-i cuvenită. Își apleacă fața și se apropie atât de mult, încât îi simt căldura obrazului radiind lângă al meu, când îmi murmură în ureche două ordine simple.

– Îi vei spiona pe ceilalți zei pentru mine, susură Afrodita.

Apoi, abia audibil peste bubuiturile inimii mele:

– Și, când va sosi momentul potrivit, o vei ucide pe Atena.

7

CENTRALA CONAMARA CHAOS

Numărându-l și pe Mahnmut, în incinta presurizată pentru conferințe din vârful zonei lespezilor se aflau cinci moraveci galileeni. Modelul europan îi era familiar – prim-integratorul Asteague/Che, cu baza în Pwyll –, dar ceilalți trei erau mai străini decât krakenii pentru provincialul Mahnmut. Moravecul ganymedean era înalt, elegant ca toți ganymedenii, atavic umanoid, într-o teacă de fulerenă neagră și privind prin ochi fațetați; callistanul aducea în mărime și design mai mult cu Mahnmut – cam un metru lungime, doar vag umanoid, arătând sintepidermă și chiar părți de carne reală sub învelișul transparent de poliamidă, cu masa de numai treizeci sau patruzeci de kilograme; modelul ionian era... impresionant. Un moravec robust, de design vechi, construit pentru a rezista torului de plasmă și gheizerelor de sulf, entitatea

cu baza pe Io era înaltă de cel puţin trei metri şi lungă de şase metri, având mai degrabă forma unui crab-potcoavă terestru – puternic împlătoşată, cu nenumărate şi neîngrijite apendice metamorfozabile, elice, lentile, flageli, antene-bici, senzori de spectru larg şi facilitatori. În mod evident, era obişnuită cu vidul; suprafaţa îi era corodată, sablată şi relustruită, apoi recorodată de atâtea ori, încât arăta la fel de ciupită de vărsat ca Io însuşi. Aici, în sala de conferinţe presurizată, utiliza repulsori puternici, pentru a o împiedica să zgârie adânc podeaua. Mahnmut păstră distanţa de ionian, alegând un loc aflat de partea opusă a lespezii de comuniune.

Nici unul dintre ceilalţi nu se prezentă prin intermediul infraroşiilor sau a fasciculelor înguste, aşa încât Mahnmut le urmă exemplul. Conectă ombilicalele nutritive la nişa lui, aspiră şi aşteptă.

Deşi îi plăcea să respire, când beneficia de luxul respectiv, Mahnmut fu surprins că incinta era presurizată la şapte sute de milibari – mai ales că participau şi ganymedeanul, şi ionianul care erau non-respiratori. După aceea, Asteague/Che începu să comunice prin micromodulări ale undelor de presiune în atmosferă – vorbire, ba chiar engleză din Epoca Pierdută –, şi Mahnmut înţelese că sala era presurizată pentru izolare, nu pentru confortul lor. Vorbirea prin sunete reprezenta forma cea mai sigură de comunicare în sistemul galilean şi până şi blindatul muncitor în vid de pe Io fusese adaptat acestui scop.

– Vreau să vă mulțumesc tuturor pentru că v-ați întrerupt sarcinile să veniți azi aici, începu prim-integratorul din Pwyll, mai ales celor care au venit de pe alți planetoizi. Sunt Asteague/Che. Bun venit, Koros III de pe Ganymede, Ri Po de pe Callisto, Mahnmut din echipa de explorare a polului sud de aici, de pe Europa, și Orphu de pe Io.

Mahnmut repetă surprins prezentarea și deschise imediat un contact privat pe fascicul îngust. *Orphu de pe Io? Tu ești așadar interlocutorul meu shakespearean de atâta vreme, Orphu de pe Io?*

Așa este, Mahnmut. Este o plăcere să te întâlnesc personal, prietene.

Ce straniu! Care-i probabilitatea de a ne fi întâlnit personal în felul acesta?

Nu-i chiar atât de straniu, prietene. Când am auzit că vei fi invitat în această expediție sinucigașă, am insistat să fiu inclus.

Expediție sinucigașă?

– ...după mai bine de cincizeci de ani jupiterieni fără contact cu post-oamenii, spunea Asteague/Che, adică șase sute de ani pământeni, nu mai știm ce fac pO-ii. Asta ne neliniștește. Este timpul să trimitem o expediție în sistemul planetar, spre soarele central, pentru a afla situația acestor creaturi și a evalua dacă ei constituie o amenințare directă și imediată pentru galileeni.

Asteague/Che făcu o pauză scurtă:

– Avem motive să suspectăm că așa stau lucrurile.

Peretele dinapoia integratorului europan fusese transparent, arătând discul masiv al lui Jupiter deasupra câmpurilor de gheață luminate de stele, dar acum se opaciză și afișă sateliții și planetele ce se mișcau, în dansul lor măreț, în jurul soarelui îndepărtat. Imaginea transfocă pe sistemul Pământ–Lună–inele.

– În ultimii cinci sute de ani pământeni, activitatea pe spectrele radio modulat, gravitoni și neutrino dinspre inelele habitate polar și ecuatorial ale post-oamenilor s-a redus treptat, rosti Asteague/Che. În ultimul secol, activitatea respectivă a fost zero. Pe Pământ în sine, doar urme reziduale – posibil datorate activității roboților.

– Grupul mic de oameni originali mai există? întrebă micuțul callistan Ri Po.

– Nu știm, răspunse Asteague/Che.

Integratorul își trecu mâna peste tabla generală și o imagine a Pământului umplu fereastra. Mahnmut simți că i se taie răsuflarea. Două treimi din planetă erau scăldate în lumina soarelui. Oceane albastre și câteva petice de continente maro se întrezăreau sub masele mișcătoare de nori albi. Mahnmut nu mai văzuse niciodată Pământul până atunci și intensitatea culorilor era aproape copleșitoare.

– Este o imagine în timp real? se interesă Koros III.

– Da. Consorțiul Cinci Sateliți a construit un mic telescop optic spațial, imediat în exteriorul frontului circular de șoc al magnetodiscului jupiterian. Ri Po a fost implicat în proiect.

– Îmi cer scuze pentru lipsa de rezoluție, spuse callistanul. Trecuse mai bine de un secol jupiterian de când nu mai recursesem la astronomia de lumină vizibilă. Iar proiectul acesta a fost zorit.

– Există semne ale originalilor? întrebă Orphu de pe Io.

Descendenții lui Shakespeare al tău, îi spuse Orphu lui Mahnmut, pe fascicul îngust.

– Nu se poate preciza, zise Asteague/Che. Rezoluția maximă este de doi kilometri și, cu excepția ruinelor cartografiate anterior, nu am văzut artefacte sau semne de viață ale oamenilor originali. Există o oarecare activitate neutrino de faxare, dar poate să fie automată sau reziduală. Adevărul este că în clipa de față nu oamenii ne interesează, ci post-oamenii.

Shakespeare al meu? *Poate vrei să spui, Shakespeare al* nostru! emise Mahnmut pe fascicul îngust spre ionianul masiv.

Scuze, Mahnmut. Oricât de mult aș iubi sonetele – ba chiar și piesele Bardului tău –, concentrarea mea a fost asupra lui Proust.

Proust! Estetul acela! Cred că glumești!

Deloc. Pe spectrul subsonic al benzii înguste se auzi un huruit, pe care Mahnmut îl interpretă ca fiind râsul ionianului.

Integratorul apelă imagini ale unora dintre milioanele de habitate orbitale ce se deplasau în mărețul lor dans inelar în jurul Pământului. Multe erau albe, altele argintii. Oricât de scânteietoare arătau în lumina

puternică, datorată apropierii de soare, păreau în același timp straniu de reci. Și pustii.

– Nici o navetă. Nici o dovadă neutrino de faxări inel-Pământ. Iar convoiul-pod de materiale grele, care era accelerat între inele și Marte – observat chiar recent, cu numai douăzeci de ani jupiterieni în urmă, acum două sute patruzeci de ani Pământ/inele p-O – nu mai există.

– Crezi că post-oamenii au dispărut? întrebă Koros III. Că au murit cumva? Sau că au migrat?

– Știm că modul lor de utilizare a energiei, cronoclastică, cuantică și gravitațională, a suferit o transformare, spuse integratorul.

Unitatea era mai înaltă și ceva mai umanoidă decât Mahnmut, într-o teacă înveliș-blindaj de material galben, strălucitor. Glasul îi era blând, calm, atent modulat.

– Interesul nostru se îndreaptă acum către Marte.

Imaginea celei de-a patra planete umplu fereastra.

Interesul lui Mahnmut față de Marte era în cel mai fericit caz marginal, iar imaginile planetei pe care le avea datau din Epoca Pierdută. Ceea ce vedea nu semăna deloc cu fotografiile și hologramele din epoca respectivă.

În locul unei planete ruginii, această imagine recentă de pe Marte dezvăluia un ocean albastru, care acoperea majoritatea emisferei nordice, cu Valles Marineris o adevărată vale de râu – o panglică tot albastră, lată de mulți kilometri, care se vărsa în oceanul

acela. Mare parte din emisfera sudică rămăsese roșu-maronie, dar se vedeau și pete întinse de culoare verde. Vulcanii de pe platoul Tharsis continuau dinspre sud-vest spre nord-est, într-un alai întunecat – unul cu un vizibil fuior de fum –, însă Olympus Mons se ridica acum la douăzeci de kilometri de un golf gigantic, care se arcuia în oceanul nordic. Nori albi se învălmășeau și se grupau peste emisfera scăldată în soare, iar lumini strălucitoare sclipeau undeva în apropiere de bazinul Hellas, dincolo de marginea neagră a terminatorului. Mahnmut putea vedea spirala unui uragan la nord de linia de coastă a câmpiei Chryse Planitia.

– Au terraformat-o, spuse el cu glas tare. Post-ii au terraformat Marte.

– Cu cât timp în urmă? întrebă Orphu de pe Io.

Nici unul dintre galileeni nu avea vreun interes special vizavi de Marte – de fapt, față de nici una dintre Planetele Interioare (decât față de literatura lor) –, așa că terraformarea s-ar fi putut întâmpla oricând, în cele douăzeci și cinci de secole terestre de când moravecii se desprinseseră de omenire.

– În ultimii două sute de ani, spuse Asteague/Che. Poate în ultimul secol și jumătate.

– Imposibil, declară sec și ferm Koros III. Marte n-ar fi putut să fie terraformată într-un interval atât de scurt.

– Da, imposibil, încuviință Asteague/Che. Dar așa s-a întâmplat.

– Prin urmare post-ii au migrat acolo, zise Orphu de pe Io.

– Noi nu credem, rosti micul Ri Po. Rezoluția observațiilor noastre asupra lui Marte a fost ceva mai bună decât cea asupra Pământului. De pildă, în lungul coastelor...

Fereastra arătă regiunea din preajma unei peninsule răsucite, la nord de locul în care largul fluviu din Valles Marineris – practic, o lungă mare interioară – se vărsa într-un golf, curgea pe lângă un istm și după aceea se deschidea în oceanul nordic. Imaginea transfocă. Pe toată coasta, acolo unde uscatul cobora spre ocean – arătând pe alocuri coline roșiatice ca deșertul, iar în alte părți șesuri verzi și masiv împădurite –, punctulețe negre urmau linia țărmului. Imaginea transfocă pentru ultima dată.

– Acelea sunt... sculpturi? întrebă Mahnmut.

– Credem că sunt capete de piatră, spuse Ri Po.

Cadrul se schimbă și umbra uneia dintre imaginile încețoșate sugeră o frunte, un nas, o bărbie proeminentă.

– Este ridicol, vorbi Koros III. Pentru a înconjura întregul ocean nordic, ar fi necesare milioane de asemenea capete similare celor de pe Insula Paștelui.

– Noi am numărat patru milioane două sute trei mii cinci sute nouă, rosti Asteague/Che. Însă construcția este incompletă. Priviți această fotografie, făcută cu câteva luni în urmă, în decursul apropierii maxime de Marte.

Nenumărate forme minuscule și neclare trăgeau pe cilindri ceva ce putea fi un uriaș cap de piatră. Fața acestuia era orientată către cer și ochii adumbriți priveau direct în telescopul spațial. Siluetele micuțe trăgeau capetele cu cabluri multiple, gândi Mahnmut, aidoma sclavilor egipteni care deplasau blocurile de piatră pentru piramide.

– Lucrători umani? întrebă Orphu. Sau roboți?

– Credem că nici una, nici alta, răspunse Ri Po. Dimensiunile nu corespund. Pe benzile de analiză spectrală se poate observa culoarea siluetelor.

– Verde? făcu Mahnmut. (Îi plăceau enigmele literare, nu cele din viața reală.) Roboți verzi?

– Sau o specie de umanoizi mici și verzi care n-a fost cunoscută anterior, rosti perfect serios Asteague/Che.

Orphu de pe Io hurui un râset subsonic.

– OV, spuse el cu glas tare.

(?) trimise Mahnmut.

Omuleții verzi, expedie Orphu de pe Io pe banda comună și hurui încă o dată.

– De ce am fost chemați aici? îl întrebă Mahnmut pe Asteague/Che. Ce legătură are terraformarea aceasta cu noi?

Integratorul reduse transparența ferestrei. În lumina serii, dungile lui Jupiter și șesurile de gheață europană păreau șterse și spălăcite, după albul și albastrul vibrante ale sistemului planetar interior.

– Trimitem pe Marte o echipă ca să investigheze situația și să ne raporteze, anunță Asteague/Che.

Voi ați fost aleși. Acum este unicul moment în care puteți refuza.

Cei patru rămaseră tăcuți pe toate frecvențele de comunicații.

– Am precizat „să ne raporteze", urmă prim-integratorul, dar nu neapărat „să se întoarcă pentru a ne raporta". Nu avem nici o modalitate sigură de a vă readuce în sistemul jupiterian. Vă rog să semnalați dacă doriți să fiți înlocuiți în această misiune.

Toți patru menținură tăcerea.

– Bine, zise integratorul europan. Peste câteva minute, veți descărca datele tehnice ale expediției, însă până atunci vă voi prezenta punctele principale. Pentru supravegherea reală pe planetă, vom utiliza submersibilul lui Mahnmut. Ri Po și Orphu vor cartografia de pe orbită, în vreme ce Mahnmut și Koros III coboară pe suprafață. Ne interesează în mod special activitatea de pe Mons Olympus, cel mai mare vulcan, și din jurul său. În regiunea aceea, mutațiile cuantice au fost masive și inexplicabile. Mahnmut îl va duce pe Koros III pe coastă, după care prietenul nostru ganymedean va desfășura activități de recunoaștere.

Din înregistrările și lecturile sale, Mahnmut știa că oamenii Epocii Pierdute semnalau întreruperile dorite prin dregerea glasului. Emise un sunet de dregere a glasului.

– Iertați-mi stupiditatea, totuși, cum vom duce *Doamna Brună* – submersibilul meu – pe Marte?

– Nu este o întrebare stupidă, răspunse integratorul. Orphu de pe Io?

Uriașul crab-potcoavă blindat se mișcă pe repulsori, astfel încât diverse lentile negre îl ațintiră pe Mahnmut.

– Au trecut secole de când n-am mai trimis nimic în sistemul planetar interior. În același timp, dacă am folosi metoda veche, călătoria ar dura o jumătate de an jupiterian. Am decis să utilizăm foarfecele.

Ri Po se foi în nișa lui.

– Crezusem că foarfecele urma să fie utilizat numai pentru explorările interstelare.

– Consorțiul Cinci Sateliți a decis că acțiunea aceasta este prioritară, spuse Orphu de pe Io.

– Bănuiesc că va exista un gen de vehicul spațial, rosti Koros III. Sau ne veți proiecta unul după celălalt, în pielea goală, ca tot atâtea orătănii azvârlite de o balistă?

Huruitul subsonic al lui Orphu cutremură nișa. În mod evident, fusese încântat de imaginea lui Koros.

Mahnmut trebui să acceseze rețeaua comună. O *balistă* era o mașinărie de asediu a oamenilor din Epoca Pierdută, din civilizațiile lor de Nivel Doi – pre-abur – mecanică, dar mai puternică decât o simplă catapultă, capabilă să lanseze bolovani uriași la distanțe de peste un kilometru și jumătate.

– Un vehicul spațial există, spuse Asteague/Che. A fost conceput să ajungă la Marte în câteva zile și

este configurat să transporte submersibilul lui Mahnmut. Are un sistem de pătrundere în atmosferă pentru submersibilul lui Mahnmut – *Doamna Brună*.

– Să ajungă la Marte în câteva zile, repetă Ri Po. Care sunt factorii delta-v ce ies din tubul de flux al lui Io?

– Sub trei mii de *g*-uri, zise integratorul. *G*-uri *terestre*.

Mahnmut, care nu simțise niciodată o apăsare mai mare decât cea de pe Europa, care nu atingea nici o șeptime din accelerația gravitațională terestră, încercă să-și imagineze o forță de 21.000 de ori mai mare. Nu izbuti.

– În decursul accelerației, nava, inclusiv *Doamna Brună*, va fi umplută cu gel, spuse Orphu de pe Io. Vom sta la fel de comod precum cipurile de circuite într-o matriță de gelatină.

Era vădit că Orphu fusese implicat în proiectarea vehiculului spațial, iar Ri Po în observarea celor două planete. Koros III primise probabil un anunț prealabil cu privire la rolul său de comandant în această expediție. Lui Mahnmut i se părea că doar el nu participase la pregătirea misiunii, probabil pentru că rolul său – pilotarea *Doamnei Brune* prin oceanele marțiene – era minor. Poate că, gândi el, ar trebui totuși să aleg să nu particip la expediție.

Proust? expedie el pe fascicul îngust către masivul ionian.

Regret că nu mergem pe Pământ, prietene. Am fi putut vizita Stratford-on-Avon. Am fi cumpărat o halbă suvenir.

Era o glumă veche între ei, dar în contextul actual păru din nou amuzantă. Mahnmut replică printr-un simulacru decent al râsului sonor al lui Orphu și moravecul cel mare hurui atât de puternic drept răspuns, încât ceilalți patru îl putură auzi realmente prin aerul dens.

Ri Po nu râdea. În mod clar, calcula.

– O lansare cu foarfecele ne-ar aduce o viteză inițială de aproape două zecimi din viteza luminii și chiar după o decelerare intensă, utilizând căușul magnetic în sistemul planetar interior, vom avea o viteză de apropiere de aproximativ o miime din viteza luminii – peste 300 de kilometri pe secundă. Vom ajunge la Marte destul de rapid, chiar dacă este de cealaltă parte a soarelui, așa cum se întâmplă acum. S-a gândit însă cineva cum vom încetini când ajungem acolo?

– Da, răspunse Orphu de pe Io, oprindu-și huruitul. Ne-am gândit la problema aceasta.

Chiar și după treizeci de ani jupiterieni de existență, Mahnmut nu avea de la cine să-și ia rămas bun pe Europa. Partenerul său de explorări, Urtzweil, fusese distrus într-un canal care se închisese lângă Craterul Pwyll, cu optsprezece ani-J în urmă, și de atunci Mahnmut nu se apropiase de nici o altă entitate înzestrată cu conștiință.

La şaisprezece ore după conferinţă, Centrala Conamara Chaos ordonă remorcherelor orbitale dedicate să ridice *Doamna Brună* dintr-un canal deschis şi s-o aducă pe orbită, unde moraveci de vid, supervizaţi de Orphu de pe Io, introduseră submersibilul în vehiculul marţian care aştepta, după care lăsară străvechile troliuri interlunare cu inducţie să remorcheze totul spre Io. Mahnmut şi ceilalţi trei moraveci din expediţie discutaseră despre botezarea vehiculului spaţial, dar imaginaţia nu-i ajutase, impulsul se diminuase şi de atunci înainte se referiseră la acesta doar ca „nava".

Ca majoritatea vehiculelor spaţiale construite de moraveci în miile de ani ce trecuseră de la începutul călătoriilor în spaţiul cosmic, nava nu era deloc elegantă, cel puţin potrivit standardelor clasice. Era lungă de o sută cincisprezece metri şi alcătuită în principal din traverse de fulerenă, cu material antiradiaţii înfăşurat în jurul nişelor modulare, sonde de investigaţii semiautonome, zeci de antene, senzori şi cabluri. Nava aceasta diferea în mod notabil de cele utilizate în interiorul subsistemului jupiterian, în primul rând prin strălucitorul miez magnetic dipol şi deflectoarele frontale. În botul butucănos erau amplasate patru motoare cu fuziune în formă de clopot şi cele cinci pâlnii ale căuşului Matloff/Fennelly. O proeminenţă cu diametrul de zece metri de la pupa adăpostea vela de bor, pliată. Nici căuşul şi nici vela nu urmau să fie necesare până în etapa de decelerare a călătoriei, iar

motoarele cu fuziune nu aveau nici o legătură cu etapa de accelerare.

Mahnmut stătea în interiorul *Doamnei Brune* – acum umplută cu gel –, în timp ce Koros III și Ri Po se aflau la șaizeci de metri mai departe, în modulul de comandă anterior, căruia ei îi spuneau „puntea". Planul era ca Ri Po să se ocupe de problemele de navigație în decursul scurtului lor drum nebunesc, pe când Koros III urma să fie comandantul expediției. Potrivit aceluiași plan, ganymedeanul avea să se transfere în submersibilul lui Mahnmut cu puțin înainte ca *Doamna Brună* – golită de gel – să fie lansată în atmosfera marțiană. La ajungerea în oceanele lui Marte, Mahnmut urma să joace rolul unui șofer de taxi, ducându-l pe Koros III în locul de debarcare pe care comandantul ganymedean îl alegea pentru activitățile sale de spionaj de la sol. Lui Koros îi fuseseră descărcate diverse specificații tehnice ale misiunii, care nu aveau să-l privească pe Mahnmut.

Orphu de pe Io se instalase în batiul său de pe blindajul exterior al navei, în spatele celor zece solenoizi toroidali și în fața vinciurilor pentru cablurile velei, și era conectat la punte și submersibil prin toate tipurile de legături vocale, de date și comunicații imaginabile. Majoritatea conversațiilor sale non-tehnice se derulau cu Mahnmut.

Continui să fiu foarte interesat de teoria ta privind construcția dramatică a sonetelor, prietene. Sper că vom trăi îndeajuns de mult pentru ca să analizezi mai multe din ciclu.

Dar Proust!? răspunse Mahnmut. *De ce Proust, când îți poți petrece toată existența studiindu-l pe Shakespeare?*

Proust a fost poate exploratorul absolut al timpului, memoriei și percepției, replică Orphu.

Mahnmut emise un sunet de paraziți statici.

Ionianul scrijelit își expedie huruitul prin linia audio.

– Mahnmut, prietene, abia aștept să te conving că ambii pot fi încântători și pot oferi multe de învățat.

Mesajul lui Koros III sosi prin legătura de comunicații comună – *Vă puteți mări lățimea de bandă pe liniile vizuale. Ne apropiem de torul de plasmă al lui Io.*

Mahnmut deschise toate fluxurile vizuale; prefera să urmărească evenimentele externe prin lentilele lui Orphu de pe Io, dar în clipa aceea imaginile mai interesante proveneau de la videocamerele frontale ale navei și nu neapărat în spectrul luminii vizibile.

Accelerau spre uriașa față a lui Io, pătată cu roșu și galben, venind de sub planul eclipticii și pregătindu-se să-i survoleze polul nord imediat înainte de a pătrunde în tubul de flux Jupiter-Io.

Pe durata scurtei călătorii de la Europa, Orphu și Ri Po descărcaseră informații pertinente despre această regiune a spațiului jupiterian. Fiind o creatură de pe Europa, Mahnmut se focalizase întotdeauna în principal asupra sonarului și în secundar asupra percepțiilor în lumină vizuală din oceanele întunecoase de acolo, iar acum percepea magnetosfera jupiteriană ca fiind o regiune zgomotoasă și aglomerată. Privind

înainte pe lățimile de bandă radio decametrice, putea să vadă torul de plasmă gros cât Jupiter al lui Io și, perpendicular pe tor, tubul magnetic al lui Io care se ridica aidoma unor coarne largi către polii nord și sud ai lui Jupiter. Mult dincolo de Jupiter și sateliții săi, dincolo de magnetopauză, Mahnmut percepea arcul de șoc al turbulenței izbindu-se ca uriașe talazuri albe de un recif ascuns vederii, auzea undele Langmuir din amonte cântând în bezna magnetică pe lângă reciful acela și recepționa undele acustice ionice, pârâind după lunga lor călătorie dinspre soare. Văzut din spațiul jupiterian, soarele în sine era cu puțin mai mult decât o stea foarte strălucitoare.

Când nava goni în sus și peste Io, pătrunzând în tubul de flux, Mahnmut auzi corul și șuieratul Whistler-modulate ale micului satelit, care își străbătea propriul tor de plasmă, înghițindu-și practic coada. Vedea benzile profunde de emisii ecuatoriale și fu nevoit să diminueze mugetele radio decametrice și kilometrice care soseau dinspre tubul de flux. Întregul spațiu galilean era un furnal de radiații dure și activitate electromagnetică – Mahnmut își petrecuse toată existența cu vuietul acela de fundal în urechile lui virtuale –, dar trecerea de la tor la tubul de flux, atât de aproape de Jupiter, expedia cascade violente de electroni torturați, ce șuierau în jurul navei lor, precum spectrele prevestitoare de moarte care zbiară să fie lăsate într-o casă asediată. Era o experiență nouă și moravecul o găsi oarecum descurajantă.

Apoi intrară în tubul de flux și Koros III răcni:

– Țineți-vă bine!

După care canalele de sunet fură copleșite de urletul uraganului.

Torul de plasmă al lui Io era un covrig gigantic de particule încărcate, învolburate în siajul de bioxid de sulf, hidrogen sulfurat și alte gaze lăsate în urmă – apoi acumulate iarăși – de violentul satelit care era căminul lui Orphu. Pe când gonea pe orbita sa rapidă de unu virgulă șaptezeci și șapte zile în jurul lui Jupiter, traversând câmpul magnetic al gigantei gazoase și propriul său tor de plasmă, Io crea un colosal curent electric între sine și Jupiter – un cilindru cu două pâlnii de descărcări magnetice incredibil de concentrate, numit tubul de flux Io. Tubul se conecta cu polii magnetici nord și sud ai lui Jupiter și crea acolo aurore sălbatice, în vreme ce pâlniile tubului de flux purtau un curent constant de cinci megaamperi și producea constant peste două trilioane de wați de energie.

Acum câteva luni, Consorțiul Cinci Sateliți decisese că ar fi fost teribil să irosească două trilioane de wați de energie.

Mahnmut privi cum polul nord al lui Io licări sub ei. Materialele ejectate din vulcanii de sulf – mai ales din Prometheus, aflat mult mai spre sud, lângă ecuatorul satelitului – erau azvârlite la peste o sută patruzeci de kilometri înălțime deasupra suprafeței ciuruite de cratere, ca și cum satelitul violent ar fi tras în ei,

încercând să-i facă să se înapoieze, înainte să fi atins punctul de unde nu mai exista întoarcere.

Prea târziu. Erau deja acolo.

Pe ecranul video comun din fața lor, acoladele de navigație suprapuse ale lui Ri Po arătau că se inseraseră corect în tubul de flux și proiectau alinierea cu foarfecele. Jupiter se repezi către ei și umplu rapid imaginea frontală ca un perete multidungat.

Lamele fizice ale foarfecelui – acceleratorul de unde magnetice rotitor, cu brațe duale, amplasat în interiorul acceleratorului de particule natural al tubului de flux al lui Io – erau lungi de opt mii de kilometri, doar un fragment din lungimea de peste o jumătate de milion de kilometri a tubului de flux curbat care conecta polul nord al lui Io cu polul nord al lui Jupiter.

Însă foarfecele se puteau mișca. Așa cum Orphu de pe Io îi explicase lui Mahnmut:

– Momentul unghiular poate avea multe splendori, micul meu prieten.

Nava care conținea iubitul submersibil al lui Mahnmut se apropiase de Io și de tubul de flux – chiar după accelerarea completă a remorcherelor ionice – cu viteza de numai douzeci și patru de kilometri pe secundă, adică mai puțin de optzeci și șase de mii de kilometri pe oră. La viteza aceea, ar fi avut nevoie de peste patru ore numai pentru a traversa distanța tubului de flux dintre polul nord al lui Io și al lui Jupiter, și câțiva ani-e pentru a ajunge

la Marte. Totuși ei nu intenționau să continue în ritmul acela de târâș.

Nava pătrunse în câmpul trosnitor, mugitor, convulsiv al tubului de flux, găsi vârful foarfecelui, se alinie cu lama superioară și apoi utiliză proprietățile de accelerare ale tubului pentru a propulsa solenoidul-vehicul spațial prin bobinele de câmp cu diametrul de cinci kilometri ale acceleratorului dipol superconductor. Îndată ce nava pătrunse în prima poartă, aidoma unei stângace bile de crochet care străbătea cea dintâi portiță din câteva mii, lama acceleratorului-foarfece începu să se deschidă cu o viteză unghiulară diferențială, care se apropia de viteza luminii – și, teoretic, chiar o depășea. În momentul acesta călăreau șfichiul unui bici, pentru ca în momentul următor să fie propulsați de pe vârful său, utilizând pe cât de mult putea înhăța acceleratorul-foarfece din energia de două trilioane de wați.

Nava – și tot ce exista în ea – trecu de la zero *g* la aproape trei mii *g* în două virgulă șase secunde.

Jupiter fulgeră spre ei, pe lângă ei și pe sub ei într-o clipire de ochi. Mahnmut își încetini toate monitoarele, pentru a putea aprecia plecarea.

– Iu-hu! strigă Orphu, de pe blindajul exterior.

Nava și submersibilul se tensionară, scârțâiră, gemură și țiuiră sub forța de apăsare, însă erau construite din materiale dure – *Doamna Brună* însăși fusese concepută pentru a rezista la o presiune de milioane de kilograme pe centimetru pătrat, în oceanele adânci ale Europei –, la fel ca moravecii aceștia.

– Să dea dracii! rosti Mahnmut, intenționând să transmită comentariul doar lui Orphu de pe Io, dar emițându-l din greșeală spre toți cei trei colegi ai săi.

– Chiar așa, răspunse Ri Po.

Luminile polare clocotitoare ale lui Jupiter – strălucitoarea auroră ovală care înconjura polul nord al gigantei gazoase, însoțită de amprenta scânteietoare a locului unde tubul de flux întâlnea atmosfera – licăriră sub ei și dispărură la pupa.

Ganymede, care cu două secunde înainte fusese la un milion de kilometri depărtare, de cealaltă parte a sistemului, se năpusti către ei, pâlpâi în trecere și fu pierdut din vedere în urmă.

– Uruk Sulcus, spuse Koros III pe banda comună și, pentru o clipă, Mahnmut crezu că moravecul comandant se îneca sau că blestema, dar apoi sesiză tonul ușor sentimental al glasului său de obicei detașat și înțelese că se referise probabil la o regiune de pe Ganymede – un bulgăre de zăpadă canelat și murdar, abia întrezărit când fulgerase pe lângă ei –, care era, pesemne, căminul ganymedeanului.

Micuțul satelit Himalia, pe care nimeni din echipaj nu-l vizitase – și nici n-ar fi intenționat –, săgetă ca un licurici în flăcări.

– Am traversat frontul arcului de șoc, anunță Ri Po, cu accentul său callistan specific. Prima ieșire din iazul local – cel puțin pentru moravecul care vorbește.

Mahnmut își privi ecranele. Afișajele lui Ri Po anunțau că se îndepărtaseră cu cincizeci și trei de

diametre jupiteriene și continuau să accelereze. Înainte de a căpăta o idee asupra vitezei lor, Mahnmut fu nevoit să acceseze bănci de memorie neutilizate și văzu că Jupiter avea diametrul de o sută patruzeci și doi de mii de kilometri. Nava descria un arc deasupra planului eclipticii, însă moravecul își reamintea vag că intenția lor era ca atracția gravitațională solară să-i poarte către interior, spre Marte, care în momentul acela se afla de partea opusă a soarelui. Oricum navigația nu era grija lui. Misiunea sa avea să înceapă după ce amerizau în oceanul marțian, iar pilotarea acolo părea destul de banală - lumină solară caldă, adâncimi mici, practic fără presiuni, stele după care se putea naviga noaptea, sateliți de geopoziționare pe care aveau să-i lanseze pe orbită, astfel ca să poată naviga în cursul zilei, aproape nici un fel de radiații, prin comparație cu suprafața Europei. Nici un kraken! Nici un pic de gheață. *Nici un pic de gheață!* Totul părea prea simplu.

Desigur, dacă post-oamenii erau ostili, exista o probabilitate însemnată ca moravecii să nu supraviețuiască drumului până la Marte ori pătrunderii în atmosferă, și, chiar dacă supraviețuiau, rămânea o probabilitate însemnată ca ei să nu mai poată reveni niciodată la căminele din spațiul jupiterian, însă deocamdată Mahnmut nu putea să facă absolut nimic în această privință. Gândurile începură să-i revină la Sonetul CXXVI.

- Toată lumea e bine? întrebă Koros III.

Pe rând, raportară că erau în stare perfectă. Pentru a doborî acest echipaj ar fi fost necesare nu numai câteva mii de *g*-uri. Moralul le era ridicat.

Ri Po începu să raporteze alte date navigaționale și legate de spațiul cosmic, dar Mahnmut nu-i acordă atenție. Era deja prins în câmpul gravitațional al Sonetului CXXVI, primul dintre sonetele „Doamnei Brune".

8

ARDIS

Daeman dormi bine şi visă femei.

I se părea uşor amuzant, dacă nu straniu, că visa femei numai atunci când nu dormea cu una. Era ca şi cum ar fi avut nevoie de pielea caldă de femeie alături de el în fiecare noapte, iar subconştientul i-o oferea, dacă eforturile sale de peste zi dăduseră greş. Trezindu-se târziu, în dormitorul confortabil din Palatul Ardis, visul zbură în fragmente şi zdrenţe, totuşi, rămase destul – alături de obişnuita erecţie matinală – pentru a readuce o amintire vagă a corpului Adei sau al cuiva foarte asemănător ei – cald, cu piele albă, parfumat, cu fese pline, sâni rotunzi şi coapse solide. Daeman abia aştepta apropiata cucerire din weekend şi în dimineaţa aceasta minunată avea puţine îndoieli că va reuşi.

Mai târziu, după ce făcuse duş, se bărbierise şi se îmbrăcase impecabil într-o vestimentaţie pe care

o considera rurală-sport – pantaloni de bumbac cu dungi albe și albastre, vestă de lână serj, sacou pastelat, cămașă din mătase albă și eșarfă cu rubin, purtându-și bastonul favorit din lemn și având pantofi de piele neagră, ceva mai robuști decât obișnuiții lui papuci cu tocuri –, luă micul dejun în sera luminată de soare și află, spre satisfacția sa, că Hannah și individul acela Harman plecaseră devreme în dimineața aceea.

– Pregătesc turnarea de deseară, fu explicația criptică a Adei și Daeman nu era într-atât de interesat ca să ceară clarificări.

Se simțea pur și simplu mulțumit că bărbatul plecase.

Ada nu abordă absurdități conversaționale, precum cărți sau nave spațiale, dar își petrecu sfârșitul dimineții cu el, slujindu-i drept ghid și reacomodându-l cu numeroasele aripi și coridoare din Palatul Ardis, cu complexele beciuri pentru vinuri, pasajele secrete și mansardele vechi. Bărbatul își aminti de un tur similar în prima lui vizită acolo; fata Ada îl condusese pe o scară fragilă, pentru a sui pe platforma sulky de pe acoperiș, iar Daeman, alert ca întotdeauna la revelațiile de felul acela, întrezărise paradisul unui tânăr pe sub fusta ei ridicată, când urcase înaintea lui: își amintea perfect coapsele lăptoase și umbrele întunecate de acolo.

În dimineața aceasta, suiră pe aceeași scară către aceeași platformă sulky, însă acum Ada îi făcu semn s-o ia înainte, mulțumindu-se să surâdă înaintea protestelor lui de gentleman ca ea să urce prima, cu zâmbetul

sugerând o amintire a episodului despre care Daeman crezuse atunci că trecuse neobservat.

Palatul Ardis era o clădire înaltă și platforma sulky, cu scândurile de mahon încă strălucind, se ridica între frontoane la douăzeci de metri deasupra aleii de acces acoperite cu pietriș, unde voynicșii stăteau aidoma unor scarabei ruginiți în poziție verticală. Daeman nu se apropie de marginea fără balustradă, dar Ada ignoră riscul și merse până la limita platformei și se uită melancolic la pajiștea lungă și linia îndepărtată a pădurii.

– N-ai da orice de pe lume ca să ai un sulky funcționabil? întrebă ea. Fie numai și pentru câteva zile?

– Nu. De ce mi-aș dori așa ceva?

Ada mișcă vag din degetele lungi.

– Dacă ai avea chiar un sulky pentru copii, ai putea zbura peste pădure și râu, peste dealurile acelea din vest, ai putea zbura întruna zile și zile departe de locul ăsta, departe de orice faxport.

– De ce și-ar dori cineva să facă una ca asta?

Ada îl privi o clipă.

– Nu ești curios? Despre ce-i acolo?

Daeman își atinse vesta cu degetele, de parcă ar fi îndepărtat niște firimituri.

– Nu fi absurdă, draga mea. Acolo nu-i nimic interesant... sălbăticie pură... nici un om. Toți cei pe care-i cunosc locuiesc la cel mult câțiva kilometri depărtare de un faxport. În plus, acolo trăiesc *Tyrannosaurus rex*.

– Un tiranozaur? În pădurea noastră? făcu Ada. Prostii! N-am văzut niciodată vreunul pe-aici. Cine ți-a spus, vărule?

– Chiar tu, draga mea. Ultima dată când am fost în vizită, acum o jumătate de Douăzeci.

Ada clătină din cap.

– Cred c-am glumit pe seama ta.

Daeman se gândi la posibilitatea aceea și la anii lui de anxietate legați de revizitarea Ardisului, la coșmarul cu tiranozaurul care-l bântuise de-a lungul timpului și nu putu decât să facă o grimasă.

Ada păru să-i citească gândurile și zâmbi.

– Te-ai întrebat vreodată, vărule Daeman, de ce post-ii au decis să ne mențină populația la un milion? De ce nu la un milion și unul? De ce nu la nouă sute nouăzeci și nouă de mii nouă sute nouăzeci și nouă? De ce tocmai la un milion?

Daeman clipi repede, încercând să vadă legătura dintre discuția legată de un sulky pentru copii din Epoca Pierdută, dinozauri și populația umană, care fusese aceeași de... păi... dintotdeauna. Și nu-i plăcea ca ea să-i reamintească faptul că erau veri, întrucât vechile superstiții inhibau uneori relațiile sexuale între membrii de familie.

– Draga mea, rosti el, constat că asemenea speculații inutile duc la indigestie, chiar într-o zi atât de superbă. N-ar trebui să revenim la un subiect mai potrivit?

– Bineînțeles, încuviință Ada și-l binecuvântă cu surâsul cel mai dulce. Ce-ar fi să coborâm și să căutăm

alți oaspeți înainte de prânz și de excursia noastră la locul de turnare?

De data aceasta, ea coborî cea dintâi scara.

Prânzul fu servit de servitori plutitori în aer liber, pe patioul nordic, și Daeman flecări amabil cu câțiva tineri – se părea că alți câțiva oaspeți faxaseră pentru „turnarea" de seară, indiferent ce anume urma să fie aceasta –, iar după masă, mulți musafiri căutară culcușuri în reședință sau șezlonguri confortabile pe peluza adumbrită, în care să se întindă și să-și pună țesăturile turin peste ochi. De obicei, timpul petrecut sub turin era de o oră, așa că Daeman porni să se plimbe pe lângă lizieră, căutând și fluturi.

Ada i se alătură în apropiere de poalele dealului.

– Nu folosești turinul, vărule Daeman?

– Nu, răspunse el, și se auzi vorbind mai pedant decât intenționase. După aproape un Douăzeci m-am obișnuit cu el, dar nu-l întrebuințez. Și tu te abții, Ada, dragă?

– Nu întotdeauna, răspunse tânăra; în timp ce umbla, rotea o umbreluță de culoarea piersicii, și lumina blândă conferea o strălucire minunată tenului ei alb. Din când în când mă pun la curent cu evenimentele, totuși, se pare că sunt prea ocupată pentru a deveni atât de dependentă pe cât sunt mulți în prezent.

– Turinurile par într-adevăr să fie omniprezente.

Ada se opri în umbra unui ulm uriaș, cu ramuri groase și joase. Coborî umbrela și o închise.

– L-ai încercat?

– Oh, da. Era ultima modă între Douăzeciurile mele. Am petrecut câteva săptămâni, bucurându-mă de... toate excesele. (Nu-și putea elimina complet tonul de neplăcere, amintindu-și momentele acelea.) De atunci – nu.

– Ai obiecții față de violență, vărule?

Daeman schiță un gest pe care-l dorea neutru.

– Am obiecții față de... substituirea ei.

Ada râse încetișor.

– Exact motivul pentru care Harman n-o folosește niciodată. Voi doi aveți ceva în comun.

Ideea respectivă era atât de improbabilă, încât unicul răspuns al lui Daeman fu să îndepărteze frunzele moarte de pe sol cu vârful bastonului.

Ada ridică ochii spre soare, în loc să apeleze o funcție temporală palmară.

– În curând, vor fi plini de energie. O oră sub turin echivalează cu opt ore de experiențe pătrunzătoare.

– Aha, făcu Daeman întrebându-se dacă folosirea clișeului verbal de către femeie fusese făcută cu două înțelesuri. (Expresia chipului ei, întotdeauna plăcută, dar ușor poznașă, nu-i oferea nici un indiciu.) Chestia aceea cu turnarea... va dura mult?

– Ar trebui să țină aproape toată noaptea.

Daeman clipi surprins.

– Sper că n-o să înnoptăm pe malul râului, sau acolo unde va avea loc evenimentul...

Se întrebă dacă somnul sub stele și inele i-ar fi sporit șansele de a-și petrece noaptea cu tânăra.

– La locul turnării vor exista facilități pentru cei care doresc să stea toată noaptea, răspunse Ada. Hannah a promis că va fi foarte spectaculos. Totuși, cei mai mulți dintre noi vom reveni la reședință după miezul nopții.

– Vor fi vinuri și alte băuturi la... ă-ă-ă... turnare? întrebă Daeman.

– Poți să fii sigur.

Fu rândul lui Daeman să zâmbească. Ceilalți n-aveau decât să urmărească spectacolul, fiindcă el avea să-i toarne de băut Adei toată seara, să dezvolte replica ei sugestivă despre „pătrundere", s-o însoțească acasă (cu nițel noroc și plănuire corespunzătoare, doar ei doi într-o cariolă mică), să reverse asupra ei forța totală a puterilor sale de ascultare deloc neînsemnate... și, cu puțintel alt noroc suplimentar, în noaptea asta n-avea să mai viseze femei.

Până spre sfârșitul după-amiezii, cei douăzeci de oaspeți – unii flecăreau despre evenimentele zilei trăite prin intermediul turinului, vorbeau întruna despre Menelau, care fusese lovit de o săgeată otrăvită sau altă aiureală similară – fuseseră strânși laolaltă de servitorii îndatoritori și toți porniră către „locul turnării" într-o caravană de droște și cariole. Voynicși trăgeau vehiculele, în timp ce alți voynicși alergau de o parte și de cealaltă pentru securitate, deși –

considera Daeman –, dacă în păduri nu existau tiranozauri, nu vedea nici un motiv pentru măsurile acelea de siguranţă.

Acţionase astfel încât să fie în cariola din faţă, alături de gazda lor, şi Ada îi arătă arbori interesanţi, vâlcele şi pâraie, pe când huruiră şi zumzăiră trei kilometri, coborând pe drumeagul de pământ bătătorit spre râu. Daeman se lăţi pe bancheta de piele roşie mai mult decât ar fi trebuit, chiar ţinând seama de plăcutele lui forme durdulii, şi fu răsplătit cu atingerea coapsei Adei pe toată durata călătoriei.

Când ieşiră pe pragul calcaros de deasupra văii, bărbatul văzu că destinaţia lor nu era tocmai râul, ci un braţ al văii principale, lat de câteva sute de metri, unde eroziunea şi inundaţiile creaseră un banc larg de nisip – un fel de plajă –, pe care fusese construită o structură înaltă şi cu aspect şubred de buşteni, crăci, traverse, jgheaburi, rampe şi scări. Lui Daeman i se părea că aducea cu un eşafod grosolan, în ciuda faptului că, bineînţeles, el nu văzuse de fapt niciodată vreun eşafod. Torţe fuseseră înfipte în braţul de apă puţin adâncă şi construcţia nesigură se afla ea însăşi jumătate pe nisip şi jumătate deasupra apei. La o sută de metri mai departe, blocând canalul acesta de râul propriu-zis, se găsea o insuliţă îngustă – acoperită de palmieri scunzi şi ferigi –, de pe care păsări şi mici reptile zburătoare se ridicară brusc în zbor, ţipând asurzitor şi bătând frenetic din aripi. Într-o doară, Daeman se întrebă dacă pe insuliţă trăiau fluturi.

Pe o zonă ierboasă, mai sus de plaja de nisip, fuseseră instalate corturi de mătase viu colorată, șezlonguri și mese lungi cu mâncăruri. Servitorii pluteau înainte și înapoi, uneori legănându-se deasupra capetelor oaspeților care soseau.

Mergând în urma Adei, după ce coborâseră din cariolă, Daeman recunoscu câțiva dintre lucrătorii de pe eșafodajul straniu: Hannah în vârf, care lega alte elemente structurale, cu o bandană roșie prinsă în jurul capului; bărbatul cel nebun, Harman, gol până la brâu, asudat, arătându-și pielea bizar bronzată, alimenta un foc ținut în frâu la șapte metri sub Hannah; alți tineri, probabil prieteni ai lui Hannah și Ada, mergeau înainte și înapoi pe rampele și scările de lemn, cărând încărcături grele de nisip, crengi suplimentare pentru construcție și bolovani rotunzi. Un foc ardea violent în miezul de lut al structurii și scânteile se ridicau în cerul amurgului. Toate activitățile lucrătorilor păreau să aibă scopuri precise, chiar dacă Daeman nu vedea absolut nici un țel pentru mormanul înalt de bețe, jgheaburi, lut, nisip și flăcări.

Un servitor pluti lângă el și-i oferi ceva de băut. Bărbatul acceptă și porni în căutarea unui șezlong la umbră.

– Aceasta este cupola, le explică Hannah oaspeților mai târziu, spre seară. Am lucrat la ea vreo săptămână, aducând materialele în canoe pe râu. Am tăiat ramurile și le-am îndoit, ca să se potrivească.

Cina dinainte fusese excelentă. Razele soarelui încă iluminau dealurile înalte din apropierea râului, dar valea în sine se găsea în umbră și ambele inele străluceau puternic pe cerul care se întuneca. Scântei săreau și pluteau spre inele, iar pufăitul foalelor și vuietul cuptorului erau foarte puternice. Daeman luă alt pahar, al nouălea sau al zecelea din seara aceea, și ridică un al doilea către Ada, care clătină din cap și reveni cu atenția asupra lui Hannah.

– Am împletit lemnele într-o formă de coș și am căptușit centrul cuptorului – puțul – cu argilă refractară. Am lucrat cu lopețile, amestecând nisip uscat, bentonit și apă. După aceea, am modelat amestecul în bile, le-am învelit în ferigi și frunze ude, să nu se usuce, și cu ele am căptușit bine cuptorul. De aceea nu ia foc întreaga structură a cupolei, care este de lemn.

Daeman n-avea habar despre ce vorbea femeia. De ce să construiești o structură mare și greoaie de lemn, iar apoi să aprinzi un foc în centru, dacă tot nu vrei s-o arzi? Locul acesta era un azil pentru nebuni.

– Ultimele zile, continuă Hannah, au fost petrecute în principal cu alimentarea focarului și stingerea micilor incendii cauzate de cupola cuptorului. Acesta este motivul pentru care l-am construit aproape de râu.

– Minunat, murmură Daeman, și plecă să caute altceva de băut, pe când Hannah și prietenii ei – inclusiv nesuferitul de Harman – băteau câmpii mai departe, utilizând termeni lipsiți de sens ca „pat de cocs", „cubilou", „gură de vânt" (despre care Hannah arătă

că era o deschizătură mică de intrare a aerului în cuptorul lor căptușit cu argilă, lângă care o tânără pe nume Emme acționa foalele ce șuierau), „zonă de fuziune", „amestec de formare", „gură de scurgere" și „gură de zgură".

Totul îi suna lui Daeman barbar și vag obscen.

– Iar acum a sosit clipa să vedem dacă funcționează! anunță Hannah, cu vocea trădând atât epuizare, cât și exaltare.

Brusc, oaspeții fură nevoiți să se retragă pe malul nisipos al râului și Daeman însuși ajunse pe porțiunea ierboasă de lângă mese, în vreme ce toți tinerii – și blestematul de Harman – intrară în acțiune frenetic. Scânteile se înălțară și mai sus. Hannah alergă spre vârful așa-zisei cupole, în timp ce Harman privea în flăcările reținute de cuptorul de lut de mai jos și striga, cerând una și alta. Emme acționă foalele până ce căzu de oboseală și fu înlocuită de bărbatul slăbănog pe care-l chema Loes. Daeman o ascultă cu jumătate de ureche pe Ada, care explica, cu răsuflarea întretăiată, alte detalii prietenilor strânși în jur. Prinse expresii precum „conducta suflantei", „subare", „zgură răcită" (deși flăcările duduiau mai încinse și mai înalte ca oricând) și „presiunea vântului". Daeman se mai retrase cinci-șase metri.

– Temperatura probei, o mie două sute șaizeci de grade! răcni Harman către Hannah.

Femeia slăbuță își șterse fruntea de transpirație, execută niște reglaje pe cupolă, sus de tot, și încuviință.

Daeman își amestecă băutura și se întrebă cât avea să mai treacă până o va putea prinde pe Ada singură într-o cariolă, pe drumul de întoarcere la Palatul Ardis.

Un freamăt brusc îl făcu să-și ridice privirea din pahar, convins că va zări întreaga structură în flăcări, cu Hannah și Harman arzând aidoma unor mănunchiuri de paie. Nu era tocmai așa. În timp ce Hannah folosea o pătură pentru a stinge flăcările de pe scara aflată sub vârful cupolei – îndepărtând servitorii îndatoritori și chiar un voynix care se apropiase pentru a-i proteja pe oameni de orice rău –, Harman și alți doi terminaseră de zgândărit cuptorul incandescent și tocmai deschiseseră o „gură de scurgere", îngăduind ca un fel de lavă galbenă să curgă prin jgheaburi de lemn spre plajă.

Unii oaspeți se repeziră înainte, dar strigătele lui Hannah și dogoarea care radia dinspre metalul lichid îi sili să bată în retragere.

Jgheaburile grosolan scobite și căptușite fumegau, însă nu izbucniră în văpăi, când metalul galben-roșu curse leneș din structura cupolă, pe lângă scări, și vărsă ultima jumătate de metru într-o matriță în formă de cruce aflată în nisip.

Hannah coborî în goană pe o scară și-l ajută pe Harman să închidă etanș gura de scurgere. Amândoi priviră în cuptor printr-un orificiu de observație, făcură ceva la – așa cum explică Ada unui oaspete – „gura de zgură" (diferită de „gura de scurgere", observă Daeman într-o doară), după care tânăra și bărbatul

mai vârstnic – în curând un bărbat mai vârstnic mort, gândi Daeman cu cruzime – săriră de pe structura cupolă pe nisip și alergară pentru a privi matrița.

Și alți oaspeți înaintară pe plajă. Daeman se aventură de asemenea, punându-și paharul pe tava unui servitor.

Lângă râu, aerul era foarte rece, totuși dogoarea dinspre matrița care strălucea roșu în nisip îl izbi pe Daeman în față cu puterea unui pumn de foc.

Substanța topită se întărea într-o masă roșu-cenușie de forma unei cruci.

– Ce-i asta? se interesă Daeman cu glas tare. Un simbol religios?

– Nu, răspunse Hannah.

Își scoase bandana și-și șterse chipul transpirat și mânjit de funingine; rânjind ca și când ar fi fost nebună.

– E primul bronz turnat după... cât timp, Harman? O mie de ani?

– Probabil de trei ori mai mult, spuse încetișor bărbatul mai vârstnic.

Oaspeții murmurară și aplaudară.

Daeman izbucni în râs.

– La ce slujește? întrebă el.

Harman întoarse ochii la el.

– La ce slujește un nou-născut? rosti bărbatul asudat, dezbrăcat până la brâu.

– Exact ce spuneam și eu, aprobă Daeman. Gălăgios, solicitant, mirositor... inutil.

Ceilalți îl ignorară, în vreme ce Ada îi îmbrățișă pe rând pe Hannah, Harman și ceilalți lucrători, de parcă tocmai făcuseră ceva valoros. Oaspeții se învârteau de colo-colo. Harman și Hannah suiră pe scări și începură să se agite, privind prin orificii de observație și răscolind cuptorul cu bare metalice, ca și cum producerea lavei ar mai fi continuat. În mod clar, gândi Daeman, spectacolul pirotehnic avea să continue mult în noapte.

Simțind brusc nevoia de a urina, bărbatul sui de pe malul râului, pe lângă mese, se gândi să intre în pavilionul toaletei, acoperit de un cort, după care decise – în spiritul acestor aiureli păgâne – să răspundă chemării naturii sub cerul liber. Urcă deasupra pragului ierbos, către liziera întunecată, urmând un fluture monarh care fâlfâise pe lângă el. Nimic neobișnuit în a vedea un monarh, totuși, era o oră destul de înaintată și un sezon nepotrivit ca să zboare. Daeman trecu pe lângă ultimul voynix și intră sub ramurile înalte ale ulmilor și palmierilor.

Cineva, posibil Ada, strigă ceva de pe malul râului, la treizeci de metri depărtare, însă Daeman își descheiase deja pantalonii și nu dorea să se comporte nepoliticos. În loc să se întoarcă pentru a răspunde, avansă alți șase-șapte metri în bezna pădurii care-l ascundea. Într-un minut, ar fi terminat.

– Ahhh, expiră el prelung, continuând să privească aripile portocalii ale fluturelui aflat la trei metri deasupra lui, în timp ce jetul de urină răpăi pe trunchiul întunecat al unui copac.

Uriașul alozaur, lung de zece metri de la bot până în vârful cozii, țâșni din beznă cu viteza de treizeci de kilometri pe oră, aplecându-se pe sub ramuri, când sări.

Daeman avu vreme să strige, dar alese să-și încheie pantalonii, în loc să se întoarcă și s-o rupă la fugă într-o postură indecentă. În ciuda lascivității sale, era un bărbat pudic. Își ridică bastonul gros de lemn pentru a se lupta cu fiara.

Alozaurul înhață simultan bastonul și brațul, smulgând brațul din umăr. Daeman urlă din nou și se roti în fântâna arteziană a propriului său sânge.

Alozaurul îl doborî și-i smulse celălalt braț – aruncându-l în aer și prinzându-l ca pe o îmbucătură –, apoi fixă cu ghearele unui picior masiv torsul fără brațe, dar care continua să se zbată, până ce fu pregătit să-și coboare iarăși capul teribil. Cu un gest nepăsător, aproape în joacă, monstrul îl reteză pe bărbat în două, înghițindu-i cu totul capul și trunchiul superior. Coastele și coloana vertebrală trosniră și dispărură în botul creaturii. După aceea alozaurul înfulecă picioarele și partea inferioară a lui Daeman, zvârlind bucăți de carne în jur în felul unui câine care a prins un șobolan.

Zumzetul faxării începu atunci, chiar când doi voynicși urcară în goană și-l uciseră pe dinozaur.

– Dumnezeule! strigă Ada, oprindu-se la lizieră, pe când voynicșii își terminau acțiunea sângeroasă.

– Ce mizerie, rosti Harman și le făcu semn celorlalți oaspeți să se îndepărteze. Nu l-ai prevenit să

rămână jos, în interiorul perimetrului delimitat de voynicşi? Nu i-ai spus despre dinozauri?

– M-a întrebat despre tiranozauri, răspunse Ada, care rămăsese cu palma peste gură. I-am spus că pe-aici nu-i nici unul.

– Asta-i adevărat, încuviinţă Harman.

Îndărătul lor, creuzetul continua să duduie şi să trimită scântei în cerul negru.

9

ILION ŞI OLIMP

Afrodita mă transformase într-un spion şi eu ştiu pedeapsa pe care noi, muritorii, am aplicat-o dintotdeauna iscoadelor. Pot doar să-mi imaginez ce-mi vor face zeii. Gândindu-mă mai bine, prefer să nu-mi imaginez.

În dimineaţa aceasta, a doua zi după ce am devenit agentul secret al zeiţei iubirii, Atena se teleportează cuantic de pe Olimp şi se metamorfozează într-un troian, lăncierul Laodocus. Ascultând porunca lui Zeus de a-i face pe războinicii din Ilion să încalce armistiţiul actual, ea îl caută pe arcaşul Pandarus, fiul lui Licaon.

Utilizând Cuşma lui Hades şi medalionul de teleportare privată, primite de la Muza mea, mă TC după Atena, apoi mă metamorfozez în comandantul troian Echepolus şi o urmez pe zeiţa deghizată.

De ce l-am ales pe Echepolus? De ce îmi este familiar numele acestui războinic neînsemnat? Îmi dau seama

după aceea că Echepolus are numai câteva ore de trăit; dacă Atena va reuși să-l folosească pe Laodocus pentru a încălca pacea, țeasta acestui troian – cel puțin, potrivit lui Homer – va fi străpunsă de o lance argivă.

Ei bine, domnul Echepolus își poate recăpăta corpul și identitatea înainte să se întâmple așa.

În *Iliada* lui Homer, această încălcare a armistițiului s-a petrecut imediat după ce Afrodita l-a răpit pe Paris din duelul său individual cu Menelau, dar aici, în realitatea *acestui* război troian, acea non-confruntare dintre Menelau și Paris se petrecuse cu ani în urmă. Armistițiul acesta este mult mai lumesc – reprezentanți ai regelui Priam se întâlnesc cu heralzi aheeni și ambele tabere stabilesc un acord confuz cu privire la întreruperea luptelor pentru ceremoniale sau înmormântări ori altceva de felul acesta. Dacă m-ați întreba, unul dintre motivele pentru care asediul Ilionului s-a prelungit aproape un deceniu îl reprezintă toți timpii aceștia de întrerupere a luptelor; grecii și troienii au tot atâtea sărbători religioase, pe cât au hinduși noștri din secolul al douăzeci și unulea, și tot atâtea sărbători seculare, pe cât are un poștaș american. Te întrebi cum de mai izbutesc să se ucidă între ei, printre atâtea ospețe, sacrificii aduse zeilor și funeralii de câte zece zile.

Acum, la așa puțin timp după ce mi-am jurat să mă răzvrătesc împotriva voinței zeilor (doar pentru a mă trezi că sunt mai mult ca oricând un pion al voinței lor), mă fascinează întrebarea cât de repede și cât de mult se pot abate evenimentele reale din acest război

de la detaliile poveștii lui Homer? Discrepanțele din trecut – de pildă, secvențialitatea adunării armatelor sau momentul duelului întrerupt dintre Paris și Menelau – au fost dezacorduri minore, lesne explicabile prin nevoia lui Homer de a include unele evenimente din trecut în durata scurtă prezentată de poemul său, care se desfășoară în al zecelea an al războiului. Însă dacă evenimentele au luat *cu adevărat* alt curs? Dacă eu m-aș duce la – să zicem – Agamemnon în această dimineață și aș străpunge cu lancea aceasta (desigur, lancea sărmanului Echepolus, sortit morții, totuși, o lance funcțională) inima regelui? Zeii pot face multe, dar nu-i pot reînvia pe muritorii morți. (Sau pe zeii morți, deși asta sună ca un oximoron.)

Cine ești tu, Hockenberry, ca să te pui de-a curmezișul Ursitei și să sfidezi voința zeilor? întreabă un glăscior profesoral, laș și pedant, pe care l-am ascultat și l-am urmat în majoritatea vieții mele reale.

Sunt eu, Thomas Hockenberry, soseşte replica personalității mele contemporane, așa fragmentată cum este, *și-n clipa de față sunt sătul până peste cap de nemernicii ăștia pe care i-a tâmpit puterea și care se autointitulează zei.*

În rolul meu de iscoadă, mai degrabă decât de scoliast, stau îndeajuns de aproape pentru a auzi dialogul dintre Atena – metamorfozată în Laodocus – și nătângul (dar excelentul arcaș) Pandarus. Vorbind ca între doi războinici troieni, Atena/Laodocus gâdilă vanitatea idiotului și-i spune că prințul Paris îl va

copleşi cu daruri dacă îl va ucide pe Menelau, ba chiar îl compară cu cel mai mare dintre arcaşi – Apollo –, dacă va avea măiestria acelei săgetături.

Pandarus înghite momeala cu fir cu tot – „Atena înduplecă mintea-i nebună" a descris scena un minunat traducător – şi le cere câtorva camarazi să-l ascundă vederii cu scuturile, în timp ce-şi pregăteşte arcul lung şi alege săgeata perfectă pentru asasinat. Secole la rând, scoliaştii – exegeţii *Iliadei* – au discutat dacă grecii şi troienii foloseau sau nu săgeţi otrăvite. Cei mai mulţi, inclusiv eu, susţineau că nu se utiliza otrava – un asemenea comportament nu părea să corespundă cu înaltele standarde de onoare în bătălie ale acestor eroi. Greşiserăm. Uneori, ei folosesc într-adevăr otrava. Şi este o otravă letală, cu acţiune rapidă. Aceasta explică motivul pentru care atât de multe dintre rănile enumerate în *Iliada* erau aşa repede fatale.

Pandarus sloboade săgeata din arc. Este o lovitură superbă. Urmăresc săgeata în vreme ce zboară sute de metri, descriind o parabolă şi apoi coborând direct spre fratele roşcovan al lui Agamemnon. Proiectilul îl va trage în ţeapă pe Menelau, care stă în faţa luptătorilor săi şi priveşte heralzii ce dialoghează rapid pe terenul neutru dintre cele două tabere. Mai exact, îl va trage în ţeapă dacă nu va interveni nici un zeu prietenos faţă de greci.

Unul intervine. Cu vederea mea amplificată, văd că Atena abandonează corpul lui Laodocus şi se TC lângă Menelau. Zeiţa joacă un rol dublu – îi păcăleşte

pe troieni să încalce armistițiul și după aceea se grăbește să se asigure că unul dintre favoriții ei, Menelau, nu va fi ucis. Învăluită în mantie din cap până-n picioare, invizibilă pentru prieteni și dușmani deopotrivă, dar vizibilă pentru scoliastul care vă vorbește, ea îndepărtează săgeata cu palma, tot așa cum o mamă ar alunga o muscă de pe pruncul ei adormit. (Cred că am împrumutat imaginea respectivă, însă a trecut atât de mult timp de când *am citit* realmente *Iliada*, în traducere sau în original, încât nu pot fi sigur.)

Totuși, în ciuda gestului ei protector, săgeata își lovește ținta. Menelau urlă de durere și se prăbușește, cu săgeata ieșind din partea centrală a corpului său, imediat deasupra vintrelor. A dat greș Atena?

Urmează clipe de confuzie. Heralzii lui Priam fug îndărăt, în spatele liniilor troiene, iar negociatorii aheeni se retrag la adăpostul scuturilor grecești. Agamemnon, care folosise răgazul oferit de armistițiu pentru a-și inspecta oștile aliniate (poate că momentul inspecției a fost ales pentru a arăta cine este conducătorul în prima dimineață după răzvrătirea lui Ahile), sosește și-și găsește fratele zvârcolindu-se pe pământ, înconjurat de comandanți și luptători.

Îndrept într-acolo un baston scurt. Cu toate că seamănă cu genul de cravașă pe care îl poartă războinicii troieni de rang minor, el nu aparține comandantului Echepolus; este al meu, echipament standard pentru scoliaști. Bastonul este în realitate un taser și microfon direcțional, care recepționează și amplifică sunete

chiar de la trei kilometri depărtare și le expediază la căștile intrauriculare pe care le port întotdeauna pe câmpiile Ilionului.

Agamemnon ține un falnic discurs de preamărire despre fratele său aflat pe moarte. Îl văd ținând în brațe capul și umerii lui Menelau și-l aud perorând despre teribila răzbunare pe care el, Agamemnon, o va abate asupra troienilor pentru uciderea nobilului Menelau, apoi deplânge felul în care aheii – în ciuda răzbunării sângeroase a lui Agamemnon – vor fi demoralizați, vor abandona războiul și vor pleca în corăbiile lor negre spre casă după moartea lui Menelau. La urma urmelor, ce rost ar mai avea s-o salveze pe Elena, dacă soțul ei încornorat a murit? Îmbrățișându-și fratele care geme, Agamemnon profețește:

– Pe câmpia troiană, carnea ta va fi hrană viermilor și oasele-ți vor putrezi, o, iubite frate, când vei zăcea mort înaintea zidurilor nepătrunse ale Troiei, fără izbândă.

Încurajatoare chestii. Exact ce și-ar dori să audă un muribund.

– Stai, stai, stai, mârâie Menelau printre dinții încleștați. Nu mă-ngropa așa curând, frățioare. Săgeata n-a pătruns într-un loc unde să ucidă. Vezi? Mi-a străpuns brâul de aramă și m-a nimerit în colacul de grăsime de deasupra șoldurilor, de care doream să scap, nu în boașe, nici în pântece.

– Ahhh, da, rostește Agamemnon și se încruntă la rana în care săgeata s-a înfipt superficial.

Pare aproape dezamăgit. Întregul lui panegiric este acum lipsit de sens și sună ca și cum l-ar fi pregătit de multă vreme.

– Totuși săgeata *este* otrăvită, icnește Menelau, de parcă ar încerca să-i ridice moralul fratelui său.

Părul roșu îi este năclăit de sudoare și iarbă, întrucât coiful de aur i-a sărit din cap și s-a rostogolit mai departe, când a căzut.

Agamemnon se ridică în picioare, dând drumul umerilor și capului fratelui său atât de repede, încât Menelau s-ar fi lovit serios de pământ dacă n-ar fi fost prins de războinicii săi, și-l strigă pe Taltibius, crainicul său, poruncindu-i să-l găsească pe Machaon, fiul lui Asclepios, medicul personal al lui Agamemnon, unul al naibii de bun, fiindcă se spune că ar fi învățat meșteșugul de la Chiron, centaurul prietenos.

Totul aduce cu un câmp de bătălie comun tuturor epocilor – un bărbat căzut, care urlă, blestemă și plânge, pe când durerea începe să-l cuprindă după șocul inițial al rănirii, cu prietenii sprijiniți într-un genunchi în jurul lui, neajutorați, inutili, apoi sosesc medicul și ajutoarele sale, care dau ordine, smulg vârful de bronz cu țepi al săgeții din carnea sfâșiată, sug veninul din rană și o pansează, în timp ce Menelau continuă să zbiere ca proverbialul porc înjunghiat.

Agamemnon își lasă fratele pe mâinile lui Maceaon și se duce să-și ridice oamenii la luptă, deși aheii – chiar și fără Ahile în rândurile lor, azi – arată mahmuri,

furioși, posaci și în nici un caz nu par să aibă nevoie de ațâțări pentru a începe bătălia.

La douăzeci de minute după săgeata neinspirată a lui Pandarus, armistițiul a luat sfârșit și grecii atacă liniile troiene pe o distanță de trei kilometri de praf și sânge.

Este timpul să părăsesc corpul lui Echepolus, înainte ca nefericitul să se aleagă cu o lance în frunte.

Nu-mi reamintesc mare lucru din viața adevărată pe care am dus-o pe Pământ. Nu-mi reamintesc dacă am fost însurat, dacă am avut copii, unde am trăit – doar imaginile încețoșate ale unui birou ticsit de cărți, unde citeam și-mi pregăteam expunerile – și nici prea multe despre Universitatea Indiana la care am predat, ci numai imaginile unor clădiri de piatră și cărămidă pe o colină, cu panorame superbe către est. Unul dintre aspectele stranii ale existenței de scoliast este faptul că fragmente din amintirile esențiale de non-scoliast revin după luni și ani, ceea ce poate fi unul dintre motivele pentru care zeii nu ne îngăduie să trăim prea mult. Eu sunt excepția cea mai vârstnică..

Îmi reamintesc însă cursuri și chipurile studenților, conferințele mele și unele discuții în jurul unei mese ovale. Îmi amintesc o tânără cu față copilăroasă întrebând:

– Totuși, de ce a durat atât de mult războiul troian?

Îmi reamintesc de asemenea că am fost ispitit să-i atrag atenția că ea fusese crescută într-o epocă de

mâncăruri la minut și războaie la minut – McDonald's și Războiul Golfului, localurile Arby's și războiul împotriva terorismului –, pe când în Antichitate, grecii și dușmanii lor nu se gândeau să termine cât mai repede un război, tot așa cum nu se gândeau să termine cât mai repede un ospăț minunat.

În loc să insult durata redusă a atenției studenților mei, le-am explicat că eroii aceia primiseră bătălia cu brațele deschise. Unul dintre termenii lor pentru „luptă" era *charme*, care avea aceeași rădăcină cu *charo* – „bucurie". Le-am citit o scenă în care doi războinici care se înfruntau erau descriși drept *charmei gethosunoi* – „bucuroși în bătălie". Le-am explicat conceptul grecesc de *aristeia* – duelurile personale sau între grupuri mici, în care individul își poate dovedi valoarea –, cât de important era conceptul pentru acești antici și faptul că adesea bătălia mai extinsă se oprea, pentru ca soldații din ambele tabere să poată asista la asemenea exemple de *aristeia*.

– Vreți să spuneți... eu știu? se bâlbâise o studentă cu ochii mari și cu creierul alergând pe loc, cu bâlbâiala ilustrând acel iritant defect de vorbire și gândire care se extinsese ca un virus printre americanii tineri la sfârșitul secolului al douăzecilea. Că... eu știu?... războiul s-ar fi terminat mult mai devreme, dacă ei... eu știu?... nu s-ar fi oprit mereu pentru ariste... chestia asta?

– Exact, oftasem eu și privisem vechiul ceas mural Hamilton cu speranța de a mă mântui.

Dar acum, după ce vreme de peste nouă ani am privit *aristeia* în acțiune, pot spune cu fermitate că duelurile individuale atât de iubite de troieni și argivi deopotrivă sunt *într-adevăr* unul dintre motivele asediului prelungit, nesfârșit, lent precum curgerea melasei. Și, aidoma până și celor mai sofisticați americani mijlocii care petrecuseră vacanțe prea îndelungate în Franța, una dintre dorințele mele actuale era să revin la mâncărurile la minut – sau, în cazul acesta, la războiul la minut. Un mic bombardament, un mic desant aeropurtat, bum, bang, săru-mâna, doamnă, și-acasă la Penelopa!

Dar nu și azi.

Echepolus este primul troian care moare în atacul aheilor.

Poate că se întâmplă așa fiindcă bărbatul este încă amețit și dezorientat după ce-i împrumutasem corpul, dar când grupul său de luptători troieni se apropie de un grup de greci conduși de Antilocus, fiul lui Nestor și prieten bun cu Ahile, sărmanul Echepolus este lent în a-și ridica sulița lungă, așa că Antilocus azvârle primul. Vârful de bronz lovește coiful cu coamă de cal al lui Echepolus exact în margine și-i străpunge țeasta, împroșcându-i un ochi afară din orbită și scoțându-i creierii printre dinți. Echepolus se prăbușește, așa cum îi place lui Homer să spună, „ca un zid înalt".

Acum începe o dinamică pe care am văzut-o de destule ori, însă care mă fascinează de fiecare dată.

Grecii și troienii luptă în primul rând din motive de onoare, este adevărat, totuși jaful vine imediat pe locul al doilea. Bărbații aceștia sunt războinici profesioniști; omorul este meseria lor, iar prada este plata lor. O parte importantă din onoare și jaf deopotrivă este armura complexă și minunat lucrată – scutul, pieptarul, apărătoarele de picioare, brâul de luptă – a dușmanului căzut. Capturarea echipamentului unui inamic este pentru eroul grec echivalentul scalpului luat dușmanului de către un războinic sioux, dar mult mai lucrativ. În cazul cel mai modest, echipamentul protector al unui conducător este făurit din bronz prețios și – pentru căpeteniile mai importante – este adesea bătut din aur și decorat cu nestemate.

În felul acesta începe lupta pentru echipamentul mortului Echepolus.

O căpetenie aheeană pe nume Elefenor se năpustește, prinde gleznele lui Echepolus și începe să tragă leșul însângerat spre înapoi, prin meleul de lănci, spade și scuturi ce se izbesc între ele.

L-am văzut pe Elefenor de-a lungul anilor prin tabăra aheilor, l-am văzut luptându-se în încăierări minore și trebuie să spun că numele i se potrivește – este uriaș, cu umeri gigantici, brațe puternice, coapse groase –, nu lama cea mai tăioasă dintre războinicii lui Agamemnon, totuși, un bătăuș puternic, curajos și util. Astfel, Elefenor, fiul lui Cealcodon, care a împlinit treizeci și opt de ani în iunie trecut, cârmuitor al abanților și stăpân în Eubeea, târăște cadavrul lui

Echepolus îndărătul paravanului de ahei atacatori și începe să-l despoaie.

Apoi, Agenor – un luptător troian, fiul lui Antenor, tatăl lui Ececlus (pe amândoi i-am văzut pe străzile Ilionului) – se strecoară printre aheii încleștați în bătălie și zărește flancul expus al lui Elefenor, când bărbatul voinic se apleacă mult sub protecția scutului său pentru a termina de dezbrăcat leșul lui Echepolus. Agenor sare și-și înfige lancea în Elefenor, rupându-i coastele și strivind inima aheului masiv într-o masă diformă. Elefenor vomită sânge și se prăbușește. Mai mulți războinici troieni se reped înainte, respingând atacul aheean, iar Agenor își retrage sulița și începe să-l despoaie pe Elefenor de brâul *său* de luptă și de pieptar. Alți troieni trag corpul pe jumătate gol al lui Echepolus către liniile lor.

Bătălia începe să se dezvolte în jurul acestor bărbați căzuți. Aheul Aias – Marele Aias, așa-zisul Aias Telamonidul din Salamina, a nu fi confundat cu Micul Aias, care-i conduce pe locrieni – hăcuiește în stânga și în dreapta, înaintând, își vâră spada în teacă și-și folosește lancea pentru a doborî un troian foarte tânăr pe nume Simoisius, care înaintase pentru a acoperi retragerea lui Agenor.

Cu numai o săptămână în urmă, în parcurile tăcute, aflate în siguranța zidurilor Ilionului, pe când eram metamorfozat ca troianul Stenelus, băusem vin și făcusem schimb de istorii deșucheate cu Simoisius. Băiatul de șaisprezece ani – care nu fusese însurat

niciodată, care nu se culcase niciodată cu o femeie – îmi povestise că tatăl său, Antemion, îl botezase după râul Simois, care curgea chiar pe lângă modesta lor căsuță, la nici doi kilometri de zidurile cetății. Simoisius nu împlinise șase ani când corăbiile negre ale aheilor apăruseră la orizont și, până acum câteva săptămâni, tatăl lui refuzase să-i îngăduie băiatului să se alăture oștirii în afara zidurilor Ilionului. Simoisius îmi mărturisise că era îngrozit de moarte – nu atât de sfârșitul existenței sale în sine, cât de posibilitatea de a muri înainte să fi atins vreodată sânul unei femei ori să fi simțit ce înseamnă să fii îndrăgostit.

Marele Aias răcnește acum asurzitor și-și repede sulița înainte – înlăturând scutul lui Simoisius și izbind pieptul băiatului deasupra mamelonului drept, sfărâmându-i umărul și trimițând vârful de bronz cu atâta forță, încât iese cu treizeci de centimetri în spatele spinării distruse. Simoisius cade în genunchi și se holbează uluit – mai întâi la Aias, apoi la sulița care-i iese din piept. Marele Aias își pune piciorul încălțat cu sandală pe chipul lui Simoisius și-și smulge lancea, eliberând-o și îngăduind trupului să cadă cu fața înainte în colbul ud de sânge. Marele Aias se lovește cu pumnul în pieptar și urlă spre oamenii lui să-l urmeze.

Un troian pe nume Antifus, aflat la opt metri depărtare, își azvârle lancea spre Marele Aias. Lancea își ratează ținta, dar îl lovește în vintre pe aheul Leucus, chiar în timp ce acesta îl ajută pe Odiseu să târască leșul altui comandant troian. Sulița străbate vintrele lui

Leucus și-i iese prin anus, cu vârful purtând fragmente încolăcite de colon și intestine cenușii și roșii. Leucus cade peste leșul comandantului troian, însă mai trăiește câteva clipe cumplite, zvârcolindu-se, prinzând lancea și încercând să și-o smulgă din vintre, totuși nu izbutește decât să-și reverse alte măruntaie în poală. În tot timpul cât trage de suliță, Leucus urlă și smucește de brațul însângerat al prietenului său Odiseu.

Leucus moare în cele din urmă, cu ochi sticloși, strângând într-o mână lancea lui Antifus și în cealaltă încheietura lui Odiseu. Odiseu se desprinde din încleștarea mortului și se rotește, cu ochii negri fulgerând sub marginea coifului de bronz, căutând o țintă – orice țintă. Își azvârle lancea și se repede după ea. Alți ahei îl urmează în golul pe care-l deschide în liniile troiene.

Prima lovitură de lance a lui Odiseu îl ucide pe Democoon, un fiu bastard al regelui Priam al Ilionului. Eram în cetate cu nouă ani în urmă, în dimineața când Democoon a sosit ca să ajute la apărarea Ilionului. Toți știau că Priam îi dăduse tânărului conducerea faimoaselor sale grajduri cu armăsari de curse din Abidos, o așezare aflată la nord-est de Troia, pe țărmul sudic al Helespontului, pentru a-l feri de ochii soției sale și ai fiilor legitimi. Caii crescuți în Abidos erau cei mai iuți și mai faimoși din lume și se spunea că Democoon considerase o onoare să fie numit la conducerea grajdurilor acelea la o vârstă atât de fragedă. Acum tânărul troian se pregătea să întoarcă ochii spre

urletul furios de atac al lui Odiseu, când vârful de bronz al suliței îl lovește în tâmpla stângă și-i iese prin cea dreaptă, doborându-l din picioare și țintuindu-i capul sfărâmat de latura unui car de luptă răsturnat. Democoon n-a știut niciodată ce anume l-a izbit.

Troienii se retrag pe toată lungimea liniei, dând înapoi din fața furiei lui Odiseu și a Marelui Aias, străduindu-se să-și tragă nobilii morți atunci când este posibil, abandonându-i dacă nu se poate.

Hector, cel mai de seamă luptător al Ilionului și un bărbat cât se poate de onest, sare din carul lui de comandant și înaintează printre luptătorii care se retrag, încercând să-și folosească lancea și spada, îmboldindu-i pe troieni să mențină formația, totuși, atacul aheilor este prea puternic în momentul acesta și până și Hector cedează teren, însă nu încetează de a-și îndemna oamenii să păstreze disciplina. Troienii se luptă, hăcuiesc și aruncă suliți, dar se retrag constant.

Metamorfozat ca un neînsemnat lăncier troian, bat în retragere mai rapid decât cei mai mulți, menținându-mă în afara razei de bătaie a lăncilor, netemându-mă să mă comport ca un laș. Ceva mai devreme, m-am făcut invizibil pentru ochii muritorilor și am dat să înaintez către locul unde o puteam zări pe Atena, în spatele liniilor aheilor – în curând, avea să i se alăture Hera, ambele zeițe fiind invizibile pentru oameni –, dar lupta a izbucnit prea rapid și a escaladat prea feroce, așa că mă retrăsesem din prima linie după căderea lui Echepolus, încrezându-mă doar

în vederea amplificată și în microfonul direcțional pentru a rămâne în contact cu evenimentele.

Brusc, totul încremenește. Aerul își sporește densitatea. Lăncile se opresc în timpul zborului, sângele nu mai curge. Bărbați aflați la clipite de moarte capătă o amânare de care nu vor ști niciodată, iar toate sunetele încetează, orice mișcare îngheață.

Zeii se joacă din nou cu timpul.

Apollo sosește primul, și carul i se materializează nu departe de Hector. Apare apoi zeul războiului, Ares, vorbește furios cu Atena și Hera vreme de un minut, apoi își utilizează propriul car pentru a zbura peste liniile de bătălie și a coborî lângă Apollo. Afrodita li se alătură, privind către mine – către locul în care mă prefac încremenit, aidoma celorlalți muritori – pentru numai o secundă, după care surâde și vorbește cu cei doi aliați ai ei iubitori de troieni, Ares și Apollo. O privesc cu coada ochiului; zeița arată cu brațul și gesticulează spre câmpul de luptă ca un George Patton cu piept generos.

Zeii au venit aici ca să lupte.

Apollo ridică brațul, zgomotele izbucnesc asurzitor, timpul reîncepe ca un tsunami de praf și mișcare, iar omorurile se reiau cu toată sârguința.

10

CRATERUL PARIS

Ada, Harman și Hannah așteptară cele două zile respectate de obicei ca minimum de decență, după o vizită la firmerie, apoi faxară la Craterul Paris, să-l caute pe Daeman. Acolo era târziu, întuneric, frig și – descoperiră de îndată ce ieșiră de sub acoperișul nodului-fax Garalion – ploua. Harman le găsi un landou acoperit, iar un voynix îi trase către nord-vest, în lungul unei albii secate, pline de cranii albe, pe lângă kilometri de clădiri năruite.

– N-am mai fost niciodată la Craterul Paris, spuse Hannah.

Tinerei, aflată la numai două luni de Primul ei Douăzeci, nu-i plăceau orașele mari. CP era unul dintre nodurile-fax cele mai populate de pe Pământ, cu aproximativ douăzeci și cinci de mii de rezidenți semipermanenți.

– Este unul dintre motivele pentru care ne-am faxat la nodul Garalion, nu la portul Hotelul Invalizilor, care se află mai aproape de periferia unde locuiește Daeman, spuse Ada. În orașul ăsta, totul este străvechi. Merită să-ți faci vreme să privești prin jur.

Hannah încuviință, însă cu un aer nesigur. Șirurile de clădiri de piatră și oțel, majoritatea învelite în plasteternstrălucitor, păreau pustii și întunecate, cu un luciu ieftin sub ploaie. Servitori și fosfogloburi pluteau ici și colo pe străzile întunecoase, voynicși stăteau tăcuți și nemișcați la colțuri, dar se vedeau foarte puțini oameni. Pe de altă parte, așa cum atrăsese atenția Harman, trecuse de ora zece. Chiar și un oraș atât de cosmopolit precum Craterul Paris trebuia să doarmă.

– *Asta* este interesantă, arătă Hannah o structură care se ridica la trei sute de metri deasupra orașului.

Harman aprobă:

– Provine de la începutul Epocii Pierdute. Unii spun că ar fi de vechimea Craterului Paris, poate chiar la fel de bătrână ca orașul care a existat aici înaintea craterului. Este un simbol al orașului și al oamenilor care l-au construit cu mult timp în urmă.

– Interesantă, repetă Hannah.

Înaltă de trei sute de metri, reprezentarea aproximativă a unui nud de femeie părea să fi fost construită dintr-un polimer transparent. Capul îi era uneori ocultat de nori joși, apoi redevenea vizibil pentru scurt timp, iar Hannah putea să vadă că fața era lipsită de trăsături, cu excepția unui rânjet care se căsca

între buzele roșii. De pe capul sferic se revărsau arcuri spirale negre, lungi de cincisprezece metri, aidoma unor cârlionți. Picioarele îi erau desfăcute, cu labele ascunse vederii îndărătul clădirilor întunecate din vest, însă coapsele aveau mărimea Palatului Ardis. Sânii erau gigantici, globulari, absurzi, umplându-se și golindu-se alternativ cu lichid roșu fotoluminescent, care fierbea, și când creștea și-i umplea, când se revărsa în cascadă prin interiorul pântecului și picioarelor, iar după aceea, uneori, suia din nou până la brațele ridicate și chipul zâmbitor. Lumina sclipitoare dinspre pântec, sâni și fesele masive zugrăvea în roșu rubiniu vârfurile structurilor mai înalte din jurul craterului.

– Cum se numește? întrebă ea.

– *La putain énorme*, spuse Ada.

– Ce-nseamnă?

– Nimeni nu știe, răspunse Harman.

Instrui voynixul să cotească la stânga pe un pod șubred și tropăiră pe o fostă insulă din vremea când prin albia de țeste uscate curgea apă, spre ruinele unei clădiri care trebuia să fi fost cândva destul de mare. În interiorul zidurilor năruite se afla acum un dom scund, ce strălucea cu o lumină purpurie, aidoma unui ou straniu într-un cuib de pietre risipite.

– Așteaptă aici, se adresă Harman voynixului, și conduse cele două femei prin ruinele acoperite de buruieni, în domul translucid.

O lespede de piatră albă, înaltă de peste un metru, se găsea în centrul spațiului acela. Podeaua de piatră

de la baza ei era străbătută de șănțulețe și rigole. Îndărătul și deasupra lespezii se înălța statuia grosolană a unui nud de bărbat, sculptată din aceeași piatră albă. Bărbatul ținea un arc în care înstrunase o săgeată.

– Asta-i marmură, rosti Hannah, trecându-și palma peste suprafața blocului. Se pricepea la pietre. Ce-i locul ăsta?

– Un templu al lui Apollo, zise Harman.

– Auzisem despre templele astea noi, spuse Ada, dar deocamdată nu văzusem nici unul. Crezusem că sunt raritați – câteva altare în pădure, făcute ca glume – chestii de felul ăsta.

– Temple ca acesta sunt în tot Craterul Paris și în celelalte orașe mari, zise Harman. Temple pentru Atena, Zeus, Ares... pentru toți zeii din povestea turinului.

– Șănțulețele... începu Hannah.

– Pentru scurgerea sângelui animalelor sacrificate, explică Harman. În general, oi și vite.

Hannah se retrase din fața lespezii și încrucișă brațele peste piept.

– Oamenii pot să... ucidă animale?

– Nu, răspunse Harman. Îi pun pe voynicși s-o facă. Deocamdată.

Ada ieși în pragul ușii. Ploaia cădea peste portalul strălucitor, transformându-l într-o cascadă cu tente purpurii.

– Ce a fost locul acesta... înainte? Ruinele?

– Sunt aproape sigur că în Epoca Pierdută a fost un templu, spuse Harman.

– Al lui Apollo?

Corpul lui Hannah era rigid, cu brațele strâns lipite de piept.

– Nu cred. În sfărâmăturile de aici există fragmente și bucăți de statui – nu de zei, nici de oameni sau voynicși... nu tocmai..., ci cred că de demoni. Un cuvânt vechi pentru ei era „gargui" –, dar nu sunt sigur ce-nseamnă.

– Haide să plecăm de-aici, zise Ada.

Pe celălalt mal al râului de cranii și către vest, revenind spre crater, bulevardele late se terminau acolo unde clădirile din Epoca Pierdută deveneau încununate cu structuri mai înalte, mai recente – unele foarte noi, probabil de nici o mie de ani –, o rețea ascendentă de fulerenă dantelată neagră și bambus sclipind sub ploaie. Hannah apelă o funcție de găsire a lui Daeman, și dreptunghiul de lumină ce-i pluti deasupra palmei stângi străluci pe rând chihlimbariu, apoi roșu, apoi din nou verde, după cum ei suiră scări și luară lifturi de la nivelul străzii până la nivelul mezanin, de la nivelul mezanin la esplanada care se înălța cincisprezece etaje peste vechile acoperișuri, apoi de la nivelul esplanadă la piramidele rezidențiale. Hannah se opri lângă balustrada esplanadei și privi în jos, fascinată, așa cum erau majoritatea celor care se uitau pentru prima dată în ochiul roșu și care nu clipea, aflat la atâția kilometri mai jos, în hăul fără fund al cercului negru al craterului; Ada fu nevoită s-o desprindă de

acolo, punându-i o mână pe cot și conducând-o la următorul lift și scară.

În mod surprinzător, un om, nu un servitor, deschise ușa domiului lui Daeman. Ada își prezentă grupul, iar femeia, care părea să aibă vreo patruzeci și cinci de ani, așa cum păreau de altfel toți cei care aveau trei și patru Douăzeci, se identifică drept Marina, mama lui Daeman. Îi conduse prin holuri zugrăvite în culori calde, pe scări interioare și prin camere de zi, până la spațiile private de pe latura dinspre crater a complexului de domiuri.

– Desigur, servitorul a adus mesajul venirii voastre, rosti Marina, oprindu-se înaintea unei uși de mahon superb sculptate, însă nu i-am spus lui Daeman. El este încă... tulburat... de accident.

– Dar nu și-l reamintește, spuse Harman.

– Ah, nu, sigur că nu, încuviință Marina.

Era o femeie atrăgătoare și Ada putea vedea asemănarea cu fiul ei în părul roșu și trupul plinuț, totuși, plăcut. Dar știți și voi ce se spune despre lucrurile astea... celulele își reamintesc.

Însă nu sunt aceleași celule, gândi Ada, dar nu spuse nimic.

– Apariția noastră îl va tulbura pe Daeman? întrebă Hannah.

Tânăra i se părea Adei mai degrabă curioasă decât îngrijorată.

Marina schiță o ridicare grațioasă dintr-un singur umăr, ca și cum ar fi zis „Vom vedea". Ciocăni la ușă

și o deschise, când glasul înăbușit al lui Daeman le spuse să intre.

Odaia era largă și împodobită cu țesături în culori bogate, tapiserii curgătoare de mătase și perdele de dantelă în jurul patului lui Daeman, dar peretele îndepărtat era complet de sticlă și se deschidea pe un balcon privat. În camera mare, lămpile erau reglate la intensitate redusă, însă marginea puternic iluminată a orașului, care se vedea dincolo de balcon, se curba într-o parte și cealaltă, iar nenumărate constelații de felinare, fosfogloburi și lumini electrice blânde erau vizibile la aproape un kilometru depărtare, dincolo de craterul întunecat. Daeman stătea cuibărit într-un scaun, lângă fereastra spălată de ploaie, și privea afară, pe parcă ar fi evaluat luminile. Clipi la vederea Adei, a lui Harman și Hannah, dar apoi le făcu semn către cercul de mobile moi. Marina își ceru scuze și închise ușa în urma ei, când cei trei se așezară. Ușile de sticlă fuseseră deschise și aerul răcoros care pătrundea prin paravanele de sită mirosea a ploaie și bambus umed.

– Voiam să vedem ce mai faci, rosti Ada. Și doream să mă scuz personal pentru accident... pentru că nu m-am îngrijit mai atent de oaspetele meu.

Daeman surâse și strânse din umeri, însă mâinile îi tremurau ușor. Le așeză pe genunchii acoperiți de halatul de mătase.

– Nu-mi amintesc decât ceva mare, care trosnea printre copaci – și duhoarea de putreziciune, pe asta mi-o amintesc –, iar după aceea m-am trezit în cuva

din firmerie. Servitorii mi-au spus, bineînțeles, ce s-a întâmplat. Ar fi amuzant, dacă ideea n-ar fi atât de... revoltătoare.

Ada dădu din cap, se aplecă spre el și-l prinse de mână.

– Îmi cer realmente scuze, *Uhr* Daeman. În ultimele decenii, alozaurii au pătruns rareori pe domeniu și voynicșii sunt mereu acolo ca să ne protejeze...

Daeman se încruntă, totuși nu-și retrase mâna dintr-ale ei.

– În mod evident, n-au făcut un lucru prea grozav în protejarea mea.

– Asta-i *cu adevărat* ciudat, interveni Harman, încrucișându-și picioarele și ciocănind cu vârfurile degetelor în brațele gofrate ale scaunului său. Foarte ciudat... Nu-mi pot reaminti ultima dată când un voynix n-a protejat un om într-o situație de felul acesta.

Daeman îl privi pe bărbatul mai vârstnic.

– Ești obișnuit cu situații în care animale recombinate mănâncă oameni, Harman *Uhr*?

– Câtuși de puțin. Mă referam la situațiile în care oamenii se află în pericol.

– Îmi cer scuze din nou, zise Ada. Eșecul de securitate din partea voynicșilor a fost inexplicabil, dar propria mea neglijență a fost de neiertat. Regret că weekendul tău la Palatul Ardis a fost distrus și că ți-a fost perturbată armonia.

– Perturbată, da... poate că nu-i tocmai un termen adecvat pentru a descrie devorarea de un carnivor

de șase tone, spuse Daeman, totuși zâmbi ușor și înclină capul, chiar mai discret, pentru a anunța că acceptase scuza.

Harman se aplecă spre el și-i prinse mâinile, scuturându-le în sus și în jos în timp ce vorbea:

– Daeman *Uhr*, nu terminasem de discutat un subiect...

– Nava spațială.

Tonul de ironie al lui Daeman se transformase în sarcasm.

Harman nu cedă însă. Mâinile i se ridicau și coborau în ritmul silabelor.

– Da. Însă nu doar o navă spațială... desigur, acela este obiectivul final... ci orice formă de mașinărie zburătoare. Sulky. Sonie. Ultraușoară. Orice care ne-a îngădui să explorăm între faxporturi...

Daeman se lăsă pe spate, îndepărtându-se de intensitatea lui Harman, și încrucișă brațele peste piept.

– De ce persiști? De ce mă deranjezi?

Ada îi atinse brațul.

– Daeman, Hannah și eu am auzit amândouă, de la persoane diferite, că la o petrecere recentă din Ulanbat – acum vreo lună, mi se pare – ai spus unor cunoștințe de ale noastre că, cândva, ai cunoscut pe cineva care a menționat că văzuse o navă spațială... și pe cineva care vorbea despre zborul între noduri...

Daeman izbuti să aibă o expresie simultan nepăsătoare și iritată vreme de o secundă, după care izbucni în râs.

– Vrăjitoarea, rosti el.

– Vrăjitoarea? repetă Hannah.

Daeman deschise brațele, ca un ecou al gestului grațios de ridicare din umeri al mamei sale.

– Așa-i spuneam noi. I-am uitat numele adevărat. O nebună. În mod evident, în ultimul ei Douăzeci... Aruncă o privire către Harman. În ultimii lor ani, oamenii încep să piardă contactul cu realitatea.

Harman surâse și ignoră înțepătura.

– Nu-ți reamintești numele acelei femei?

Daeman gesticulă din nou, dar de data aceasta mai puțin elegant.

– Nu.

– Unde-ai întâlnit-o? întrebă Ada.

– La ultima festivitate Burning Man. Acum un an și jumătate. Am uitat unde s-a ținut... într-un loc unde era frig. Urmasem pur și simplu niște prieteni din Chom, care au faxat acolo. Ceremoniile din Epoca Pierdută nu m-au interesat niciodată prea mult, dar aici participau multe tinere fascinante.

– Eu am fost acolo! rosti Hannah, cu ochii scânteind. Au venit cam zece mii de oameni.

Harman scoase dintr-un buzunar al tunicii o foaie de hârtie de multe ori împăturită și despăturită și începu s-o desfacă pe sofaua capitonată dintre ei.

– Mai ții minte ce nod era?

Hannah scutură din cap.

– Unul dintre cele pe jumătate uitate. Unul dintre cele pustii. Organizatorii au trimis codul nodului cu o

zi înainte de începerea ceremoniei. Cred că nimeni nu locuia acolo. Era o vale stâncoasă, înconjurată de zăpadă. Ţin minte c-a fost lumină toată ziua şi toată noaptea pe durata celor cinci zile de Burning Man. Şi c-a fost frig. Servitorii instalaseră un câmp Planck peste vale şi încălzitoare, ici şi colo, astfel că nu era inconfortabil, totuşi nimeni n-avea voie să depăşească marginile văii.

Harman îşi privi foaia de micropergament, decolorată şi presărată de îndoituri. Era acoperită cu linii răsucite, puncte şi rune ezoterice precum cele găsite în cărţi. Puse un deget pe un punct din apropierea părţii de jos.

– Aici. În fosta Antarctică. Un nod numit „Valea Seacă".

Daeman îl privi inexpresiv.

– Asta-i o hartă la care lucrez de cincizeci de ani, spuse Harman. O reprezentare bidimensională a Pământului, pe care figurează toate nodurile-fax cunoscute, alături de codurile lor. În Epoca Pierdută, Antarctica a fost numele unuia dintre cele şapte continente. Am consemnat şapte noduri-fax antarctice, însă numai unul dintre ele – valea aceasta secată, despre care am auzit, dar pe care n-am vizitat-o niciodată – nu are gheaţă şi zăpadă.

În mod limpede, informaţia aceea nu-l lumină cu nimic pe Daeman. Până şi Ada şi Hannah păreau derutate.

– Nu contează, zise Harman. Însă dacă soarele era pe cer zi şi noapte, această vale secată este probabilul

faxport. În timpul verilor polare, sunt zile când soarele nu apune acolo.

– Soarele nu apune în iunie în Chom, rosti Daeman vădit plictisit. Chom e aproape de valea ta secată?

– Nu.

Harman indică un punct aflat în partea de sus a hărții.

– Sunt destul de sigur că Chom se găsește pe peninsula asta mare, aici, sus, deasupra cercului arctic. Lângă polul nord, nu lângă cel sud.

– Polul nord? repetă Ada.

Daeman se uită la cele două femei.

– Și eu crezusem că vrăjitoarea de la Burning Man era nebună.

– Mai îți amintești altceva ce a spus femeia, vrăjitoarea aceea? întrebă Harman, în mod clar prea atât de ca să se simtă insultat.

Daeman negă încetișor. Părea obosit.

– Doar aiureli. Băusem mult. Era noaptea arderii și fusesem treji zile și nopți în blestemata aia de lumină permanentă – atipisem numai câteva ore într-unul dintre corturile mari, oranj. Era ultima noapte și de obicei atunci sunt orgii și m-am gândit că poate ea... dar era prea bătrână pentru gusturile mele.

– A vorbit despre o navă spațială?

Neîndoielnic, Harman se străduia să fie răbdător.

Daeman ridică iarăși din umeri.

– Cineva de pe-acolo... o tânără, cam de vârsta lui Hannah... deplângea faptul că după faxarea finală nu

mai avem sonie cu care să zburăm și... vrăjitoarea... care fusese foarte tăcută, dar și foarte beată... a spus că avem, că există sulky-uri și sonie-uri, dacă știi unde să le cauți. A zis că ea le folosea tot timpul.

– Și nava spațială? insistă Harman.

– A spus că văzuse una, asta-i tot, rosti Daeman frecându-și tâmplele, ca și cum l-ar fi durut. Lângă un muzeu. Am întrebat-o ce era un muzeu, dar nu mi-a răspuns.

– De ce ai început să-i spui vrăjitoare acelei bătrâne? întrebă Hannah.

– N-am început eu. Toți îi spuneau așa, vorbi Daeman pe un ton de apărare. Cred că din cauză că ea spusese că nu faxase acolo, ci venise pe jos, când era vădit că așa ceva ar fi fost imposibil... în jurul văii nu existau alte noduri sau structuri, iar câmpul Planck o izolase etanș.

– Asta-i adevărat, interveni Hannah. Ultima Burning Man poate să fi fost în locul cel mai izolat și îndepărtat în care m-am faxat vreodată. Îmi pare rău că n-am întâlnit-o acolo pe femeia asta.

– Eu mi-o amintesc să fi fost acolo numai două nopți, zise Daeman. Prima și ultima. Și nu intra în vorbă cu nimeni, cu excepția dialogului ăsta nebunesc.

– De unde știai că era bătrână? întrebă încet Ada.

– Vrei să zici ce alte semne o trădau în afara evidentei ei demențe?

– Da.

Daeman suspină.

– *Arăta* bătrână. De parcă fusese de prea multe ori la firmerie... Făcu o pauză și se încruntă, gândindu-se neîndoios la propria vizită recentă acolo. Arăta mai bătrână decât oricare alt om pe care l-am văzut vreodată. Cred că avea realmente șanțurile alea pe față.

– Riduri? rosti Hannah.

Fata părea invidioasă.

– Și nu-ți amintești cum o chema? întrebă Harman.

Daeman clătină din cap.

– În noaptea aceea, cineva de lângă foc i-a spus pe nume, dar nu-mi pot... Băusem și eu, știți, și nu dormisem.

Harman se uită la Ada, trase aer în piept și rosti:

– Ar fi putut să se fi numit Savi?

Daeman ridică brusc capul.

– Da. Cred c-așa o chema. Savi... da, așa mi se pare. Un nume neobișnuit.

Îi văzu pe Harman și Ada schimbând din nou căutături cu subînțeles și întrebă:

– Ce-i? Este ceva important? Voi o cunoașteți?

– Evreica Rătăcitoare, zise Ada. Ai auzit de legenda asta?

Daeman zâmbi obosit.

– Despre femeia care a ratat, nu se știe cum, faxarea finală acum o mie patru sute de ani și care de atunci a fost condamnată să rătăcească pe Pământ? Sigur că da. Nu știusem însă că femeia din legendă avea un nume.

– Savi, rosti Harman. Se numea Savi.

Marina intră cu doi servitori ce purtau căni cu vin fiert și o tavă cu pâine și brânzeturi. Tăcerea stânjenitoare fu întreruptă de flecăreli politicoase, în vreme ce mâncară și băură.

– În seara asta, ne vom faxa acolo, le spuse Harman lui Hannah și Adei. În valea secată. Poate c-a mai rămas vreun indiciu.

Hannah își ținu cu ambele mâini cana din care se înălțau aburi.

– Nu văd cum ar fi posibil... Burning Man s-a ținut, așa cum a spus Daeman, acum mai bine de optsprezece luni.

– Când este următoarea? întrebă Ada.

Ea nu participa niciodată la asemenea ceremonii din epoca demenței.

– Nu se știe niciodată, îi răspunse Harman. Cabala Burning Man stabilește data și-i anunță pe oameni cu numai câteva zile înainte de eveniment. Uneori, între festivități trec doar două luni. Alteori, pot trece și zece ani. Cea din valea secată a fost ultima. Ești invitat, dacă ai participat la oricare dintre ultimele trei. Eu l-am ratat, fiindcă eram în drumeție pe lângă Trei Mâini.

– Vreau să merg cu voi s-o găsim pe femeia asta, rosti Daeman.

Ceilalți, inclusiv mama lui, îl priviră surprinși.

– Te simți în stare? se interesă Ada.

El îi ignoră întrebarea și continuă:

– Veți avea nevoie de mine ca s-o identificați, dacă o veți găsi. Pe această... Savi.

– Bine, încuviință Harman. Îți mulțumim pentru ajutor.

– Însă vom faxa mâine dimineață, spuse Daeman. Nu în seara asta. Sunt obosit.

– Bineînțeles, zise Ada, apoi privi către Hannah și Harman: Faxăm înapoi la Ardis?

– Prostii! interveni Marina. În seara asta veți fi oaspeții noștri. La nivelul superior avem domiuri confortabile pentru oaspeți.

Zări căutătura subtilă a Adei în direcția lui Daeman.

– Fiul meu a fost foarte obosit în urma... accidentului. Poate să doarmă zece ore sau mai mult. Dacă veți rămâne ca musafiri, veți putea pleca imediat cum se trezește. După micul dejun.

– Bineînțeles, repetă Ada.

Între Craterul Paris și Ardis era o diferență de șapte ore – la Palatul Ardis nu era încă ora cinei –, dar, aidoma tuturor fax-călătorilor, ei erau obișnuiți cu adaptarea la ora locală.

– Să vă conduc la camerele voastre, spuse Marina și o luă înainte, urmată de cei doi servitori care pluteau imediat îndărătul ei.

„Camerele" erau de fapt domiuri mici, apartamente complete în sine, la etajul de deasupra celui unde stăteau Marina și Daeman. Se ajungea la ele pe o scară spiralată, largă. Hannah își anunță mulțumirea față de apartamentul ei, dar apoi plecă să exploreze Craterul Paris pe cont propriu. Harman îi ură noapte

bună și dispăru în domiul său. Ada își încuie ușa, inspectă tapiseriile interesante, admiră vederea craterului de pe balcon – ploaia se oprise, iar luna și inelele erau vizibile printre norii destrămați –, apoi intră și le comandă servitorilor o cină ușoară. După aceea, umplu cada și se lăfăi mai bine de o jumătate de oră în apa fierbinte și parfumată, simțind cum încordarea îi părăsește mușchii.

Îl cunoscuse pe Harman cu numai douăsprezece zile în urmă, însă i se părea că trecuse mult mai mult. O fasciņau bărbatul și subiectele care-l interesau. Ada mersese la o petrecere de solstițiu estival pe domeniul unei prietene de lângă ruinele lui Singapore, nu fiindcă i-ar fi plăcut petrecerile – avea tendința de a evita atât faxările, cât și petrecerile, atunci când putea, călătorind aproape exclusiv la locuințele unor prieteni vechi, pentru reuniuni intime –, ci fiindcă mai tânăra ei prietenă Hannah avea să fie acolo și o îndemnase să participe. Petrecerea de solstițiu fusese amuzantă în felul ei, și mulți dintre cei prezenți erau interesanți, întrucât prietena ei de acolo tocmai își celebrase al patrulea Douăzeci – pe Ada o bucurase întotdeauna compania persoanelor mai vârstnice –, dar apoi dăduse peste Harman, pe când explora biblioteca domeniului. Bărbatul fusese tăcut, ba chiar reticent, totuși Ada îl scosese din atitudinea rezervată, utilizând unele dintre tacticile pe care prietenii ei mai inteligenți le folosiseră asupra ei pentru a o determina să vorbească mai mult.

Ada nu știa ce să creadă despre putința lui Harman de a învăța cum să citească fără o funcție – el nu-și mărturisise abilitatea respectivă decât cu ocazia altei reuniuni, în locuința altei prietene, cu doar șase zile înainte de evenimentele de la Palatul Ardis –, dar cu cât se gândea mai mult la ea, cu atât era mai uimită. Ada se considerase dintotdeauna bine educată – cunoștea obișnuitele cântece populare și legende, memorase cele Unsprezece Familii cu toți membrii lor, știa pe dinafară multe noduri-fax –, însă volumul cunoștințelor și curiozității lui Harman o lăsase fără răsuflare.

Harta pe care el o întinsese în fața lui Daeman – atât de subapreciată până și de curioasa și aventuroasa Hannah – continua s-o uluiască pe Ada. Ea nici măcar nu se întâlnise cu conceptul de „hartă" până ce bărbatul nu-i arătase desenele, acum nici o săptămână. Tot Harman îi explicase că lumea era o sferă. Câți dintre prietenii ei știau? Câți dintre ei se întrebaseră vreodată despre *forma* lumii pe care trăiau? La ce slujea firimitura aceea de cunoaștere ezoterică? „Lumea" însemna locuința ta și rețeaua de faxare pe care o foloseai pentru a-ți vizita prietenii și locuințele lor. Cine se gândise vreodată la forma structurii fizice aflate dincolo de faxnet? Și de ce ar fi făcut-o?

Ada știuse din chiar acel prim weekend petrecut în preajma lui Harman că interesul bărbatului față de post-oamenii plecați demult se apropia de nivelul unei obsesii. *Ba nu*, rectifică, întinsă în apa caldă din cadă

și mișcând bulele peste sâni și în sus, către gât, cu degetele lungi și albe, *este* cu adevărat *o obsesie pentru el. Nu se poate opri să nu se gândească la post-oameni – unde sunt, de ce au plecat. În ce scop?*

Desigur, nu știa răspunsul, dar ajunsese să împărtășească curiozitatea pasionată a lui Harman, abordând-o ca pe un joc, ca pe o aventură. Iar el continua să pună întrebări care i-ar fi făcut pe oricare dintre prietenii Adei să izbucnească pur și simplu în râs – *De ce există numai un milion de oameni? De ce au ales post-ii numărul acela? De ce nu cu unul mai puțin sau cu unul mai mult? Și de ce fiecăruia ne-a fost alocată o sută de ani? De ce ne salvează, chiar de la propriile noastre idiotenii, astfel ca să putem trăi o sută de ani?*

Întrebările erau atât de simple și atât de profunde, încât erau stânjenitoare... ca și cum ai fi auzit un adult întrebând de ce avem ombilicuri.

Însă Ada se alăturase căutării – a unei mașini zburătoare, poate chiar a unei nave spațiale cu care să ajungă la inele și să vorbească direct cu post-oamenii, acum a legendei Evreicei Rătăcitoare din epoca faxării finale – și fiecare zi ce trecea aducea și mai multă atâtare.

De pildă, înfulecarea lui Daeman de către un alozaur.

Femeia se îmbujoră și văzu cum pielea albă i se înroșește până la linia apei și a bulelor. Fusese teribil de stânjenitor. Nici unul dintre ceilalți oaspeți nu-și putea măcar reaminti să se fi întâmplat ceva similar. Oare de ce voynicșii nu oferiseră o protecție mai bună?

Ce anume, exact, sunt voynicșii? o întrebase Harman, cu douăsprezece zile în urmă, în complexul caselor arboricole de lângă Singapore. *De unde vin ei? Oare i-au construit oamenii din Epoca Pierdută? Sunt un produs al dementei rubicon? I-au creat post-ii? Sau sunt străini de lumea și de epoca aceasta și se află aici pentru propriile lor scopuri?*

Ada își reaminti râsetul ei nesigur din seara aceea; stătuseră pe terasa cu liane, cu șampania în mână, când bărbatul pusese o întrebare atât de absurdă, pe un ton atât de serios. Ea însă nu-i putuse răspunde atunci – și nici prietenii ei în zilele următoare, deși râsetele lor fuseseră chiar mai nesigure decât al Adei –, dar acum, după ce văzuse voynicșii în fiecare zi a vieții ei, Ada îi privea cu o curiozitate vecină cu alarma. Hannah începuse să reacționeze în același fel.

Ce ești tu? se întrebase chiar în seara aceea, când coborâseră din landou în Craterul Paris și lăsaseră voynixul acolo, aparent fără ochi, cu carapacea ruginie și gluga pieloasă ude de ploaie, cu lamele ucigătoare retrase, dar cu pernițele manipulatoarelor extinse și curbate, continuând să țină hulubele vehiculului.

Femeia ieși din apă, se uscă, îmbrăcă un halat subțire și le ceru servitorilor s-o părăsească. Dispărură printr-una dintre membranele lor osmotice murale. Ada ieși pe balcon.

Camera și balconul lui Harman se găseau în dreapta ei, însă intimitatea balcoanelor era asigurată printr-un paravan de fibre de bambus strâns țesute

în rețea, care se extindea cu un metru dincolo de balustradă. Ada se apropie de partiție, se opri lângă balustrada ei pentru o clipă – privind în jos, la ochiul roșu al craterului –, ridică ochii la cerul care se înseninа, cu stelele și inelele mișcătoare, după care își trecu piciorul peste balustradă și simți pentru un moment bambusul neted și ud sub pielea interiorului coapsei, înainte de a păși în exterior, desculță, pipăindu-și drumul în lungul marginii subțiri a partiției.

Vreme de o secundă, rămase prinsă de balcon doar prin apăsarea degetelor de la mâini și de la picioare, pipăind orbește în jurul partiției din cealaltă parte, pentru a găsi îngusta bordură pereche, și simțind cum gravitația o trage spre hău. *Ce aș simți, dacă aș cădea toată distanța aceea până la magma arzătoare, știind că voi fi moartă după câteva teribile minute de prăbușire lipsită de orice control?* Știa că n-avea să știe niciodată. Dacă s-ar fi lăsat să cadă în gol în clipa aceasta, sau dacă degetele i-ar fi lunecat și s-ar fi desprins, ea nu și-ar fi reamintit niciodată următoarele secunde și minute, după ce s-ar fi deșteptat în cuvele firmeriei. Post-oamenii nu le acordau oamenilor amintirile propriilor decese.

Ada se lipi apăsat cu sânii de marginea partiției, se străduі să-și găsească echilibrul, apoi trecu piciorul stâng de jur-împrejur, iar talpa ei desculță găsi îmbinarea îngustă de bambus care ducea la balconul lui Harman. Nu îndrăzni să ridice capul, pentru a vedea dacă bărbatul era afară, pe balcon, ori la ușa de sticlă;

toată atenția îi era concentrată la a-și împiedica tălpile să alunece, la a-și împiedica degetele să scape de pe bambusul ud și lunecos.

Ajunse la balcon și păși pe marginea lui, strângând balustrada cu atâta forță, încât brațele îi tremurau. Cu puterile diminuându-se în valul de slăbiciune post-adrenalină, ridică iute piciorul stâng, îl trecu peste balustradă și simți cum capotul i se deschide și își zgârie coapsa de o proeminență a balustradei.

Harman stătea așezat turcește pe un șezlong cu perne albe și o privea. Balconul era luminat de o singură lumânare, protejată în sticlă.

– M-ai fi putut ajuta, șopti Ada, neștiind de ce rostise cuvintele acelea sau de ce vorbea în șoaptă.

Văzu că Harman purta, de asemenea, doar un halat de mătase subțire pentru oaspeți, strâns superficial peste mijloc.

El surâse și clătină din cap.

– Te descurcai perfect. Dar de ce n-ai bătut la ușă?

Femeia inspiră adânc și, în loc de un răspuns, își slăbi cordonul capotului și-l lăsă să se deschidă. Aerul dinspre crater era rece, însă cu curenți mai calzi înglobați în briza care-i mângâie partea inferioară a abdomenului.

Harman se ridică, se apropie de ea, o privi în ochi și-i închise capotul, legându-l fără s-o atingă cu degetele.

– Sunt onorat, spuse el tot în șoaptă. Dar nu încă, Ada. Nu încă.

O luă de mână și o conduse la șezlong.

Când amândoi stătură întinși, unul lângă altul, cu Ada clipind de surprindere și îmbujorându-se pe jumătate stânjenită – nu știa sigur dacă motivul îl constituia refuzul lui, ori propria ei îndrăzneală –, bărbatul întinse brațul în spate și ridică două eșarfe turin de culoare crem. Le împături pe amândouă, astfel ca microcircuitele brodate să fie poziționate corespunzător.

– Eu nu..., începu Ada.

– Știu. Totuși, numai de data asta. Cred că se va-ntâmpla ceva important. Haide să-mpărtășim momentul acesta.

Ea se lăsă pe spate pe perna moale și-l lăsă pe Harman să-i aranjeze turinul peste ochi. Îl simți apoi întinzându-se alături, cu mâna dreaptă așezată peste mâna ei stângă.

Imaginile, sunetele și senzațiile se revărsară.

11

CÂMPIILE ILIONULUI

Zeii au coborât ca să se joace. Mai exact, au coborât ca să ucidă.

Bătălia se dezlănțuise de ceva timp, cu zeul Apollo biciuind troienii, cu Atena îmboldindu-i pe argivi, și ceilalți zei tolăniți la umbra unui copac pe dealul cel mai apropiat, uneori râzând, cu Iris și ceilalți servitori ai lor turnându-le vin. L-am văzut pe comandantul trac Pirous, un cutezător aliat al troienilor, ucigându-l cu un bolovan pe Diores cel cu ochi cenușii. Diores, unul dintre comandanții contingentului epeilor, se prăbușise doar cu o gleznă fracturată după ce Pirous, cuprins de furia luptei, azvârlise piatra, dar majoritatea camarazilor lui Diores se retrăseseră. Pirous înaintase, sfârtecându-i pe puținii rămași să-și păzească comandantul căzut și – neajutorat acum, cu glezna zdrobită – sărmanul Diores rămăsese întins pe jos, în

vreme ce Pirous năvălise, își împlântase lancea lungă în abdomenul epeanului, apoi îi smulsese măruntaiele din corp, agățându-le cu vârful cu țepi al suliței, și le răsucise și mai mult, pe când Diores urla.

Cam acesta era parfumul ultimei jumătăți de oră de bătălie și fu o ușurare când Pallas Atena ridică brațul, primi încuviințări din partea zeilor privitori și încremeni derularea timpului și a mișcărilor.

Cu vederea mea amplificată – amplificată de lentilele de contact primite de la zei – o pot vedea pe Atena, dincolo de roiul de lănci dintre cele două armate, pregătindu-l pe Diomede, fiul lui Tideus, ca mașinărie pentru ucis. Nu este o metaforă, ci vorbesc aproape literal. Ca zeii înșiși, și ca mine, omul Diomede va fi parțial mașină, cu ochii, pielea și chiar sângele amplificate de nanotehnologii dintr-o epocă viitoare, aflată mult dincolo de scurta durată a vieții mele. În timpul încremenit, Atena pune în ochii aheului lentile de contact similare lentilelor mele, îngăduindu-i să vadă zeii și în același timp să încetinească, cumva, curgerea timpului când intră în acțiune și astfel – din punctul de vedere al unui privitor neamplificat – să-și sporească de trei ori timpul de reacție. Homer scrisese că Atena îi aprinsese „un foc... pe umeri și pe creștet", iar acum înțeleg metafora; utilizând nanotehnologia înglobată în palmele și antebrațele ei, zeița transformă câmpul electromagnetic latent, neglijabil, din jurul corpului lui Diomede într-un câmp de forță serios. În infraroșii, trupul și

brațele lui Diomede, scutul și coiful său lucesc brusc cu „strălucitoare flacără, asemenea astrului de toamnă târzie, care... scânteie orbitor". Înțeleg, privindu-l pe Diomede, care sclipește în chihlimbarul dens al timpului încremenit de zeiță, că Homer se referise probabil la Sirius, Steaua Câinelui, care la sfârșitul verii era steaua cea mai intensă de pe cerul grecesc (și troian). În seara aceasta se află în est.

În timp ce privesc, zeița injectează miliarde de mașinării nanotehnice moleculare în coapsa lui Diomede. Ca întotdeauna în cazul unei astfel de nano-invazii, corpul omenesc reacționează ca față de o infecție și temperatura aheului crește cu minimum cinci grade. Pot urmări armata invadatoare de mașini moleculare cum suie prin coapsă către inimă, de la inimă la plămâni, brațe și înapoi la picioare, iar căldura face ca strălucirea trupului să fie încă și mai puternică în vederea mea în infraroșu.

În jur, moartea de pe câmpul de bătălie este ținută în așteptare în aceste minute prelungite. La zece metri în stânga, văd un car de luptă înghețat într-o bulă de praf, sudoare omenească și salivă cabalină. Troianul din car – un bărbat scund și calm, pe nume Fegeus, fiu al celui mai de seamă preot troian al zeului Hefaistos și fratele voinicului Ideus; în deghizările mele metamorfozate, am rupt pâine și am băut vin cu Ideus de o duzină de ori în ultimii ani – este încremenit în actul aplecării peste partea din față a vehiculului său, ținându-se de marginea acestuia cu mâna stângă și

având o lance lungă în mână dreaptă. Ideus stă lângă fratele său, împietrit în biciuirea cailor înlemniți în toiul mișcării, în vreme ce strânge frâiele rigide în cealaltă mână. Carul fusese oprit pe când năvălea spre Diomede și nici unul dintre oamenii de acolo nu știu că zeița Atena oprise totul, în timp ce se juca de-a păpușile cu luptătorul pe care și-l alesese, îmbrăcându-l pe Diomede în câmpuri de forță, nano-amplificatori și lentile de contact pătrunzătoare, aidoma unei fetițe preadolescente care se joacă cu păpușa ei Barbie. (Îmi amintesc o fetiță jucându-se cu păpuși Barbie, poate o surioară din propria-mi copilărie. Nu cred că am avut vreo fiică. Nu sunt sigur, bineînțeles, deoarece amintirile care îmi revin de câteva luni sunt precum cioburi de sticlă, cu reflexii încețoșate.)

Mă găsesc îndeajuns de aproape de carul de luptă pentru a vedea exaltarea înfruntării dăltuită pe chipul bronzat al lui Fegeus și teama înghețată în ochii lui ce nu clipesc. Dacă Homer a povestit în mod corect toate acestea, Fegeus va fi mort în mai puțin de un minut.

Văd și alți zei care sosesc la locul bătăliei, aidoma corbilor la măcel. Ares, zeul războiului, se materializează în partea bătăliei în care mă aflu eu și se apropie de carul stopat în timp, în care stau Ideus și fratele lui sortit pieirii. Palmele lui Ares deschid propriul său câmp de forță îndărătul carului încremenit ce-i duce pe frați către moarte.

De ce-i pasă lui Ares ce se întâmplă cu aceștia doi? Este adevărat, Ares nu-i iubește pe greci – în mod

vădit, el a ajuns să-i urască în acest război și-i ucide prin intermediul armelor sale, ori chiar el însuși atunci când poate –, dar de ce această evidentă grijă față de Fegeus sau față de fratele lui, Ideus? Să fie doar o mișcare de răspuns la strategia Atenei de a-l amplifica pe Diomede? Jocul acesta de șah cu oameni reali care cad, urlă și mor, este de acum vechi pentru mine, o adevărată obscenitate. Totuși strategia continuă să mă intrige.

Îmi amintesc apoi că zeul războiului este frate vitreg cu Hefaistos, zeul focului, născut de asemenea din Hera, soția lui Zeus. Dares, tatăl lui Fegeus și Ideus, l-a slujit de mult și cu credință pe zeul focului înlăuntrul zidurilor Troiei.

Războiul acesta idiot este mai complicat și mai lipsit de sens decât Primul Război Vietnamez pe care mi-l reamintesc pe jumătate din tinerețe.

Brusc, Afrodita, noua mea șefă și stăpână de spioni, se materializează la treizeci de metri în stânga mea. A sosit aici tot pentru a-i ajuta pe troieni și a se bucura de măcel. Dar...

În ultimele secunde încetinite dinainte de reluarea timpului real, îmi amintesc că dacă lupta se va desfășura potrivit poemului antic, Afrodita însăși va fi rănită de Diomede în următoarea oră. *De ce ar coborî ea în toiul bătăliei, știind că un muritor o va răni?*

Răspunsul este același care mi-a fost reamintit cu atâta intensitate în ultimii nouă ani, totuși, realitatea lui mă izbește cu forța și fulgerul unei explozii

nucleare – *Zeii nu știu ce se va întâmpla în continuare!* Nici unul, cu excepția lui Zeus, se pare, nu are voie să tragă cu ochiul pe lista Ursitei.

Noi, scoliaștii, știm toți – prin porunca lui Zeus, nu ne este îngăduit să discutăm evenimente viitoare cu zeii, iar lor le este interzis să ne întrebe despre cânturile viitoare din *Iliada*. Sarcina noastră este numai de a confirma, post factum, că *Iliada* lui Homer a respectat evenimentele din ziua în care am avut misiunea de a observa și înregistra. De multe ori, eu și Nightenhelser, privindu-i pe omulețiii verzi care trăgeau capetele de piatră spre țărm, în vreme ce soarele se pierde în ocean în vest, am comentat despre acest paradox al orbirii zeilor față de evenimentele viitoare.

Eu știu că Afrodita va fi rănită azi, dar zeița nu. Cum pot folosi informația? Dacă i-aș spune Afroditei, Zeus ar afla – nu pricep cum anume, însă știu că-și va da seama –, iar eu aș fi atomizat și Afrodita pedepsită în alt chip, mai neînsemnat. *Cum pot folosi informația că Afrodita, zeița care-mi dă aceste daruri cu care să spionez, va fi – poate fi – rănită azi de Diomede?*

Nu am timp să găsesc răspunsul. Atena își termină treaba cu Diomede și îndepărtează strânsoarea asupra spațiului și timpului.

Reizbucnesc lumina reală, vacarmul teribil și acțiunile violente. Diomede înaintează, cu corpul, fața și scutul strălucitoare, lumina fiind se pare vizibilă chiar și celorlalți muritori, camarazilor săi ahei și inamicilor troieni.

Ideus încheie mișcarea de a biciui caii. Carul vuiește și huruie spre linia grecilor, direct către surprinsul Diomede.

Fegeus își azvârle lancea spre Diomede, dar își ratează ținta cu doi centimetri și vârful lăncii trece peste umărul stâng al fiului lui Tideus.

Cu pielea învăpăiată, cu fruntea sclipind de sudoarea febrei și tumultul bătăliei, Diomede își aruncă la rându-i sulița. Aceasta zboară perfect și-l lovește pe Fegeus drept în piept – „între gurguie", cred că a cântat Homer în greacă – și troianul este aruncat afară din car, cade pe pământ și se rostogolește de câteva ori, cu lancea rupându-se și frângându-se, până ce leșul se oprește în colbul carului în care gonise cu cinci secunde mai devreme. Când sosește, moartea sosește iute pe câmpiile Ilionului.

Ideus sare din car, se rostogolește, apoi se ridică în picioare, cu spada în mână, pregătit să apere trupul fratelui său.

Diomede prinde în mână altă lance și se năpustește în față, în mod vădit gata să-l străpungă pe Ideus la fel cum tocmai a făcut cu fratele lui. Troianul se întoarce să fugă – în panică, lasă cadavrul fratelui în țărână –, însă Diomede azvârle puternic și precis, propulsând lancea lungă către mijlocul spinării bărbatului care aleargă.

Ares, zeul războiului, zboară înainte – *literalmente* zboară, utilizând același gen de harnașament de levitație pe care l-am primit de la zei – și oprește din nou

timpul, protejându-l pe Ideus de o suliță încremenită la nici trei metri de spatele său. După aceea Ares își extinde câmpul de forță în jurul lui Ideus, reluând timpul cât este necesar pentru ca lancea lui Diomede să fie deviată de câmpul de energie. Apoi Ares îl teleportează cuantic pe bărbatul terifiat, scoțându-l complet de pe câmpul de luptă și trimițându-l undeva în siguranță. Pentru troienii șocați și îngroziți, pare ca și cum un fulger de noapte neagră le-a înhățat camaradul.

Astfel ca fratele lui Ares, Hefaistos, zeul focului, să nu-și piardă ambii viitori preoți, mă gândesc, după care mă retrag către un loc mai ferit, când bătălia reîncepe și alți greci îl urmează pe Diomede prin breșa creată de uciderea lui Fegeus. Carul fără ocupanți hurducă peste câmpia stâncoasă și este capturat de aheii care ovaționează.

Ares se întoarce, se materializează semisolid, o siluetă zeiască, înaltă, și încearcă să-i mobilizeze pe troieni, răcnind cu glas zeiesc și cerându-le să se regrupeze și să-l respingă pe Diomede. Însă troienii s-au despărțit – unii fug îngroziți la apropierea lui Diomede, care strălucește, alții se întorc supuși, ascultând de vocea bubuitoare a zeului războiului. Brusc, Atena levitează peste capetele grecilor și troienilor, îl prinde pe Ares de încheietura mâinii și-i șoptește iute ceva zeului furios.

Cei doi se TC și dispar.

Privesc încă o dată spre stânga, iar zeița Afrodita – invizibilă pentru grecii și troienii care se luptă,

blestemă și mor în jurul ei – îmi face semn din mână să-i urmez.

Îmi pun Coiful Morții și devin invizibil pentru toți zeii, mai puțin pentru Afrodita. Declanșez apoi medalionul de la gât și mă TC după Atena și Ares, urmând trecerea lor prin spațiu-timp cu ușurința cu care aș urma pașii întipăriți în nisipul umed.

Este ușor să fii zeu. Dacă ai echipamentul adecvat.

Nu s-au teleportat departe, ci doar la cincisprezece kilometri, într-un loc umbrit de pe malul lui Scamandros, căruia zeii îi spun Xantus – râul larg care străbate câmpiile Ilionului. Când mă materializez la cincisprezece pași de ei, Ares răsucește brusc capul și se uită drept la mine. Pentru o clipă, înțeleg că Cușma lui Hades s-a defectat, ei mă văd și sunt mort.

– Ce-i? întreabă Atena.

– Mi s-a părut că... am simțit ceva. O undă. O undă cuantică.

Zeița își întoarce ochii cenușii în direcția mea.

– Nu-i nimic acolo. Eu pot vedea în spectrul integral al decalărilor fazice.

– Și eu pot, se răstește Ares și-și ia privirea de la mine.

Expir tremurător, pe cât de silențios pot; Cușma lui Hades continuă să mă ferească. Zeul războiului începe să se plimbe înainte și înapoi pe malul râului.

– În ultima vreme, Zeus este peste tot.

Atena pășește alături de el.

– Da, Părintele este furios pe noi toți.

– Atunci de ce-l provoci?

Zeița se oprește.

– Cum anume îl provoc? Apărându-mi aheii de măcel?

– Pregătindu-l pe Diomede *să măcelărească*, replică Ares. (Observ pentru prima dată tenta roșiatică a părului cârlionțat al zeului înalt și cu musculatură perfectă.) Acțiunile tale sunt periculoase, Pallas Atena.

Zeița chicotește.

– De nouă ani, toți am intervenit în bătălie. Este Jocul, pentru numele lui Dumnezeu! Este ceea ce *facem* noi. Știu că tu plănuiești să intervii chiar azi de partea iubitului tău Ilion, să-mi căsăpești argivii ca pe niște oițe. Asta nu-i periculos – această participare activă a zeului războiului?

– Nu la fel de periculos ca înarmarea cu nanotehnologie a uneia sau alteia dintre tabere. Nu la fel de periculos ca reechiparea lor cu câmpuri decalatoare de fază. Ce ai în minte, Atena? Încerci să-i transformi pe muritorii ăștia în ființe ca noi – în zei?

Atena râde din nou, apoi își asumă o expresie de seriozitate, când observă că râsetul ei îl înfurie și mai mult pe Ares.

– Frate, știi bine că amplificarea pe care i-o ofer lui Diomede este de scurtă durată. Vreau numai ca el să supraviețuiască acestei lupte. Afrodita, iubita ta soră, l-a îndemnat deja pe arcașul troian Pandarus să-mi rănească un favorit – pe Menelau – și chiar acum, în

timp ce noi vorbim, ea șoptește în urechea arcașului – *Ucide-l pe Diomede.*

Ares strânge din umeri. Știu că Afrodita este aliata și instigatoarea lui. Ca un băiețel bosumflat – un băiețel bosumflat înalt de doi metri și jumătate, cu un câmp de energie pulsator –, el ridică o piatră netedă și o lansează peste apă.

– Ce contează dacă Diomede moare azi sau la anul? El este muritor. Va muri.

Atena râde fără să se mai stânjenească.

– *Bineînțeles* că va muri, iubite frate. Și *bineînțeles* că viața sau moartea unui singur muritor este lipsită de consecințe pentru noi... pentru mine. Dar noi trebuie să jucăm *Jocul.* N-o voi lăsa pe jigodia de Afrodita să schimbe voința Ursitelor.

– Cine dintre noi știe care-i voința Ursitelor? izbucnește Ares, tot bosumflat, cu brațele încrucișate peste pieptul puternic.

– Părintele știe.

– Zeus *spune* că știe, pufnește zeul războiului.

– Te-ndoiești de stăpânul și domnul nostru?

Tonul Atenei este aproape, nu tocmai, zeflemist.

Ares privește iute în jur și pentru o secundă mă tem că m-am trădat prin vreun zgomot făcut în locul unde mă aflu, pe un bolovan plat, pentru a nu lăsa urme de tălpi pe nisip. Însă privirea zeului trece mai departe.

– Nu arăt pic de lipsă de respect Părintelui nostru, spune Ares în cele din urmă și glasul lui îmi amintește

de Richard Nixon, când vorbea în microfonul ascuns din Biroul Oval, despre care știa că se află acolo; înregistrându-și minciunile pentru posteritate. Supunerea, loialitatea și iubirea mea se îndreaptă către Zeus, Pallas Atena.

– Pe care fără îndoială, Părintele nostru le-a observat și la care îți răspunde în același fel, replică Atena, fără să-și mai ascundă sarcasmul.

Ares ridică brusc capul.

– Du-te dracului! zbiară el. M-ai adus aici doar pentru a mă-ndepărta de câmpul de luptă, în vreme ce blestemații tăi de ahei îmi ucid troienii.

– Evident.

Atena lansează cele trei silabe ca pe o batjocură și, pentru o clipă, cred că voi asista la ceva ce n-am văzut în cei nouă ani petrecuți aici – o înfruntare directă între doi zei.

În loc de așa ceva însă, Ares lovește cu piciorul în nisip într-o ultimă demonstrație de îmbufnare și se TC. Atena râde, îngenunchează lângă Scamandros și se stropește cu apă rece pe față.

– Prostule, șoptește ea – către Ares, presupun, totuși o iau ca pe o declarație îndreptată către mine, care sunt protejat numai de câmpul de distorsiune al Cușmei lui Hades; „prost" mi se pare o apreciere corectă a nebuniei mele.

Atena se TC înapoi pe câmpul de bătălie. După un minut în care tremur de propria-mi prostie, decalez fazic și o urmez.

Grecii și troienii continuă să se ucidă între ei. Mare noutate...

Îl caut pe celălalt unic scoliast vizibil pe câmpul de luptă. Pentru ochiul neajutat, Nightenhelser este pur și simplu alt pedestru troian nespălat, care nu se avântă în toiul bătăliei, dar eu pot zări strălucirea verde indicatoare cu care zeii ne-au însemnat pe noi, scoliaștii, chiar când suntem metamorfozați, astfel că-mi scot Cușma lui Hades, mă metamorfozez în Falces – un troian care va fi ucis în curând de Antilocus – și merg pentru a mă alătura lui Nightenhelser, care stă pe o colină joasă și privește carnajul.

– Bună dimineața, scoliast Hockenberry, rostește el când mă apropii.

Vorbim în engleză. Nici un alt troian nu este destul de aproape pentru a ne auzi peste zăngănitul bronzurilor și huruitul carelor de luptă, iar ambele coaliții pestrițe sunt de altfel obișnuite cu graiuri și dialecte tribale stranii.

– Bună dimineața, scoliast Nightenhelser.

– Unde ai fost în ultima jumătate de oră?

– Mi-am luat pauză, îi răspund.

Se întâmplă. Uneori, carnajul ajunge să însemne prea mult chiar și pentru noi, scoliaștii, și ne TC în Troia pentru vreo oră liniștită... sau pentru o carafă pântecoasă de vin.

– Am scăpat ceva important?

Nightenhelser strânge din umeri.

– Acum douăzeci de minute, Diomede a șarjat și a fost lovit de o săgeată. Exact cum stă scris.

– Săgeata lui Pandarus, încuviințez eu.

Pandarus este același arcaș troian care l-a rănit pe Menelau mai devreme.

– Am văzut-o pe Afrodita incitându-l pe Pandarus, zice Nightenhelser.

Bărbatul voinic și-a vârât mâinile în buzunarele mantiei sale grosolane. Desigur, mantiile troiene nu au buzunare, așa că Nightenhelser le-a cusut pe acestea.

Asta este *într-adevăr* o noutate. Homer nu pomenise că Afrodita l-ar fi îndemnat pe Pandarus să-l săgeteze pe Diomede, ci cântase doar despre anteriorul imbold al Atenei de a-l lovi pe Menelau, astfel ca războiul să se poată relua. Pandarus este literalmente un bufon al zeilor azi... ultima lui zi.

– Diomede a fost rănit? îl întreb.

– În umăr. Stenelus a fost acolo și i-a extras săgeata. În mod evident, n-a fost o săgeată otrăvită. Atena a TC în bătălie cu un minut în urmă, l-a scos pe favoritul Diomede și i-a *„slobozit vlagă în trup, în picioarele și brațele luptătoare"*.

Nightenhelser cita o traducere din Homer cu care nu sunt familiarizat.

– Altă nanotehnologie, spun eu. Diomede a găsit arcașul și l-a ucis?

– Acum cinci minute.

– Pandarus a ținut discursul acela interminabil, înainte ca Diomede să-l omoare? îl întreb.

În traducerea mea favorită, Pandarus își deplânge soarta pe patruzeci de versuri, poartă un dialog lung cu o căpetenie troiană pe nume Enea – da, *acel* Enea – și cei doi se reped asupra lui Diomede într-un car de luptă, trimițând săgeți spre aheul rănit.

– Nu, răspunde Nightenhelser. Pandarus a zis numai „Am belit-o", când săgeata și-a ratat ținta. După aceea, a sărit într-un car cu Enea, a azvârlit o lance care i-a străpuns scutul și pieptarul lui Diomede, dar fără să-i atingă trupul, și a zis „Căcat", în secunda dinainte ca sulița lui Diomede să-l lovească drept între ochi. Alt caz, bănuiesc, de licență poetică a lui Homer în toate discursurile acelea.

– Și Enea?

Întâlnirea aceea este crucială pentru istorie, ca și pentru *Iliada*. Nu-mi vine să cred c-am ratat-o.

– Afrodita l-a salvat de vreun minut, confirmă Nightenhelser. (Enea este fiul muritor al zeiței iubirii și ea îl urmărește cu multă grijă.) Diomede i-a făcut praf șoldul lui Enea cu un bolovan, așa cum spune și poemul, dar Afrodita și-a protejat băiatul cu un câmp de forță și acum îl ia de pe câmpul de bătălie. Diomede s-a șucărit rău de tot.

Îmi duc palma pavăză deasupra ochilor.

– Unde-i Diomede?

Îl văd însă pe războinicul grec înainte ca Nightenhelser să mi-l arate, la o sută de metri depărtare, în centrul unei aglomerări, mult în spatele liniilor troiene. O pâclă de stropi de sânge se ridică în jurul

strălucitorului Diomede și maldăre de cadavre se zăresc de o parte și cealaltă a aheului care sfârtecă, hăcuiește și străpunge. Amplificatul Diomede pare să-și taie drum prin valuri de carne omenească, străduindu-se s-o ajungă din urmă pe Afrodita care se retrage încet.

– Iisuse... șoptesc.

– Da, aprobă celălalt scoliast. În ultimele minute i-a ucis pe Astinous și Hipiron, Abas și Polidus, Xantus și Toon, Echemmon și Cromius... toți perechi de comandanți.

– De ce câte doi? întreb eu, gândind cu glas tare.

Nightenhelser mă privește de parcă aș fi un student mai prostuț, din anul întâi.

– Erau în *care de luptă*, Hockenberry. Câte doi într-un car. Diomede i-a ucis pe toți, după cum îl atacau carele.

– Ah... rostesc eu stânjenit.

Atenția mea nu este îndreptată asupra comandanților troieni uciși, ci asupra Afroditei. Zeița tocmai și-a oprit retragerea din liniile troiene, continuând să-l țină în brațe pe rănitul Enea, și pășește încoace și încolo, vizibilă în mod clar pentru troienii care se înghesuie să fugă, speriați de atacul lui Diomede. Afrodita îi silește să revină la bătălie, folosind împunsături de electricitate și ghionți pâlpâitori de câmpuri de forță.

Diomede o vede pe zeiță și își iese din minți, hăcuind printr-o ultimă linie protectoare de troieni, pentru a ajunge la ea. Nu vorbește, ci-și cumpănește lancea lungă. Afrodita ridică aproape neatentă un câmp

de forță, fără să-i dea drumul rănitului Enea, în mod vădit neîngrijorată de atacul unui simplu muritor.

Uitase de modificările pe care i le adusese Atena.

Diomede se năpustește, câmpul de forță al zeiței pârâie și cedează, iar aheul își repede lancea lungă, țeapa ei sfârtecă prin câmpul de forță personal al Afroditei, prin veșmintele de mătase și carnea zeiască. Vârful ascuțit ca briciul al suliței retează încheietura zeiței, astfel că zăresc mușchiul roșu și osul alb. În aer se ridică o jerbă de ichor auriu – nu de sânge roșu.

Afrodita privește rana pentru o secundă, apoi zbiară – un răcnet neomenesc, gigantic și amplificat, un urlet femeiesc ce răsună dintr-un rack de amplificatoare la un concert de muzică rock din iad.

Se clatină, continuând să țipe, și-i dă drumul lui Enea.

În loc să insiste cu atacul de succes asupra Afroditei, Diomede scoate spada din teacă și se pregătește să-l decapiteze pe Enea, care zace fără cunoștință.

Febus Apollo, stăpânul arcului de argint, se materializează prin TC între Diomede cel scos din minți și troianul căzut și-l ține pe aheu în loc cu o emisferă pulsatorie de câmp de forță de plasmă. Orbit de setea sângelui, Diomede lovește cu spada în câmpul de forță, iar propriul lui câmp energetic se înroșește când se izbește de scutul defensiv galben al lui Apollo. Afrodita continuă să-și privească încheietura distrusă și parcă ar fi gata să leșine și să se prăbușească acolo, neajutorată, în fața lui Diomede care este dezlănțuit.

Din cauza durerii, zeița pare incapabilă să se concentreze îndeajuns pentru a se TC.

Pe neașteptate, fratele ei, Ares, sosește într-un car zburător învăpăiat, alungându-i deopotrivă pe troieni și pe greci, când lărgește amprenta de plasmă a vehiculului pentru a coborî lângă sora lui. Afrodita plânge și se tânguiește de durere, încercând să explice că Diomede a înnebunit.

– Ar fi în stare să se lupte cu Părintele Zeus! urlă ea, prăbușindu-se în brațele zeului războiului.

– Poți conduce carul? întreabă Ares.

– Nu!

Acum Afrodita leșină într-adevăr. Cade în brațele lui Ares, ținându-și mâna și încheietura stângă rănită cu mâna dreaptă însângerată... sau plină de ichor.

În mod ciudat, spectacolul mă tulbură. Zeii și zeițele nu sângerează. Cel puțin, nu în cei nouă ani pe care i-am petrecut aici.

Zeița Iris, mesagerul personal al lui Zeus, se materializează între car și câmpul de forță al lui Apollo, acolo unde zeul îl protejează pe căzutul Enea. Troienii s-au retras, cu ochii holbați, iar Diomede este ținut în loc de câmpuri energetice ce se suprapun. În infraroșu, aheul radiază căldură și furie și în ochii tuturor aduce cu un războinic făcut din lavă pulsatorie.

– Du-o la maică-sa, poruncește Ares, întinzând-o pe Afrodita lipsită de cunoștință pe podeaua carului.

Iris ridică spre cer vehiculul energetic și decalează fazic, dispărând din vedere.

– Uluitor, rostește Nightenhelser.

– Căcarea de pe lume, spun eu.

Este prima dată în cei peste nouă ani pe care i-am petrecut aici când am văzut un grec sau un troian atacând cu succes un zeu. Mă întorc și-l văd pe Nightenhelser, privindu-mă șocat. Câteodată uit că scoliastul provine dintr-un deceniu anterior mie.

– Păi, cam așa-i, rostesc pe un ton defensiv.

Aș vrea s-o urmăresc pe Afrodita pe Olimp, pentru a vedea ce se întâmplă între ea și Zeus. Homer a scris despre asta, bineînțeles, dar astăzi existaseră deja suficiente discrepanțe între poem și evenimentele reale pentru a-mi stârni interesul.

Încep să mă îndepărtez de Nightenhelser – care urmărește atât de fascinat evenimentele, încât nu-mi observă plecarea – și mă pregătesc să-mi pun Cușma lui Hades și să activez comenzile medalionului TC personal. Dar pe câmpul de luptă se întâmplă ceva.

Diomede sloboade un răcnet de bătălie aproape la fel de sonor ca strigătul de durere al Afroditei, care încă reverberează în ecouri, apoi aheul amplificat îi atacă din nou pe Enea și pe Apollo. De data aceasta, corpul nano-întărit al lui Diomede și spada cu decalări fazice trec prin nivelurile exterioare ale scutului energetic al lui Apollo.

Zeul stă nemișcat, pe când Diomede hăcuiește și spintecă prin câmpul de forță pâlpâitor, aidoma unui bărbat care aruncă cu lopata o zăpadă invizibilă.

După aceea, vocea lui Apollo bubuie cu o amplificare ce o face audibilă la patru-cinci kilometri depărtare:

– *Ia seama*, Diomede! Nu merge mai departe! Sfârșește cu nebunia ta de muritor – să te măsori cu zeii. Noi nu suntem din același neam, omule. N-am fost și nu vom fi niciodată.

Apollo crește în mărime, de la statura sa impunătoare de doi metri și jumătate și devine un gigant de peste șase metri înălțime.

Diomede își oprește atacul și se retrage, deși este imposibil de precizat dacă o face din teamă de moment ori din cauza epuizării.

Apollo se apleacă și opacizează câmpurile de forță din jurul său și al căzutului Enea. Peste un minut, când pâcla neagră dispare, zeul a pierit, dar Enea este tot acolo, rănit, cu șoldul zdrobit, sângerând. Războinicii troieni se reped și formează un cerc în jurul căpeteniei lor căzute și abandonate, înainte ca Diomede să o măcelărească.

Nu este însă Enea. Știu că Apollo a lăsat în urmă o hologramă și l-a transportat pe adevăratul prinț, rănit, pe înălțimile Pergamului – citadela Ilionului – unde zeițele Leto și Artemis, sora lui Ares, vor folosi medicina lor zeiască nanotehnologică pentru a-i salva viața și a-i vindeca rănile în câteva minute.

Sunt gata să plec spre Olimp, când, brusc, Apollo se TC înapoi pe câmpul de luptă, ferit de privirile muritorilor. Ares, care continuă să-i ralieze pe troieni

îndărătul scutului său defensiv, ridică ochii la sosirea celuilalt zeu.

– Ares, tu – distrugătorul oamenilor și pustiitorul zidurilor, o să-l lași pe rahatul ăla de câine să te insulte așa?

Invizibil pentru ahei, Apollo îl arată pe Diomede care gâfâie și-și trage puterile.

– Să mă insulte? Cum m-a insultat?

– Idiotule! bubuie Apollo în frecvențe ultrasonice audibile numai de zei, scoliaști și câinii din Troia, care încep să urle asurzitor ca răspuns. Acest... *muritor*... tocmai a atacat-o pe zeița iubirii, pe sora ta, retezând tendoanele încheieturii ei nemuritoare. Diomede m-a atacat chiar și *pe mine*, unul dintre zeii cei mai puternici. Atena l-a transformat în ceva suprauman pentru ca să-și bată joc de Ares, zeul războiului, cel setos de sânge!

Capul lui Ares se rotește și revine la Diomede care suflă greu, și care l-a ignorat pe zeu după eșuarea tentativei de a străpunge câmpurile de forță.

– El își bate joc *de mine?!* urlă Ares într-un răcnet care poate fi auzit de aici până în Olimp. (De-a lungul anilor, am observat că Ares este destul de nătâng pentru un zeu. O dovedește și azi.) El îndrăznește să-și râdă *de mine??!!*

– Ucide-l! strigă Apollo vorbind tot în ultrasonice. Smulge-i inima din piept și mănânc-o!

Apoi zeul arcului de argint se TC.

Ares este cuprins de nebunie. Decid că nu pot pleca deocamdată. Doresc cu disperare să mă TC pe

Olimp și să văd cât de rău a fost rănită Afrodita, dar ceea ce se întâmplă aici este pur și simplu prea interesant pentru a fi ratat.

Mai întâi, zeul războiului se metamorfozează în alergătorul Acamas, prinț al Traciei, și aleargă înainte și înapoi printre troienii strânși laolaltă, îndemnându-i să revină la luptă și să-i respingă pe greci din capul de pod pe care l-au format, urmându-l pe Diomede în liniile troiene. Ares se metamorfozează apoi în Sarpedon și-l întărâtă pe Hector – eroul se abține de la bătălie cu o reticență rară pentru el. Rușinat de acuzațiile despre care crede că-i aparțin lui Sarpedon, Hector se alătură oamenilor săi. După ce vede că Hector este printre luptătorii troieni, Ares redevine el însuși și se alătură cercului de războinici care-i ține pe greci la depărtare de hologramа lui Enea lipsit de cunoștință.

Mărturisesc că în cei nouă ani pe care i-am petrecut aici n-am văzut niciodată lupte atât de sălbatice. Dacă Homer ne-a învățat ceva, este că ființa omenească este un vas fragil, un recipient de carne, plin cu sânge și măruntaie ce abia așteaptă să se reverse.

Acum se revarsă.

Aheii nu-l așteaptă pe Ares să-și tragă răsuflarea, ci dau năvală cu care de luptă și lănci, urmând conducerea feroce a lui Diomede și Odiseu. Caii zbiară. Carele se frâng și se rostogolesc peste cap. Călăreții își năpustesc armăsarii într-un zid de vârfuri de sulițe și scuturi scânteietoare. Diomede se învăpăiază iarăși în

frunte, își cheamă oamenii să înainteze și ucide orice troian care se apropie de el.

Apollo se rematerializează într-un tumult de pâclă purpurie și-l eliberează pe Enea vindecat – adevăratul Enea – în bătălie. Tânărul a fost tămăduit și chiar mai mult... radiază lumină, așa cum o făcea Diomede modificat de Atena. Troienii, deja adunați înapoia lui Hector, răcnesc la unison la vederea prințului lor reînviat și-și lansează contraatacul.

Enea și Diomede conduc lupta din părți opuse ale frontului, ucigând în neștire inamici, pe când Apollo și Ares îmboldesc mai mulți troieni în bătălie. Mă uit cum Enea îi omoară pe nepăsătorii gemeni aheeni Orsilocius și Creton.

Menelau, care și-a revenit după propria rănire, năvălește pe lângă Odiseu și se repede spre Enea. Îl aud pe Ares hohotind. Zeul războiului ar fi încântat dacă fratele lui Agamemnon, adevăratul soț al Elenei, bărbatul care a pornit acest război pentru că și-a pierdut nevasta, ar fi ucis azi. Enea și Menelau ajung la o lungime de braț unul de celălalt, iar ceilalți luptători se retrag cu respect față de *aristeia*, și lăncile celor doi se reped și simulează, se reped și simulează.

Pe neașteptate, fratele lui Nestor, Antilocus, prieten bun cu Ahile cel aproape uitat, se năpustește pentru a sta umăr la umăr cu Menelau, temându-se neîndoios că, dacă nu va interveni, cauza grecilor va muri odată cu căpetenia lor.

Confruntat cu doi ucigași legendari, nu numai cu unul, Enea se retrage.

La două sute de metri est de această confruntare, Hector pătrunsese cu asemenea ferocitate în linia aheilor, încât până și Diomede se retrage cu oamenii săi. Cu vederea lui amplificată, Diomede ar trebui să-l vadă pe Ares – invizibil celorlalți – luptând alături de Hector.

Eu tot aș vrea să plec, să văd ce s-a întâmplat cu Afrodita, dar nu mă pot desprinde de evenimentele de aici. Îl zăresc pe Nightenhelser care-și ia notițe de zor pe ansiblul înregistrator. Asta mă face să râd, întrucât miile de nobili troieni și argivi care se războiesc aici sunt la fel de analfabeți ca țâncii de doi ani. Dacă bărbații aceștia ar găsi notițele lui Nightenhelser, chiar și în greacă, n-ar însemna nimic pentru ei.

Acum toți zeii intră în acțiune.

Hera și Atena se materializează instantaneu, cu soția lui Zeus îmboldind-o vizibil pe Atena la luptă. Atena nu se împotrivește. Hebe, zeița tinereții și servitoare a zeilor mai vârstnici, fulgeră în jos într-un car zburător, Hera preia comenzile și Atena sare de asemenea la bord, azvârlindu-și mantia când își încătărămează pieptarul. Veșmântul de luptă îi scânteiază. Ridică un scut de energie pârâitoare, galben strălucitor și roșu pulsator, iar spada ei trimite fulgere zigzagate către Pământ.

– Privește!

Nightenhelser răcnește la mine peste vacarm. Dinspre nord sosesc trăsnete adevărate, o pătură gigantică

de nori stratocumulus întunecați, care se ridică la douăsprezece mii de metri sau mai sus, în cerul fierbinte al după-amiezii. Brusc, norul se modelează în forma și chipul lui Zeus.

– *SĂRIȚI ATUNCI, SOȚIE ȘI FIICĂ!* bubuie tunetul din furtună. *ATENA, VEZI DACĂ EȘTI PE MĂSURA ZEULUI RĂZBOIULUI. DOBOARĂ-L, DACĂ POȚI!*

Nori negri clocotesc jos deasupra câmpului de bătălie, iar ploaia și fulgerele îi izbesc deopotrivă pe troieni și pe argivi.

Hera coboară carul mult peste capetele grecilor, apoi și mai mult, împrăștiindu-i pe troieni ca pe niște popice de bronz și piele.

Atena sare jos într-un car de luptă adevărat, alături de epuizatul Diomede, acoperit de sânge, și credinciosul lui vizitiu, Stenelus.

– *Ai terminat pentru azi, muritorule?* răcnește ea spre Diomede și ultimul cuvânt este încărcat de sarcasm. *Ești măcar pe jumătate din părintele tău, ca să te-oprești când potrivnicii copleșesc astfel câmpul de luptă?*

Gesticulează către Hector și Ares, a căror șarjă îi face pe greci să bată în retragere.

– Zeiță, icnește Diomede, nemuritorul Ares îl apără pe Hector și...

– *ȘI EU NU TE APĂR PE TINE?* urlă Atena, înaltă de cinci metri și crescând, ridicându-se mult peste lumina ce pălește a lui Diomede.

– Ba da, zeiță, dar...

– *Diomede, fericirea inimii mele, ucide-l pe troianul acela și pe zeul care-l apără!*

Diomede pare uimit, aproape oripilat.

– Noi, muritorii, nu putem ucide un zeu...

– *Unde stă scris?* tună Atena și se apleacă peste el, injectându-i energie nouă, revărsată din câmpul zeiesc personal.

Îl prinde apoi pe nefericitul Stenelus și-l aruncă la zece metri depărtare, preia hățurile carului lui Diomede și biciuiește caii înainte, drept spre Hector și Ares și întreaga armată troiană.

Diomede își pregătește lancea, de parcă ar intenționa realmente să ucidă un zeu – să-l străpungă pe Ares.

Iar Afrodita vrea să mă utilizeze ca s-o ucid pe Atena însăși, mă gândesc, și inima îmi bubuie de teroare și de incitarea clipei. În scurtă vreme, lucrurile pot fi destul de diferite de ceea ce Homer a prezis aici, pe câmpiile Ilionului.

12

DEASUPRA CENTURII DE ASTEROIZI

Nava începu să decelereze aproape imediat ce ieşi din magnetosfera jupiteriană, astfel că uriaşul lor arc balistic peste planul eclipticii spre planeta Marte, aflată de cealaltă parte a soarelui, avea să dureze câteva zile standard, nu numai ore. Asta era grozav pentru Mahnmut şi Orphu de pe Io, fiindcă aveau multe de discutat.

La scurt timp după plecarea lor, Ri Po şi Koros III anunţară din modulul de comandă frontal că desfăşurau vela de bor. Mahnmut privi prin senzorii navei cum vela circulară fu depliată şi extinsă pe opt cabluri de fulerenă la şapte kilometri în urma lor, apoi desfăcută la raza completă de cinci kilometri. Când privea fluxul video de la pupa, moraveculuí i se păru că semăna cu un cerc negru decupat în câmpul stelar.

Orphu de pe Io îşi părăsi batiul de pe fuzelaj şi coborî pe cablul principal, în lungul solenoidului

toroidal, după care trecu pe cablurile de susținere, aidoma unui Quasimodo în formă de crab-potcoavă, testând totul, trăgând de toate, deplasându-se pe jeturi reactive deasupra suprafeței velei pentru a căuta semne de fisuri, pliuri sau imperfecțiuni. Nu găsi nimic în neregulă și reveni la navă, mișcându-se în imponderabilitate cu grație stranie și dominatoare.

Koros III comandă declanșarea căușului magnetic Matloff/Fennelly modificat, iar Mahnmut percepu și consemnă schimbarea energiilor navei, când dispozitivul de la prova lor generă un căuș de câmp cu raza de o mie patru sute de kilometri, capturând ionii hoinari și concentrându-se să adune vântul solar.

Cât de mult va dura decelerarea, pentru a fi suficient ca noi să ne putem opri la Marte? întrebă Mahnmut pe linia comună, gândindu-se că-i va răspunde Orphu.

Răspunsul sosi însă de la Koros III. *Pe măsură ce viteza navei scade și suprafața efectivă a căușului crește, menținând permanent temperatura velei sub punctul de topire de două mii de grade Kelvin, masa navei va fi egală cu 4 x 10 la puterea a șasea kilograme și de aceea decelerarea de la viteza noastră curentă de 0,1992 c la 0,001 c – punctul de coliziune inelastică – va necesita 23,6 ani standard.*

Douăzeci și trei virgulă șase ani standard! strigă Mahnmut pe linia comună. Însemna mai mult decât anticipase pentru discuții.

Am încetini astfel doar la o viteză încă mare de trei sute de kilometri pe secundă, urmă Koros III. *O miime*

din viteza luminii nu-i deloc neglijabilă pentru intrarea în sistemul interior.

Se pare că va fi o amartizare dură, zise Mahnmut.

Orphu emise un huruit strănutat.

Navigatorul callistan interveni: *Mahnmut, nu vom depinde exclusiv de decelerarea velei ionice de bor. În mod real, călătoria va dura mai puțin de unsprezece zile standard. Iar viteza noastră la intrarea pe orbita lui Marte va fi de nici șase kilometri pe secundă.*

Așa-i mai bine, spuse Mahnmut. Se afla în modulul de comandă din *Doamna Brună*, dar toți senzorii și comenzile sale familiare erau întunecate. I se părea anormal ca din senzorii navei mai mari să acceseze alte date decât cele despre propriul său sistem de susținere biotică. *De unde apare diferența?*

Vântul solar, vorbi Orphu prin cablajul batiului de pe fuzelaj. *Aici are viteza medie de aproximativ trei sute de kilometri pe secundă și densitatea ionică este de zece la puterea a șasea protoni pe metru cubic. Noi am pornit cu o jumătate de rezervor de hidrogen jupiterian și un sfert de rezervor de deuteriu, iar cu căușul Matloff/Fennelly vom obține și mai mult hidrogen și deuteriu din vântul solar, și vom declanșa cele patru motoare de fuziune de la prova imediat după ce vom trece de soare. Acolo va interveni adevărata decelerare.*

Abia aștept, rosti Mahnmut.

Și eu, zise Orphu de pe Io. Emise din nou huruitul strănutat. Mahnmut se gândi că uriașul moravec

fie că nu avea deloc simțul ironiei, fie că avea unul al naibii de tăios.

Mahnmut citi *À la recherche du temps perdu – În căutarea timpului pierdut* de Proust –, în timp ce nava trecu la aproximativ o sută patruzeci de milioane de kilometri deasupra centurii de asteroizi.

Orphu descărcase limba franceză cu toate complexitățile ei clasice, alături de roman și informațiile biografice despre Proust, dar Mahnmut sfârși prin a citi cartea în cinci traduceri englezești, deoarece engleza era limba pierdută asupra căreia își concentrase studiile în ultimul secol-e și jumătate și se simțea mai confortabil să judece literatura în cadrul ei. Orphu chicotise auzindu-l și-i reamintise micului moravec că era o greșeală să-l compare pe Proust cu iubitul său Shakespeare, că aceștia erau tot atât de diferiți în substanță, pe cât diferea planeta stâncoasă și terraformată din sistemul interior spre care se îndreptau de familiarii lor sateliți jupiterieni, totuși, Mahnmut o citi oricum în limba engleză.

După ce termină – știind că fusese doar o superficială lectură multiplă, însă dorind să înceapă dialogul –, îl contactă pe Orphu pe fascicul îngust, întrucât moravecul ionian era ieșit din batiul său, reverificând cablurile velei de bor, ancorat însă acum ferm de cordoane de siguranță, din cauza decelerării sporite.

Nu știu, spuse Mahnmut. *Pur și simplu, nu văd nimic în carte. Mi se par meditațiile excesiv de încărcate de amănunte ale unui estet.*

Estet? Orphu își pivotă una dintre tijele de comunicare, pentru a se fixa pe fasciculul îngust, în vreme ce manipulatorii și flagelii erau ocupați cu sudarea în puncte a unui conector de cabluri. Pentru Mahnmut, care urmărea fluxul video pupa, arcul alb de sudură părea o stea pe fundalul velei întunecate dinapoia masei greoaie a lui Orphu. *Tu te referi la Proust sau la naratorul său, Marcel?*

Este vreo diferență? Chiar în clipa în care își trimisese întrebarea sarcastică, Mahnmut știu că nu se comporta corect. În ultima duzină de ani-e, el îi expediase lui Orphu sute – poate mii – de mesaje e-mail, explicând diferența dintre Poetul denumit „Will" din sonete și artistul din istorie numit Shakespeare. Suspecta că Proust, oricât de dens și de impenetrabil ar fi fost, era la fel de complex, când se ajungea la identificarea autorului și personajelor.

Orphu de pe Io ignoră întrebarea și-i trimise înapoi – *Recunoaște că ți-a plăcut viziunea comică a lui Proust. El este, mai presus de orice altceva, un scriitor comic.*

Exista vreo viziune comică? Am găsit prea puțină comedie în lucrare. Mahnmut era serios în privința asta. Simțul umorului omenesc nu îi era străin lui sau moravecilor în general; până și cei dintâi roboți spațiali dotați cu caracteristică de autoevoluție, numai vag conștienți, creați și lansați de rasa umană înainte de epidemia rubicon, fuseseră programați pentru a înțelege umorul. Comunicarea cu ființele umane – comunicarea reală, reciprocă – fusese imposibilă fără

umor. Era ceva la fel de omenesc ca mânia, logica, gelozia sau mândria – toate, elemente pe care el le notase și le notificase în romanul nesfârșit al lui Proust. Dar Proust și protagoniștii săi ca scriitori comici, ca personaje comice? Mahnmut nu izbutea să vadă lucrul acela, iar dacă Orphu avea dreptate, era o omisiune majoră. La urma urmelor, Mahnmut petrecuse decenii pentru a găsi umorul și satira jocurilor de cuvinte din piesele Bardului și tot el descoperise până și cele mai mărunte ironii din sonetele lui Shakespeare.

Ascultă, spuse Orphu pe când se deplasa în lungul unuia dintre cablurile tensionate de fulerenă, ce făceau legătura cu nava care pulsa din jeturile de reacție. *Recitește partea aceasta din* O iubire a lui Swann. *Aici este locul unde Swann, subjugat de necredincioasa și nestatornica Odette, își utilizează toată abilitatea de șantajist emoțional pentru a o împiedica să meargă la teatru fără el. Ascultă umorul de aici, prietene.* Îi descărcă textul.

– Jur, îi spunea el, cu câteva clipe înainte de plecarea ei la teatru, că, cerându-ți să nu te duci, toate dorințele mele, dacă aș fi egoist, ar vrea să mă refuzi, fiindcă am de făcut în seara asta mii de treburi, și m-aș simți ca prins în cursă și foarte necăjit, dacă împotriva oricărei așteptări mi-ai răspunde că nu te vei duce. Dar, pentru mine, ocupațiile și plăcerile mele nu sunt totul, trebuie să mă gândesc la tine. Poate veni o zi când, văzându-mă desprins pentru totdeauna de tine,

vei avea tot dreptul să-mi reproşezi că nu te-am avertizat în clipele decisive, când simţeam că aveam de făcut asupra ta una dintre acele judecăţi severe, cărora iubirea nu le rezistă mult timp. Vezi tu, *O noapte a Cleopatrei* (ce titlu!) nu înseamnă nimic în împrejurarea de faţă. Important pentru mine e dacă tu eşti în adevăr această fiinţă de pe ultima treaptă a spiritului şi chiar a farmecului, fiinţa de dispreţuit care nu e în stare să renunţe la o plăcere. Atunci, dacă asta eşti, cum ai mai putea fi iubită de îndată ce tu nu eşti nici chiar o persoană, o creatură precisă, imperfectă, dar măcar perfectibilă? Eşti o apă informă care curge în voia povârnişului ce i se oferă, un peşte fără memorie şi fără chibzuinţă care, cât va trăi în acvariul lui, se va izbi de o sută de ori pe zi de peretele lui de sticlă, pe care îl va lua mereu drept apă. Îţi dai seama că răspunsul tău, nu zic că va avea urmarea imediată de a nu te mai iubi, bineînţeles, dar te va face mai puţin seducătoare în ochii mei, înţelegând că tu nu eşti o persoană, că eşti mai prejos decât orice şi nu te poţi ridica peste nimic? Evident, mi-ar fi plăcut mai mult să-ţi cer ca lucru fără importanţă să renunţi la *O noapte a Cleopatrei* (fiindcă mă sileşti să-mi spurc buzele cu acest titlu abject) în speranţa că totuşi te vei duce. Dar, hotărât să ţin seama de o asemenea socoteală, să trag astfel de consecinţe din răspunsul tău, am crezut că e mai loial să te înştiinţez.

Odette, de la un timp, da semne de emoţie şi de incertitudine. Lipsindu-i orice sens, ea înţelegea că discursul lui Swann putea face parte din genul comun al

exercițiilor de oratorie școlară și al scenelor de reproșuri sau de implorări, despre care obișnuința ei cu bărbații îi permitea, fără să se oprească la amănuntul cuvintelor, să tragă concluzia că bărbații nu le-ar rosti dacă n-ar fi îndrăgostiți, că din moment ce sunt îndrăgostiți, ar fi inutil să le asculți, că ei ar fi mai îndrăgostiți după aceea. Încât ar fi ascultat pe Swann cu cel mai mare calm, dacă n-ar fi văzut că timpul trecea și că, dacă puțin ar mai fi vorbit, ea va „ajunge să piardă Uvertura", cum îi spuse cu un surâs drăgăstos, tenace și confuz!

Mahnmut râse sonor în spațiul strâmt din cabina de comandă presurizată din *Doamna Brună*. Acum înțelegea. Umorul era sclipitor. Prima dată când citise pasajul acela, se concentrase asupra sentimentului uman de gelozie și asupra efortului evident al personajului Swann de a manipula comportamentul femeii Odette. Acum era... limpede.

Mulțumesc, îi spuse el lui Orphu când moravecul de șase metri și de forma unui crab-potcoavă se instală în batiul său de pe fuzelaj. *Cred că percep umorul. Îl apreciez. Totul diferă față de tonul, limbajul și structura lui Shakespeare, însă ceva este... la fel.*

Obsesia față de enigma definiției omului, sugeră Orphu. *Shakespeare al tău examinează toate fațetele umanității prin reacția față de evenimente, descoperind profunzimile prin intermediul personajelor definite ca acțiuni. Personajele lui Proust se adâncesc mult în memorie*

pentru a vedea aceleași fațete. Poate că Bardul tău seamănă mai degrabă cu Koros III, care conduce această expediție spre exterior. Scumpul meu Proust aduce mai mult cu tine, învăluit în coconul Doamnei Brune *și coborând în afund, căutând geografia recifelor, fundul tare, alte făpturi vii și întreaga planetă cu sondările prin ecou.*

Mahnmut se gândi la asta vreme de câteva nanosecunde. *Nu văd în ce fel Proust al tău a rezolvat această enigmă... sau mai precis cum* a încercat *să o rezolve altfel decât prin imersiunea în memorie.*

Nu doar în memorie, Mahnmut, prietene, ci în timp.

La zeci de metri depărtare, protejat de fuzelajul dublu aproape invulnerabil și impenetrabil al submersibilului său și al navei care-l transporta, Mahnmut simți ca și cum ionianul se întinsese și-l atinsese într-un chip personal... și profund.

Timpul este separat de memorie, murmură el pe linia lor privată, vorbind mai mult pentru sine, *dar memoria este vreodată separată de timp?*

Exact! bubui Orphu. *Exact. Protagoniștii lui Proust – în primul rând, naratorul „eu" sau „Marcel", însă și bietul nostru Swann – au trei ocazii de a descoperi și de a asambla laolaltă piesele ce compun puzzle-ul vieții. Cele trei abordări ale lor eșuează, totuși, cumva, povestea în sine are succes, în ciuda nereușitelor naratorului ei, ba chiar și a celor ale autorului!*

Mahnmut se gândi pentru o vreme, în tăcere, la toate acestea. Își comută vederea de la o videocameră externă la alta, examinând complexitățile navei în

sine și înfricoșătoarea velă circulară orientată „în jos", către roci, către Centură. Amplifică imaginea la maximum și văzu.

Un asteroid solitar se rostogolea pe fundalul negru. Nu exista nici un pericol de impact. Nu numai că nava lor se afla la aproximativ o sută cincizeci de milioane de kilometri deasupra planului eclipticii și traversa Centura cu viteză orbitoare, dar acest asteroid – interogă băncile de astronavigație ale lui Ri Po și află că se numea Gaspra – se rostogolea, îndepărtându-se de ei. Era totuși un mini-planetoid destul de mare – datele afișate anunțau că Gaspra avea dimensiunile douăzeci pe șaisprezece pe unsprezece kilometri –, iar amplificarea imaginii, echivalentă unei survolări la șaisprezece mii de kilometri, prezenta o masă în formă de cartof neregulat, cu un desen complicat de cratere. Mai interesante erau elementele lui evident artificiale – șanțuri rectilinii săpate în rocă, sclipiri de lumină în cratere întunecate, tipare clare de surse luminoase pe „nasul" turtit al asteroidului.

Rocveci, rosti încet Orphu. Era limpede că urmărea aceeași sursă video. *Prin Centură sunt împrăștiate câteva milioane.*

Sunt pe atât de ostili, pe cât spun toți? Imediat ce expedie întrebarea, Mahnmut se temu că aceasta avea să-l categorisească drept un tip anxios.

Nu știu. Bănuiala mea este că sunt ostili – au optat să evolueze într-o societate mult mai competitivă decât cea creată de noi. Se spune că se tem de post-oameni și-i

disprețuiesc, iar pe noi, moravecii din sistemul exterior, ne urăsc de-a dreptul. Koros III ar putea ști dacă legendele despre ferocitatea lor sunt adevărate.

Koros? De ce tocmai el?

Nu mulți moraveci știu, dar, cu șaizeci de ani-e în urmă, el a condus o expediție spre roci pentru Asteague/Che și Consorțiul Cinci Sateliți. Nouă moraveci au plecat cu el. Doar alți trei s-au mai întors.

Mahnmut rămase pe gânduri pentru un minut. Regreta că nu știa mai multe despre arme; dacă rocvecii ar fi dorit să-i ucidă acum, dețineau ei oare o armă energetică sau un proiectil hipercinetic care să le poată ajunge nava? Părea improbabil – în nici un caz la viteza lor actuală de peste 0,193 din cea a luminii. Îl întrebă pe Orphu: *Care sunt cele trei căi prin care personajele lui Proust au încercat să rezolve puzzle-ul vieții... și au dat greș?*

Uriașul moravec de vid își drese glasul virtual. *În primul rând, ei au urmat calea instinctului către nobilime, titluri, drepturi prin naștere și micii moșieri*, spuse Orphu. *Marcel, naratorul, încearcă drumul acesta vreo două mii de pagini. El crede, cel puțin, că noblețea caracterului rezidă în aristocrația cea mai importantă. Dar în zadar.*

Simplu snobism, zise Mahnmut.

Niciodată nu-i un simplu *snobism, prietene*, expedie Orphu și glasul lui deveni mai animat pe linia lor privată. *Proust vedea snobismul ca fiind liantul ce ține laolaltă societatea – orice societate, în orice epocă. În*

carte, el îl studiază la toate nivelurile și nu-l plictisesc niciodată manifestările lui.

Pe mine m-au plictisit, rosti încet Mahnmut, sperând că onestitatea nu-i va ofensa prietenul.

Huruitul lui Orphu, care vibra în subsonice chiar pe linia de comunicații, îl asigură că nu se ofensase.

Care a fost a doua cale pe care a încercat s-o urmeze pentru a afla răspunsul la puzzle-ul vieții? întrebă Mahnmut.

Iubirea, zise Orphu.

Iubirea? repetă Mahnmut. În cele peste trei mii de pagini din *În căutarea timpului pierdut* existase destulă iubire, însă toată păruse pur și simplu... lipsită de speranță.

Iubirea, bubui Orphu. *Dragostea sentimentală și patima fizică.*

Te referi la dragostea sentimentală pe care Marcel, și Swann, cred, o simt pentru familia lor, bunica lui Marcel?

Nu, Mahnmut – atracția sentimentală față de lucruri familiare, față de memorie însăși și față de oamenii care fac parte din tărâmul lucrurilor familiare.

Mahnmut privi asteroidul Gaspra, care se rostogolea prin spațiu. Potrivit barei de date a lui Ri Po, Gaspra avea nevoie de aproximativ șapte ore standard pentru a efectua o mișcare completă de rotație în jurul axei sale. Mahnmut se întrebă dacă un asemenea loc ar fi putut vreodată să fie o sursă de familiaritate,

de atracție sentimentală pentru el, pentru orice ființă conștientă. *Păi, mările negre de pe Europa sunt așa.*

Poftim?

Mahnmut își simți straturile organice zbârlindu-se, când își dădu seama că vorbise cu glas tare pe linia privată. *Nimic. De ce iubirea n-a dus la răspunsul privind puzzle-ul vieții?*

Fiindcă Proust știa – și personajele lui o descoperă – că nici iubirea și nici ruda ei mai nobilă, prietenia, nu supraviețuiesc niciodată tăișurilor entropice ale geloziei, plictiselii, familiarității și egoismului, zise Orphu și, pentru prima dată în comunicarea lor directă, lui Mahnmut i se păru că aude un ton de tristețe în glasul moraveculuicel mare.

Niciodată?

Niciodată, spuse Orphu și hurui un suspin adânc. *Îți amintești ultimele rânduri din* O iubire a lui Swann? – *„Când mă gândesc că am prăpădit ani de zile din viața mea, că am vrut să mor, că am avut cea mai mare dragoste a mea pentru o femeie care nu-mi plăcea, care nu era genul meu!"*

Le-am remarcat, zise Mahnmut, *dar la momentul acela n-am știut dacă intenționa să fie teribil de amuzant, oribil de amar sau incredibil de trist. Care dintre ele era?*

Toate trei, prietene, trimise Orphu de pe Io. *Toate trei.*

Și care era a treia cale a personajelor lui Proust pentru rezolvarea puzzle-ului vieții? întrebă Mahnmut. Spori inputul de oxigen către incinta lui, pentru a înlătura

tentaculele ca firele de păianjen ale tristeții ce amenințau să i se adune în inimă.

Să păstrăm asta pentru altă dată, spuse Orphu, poate simțindu-i starea sufletească. *Koros III va crește raza căușului și poate fi amuzant să privim focurile de artificii în spectrul de raze X.*

Trecură de orbita lui Marte și nu fu nimic de văzut; Marte se afla, desigur, de partea opusă a soarelui. Peste încă o zi, trecură de orbita Pământului și nu fu nimic de văzut; Pământul se găsea departe pe curba orbitei sale, pe planul eclipticii mult dedesubt. Mercur fu singura planetă clar vizibilă pe monitoare, când fulgerară deasupra ei, dar apoi vuietul și sclipirea orbitoare a soarelui în sine le acoperi toate ecranele de vizualizare.

Când trecură peste soare, la un periheliu de numai nouăzeci și șapte de milioane de kilometri – cu filamentele radiatoare disipând căldura – vela de bor fu colapsată, strânsă și pliată în domul ei de la pupa. Orphu îi ajută pe manipulatorii telecomandați și Mahnmut se uită pe ecranele navei cum prietenul lui se deplasa înainte și înapoi, cu cicatricele și ciupiturile de pe suprafața sa destul de vizibile în lumina solară strălucitoare.

Cu două ore înainte de activarea motoarelor cu fuziune, Koros III îl surprinse pe Mahnmut, invitându-i pe toți să se adune în modulul de comandă de lângă coarnele căușului magnetic.

În navă nu existau coridoare interne. Planul fusese ca, după ce încheiau decelerarea și ajungeau pe orbita marțiană, Koros să se transfere în *Doamna Brună*, folosindu-se de cabluri și mânere. Mahnmut avea dubii cu privire la parcurgerea acestui drum, acum, peste fuzelaj, către cabina de comandă.

De ce ar trebui să ne adunăm fizic pentru a discuta? îl întrebă pe Orphu pe linia lor privată. *Și tu oricum nu poți să încapi în modulul de comandă.*

Pot pluti imediat în exterior, să vă văd pe toți prin hublou și să conectez linii fizice la modulul de comandă pentru comunicări protejate.

Prin ce este superioară această întâlnire unei teleconferințe pe banda comună?

Nu știu, răspunse Orphu, *însă vom activa motoarele peste o sută paisprezece minute, așa că mă gândesc să vin la cala navei și să te preiau.*

Așa și procedară. Bineînțeles, Mahnmut nu avea probleme cu vidul și cu radiațiile dure, dar îl afectase ideea de a fi deconectat de navă și, cumva, lăsat în urmă. Orphu îl așteptă la trapa de încărcare a calei și moravecul avu o imagine de neuitat a *Doamnei Brune*, perfect iluminată de razele orbitoare ale soarelui, cuibărită în cala navei spațiale ca un rechin de sare în burta unui kraken.

Orphu își folosi manipulatoarele pentru a-l plasa pe Mahnmut într-o nișă protejată din carapacea ionianului și se conectă de liniile de ghidare pentru a călători cu jeturile de reacție în jurul pântecului întunecat

al navei, apoi în sus pe coastele ei în formă de tor, legate prin traverse, după care înainte, în lungul carcasei superioare. Mahnmut se uită la motoarele cu fuziune sferice, fixate pe pră ca o idee ulterioară a proiectanților și verifică timpul – până la declanșare mai erau o oră și patru minute.

Studie apoi materialul ultrastealth care învelea complet nava – un înveliș negru ca noaptea și deflector poros, care făcea ca nava, mai puțin motoarele de fuziune, vela de bor și alte dispensabile, să fie teoretic invizibilă în spectrul vizibil, radar, sonar, reflexie gravitonică, infraroșii, ultraviolete și sonde cu neutrino. *Totuși, ce mai contează, dacă vreme de două zile vom sosi pe patru stâlpi de văpaie de fuziune?*

Camera de comandă avea o ecluză pneumatică. Mahnmut îl ajută pe Orphu să-și conecteze linia fizică protejată, apoi declanșă ciclul ecluzei și reveni la respirarea aerului în mod vechi.

– Nava aceasta poartă armament, spuse Koros III fără nici un preambul; rostise cuvintele prin aer.

Ochii lui multifațetați și învelișul negru umanoid reflectau luminile roșii cu halogen.

Micuțul callistan Ri Po era al treilea punct al triunghiului de moraveci din incinta de comandă presurizată.

Auzi? subvocaliză Mahnmut pe linia lui privată spre Orphu. Ionianul uriaș era vizibil în exteriorul ferestrelor frontale.

Oh, da.

– De ce ne spui acum? îl întrebă Mahnmut pe Koros III.

– M-am gândit că tu și ionianul aveți dreptul să știți. Existența vă este pusă în joc aici.

Mahnmut îl privi pe navigator.

– Tu știai despre arme?

– Știam despre armamentul defensiv încorporat în navă, replică Ri Po. Nu știusem că pe suprafață vor fi coborâte arme. Era totuși o presupunere logică.

– Pe suprafață, repetă Mahnmut. În cala *Doamnei Brune* sunt arme.

Nu fusese tocmai o întrebare.

Koros III încuviință în străvechiul semnal umanoid de confirmare.

– Ce fel de arme? întrebă Mahnmut.

– Nu am permisiunea să dezvălui, replică bățos ganimedanul înalt.

– Poate că nici eu nu am permisiunea să transport arme în submersibilul meu, se răsti Mahnmut.

– Nu ai de ales, rosti Koros III.

Glasul îi părea mai degrabă trist decât imperios.

Mahnmut clocotea.

Are dreptate, zise Orphu și Mahnmut își dădu seama că ionianul vorbise pe linia comună. *În punctul acesta nici unul dintre noi nu mai are de ales. Trebuie să mergem înainte.*

– Atunci de ce ne spui? repetă Mahnmut.

Îi răspunse Ri Po:

– Din clipa în care am trecut peste soare, am monitorizat planeta Marte. De la distanța aceasta, instrumentele noastre confirmă activitatea cuantică detectată din spațiul jupiterian – dar intensitatea este cu câteva magnitudini mai mare decât estimasem. Planeta constituie o amenințare pentru întregul sistem solar.

Cum așa? întrebă Orphu. *Post-oamenii au experimentat cu defazările cuantice timp de secole în orașele lor orbitale din jurul Pământului.*

Koros III clătină din cap în plăcutul său stil similar oamenilor, deși „plăcut" nu era defel termenul care venea în mintea lui Mahnmut, când privea silueta înaltă, strălucitor de neagră, cu ochi scânteietori de insectă.

– Nimic de acest ordin de mărime, rosti liderul misiunii lor. Volumul de decalări fazice cuantice care au loc chiar acum pe Marte echivalează cu o ruptură în continuumul spațio-temporal. Nu există stabilitate. Nu este o utilizare rațională a tehnologiei cuantice.

Are vreo legătură cu voynicșii? întrebă Orphu. Tot ce știau moravecii jupiterieni despre legendarii voynicși era că planeta Pământ radiase o activitate fără precedent de decalări fazice cuantice, când creaturile fuseseră menționate pentru prima dată în comunicările neutrino, monitorizate, ale post-oamenilor, cu peste două mii de ani-e în urmă.

Nu știm dacă voynicșii sunt implicați și nici măcar dacă ei mai există pe Pământ, trimise Koros pe banda comună.

– Repet, am simțit că este imperativ din punct de vedere etic să vă informez pe toți că există arme la bordul acestei nave și la bordul submersibilului cu care mă va transporta Mahnmut. Decizia utilizării acestor arme nu va fi a voastră. Responsabilitatea îmi revine în exclusivitate, când sunt la bordul acestei nave, și lui Ri Po, pentru apărarea ei, când eu și Mahnmut vom fi lansați către suprafața planetei. Decizia de a utiliza forță ucigașă pe Marte în sine va fi exclusiv a mea.

– Așadar, armele navei nu sunt ofensive? Nu vor fi utilizate împotriva unor ținte de pe Marte? întrebă Mahnmut.

– Nu, răspunse Ri Po. Armamentul de la bordul navei este strict de natură defensivă.

Dar armamentul de la bordul Doamnei Brune *include arme pentru distrugere în masă?* întrebă Orphu de pe Io.

Koros III tăcu, cântărind în mod evident ordinele pe care le primise și dreptul echipajului de a ști. În cele din urmă, răspunse:

– Da.

Mahnmut încercă să decidă ce puteau fi armele acelea de distrugere în masă. Bombe cu fisiune? Arme cu fuziune? Emițători de neutrino? Explozibili cu plasmă? Dispozitive cu antimaterie? Bombe cu găuri negre, care să distrugă o planetă întreagă? Habar nu avea. Secolele lui de existență nu-i oferiseră nici o experiență cu armele, cu excepția năvoadelor nonletale, impulsionatoarelor și galvanizatoarelor necesare

pentru alungarea krakenilor sau capturarea formelor de viață marină europane.

– Koros, întrebă el încet, cu niște decenii în urmă ai avut armament în misiunea ta la roci?

– Nu, răspunse ganimedanul. Nu a fost necesar. Oricât de războinici și de feroci ar fi devenit moravecii asteroizilor în evoluția lor recentă, ei nu au reprezentat o amenințare pentru existența tuturor ființelor raționale din sistemul solar.

Koros III afișă timpul: mai aveau patruzeci și unu de minute până la declanșarea motoarelor cu fuziune. *Alte întrebări?*

Orphu avea o întrebare. *De ce suntem înveliți în ultrastealth, dacă ne apropiem de Marte în spatele a patru jeturi de fuziune ce ne vor lumina ca o supernova, vizibilă zi și noapte pentru orice ar avea ochi de pe suprafața marțiană? Ia stai... încercați să obțineți un răspuns. Încercați să-i determinați să ne atace.*

– Da, spuse Koros. Este modul cel mai ușor de a le evalua intențiile. Motoarele cu fuziune se vor decupla când vom ajunge la optsprezece milioane de kilometri de Marte. Dacă până atunci n-au încercat să ne intercepteze, ne vom debarasa de motoare, de solenoizii toroidali și de toate celelalte dispozitive externe și vom intra pe orbita marțiană cu contramăsuri pasive, care să ne ascundă poziția. În momentul de față, nu știm dacă post-oamenii – sau alte entități care au terraformat planeta Marte și o locuiesc – au o civilizație tehnică sau posttehnică.

Mahnmut căzu pe gânduri. Aveau să se despartă de toate formele de propulsie care i-ar fi putut readuce acasă.

Aș zice că masiva activitate de decalări fazice cuantice este un semn de tehnologie, observă Orphu.

– Poate, zise Ri Po. În același timp însă, în univers există și savanți idioți.

Cu afirmația aceea criptică, întâlnirea luă sfârșit, atmosfera fu evacuată din cabina de comandă și Orphu îl purtă pe Mahnmut înapoi la submersibilul său din cala navei.

Cele patru motoare porniră simultan. În următoarele două zile, Mahnmut fu fixat de cușeta sa super-g, în timp ce nava deceleră în jos, pe planul eclipticii spre Marte, cu peste patru sute *g*. Cala din jurul *Doamnei Brune* fu umplută din nou cu gel super-g, dar nu și compartimentul lui Mahnmut, iar greutatea și lipsa de mobilitate îl oboseau pe moravec. Nu-și putea imagina stresul la care era supus Orphu afară, în batiul lui de pe fuzelaj. Marte și toate imaginile frontale erau ocultate de strălucirea solară a celor patru motoare, însă Mahnmut își trecu timpul privind imaginile video ale carcasei exterioare, a stelelor de la pupa, recitind părți din *À la recherche du temps perdu* și găsind conexiuni și neconcordanțe cu iubitele sale sonete shakespeariene.

Dragostea lui Mahnmut și Orphu față de graiurile și literatura umană din Epoca Pierdută nu era defel

neobișnuită. Cu peste două mii de ani-e în urmă, cei dintâi moraveci care fuseseră trimiși în spațiul jupiterian pentru a explora sateliții naturali și a contacta făpturile înzestrate cu rațiune despre care se știa că existau în atmosfera lui Jupiter fuseseră programați de primii post-oameni cu benzi complet senzoriale complexe de istorie umană, cultură umană și arte umane. Desigur, rubiconul avusese deja loc, iar înaintea lui fusese Marea Retragere, totuși, mai existaseră speranțe de salvare a amintirilor și înregistrărilor trecutului omenesc, chiar dacă ultimii nouă mii o sută paisprezece oameni de stil-vechi de pe Pământ nu putuseră fi salvați de faxarea finală. În secolele de când fusese pierdut contactul cu Pământul, arta umană, literatura umană și istoria umană deveniseră hobbyuri pentru mii de moraveci de vid și de pe sateliți. Fostul partener al lui Mahnmut, Urtzweil – care fusese distrus într-o cascadă de gheață sub craterul europan Tyre Macula cu 18 ani-J în urmă –, fusese pasionat de *Biblie*, în versiunea tradusă în engleză în epoca regelui Iacob. Un exemplar al *Bibliei* aceleia se găsea încă în cubiculumul de sub ordonata masă de lucru a lui Mahnmut, lângă lampa lava izolată în gel pe care Urtzweil i-o dăruise partenerului său.

Privind pe monitorul video văpaia diminuată de filtre a motoarelor cu fuziune frontale, Mahnmut se strădui să conecteze imaginea sa despre străvechiul Marcel Proust – un bărbat care stătuse în pat în ultimii trei ani de viață, în faimoasa-i odaie căptușită cu

plută, înconjurat de şpalturile ce-i soseau întruna, manuscrise vechi şi sticle cu poţiuni ce creau dependenţă, vizitat numai de ocazionala prostituată masculină şi de muncitorii care instalau unul dintre primele telefoane din Paris – cu Marcel-naratorul epuizantei lucrări de percepţie care era *În căutarea timpului pierdut*. Memoria lui Mahnmut era prodigioasă – el putea accesa hărţile stradale ale Parisului din 1921, putea descărca orice fotografie, desen sau pictură făcute vreodată de Proust, putea privi acel Vermeer care-l făcuse pe personajul lui Proust să leşine, putea verifica încrucişat toate personajele din cărţi cu toţi oamenii reali pe care-i cunoscuse Proust – dar nimic din acestea nu-l ajuta prea mult în înţelegerea operei. Arta umană, Mahnmut ştia asta, transcendea pur şi simplu fiinţele umane.

Patru căi secrete spre puzzle-ul vieţii, aşa spusese Orphu. Prima dintre ele – obsesia personajelor lui Proust faţă de nobilime, faţă de aristocraţie, faţă de eşaloanele superioare ale societăţii – era, indiscutabil, o fundătură. Pentru a pricepe asta, Mahnmut nu trebuia să înoate prin trei mii de pagini de dineuri, aşa cum făcea protagonistul lui Proust.

A doua cale, ideea că iubirea era cheia puzzle-ului vieţii, îl fascina pe Mahnmut. Cu certitudine, Proust – precum Shakespeare, însă în mod complet diferit – încercase să exploreze toate faţetele iubirii omeneşti – heterosexuală, homosexuală, bisexuală, familială, colegială, interpersonală –, ca şi iubirea faţă de locuri, obiecte şi viaţă în sine. Iar Mahnmut trebuia să fie de

acord cu analiza lui Orphu, potrivit căreia Proust respinsese iubirea ca fiind o cale adevărată spre înțelegere profundă.

A treia cale pentru Marcel fusese arta – arta plastică și muzica –, dar, deși îl dusese către frumusețe, nu-l adusese la adevăr.

Și care este a patra cale? Iar dacă ea a eșuat pentru eroii lui Proust, care era calea adevărată dinapoia paginilor, necunoscută personajelor, totuși poate întrezărită de Proust însuși?

Tot ce trebuia să facă Mahnmut era să deschidă linia spre Orphu. Pierduți în propriile gânduri, poate, cei doi prieteni comunicaseră foarte puțin în decursul acestei ultime zile de decelerare. *Îmi va spune mai târziu*, gândi Mahnmut. *Și poate că până atunci o voi vedea eu însumi... și voi vedea dacă se leagă de analiza lui Shakespeare despre ceea ce se află dincolo de iubire.* Cu siguranță, până la sfârșitul sonetelor, Bardul nu respinsese iubirea sentimentală, romantică și fizică.

Motoarele de fuziune își încetară activitatea. Eliberarea de apăsarea decelerării și dispariția zgomotelor și vibrațiilor transmise prin carcasa navei fu aproape terifiantă.

Imediat, sferele motoarelor cu combustibil fură abandonate; rachete mici le îndepărtară de traiectoria navei.

Eliberarea velei și solenoidului, se auzi glasul lui Orphu pe linia comună. Pe diverse fluxuri video ale fuzelajului, Mahnmut privi cum componentele respective fură ejectate în spațiu.

Moravecul reveni la fluxul video frontal. Marte era acum clar vizibilă, la doar optsprezece milioane de kilometri în fața și dedesubtul lor. Ri Po suprapuse traiectorii peste imagine. Apropierea părea perfectă. Mici jeturi ionice interne continuau să încetinească nava și s-o pregătească pentru injectarea pe o orbită polară.

Nici o consemnare de urmărire radar sau de altă natură senzorială în timpul coborârii, spuse Koros III. *Nici o tentativă de interceptare.*

Mahnmut se gândi că ganimedanul avea o demnitate măreață, dar în același timp predilecția pentru anunțarea lucrurilor evidente.

Căpătăm date prin senzorii pasivi, anunță Ri Po.

Mahnmut privi datele. Dacă s-ar fi apropiat, să zicem, de Europa, displayurile ar fi arătat dinspre satelitul locuit de moraveci emisii radio, gravitonice, microunde și o duzină de alte tipuri asociate tehnologiei. Marte nu prezenta nimic. Totuși, planeta terraformată era cu siguranță locuită. Deja, telescopul montat la prova putea deslușI imagini ale locuințelor albe de pe Mons Olympus, brazdele rectilinii și curbe de drumuri, capetele de piatră ce străjuiau țărmul oceanului nordic, ba chiar și unele întrezăriri de mișcări și activități individuale, însă nici un fel de trafic radio, nici un releu de microunde, nimic din semnăturile electromagnetice ale unei civilizații tehnologice. Mahnmut își reaminti expresia lui Ri Po – savanți idioți?

Pregătirea pentru intrarea pe orbita planetei Marte peste șaisprezece ore, anunță Koros. *Vom observa de pe*

orbită timp de alte douăzeci și patru de ore. Mahnmut, pregătește-ți submersibilul pentru coborârea de pe orbită peste treizeci de ore.

Da, spuse Mahnmut pe linia comună, înăbușindu-și impulsul de a adăuga „domnule".

Marte păru destul de liniștită în majoritatea celor douăzeci și patru de ore cât fură pe orbita sa polară.

În craterul Stickney de pe Phobos existau obiecte artificiale – mașinării miniere, resturile unui accelerator magnetic, domuri habitate sparte și vehicule robot de explorare –, însă toate erau reci, acoperite de praf și ciupituri, vechi de peste trei milenii. Cei care terraformaseră Marte în ultimul secol nu avuseseră nici o legătură cu artefactele străvechi de pe satelitul natural interior.

Mahnmut văzuse imagini ale lui Marte pe când era Planeta Roșie – deși i se păruse mereu mai degrabă portocalie, decât roșie –, dar acum nu se mai putea vorbi despre roșu-portocaliu. Când trecură peste polul nord, rezoluția telescopului aduse în imagine caracteristici de un metru lungime a ceea ce mai rămăsese din calota polară nordică – o unduire de apă și gheață, fiindcă tot dioxidul de carbon fusese de mult sublimat în terraformare –, o insulă albă în albastrul oceanului nordic. Spirale de nori se deplasau peste întinderea de apă ce acoperea mai bine de jumătate din emisfera nordică. Platourile înalte continuau să aibă nuanțe portocalii și cele mai multe mase de uscat erau

cafenii, totuși, verdele surprinzător al pădurilor și câmpiilor era vizibil și fără telescop.

Nimeni și nimic nu interogă nava: nici un apel radio, nici un radar de căutare sau fixare, nici un fascicul îngust, laser sau de neutrino modulați. Pe măsură ce minutele încordate se preschimbară în ore lungi de tăcere, cei patru moraveci urmăriră imaginile și se pregătiră pentru coborârea *Doamnei Brune*.

Indubitabil, pe Marte exista viață - viață umană sau post-umană, după cum se părea, alături de cel puțin încă o specie: manipulatorii capetelor de piatră, posibil umani, totuși, scunzi și verzi în fotografiile telescopului. Nave cu pânze albe se deplasau în lungul coastei nordice și prin canioanele umplute cu apă ale lui Valles Marineris, însă nu erau multe. Alte vele erau vizibile pe marea-crater care fusese Bazinul Hellas. Semne clare de locuire existau pe Olympus Mons - iar pe versanții acelui vulcan se zărea cel puțin un escalator sau lift de înaltă tehnologie pentru transport de persoane -, apoi șase mașini zburătoare lângă caldeira din piscul lui Olympus și câteva întrezăriri de alte clădiri albe și grădini terasate pe versanții înalți ai vulcanilor Tharsis - Ascraesus Mons, Pavonis Mons și Aris Mons -, totuși nici un fel de indicii ale unei civilizații planetare extinse. Koros III anunță pe linia comună că estima că maximum trei mii dintre ființele cu piele albă și aspect uman trăiau pe cei patru vulcani și că poate douăzeci de mii de muncitori verzi locuiau în așezări de corturi în lungul coastelor.

Cea mai mare parte din Marte era pustie. Terraformată, dar pustie.

Nu prea pare un pericol pentru toate formele de viață înzestrate cu rațiune din sistemul solar, nu-i așa? întrebă Orphu de pe Io.

Îi răspunse Ri Po: *Priviți planeta prin maparea cuantică.*

– Dumnezeule! rosti Mahnmut cu glas tare în modulul său ambiental gol.

Marte era o văpaie roșie orbitoare de activitate de decalări fazice cuantice, cu linii de flux convergând spre principalul vulcan: Olympus Mons.

Ar putea puținele vehicule zburătoare să cauzeze acest haos cuantic? întrebă Orphu. *Ele nu apar pe spectrul electromagnetic și, în tot cazul, nu sunt propulsate chimic.*

Nu, spuse Koros III. *Chiar dacă puținele mașini zburătoare intră și ies din fluxul cuantic, nu ele îl generează. Sau, ce puțin, nu ele sunt sursa primară.*

Mahnmut privi încă un minut bizara hartă cuantică suprapusă, înainte de a îndrăzni o sugestie, la care se gândise de mai multe zile. *N-am putea să-i contactăm prin radio sau alt mediu? Sau să amartizăm în mod deschis pe Olympus Mons? Să sosim ca prieteni, nu ca spioni?*

Am analizat acest curs de acțiune, zise Koros III. *Activitatea cuantică este însă atât de intensă, încât considerăm că este imperativ să colectăm mai multe informații înainte de a ne dezvălui prezența.*

Să colectezi informații și să aduci cât mai aproape de vulcan armele de distrugere în masă, gândi Mahnmut cu amărăciune. El nu-și dorise niciodată să fie soldat. Moravecii nu erau proiectați pentru luptă și ideea de a ucide ființe înzestrate cu rațiune intra în conflict cu o programare care avea vechimea speciei sale.

Cu toate acestea, Mahnmut pregăti *Doamna Brună* pentru coborâre. Trecu submersibilul pe energie internă și decuplă de navă toate cordoanele sistemului de susținere biotică, rămânând conectat doar prin cablurile de comunicații ce aveau să fie retezate când ieșeau din cală. Submersibilul fusese învelit în materiale ultrastealth și un grup de jeturi de reacție îi mărginea acum prova și pupa, dar acestea aveau să fie controlate de Koros III în decursul etapei de intrare, după care aveau să fie abandonate. Adăugirea finală fusese cercul de parașute în formă de dom, care urma să le încetinească coborârea la intrarea în atmosferă. Ele aveau să fie de asemenea controlate și apoi decuplate de către Koros III. Mahnmut urma să-și piloteze submersibilul numai după ce ajungeau în ocean.

Mă pregătesc să cobor la submersibil, anunță Koros III de pe puntea de comandă.

Se acordă permisiunea de îmbarcare, replică Mahnmut, deși comandantul titular nu solicitase vreo permisiune. El nu era europan și nu cunoștea protocoalele. Moravecul văzu avertismentul care anunța deschiderea ușilor calei navei și expunea din nou *Doamna Brună* spre spațiul cosmic, astfel încât Koros III

putea să efectueze transferul, folosindu-se de cablurile de ghidare.

Mahnmut deschise fluxul video dinspre fuzelaj, unde se afla Orphu. Ionianul observă. *La revedere, pentru o vreme, prietene*, spuse Orphu. *Ne vom reîntâlni.*

Așa sper, zise Mahnmut. Deschise ecluza pneumatică inferioară a submersibilului și se pregăti să detoneze ultimele cabluri de comunicare.

Așteptați, rosti Ri Po. *Vine ceva dinapoia planetei.*

Imaginile video din cabina de comandă îl arătară pe Koros III ocolind trapa ecluzei pe care tocmai o deschisese și revenind la instrumente. Mahnmut ridică degetul de pe butonul de armare pentru liniile de comunicații.

Ceva sosea dinapoia marginii lui Marte. În momentul de față, apărea doar ca un punct pe radar. Telescopul frontal balansă pe articulația cardanică pentru a-l prinde în obiectiv.

Probabil că s-a lansat de pe Olympus, când eram în afara liniei de vizare, spuse Orphu.

Inițiez procedura de contact, anunță Ri Po.

Mahnmut monitoriză frecvențele, când nava lor începu apelurile. Punctul nu răspunse.

Îl vedeți? întrebă Koros III.

Mahnmut vedea acum. Obiectul nu avea lungimea de nici doi metri – o trăsură deschisă, dar fără cai și înconjurată de un câmp de forță strălucitor. În vehicul stăteau doi umanoizi, un bărbat și o femeie; aparent, femela pilota, iar masculul mai înalt privea

drept înainte, ca și cum ar fi putut vedea nava învelită în ultrastealth și aflată la opt mii de kilometri depărtare. Femeia era înaltă, blondă și cu aspect regesc; bărbatul avea păr sur, scurt și barbă albă.

Orphu își hurui râsetul pe linia comună. *Parcă ar fi o imagine a lui Dumnezeu*, spuse el. *Nu știu cine-i prietena lui.*

De parcă i-ar fi auzit insulta, bărbosul ridică brațul.

Inputul video fulgeră orbitor și se stinse în aceeași clipă în care Mahnmut fu apăsat puternic în centurile de reținere ale cușetei super-g. Simți cum nava vibrează de două ori, teribil, și după aceea începu să se rostogolească violent, cu forțele centrifugale smucindu-l brutal pe moravec la dreapta, apoi în sus, apoi spre stânga.

Toată lumea este bine? strigă el pe linia generală. *Mă puteți auzi?*

În cele câteva secunde de rostogolire prin spațiu nu-i răspunseră decât pârâiturile de pe linia de comunicații, apoi glasul calm al lui Orphu răsună prin vacarmul paraziților. *Eu te pot auzi, prietene.*

Ești bine? Nava-i bine? Am tras în ei?

Eu sunt vătămat și orbit, zise Orphu printre șuierăturile și pocniturile statice. *Am văzut însă ce s-a întâmplat, înainte ca explozia să mă orbească. Noi n-am tras asupra lor. Dar nava este... pe jumătate dispărută.*

Pe jumătate dispărută? repetă Mahnmut prosteşte. *Ce...*

A fost un fel de lance energetică. Cabina de comandă – Koros și Ri Po – nu mai există. A fost vaporizată. Toată prova a dispărut. Blindajul superior este zgură. Nava efectuează aproximativ două rotații pe secundă și începe să se dezintegreze. Propria mea carapace a fost străpunsă. Jeturile de reacție mi-au fost distruse. Majoritatea manipulatoarelor mi-au fost distruse. Pierd energie și integritatea învelișului. Îndepărtează submersibilul de navă – rapid!

Nu știu cum! strigă Mahnmut. *Koros avea pachetul de comenzi. Eu nu știu...*

Brusc nava se zgâlțâi din nou și liniile video și de comunicații fură complet retezate. Mahnmut auzi un șuierat violent prin carcasă și înțelese că era nava care clocotea în jurul lui. Comută videocamerele submersibilului și văzu peste tot doar strălucirea plasmei.

Doamna Brună începu să se rotească și să se rostogolească chiar mai sălbatic, deși Mahnmut nu-și putea da seama dacă o făcea de una singură sau împreună cu nava muribundă. Activă mai multe videocamere, jeturile submarine ale submersibilului și sistemul de control al avariilor. Jumătate din sisteme nu funcționau sau răspundeau foarte lent.

Orphu? Nici un răspuns. Mahnmut activă maserele omnidirecționale, încercând să-l găsească pe ionian pe fascicul îngust. *Orphu?*

Nici un răspuns. Rostogolirile se intensificară. Cala *Doamnei Brune*, presurizată pentru sosirea lui Koros, își pierdu brusc toată atmosfera, rotind și mai violent submersibilul.

Vin după tine, Orphu, anunță Mahnmut. Detonă ușa interioară a ecluzei și-și desfăcu centurile de reținere. Undeva dedesubtul lui, fie în nava care se desfăcea în bucăți, fie în *Doamna Brună* însăși, ceva explodă și-l proiectă pe moravec în consola de comandă, apoi în jos, în beznă.

13

VALEA SECATĂ

Dimineață, după un mic-dejun bun, preparat de servitorii mamei lui Daeman în apartamentele din Craterul Paris, Ada, Harman, Hannah și Daeman faxară spre locul ultimei festivități Burning Man.

Nodul-fax era iluminat, bineînțeles, dar în exteriorul pavilionului circular era noapte adâncă, iar urletul vântului se auzea chiar și prin câmpul de forță semipermeabil. Harman se întoarse către Daeman.

– Acesta a fost codul pe care-l aveam – douăzeci și unu optzeci și șase. Ți se pare cunoscut?

– Este doar un *pavilion nod-fax*, scânci bărbatul mai tânăr. Toate seamănă între ele. În plus, afară este *întuneric*. Iar acum, aici este pustiu. Cum aș putea spune dacă-i același loc pe care l-am vizitat cu optsprezece luni în urmă, în plină zi, cu o mulțime de oameni?

– Codul pare corect, zise Hannah. Eu îi urmam pe alții, totuși îmi amintesc că nodul pentru Burning Man avea un număr mare și până atunci nu mă mai faxasem vreodată la el.

– Și câți ani aveai pe-atunci? pufni Daeman. Șaptesprezece?

– Eram nițel mai în vârstă, răspunse Hannah.

Glasul îi era rece. În vreme ce Daeman era în majoritate durduliu și cu pielea albă, Hannah arăta mușchi bronzați. Ca și cum ar fi recunoscut diferența aceea – deși Daeman nu auzise niciodată de două ființe omenești care să se fi luptat fizic între ele, cu excepția dramei turin –, el se retrase un pas.

Ada ignoră conversația arțăgoasă și merse către marginea pavilionului, atingând cu degetele subțiri câmpul de forță. Acesta undui și se deformă, însă nu cedă.

– Este *solid*, anunță ea. Nu putem ieși.

– Prostii, zise Harman.

I se alătură și cei doi apăsară și împinseră, își lăsară toată greutatea împotriva câmpului energetic elastic, dar finalmente impenetrabil. Așadar nu era chiar semipermeabil... cel puțin, nu pentru obiecte fizice, de felul oamenilor.

– N-am mai auzit niciodată de așa ceva, rosti Hannah, venind lângă ei pentru a împinge cu umărul în peretele invizibil. Ce rost are existența unui câmp de forță într-un pavilion fax?

– Suntem prinși în cursă! rosti Daeman, dând ochii peste cap. Ca niște șoareci.

– Idiotule, comentă Hannah; cei doi nu păreau să se înțeleagă deloc bine azi. Poți oricând să faxezi afară. Portalul este chiar acolo, în spatele tău, iar *el* funcționează.

De parcă ar fi vrut să întărească spusele femeii, doi servitori sferici de uz general apărură prin faxportalul strălucitor și plutiră spre oameni.

– Câmpul de forță ne ține înăuntru, vorbi Ada către servitori.

– Da, Ada *Uhr*, spuse una dintre mașini. Regretăm întârzierea cu care am ajuns aici pentru a vă ajuta. Acest nod-fax este... rareori utilizat.

– Și ce dacă? făcu Harman, încrucișându-și brațele și strâmbându-se la servitorul din față. Cealaltă sferă se îndepărtase și plutea lângă una dintre nișele de livrare din coloana albă a pavilionului. De când sunt închise nodurile-fax? continuă Harman.

– Îmi cer încă o dată scuze, Harman *Uhr*, zise servitorul cu vocea aproape masculină utilizată de toți servitorii de uz general de peste tot. Climatul exterior este foarte neospitalier în această perioadă a anului. Dacă v-ați aventura afară fără termopiderme, șansele voastre de supraviețuire ar fi reduse.

Al doilea servitor extrase patru termopiderme din nișă și pluti pe lângă cei patru oameni, oferindu-le pe rând costumele moleculare mai subțiri decât hârtia.

Daeman ținu costumul cu ambele mâini și-l privi derutat.

– Ce-i asta – o glumă?

– Nu, răspunse Harman. Eu am mai purtat unul, odată.

– Și eu, zise Hannah.

Daeman deplie termopiderma. Parcă ținea fum în mâini.

– N-o să-mi intre peste haine.

– Nici nu trebuie îmbrăcat peste haine, spuse Harman. Trebuie să fie lipit de piele. Are și o glugă integrală, dar vei putea vedea și auzi prin ea.

– Nu putem să îmbrăcăm peste ea hainele noastre obișnuite? întrebă Ada.

Glasul ei avea o umbră de îngrijorare. După inutilul exhibiționism din seara trecută, nu se mai simțea foarte aventuroasă. Cel puțin, nu atunci când venea vorba de nuditate.

Îi răspunse primul servitor:

– Ada *Uhr*, cu excepția încălțămintei, nu este recomandabilă purtarea altor straturi. Pentru ca termopiderma să fie eficientă, ea trebuie să fie complet osmotică. Alte haine îi reduc eficiența.

– Cred că glumiți... mormăi Daeman.

– Altă variantă, rosti Harman, ar fi să faxăm înapoi acasă și să ne luăm hainele pentru vremea cea mai rece. Deși nu sunt sigur că ar face față condițiilor de afară.

Aruncă o privire către peretele de câmp de forță pâlpâitor. Dincolo de el, vântul continua să urle audibil și înfricoșător.

– Nu, spuse al doilea servitor, jachetele, hainele și capele standard nu ar fi adecvate aici, în Valea Secată.

Dacă preferați, putem produce îmbrăcăminte ceva mai modestă pentru vreme foarte friguroasă și să revenim cu ea în următoarele treizeci de minute.

– La naiba! făcu Ada. Vreau să văd ce-i afară.

Merse în mijlocul pavilionului, în spatele faxportalului însuși, și începu să se dezbrace sub ochii tuturor. Hannah făcu cinci pași și i se alătură, scoțându-și tunica și pantalonii bufanți mătăsoși.

Daeman rămase holbându-se pentru o clipă. Harman se apropie de el, îl atinse pe braț și-l conduse în partea opusă a cercului, unde începu și el să se dezbrace. Chiar însă în timp ce-și scotea hainele, Daeman trase cu ochiul peste umăr de câteva ori, spre femei – pielea Adei strălucea bogat și plin în lumina halogenelor de deasupra; trupul lui Hannah era zvelt, puternic și cafeniu. Hannah ridică ochii de la termopiderma pe care și-o trăgea în sus pe picioare și se strâmbă la el. Daeman își feri iute căutătura.

Când cei patru stătură din nou în centrul pavilionului, purtând numai pantofii sau cizmele peste termopiderme, Ada izbucni în râs.

– Chestiile astea dezvăluie mai multe decât dacă am fi în pielea goală, comentă ea.

Daeman se foi stânjenit de adevărul afirmației, însă Harman surâse prin masca sa. Termopiderma era mai degrabă o pictură, decât un costum.

– De ce au culori diferite? întrebă Daeman.

Al Adei era galben țipător, al lui Hannah era oranj, al lui Harman albastru viu, iar al său era verde.

– Pentru mai ușoară identificare reciprocă, răspunse servitorul ca și cum întrebarea i-ar fi fost adresată.

Ada râse iarăși în felul ei specific, liber, nepăsător și natural, care-i făcu pe ambii bărbați s-o privească.

– Scuze, rosti ea. Atât doar că... este destul de evident, chiar din depărtare, cine este fiecare dintre noi.

Harman se apropie de câmpul de forță și-și puse mâna albastră pe el.

– Acum putem trece? îi întrebă pe servitori.

Mașinile nu răspunseră, dar ecranul de forță undui ușor. Mâna lui Harman trecu prin el, apoi corpul său albastru păru să traverseze o cascadă de argint, când bărbatul păși afară.

Servitorii îi urmară pe cei patru oameni în bezna vântoasă.

– Nu avem nevoie de escorta voastră, vorbi Harman către mașini.

Daeman observă că glasul bărbatului se pierdea în vânt, totuși el îl putea auzi perfect prin gluga termopidermei. În costumul molecular exista un soi de dispozitiv de transmisie și căști.

– Îmi cer iertare, Harman *Uhr*, rosti primul servitor, dar aveți nevoie de noi. Pentru lumină.

Ambii servitori iluminau terenul neregulat cu multiple raze de proiectoare din carapacele lor.

Harman clătină din cap.

– Am mai folosit termopidermele acestea, în munții înalți și departe în nord. Au amplificatoare de

lumină în lentilele glugii. Își atinse tâmpla, pipăind acolo pentru o secundă: Uite! Acum pot vedea perfect. Stelele sunt sclipitoare.

– Oh! exclamă Ada când își comută vederea nocturnă.

În locul cerculețelor de lumină oferite de proiectoarele servitorilor, întreaga Vale Secată era vizibilă, cu fiecare bolovan și stâncă strălucind puternic. Când ridică ochii, stelele orbitoare îi tăiară respirația. Întoarse capul și pavilionul iluminat al nodului-fax i se păru un furnal care radia cascade de lumină. Termopidermele lor sclipeau colorat.

– Este... minunat, rosti Hannah.

Se îndepărtă cu douăzeci de pași de grup, sărind din piatră în piatră. Se găseau pe fundul unei văi largi și sterpe, care avea de ambele părți stânci ce se ridicau treptat. Deasupra lor, întinderile de zăpadă luceau alb-albastru scânteietor sub razele stelelor, însă valea în sine era aproape complet lipsită de nea. Nori treceau peste stele aidoma unor turme de oi fosforescente. Vântul urla în jur, clătinându-i pe oameni chiar și atunci când stăteau locului.

– Mi-e frig, anunță Daeman.

Tânărul durduliu se foia de pe un picior pe celălalt. Fusese încălțat doar cu papucii de casă.

– Puteți să vă întoarceți în pavilion și să ne lăsați, se adresă Harman servitorilor.

– Cu tot respectul, Harman *Uhr*, programarea noastră pentru protecția persoanelor nu ne îngăduie

să vă lăsăm singuri aici, riscând să vă accidentați ori să vă rătăciți în Valea Secată, spuse unul dintre servitori. Ne vom îndepărta însă cu o sută de metri, dacă așa preferați.

– Așa preferăm, zise Harman. Și stingeți blestematele alea de lumini. Sunt prea puternice în lentilele vederii noastre nocturne.

Ambii servitori se supuseră și plutiră înapoi spre pavilionul nodului-fax. Hannah îi conduse prin vale. Nu existau arbori, iarbă, ori alte semne de viață, cu excepția celor patru oameni care străluceau în culori vii.

– Ce căutăm? întrebă ea, pășind peste ceea ce vara putea să fi fost un pârâiaș... dacă vara sosea cu adevărat vreodată aici.

– Acesta este locul lui Burning Man? întrebă Harman.

Atât Daeman, cât și Harman priviră în jur. În cele din urmă, Daeman răspunse:

– S-ar putea. Atunci însă erau – mă-nțelegi? – corturi, pavilioane, toalete, domuri curgătoare, câmpul de forță peste toată valea, încălzitoarele cele mari, Burning Man, lumina zilei și... atunci era diferit. Nu era atât de *frig*.

Continua să țopăie încetișor de pe un picior pe celălalt.

– Hannah?

– Nu sunt sigură. Și locul acela era stâncos și dezolant, dar... Daeman are dreptate – arăta altfel cu mii de oameni și lumina soarelui. Nu știu...

Ada preluă inițiativa.

– Haideți să ne răspândim și să căutăm vreun semn că Burning Man s-a ținut aici... focuri de tabără, grote în roci... ceva. Deși, Harman, nu cred că-n noaptea asta o vom găsi pe Evreica ta Rătăcitoare.

– Ș-ș-ș, rosti Harman și privi peste umărul său albastru către servitorii îndepărtați, dar apoi își dădu seama că dialogurile lor erau oricum emise pe calea undelor. Bine, suspină el, să ne împrăștiem, să zicem la șaizeci-șaptezeci de metri între noi și să căutăm orice care...

Se opri când o formă mare, doar vag umanoidă, apăru dintr-un canion lateral. Creatura înainta peste bolovani cu o grație greoaie familiară. Când ajunse la zece metri de ei, Harman rosti:

– Întoarce-te. Aici n-avem nevoie de un voynix.

Unul dintre servitori răspunse și glasul îi răsună în urechile lor, în ciuda faptului că sfera în sine plutea departe în urmă:

– Trebuie să insist, domnilor și doamnelor. Acesta este cel mai izolat și ostil dintre toate nodurile-fax cunoscute. Nu putem risca mica probabilitate de a fi răniți de ceva de aici.

– Există dinozauri? întrebă Daeman cu glas încordat.

Ada râse din nou și-și deschise brațele spre gerul întunecat și urlător.

– Mă-ndoiesc, Daeman. Ar trebui să fie o specie rezistentă recombinată pentru ierni, de care n-am auzit niciodată.

– Orice este posibil, spuse Hannah și arătă un bolovan mare de lângă intrarea altui canion lateral, la cincizeci de metri în dreapta lor. Acela de acolo ar putea fi un alozaur, care ne așteaptă.

Daeman se retrase un pas și fu cât pe-aci să cadă, împiedicându-se de o piatră.

– Aici nu există dinozauri, zise Harman. De altfel nu cred să existe *nici o* ființă vie. Este prea al naibii de frig. Dacă nu mă credeți, ridicați-vă glugile pentru o secundă.

Ceilalți îl ascultară. Căștile moleculare răsunară de exclamațiile lor.

– Rămâi în urmă, dacă nu ești chemat, îl instrui Harman pe voynix.

Creatura se retrase cu treizeci de pași.

Porniră prin vale – către nord-vest, potrivit detectoarelor palmare de direcție. Stelele înseși păreau să se zguduie sub forța vântului și, ocazional, toți patru oamenii trebuiau să se adăpostească îndărătul unei stânci uriașe, pentru a nu fi zburați de pe picioare. Când rafalele își diminuară intensitatea, se răspândiră.

– Aici e ceva, se auzi vocea Adei.

Ceilalți se grăbiră să se alăture formei galbene, la treizeci de metri sud față de ei. Ada privea în jos, aparent la alt bolovan, dar când Daeman se apropie, zări blana țepoasă, apendicele aripioare stranii și găurile sau ochii negri. Obiectul părea sculptat în lemn îmbătrânit de vreme.

– Este o focă, spuse Harman.

– Ce-i aia? întrebă Hannah, îngenunchind ca să atingă forma nemișcată.

– Un mamifer acvatic. Le-am văzut pe lângă coaste... departe de nodurile-fax.

Bărbatul îngenunche și el și atinse cadavrul animalului:

– Este uscat... mumificat este termenul. Este posibil să fi fost aici de secole. De milenii.

– Prin urmare, suntem în apropierea unei coaste, zise Ada.

– Nu neapărat, răspunse Harman, ridicându-se și privind în jur.

– Hei! făcu Daeman. Îmi amintesc piatra aia mare. Pavilionul cu bere se găsea imediat sub ea.

Porni încet spre bolovanul de lângă peretele stâncos.

– Ești sigur? întrebă Ada, când îl ajunseră din urmă.

Se zărea doar steiul de piatră, care se înălța către stelele ce ardeau rece și norii grăbiți. Toți cercetară solul, căutând semne ale cortului, ale unor focuri de tabără sau urme de cariole, însă nu văzură nimic.

– A fost acum un an și jumătate, spuse Harman. Probabil că servitorii au curățat bine locul și...

– Dumnezeule! îl întrerupse Hannah.

Toți se întoarseră iute. Tânăra în costum oranj privea spre cer. Ridicară capetele în aceeași clipă în care observară jocul de lumini colorate pe pietrele din jur.

Bolta nopții înviase în perdele de lumini pâlpâitoare ce dansau – dungi albastre, galbene și roșii.

– Ce-i asta? șopti Ada.

– Nu știu, răspunse Harman tot în șoaptă.

Lumina continua să se contorsioneze peste porțiunile senine ale cerului. Harman își ridică gluga termopidermei.

– Dumnezeule, exclamă el, este aproape la fel de lumină ca și cu lentilele costumului! Cred c-am mai văzut așa ceva, cu decenii în urmă, când eram...

– Servitori, îl întrerupse Daeman, ce este lumina aceasta?

– O formă de fenomen atmosferic asociată cu particulele încărcate electric provenite de la soare, care interacționează cu câmpul electromagnetic al Pământului, se auzi vocea mașinii îndepărtate. Nu mai deținem detalii ale explicației științifice, dar are mai multe nume, printre care...

– Bine, spuse Harman. Ajunge... hei!

Își trăsese din nou gluga peste față și examina stânca din fața lor.

Pe piatră se vedeau niște zgârieturi complexe. Nu păreau să fi fost făcute de vânt ori de alte cauze naturale.

– Ce sunt? întrebă Ada. Nu seamănă cu simbolurile din cărți.

– Așa-i, încuviință bărbatul.

– Ceva de la Burning Man? sugeră Hannah.

– Nu-mi amintesc nici un fel de semne pe piatra de lângă cortul cu bere, spuse Daeman. Poate însă că servitorii au zgâriat-o, când au mutat obiectele după festival.

– Poate, zise Harman.

– N-ar trebui să mai insistăm? propuse Ada. Să încercăm să găsim vreun semn că femeia pe care o cauți a fost pe-aici? Sau măcar că Burning Man s-a ținut aici? Poate c-a mai rămas cenușă...

– Pe vântul ăsta? râse Daeman. După un an și jumătate?

– O vatră, urmă Ada. Un foc de tabără. Am putea...

– Nu, clătină Harman din cap. Aici nu vom mai găsi nimic. Haideți să faxăm într-un loc cald și să prânzim.

Ada își întoarse capul galben și-l privi, dar nu comentă nimic.

Cei doi servitori plutiseră către ei, iar voynixul se ridica înalt imediat în urma lor.

– Plecăm, se adresă Harman servitorului cel mai apropiat. Vă puteți folosi razele proiectoarelor pentru a ne ilumina drumul de întoarcere la pavilionul fax.

În Ulanbat era după-amiază și cei vreo sută de oaspeți uzuali se îngrămădeau la petrecerea de al Doilea Douăzeci a lui Tobi, la nivelul șaptezeci și nouă al Cercurilor spre Paradis. Grădinile suspendate fosneau și oftau sub briza ce sufla dinspre deșertul roșu. Daeman fu salutat de numeroși tineri și tinere, care nu-i observaseră absența din ultimele zile, însă el îi urmă pe Harman, Hannah și Ada; găsiră mâncare caldă la lunga masă de banchet, iar un servitor le turnă vin rece. Harman îi conduse departe de mulțime, la o masă de piatră de lângă zidul scund care înconjura cercul.

La două sute cincizeci de metri mai jos, caravane de cămile conduse de servitori și urmate de voynicși păşeau pe Autostrada Gobi de pământ bătătorit.

– Ce este? întrebă Ada, când se aşezară la umbra grădinii și începură să mănânce. Ceva s-a-ntâmplat acolo...

Harman dădu să-i răspundă, apoi se opri și aşteptă ca un servitor să treacă pe lângă ei.

– V-ați întrebat vreodată, spuse el, dacă servitorul acesta utilitar este același pe care tocmai l-ați văzut altundeva? Toți au exact același aspect.

– Asta-i absurd, comentă Daeman.

Între mușcături dintr-un hartan de pui, își lingea degetele și sorbea din vinul frapat.

– Poate, zise Harman.

– Ce-ai văzut acolo, în beznă? întrebă Hannah. Zgârieturile acelea de pe piatră?

– Erau numere, răspunse Harman.

Daeman izbucni în râs.

– Ba nu, *nu erau*. Eu știu cum sunt numerele. Toți știu cum sunt. Acelea nu erau numere.

– Erau numere scrise cu cuvinte.

– Nu semănau cu mâzgăliturile din cărți, spuse Ada. Cuvinte...

– Nu, zise Harman. Cred că era genul de scriere pe care oamenii o făceau ei înșiși, cu mâna lor. Cuvintele erau cu bucle și legate între ele și cumva șterse de vânt – bănuiesc că au fost scrise tocmai la ultimul Burning Man –, dar le-am putut citi.

– Cuvinte, râse Daeman. Acum un minut ai spus că erau numere.

– Ce spuneau? întrebă Hannah.

Harman privi din nou în jur.

– Opt-opt-patru-nouă, rosti el încet.

– Sună ca un cod de nod-fax, comentă Ada, însă este prea mare. N-am auzit niciodată de un cod care să înceapă cu doi de opt.

– Nici nu există, completă Daeman.

Harman strânse din umeri.

– Poate că așa-i. Totuși, după ce vom termina, o să-l încerc în nodul central de aici.

Ada privi către orizontul îndepărtat. Inelele erau vizibile deasupra lor ca două corzi lăptoase ce se intersectau pe cerul albastru-deschis.

– De asta ai păstrat cele patru termopiderme, în loc să le arunci în cutia de evacuare, așa cum ne-au spus servitorii să facem?

– N-am știut c-ai observat.

Surâse larg și sorbi din vin.

– Am încercat să fiu cât mai neobservat. Cred că nu-s foarte priceput la secrete. Cel puțin, servitorii s-au faxat deja.

Parcă răspunzând unei indicații regizorale, un servitor se apropie de ei, pentru a le reumple paharele. Micuța mașinărie sferică plutea dincolo de zid – la două sute cincizeci de metri deasupra solului galben-roșiatic –, în vreme ce mâinile ei elegante, cu mănuși albe, le turnau vin în pahare.

Dacă Harman n-ar fi insistat ca ei să se schimbe în termopiderme și să le poarte pe sub haine înainte de a se faxa, probabil că ar fi murit.

– Dumnezeule! exclamă Daeman. Unde suntem? Ce se-ntâmplă?

Nu exista un pavilion nod-fax. Codul 8849 îi adusese direct în beznă și haos. Vântul zbiera. Sub tălpi era gheață. Cei patru se loveau de muchii ascuțite, la fiecare pas pe care-l făceau în întunericul urlător. Până și faxportalul dispăruse în urma lor.

– Ada! strigă Harman. Lumina!

Glugile le asigurau vedere nocturnă, dar nici unul dintre ei nu avea gluga ridicată în momentul respectiv și se părea că nu exista lumină ambientală care să fie amplificată în bezna absolută.

– Încerc s-o... gata!

Lanterna micuță pe care femeia o împrumutase de la Tobi revărsă o rază subțire în noapte, iluminând o ușă deschisă tivită cu promoroacă, țurțuri lungi de un metru și valuri înghețate sub picioare. Ada roti fasciculul luminos și trei fețe cu termopiderme o priviră; surprinderea evidentă era întipărită pe toate chipurile.

– Nu există un pavilion, rosti Harman.

– Orice nod-fax are un pavilion, zise Daeman. Un portal nu poate să existe fără un pavilion pentru nod. Nu-i așa?

– Nu și în trecut, preciză Harman. Pe atunci existau mii de noduri private.

– Despre ce tot vorbește? strigă Daeman. Haideți să *ieșim* de-aici!

Ada revenise cu fasciculul de lumină asupra spațiului în care faxaseră. Nu exista un portal. Se găseau într-o încăpere micuță, cu rafturi, tejghele și pereți, toate acoperite cu gheață. Spre deosebire de pavilioanele pentru faxare, în centrul odăii nu exista un piedestal cu placa de cod a nodului-fax. Iar asta însemna că nu puteau ieși, că nu aveau cum să mai se întoarcă de aici. Un milion de fulgi de gheață dansă în raza lanternei. Dincolo de pereți, vântul urla.

– Daeman, vorbi Harman, se pare că s-a adeverit ce ai zis mai devreme.

– Ce anume? Ce am zis mai devreme?

– Că suntem prinși în cursă. Prinși ca niște șoareci.

Daeman clipi repede și fasciculul de lumină examină pereții înghețați. Vântul răcnea parcă și mai tare.

– Seamănă cu vântul din Valea Secată, rosti Hannah. Dar acolo nu existau clădiri. Nu-i așa?

– Nu cred, încuviință Harman. Bănuiesc însă că suntem tot în Antarctica.

– *Unde?* întrebă Daeman, clănțănind din dinți. Ce-i aia anta... antatică?

– Locul rece în care am fost azi dimineață, răspunse Ada.

Păși prin ușă, lăsându-i pe ceilalți în întuneric pentru o secundă. Se repeziră s-o ajungă și se îngrămădiră în urma femeii aidoma unor boboci de gâscă.

– Aici este un hol, anunță Ada. Atenție pe unde călcați. Podeaua este acoperită cu treizeci de centimetri de gheață și zăpadă.

Holul înghețat ducea la o bucătărie înghețată, bucătăria înghețată se deschidea într-un living înghețat, cu sofale răsturnate, peste care se troienise zăpadă. Ada își trecu raza lanternei peste un perete de ferestre acoperite cu trei rânduri de flori de gheață.

– Cred că știu unde suntem, șopti Harman.

– Nu contează, zise Hannah. Cum *ieșim?*

– Stați, făcu Ada și coborî raza lanternei către podeaua de gheață, astfel încât chipurile tuturor erau scăldate în lumina care se reflecta de dedesubt. Vreau să știu unde crezi că suntem.

– Potrivit poveștii pe care-am auzit-o, femeia pe care o caut – Evreica Rătăcitoare – avea o casă, un domi, pe muntele Erebus, un vulcan din Antarctica.

– În Valea Secată? întrebă Daeman. Tânărul privea întruna peste umăr, spre bezna din spatele său. Dumnezeule, *îngheț!*

Hannah se deplasă atât de iute peste gheață către Daeman, încât el se trase îndărăt, se împletici și fu cât pe aici să cadă.

– Prostovane, ridică gluga termopidermei. Toți, altfel vom degera. În clipa de față pierdem foarte multă căldură corporală prin scalp.

Își scoase de sub cămașă gluga verde a termopidermei și o trase peste cap.

Toți se grăbiră s-o imite.

– Așa-i mai bine, aprobă Harman. Acum pot vedea. Pot și să aud mai bine – căștile costumului atenuează zgomotul vântului.

– Spuneai mai devreme că femeia aceasta avea un loc pe un vulcan... lângă Valea Secată? Destul de aproape pentru ca să putem merge pe jos până la pavilionul pentru faxare de acolo?

Harman gesticulă neajutorat.

– Nu știu. M-am întrebat dacă nu cumva așa a sosit ea la Burning Man – mergând pur și simplu pe jos –, dar nu cunosc geografia. S-ar putea să fie la un kilometru, sau la o mie de kilometri de aici.

Daeman se uită la ferestrele negre și înghețate, ale căror panouri incasabile erau deformate de vânt.

– Eu nu ies, anunță el sec. Pentru nici un motiv.

– Este prima dată când sunt de acord cu Daeman, rosti Hannah.

– Nu-nțeleg nimic, spuse Ada. Ziceai că femeia a trăit aici cu mult timp în urmă – cu vieți în urmă – cu secole și secole. Cum poate să...

– Nu știu, zise Harman.

Împrumută lanterna Adei și porni pe holul următor. Fu oprit de niște bare albe. Sub privirile celorlalți, reveni în livingul troienit, luă obiectul de mobilier cel mai masiv pe care-l putu smulge din gheață – o masă grea, ale cărei picioare se rupseră când o smuci, ca s-o elibereze – și sparse ţurţurii unul câte unul, deschizând o potecă prin holul plin de zăpadă.

– Unde mergi? strigă Daeman. La ce-ajută să mergi acolo? Nimeni n-a mai fost pe-acolo de un milion de ani. O să-ngheţăm când...

Harman izbi cu piciorul într-o uşă din capătul holului. Uşa se deschise şi dindărătul ei se revărsă lumină. Şi căldură. Ceilalţi trei avansară pe cât de repede o puteau face peste suprafaţa alunecoasă, pentru a i se alătura.

Spaţiul acesta era un pătrat cu latura de şase metri, lipsit de ferestre, foarte asemănător cu încăperea în care faxaseră. Dar spre deosebire de aceea, cea de aici era caldă, iluminată şi lipsită de zăpadă sau gheaţă. De asemenea spre deosebire de cealaltă odaie, aceasta era aproape complet umplută de o maşină metalică ovală, lungă de patru metri şi jumătate. Obiectul plutea tăcut la un metru deasupra podelei de beton, iar un câmp de forţă pâlpâia ca o cupolă de sticlă peste suprafaţa sa superioară. Pe suprafaţa aceea existau şase indentaţii căptuşite cu un material negru, moale; fiecare indentaţie avea lungimea unui corp uman, cu două mânere scurte, sau comenzi, în apropiere de locurile pe care le-ar fi ocupat palmele.

– Se pare că cineva mai aştepta încă două persoane, în afară de noi, şopti Hannah.

– *Ce* este asta? spuse Daeman.

– Cred că-i un sonie... care se mai numea şi VZA, vehicul zburător autonom, răspunse Harman tot cu glas scăzut.

– *Ce?* făcu Daeman. Ce-nseamnă cuvintele astea?

– Nu știu, zise Harman, însă oamenii din epocile pierdute obișnuiau să zboare în sonie-uri.

Atinse câmpul de forță; acesta se îndepărtă ca argintul viu sub degetele sale, curse în jurul mâinii și-i înghiți încheietura.

– Atenție! strigă Ada, dar Harman se lăsase mai întâi în genunchi, apoi pe burtă, după care se întinse complet cu fața în jos pe materialul negru.

Capul și spinarea i se ridicau foarte puțin deasupra suprafeței superioare curbate a mașinii.

– E bine, anunță el. Confortabil. Și cald.

Asta îi convinse pe ceilalți. Ada se târî prima pe vehicul, întinzându-se pe burtă și prinzând cele două mânere.

– Astea ce sunt... un fel de comenzi?

– Habar n-am, spuse Harman în timp ce Hannah și Daeman înaintară pe ovoid și se instalară în adâncițurile exterioare, lăsând neocupate cele două locuri centrale din spate.

– Nu știi cum să pilotezi chestia asta? întrebă Ada, ceva mai ascuțit acum. Din cărți? Din lecturile tale?

Harman se mulțumi să clatine din cap.

– Atunci *ce* facem aici? continuă femeia.

– Experimentăm.

Harman răsuci partea superioară a mânerului său drept. Acolo exista un singur buton, roșu. Îl apăsă.

Peretele din față dispăru de parcă ar fi fost detonat în noaptea antarctică. Vânt rece și zăpadă zburătoare năvăliră în jurul lor într-o implozie orbitoare, ca și

cum aerul din încăpere ar fi fost absorbit afară și înlocuit de furtună.

Harman deschise gura pentru a spune „Țineți-vă bine!", dar înainte de a putea vorbi, sonie-ul țâșni din incintă cu o viteză imposibilă, apăsându-le tălpile încălțărilor în metal și făcându-i pe toți să strângă cu disperare mânerele.

Cupola de câmp de forță de deasupra capetelor lor îi ținu în viață, când sonie-ul, VZA-ul, *vehiculul*, zbură afară din vulcanul alb cu clădirile încrustate de gheață și năruite de pe versantul său dinspre ocean. Lentilele pentru vedere nocturnă din termopiderme le arătară oamenilor pădurea de brazi din lungul coastei, care revenise la gheață și moarte, echipamentele robotice abandonate și troienite de pe curba unui golf, apoi oceanul alb – oceanul înghețat.

Sonie-ul se stabiliză la trei sute de metri deasupra oceanului înghețat și goni.

Harman dădu drumul unui mâner timp suficient pentru a-și activa detectorul palmar de direcție.

– Nord-est, îi anunță pe ceilalți prin echipamentul de comunicații al costumului.

Nu-i răspunse nimeni. Toți strângeau disperați mânerele și tremurau prea violent pentru a mai avea chef să discute despre direcția în care se îndrepta vehiculul care-i ducea la moarte.

Harman nu anunță cu glas tare și faptul că dacă hărțile vechi pe care le studiase el erau corecte, în

direcția aceea nu exista nimic cale de mii de kilometri. Absolut nimic.

După zece minute de zbor, sonie-ul începu să coboare. Depășiseră de acum gheața și zburau deasupra apei negre, presărate cu aisberguri.

– Ce se-ntâmplă? întrebă Ada, detestându-și tremurul din glas. Și-a terminat energia... combustibilul... sau ce altceva folosește?

– Nu știu, spuse Harman.

Sonie-ul se stabiliză la numai treizeci de metri deasupra apei.

– Priviți, rosti Hannah și-și desprinse o palmă de pe mâner ca să arate înainte.

Spinarea unei creaturi gigantice, vii, cu piele zgrunțuroasă de bătrânețe, zbârcită și dură, străpunse brusc suprafața oceanului rece, iar căldura ei de mamifer radie ca sângele pulsator în lentilele nocturne. Un jet de apă se înălță mult către ei și Harman simți miros de pește în aerul proaspăt, pe care câmpul de forță îl lăsa să pătrundă în sonie.

– Ce... începu Daeman.

– Cred că se numește... balenă... deși crezusem c-a dispărut de milenii, zise Harman.

– Poate c-au adus-o post-oamenii, spuse Ada.

– Poate.

Goniră mai departe peste ocean, mereu spre est-nord-est, iar după câteva minute în care sonie-ul își păstră altitudinea, cei patru pasageri începură să se mai relaxeze, adaptându-se, așa cum oamenii o făcuseră

din timpuri imemoriale, situației noi și stranii. Harman se întorsese pe o parte și privea în sus către stelele strălucitoare care deveneau vizibile între norii risipiți, când Ada îl surprinse prin strigătul ei:

– Priviți! În față!

Un aisberg mare devenise vizibil pe orizontul întunecat și sonie-ul se năpustea drept spre el. Vehiculul mai zburase peste alte aisberguri, ori pe lângă ele, dar nici unul nu fusese atât de mare – în lentilele de vedere nocturnă, se întindea mulți kilometri într-o parte și cealaltă ca un perete alb-albastru sclipitor – și atât de înalt – se părea că vârful monstruozității depășea altitudinea lor actuală.

– Ce putem face? întrebă Ada.

Harman clătină din cap. Nu știa cât de rapid înainta sonie-ul – nici unul dintre ei nu călătorise cu o viteză mai mare decât a unei droște trase de voynix –, însă știa că era destul de repede pentru ca impactul să-i distrugă.

– Ai și alte comenzi pe mâner? întrebă Hannah cu glas straniu de calm.

– Nu, zise Harman.

– Am putea sări, vorbi Daeman dinapoia și în stânga lui Harman.

Sonie-ul se înclină nițel, când Daeman se ridică în patru labe, cu capul la limita interioară a cupolei câmpului de forță.

– Nu, spuse Harman punând toată forța de comandă posibilă în silaba aceea. N-ai rezista nici treizeci de

secunde în ocean, chiar dacă ai supraviețui căderii... și n-ai supraviețui. Stai jos!

Sonie-ul nici nu încetini, nici nu-și schimbă cursul. Fața aisbergului – Harman bănuia că avea lățimea de minimum trei kilometri – se repezea spre ei și creștea întruna în înălțime. Harman estimă că ajungea la cel puțin o sută de metri deasupra apei. Aveau să lovească suprafața aceea înghețată la aproximativ o treime din înălțimea de deasupra apei.

– Nu putem face nimic? rosti Ada pe un ton mai degrabă declarativ decât interogativ.

Harman își trase gluga de pe cap și o privi. În interiorul câmpului de forță al cupolei, aerul rece nu se simțea chiar așa neplăcut.

– Nu cred, răspunse el. Îmi pare rău.

Întinse mâna dreaptă, pentru a prinde mâna stângă a femeii. Ea își scoase gluga termopidermei și-și arătă ochii. Pentru câteva clipe, Ada și Harman își întreținură degetele.

La două sute de metri înainte de coliziunea năprasnică, sonie-ul încetini din nou și urcă. Trecu la doar trei metri peste marginea de sus a aisbergului și viră la dreapta, până ce zbura spre sud deasupra suprafeței de gheață. Încetini mai mult, se opri și apoi coborî pe suprafață, cu zăpada șuierând sub partea ventrală încinsă.

Harman și ceilalți rămaseră nemișcați și tăcuți pentru o clipă, ținându-se strâns de mânere, fără a-și destăinui gândurile.

Cupola câmpului de forță dispăru și, brusc, gerul și vântul cumplit arseră fața lui Harman. Își trase iute gluga, privind către Ada, care îl imită.

– Ar trebui să coborâm din chestia asta, înainte să decidă să ne ducă altundeva, rosti încet Hannah.

Coborâră repede, toți. Vântul îi dezechilibra, se slăbea, îi îmbrâncea iarăși. Particule de gheață și zăpadă răpăiau pe glugi și hainele pe care le purtau peste termopiderme.

– Ce facem? șopti Ada.

Parcă răspunzându-i, două șiruri paralele de balize infraroșii se aprinseră, conturând o potecă lată de trei metri de la sonie, cale de o sută de metri spre... neant.

Porniră împreună pe ea, susținându-se în fața rafalelor de vânt. Dacă luminile balizelor n-ar fi luminat atât de intens în lentilele pentru vedere nocturnă, oamenii ar fi întors spatele vântului și s-ar fi rătăcit în câteva secunde... până ar fi căzut de pe muchia aisbergului care se găsea undeva în dreapta lor.

Poteca se termina într-o deschidere în suprafața aisbergului. În gheață fuseseră cioplite trepte, care dispăreau către altă strălucire roșie, aflată mult în adânc.

– Mergem? întrebă Hannah.

– Avem de ales? făcu Daeman.

Treptele erau alunecoase sub încălțămintea lor de stradă, dar pe peretele din dreapta fusese prinsă un soi de funie de alpinism, fixată cu pitoane de metal și belciuge, și cei patru se ținură strâns de ea în timpul coborârii. Harman numărase patruzeci de trepte, când

scara se sfârși într-un perete de gheață. Ba nu, treptele continuau să coboare în dreapta lor – cincizeci de trepte de data aceasta – , apoi scara cotea la stânga și cobora cale de încă cincizeci de trepte, toată fiind iluminată de torțe reci, cu infraroșii, montate în gheață.

La baza scării, în aisberg pătrundea un coridor iluminat acum și de torțe verzi și albastre, nu numai roșii. La răstimpuri, ajungeau la ramificații, însă o variantă era întotdeauna întunecată, iar cealaltă luminată. La un moment dat suiră pe un coridor care urca lent; altădată coborâră treizeci de metri. Coturile, ramificațiile și opțiunile deveniseră prea labirintice pentru a fi ținute minte.

– Cineva ne așteaptă, șopti Hannah.

– Sper din toată inima, spuse Ada.

Ieșiră într-o sală largă, care avea probabil lățimea maximă de treizeci de metri, cu plafonul de gheață la zece metri deasupra; alte intrări presărau pereții și erau conectate prin scări de gheață, cu podeaua înclinată sub gradiente diferite. Încălzitoare sclipeau oranj pe piedestale, iar pe pereți, podele și tavane existau o mulțime de surse de lumină. Pe una dintre platformele scunde se întindeau blănuri ce păreau să fi fost de animale, perne și o măsuță joasă pe care erau recipiente cu mâncare, carafe și cupe cu băutură. Cei patru se strânseră în jurul mesei, totuși îi priviră nesigur conținutul.

– E-n regulă, răsună înapoia lor glasul unei femei. Nu sunt otrăvite.

Ieșise printr-o ușă aflată mai sus în gheață, iar acum cobora spre ei pe o scară în zigzag. Harman avu vreme să-i remarce părul – sur-alb, o alegere aproape nemaiîntâlnită, decât poate la câțiva excentrici – și chipul: plin de riduri, așa cum spusese Daeman. Femeia aceasta era *bătrână* într-un fel în care nici unul dintre ei – cu excepția lui Daeman, la ultima Burning Man – nu-l mai văzuse vreodată, iar efectul îl tulbură până și pe Harman, la cei nouăzeci și nouă de ani ai săi.

Cu excepția vârstei evidente, femeia era îndeajuns de atrăgătoare. Pășea energic și purta o tunică-jachetă albastră comună, pantaloni de catifea reiată și cizme solide, unica trăsătură de excentricitate fiind mantia de lână roșie de pe umeri. Croiala acesteia era complicată, astfel că nu cădea nici o clipă în pliuri simple. Când păși pe platformă, la un metru de ei, Harman îi observă obiectul de metal întunecat din mâna dreaptă.

Ca și cum ea însăși l-ar fi sesizat pentru prima dată, îl ridică spre ei.

– Știți vreunul ce-i ăsta?

– Nu, răspunseră Daeman, Ada și Hannah într-un cor stins.

– Da, rosti Harman. Este un fel de armă din Epoca Pierdută.

Ceilalți trei îl priviră pe bărbat. În drama turinului văzuseră arme – spade, lănci, scuturi, arcuri și săgeți –, dar nimic care să aibă aspectul de mașinărie al acestui obiect negru și bont.

– Corect, încuviință femeia. Acesta se numește pistol și face un singur lucru – ucide.

Daeman înaintă un pas către bătrână.

– Vrei să ne ucizi? Ne-ai adus până aici ca să ne omori?

Ea surâse și așeză arma pe masă, lângă un platou cu portocale.

– Salut, Daeman, îi zise. Mă bucur să te revăd, deși nu sunt sigură că tu mă mai ții minte de la ultima noastră întâlnire. Erai într-o stare destul de avansată de ebrietate.

– Te țin minte, Savi, spuse Daeman pe un ton sec.

– Vă salut și pe voi toți, urmă bătrâna. Hannah, Ada, Harman... bine ați venit! Ai fost foarte insistent în urmărirea indiciilor, Harman.

Se așeză pe blănuri, schiță un gest și, pe rând, cei patru luară loc în jurul mesei scunde. Savi ridică o portocală, o oferi și începu s-o cojească cu o unghie ascuțită, când ceilalți o refuzară.

– Noi nu ne-am întâlnit, rosti Harman. De unde-mi știi numele... de unde ne știi numele la toți?

– Ai lăsat un siaj destul de serios în urma ta... care-i apelativul vostru onorific în prezent? Harman *Uhr*.

– Siaj?

– Te-ai îndepărtat mult de nodurile-fax, astfel că voynicșii au trebuit să te urmeze. Ai învățat să citești. Ai căutat puținele biblioteci încă rămase pe planetă... inclusiv cea a Adei *Uhr*.

Înclină din cap în direcția Adei și tânăra îi răspunse printr-un gest similar.

– De unde știi că m-au urmat voynicșii? întrebă Harman.

– Voynicșii îi monitorizează pe toți cei care se comportă neobișnuit, spuse Savi.

Împărți portocala în felii, puse câte două felii pe patru șervețele de olandă și le oferi în jurul mesei. De data aceasta, toți le acceptară.

– Și *eu* te monitorizez, încheie ea și se uită direct la Harman.

– De ce? Bărbatul privi feliile și lăsă șervetul pe masă. De ce mă spionezi? Și cum?

– Sunt două întrebări diferite, tânărul meu prieten.

Harman zâmbi auzindu-i cuvintele. Nimeni dintre cei care-l cunoșteau nu-i mai spusese „tânăr" de foarte mult timp.

– Atunci răspunde-mi la prima întrebare, zise el. De ce mă spionezi?

Savi termină a doua felie de portocală și-și linse degetele. Harman observă că Ada o studia pe bătrână cu fascinație, privindu-i degetele cutate și mâinile pătate de vârstă. Dacă Savi observase atenția pe care i-o acorda, o ignoră.

– Harman... pot să renunț la *Uhr?*

Nu așteptă un răspuns, ci continuă:

– Harman, în clipa de față ești singurul om de pe Pământ, dintr-o populație de peste trei sute de mii de suflete... singurul om, cu excepția *mea*... care poate citi o scriere. Sau care dorește s-o facă.

– Dar... începu Harman.

– Trei sute de mii de oameni? îl întrerupse Hannah. Suntem un milion. *Întotdeauna* am fost un milion.

Savi surâse şi clătină din cap.

– Draga mea, cine ţi-a spus că în prezent pe Pământ trăiesc un milion de oameni?

– Păi... nimeni... vreau să spun că toţi ştiu...

– Exact, încuviinţă Savi. Toţi ştiu. Dar nu există nici un mecanism care să numere populaţia.

– Totuşi, când cineva suie la inele... continuă Hannah, trădându-şi confuzia.

– Se îngăduie naşterea altui copil, încheie Savi. Da. Aşa am observat în ultimul aproximativ un mileniu. Însă nu sunteţi o populaţie de un milion, ci mult mai puţini.

– De ce ne-ar minţi post-ii? întrebă Daeman.

Savi arcui o sprânceană.

– Post-ii? Ah, da... post-ii. Ai vorbit recent cu un post-om, Daeman *Uhr?*

Daeman consideră probabil întrebarea retorică; nu-i răspunse.

– Eu am vorbit cu post-oameni, spuse Savi încet.

Cuvintele ei îi amuţiră pe ceilalţi. Aşteptară în tăcere. O asemenea idee era – cel puţin pentru Harman şi Ada – realmente ameţitoare.

– Dar s-a petrecut cu mult timp în urmă, continuă bătrâna, vorbind atât de încet, încât ceilalţi se aplecară spre ea ca s-o audă. Cu mult, *mult* timp în urmă. Înainte de faxarea finală.

Ochii ei, care cu o secundă mai devreme fuseseră pătrunzător de albastru-cenușii, păreau acum înnourați, distrași.

– Eu, rosti Harman, am auzit legenda despre tine – Evreica Rătăcitoare, ultima din Epoca Pierdută –, dar nu-nțeleg. Cum poți trăi dincolo de al Cincilea Douăzeci?

Ada clipi înaintea vulgarității bărbatului, însă Savi nu păru afectată.

– În primul rând, dragii mei, această durată a vieții de o sută de ani este o adăugare relativ recentă pentru omenire. A fost introdusă de post-oameni doar după faxarea finală. Numai după ce ei au stricat totul – viitorul nostru, viitorul Pământului – în acea dezastruoasă faxare finală. La câteva secole după ce ultimii mei nouă mii o sută treisprezece tovarăși post-rubicon au fost faxați în fluxul neutrino – pentru a nu mai reveni niciodată, *deși post-ii le promiseseră că vor fi aduși înapoi* –, numai după acel... genocid... grozavii voștri post-oameni au reconstruit populația-nucleu a strămoșilor voștri și au venit cu această idee de o sută de ani și o populație teoretică de un milion de oameni...

Savi se opri și trase aer adânc în piept. Neîndoios, era surescitată. Inspiră din nou și gesticulă spre carafele de pe masă:

– Dacă doriți, am ceai. Sau un vin foarte tare. Eu voi bea niște vin.

Trecu la fapte, turnând cu o mână care-i tremura ușor. Le indică apoi cupele. Daeman scutură din cap.

Hannah și Ada preferară ceai. Harman acceptă o cupă de vin roșu.

– Harman, reîncepu bătrâna mult mai stăpână acum pe sine, ai pus două întrebări înainte ca eu să mă fi abătut de la răspunsul meu. În primul rând, de ce mi-ai atras atenția? În al doilea rând, cum am supraviețuit atâta vreme? Răspunsul la prima ta întrebare este că mă interesează lucrurile care-i interesează și îi alarmează pe voynicși, iar în ultimele decenii ei au fost interesați și alarmați de comportamentul tău...

– Dar de ce le-aș fi atras atenția voynicșilor sau de ce ar fi ei interesați de mine... începu Harman.

Savi ridică un deget.

– La a doua ta întrebare pot spune doar că am rămas în viață în ultimele secole pentru că am dormit în majoritatea timpului și m-am ascuns atunci când eram trează. Când mă deplasez, o fac fie cu sonie-urile – azi v-ați bucurat de călătoria cu unul –, fie mergând pe jos între pavilioanele nodurilor-fax.

– Nu-nțeleg, rosti Ada. Cum poți merge pe jos între nodurile-fax?

Savi se ridică în picioare. Ceilalți o imitară.

– Înțeleg că a fost o zi foarte plină pentru voi, tinerii mei prieteni, însă vă așteaptă multe, dacă alegeți să mă urmați. Dacă nu, sonie-ul vă va readuce la cel mai apropiat pavilion de nod-fax... în ceea ce cred că a fost Africa. Alegerea vă aparține.

Îl privi pe Daeman:

– Fiecare dintre voi trebuie să alegeți.

Hannah își termină ceaiul și puse cupa pe masă.

– Și ce ne vei arăta, dacă te vom urma, Savi *Uhr?*

– Multe lucruri, copila mea. Dar în primul rând, vă voi arăta cum să zburați și să vizitați locuri de care n-ați auzit niciodată... locuri la care n-ați visat niciodată.

Cei patru se priviră între ei. Harman și Ada încuviințară unul spre celălalt, convenind că o vor urma pe bătrână. Hannah spuse:

– Da, vin și eu.

Pentru un moment, Daeman păru să examineze opțiunile în tăcere. După aceea, rosti:

– O să vin. Dar înainte de a merge, vreau totuși niște vin din acela tare.

Savi îi umplu cupa.

14

ORBITA MARȚIANĂ INFERIOARĂ

Mahnmut își reinițializă sistemele și evaluă rapid avariile. Nu pățise nimic care să-i aducă în stare de incapacitate componentele organice sau pe cele cibernetice. Explozia cauzase depresurizarea celor trei rezervoare frontale de balast, dar douăsprezece rezervoare rămăseseră intacte. Își privi ceasurile interne; își pierduse cunoștința pentru mai puțin de treizeci de secunde înainte de reinițializare și continua să fie conectat virtual la submersibil pe lățimile de bandă obișnuite. *Doamna Brună* raporta rostogoliri violente, câteva străpungeri minore ale blindajului, supraîncărcări ale sistemului de monitorizare, temperaturi ale carcasei peste punctul de fierbere și o duzină de alte plângeri, însă nimic care să necesite atenția imediată a moravecului. El reinițializă conexiunile video, dar nu putu să vadă decât interiorul roșu de strălucitor

al calei navei spațiale, ușile ei deschise și – prin ușile acelea – câmpuri stelare ce se roteau.

Orphu?

Nu primi nici un răspuns, nici pe banda comună, nici pe vreunul dintre canalele de fascicul îngust sau maser. Nici măcar paraziți.

Ecluza pneumatică era tot deschisă. Mahnmut înhață o raniță personală cu jet de reacție și colaci de cablu de microfilament rezistent la rupere și se trase afară prin ușile ecluzei, luptându-se cu forțele vectoriale ale rostogolirilor, înhățând mânere pe care le cunoștea din deceniile de lucru în adâncurile marine. Ajuns pe carcasa submersibilului, verifică dacă ușile calei erau complet deschise, estimă spațiul de care avea nevoie, apoi înhață la întâmplare niște mașinării pliate cu atenție de Koros și le smulse afară din submersibilul lui, afară din nava care se dezintegra, trimițându-le departe printre picături de metal topit din blindajul navei și prin plasmă strălucitoare. Mahnmut nu știa dacă renunța la armele de distrugere în masă pe care Koros intenționase să le aducă pe suprafața marțiană – *în nava mea!* gândi cu aceeași furie ultragiată pe care o simțise mai devreme – sau dacă erau echipamente de care ar fi avut nevoie pentru a supraviețui în cazul în care ajungea vreodată pe Marte. În clipa aceea, nu-i păsa. Avea nevoie de spațiu.

După ce legă cablul de console de pe carcasa *Doamnei Brune*, Mahnmut se lansă în spațiu, având grijă să nu se lovească de ușile pe jumătate distruse ale calei.

Ajuns în siguranță la o sută de metri de nava care se rostogolea, se întoarse pentru a vedea pentru prima dată avaria.

Era mai rău decât crezuse. Așa cum descrisese Orphu, întreaga provă a navei dispăruse – cabina de comandă și totul la zece metri depărtare de pupă din locul unde fusese ea. Retezată, ca și cum nici n-ar fi existat. Doar un nor de plasmă strălucitor, care se disipa în jurul provei, arăta unde fuseseră Koros III și Ri Po.

Restul fuzelajului navei se fisurase și se fragmentase. Mahnmut putea doar să ghicească rezultatele catas-trofice dacă motoarele de fuziune, rezervoarele cu hidrogen, căușul Matloff/Fennelly și alte dispozitive de propulsie n-ar fi fost abandonate cu mult înaintea acestui atac. Exploziile secundare i-ar fi vaporizat cu certitudine pe Orphu și pe el.

Orphu? Mahnmut folosea acum și radioul, nu numai fasciculul îngust, dar antenele reflectorizante de pe carcasă fuseseră transformate în zgură și nu mai puteau sluji ca relee maser. Nu primi nici un răspuns.

Străduindu-se să evite șrapnelele zburătoare, picăturile de metal sclipitor și partea cea mai rea a norului de plasmă care se dilata, totuși, menținând în același timp cablul netensionat pentru ca rostogolirile să nu-l șfichiuiască în jurul navei muribunde, moravecul utiliză jeturile de reacție pentru a sui și a trece peste carcasa navei. Rotirile deveniseră atât de sălbatice – stele, Marte, stele, Marte –, încât trebui să

închidă ochii și să folosească fluxul radar al raniței pentru a înainta pe fuzelaj.

Orphu era tot în batiul său. Pentru un moment, Mahnmut fu fericit – semnătura radar arăta că prietenul său era intact și la locul său –, însă după aceea își activă ochii și văzu carnajul.

Explozia care retezase prova pârjolise și fracturase carcasa superioară a navei până la Orphu și – așa cum raportase ionianul – îi fisurase și îi carbonizase carapacea masivă pe o treime din lungime. Manipulatorii anteriori ai lui Orphu dispăruseră. Antenele frontale de comunicații lipseau. Ochii nu mai erau. Fisuri străbăteau ultimii trei metri ai învelișului său superior.

– Orphu! strigă Mahnmut pe fascicul îngust direct.

Nimic.

Utilizând fiecare mega al capacităților sale de calcul, moravecul evaluă vectorii implicați și se lansă către carcasa superioară, declanșând toate cele zece jeturi în microrafale pentru a-și ajusta traiectoria periculoasă, până ajunse la un metru de carcasă. Luă unealta-k de descarcerare de la centura raniței și trase un piton în carcasă, după care își încolăci cablul în jurul acestuia, asigurându-se că nu se va încâlci. Într-un minut trebuia să se elibereze.

Trăgând cablul perfect întins și balansându-se ca firul unui pendul, Mahnmut descrise un arc spre pupa, către batiul lui Orphu – deși „crater ars" părea o descriere mai bună a indentației din carcasă.

Agățându-se de carapacea lui Orphu și mișcându-se rapid pe el cu picioruşele lui scurte, Mahnmut lipi un cablaj autoadeziv pe corpul prietenului său, imediat la pupă de locul unde-i fuseseră ochii.

– Orphu?

– Mahnmut?

Glasul lui Orphu se auzea pârâit, dar puternic. În cea mai mare parte, era surprins.

– Unde eşti? Cum mă contactezi? Toate comunicaţiile mele au căzut.

Moravecul simţi genul de bucurie pe care numai puţine dintre personajele lui Shakespeare o atinseseră vreodată.

– Sunt în contact cu tine prin cablaj direct. O să te scot de-aici.

– Asta-i o idioţenie! bubui vocea ionianului. Sunt inutil. Nu...

– Taci, explică Mahnmut. Am un cablu. Trebuie să te leg. Unde...

– La doi metri pupa de mănunchiul meu senzorial este o consolă pentru legături, spuse Orphu.

– Nu, nu mai este.

Mahnmut detesta ideea de a trage un piton în corpul ionianului, dar avea s-o facă dacă era nevoie.

– Păi... începu Orphu, şi se opri pentru câteva teribile secunde de tăcere, înţelegând în mod clar dimensiunile propriilor sale leziuni. Atunci la pupa. Cel mai departe de explozie. Imediat deasupra grupului de jeturi.

Mahnmut nu-i spuse prietenului său că-și pierduse și jeturile exterioare. Se propulsă spre pupa, găsi consola pentru legături și legă cablul de microfilament cu un nod rezistent. Dacă exista măcar un lucru pe care moravecul să-l aibă în comun cu marinarii umani care-l precedaseră timp de milenii pe mările Pământului, atunci acesta era știința realizării unui nod bun.

– Ține-te bine, spuse Mahnmut prin cablaj. O să te trag. Nu te teme dacă pierdem contactul. Acum acționează o mulțime de forțe vectoriale.

– I-o nebunie! strigă Orphu, cu glasul încă scârțâit pe cablaj. În *Doamna Brună* nu-i loc și nu te pot ajuta cu nimic dacă m-aduci acolo. Nu mi-a rămas nimic cu care să mă prind.

– Liniște, zise Mahnmut cu glas calm.

Apoi adăugă:

– Prietene.

Moravecul declanșă toate jeturile de reacție ale raniței, eliberând simultan și cablul cu care se ancorase de piton.

Jeturile îl ridicară pe Orphu și-l scoaseră din batiul de pe carcasă. Mișcarea de rostogolire a navei făcu restul, propulsându-i pe ambii moraveci la o sută de metri depărtare de navă.

Cu calculele de delta-v încețoșându-i câmpul vizual, cu Marte și stelele continuând să-și schimbe locurile la fiecare două secunde, Mahnmut lăsă cablul să se întindă până la capăt, după care declanșă jeturile – consumând energie cu o rată înspăimântătoare –, astfel

încât egală vitezele de rostogolire și bobină apoi pe cablul lung spre *Doamna Brună*.

Masa lui Orphu era considerabilă, iar inerția ei era sporită de rostogoliri, însă cablul era indestructibil, la fel ca voința lui Mahnmut în clipa aceea. Bobină mereu, apropiindu-se tot mai mult de cala deschisă a submersibilului care aștepta.

Vehiculul spațial începu să se dezintegreze din cauza tensiunilor; bucăți din pupă se rupseră și zburară pe lângă Mahnmut, care se ținea strâns de carapacea lui Orphu, iar două tone de metal trecură la mai puțin de cinci metri de capul micului moravec. Mahnmut continua să bobineze.

Era zadarnic. Nava se dezagrega în jurul *Doamnei Brune*, cu exploziile sfâșiind tot mai des carcasa, pe măsură ce incintele interioare presurizate cedau. Mahnmut n-avea să ajungă la submersibil, înainte ca acesta să fie distrus.

– Bine, mormăi Mahnmut. Trebuie ca muntele să vină la Mahomed.

– Ce? strigă Orphu, părând alarmat pentru prima dată.

Mahnmut uitase de cablajul care rămăsese operativ.

– Nimic. Țin-te bine!

– Cum m-aș putea ține, prietene? Nu mai am nici manipulatoare, nici mâini. Tu să te ții de *mine*.

– Exact, spuse Mahnmut și activă toate jeturile pe care le avea, consumând atât de rapid energia raniței, încât trebui să treacă pe rezerva de urgență.

Avu succes. *Doamna Brună* apăru din cala întunecată a navei, doar cu câteva secunde înainte ca pântecele vehiculului spațial să înceapă să se fragmenteze.

Moravecul continuă să mențină jeturile în acțiune și văzu picături de metal topit împroșcate pe sărmana carapace avariată a lui Orphu.

– Iartă-mă, murmură Mahnmut, folosindu-și ultimele crâmpeie de combustibil pentru a remorca submersibilul care se rostogolea prin spațiu cât mai departe de nava muribundă.

– Pentru ce? întrebă Orphu.

– Nu contează, gâfâi Mahnmut. O să-ți zic mai târziu.

Îl trase, îl împinse, îl smuci și, în general, îl manipulă în stilul moravec pe uriașul ionian în cala de încărcătură utilă aproape goală. În întunericul de acolo era mai bine – alternanța rapidă stele/planetă/stele/planetă nu-i mai crea vertij lui Mahnmut. Își înghesui prietenul în principala nișă de încărcătură utilă și activă clemele ajustabile.

Orphu se afla acum în siguranță. Era foarte probabil ca toți trei – *Doamna Brună* și cei doi moraveci – să fie sortiți pieirii, dar cel puțin aveau să-și sfârșească existența împreună. Mahnmut atașă racordurile de comunicații ale submersibilului la portul cablajului.

– Deocamdată n-ai probleme, icni el, simțind că părțile organice ale corpului i se apropiau de suprasarcină. O să întrerup momentan comunicarea mea prin cablaj.

– Ce... începu Orphu, însă Mahnmut reteză linia portabilă și se trase, încet, mână după mână, spre ecluza pneumatică a calei de încărcătură utilă.

Ciclul acesteia mai funcționa. Cu ultimele puteri, moravecul traversă coridorul interior vidat către nișa ambientală, trecu prin trapă, dar nu presuriză incinta, ci o conectă la racordul sistemului de susținere biotică. Oxigenul se revărsă înăuntru. Comunicațiile pârâiră static. Sistemele navei anunțară avarii, totuși, nimic care să afecteze funcționalitatea.

– Mai ești acolo? întrebă Mahnmut.

– Unde te afli?

– În cabina mea de comandă.

– Care-i statutul?

– Nava s-a dezintegrat în urma rotirii. Submersibilul este mai mult sau mai puțin intact, inclusiv învelișul stealth și jeturile prova și pupa, dar nu știu cum să le controlez.

– Să le controlezi?

Apoi Orphu înțelese:

– Vrei să încerci să intri în atmosfera marțiană?

– Ce altă opțiune avem?

Urmă o secundă sau două de tăcere absolută, în timp ce Orphu căzu pe gânduri. În cele din urmă, spuse:

– Sunt de acord. Crezi că poți zbura cu submersibilul tău prin atmosferă?

– Nici vorbă de așa ceva, răspunse aproape vesel Mahnmut. O să-ți descarc software-ul de comandă pe care l-a pus Koros și-o să las pe tine să ne pilotezi.

Prin cablaj se auzi sunetul acela ca un huruit strănutat, deși lui Mahnmut îi venea extrem de greu să creadă că prietenul lui râdea tocmai în acest moment.

– Cred că *glumești*! Sunt orb – nu doar că nu mai am ochi și videocamere, ci întreaga mea rețea optică este arsă. Sunt o ruină. În esență, sunt un fragment de creier într-un coș de gunoi spart. Haide, spune-mi că glumești!

Mahnmut descărcă programarea pe care memoriile submersibilului o aveau despre jeturile externe suplimentare, despre parașute – tot melanjul acela criptic. Activă videocamerele de pe carcasa submersibilului, dar trebui să-și ferească privirea. Rostogolirile erau la fel de teribile și-i produceau același vertij ca înainte. Marte acoperea acum câmpul vizual – calotă polară, mare albastră, calotă polară, mare albastră, un pic de spațiu negru calotă polară – și vederea sa îl amețea pe Mahnmut.

– Gata, rosti el, după ce se sfârși descărcarea. Eu voi fi ochii tăi. Îți voi da toate datele navigaționale pe care submersibilul le poate obține din software-ul reactiv. Tu ne stabilizezi și ne cobori.

De data aceasta, râsetul huruit fu inconfundabil.

– Sigur, de ce nu, zise Orphu. Ce dracu', căderea în sine ne va ucide!

Inelele de jeturi de pe *Doamna Brună* începură să declanșeze la comanda sa.

15

CÂMPIILE ILIONULUI

Diomede, literalmente propulsat în bătălie de către Atena, îmbrăcată de luptă, învăluită într-un nor și conducând caii, se năpustește să-l atace pe Ares.

N-am mai văzut niciodată așa ceva. Mai întâi, Afrodita a fost rănită de argivul amplificat, fiul lui Tideus, pentru ca zeul războiului însuși să fie chemat acum la duel de Diomede. *Aristeia* cu un zeu. Incredibil!

În stilul său obișnuit, Ares le promisese lui Zeus și Atenei chiar în dimineața aceasta că-i va ajuta pe greci, iar acum, stârnit de zeflemelele lui Apollo și de propria fire trădătoare, a început să-i atace pe argivi fără milă. Cu câteva minute în urmă, zeul războiului l-a ucis pe Perifas – fiul lui Ochesius, cel mai bun luptător din contingentul etolian al grecilor – și tocmai se pregătește să-l despoaie, când ridică ochii și zărește carul condus de Atena care năvălește spre el.

Zeița este ascunsă de o mantie camuflatoare de întuneric. Ares înțelege probabil că un zeu sau o zeiță conduce carul, dar nu pierde timpul pentru a încerca să vadă prin norul camuflator; este prea doritor să-l omoare pe Diomede.

Zeul atacă primul, azvârlindu-și lancea cu precizia pe care numai o divinitate o poate stăpâni. Sulița zboară sus și peste marginea carului, drept către inima lui Diomede, însă Atena se întinde din norul ei întunecat și o lovește, îndepărtând-o. Pentru o clipă, Ares nu poate decât să se holbeze neîncrezător la lancea lui făurită de zei care zboară în gol și-și implântă vârful de aliaj de tungsten în solul stâncos.

Pe măsură ce carul zăngăne, apropiindu-se, este rândul lui Diomede; el se întinde mult în afară și-și repede propria lance de bronz amplificată energetic. Învelișul partajat de câmp Planck al Pallas Atenei permite armei doar să pătrundă mai întâi prin câmpul de forță al zeului războiului, apoi prin centura sa de luptă, împodobită, iar apoi în măruntaiele divine ale lui Ares.

Atunci când sosește, răcnetul de durere al lui Ares face ca urletul anterior al Afroditei, care zguduise lumea, să pară un simplu murmur. Îmi amintesc că Homer l-a descris ca „mai cumplit decât ar striga nouă sau zece mii de bărbați luptători, când setea de harță-i aprinde". Se dovedește că a fost o afirmație cu totul modestă. Pentru a doua oară în ziua aceasta sângeroasă, ambele armate încremenesc în sumbra lor

activitate de măcelărire, pur și simplu de spaimă muritoare față de zgomotul divin. Până și nobilul Hector, preocupat acum de nimic mai nobil decât să-și hăcuiască drum prin argivi pentru a-l omorî pe Odiseu care se retrage, își oprește asaltul și întoarce capul către peticul de pământ însângerat unde a fost rănit Ares.

Diomede sare din carul său condus de Atena pentru a-l termina pe Ares, dar zeul războiului, încă zvârcolindu-se în dureri divine, se metamorfozează, crește, se schimbă, pierde forma umană. Pe neașteptate, văzduhul din jurul lui Diomede și celorlalți greci și troieni care se luptau peste leșul uitat al lui Perifas este umplut de țărână, resturi, bucăți de țesătură și piele, când Ares își abandonează forma de zeu-om și devine... altceva. Acolo unde, cu un minut în urmă stătuse înaltul zeu Ares, se ridică în prezent un ciclon răsucitor de energie plasmatică neagră, a cărei electricitate statică se descarcă în trăsnete aleatorii ce-i lovesc pe argivi și troieni deopotrivă.

Diomede își oprește atacul și se ghemuiește, cu setea de sânge tocită temporar de furia ciclonului.

După aceea Ares dispare, se TC cu măruntaiele menținute în interior numai de propriile mâini însângerate de ichor, iar câmpul de bătălie rămâne aproape la fel de încremenit, de parcă zeii ar fi oprit iarăși timpul. Totuși, nu... păsările continuă să zboare, colbul continuă să se așeze, aerul continuă să se miște. Absența mișcării de acum este venerație copleșitoare; nici mai mult, nici mai puțin.

– Ai mai văzut vreodată așa ceva, Hockenberry?

Glasul lui Nightenhelser mă face să tresar violent. Uitasem că și el era acolo.

– Nu, îi răspund.

Rămânem tăcuți, încă un moment, până ce bătălia muritorilor reîncepe, până ce forma acoperită de mantie a Atenei dispare din carul năvalnic al lui Diomede, iar atunci mă îndepărtez de celălalt scoliast.

– Mă metamorfozez, să văd cum reacționează familia regală de pe zidurile Ilionului, îi spun lui Nightenhelser înainte de a-i dispărea din vedere.

Mă metamorfozez, este adevărat, dar a fost doar un vicleșug pentru a-mi acoperi adevărata dispariție. Ascuns de praful și de confuzia din rândurile troienilor, ridic peste cap Coiful Morții și, activând medalionul, mă TC după rănitul Ares, urmându-i siajul cuantic prin spațiul contorsionat spre Olimp.

Ies din defazarea cuantică nu pe pajiștile ierboase ale Olimpului, nici în Sala Mare a zeilor, ci într-un spațiu vast, care aduce mai degrabă cu incinta de control dintr-o clinică medicală de la sfârșitul secolului al douăzecilea, decât cu orice altă structură sau spațiu interior pe care le-am văzut pe Olimp. În spațiul cu aspect steril se văd grupuri de zei și alte creaturi și vreme de o jumătate de minut după decalarea fazică îmi țin răsuflarea – din nou –, cu inima bubuind, așteptând să văd dacă zeii aceștia și favoriții lor sunt capabili să-mi detecteze prezența.

În mod evident, nu sunt în stare de așa ceva.

Ares se găsește pe un fel de masă de consult medical; trei entități sau constructe umanoide, dar nu tocmai umane, plutesc în jurul lui și-l îngrijesc. Creaturile pot fi roboți – deși sunt mai subțiri și au aspect mai organic și mai *extraterestru* decât orice roboți care au fost vreodată visați în epoca mea – și văd că una dintre ele a instalat o perfuzie, în timp ce alta trece o rază ultravioletă strălucitoare peste pântecele sfârtecat al lui Ares.

Zeul războiului continuă să-și apese măruntaiele înăuntru cu mâini însângerate. Ares pare suferind, speriat și mânios. Pare, cu alte cuvinte, uman.

În lungul peretelui alb, cuve uriașe se ridică la peste șase metri înălțime, pline cu fluid violet care bolborosește, cordoane ombilicale, filamente și... zei: forme umane înalte, bronzate, perfecte, în diverse etape a ceea ce poate fi ori reconstruire, ori descompunere. Văd cavități deschise pentru organe, oase albe, carne roșie cu striațiuni, străfulgerări oribile de țeste curate. Nu recunosc celelalte forme de zei, dar la două cuve depărtare plutește Afrodita, goală, cu ochii închiși, părul despletit, cu corpul perfect, cu excepția încheieturii și mâinii ei perfecte aproape retezate de brațul ei perfect. Un norișor clocotitor de viermi verzi îi spiralează în jurul ligamentelor, tendoanelor și oaselor, fie devorând, fie suturând, fie ambele. Îmi feresc privirea.

Zeus intră în încăperea lungă și străbate spațiul dintre monitoarele medicale fără cadrane, pe lângă

roboți înveliți în piele sintetică, printre zei care-și pleacă frunțile și se retrag puțin pentru a-l cinsti. Pentru o clipă, capul mărețului zeu se rotește în direcția mea, ochii pătrunzători de sub sprâncenele sure mă privesc direct și știu c-am fost descoperit.

Aștept tunetul lui și trăsnetul fulgerător. Nu se întâmplă însă nimic. Zeus se întoarce – oare a zâmbit? – și se oprește în fața lui Ares, care continuă să stea pe masa de examinare, între mașinării ce plutesc și creaturi robotice cu piele care-l îngrijesc.

Zeus stă înaintea zeului rănit cu brațele încrucișate, toga drapată, capul plecat; chipul pare a-i fi numai barbă sură ferchezuită și sprâncene sure neferchezuite, pieptul dezvelit radiază lumină arămie și forță, expresia îi este feroce – aș spune că aduce mai mult cu un iritat director de școală, decât cu un tată îngrijorat.

Ares vorbește primul:

– Părinte Zeus, nu te mânii când vezi asemenea violență omenească, asemenea acte sângeroase? Noi suntem zeii veșnici, nemuritori, dar *la naiba!*, suferim răni și insulte – mulțumită divinelor noastre certuri și înfruntări de voințe – de fiecare dată când le arătăm puțină blândețe acestor muritori împuțiți. Și nu-i îndeajuns de rău că trebuie să ne luptăm cu nemernicii ăștia de muritori nano-înnebuniți, ci, de asemenea, trebuie să ne luptăm *cu tine*, stăpâne Zeus.

Trage aer în piept, face o grimasă de durere și așteaptă. Zeus nu spune nimic, ci rămâne încruntat, ca și cum i-ar cântări cuvintele.

– Şi *Atena*, icneşte zeul rănit. Ai lăsat-o pe fata asta să meargă prea departe, o, fiu al lui Cronos! De când i-ai dat viaţă din propriul tău cap – copilei acesteia a *haosului* şi distrugerii –, i-ai îngăduit întotdeauna să facă după cum doreşte şi nu te-ai împotrivit nicicând voinţei ei nesăbuite. Iar acum l-a preschimbat pe muritorul Diomede într-o armă a ei, l-a îmboldit să se dezlănţuie împotriva noastră, a zeilor!

Ares este incitat şi furios. Stropi de salivă îi zboară de pe buze. Pot încă vedea colacii cenuşii-albaştri ai intestinelor scăldaţi în ceva ce pare a fi sânge auriu.

– Mai întâi l-a îndemnat pe... pe... *muritorul* acela să se repeadă asupra Afroditei, rănind-o la mână şi vărsându-i sângele divin. Asistenţii Vraciului mi-au spus că va sta-n cuvă o zi întreagă pentru a se reface. Apoi l-a aţâţat pe Diomede să mă atace pe mine – *pe mine, zeul războiului!* –, iar corpul lui nano-amplificat a fost îndeajuns de rapid ca să mă ţină pe mine însumi în cuve timp de zile sau săptămâni ori poate chiar să am nevoie de resurecţie, dacă n-aş fi fost încă mai iute. Dacă mi-ar fi luat inima pe vârful suliţei, m-aş zvârcoli şi acum printre leşurile de acolo, simţind şi mai multe chinuri, încercând să continui lupta, dar doborât de simplul bronz al muritorilor, secătuit ca un spectru fără suflare din vechile noastre zile pe Pământ şi...

– *AJUNGE!!* urlă Zeus şi nu numai că opreşte diatriba lui Ares, ci-i încremeneşte locului pe toţi zeii şi roboţii. Nu mai vreau s-aud bolboroselile tale plângăcioase, Ares, mincinos cu două feţe, băşinică

ipocrită, umbră jalnică de om, că de zeu nici nu poate fi vorba!

Ares clipește, auzindu-l, deschide gura, însă – cu înțelepciune, gândesc eu – alege să nu-l întrerupă.

– Stau să te-ascult cum scâncești și te miorlăi pentru o zgaibă! pufnește Zeus desfăcându-și brațele puternice și întinzând o mână gigantică de parcă s-ar pregăti să-l spulbere pe zeul războiului printr-o poruncă. Pe tine... pe tine te urăsc cel mai mult dintre toți viermii aleși să devină zei când a sosit timpul Schimbării noastre, pe tine, fățarnic mizerabil! Pe tine, laș în adâncul inimii, dar iubitor de moarte, de bătălii crunte și de secera sângeroasă a războiului. Ai moștenit răutatea mamei tale, Ares, *și* pornirea ei spre gâlceavă... mărturisesc că abia o pot struni pe Hera, mai ales atunci când decide pentru un proiect drag inimii ei, așa cum este măcelărirea aheilor până la ultimul.

Ares se încovoiază, ca și când vorbele lui Zeus l-ar îndurera, totuși suspectez că adevărata cauză a durerii este de fapt creatura-robot sferică ce plutește lângă el și-i suturează abdomenul cu ceva ce pare a fi o mașină de cusut portabilă de putere industrială.

Zeus ignoră serviciile medicilor și se plimbă înainte și înapoi, apropiindu-se la doi metri de mine, înainte de a se răsuci și a reveni pentru ca să se oprească în fața lui Ares, care stă chircit, cu o grimasă întipărită pe față.

– Sper că îndemnurile maică-tii, poveștele Herei, te-au făcut să suferi într-atât, *O, Zeu Al Războiului*...

(Îi aud limpede sarcasmul din voce.) Îmi vine să te las să mori...

Ares ridică ochii, cu adevărat şocat şi îngrozit.

Zeus izbucneşte în râs la expresia zeului războiului.

– Nu ştiai că noi putem să murim? Să murim dincolo de posibilitatea de reconstrucţie din cuve sau de resurecţia recombinată? Putem, fiule, putem.

Ares coboară ochii, derutat. Maşinăria aproape că a terminat să îndese înapoi măruntaiele divine şi să prindă în copci muşchii şi carnea.

– Vraciule! bubuie Zeus şi ceva înalt şi foarte non-uman apare dinapoia cuvelor bolborositoare.

Creatura este mai degrabă miriapod decât maşină, cu multiple braţe, fiecare cu multiple articulaţii şi ochi roşii, ca de insectă, aflaţi la înălţimea de patru metri şi jumătate pe corpul său segmentat. Curele, dispozitive şi fragmente organice stranii atârnă din harnaşamente prinse în jurul corpului uriaş şi insectoid al Vraciului.

– Eşti totuşi vlăstarul meu, se adresează Zeus lui Ares, care are chipul schimonosit de durere.

Glasul Stăpânului Tunetului se îmblânzeşte:

– Eşti fiul meu, tot aşa cum eu sunt fiul lui Cronos. Mama ta te-a născut din sămânţa mea.

Zeul războiului ridică braţul însângerat, parcă dorind să prindă antebraţul lui Zeus, dar acesta îi ignoră gestul.

– Ascultă însă ce-ţi spun, Ares. Dacă ai fi fost zămislit de alt zeu şi ai fi ajuns un asemenea dezamăgitor

mâncător de căcat, îți spun cu toată sinceritatea că de mult te-aș fi aruncat în adâncul hrubei întunecoase de dedesubt, acolo unde Titanii se zvârcolesc și-acum.

Zeus îi face semn Vraciului să se apropie, apoi se întoarce și iese cu pas mare din sală.

Mă retrag puțin – așa cum fac toți ceilalți zei din jur –, când Vraciul gigantic îl ridică pe Ares cu cinci dintre brațele sale, îl poartă până la cuva goală, îi atașează diverse fibre, tentacule și cordoane ombilicale, după care îl coboară în lichidul violet și bolborositor. De îndată ce fața îi ajunge sub nivelul suprafeței, Ares închide ochii și viermi verzi năvălesc prin orificii de sticlă și încep să lucreze asupra abdomenului distrus al zeului războiului.

Decid că este timpul să plec.

Grație acestui dispozitiv medalion, învăț tehnica teleportării cuantice. Îți imaginezi cât mai clar locul unde vrei să mergi și dispozitivul te TC exact acolo. Îmi imaginez cât mai clar campusul universității mele din statul Indiana, în ultimii ani ai secolului al douăzecilea. Dispozitivul nu face nimic. Oftez o dată și-mi imaginez dormitorul scoliast de la poalele Olimpului.

Instantaneu medalionul mă decalează fazic până acolo. Mă materializez – deși nu sunt vizibil, din cauza Cușmei lui Hades – imediat lângă treptele roșii din fața ușilor verzi ale barăcilor noastre de piatră roșie.

A fost o zi a dracului de lungă și nu doresc altceva decât să-mi scot toate echipamentele, să mă trântesc

în pat și să dorm. Nightenhelser poate să-i raporteze și singur Muzei.

Ca și cum gândul meu ar fi chemat-o, o văd pe Muză materializându-se la doar doi metri de mine și deschizând ușa barăcilor. Sunt uimit. Până acum, Muza n-a mai venit niciodată la barăci; întotdeauna noi suim la ea cu elevatorul de cristal.

Aflat în siguranța tehnologiei-Hades care mă ascunde, o urmez în sala comună.

– Hockenberry! strigă ea cu puternicul glas de zeiță.

Un scoliast tânăr pe nume Blix, un exeget homeric din secolul al douăzeci și doilea, căruia i-a fost alocat schimbul de noapte în Ilion, apare de la etaj, frecându-se la ochi și părând stupefiat.

– Unde-i Hockenberry? întreabă Muza mea.

Blix clatină din cap, cu maxilarul inferior atârnând deschis. Obișnuiește să doarmă în șort și un maiou pătat.

– Hockenberry! repetă nerăbdător Muza. Nightenhelser zice c-a plecat în Ilion, dar nu-i acolo. Nu mi-a raportat. Ai văzut să fi venit aici vreun scoliast din schimbul de zi?

– Nu, Zeiță, răspunde sărmanul Blix, plecând capul într-un soi de semn de supunere.

– Du-te-napoi în pat, rostește Muza dezgustată.

Iese din barăci, privește în jos, la țărmul unde oamenii verzi târăsc capetele de piatră din carieră, după care se TC cu un șuier ușor al aerului ce năvălește în locul pe care-l ocupase ea.

I-aș putea lua urma prin spațiul decalărilor fazice, însă... de ce aș face-o? Neîndoielnic, ea dorește înapoi coiful și medalionul. Deoarece Afrodita este în cuvă, pentru ea sunt o armă fără stăpân – pun prinsoare că, în afară de Afrodita, numai Muza știe că am fost echipat cu gadgeturile acestea de spion.

Și poate că nici chiar Muza nu știe cum plănuiește Afrodita să mă folosească...

S-o spionez pe Atena și apoi s-o ucid.

De ce? Chiar dacă vorbele aspre ale lui Zeus către fiul său, Ares, sunt adevărate – că zeii pot muri Moartea Adevărată –, este posibil ca un biet muritor să-i omoare? Până acum, Diomede s-a străduit din răsputeri să ucidă doi zei.

Și a izbutit să scoată din luptă doi zei, care actualmente plutesc în cuve, cu viermi verzi ce-i vindecă.

Scutur din cap. Brusc, mă simt foarte obosit și foarte confuz. Strădania mea de a-i înfrunta pe zei, pe care am început-o cu douăzeci și patru de ore în urmă, aproape că s-a încheiat. Până la ora aceasta, mâine, Afrodita mă va termina.

Unde să mă duc?

Nu mă pot ascunde de zei foarte mult timp și, dacă devine evident că asta-i ceea ce fac, Afrodita îmi va purta intestinele ca jartiere încă și mai devreme. De îndată ce Zeița Iubirii va reintra în acțiune mâine, ea mă va vedea... și mă va găsi.

Pot să mă TC înapoi pe câmpul de bătălie de sub zidurile Ilionului și să îngădui să fiu găsit de Muză. Ar

putea fi șansa mea cea mai bună. Chiar dacă-mi va lua echipamentul, probabil că-mi va îngădui să trăiesc până ce Afrodita iese din cuvă. Ce am de pierdut?

O zi. Afrodita va sta o zi în cuvă și nici unul dintre ceilalți zei nu mă poate vedea sau găsi până la revenirea ei. *O zi.*

Practic, mai am doar o zi de trăit.

Cu gândul acesta, decid finalmente unde să merg.

16

MAREA POLARĂ DE SUD

Cei patru călători deciseră în cele din urmă să mănânce.

Savi dispăru pentru câteva minute în unul dintre tunelurile ei iluminate și reveni cu feluri calde – pui, orez încălzit, ardei umpluți cu curry și fâșii de carne de miel la grătar. Cei patru ciuguliseră câte ceva în Ulanbat cu numai două ore în urmă, dar acum mâncară cu entuziasm real.

– Dacă sunteți obosiți, spuse bătrâna, puteți dormi aici peste noapte, înainte de a pleca. Unele încăperi din apropiere au paturi confortabile.

Toți anunțară că nu se simțeau obosiți – era abia spre sfârșitul după-amiezii, potrivit orei din Craterul Paris. Daeman privi în jur, înghiți bucata de miel pe care o mesteca și spuse:

– De ce locuiești într-un...

Se întoarse către Harman:

– Cum i-ai spus?

– Aisberg, zise Harman.

Daeman încuviință, mestecă și reveni la Savi.

– De ce locuiești într-un aisberg?

Femeia surâse.

– Căminul acesta al meu poate fi rezultatul... să zicem... al nostalgiei unei bătrâne.

Când văzu că Harman o urmărea cu atenție, adăugă:

– Mă găseam într-un fel de vacanță, într-un aisberg foarte asemănător cu acesta, când faxarea finală a avut loc fără mine, acum paisprezece vieți ce vă sunt acordate vouă.

– Crezusem că în decursul faxării finale au fost toți stocați, zise Ada.

Își șterse degetele pe un șervet minunat din pânză de in arămie.

– Toate milioanele de oameni de stil-vechi.

Savi scutură din cap.

– N-au fost milioane, draga mea. Când post-ii au derulat faxarea finală, eram doar cu puțin mai mult de nouă mii. Din câte pot spune, nici unul dintre oamenii aceia – mulți dintre ei, prieteni ai mei – n-a fost reconstituit după Hiat. Noi toți, supraviețuitorii pandemiei, eram evrei, știi, din cauza rezistenței noastre la virusul rubicon.

– Ce sunt evreii? întrebă Hannah. Sau ce *au fost* evreii?

– În principal, răspunse Savi, un construct rasial teoretic. Un grup genetic semi-distinct, format în urma izolării culturale și religioase pe o durată de câteva mii de ani.

Tăcu și-i privi pe cei patru oaspeți. Doar expresia lui Harman sugera că ar fi avut cea mai măruntă idee despre ce vorbea.

– De fapt, nu contează, adăugă ea încet. Însă acela este motivul pentru care ai auzit referiri la mine sub numele „Evreica Rătăcitoare", Harman. Am devenit un mit. O legendă. Expresia „Evreica Rătăcitoare" a supraviețuit chiar și după ce înțelesul său se pierduse.

Zâmbi din nou, dar fără umor vizibil.

– Cum ai ratat faxarea finală? întrebă Harman. De ce te-au abandonat post-oamenii?

– Nu știu. Vreme de secole mi-am pus eu însămi întrebarea asta. Poate că au făcut-o ca eu să pot sluji drept... martor.

– Martor? repetă Ada. La ce?

– Draga mea, atât după, cât și înainte de faxarea finală, au existat multe schimbări stranii în ceruri și pe Pământ. Poate că post-ii au considerat că cineva – fie chiar și un singur om de stil-vechi – ar trebui să fie martor la toate schimbările acelea.

– Multe schimbări? se încruntă Hannah. Realmente, nu-nțeleg.

– Nu, draga mea, e firesc să nu-nțelegi, nu-i așa? Tu și părinții tăi, și părinții părinților părinților tăi ați cunoscut o lume care nu părea să se modifice deloc, cu

excepția unor indivizi... și atunci numai în ritmul constant de un secol de persoană. Nu, schimbările despre care vorbesc n-au fost deloc vizibile, să fii sigură. Însă acesta nu-i Pământul pe care l-au cunoscut cândva oamenii de stil-vechi originali sau primii post-oameni.

– Și care-i diferența? întrebă Daeman, pe un ton care le arăta tuturor cât de puțin l-ar fi putut interesa răspunsul.

Savi își întoarse spre el ochii albastru-cenușii limpezi.

– În primul rând – un aspect mărunt, desigur, mărunt mai ales prin comparație cu toate celelalte, însă important pentru mine –, nu mai există alți evrei.

Le arătă zonele de toalete private și le sugeră să-și scoată termopidermele pentru călătorie.

– Nu vom avea nevoie de ele? întrebă Daeman.

– Va fi frig până ajungem la sonie, răspunse Savi, dar o putem face. Iar după aceea nu veți mai avea nevoie de ele.

Ada își scosese termopiderma și revenise în încăperea principală, așezându-se pe sofa, privind pereții de gheață și gândindu-se la toate câte se întâmplaseră până atunci, când Savi își făcu apariția din altă odaie laterală. Bătrâna purta pantaloni mai groși ca înainte, cizme mai robuste și mai înalte, o mantie căptușită și o șapcă înfundată adânc pe cap, cu părul strâns la spate într-o coadă de cal sură. Avea o raniță kaki-decolorat care părea grea. Ada nu văzuse niciodată o

femeie care să se îmbrace în felul acela și fu fascinată de stilul bătrânei. Își dădu seama că era fascinată de Savi în general.

Se părea că și Harman era de asemenea fascinat, însă de arma încă vizibilă la centura lui Savi.

– Încă te gândești la posibilitatea de a-l împușca pe unul dintre noi? o întrebă.

– Nu, zise Savi. Cel puțin, nu în clipa de față. Există însă alte chestii care trebuie împușcate din timp în timp.

Suișul și ieșirea din adânc, ca și drumul pe suprafață până la sonie fură *într-adevăr* friguroase – vântul continua să urle și zăpada să șfichiuiască –, dar vehiculul era cald sub cupola câmpului de forță. Savi sui pe locul din față, pe care-l ocupase Harman anterior, iar Ada se instală în locul ei din dreapta, observând că, atunci când bătrâna trecuse palma peste capota neagră de sub mâner, se ivise un panou holografic de comenzi.

– *Ăsta* de unde-a apărut? întrebă Harman din locul său, în stânga lui Savi.

O indentație continua să fie goală între Daeman și Hannah.

– N-ar fi fost o idee bună ca voi să încercați să pilotați sonie-ul la venirea încoace, spuse Savi.

Verifică dacă toți erau instalați și asigurați în pozițiile lor, apoi răsuci mânerul, mașinăria zumzăi profund și se ridicară două sute cincizeci de metri pe verticală deasupra gheții, efectuară un luping

complet – câmpul de forță îi menținu apăsați pe locurile lor, dar *simțiră* ca și cum n-ar fi existat nimic altceva decât aerul între ei și moartea teribilă prin prăbușirea spre gheața albastră și marea neagră aflate atât de jos dedesubt –, apoi vehiculul redresă, vira la stânga și sui abrupt către stele.

După ce mașinăria își stabilizase cursul spre nord-vest, cu viteză mare și la altitudine, Harman întrebă:

– Ne-ar putea duce acolo?

Gesticulă cu mâna stângă, apăsând cu degetele în câmpul de forță elastic de deasupra.

– Unde? făcu Savi, concentrată asupra displayurilor holografice din fața ei.

Ridică ochii:

– La inelul-p?

Harman se întorsese aproape complet pe spate și privea în sus către inelul polar, care se deplasa de la nord la sud pe cer – la altitudinea aceea, zecile de mii de componente individuale ardeau surprinzător de luminos în aerul rarefiat.

– Da, aprobă el.

Savi clătină din cap.

– Ăsta-i un sonie, nu un vehicul spațial. Inelul-p este foarte sus. De ce ai dori să mergi acolo?

Harman îi ignoră întrebarea.

– Știi unde am putea găsi un vehicul spațial?

Bătrâna surâse din nou. Privind-o cu atenție, Ada îi sesiza varietatea expresiilor – zâmbetele cu căldură

reală, cele lipsite de căldură și cele de felul acesta, care sugerau răceală sau ironie în mod activ.

– Poate, spuse ea pe un ton care avertiza împotriva altor întrebări.

– Chiar ai întâlnit post-oameni? întrebă Hannah.

– Da, spuse Savi, ridicând ușor glasul pentru ca să se facă auzită peste zumzetul sonie-ului ce gonea spre nord. Chiar am întâlnit câțiva.

– Cum erau? continuă Hannah cu voce oarecum melancolică.

– În primul rând, răspunse Savi, toți erau femei.

Harman clipi iute din ochi.

– Chiar așa?

– Da. Mulți dintre noi au suspectat că doar câțiva post-oameni au coborât vreodată pe Pământ și că utilizau diverse forme. Toți erau femei. Poate că n-au existat post-oameni bărbați. Poate că ei n-au mai păstrat sexele după ce și-au controlat propria evoluție. Cine știe?

– Aveau nume? întrebă Daeman.

Savi încuviință încet.

– Cea pe care am cunoscut-o cel mai bine... mă rog, cea pe care am văzut-o cel mai des... se numea Moira.

– Și cum erau? continuă Hannah cu întrebările. Ce personalități aveau? Cum arătau?

– Preferau să plutească, în loc să meargă, răspunse Savi criptic. Le plăcea să organizeze petreceri pentru noi, cei de stil-vechi. Aveau tendința de-a vorbi în ghicitori delfice.

Pentru un minut tăcură și se auzi numai vântul care șuiera peste carcasa de policarbon și cupola câmpului de forță. În cele din urmă, Ada vorbi:

– Coborau des din inelele lor?

Savi clătină iarăși din cap.

– Nu prea des. Iar spre sfârșit, în ultimii ani dinaintea faxării finale, foarte rar. Se zvonea însă că ar fi avut niște instalații în Bazinul Mediteranean.

– Bazinul Mediteranean? repetă Harman.

Savi surâse și Adei i se păru că era unul dintre zâmbetele ei amuzate.

– Cu sute de ani înaintea faxării finale, post-ii au secat o mare întinsă din sudul Europei – au zăgăzuit-o între stânca Gibraltar și extremitatea Africii de Nord – și au interzis-o accesului celor de stil-vechi. O mare parte din ea a fost transformată în terenuri agricole – așa ne-au spus post-ii –, dar eu m-am furișat totuși acolo, până am fost descoperită și evacuată, și am descoperit că existau... ei bine, orașe ar putea fi descrierea cea mai bună, dacă ceva semiconductor poate fi numit oraș.

– Semiconductor? făcu Hannah.

– Nu contează, copilă.

Harman revenise cu fața în jos, rezemat în coate.

– N-am auzit niciodată de acest Bazin Mediteranean, zise el. Sau de Gibraltar. Sau de... cum ai spus? Africa de Nord.

– Știu că ai descoperit câteva hărți, Harman, și că ai învățat cum să le citești... într-un fel, spuse Savi.

Însă acelea erau hărți lacunare. Și vechi. Puținele cărți pe care post-oamenii le-au îngăduit să dăinuie în epoca asta post-alfabetizată sunt vagi... inofensive.

Harman se încruntă iarăși. Zburară către nord în tăcere.

Sonie-ul îi purtă din noaptea polară în lumina după-amiezii, departe de oceanul întunecat și peste sol la o înălțime pe care ei nu puteau decât s-o aproximeze și cu o viteză la care nu puteau decât să viseze. Inelul-p dispăru treptat pe măsură ce bolta se înalbăstri și inelul-e deveni vizibil către nord.

Traversară ținuturi ascunse de nori albi înalți, apoi zăriră piscuri uriașe, acoperite de zăpadă și văi glaciare hăt dedesubt. Savi coborî sonie-ul la est de vârfurile acelea și zburară la peste șapte sute de metri deasupra pădurii tropicale și a savanelor verzi, continuând să gonească atât de rapid, încât alte piscuri apăreau ca puncte deasupra orizontului și creșteau după aceea, transformându-se în munți, în numai două-trei minute.

– Asta-i America de Sud? întrebă Harman.

– A fost cândva, răspunse Savi.

– Ce-nseamnă asta?

– Înseamnă că continentele s-au schimbat destul de mult de când au fost desenate hărțile pe care le-ai văzut tu. În plus, de atunci au mai avut și alte nume. Hărțile pe care le-ai văzut arătau că acest continent era legat de cel numit America de Nord?

– Da.

– Nu mai sunt legate.

Ea atinse simbolurile holografice, răsuci mânerul și sonie-ul coborî mai mult. Ada se ridică pe coate, atingând câmpul de forță cu părul, și privi în jur. Silențios, cu excepția șuierului curentului de aer peste cupolă, sonie-ul zbura imediat deasupra vârfurilor copacilor – pe sub ei, fulgerau cicade, ferigi gigantice, arbori străvechi fără frunze. Spre vest, se ridicau poale de dealuri, în lungul piscurilor înalte. Mai departe către est, câmpii vălurite erau presărate cu alți arbori primitivi. Animale mari înaintau greoi, aidoma unor bolovani mobili pe lângă râuri și lacuri. Alte animale pășteau; aveau boturi neverosimile și erau acoperite cu dungi albe, maro, arămii, roșii. Ada nu putu să identifice pe nici unul.

Pe neașteptate, o turmă din animalele acelea rumegătoare goni la o sută de metri pe sub sonie, panicate, fugind pentru a-și salva viețile. După ele țopăiau șase creaturi asemănătoare unor păsări – masive, înalte de minimum doi metri și jumătate, aprecie Ada, cu penaj ce fâlfâia sălbatic îndărătul celor mai mari pliscuri și mai hidoase capete pe care le văzuse femeia vreodată. Rumegătoarele alergau iute – cincizeci sau șaizeci de kilometri pe oră, bănui Ada în secundele înainte ca sonie-ul să le depășească și să le piardă din vedere –, dar păsările erau și mai rapide, atingând poate chiar o sută de kilometri pe oră, de patru ori mai repede ca

orice droşcă sau cariolă în care Ada sau ceilalţi trei călătoriseră vreodată.

– Ce... începu Hannah.

– Păsările Terorii, spuse Savi. *Phorusrhacos*. După rubicon, ARN-iştii au avut parte de câteva secole nebune, în care s-au jucat cu aşa ceva. Cumva, se potriveşte, fiindcă adevăratele Păsări ale Terorii au rătăcit pe câmpiile şi dealurile astea cu două milioane de ani în urmă, totuşi, genul ăsta de rahat recombinat – cum sunt şi dinozaurii voştri, mai la nord – dă peste cap ecologia. Post-ii au promis că vor curăţa totul în timpului Hiatului faxării finale, dar n-au făcut-o.

– Ce este un ARN-ist? întrebă Ada.

Animalele – Păsările Terorii cu ciocuri roşii, însă şi prada lor – dispăruseră în urmă. Spre vest, se zăreau acum turme mai întinse, alcătuite din animale mai mari, pe urmele cărora se furişau creaturi ce aduceau cu tigrii. Sonie-ul se înalţă în văzduh şi vină către poalele dealurilor.

Savi suspină, parcă obosită.

– Artişti ai ARN-ului. Liberi-profesionişti ai recombinaţiilor. Rebeli sociali şi farsori veseli cu secvenţatoare şi cuve ilegale de regenerare.

O privi pe Ada, apoi pe Harman, apoi se uită în spate, la Daeman şi Hannah.

– Nu contează, copii, adăugă ea.

Zburară alte cincisprezece minute peste păduri din care se înălţau aburi şi după aceea virară spre vest, într-un lanţ muntos. Norii se deplasau în jurul piscurilor

muntoase de dedesubt și printre acestea, iar zăpada șfichiuia în jurul sonie-ului, dar, cumva, câmpul de forță, ținea la depărtare elementele naturii.

Savi atinse o imagine strălucitoare; sonie-ul încetini, descrise un cerc, apoi porni către vest în direcția soarelui de la sfârșitul după-amiezii. Se aflau foarte sus.

– Oho! rosti Harman.

În fața lor, două piscuri ascuțite se ridicau de ambele părți ale unei șei înguste, acoperite de terase ierboase și ruine cu adevărat străvechi, ziduri de piatră fără acoperișuri. Un pod – tot din Epoca Pierdută, dar în mod vădit nu la fel de vechi ca ruinele de piatră – unea vârfurile ascuțite pe deasupra ruinelor. În afara podului acela suspendat nu exista nici o cale de acces – drumul se termina la ambele capete în pereți de stâncă –, iar fundațiile erau adânci în roca dintre ruinele de dedesubt.

Sonie-ul descria cercuri.

– Un pod suspendat... șopti Harman. Am citit despre ele.

Ada se pricepea la estimarea dimensiunilor și bănui că deschiderea principală a podului avea lungimea de un kilometru și jumătate, deși fundația drumului fusese distrusă în vreo douăzeci de locuri, arătând bare de ranforsare ruginite și hău. Bănuia că cele două turnuri – ambele vopsite de mult în oranj, însă presărate acum aproape peste tot de rugină – depășeau două sute de metri înălțime, ridicându-se peste munții din extremități. Turnurile erau verzi, acoperite de ceva ce

părea iederă din depărtare; când sonie-ul se apropie în cercurile sale, Ada văzu că „vegetația" era artificială – bule verzi, scări și globuri dintr-un material flexibil și sticlos, care se înfășurau în jurul turnurilor, se întindeau pe cablurile grele de suspendare, ba coborau chiar și pe cablurile de susținere, atârnând liber deasupra drumului distrus. Norii se deplasau dinspre vârfurile înalte și se amestecau cu ceața care suia din canioanele adânci de sub ruine, încolăcindu-se în jurul turnului sudic și ocultând drumul și cablurile ce atârnau acolo.

– Locul acesta are un nume? întrebă Ada.

– Golden Gate din Machu Picchu, spuse Savi și atinse comenzile ca să se apropie mai mult.

– Ce înseamnă asta? întrebă Daeman.

– Habar nu am, răspunse Savi.

Sonie-ul ocoli turnul nordic – portocaliu mat și roșu-ruginiu scabros în lumina solară puternică de aici, dincolo de nori – și pluti încet, prudent, spre vârful turnului, asolizând fără sunet.

Câmpul de forță dispăru. Savi aprobă în tăcere și toți coborâră, își întinseră brațele și-și scuturară picioarele și priviră în jur. Aerul era rece și foarte rarefiat.

Daeman se apropie de marginea ruginită a vârfului turnului și se aplecă pentru a privi în jos. Crescut cu Craterul Paris ca locuință de bază, nu se temea de înălțimi.

– În locul tău, m-aș feri să cad, rosti Savi. Aici nu există salvarea firmeriei. Dacă mori departe de nodurile-fax, rămâi mort.

Daeman se trase îndărăt, cât pe-aici să alunece în graba sa de a se îndepărta de margine.

– Ce tot spui?

– Exact ce-ai auzit, zise Savi, ridicându-și raniță pe umărul drept. Aici nu există fax sau firmerie. Până ne-ntoarcem, încearcă să rămâi în viață.

Ada se uită către cer, unde ambele inele erau vizibile prin văzduhul senin și rarefiat.

– Crezusem că post-oamenii ne pot faxa de oriunde, dacă... avem necazuri.

– La inele, rosti Savi cu glas sec. Acolo unde vă vindecă firmeria. Acolo unde suiți după al Cincilea Douăzeci, ca să vă alăturați post-oamenilor.

– Da, spuse Ada cu voce slabă.

Savi clătină din cap.

– Când vi se întâmplă ceva rău, nu post-ii vă faxează pentru a vă reconstrui. Acela nu-i decât un mit. Sau, ca să fiu mai puțin politicoasă – un rahat.

Harman deschise gura ca să vorbească, însă Daeman i-o luă înainte.

– Eu am fost acolo, zise el pe un ton furios. În firmerie. În inele.

– În firmerie, da, încuviință Savi. Dar n-ai fost vindecat de post-oameni. Dacă ei sunt acolo sus, nu le pasă câtuși de puțin de tine. Și nu cred că ei mai sunt acolo.

Cei patru stăteau pe vârful turnului ruginit, la o sută cincizeci de metri deasupra drumului ruinat, la două sute cincizeci de metri deasupra șeii ierboase și

a ruinelor de piatră. Vântul dinspre piscurile mai înalte îi zgâlțâia și le flutura părul.

– După ultimul nostru Douăzeci, suim acolo ca să ne alăturăm post-oamenilor... începu Hannah cu glas stins.

Savi râse și-i conduse către o globulă neregulată de sticlă, care se revărsa peste marginea vestică a turnului vechi.

Existau camere și anticamere, scări ce coborau, escalatoare încremenite și odăițe ce se desprindeau din încăperile principale. Adei i se păru ciudat că cerul, turnurile oranj, cablurile ce atârnau și imaginile întrezărite ale junglei și drumului de dedesubt nu căpătau o nuanță verzuie văzute prin material și că nici razele soarelui ce pătrundeau aici nu deveneau verzi – cumva, sticla verde îngăduia trecerea culorilor naturale.

Savi îi conduse în jos și cumva în spirală, trecând de la un modul verde la următorul, de pe o parte a turnului bifurcat la următoarea, prin tuburi subțiri care ar fi trebuit să se legene în curentul puternic de aer, totuși rămâneau fixe. Unele camere ieșeau cu zece-doisprezece metri în afara turnului și Ada nu avea nici un indiciu asupra felului în care globula verde era atașată de beton și oțel.

Unele încăperi erau goale. Altele conțineau... artefacte. Într-o cameră, schelete de animale se conturau pe linia munților. În altă sală, mai multe mașinării perfect identice se înșiruiau etalate pe tejghele și atârnau

de sârme. În alta, cuburi de plexiglas conţineau fetuşi a sute de creaturi; nici unul nu era uman, dar unii erau tulburător de apropiaţi de oameni. În altă odaie, holograme pale de câmpuri stelare şi câmpuri inelare se deplasau peste şi prin observatori.

– Ce-i locul ăsta? întrebă Harman.

– Un fel de muzeu, spuse Savi. Cred că exponatele cele mai importante lipsesc.

– Cine l-a creat? întrebă Hannah.

Savi strânse din umeri.

– N-aş crede că post-ii. Nu ştiu. Sunt totuşi destul de sigură că podul – sau originalul acestui pod, pentru că poate fi o copie – a existat cândva deasupra apei lângă un oraş din Epoca Pierdută pe fosta coastă de vest a continentului aflat la nord de noi. Ai auzit de aşa ceva, Harman?

– Nu.

– Poate că am visat eu, râse Savi cu regret. După atâtea secole de somn, memoria îmi joacă feste.

– Ai mai spus o dată că ai dormit multe secole, rosti Daeman pe un ton care Adei i se păru nepolitic-os. Despre ce vorbeşti?

Savi îi conduse pe o lungă scară spirală, ce cobora prin tubul de sticlă verde care se întindea între cablurile de suspendare, iar acum arătă cu mâna un şir de sicrie de cristal.

– O formă de criosomn. Atât doar că nu-i congelare... ceea ce-i prostesc, fiindcă asta a-nsemnat „crio" la origine. Unii dintre coconii aceia încă funcţionează,

însă încremenesc mișcarea moleculară. N-o fac prin intermediul frigului, ci printr-o microtehnologie alimentată energetic de la pod.

– De la pod? repetă Ada.

– Întregul ansamblu este un receptor de energie solară, explică Savi. Cel puțin, părțile verzi.

Ada se uită la sicriele de cristal prăfuite și încercă să-și imagineze cum ar fi fost să se culce în unul dintre ele și să aștepte... ce? Ani înainte de trezire? Decenii? Secole? Se înfioră.

Savi o privea și Ada se îmbujoră. Însă bătrâna se mulțumi să zâmbească. Unul dintre surâsurile ei sincer amuzate, aprecie Ada.

Suiau spre un cilindru lung de sticlă verde, care atârna de un cablu de susținere ruginit și cu aspect destrămat, mai gros decât înălțimea lui Harman. Ada se pomeni călcând grijuliu, încercând să-și ridice greutatea prin pură voință și temându-se ca nu cumva greutatea lor totală să prăbușească cilindrul, cablul și întregul pod. O zări din nou pe Savi urmărind-o cu privirea. De data aceasta, nu se mai înroși însă, ci se încruntă, obosită de examinarea bătrânei.

Toți patru se opriră pentru un minut, alarmați. Se părea că intraseră într-o sală de întruniri plină cu oameni – oameni care stăteau pe lângă pereți, bărbați și femei în veșminte ciudate, oameni așezați la mese și privind console de comenzi, oameni care nu se clintiră și nici nu-și întoarseră ochii în direcția nou-veniților.

– Nu sunt reali, spuse Daeman, apropiindu-se de un bărbat – îmbrăcat în costum albastru prăfuit, cu un fel de țesătură la gât – și atingându-i fața.

Cei cinci trecură de la o formă la următoarea, privind bărbații și femeile cu straie stranii, oameni cu părul aranjat în modele bizare și cu neobișnuite podoabe personale – tatuaje, bijuterii fantasmagorice, păr și piele vopsite.

– Am citit că, demult, servitorii aveau forma oamenilor... începu Harman.

– Nu, zise Savi. Aceștia nu sunt roboți. Doar manechine.

– Ce? făcu Daeman.

Savi explică termenul.

– Știi pe cine reprezintă ele? întrebă Hannah. Sau de ce se află aici?

– Nu, răspunse Savi și rămase locului pe când ceilalți explorară.

În capătul încăperii, aflat într-o nișă de sticlă, ca și cum ar fi fost exponatul cel mai de preț, un bărbat stătea pe un scaun de lemn împodobit și piele. Chiar și așezat, era evident că era mai scund decât oricare manechin masculin din sală și purta o tunică arămie ce semăna cu o rochie scurtă de bumbac sau lână grosolană, încinsă cu centură. În picioare avea sandale. Bărbatul cel scund ar fi putut să fie comic, dar trăsăturile sale – părul scurt, creț și înspicat cu fire sure, nasul acvilin și ochii cenușii aprigi ce priveau îndrăzneț de sub sprâncenele dese – erau atât de puternice,

încât Ada se pomeni apropiindu-se cu teamă. Antebrațele îi erau atât de musculoase și acoperite de cicatrice, degetele butucănoase strângeau nepăsător, totuși degajând forță, brațele de lemn ale scaunului, totul emana o asemenea impresie de putere comprimată într-un arc – de voință, nu numai de forță fizică –, încât Ada se opri la doi metri de el. În mod limpede, bărbatul era mai bătrân decât alegeau oamenii să arate în epoca aceasta – undeva între al Doilea Douăzeci al lui Daeman și bătrânețea lui Savi. Tunica îi era îndeajuns de decoltată pentru ca Ada să-i poată vedea părul sur de pe pieptul lat, arămiu.

Daeman păși iute înainte.

– Îl știu pe bărbatul ăsta, rosti el, arătând cu brațul. L-am mai văzut.

– În drama turin, zise Hannah.

– Da, da, încuviință Daeman și pocni din degete străduindu-se să-și reamintească. Îl cheamă...

– Odiseu, spuse bărbatul din scaun.

Se ridică și făcu un pas către Daeman care încremenise uluit.

– Odiseu, fiul lui Laertes.

17

MARTE

– Se stabilizează, îi transmise Mahnmut lui Orphu prin cablaj. Rata de rostogolire, aproximativ o rotație la șase secunde. Tangajul și ruliul se apropie de zero.

– O să-ncerc să reduc rostogolirea, spuse Orphu. Anunță-mă când ai calota polară în reticul.

– Bine, nu... se abate. La naiba! Ce jale...

Mahnmut încerca să alinieze zigzagul de pe fluxul video cu ceața alburie a calotei polare marțiene prin viscolul de sfărâmături rostogolitoare și plasma încă strălucitoare.

– Da, încuviință Orphu din cală. Sunt o jale.

– Nu mă refeream la tine.

– Știu. Sunt totuși o jale. Aș renunța la jumătate din biblioteca mea despre Proust, dacă mi-aș putea recăpăta măcar unul dintre cei șase ochi.

– O să te conectăm la un flux vizual, spuse Mahnmut. La naiba! Iar ne rostogolim.

– Las-o să se rostogolească până în clipa dinaintea pătrunderii în atmosferă, zise Orphu. Economisește combustibilul jeturilor. Și – nu – nu vom reuși să reparăm problema aceasta cu vederea. După ce m-ai conectat aici, am efectuat un control al avariilor și nu lipsesc doar ochii și videocamerele. Eu priveam către pro vă când nava a fost topită, iar fulgerul mi-a ars toate canalele până la nivelul organic. Nervii mei optici interni sunt scrum.

– Îmi pare rău, spuse Mahnmut. Îi venea să vomite și nu numai din cauza rostogolirilor.

După un minut, vorbi:

– Ni se diminuează considerabil toate consumabilele – apă, aer, combustibilul ranițelor cu jeturi. Ești sigur că vrei să rămânem în interiorul acestui câmp de sfărâmături?

– Este șansa noastră cea mai bună. Pe radar, apărem ca alt fragment din nava spațială distrusă.

– *Radar?* repetă Mahnmut. Ai văzut ce ne-a atacat? Un nenorocit de *car de luptă*. Crezi că un car de luptă are radar?

Orphu hurui un râset.

– Crezi că un *car de luptă* poate lansa o lance de energie precum cea care a vaporizat o treime din navă, inclusiv pe Koros și Ri Po? Și, da, Mahnmut, *am văzut* carul de luptă – a fost ultimul lucru pe care-l voi vedea vreodată. Dar nu cred nici măcar un moment

că ar fi fost realmente un car de luptă cu un mascul și o femelă umane uriașe care-l pilotau în vidul cosmic. Nu. Este prea de tot... prea de tot de departe!

Mahnmut nu avu ce să-i răspundă. Își dorea ca Orphu să fi redus complet rostogolirea – submersibilul își reluase și tangajul, și ruliul –, însă tot ce-i înconjura în câmpul de sfărâmături se rostogolea, astfel încât era logic ca și ei să se comporte la fel.

– Vrei să discutăm despre sonetele lui Shakespeare? întrebă Orphu de pe Io.

– Eh, căcat!

Moravecilor le plăceau vechile expresii colocviale omenești, iar cu cât erau mai scatologice, cu atât mai bine.

– Nici vorbă de căcat, prietene.

– Stai așa... stai așa! rosti Mahnmut. Sfărâmăturile încep să lucească. Și noi la fel. Crește ionizarea.

Era încântat că vocea îi rămânea calmă. În fața lor, bucăți mai mari din nava spațială distrusă străluceau roșu-închis. Prova *Doamnei Brune* începuse de asemenea să sclipească. Senzorii ei externi anunțau creșterea temperaturii carcasei. Pătrundeau în atmosfera marțiană.

– E timpul s-o punem pe picioare, rosti Orphu, primind datele retransmise în cala submersibilului și făcând tot ce putea cu descărcarea parțială a comenzilor lui Koros III, declanșând jeturile de direcționare ale submersibilului și realiniindu-i giroscoapele. Rostogolirea s-a oprit?

– Nu tocmai.

– Nu mai putem aştepta. O să răsucesc maldărul ăsta de fier vechi înainte să ardem.

– „Maldărul ăsta de fier vechi" se numeşte *Doamna Brună* şi ne-ar putea salva vieţile, replică rece Mahnmut.

– Aşa-i, aşa-i. Anunţă-mă când marcajul de dispersie de pe monitorul video pupa este centrat pe linia discului lui Marte, deasupra polului. Atunci voi începe diminuarea rostogolirii. Dumnezeule, ce-aş da să am măcar un ochi! Scuză-mă, a fost ultima dată când am spus asta.

Mahnmut privi monitorul. Din cauza norului tot mai mare de sfărâmături, singurele repere valide pe care le putuse lua pentru Orphu în ultimele treizeci de minute proveneau chiar de pe Marte. Până şi cei doi micuţi sateliţi naturali ai planetei erau invizibili. Jeturile duduiră sec şi submersibilul avariat pivotă lent, cu videocamera prova pierzând imaginea planetei şi arătând plasmă strălucitoare, metal topit alb-sclipitor şi un milion de fragmente scânteietoare care fuseseră cândva nava lor spaţială şi camarazii de călătorie.

Forma oranj-roşu-maro-verde a lui Marte umplu obiectivul videocamerei pupa, iar marcajul de dispersie pe care Orphu îi ceruse să-l monitorizeze pluti în sus, tot mai sus, traversând coasta împestriţată de nori, apoi marea albastră, apoi albul...

– Calota polară! anunţă Mahnmut. Am ajuns la linia discului.

– Perfect, rosti Orphu şi toate jeturile bubuiră. Pe videocamera pupa vezi polul?

– Nu.

– Vreo stea cunoscută?

– Nu. Doar ionizarea carcasei.

– Merge şi-aşa, spuse ionianul. Voi folosi inelul de jeturi pupa ca rachete de decelerare.

– Koros III urma să folosească grupul reactiv mare de la prova pentru a decelera în vederea intrării în atmosferă, apoi să-l abandoneze imediat, spuse Mahnmut.

Pupa strălucea acum roşu mai intens.

– Eu voi păstra jeturile alea grele şi după pătrunderea în atmosferă, zise Orphu.

– De ce?

– O să vezi.

– Nu-i posibil să explodeze când se supraîncălzesc în contact cu atmosfera?

– Ba da, mârâi ionianul.

– Suntem destul de avariaţi, urmă Mahnmut. Sunt şanse să ne dezintegrăm dacă alea iau foc pe carcasă şi se smulg?

– Bineînţeles că sunt şanse, spuse Orphu şi declanşă jeturile grele cu ioni.

Pentru treizeci de secunde Mahnmut fu apăsat în cuşeta super-g, apoi presiunea dispăru, odată cu zgomotele şi vibraţiile. Auzi bubuitul surd al ejectării în spaţiu a inelului pentru controlul orientării.

Un meteor licări pe lângă videocamera prova, deşi aceasta prezenta actualmente imagini din spatele lor, întrucât pătrundeau în atmosferă cu pupa înainte.

– Am intrat în mod clar în atmosferă, raportă Mahnmut observând că vocea nu-i era chiar la fel de calmă ca anterior. (Până atunci nu mai fusese niciodată într-o atmosferă planetară reală și ideea tuturor acelor molecule strâns apropiate îi sporea neliniștea, pe lângă greața permanentă.) Grupul de reactoare abandonat tocmai a devenit alb-incandescent și a izbucnit în flăcări. Văd că pupa începe să sclipească. La fel și grupul principal de jeturi de la prova, deși nu tot atât de rău. Majoritatea căldurii și a undelor de șoc par să fie în jurul pupei. Oho – cădem în urma unui câmp de sfărâmături, dar totul arde mult în fața noastră. Parcă am fi în toiul unei gigantice furtuni de meteori.

– E bine, zise Orphu. Ține-te tare!

Fostul vehicul spațial moravec lovi atmosfera marțiană densă aproape așa cum îi descrisese Mahnmut lui Orphu – ca o furtună de meteori întinsă pe zeci de metri, ale cărei fragmente mai mari cântăreau câteva tone. O sută de fulgere globulare arcuiră prin cerul marțian albastru-deschis și un huruit de bubuituri sonice zgudui liniștea din emisfera nordică. Meteorii traversară calota polară nordică aidoma unui stol de păsări de foc și continuară către sud, peste Oceanul Tethys, lăsând în urmă lungi siaje de vapori de plasmă. În mod straniu, fragmentele păreau mai degrabă că zboară, nu că sunt în cădere liberă.

Vreme de sute de milioane de ani, Marte se lăudase cu o atmosferă neglijabilă de opt milibari, în majoritate

bioxid de carbon, spre deosebire de presiunea de o mie paisprezece milibari la nivelul mării, a densei atmosfere terestre. În mai puțin de un secol, printr-un proces pe care nici unul dintre moraveci nu-l înțelegea, planeta fusese terraformată și adusă la opt sute patruzeci de milibari foarte respirabili.

Meteorii brăzdară emisfera nordică aproximativ în formațiune omogenă, lăsând în urmă boom-uri sonice. Unele bucăți mai mici – îndeajuns de mari pentru a supraviețui violentei intrări în atmosferă, dar îndeajuns de mici pentru a fi deviate de aerul dens – începură să cadă la opt sute de kilometri sud de pol. Dacă cineva ar fi privit din spațiul cosmic, s-ar fi părut că o zeitate trăgea o salvă de gloanțe uriașe – trasoare – în oceanul nordic de pe Marte.

Doamna Brună era unul dintre trasoarele acelea. Materialul stealth din jurul pupei și a două treimi din carcasă arse se alătură siajului de plasmă ce se întindea în urma submersibilului care gonea. Antenele și senzorii externi arseră. După aceea carcasa începu să se jupoaie, să se știrbească și să se defolieze.

– Ă-ă-ă... făcu Mahnmut de pe cușeta super-g, n-ar trebui să deschidem parașutele?

Cunoștea destule despre planul de amartizare al lui Koros ca să știe că parașutele de fibră de fulerenă trebuiau să se deplieze la cincisprezece mii de metri altitudine, pentru a-i coborî lin către suprafața oceanului. Ultima imagine a oceanului văzută de Mahnmut înainte ca instrumentele optice de la pupa să ardă îl

convinsese că se aflau mai jos de cincisprezece mii de metri și coborau *foarte* rapid.

– Nu încă, mormăi Orphu. (Ionianul nu avea cușetă super-g în cală și se părea că forțele cauzate de decelerare îl afectau.) Utilizează-ți radarul ca să vezi ce altitudine avem.

– Nu mai avem radar.

– Sonarul tău ar funcționa?

– O să-ncerc.

În mod uimitor, sonarul funcționă, arătând o suprafață solidă – mai precis, de apă lichidă – care venea spre ei la distanța de opt mii două sute de metri... opt mii de metri... șapte mii opt sute de metri...

Mahnmut îi comunică informația lui Orphu și adăugă:

– Acum deschidem parașutele?

– Restul sfărâmăturilor n-au parașute.

– Și?

– Chiar vrei să coborâm cu o parașută care să apară clar pe toți senzorii lor?

– *Ai cui* senzori? izbucni Mahnmut, dar înțelese ce voia Orphu să spună; totuși... Cinci mii de metri, rosti el. Viteza, trei mii două sute de kilometri pe oră. Chiar vrei să lovim apa la viteza asta?

– Nu tocmai, răspunse Orphu. Chiar dacă am supraviețui impactului, am fi îngropați sub sute de metri de mâl. N-ai spus chiar tu că acest ocean nordic are adâncimea de numai câteva sute de metri?

– Ba da.

– Acum îți voi roti nava, anunță Orphu.

– *Poftim?*

Apoi însă Mahnmut auzi declanșarea grupului de jeturi masive – nu porniseră toate, ci doar o parte –, iar giroscoapele zumzăiră, deși sunetul era mai degrabă un scrâșnet, decât un zumzet.

Doamna Brună începu o rostogolire dureroasă, pe lungime, aducându-și prova din spate. Curenții de aer și frecarea trăgeau de blindaj, smulgându-i ultimii senzori mediani și perforând o duzină de compartimente. Mahnmut decuplă alarmele ce urlau.

Cu prova orientată înainte, una dintre ultimele videocamere funcționale arătă împroșcări în ocean – dacă puteai numi „împroșcări" trâmbele de impact de aburi și plasmă, înalte de două mii de metri – și moravecul bănui că în câteva secunde va fi rândul lor. Îi descrise lui Orphu impacturile și spuse:

– Parașute? Te rog?

– Nu, zise ionianul și declanșă jeturile principale care ar fi trebuit să fi fost abandonate pe orbită.

Forțele de decelerare îl azvârliră pe Mahnmut spre înainte în centuri și-l făcură să regrete gelul de accelerare pe care-l folosiseră în manevra de propulsie a tubului de flux Io. Alte coloane de abur se înălțară în jurul submersibilului, ca niște coloane corintiene ce fulgeraseră pe lângă ei, iar oceanul acoperi ecranul vizualizator. Jeturile mugiră și pivotară, reducându-le viteza. Mahnmut văzu grupul-inel desprinzându-se și zburând în urma lor, în clipa în care acțiunea sa

încetă. Se găseau la numai o mie de metri deasupra oceanului și pentru ochii moraveculuI suprafața acestuia părea la fel de dură ca gheața de pe Europa.

– Para... începu Mahnmut, implorând acum și fără a-i fi deloc rușine.

Cele două parașute uriașe se depliară. Vederea lui Mahnmut deveni roșie, după aceea neagră.

Apoi izbiră Oceanul Tethys.

– Orphu? Orphu?

Mahnmut era în beznă și tăcere și se străduia să-și reactiveze fluxurile de date. Nișa ambientală era intactă și oxigenul continua să curgă. Uluitor. Ceasurile interne îl anunțau că din clipa impactului trecuseră trei minute. Viteza lor era zero.

– Orphu?

– Rraaghh, se auzi prin cablaj. De fiecare dată când încerc să ațipesc, mă trezești.

– Cum ești?

– *Unde* sunt ar putea fi întrebarea mai potrivită, hurui Orphu. Am fost smuls din nișă. Nu sunt nici măcar sigur dacă mă mai aflu în *Doamna Brună*. În caz afirmativ, atunci blindajul este perforat aici – mă găsesc în apă. Apă sărată. Ia stai, poate că pur și simplu m-am pișat pe mine.

– Continui să fii atașat la cablaj, spuse Mahnmut ignorându-i comentariul final. Probabil că ești tot în cală. Receptez date de la sonar. Suntem în mâlul de pe

fund, dar la numai câțiva metri sub el, la optzeci de metri de suprafață.

– Mă-ntreb din câte bucăți sunt format, reflectă ionianul.

– Rămâi pe loc, zise Mahnmut. O să mă decuplez de la cablaj și o să cobor să te scot. Nu te clinti.

Orphu râse în stilul său gros și huruit.

– Cum m-aș putea clinti, prietene? Toți manipulatorii și flagelii mei au dispărut în raiul moravec din cer. Sunt un crab fără cleşti. Și nu sunt prea sigur nici în privința platoșei mele. Mahnmut... stai așa!

– Ce-i?

Mahnmut se desfăcuse din centuri și înlătura cordoanele ombilicale și cablurile pentru control virtual.

– Dacă... cumva... ai putea ajunge la mine, presupunând că interiorul nu-i turtit și că trapele din carcasă nu sunt complet deformate sau sudate din cauza temperaturii de intrare... ce vei face cu mine?

– Să văd cât de bine ești, răspunse Mahnmut, deconectând cablurile de date optice.

Oricum, monitoarele erau complet întunecate.

– *Gândește*, vechiul meu prieten, zise Orphu. Mă târăști afară de aici – dacă nu mă dezintegrez în mâinile tale – și după aceea? Nu voi încăpea prin coridoarele de acces intern. Chiar dacă m-ai târî prin exteriorul submersibilului, nu am loc în nișa ta ambientală și-n nici un caz nu mă pot fixa de carcasă. Vei merge o mie de kilometri pe fundul oceanului, purtându-mă și pe mine?

Mahnmut șovăi.

– Eu încă funcționez, urmă ionianul. Sau, cel puțin, încă mai comunic. Ba chiar îmi sosește oxigen prin cordonul ombilical, la fel ca energia electrică. Probabil că sunt în cală, deși este inundată. De ce nu pui *Doamna Brună* în funcțiune, pentru a ne duce într-un loc mai confortabil înainte de a încerca să ne revedem?

Moravecul europan trecu pe aer extern și inspiră profund de câteva ori.

– Ai dreptate, spuse în cele din urmă. Să vedem cum stau lucrurile.

Doamna Brună murea.

Mahnmut lucrase în submersibilul acesta, prin diversele lui iterații și evoluții, vreme de peste un secol terestru și știa că era rezistent. Bine pregătit, putea rezista la presiuni de multe tone pe centimetru pătrat, pe lângă tensiunile interne de trei mii *g* ale accelerației din tubul de flux, totuși, soliditatea micuțului și rezistentului submersibil era egală cu cea a părții sale cele mai slabe, iar tensiunile energetice cauzate de atacul de pe orbita marțiană depășiseră toleranțele acelei părți slabe.

Carcasa submersibilului avea fisuri de stres și arsuri ireparabile. În prezent, erau îngropați cu prova în jos, cu majoritatea vehiculului în mai bine de trei metri de nămol și fund marin mai dur, cu doar câțiva metri de pupă în afara mâlului; carcasa și structura de

rezistență fuseseră deformate, ușile compartimentului calei erau deformate, închise și imposibil de accesat, iar zece dintre cele optsprezece rezervoare de balast fuseseră perforate. Pasajul interior dintre cabina de comandă a lui Mahnmut și cală era inundat și parțial colapsat. Pe exterior, două treimi din materialul stealth arsese și purtase cu el toți senzorii externi. Trei dintre cele patru matrice sonare nu mai funcționau, iar a patra putea să emită ping-uri doar spre înainte. Numai unul dintre cele patru jeturi primare de propulsie era operabil, iar generatoarele de impulsuri pentru manevrare fuseseră transformate în ruină.

Pe Mahnmut îl îngrijorau într-o măsură mai mare stricăciunile suferite de sistemele energetice ale navei: reactorul principal fusese avariat de valul energetic al atacului și opera cu opt procente din randament și celulele de stocare trecuseră pe energia de rezervă. Era suficient pentru a menține funcționarea unui minimum de susținere biotică, dar convertorul nutritiv fusese definitiv distrus și mai aveau apă potabilă doar pentru câteva zile.

În sfârșit, convertorul de oxigen fusese scos din funcție. Celulele de energie nu produceau aer. Cu mult înainte de a li se fi terminat apa sau hrana, Mahnmut și Orphu aveau să fi rămas fără oxigen. Mahnmut deținea rezerve interne de aer, însă numai pentru una-două zile-e fără reumplere. Tot ce putea spera era ca, deoarece Orphu lucra și luni la rând în vidul cosmic, să nu fie afectat de un fleac ca lipsa oxigenului.

Decise să-l întrebe pe ionian mai târziu despre aspectul acesta.

Alte rapoarte de avarii sosiră de la sistemele IA care supraviețuiseră. Dacă ar fi beneficiat de minimum o lună-e, într-un doc de gheață din Conamara Chaos, cu vreo douăzeci de moraveci de service, *Doamna Brună* putea fi salvată. În caz contrar, zilele ei – indiferent dacă erau măsurate în soli marțieni, zile pământene sau săptămâni europane – erau numărate.

Menținând legătura pe cablaj cu Orphu, care în majoritatea timpului păstra tăcerea – temându-se că prietenul său va înceta să mai existe, fără vreun avertisment –, Mahnmut oferi raportul cel mai pozitiv posibil și lansă o baliză periscop. Baliza fu ridicată din secțiunea pupei aflată deasupra liniei nămolului, care continua să fie funcționabilă.

Baliza în sine era mai mică decât mâna lui Mahnmut, totuși conținea o gamă vastă de senzori de imagini și date. Informațiile începură să curgă.

– Vești bune, spuse el.

– Consorțiul Cinci Sateliți a lansat o misiune de salvare, hurui Orphu.

– Nici chiar atât de bune.

În loc să descarce date non-vizuale, Mahnmut le rezumă, pentru a-și obliga prietenul să asculte și să vorbească:

– Baliza funcționează. Încă și mai bine, sateliții de comunicații și poziționare pe care Koros III și Ri Po

i-au lansat pe orbită își păstrează pozițiile. Mă întreb de ce nu i-au doborât... persoanele care ne-au atacat?

– Am fost atacați de un Dumnezeu din Vechiul Testament și de prietena lui, spuse Orphu. S-ar putea ca ei să nu catadicsească să bage în seamă sateliții de comunicații.

– Cred că aduceau mai degrabă cu zeitățile grecești decât cu cele din Vechiul Testament, zise Mahnmut. Vrei s-auzi datele pe care le recepționez?

– Sigur că da.

– Sistemul de poziționare mobil ne plasează în sudul regiunii Chryse Planitia din oceanul nordic, la numai trei sute patruzeci de kilometri de coasta lui Xanthe Terra. Suntem norocoși. Partea aceasta din Acidalia și Marea Chryse aduce cu un golf uriaș. Dacă traiectoria noastră ar fi fost cu două sute de kilometri mai spre vest, am fi căzut pe dealurile Tempe Terra. La aceeași distanță în est se află Arabia Terra. Câteva secunde suplimentare de zbor către sud peste platoul înalt Xanthe Terra...

– Și am fi devenit particule în atmosfera superioară, completă Orphu.

– Exact. Dacă însă putem scoate *Doamna Brună* de aici, putem naviga până în delta lui Valles Marineris, dacă va fi necesar.

– Tu și Koros ar fi trebuit să amartizați pe cealaltă emisferă, rosti Orphu. La nord de Olympus Mons. Misiunea voastră era de recunoaștere și de transportare a acestui dispozitiv din cală pe Olympus. Să nu-mi

spui că submersibilul este în formă suficient de bună pentru ca să ne ducă în jurul peninsulei Tempe Terra...

– Nu, recunoscu Mahnmut.

De fapt, ar fi fost un noroc cu totul extraordinar dacă *Doamna Brună* ar fi rezistat și ar fi funcționat îndeajuns de mult pentru a-i duce pe uscatul cel mai apropiat, dar nu intenționa să-i spună asta ionianului.

– Alte vești bune? întrebă Orphu.

– Păi, la suprafață este o zi frumoasă. Apă lichidă pe toată distanța pe care poate vedea baliza. Valuri moderate, sub un metru înălțime. Cer albastru. Temperaturi peste douăzeci și cinci de grade...

– Ei ne caută?

– Poftim? făcu Mahnmut.

– Cei care ne-au distrus ne caută?

– Da, răspunse Mahnmut. Radarul pasiv a arătat câteva dintre mașinile acelea zburătoare...

– Care de luptă.

– ...câteva dintre mașinile acelea zburătoare descriind șabloane tip grilă peste regiunea de două mii de kilometri pătrați în care au căzut sfărâmăturile.

– Ne caută pe noi.

– Nu s-au înregistrat căutări radar sau neutrino, urmă Mahnmut. Nu s-au înregistrat nici un fel de căutări pe spectrul energetic...

– Ne pot găsi? întrebă sec Orphu.

Mahnmut șovăi. Nu dorea să-și mintă prietenul.

– Posibil. În mod aproape cert, dacă utilizează tehnologie moravec, dar nu pare să fie cazul. Pur și

simplu... *se uită*. Poate că utilizează doar ochii și magnetometrele.

– Pe orbită, ne-au descoperit destul de ușor. Ne-au luat repede în colimator.

– Da.

În mod clar, carul de luptă sau ocupanții săi dispuseseră de un dispozitiv de detecție a țintelor care funcționa bine de la opt mii de kilometri depărtare.

– Ai retras baliza?

– Da, zise Mahnmut.

Urmară momente de tăcere, cu excepția scârțâiturilor din carcasa avariată, șuierului ventilației și bufnetelor pompelor ce se străduiau zadarnic să golească secțiunile inundate.

– Unele detalii sunt în favoarea noastră, rosti Mahnmut finalmente. Mai întâi, în regiunea aceasta există nu știu câte tone de sfărâmături metalice provenite de la navă, iar zona are o formă alungită. Primele impacturi n-au fost chiar așa departe de sudul calotei polare. În al doilea rând, am căzut cu prova înainte și singura secțiune a submersibilului rămasă deasupra liniei mâlului, pupa, mai prezintă fâșii zdrențuite de înveliș stealth. În al treilea rând, am redus într-atât toate sistemele, încât practic nu avem amprentă energetică. În al patrulea rând...

– Da?

Mahnmut se gândea la rezerva energetică, aflată pe ducă, la rezervele de aer și apă ce se micșorau rapid și la nesigurul sistem de propulsie.

– În al patrulea rând, ei tot nu cunosc motivul pentru care noi suntem aici.

Orphu hurui încetișor.

– Cred că nici noi nu-l știm, vechiul meu prieten.

După un minut de absență completă a oricăror comunicații, ionianul zise:

– Ei bine, ai dreptate. Dacă nu ne vor găsi în următoarele ore, s-ar putea să avem o șansă. Sau mai ai și alte vești proaste?

Mahnmut șovăi.

– Avem o mică problemă cu rezerva de aer, spuse el în cele din urmă.

– Cât de serioasă este problema asta?

– Nu producem deloc aer.

– Da, asta *este* o problemă. Cât mai ajunge rezerva?

– În jur de optzeci de ore. Mai exact, pentru amândoi. Dacă-i numai pentru mine, minimum de două ori mai mult.

Orphu hurui ușor prin intercom.

– Numai pentru tine? Intenționezi să-mi strangulezi tubul de aer, vechiul meu prieten? Părțile mele organice au și ele nevoie de aer.

Pentru o clipă, Mahnmut nu putu să rostească nimic.

– Crezusem... ești un moravec de vid cosmic... vreau să zic...

– Te-ai gândit că petrec multe luni în spațiu fără să m-ating de atmosfera lui Io, suspină Orphu. Îmi produc oxigenul necesar din celulele interne de

combustibil, pe care le alimentez cu fotovoltaicele de pe carapace.

Mahnmut simți că pulsul îi încetinește. Șansele lor de supraviețuire ar fi crescut simțitor dacă Orphu n-ar fi avut nevoie de aerul submersibilului.

– *Dar*, urmă încet ionianul, fotovoltaicele de pe carapacea mea au fost făcute scrum, iar celulele de combustibil n-au mai produs oxigen după atac. Supraviețuiesc pe baza rezervei navei tale. Îmi pare rău, Mahnmut.

– Nu-i nimic, vorbi Mahnmut repede și apăsat. Oricum intenționam să mențin alimentarea cu aer pentru amândoi. Nu-i o problemă. Am făcut calculele – la actuala rată de consum, dispunem cam de optzeci de ore. Și pot reduce rata. Cabina de comandă și nișa mea ambientală sunt pline de oxigen. Le voi goli, voi trimite oxigenul înapoi în rezervor și-l voi raționaliza. Optzeci de ore fără probleme, apoi vom ieși la suprafață pentru aer. Până atunci, căutarea lor ar trebui să ia sfârșit.

– Ești sigur că poți scoate *Doamna Brună* din nămol? întrebă Orphu.

– Absolut pozitiv, minți moravecul cu glas ferm.

– Eu propun să rămânem tăcuți și nemișcați aici timp de... să zicem... trei soli, trei zile marțiene, adică șaptezeci și trei de ore, pentru a vedea dacă a fost anulată căutarea carelor de luptă. Sau timp de douăsprezece ore după ultimul nostru contact radar cu ele. Care dintre aceste termene va fi mai scurt. Vom avea astfel

destulă vreme ca să ieșim din mâl și să ajungem la suprafață, rămânând totuși cu ceva energie și oxigen?

Mahnmut își privi peretele virtual de lumini roșii, de alarmă și nefuncționalitate.

– Șaptezeci și trei de ore ar trebui să fie suficient. Însă dacă ei pleacă mai devreme, ar trebui să ieșim la suprafață și să pornim către coastă. Cu reactorul la nivelul acesta, *Doamna* poate face cam douăzeci de noduri la suprafață, așa că oricum vom avea nevoie de o zi și jumătate să ajungem la uscat, mai ales dacă vom fi mofturoși în privința locului de acostare.

– Va trebui să evităm să fim mofturoși, zise Orphu. Bine, atunci se pare că singurul lucru care ar trebui să ne îngrijoreze pentru următoarele două zile este plictiseala. Să jucăm pocher? Ai adus cărțile virtuale?

– Da, spuse Mahnmut, înviorându-se.

– Sper că n-ai jefuit un moravec orb, nu? făcu Orphu.

Mahnmut se opri brusc din descărcarea mesei acoperite cu pluș verde.

– *Am glumit*, ce mama naibii! rosti Orphu. Nodurile mele vizuale s-au dus, dar mai am memorie și părți din creier. Haide să jucăm șah.

Trei soli însemna șaptezeci și trei virgulă opt ore, și Mahnmut nu dorea să stea atâta timp pe fundul oceanului. Reactorul își pierdea puterea mai rapid decât estimase – pompele consumau mai multă energie

decât planificase – și întregul sistem de susținere biotică cocheta cu avaria.

În timpul primei lor perioade de somn, Mahnmut comută pe energie internă, luă leviere și echipamente de tăiere și coborî prin coridoarele și pasajele înguste către cală. Spațiile interioare erau inundate și pasajul vertical era cufundat în beznă absolută, fiind complet lipsit de energie. Mahnmut activă proiectoarele de pe umeri și înotă mai jos. Apa de aici era mult mai caldă decât mările Europei. Grinzi și traverse se îndoiseră, blocând ultimii zece metri ai drumului. Moravecul le tăie cu flacăra. Trebuia să verifice starea lui Orphu.

La doi metri de ecluza pneumatică a calei, Mahnmut se opri. Impactul îndoise peretele etanș de compartimentare pupa și-l turtise aproape complet de cel prova. Coridorul și așa îngust fusese redus la un spațiu cu lățimea de nici zece centimetri. Putea zări trapa spre cală – închisă, deformată, contorsionată –, dar nu putea ajunge la ea. Ar fi trebuit să taie prin unul sau prin ambii pereți groși de presiune și după aceea să taie cu flacără și prin trapă. Ar fi fost o operațiune care ar fi durat șase-șapte ore și care ridica o problemă esențială – aparatul de tăiere cu flacără funcționa pe bază de oxigen, la fel ca el și Orphu. Oxigenul respectiv ar fi fost preluat direct din rezerva lor.

Pentru câteva minute, Mahnmut pluti cu capul în jos în beznă și se uită la particulele de mâl ce se mișcau în fața lentilelor sale în razele proiectoarelor de pe umeri. Trebuia să decidă *acum*. După ce ionianul

se trezea şi-şi dădea seama ce dorea să facă, ar fi încercat să-l convingă să renunţe. Iar logica dicta să fie convins să renunţe. Chiar dacă ar fi trecut prin pereţii de presiune în şase-şapte ore, Orphu avusese dreptate – Mahnmut nu-l putea clinti pe moravecul uriaş cât timp continuau să fie împotmoliţi în fundul oceanului. Chiar şi măsurile de prim ajutor s-ar fi limitat la kiturile şi inputurile de sistem pe care Mahnmut le ţinea la bord pentru sine – exista posibilitatea ca ele nici măcar să nu funcţioneze cu moravecul de vid cosmic. Dacă Mahnmut reuşea cu adevărat să elibereze *Doamna Brună* din nămol şi s-o aducă la suprafaţă, *atunci* ar fi fost momentul cel mai potrivit de a ajunge la Orphu – deşi ar fi trebuit să taie prin uşile calei sau prin carcasa exterioară. Atunci ar fi avut destul oxigen. El l-ar fi putut deplasa pe ionian dacă ar fi fost nevoie, ar fi găsit vreo modalitate prin care să-l lege de carcasa superioară sub razele soarelui şi la aer.

Mahnmut se întoarse şi înotă în sus prin coridorul înclinat şi contorsionat, trecu prin ecluza pneumatică şi reveni în spaţiul său personal. Depozită echipamentele de tăiere. *Mai târziu.*

Abia se întorsese în cuşeta de accelerare, când glasul lui Orphu răsună prin comunicator:

– Te-ai trezit, Mahnmut?

– Da.

– Unde eşti?

– La comenzi. Unde altundeva aş putea fi?

– Da, spuse ionianul și vocea lui groasă păru bătrână și obosită prin cablaj. Am visat. Mi s-a părut c-am simțit o vibrație. M-am gândit că s-ar putea să fii tu... nu știu.

– Culcă-te la loc, zise Mahnmut. (Moravecii dormeau numai pentru a visa.) O să te trezesc peste două ore, pentru verificarea cu baliza.

Mahnmut ridica baliza-periscop pentru câteva secunde la fiecare douăsprezece ore, scana rapid cerul și întinderea blândă de apă, apoi o retrăgea. Mașinile zburătoare continuară să brăzdeze bolta zi și noapte după primele patruzeci și nouă de ore, dar mai departe către nord, în apropierea polului.

Moravecul se simțea destul de confortabil. Cabina de comandă și nișa ambientală adiacentă erau neavariate, calde și doar puțin înclinate în jos, spre pro-vă. Dacă dorea, se putea deplasa. Unele dintre celelalte cabine locuibile fuseseră inundate – inclusiv laboratorul științific și fosta cabină a lui Urtzweil –, dar cu toate că pompele goliră repede spațiile respective, Mahnmut nu se sinchisi să le mai umple cu aer. De fapt, după conversația inițială cu ionianul își cuplase imediat cordonul ombilical de oxigen și golise nișa ambientală și cabina de comandă. Își spusese că o făcea pentru a economisi oxigen, însă știa că o parte din motiv era faptul că se simțea vinovat să stea atât de confortabil în nișele lui comode, în timp ce Orphu suferea dureri – cel puțin de natură existențială – și plutea în cala

inundată și cufundată în beznă. Mahnmut nu putea deocamdată să întreprindă nimic în privința respectivă – trei pătrimi din submersibilul avariat se îngropaseră în fundul oceanului –, totuși intră în laboratorul științific, unde domnea acum vidul, și asamblă unități de comunicare și alte obiecte de care ar fi avut nevoie dacă reușea să-l elibereze vreodată pe ionian.

Și să mă eliberez pe mine, gândi Mahnmut, deși separarea de *Doamna Brună* nu i se părea o libertate. Toți crioboții europani de adâncime purtaseră în ei sâmburele agorafobiei – teroarea reală de spațiile deschise –, iar evoluații lor descendenți moraveci îl moșteniseră. În a doua zi, după al optulea lor joc de șah, Orphu rostise:

– *Doamna Brună* are un dispozitiv de salvare în caz de pericol, nu?

Mahnmut sperase că Orphu nu știa detaliul acela.

– Da, spusese el în cele din urmă.

– Ce sistem este?

– O capsulă de evacuare, răspunsese Mahnmut, care nu avea deloc chef să discute subiectul. Nu-i cu mult mai mare decât mine. În general, este concepută să reziste la presiunile din adânc și să mă ducă la suprafață.

– Dar are o baliză, propriul ei sistem de susținere biotică, propulsie și sisteme navigaționale, nu? Apă și alimente?

– Da, încuviințase Mahnmut, și ce dacă?

N-ai putea intra în ea și nu te poate remorca.

– Nu contează, zise Orphu.

– Detest ideea de a părăsi *Doamna Brună*, recunoscuse Mahnmut. Și nu trebuie să mă gândesc la așa ceva acum. Nu trebuie s-o fac multe zile.

– Bine.

– Vorbesc serios.

– *Bine*, Mahnmut. Eram pur și simplu curios.

Dacă Orphu ar fi huruit amuzat în clipa aceea, s-ar fi putut ca Mahnmut să fi intrat într-adevăr în capsula de evacuare și să fi plecat. Era furios pe ionian că amintise subiectul respectiv.

– Mai vrei să jucăm o partidă de șah? întrebase Mahnmut.

– Nu în decursul acestei vieți, zise Orphu.

La șaizeci și una de ore după prăbușire, pe radar se mai zărea un singur car de luptă, dar acesta descria cercuri la numai opt kilometri deasupra lor și la zece kilometri spre nord. Mahnmut retrase cât putu de repede baliza-periscop.

Ascultă muzică prin intercom – Brahms – și probabil că Orphu făcea la fel în cala inundată.

Brusc, ionianul întrebă:

– Te-ai întrebat vreodată de ce amândoi suntem umaniști?

– Ce vrei să spui?

– Umaniști... știi tu... Toți moravecii au evoluat fie în umaniști ca noi, cu straniul interes față de vechea rasă umană, fie în personalitățile mai interactive, așa

cum era Koros III. Ele sunt cele care făuresc societățile moravecilor, Consorțiile Cinci Sateliți, partidele politice... chestiile de felul ăsta.

– N-am sesizat niciodată.

– Glumești?

Mahnmut tăcu. Începea să înțeleagă că într-un secol și jumătate de existență izbutise să rămână ignorant în privința aproape a tuturor lucrurilor importante. Cunoștea doar mările reci ale Europei – pe care n-avea să le mai revadă niciodată – și submersibilul acesta, care se afla la ore sau zile depărtare de a înceta să mai existe ca entitate funcțională. Pe ele, sonetele și piesele lui Shakespeare.

Abia se abținu să nu râdă pe cablaj. *Ce ar putea fi mai lipsit de utilitate?*

Ca și cum i-ar fi citit din nou gândurile, Orphu rosti:

– Ce ar fi spus Bardul despre situația aceasta?

Mahnmut scana datele de energie și afișajele de consum. Nu puteau aștepta cele șaptezeci și trei de ore. Trebuiau să încerce să se desprindă din împotmolire cam în următoarele șase ore. Chiar și atunci, dacă nu se puteau desprinde imediat, era posibil ca reactorul să înceteze complet să mai funcționeze, să se supraîncarce și...

– Mahnmut?

– Scuză-mă. Moțăiam. Ce-i cu Bardul?

– El trebuie să fi avut ceva de spus despre naufragii, zise Orphu. Țin minte că în Shakespeare apar o mulțime de naufragii.

– Oh, da, încuviință Mahnmut, o mulțime. În *A douăsprezecea noapte*, *Furtuna*... lista este lungă. Mă îndoiesc totuși ca în piesele lui să existe ceva care să ne ajute în situația de față.

– Povestește-mi despre unele dintre naufragiile acelea.

Mahnmut clătină din cap. Știa că Orphu încerca doar să-i abată gândurile de la realitatea curentă.

– Mai bine, povestește-mi tu despre iubitul tău Proust, rosti el. Naratorul Marcel pomenește vreodată ceva despre o rătăcire pe Marte?

– Să știi că da, răspunse Orphu, cu o foarte ușoară umbră de huruit.

– Glumești...

– Eu nu glumesc *niciodată* despre *À la recherche du temps perdu*, rosti Orphu pe un ton care aproape, deși nu complet, îl convinse pe Mahnmut că ionianul era serios.

– Bine atunci, ce spune Proust despre supraviețuirea pe Marte?

Peste cinci minute, Mahnmut intenționa să ridice iarăși baliza-periscop și să iasă la suprafață, chiar dacă un car de luptă ar fi plutit la zece metri deasupra lor.

– În volumul trei al ediției franceze, adică volumul cinci al traducerii în engleză pe care ți-am descărcat-o, Marcel spune că dacă ne-am duce pe Marte și ne-ar crește aripi și alt aparat respirator, n-ar însemna că n-am mai fi noi înșine, zise Orphu. Nu atâta timp cât ne vom utiliza aceleași simțuri. Nu atâta timp cât suntem împotmoliți în aceeași conștiință a noastră.

– Glumești.

– Eu nu glumesc *niciodată* despre percepțiile personajului Marcel în *À la recherche du temps perdu*, repetă Orphu pe un ton care-l anunța pe Mahnmut că da, glumea, dar nu în legătură cu acea stranie referire la planeta Marte. Nu ai *citit* edițiile pe care ți le-am trimis la începutul călătoriei în sistemul interior?

– Ba da. Le-am citit cu adevărat. Atât că ultimele două mii de pagini numai le-am frunzărit.

– Asta nu-i ceva neobișnuit. Fii atent, acesta-i un pasaj care urmează după chestia aceea cu creșterea de aripi și plămâni noi pe Marte. Îl vrei în franceză sau în engleză?

– În engleză, răspunse Mahnmut repede.

Aflat atât de aproape de o teribilă moarte prin sufocare, nu dorea tortura suplimentară a ascultării francezei.

– „Singura călătorie autentică, singura baie de Tinerețe, recită Orphu, n-ar fi să ne îndreptăm spre peisaje noi, ci să avem alți ochi, să vedem universul cu ochii altuia, a o sută alții, să vedem cele o sută de universuri pe care fiecare din ei le vede, care este fiecare din ei."

Pentru un minut, cât reflectă asupra celor auzite, Mahnmut uită realmente de iminenta lor asfixiere.

– Acesta este cel de-al patrulea și ultimul răspuns al lui Marcel la puzzle-ul vieții, nu-i așa, Orphu?

Ionianul rămase tăcut.

– Ai spus, urmă Mahnmut, că primele trei au dat greș pentru Marcel. El a încercat să creadă în snobism.

A încercat să creadă în prietenie și iubire. Nici una dintre ele n-a funcționat ca temă transcendentă. Așadar aceasta este a patra. Această...

Nu putea găsi termenul sau frazarea potrivită.

– Conștiință care evadează din limitele conștiinței, vorbi încet Orphu. Imaginație care depășește hotarele imaginației.

– Da, murmură Mahnmut. Înțeleg.

– Trebuie să înțelegi. Acum tu ești ochii mei. Trebuie să văd universul prin ochii tăi.

Mahnmut tăcu pentru un minut în tăcerea întreruptă doar de susurul oxigenului ombilical. După aceea rosti:

– Să încercăm să ridicăm *Doamna Brună*.

– Baliza-periscop?

– Dă-i dracului, dacă ne așteaptă sus. Aș prefera să mor luptând, decât să mor sufocat în mâlul de-aici.

– Bine, spuse Orphu. Ai zis „să încercăm" să ridicăm *Doamna Brună*. Există vreo îndoială că ne-ai putea scoate din nămol?

– N-am nici cea mai vagă idee dacă ne putem elibera din rahatul ăsta, zise Mahnmut, deschizând comutatoare virtuale cu mintea, alimentând reactorul până în sectorul roșu, armând jeturi și pirometre. Dar vom încerca în mod serios peste... optsprezece secunde. Ține-te bine, prietene!

– Deoarece cârligele, manipulatoarele și flagelii mei nu mai există, comentă Orphu, presupun că a fost un îndemn retoric.

– Ţin-te cu *dinţii*, rosti Mahnmut. Şase secunde.

– Sunt un moravec, spuse Orphu sunând uşor indignat. N-am dinţi. Ce cre...

Brusc, linia de comunicaţii fu copleşită de declanşarea tuturor jeturilor reactoare, de bubuitul pereţilor de compartimentare care pârâiau şi cedau şi de un geamăt uriaş, când *Doamna Brună* se luptă să scape din strânsoarea nămoloasă a planetei Marte.

18

ILION

Oraşul acesta – Ilion, Troia, cetatea lui Priam, Pergam – este cel mai frumos noaptea.

Zidurile, toate mai înalte de treizeci de metri, strălucesc de torţe, sunt iluminate de coşurile cu jăratic de pe metereze şi luminate din spate de sutele de focuri ale armatei troiene, care îşi are tabăra pe câmpia de dedesubt. Troia este o cetate a turnurilor înalte, iar cele mai multe dintre ele sunt aprinse până târziu în noapte, au ferestrele încinse de lumină, curţile interioare sclipesc, terasele şi balcoanele sunt calde de lumânări, vetre şi alte torţe. Străzile Ilionului sunt late şi iscusit pavate cu dale – o dată, am încercat să-mi strecor lama cuţitului între lespezile de piatră şi n-am reuşit – şi majoritatea sunt iluminate de uşi deschise, torţe înfipte în suporturi din pereţi şi de focurile de gătit ale miilor şi miilor de soldaţi

ne-troieni și ale familiilor lor, care acum locuiesc aici, fiind aliații Ilionului.

Până și umbrele sunt vii. Tineri și tinere din clasele inferioare se iubesc în fundături întunecate și pe terase umbrite. Câinii bine hrăniți și veșnic inteligentele pisici se furișează de la o umbră la alta, dintr-o ulicioară într-o curticică, sar peste marginile străzilor late, unde fructe și legume, pești și carne au căzut din cotigile negustorilor și constituie actualmente hrana lor, după care revin tiptil în obscuritatea fundăturilor și bezna de sub viaducte.

Locuitorii Ilionului nu se tem că ar putea flămânzi sau muri de sete. La prima alarmă a apropierii aheilor – cu multe săptămâni înainte de sosirea corăbiilor negre, cu peste nouă ani în urmă –, sute de vite și mii de oi au fost aduse în oraș, golind terenurile agricole pe o suprafață de o mie de kilometri pătrați în jurul cetății. Alte asemenea sosiri de cirezi se petrec cu regularitate, iar majoritatea cărnii ajunge în oraș în ciuda tentativelor lipsite de tragere de inimă ale grecilor de a le stopa. Legumele și fructele curg cu ușurință în Ilion, aduse de aceiași țărani și negustori șireți care vând hrană aheilor.

Troia a fost construită aici acum multe secole, în mare parte din cauza uriașului acvifer de sub ea – orașul are patru fântâni gigantice și adânci, cu apă mereu proaspătă –, dar, ca să fie absolut sigur, Priam a poruncit demult ca un afluent al râului Simois din nordul Ilionului să fie deviat pentru a curge prin

canale ușor de apărat și conducte subterane în cetatea propriu-zisă. Grecii au mai multe probleme în a găsi apă proaspătă decât locuitorii practic asediați ai Ilionului.

Populația Ilionului – de departe, cel mai mare oraș de pe Pământ în epoca respectivă – s-a dublat de la începerea războiului. Primii care au intrat în cetate pentru protecție au fost țăranii, păstorii, pescarii și alți foști locuitori nomazi ai câmpiilor Ilionului. După ei au urmat armatele aliaților Troiei – nu doar bărbații luptători, ci adesea și nevestele și copiii lor, părinții, câinii și vitele.

Acești aliați includ grupuri diferite: „troienii" care nu sunt din Troia în sine – dardanii și alții din așezările mai mici și regiunile foarte îndepărtate de Ilion, incluzându-i pe luptătorii loiali troienilor de la poalele muntelui Ida și din Licia, aflată hăt în nord. De asemenea, acum sunt prezenți cei din Adrasteia și alți războinici din așezări aflate la multe leghe în estul Troiei, ca și pelasgii din Larissa, din sud.

Din Europa au venit tracii, paionii și ciconii. De pe țărmurile sudice ale Mării Negre au sosit alizonii – locuitorii ai regiunii de lângă râul Halys și înrudiți cu legendarii făurari chalibes. În oraș se pot auzi cântece și blesteme în jurul focurilor de tabără venind de la paflagoni și eneți, un popor mai din nordul Mării Negre, care s-ar putea să fie stră-stră-strămoșul viitorilor veneției. Din partea de nord a centrului Asiei Mici au venit lățoșii misieni – Ennomos și Nastes

sunt doi misieni cu care mi-am trecut timpul și care, potrivit lui Homer, vor fi uciși de Ahile în bătălia ce va urma în apropierea râului – un măcel atât de teribil, încât nu numai că apele lui Scamandros vor fi roșii multe luni de zile, ci râul în sine va fi zăgăzuit de leșurile bărbaților pe care Ahile îi va masacra acolo, iar printre cadavrele nerevendicate se vor număra și cele ale lui Nastes și Ennomos.

Tot aici, ușor de recunoscut după părul vâlvoi, armele de bronz cu forme ciudate și miros sunt frigienii, maionii, carienii și licianii.

Cetatea este ticsită, minunată și gălăgioasă aproape tot timpul, cu excepția a două-trei ore pe zi. Este orașul cel mai frumos, mai măreț și mai impresionant din lume – în această epocă, în epoca mea sau în oricare altă epocă din istoria omenirii.

Mă gândesc așa, pe când stau întins, în pielea goală, lângă Elena din Troia, în patul ei, cu așternuturile mirosind a sex, în vreme ce briza răcoroasă umflă ușor perdelele. Un tunet huruie îndepărtat, vestind apropierea furtunii. Elena se foiește și-mi murmură numele:

– Hock-en-ber-iiii...

Am intrat în oraș la sfârșitul după-amiezii, după ce mă TC din spitalul zeilor de pe Olimp, știind că Muza mă căuta pentru a mă ucide, iar dacă nu mă găsea azi, atunci avea s-o facă Afrodita, la ieșirea din cuva de vindecare.

Mă gândisem să mă amestec printre soldații care priveau ultima bătălie a zilei acestea lungi – undeva afară, în praf, sub soarele târziu, Diomede continua să măcelărească troieni –, dar când l-am văzut pe Hector revenind în cetate cu doar câțiva dintre membrii obișnuiți ai alaiului său, m-am metamorfozat în unul pe care-l cunoșteam – Dolon, sulițaș și cercetaș de încredere, care în scurtă vreme avea să fie ucis de Odiseu și Diomede – și l-am urmat pe Hector. Nobilul războinic a intrat prin Poarta Scheiană (din Stânga) a cetății – principala intrare a Ilionului, construită din scânduri robuste de stejar, înalte cât zece bărbați de mărimea lui Aias – și a fost imediat asaltat de nevestele și fiicele Troiei, care întrebau despre soții, fiii, frații și iubiții lor.

Am privit înalta creastă roșie de troian a lui Hector deplasându-se prin gloata de femei, cu capul și umerii înotând deasupra oceanului de fețe întrebătoare și l-am văzut când s-a oprit până la urmă pentru a se adresa mulțimii care sporea.

– Rugați-vă zeilor, femei ale Troiei, a fost tot ce a spus el înainte de a se răsuci pe călcâie și a porni spre palatul lui Priam.

Câțiva dintre soldații lui și-au încrucișat lăncile înalte și i-au acoperit retragerea, ținând în loc masa tânguitoare de troiene. Am rămas alături de ultimii patru membri ai gărzi lui și l-am însoțit în tăcere prin mândrul palat al lui Priam, cum spunea Homer, cu porticuri și colonade de marmură lustruită și strălucitoare.

Ne-am retras lângă pereți – cu umbrele serii furișându-se deja în curțile și iatacurile de aici – și am rămas de pază, cât timp Hector a stat de vorbă cu mama sa.

– Nu vreau vin, mamă, a rostit el îndepărtând cupa adusă de un rob la porunca ei. Nu acum. Sunt prea obosit. Vinul mi-ar slăbi puțina tărie și vlaga din piept pe care mi le-am păstrat pentru omorurile ce vor continua în seara aceasta. Și apoi sunt acoperit de sânge, noroi și murdăria luptei – m-aș rușina să închin o cupă lui Zeus cu mâinile acestea.

– Fiul meu, a spus mama lui Hector, o femeie pe care de-a lungul anilor o văzusem purtându-se cu căldură și inimă bună, de ce ai părăsit bătălia, dacă nu pentru a te ruga zeilor?

– Tu trebuie să te rogi, a zis Hector, lăsând coiful lângă el pe banchetă.

Războinicul era într-adevăr murdar – chipul îi era mânjit cu straturi de colb și sânge, pe care sudoarea i le preschimbase în noroi roșcat – și se așează așa cum numai cei profund epuizați pot sta, cu antebrațele pe genunchi, cu capul plecat și glas inexpresiv.

– Du-te la templul Atenei, adună pe cele mai nobile dintre nobilele femei ale Ilionului și ia-ți veșmântul cel mai mare și mai ales pe care-l poți găsi în palatul lui Priam. Așterne-l pe genunchii statuii de aur a Atenei și jură-i că vei jertfi douăsprezece juninci în vârstă de un an, dacă va cruța Troia. Roagă-te asprei zeițe să apere cetatea noastră, pe femeile troiene și copiii noștri neajutorați de teroarea lui Diomede.

– S-a ajuns la asta? a șoptit mama lui Hector, aplecându-se mai aproape și prinzând în mâinile ei una dintre palmele însângerate ale fiului ei. S-a ajuns în cele din urmă la asta?

– Da, a spus Hector, s-a ridicat cu greu în picioare, și-a luat coiful și a părăsit odaia.

Alături de ceilalți trei lăncieri l-am urmat pe eroul vlăguit, care a mers apoi prin cetate spre locuința lui Paris și a Elenei, un complex mare, cu multe terase regale, turnuri rezidențiale și curți interioare private.

Hector a trecut pe lângă gărzi și robi, a suit trepte și a deschis larg ușa iatacului lui Paris și a Elenei. Mă așteptasem pe jumătate să-l văd pe Paris în pat cu consoarta pe care o răpise – Homer cântase că perechea pasională suise în pat cu ore în urmă, imediat după ce Paris fusese luat de la duelul său cu Menelau –, însă prințul a ridicat ochii de la armura și armele sale pe care le lustruia, pe când Elena, aflată în apropiere, le îndruma pe roabe în broderiile lor.

– Ce pizda mă-sii faci? a răcnit Hector către bărbatul mai scund. Stai aici ca o muiere, ca un prunc care scâncește, și te joci cu-armura, în vreme ce-adevărații bărbați ai Ilionului mor cu sutele, în vreme ce dușmanul împresoară cetatea și ne-asurzește urechile cu răcnetele lui de bătălie? Ridică-te, dezertor netrebnic! Ridică-te, înainte ca Troia să fie mistuită-n flăcări în jurul curului tău de laș!

În loc să sară în picioare de indignare, Paris s-a mulțumit să surâdă.

– Oh, Hector, îți merit dojenile... Nimic din ce spui nu-i neadevărat.

– Atunci mișcă-ți fundu-n armură, a rostit Hector apăsat, totuși furia din ton îi pierise brusc, anulată fie de oboseală, fie de refuzul calm al fratelui său de a se dezvinovăți.

– Așa voi face, a zis Paris, dar mai întâi ascultă-mă. Dă-mi voie să-ți spun ceva.

Hector a tăcut, clătinându-se ușor pe picioarele încălțate în sandale. Își purta coiful cu pene sub brațul stâng, iar în mâna dreaptă strângea o lance mult mai lungă decât cele obișnuite, pe care o luase de la comandantul micii noastre gărzi. Acum se folosea de mânerul lăncii acelea pentru a-și păstra echilibrul.

– N-am rămas atâta timp în odăile mele, fiindcă aș fi fost mânios sau cu păreri de rău, a spus Paris, arătând spre Elena și roabele ei ca și cum ar fi făcut parte din mobilier. Ci am făcut-o de mâhnire.

– Mâhnire? a repetat Hector.

Părea disprețuitor.

– Mâhnire, a zis Paris încă o dată. Mâhnire pe propria-mi lașitate de azi – deși zeii au fost cei care m-au purtat din înfruntarea cu Menelau, nu voia mea – și mâhnire din cauza sorții cetății noastre.

– Soarta aceea nu-i scrisă-n piatră, s-a răstit Hector. Îl putem opri pe Diomede și pe oștenii lui înnebuniți de mirosul bătăliei. Pune-ți armura. Întoarce-te la luptă cu mine. A mai rămas o oră până la apus. Putem

ucide mulți greci în lumina sângerie a soarelui ce coboară și alți mulți în înserarea rece.

Paris a surâs și s-a ridicat.

– Ai dreptate. Acum lupta mi se pare și mie – cel mai faimos iubăreț al lumii, nu cel mai faimos luptător al ei – calea cea mai bună. Soarta și victoria se mișcă, știi și tu, Hector – când într-o parte, când în alta –, precum un șir de oameni fără armură sub grindina săgeților dușmane.

Hector și-a pus coiful și a așteptat, tăcut, necrezând în mod vădit promisiunea fratelui său de a se alătura bătăliei.

– Tu pleacă, a spus Paris. Trebuie să-mi îmbrac echipamentul de luptă. Pleacă și te voi ajunge din urmă.

Hector a tăcut, nedorind să plece fără Paris, însă frumoasa Elena – și era *cu adevărat* frumoasă – s-a ridicat de pe scaunul ei și a traversat încăperea, pentru a-i atinge antebrațul mânjit de sânge. Sandalele ei au răsunat încetișor pe marmura rece.

– Dragul meu prieten, a rostit ea cu glas tremurător de emoție, dragul meu cumnat, drag mie – așa jigodie cum sunt, pizdă afurisită și intrigantă ce sunt, femeie oribilă ce-ngheață sângele în vene –, oh, cât îmi doresc ca propria mamă să mă fi înecat în întunecata Mare Ioniană în ziua când am venit pe lume, în loc să fiu pricină pentru toate astea!

S-a întrerupt, a luat mâna de pe Hector și a început să plângă.

Nobilul Hector a clipit la auzul acelor cuvinte, a ridicat mâna liberă ca și cum ar fi vrut s-o mângâie pe păr, apoi și-a retras-o iute și și-a dres glasul, stânjenit. Precum atâția eroi, marele Hector se purta stângaci în prezența altor femei decât soția sa. Înainte de a-i putea răspunde, Elena a continuat – fără să se oprească din plâns, suspinând cuvintele printre oftaturi sfâșietoare.

– Sau, nobile Hector, dacă într-adevăr zeii au menit toți anii aceștia de teribilă vărsare de sânge pentru mine, măcar să fi fost soția unui bărbat mai bun – un războinic, nu un iubăreț, un bărbat care să voiască să facă mai multe pentru cetatea sa decât să-și ducă nevasta în pat, în lungul amurg al pieirii orașului său.

Paris a schițat o jumătate de pas către Elena, gata parcă s-o pălmuiască, dar apropierea ei de înaltul Hector l-a făcut să se oprească. Noi, străjerii de lângă perete, am privit în gol și ne-am prefăcut că n-am fi avut urechi.

Elena s-a uitat la Paris. Ochii îi erau înroșiți și sclipeau de lacrimi. A continuat să i se adreseze lui Hector, de parcă Paris – răpitorul ei și prezumtivul al doilea soț – n-ar fi fost în odaie.

– El... și-a atras disprețul arzător al bărbaților adevărați. El nu are nici tărie de spirit, nici curaj. Nici acum și nici... vreodată.

Paris a clipit și obrajii i s-au învăpăiat, ca și când ar fi fost pălmuit.

– Dar el își va culege roadele lașității, Hector, a urmat Elena scuipând realmente cuvintele, cu saliva împroșcând pardoseala de marmură. Îți jur că își va culege roadele slăbiciunii sale. Ți-o jur pe numele zeilor!

Paris a părăsit încet încăperea.

Elena a revenit spre războinicul rămas în picioare și mânjit de murdărie.

– Vino însă și te așază lângă mine, pentru a te odihni, dragă cumnate. Tu ești cel mai lovit de toate luptele acestea... și totul pentru mine, Hector, care nu sunt decât o târfă.

S-a așezat pe bancheta capitonată și a lovit ușor cu palma pe locul de alături.

– Hector, noi doi suntem legați laolaltă în această ursită. Zeus ne-a plantat în piepturi sămânța unui milion de morți, a pieirii vremurilor noastre. Dragul meu Hector... Noi suntem muritori. Amândoi vom muri. Dar tu și eu vom trăi o mie de generații, pentru a fi cântați...

Parcă nedorind să audă mai multe, Hector s-a răsucit pe călcâie și a ieșit din odaie, punându-și coiful înalt, care a scânteiat în razele piezișe ale soarelui în amurg.

Uitându-mă pentru ultima oară la Elena, așa cum stătea, cu capul plecat, pe bancheta capitonată, văzându-i brațele albe și perfecte și moliciunea sânilor vizibili prin veșmântul subțire, am ridicat lancea – lancea cercetașului Dolon – și i-am urmat pe Hector și ceilalți trei lăncieri credincioși ai săi.

Este important să povestesc toate astea. Elena se foiește, șoptește numele meu, dar lunecă înapoi în somn. Numele *meu*. Ea murmură „Hock-en-ber-iiii" și simt ca și cum o lance mi-ar străpunge inima.

Iar acum, întins alături de cea mai frumoasă femeie din lumea antică, poate cea mai frumoasă femeie din istorie – sau cel puțin femeia care a făcut ca în numele ei să fie uciși cei mai mulți bărbați –, îmi amintesc mai multe despre viața mea. Despre viața mea anterioară. Despre viața mea *adevărată*.

Am fost însurat. Pe soția mea o chema Susan. Ne-am cunoscut ca studenți la Colegiul Boston și ne-am căsătorit la scurt timp după absolvire. Susan era consilier școlar la liceu, însă a lucrat arar după ce ne-am mutat în Indiana, unde eu am început să predau literatura greco-romană antică la universitatea de acolo, în 1972. Nu am avut copii, dar nu pentru că n-am fi vrut să încercăm. Susan trăia, când eu m-am îmbolnăvit de cancer la ficat și am fost internat în spital.

De ce Dumnezeu îmi amintesc toate astea acum? *După nouă ani lipsiți aproape complet de amintiri personale, de ce mi-o reamintesc pe Susan acum? De ce să fiu spintecat și blestemat de cioburile tăioase ale fostei mele vieți tocmai acum?*

Nu cred în Dumnezeu cu „D" mare și, în ciuda evidentei lor materialități, nu cred în divinitățile cu „d" mic. Nu ca forțe reale în univers. Dar cred în zeița-jigodie a Ironiei. Ea transcende timpul. Ea îi stăpânește pe oameni, zei și Dumnezeu deopotrivă.

Şi Ea are un simţ al umorului teribil de răutăcios.

Precum Romeo întins lângă Julieta, aud tunetul apropiindu-se de noi dinspre sud-vest; sunetele reverberează în curtea interioară şi vântul mişcă perdelele teraselor aflate de ambele părţi ale dormitorului mare. Elena se foieşte, totuşi nu se trezeşte. Nu încă.

Închid ochii şi pretind că mai dorm câteva minute. Ochii mă ustură, de parcă aş avea nisip sub pleoape. Sunt prea bătrân ca să mai rămân treaz atât de mult, mai ales după ce am făcut dragoste de trei ori cu cea mai frumoasă şi mai senzuală femeie din lume.

După ce i-am lăsat pe Elena şi Paris, l-am urmat pe Hector spre reşedinţa lui. Eroul care în viaţa sa nu fugise aproape niciodată dinaintea unei lupte fugea de ispita pe care i-o oferise Elena – fugea acasă, la soţia lui, Andromaca, şi la fiul lor în vârstă de un an.

În cei nouă ani ai mei de observări şi plimbări prin Ilion, nu am vorbit niciodată cu soţia lui Hector, dar îi cunosc povestea. Toţi din cetate îi cunosc povestea.

Andromaca era frumoasă în felul ei – este adevărat, nu se compara cu Elena ori cu zeiţele, totuşi era frumoasă în felul ei propriu, mai omenesc – şi avea sânge albastru. Provenea din regiunea troiană Cilicia, iar tatăl ei era regele local, Eetion, admirat de cei mai mulţi, respectat de toţi. Micul lor palat se găsea la poalele muntelui Placos, într-o pădure faimoasă pentru lemnul ei; măreaţa Poartă Scheiană a Ilionului a fost făurită din lemn cilician, ca şi turnurile cu

mașinării de asediu aflate la mai puțin de trei kilometri înapoia liniilor grecilor.

Ahile îl ucisese pe Eetion în luptă, când ucigașul-de-oameni aheean cel iute de picior își condusese oamenii împotriva așezărilor troiene îndepărtate la scurtă vreme după debarcarea grecilor. Andromaca avea șapte frați – și nici unul dintre ei nu era războinic, ci erau păstori și văcari –, iar Ahile îi omorâse în aceeași zi, căutându-i pe câmpuri și urmărindu-i până la moarte prin dealurile stâncoase ce urmau pădurii. În mod vădit, planul lui fusese să nu lase în viață nici un urmaș de neam bărbătesc din familia regală ciliciană. În seara aceea, Ahile își pusese oamenii să îmbrace trupul lui Eetion în armură din bronz și-l incinerase cu respect, ridicând un gorgan-mormânt deasupra cenușii bătrânului rege. Însă leșurile fraților Andromacăi rămăseseră abandonate pe țarine și în păduri, hrană lupilor.

Deși îmbogățit cu prăzile din o duzină de cetăți, Ahile ceruse o răscumpărare literalmente uriașă pentru regina lui Eetion – mama Andromacăi – și o primise. Pe atunci Ilion era încă bogat și negocia cu invadatorii săi.

Mama Andromacăi revenise acasă, în sălile goale ale palatului lor pustiu din Cilicia, iar acolo – potrivit deselor relatări ale istoriei ei dureroase – „Artemis o trăsnise cu arcul".

Se poate spune și așa...

Artemis, fiica lui Zeus și Leto și sora lui Apollo, este zeița vânătorii – am văzut-o chiar ieri pe Olimp –

și în același timp zeița care veghează asupra nașterilor. La un moment dat în *Iliada*, Apollo răcnește înfuriat către sora sa în fața tatălui lor Zeus – „ți-a-ngăduit să ucizi mame în chinurile facerii" – ceea ce înseamnă că Artemis este responsabilă cu trimiterea *morții* în timpul nașterii, ca și cu rolul de moașă divină pentru femeile muritoare.

Mama Andromacăi a murit la nouă luni după ce fusese luată ostatică de Ahile, în ziua în care fusese ucis Eetion, tatăl Andromacăi. Mama Andromacăi a murit pe când năștea, pe când încerca să aducă pe lume pe copilul ucigașului soțului ei.

Mai spuneți-mi și acum că zeița-jigodie a Ironiei nu conduce lumea...

Andromaca și pruncul lor nu erau acasă. Hector a trecut iute dintr-o odaie în alta a palatului, iar noi cei patru lăncieri am rămas locului, păzind intrarea, dar fără a interveni. Indiscutabil, eroul era tulburat și trăda mai multă agitație decât îl văzusem vreodată pe câmpul de bătălie. Revenit în pragul de la intrare, a oprit două slujnice care intrau.

– Unde-i Andromaca? A plecat la templul Atenei, cu celelalte soții de nobili? Sau la casa surorilor mele? La cumnatele mele?

– Stăpâne, a răspuns cea mai vârstnică dintre slujnice, stăpâna noastră a suit pe ziduri. Toate femeile troiene au auzit de luptele teribile de azi, de urgia lui Diomede și de nenorocul fiilor Ilionului. Soția ta a

mers la turnul porții celei mari a Troiei să vadă ce poate vedea, să afle dacă stăpânul și soțul ei mai trăiește. A fugit ca o nebună, stăpâne, cu doica alergându-i în urmă și purtându-ți în brațe pruncul.

Abia am putut ține pasul cu Hector, care a plecat în goana mare spre Poarta Scheiană și, când am ajuns la o stradă depărtare de ziduri, mi-am dat seama că *n-ar fi trebuit* să rămân cu el. Evenimentul acesta – întâlnirea de pe metereze dintre Hector și Andromaca – era prea important. Prea mulți zei urmau să-l vizioneze. Era posibil ca și Muza să fie acolo, căutându-mă.

La câteva sute de metri de poartă, m-am desprins de lângă ceilalți lăncieri și m-am retras în mulțimea de pe o uliță lăturalnică. Umbrele se îndesiseră, aerul era mai rece, însă turnurile fără vârfuri din Ilion continuau să fie luminate de soarele roșu care cobora înspre vest.

Am ales unul dintre turnurile acelea și am suit pe șerpuita lui scară interioară, rămânând metamorfozat ca lăncierul Dolon.

Turnul era construit cumva ca un minaret – deși Islamul se situa la milenii în viitor – și eu eram singurul de pe balconul circular și îngust, când am ieșit pe el. Soarele îmi bătea în ochi, dar, polarizându-mi filtrele vizuale și amplificând focalizarea lentilelor de contact pe care le primisem de la zei, deslușeam clar reuniunea de pe ziduri.

Andromaca s-a repezit pe metereze și s-a aruncat în brațele soțului ei, iar picioarele i s-au rotit prin aer când el a ridicat-o și a îmbrățișat-o. Coiful lustruit al

lui Hector reflecta lumina bogată a serii. Alți ostași și soții îngrijorate de pe ziduri s-au retras, îngăduind o oarecare intimitate căpeteniei lor și nevestei sale. În apropierea celor doi a rămas doar doica Andromacăi, care îl ținea în brațe pe fiul lor de un an.

Le-aș fi putut asculta conversația cu ajutorul microfonului direcțional, dar m-am mulțumit să-i privesc, să le văd buzele mișcându-se, să le studiez expresiile. După valul inițial de ușurare, văzându-și soțul luptător viu și nevătămat, Andromaca s-a încruntat și a început să vorbească repede, cu insistență. Din istoria relatată de Homer îmi aminteam liniile aproximative ale discursului ei – își repovestea propriile nefericiri, singurătatea ce urmase uciderii tatălui și fraților ei de către Ahile. I-am putut realmente citi pe buze unele cuvinte, pe când spunea:

– *Tu* ești acum tatăl meu, Hector, și în același timp nobila mea mamă. Tu îmi ești acum un frate, iubitule. Și în același timp ești soțul meu, tânăr, cald, viu și viril! Fie-ți milă de mine, soțul meu! Nu mă părăsi. Nu te-ntoarce pe câmpiile Ilionului, ca să mori acolo și trupul să-ți fie târât îndărătul unui car aheean, până ce carnea-ți va fi smulsă de pe oase. Rămâi aici! Luptă *de aici*. Apără-ne cetatea, luptând pe metereze, *aici*.

– Nu pot, a răspuns Hector și coiful i-a scânteiat când a clătinat încet din cap.

– Ba *poți*, am văzut-o pe Andromaca rostind cu chipul contorsionat de iubire și teamă. *Trebuie*. Adună-ți oștile lângă smochinul acela sălbatic... îl

vezi? Acolo este cea mai vulnerabilă iubita noastră cetate înaintea asaltului lor. De trei ori au încercat argivii să pătrundă pe acolo, sperând să copleşească Ilionul, de trei ori i-au condus luptătorii lor cei mai buni – cei doi Aias, cel mare şi cel mic, Idomeneu şi teribilul Diomede. Poate că vreun profet le-a spus despre slăbiciunea noastră de acolo. Luptă *de aici*, soţul meu! Apără-ne *de aici!*

– Nu pot.

– Ba *poţi*! a strigat Andromaca desprinzându-se din braţele lui. Însă *n-o vei face!*

– Da, l-am privit pe Hector rostind, n-o voi face.

– Ştii ce se va întâmpla cu *mine*, nobile Hector, când tu vei muri nobila-ţi moarte şi vei deveni hrană pentru câinii aheilor?

L-am văzut pe Hector făcând o grimasă, dar rămânând tăcut.

– Voi fi târâtă ca târfă a unei căpetenii greceşti asudate! strigă Andromaca, cu glas atât de puternic, încât am auzit-o de la o jumătate de stradă depărtare. Voi fi dusă în Argos ca trofeu, ca roabă pentru Marele Aias sau Micul Aias sau teribilul Diomede sau altă căpetenie mai măruntă, care să mă fută după cum îi este voia!

– Da, a spus Hector cu privire îndurerată, dar fermă. Eu însă voi fi mort şi ţărâna de peste mine îţi va înăbuşi strigătele.

– Da, oh, da! a strigat Andromaca, plângând şi râzând simultan. Nobilul Hector va fi mort. Iar fiul lui, căruia poporul Ilionului îi spune Astianax –

„Domnul cetății" –, va fi un sclav al porcilor aheeni, vândut de la mama sa, roaba-târfă. *Aceea* va fi nobila ta moștenire, oh, nobile Hector!

Andromaca a chemat-o pe doică mai aproape și a înhățat copilul, ridicându-l ca pe un scut între ea însăși și Hector.

Am văzut durerea de pe fața lui Hector, totuși, el s-a întins către băiețaș, cu brațele deschise.

– Vino aici, Scamandrius, a spus el, rostind adevăratul nume al fiului său, nu porecla dată de locuitorii Troiei.

Copilul s-a retras speriat și a început să plângă. I-am auzit scâncetele de pe balconașul turnului meu, la șase-șapte acoperișuri depărtare.

Cauza era coiful. Coiful lui Hector. Aramă lustruită, strălucitoare, mânjită de sânge și noroi, care reflecta lumina soarelui, parapetul distorsionat și pe băiat însuși. Coiful cu creasta roșu-înflăcărat de coamă de cal și cu monstruoasele apărători metalice scânteietoare ce se curbau în jurul ochilor lui Hector și-i acopereau nasul.

Băiețelul a zbierat și s-a lipit de sânul mamei sale, temându-se de propriul tată.

Într-un asemenea moment te-ai fi așteptat ca Hector să fie pustiit sufletește – să nu fie îmbrățișat pentru ultima oară de fiul său? –, dar războinicul a hohotit, a lăsat capul pe spate și a râs iarăși, prelung și din toată inima. După un minut, Andromaca a început și ea să râdă.

Hector şi-a smuls coiful de luptă de pe cap şi l-a aşezat pe zid, unde sclipea în razele soarelui aflat în amurg. Apoi şi-a luat fiul în braţe, l-a strâns la piept, l-a aruncat în aer şi l-a prins, din nou şi din nou, până ce băieţaşul ţipa, nu de groază, ci de încântare. Ţinându-şi feciorul pe braţul lui drept puternic, bărbatul a îmbrăţişat-o cu braţul stâng pe Andromaca.

Cu chipul destins într-un zâmbet larg, Hector şi-a ridicat capul spre cer.

– Zeus, ascultă-mă! Voi, nemuritorilor, ascultaţi-mă!

Toate străjile şi femeile de pe zid amuţiseră. Zgomotele de pe străzi s-au potolit într-un calm straniu. Auzeam glasul sonor al lui Hector de la multe străzi depărtare.

– Îngăduiţi-i acestui băiat, fiul meu, pe care-l iubesc atât de mult, să poată ajunge ca mine – primul în glorie printre troieni şi oameni! Puternic şi curajos ca mine, Hector, tatăl lui! Şi îngăduiţi, o, zei, ca Scamandrius, fiul lui Hector, să domnească într-o bună zi peste tot Ilionul, cu faimă şi voinicie, şi ca toţi oamenii să spună: „Este un viteaz mai mare decât tatăl lui!" Aceasta mi-e ruga, zeilor, şi alta nu vă cer.

După aceea, Hector a aşezat copilul înapoi în braţele Andromacăi, i-a sărutat pe amândoi şi a părăsit zidul, pornind către bătălie.

Recunosc că orele ce au urmat imediat după ce Hector şi-a luat rămas bun de la soţia sa au fost deprimante pentru mine. Starea sufletească nu mi-a fost

ajutată de faptul că știam că în următorul an Andromaca va fi, într-adevăr, dusă din cetatea incendiată într-un regat unde urma să fie o roabă de lux pentru alți bărbați. Nu m-a ajutat nici faptul că știam că aheul care o va captura – Piros, destinat să devină strămoșul regilor tribului moloșilor din Epir și să-i fie închinat un mausoleu eroic în Delfi – îl va smulge pe copilul lui Hector, Scamandrius (poreclit Astianax, „Domnul cetății", de către locuitorii Ilionului), de la sânul doicii și-l va arunca de pe zidurile înalte spre o moarte sângeroasă. Același Piros îl va ucide pe tatăl lui Hector și al lui Paris, regele Priam, la altarul lui Zeus din propriul său palat. Într-o singur noapte, dinastia lui Priam va fi definitiv extirpată. Gândul acela este sumbru.

Nu este o scuză pentru ceea ce am făcut în continuare, dar poate fi o explicație parțială.

Am rătăcit pe străzile Ilionului până la căderea nopții și mai târziu, simțindu-mă tot mai singur și mai demoralizat decât în cei nouă ani pe care-i petrecusem acolo ca scoliast. Nu mai eram metamorfozat ca Dolon, totuși, continuam să fiu înveșmântat ca un lăncier troian – cu Cușma lui Hades pregătită să mă acopere în orice clipă și medalionul TC la îndemână pentru o evadare instantanee – și în scurt timp m-am pomenit că revenisem lângă palatul Elenei. Mărturisesc că, de-a lungul anilor, ajunsesem adesea aici, ciugulind minute de la observațiile mele scoliaste, pentru a pătrunde în taină în cetate și a veni aici, pur și simplu cu speranța de a o putea zări pe ea... pe Elena, cea

mai frumoasă și mai ispititoare femeie din lume. De câte ori stătusem de cealaltă parte a străzii, vizavi de clădirea multietajată, privind în sus, aidoma unui puști îndrăgostit, și așteptasem până ce luminile se aprindeau în apartamentele și terasele de sus, sperând fără speranță ca măcar s-o întrezăresc?

Pe neașteptate, reveria mea cu mințile rătăcite a fost sfâșiată de o imagine mult mai înfricoșătoare – un car zburător ce trecea fără grabă peste străzi și acoperișuri, invizibil pentru ochii muritorilor, dar perfect vizibil pentru vederea mea amplificată. Aplecată peste balustrada lui, Muza mea cerceta străzile. Până atunci n-o mai văzusem niciodată zburând atât de jos deasupra cetății sau câmpiilor Ilionului. Știam că mă căuta pe mine.

Am ridicat Cușma lui Hades într-o clipă, ascunzându-mă – speram – de zei și oameni. Probabil că tehnologia a funcționat. Carul Muzei a plutit la mai puțin de treizeci de metri deasupra mea, fără să încetinească măcar o secundă.

După ce se îndepărtase și începuse să descrie ocoluri peste piața centrală, aflată la o duzină de străzi către est, mi-am activat harnașamentul de levitație. Toți scoliaștii sunt echipați cu aceste harnașamente, însă le folosim rareori. La capătul unei zile de încleștări confuze pe câmp, obișnuiam să-l utilizez pentru a mă ridica deasupra bătăliei, ca să-mi formez o imagine mai largă a situației tactice, apoi zburam spre Ilion – mărturisesc, aici, la palatul Elenei –

pentru câteva minute de privit cu speranțe înainte de a mă TC înapoi pe Olimp, la barăcile noastre.

Nu însă și acum. M-am ridicat deasupra străzii, invizibil pe când zburam peste lăncierii ce păzeau intrarea principală în palatul lui Paris și al Elenei, am trecut peste zidul înalt și am coborât pe unul dintre balcoanele curții interioare din afara odăilor private ale perechii. Cu inima bubuind, am pătruns pe ușa deschisă, prin perdelele umflate de vânt. Sandalele îmi erau aproape neauzite pe pardoseala din piatră. Câinii din palat m-ar fi simțit – Cușma lui Hades nu ascundea mirosurile –, dar toți erau la parter și în curtea exterioară, nu aici sus, unde locuia cuplul regal.

Elena se afla în baie. Trei slujnice o ajutau, iar picioarele lor desculțe lăsau urme umede când suiau cu apă caldă pe treptele de marmură ce duceau la bazinul îngropat în podea. Perdele de voal înconjurau bazinul în sine, dar pentru că tripodurile coșurilor cu jeratic și lămpile suspendate se găseau în interiorul zonei pentru baie, materialul lor subțire nu ridica nici un obstacol în calea vederii. În continuare invizibil, am rămas imediat în afara țesăturii care unduia lin și am privit-o pe Elena în baie.

Așadar, aceștia sunt sânii care-au pus în mișcare o mie de corăbii, mi-am spus și imediat m-am admonestat pentru că mă comportam ca un idiot.

Ar trebui oare să v-o descriu? Ar trebui oare să explic de ce pârjolul frumuseții ei, al frumuseții ei

dezgolite, poate stârni bărbați peste trei mii de ani și mai bine?

Cred că nu – și nu din motive de discreție ori demnitate. Frumusețea Elenei este mai presus de puterile mele de descriere. După ce ați văzut sânii atâtor femei, ați fi găsit ceva unic în pieptul plin și voluptos al Elenei? Sau ceva mai perfect în triunghiul de păr întunecat dintre coapsele ei? Sau ceva mai atâtător în coapsele-i albe și musculoase? Sau ceva mai uimitor în fesele lăptoase, spatele puternic și umerii înguști?

Bineînțeles că da. Însă nu eu sunt bărbatul care să vă spună deosebirile. Eu eram un scoliast minor și – în fanteziile din viața mea pierdută – poate un romancier. Ar fi fost necesar un poet mai presus de Homer, mai presus de Dante, chiar mai presus de Shakespeare, care să se ridice la înălțimea frumuseții Elenei.

Am ieșit din încăperea pentru baie, în răcoarea unei terase pustii din exteriorul dormitorului ei și am atins brățara subțire care-mi îngăduia să mă metamorfozez. Afișajul de comenzi al brățării doar a strălucit când l-am apelat, dar a răspuns prin simboluri și imagini la apăsările degetului meu mare. Acolo aveam stocate datele de metamorfozare pentru toți bărbații pe care-i înregistrasem în ultimii nouă ani. Teoretic, m-aș fi putut metamorfoza și în femeie, dar nu găsisem niciodată motivul pentru a o face și cu certitudine n-aveam s-o fac în noaptea asta.

Ar fi cazul să aflați ceva despre metamorfozare; nu înseamnă remodelarea moleculelor, oțelului, cărnii și

oaselor în altă formă. N-am nici cea mai mică idee despre felul cum funcționează metamorfozarea, deși acum cinci-șase ani scoliastul Hayakawa din secolul al douăzeci și unulea, care a trăit puțin printre noi, a încercat să-mi explice principiile teoretice. Hayakawa insista asupra conservării materiei și energiei – indiferent ce anume ar fi însemnat –, însă eu băgasem prea puțin în seamă partea aceea a explicației sale.

Neîndoios, metamorfozarea operează la nivelul cuantic. Ce oare funcționează altfel la zeii aceștia? Hayakawa îmi ceruse să-mi imaginez că toate ființele omenești de aici, inclusiv el și eu, ar fi unde staționare de probabilitate. La nivel cuantic, spunea el, oamenii – și totul din universul fizic – există de la o clipă la clipa următoare ca un fel de front de undă care colapsează – molecule, amintiri, cicatrice vechi, emoții, mustăți, răsuflare încărcată de izul berii, totul. Brățările pe care ni le dăduseră zeii înregistrau undele de probabilitate și ne îngăduiau să întrerupem și să stocăm originalele – și, pentru scurtă vreme, să ne contopim propriile unde de probabilitate cu cele stocate, să ne transportăm propriile amintiri și voința într-un corp nou, atunci când ne metamorfozam. Nu știu de ce n-ar fi încălcat iubita conservare a masei și energiei a lui Hayakawa... însă el insista că așa stăteau lucrurile.

Uzurparea aceasta a formei și acțiunilor altuia este motivul pentru care noi, scoliaștii, ne metamorfozăm aproape întotdeauna în personaje minore din bătălia pentru Troia; simpli lăncieri, ca necunoscutul străjer

a cărui formă o preluasem după a lui Dolon. Dacă am fi devenit, de pildă, Odiseu, Hector, Ahile sau Agamemnon, am fi arătat exact ca ei, dar comportamentul ar fi fost al nostru – inferior caracterului eroic al persoanei reale – și cu fiecare minut în care am fi populat forma respectivă, am fi purtat evenimentele reale tot mai departe de această realitate care se depliază treptat paralel cu *Iliada*.

Nu am habar ce se întâmplă cu persoana reală atunci când ne metamorfozăm în ea. Poate că unda ei de probabilitate plutește pur și simplu în jur la nivelul cuantic, fără să mai colapseze în ceea ce noi numim realitate până am terminat cu forma și glasul ei. Poate că unda de probabilitate era stocată în brățara pe care o purtam, ori într-o mașinărie sau microcip al zeilor de pe Olimp. Nu știu și, să fiu sincer, nu-mi pasă. Îl întrebasem o dată pe Hayakawa, cu puțin timp înainte ca el s-o nemulțumească pe Muză și să dispară pentru totdeauna, dacă am fi putut folosi brățara de metamorfozare pentru a ne preschimba într-un zeu. El râsese și-mi răspunsese:

– Zeii își protejează undele de probabilitate, Hockenberry. N-aș încerca să mă bag peste ei.

Am declanșat brățara și am derulat prin sutele de bărbați pe care-i înregistrasem, până l-am găsit pe cel pe care-l doream. *Paris*. Probabil că Muza ar fi pus sfârșit existenței mele, dacă ar fi știut că-l scanasem pe Paris pentru o metamorfozare viitoare. Scoliaștii nu interacționează.

Unde-i Paris în momentul ăsta? Cu degetul mare pe iconul de activare, am încercat să-mi reamintesc. Toate evenimentele din după-amiaza și seara aceasta – confruntarea dintre Hector, Paris și Elena, întâlnirea dintre Hector, soția și fiul lui pe ziduri – se petrecuseră spre sfârșitul Cântului al VI-lea din *Iliada*. Nu?

Realmente nu mă puteam concentra. Pieptul îmi era sfâșiat de singurătate. Mă simțeam amețit, de parcă băusem toată după-amiaza.

Da, sfârșitul Cântului al VI-lea... Hector o părăsește pe Andromaca, iar Paris îl ajunge din urmă, înainte ca Hector să fi ieșit din cetate – sau chiar când ieșea din cetate. Cum suna traducerea mea favorită? „*Nici Paris nu întârzie în casele-i înalte.*" Noul soț al Elenei își încinsese armura, așa cum făgăduise, și se grăbise să i se alăture lui Hector, iar cei doi ieșiseră împreună prin Poarta Scheiană, pentru a se arunca în alte bătălii. Îmi amintesc că am scris o disertație pentru o conferință scoliastă în care analizasem metafora lui Homer, care spusese că Paris gonise ca un bidiviu care și-a rupt căpăstrul în grajd, cu părul fluturându-i ca o coamă în spate peste umeri, dornic de luptă, bla-bla-bla.

Unde-i Paris acum? După căderea nopții? Ce am ratat, pe când rătăceam pe străzi și mă zgâiam la luminile Elenei și la țâțele Elenei?

Asta se-ntâmpla în Cântul al VII-lea și dintotdeauna apreciasem că acel cânt al *Iliadei* era un talmeș-balmeș confuz, alcătuit parcă din petice. El sfârșea lunga

zi care începuse în Cântul al II-lea, cu Paris ucigându-l pe aheul Menestius și cu Hector retezând beregata lui Eioneus. Se terminase cu îmbrățișările soțului și răsfățurile tatălui. Urmaseră apoi alte încleștări, după care Hector se luptase în duel individual cu Marele Aias și...

Și ce? Nu mare lucru. Aias câștiga – era un luptător mai bun –, dar apoi zeii începuseră să se certe din nou despre rezultat, avuseseră loc cuvântări ale grecilor și troienilor, o sumedenie de lăudăroșenii, apoi o propunere de armistițiu, iar Hector și Aias făcuseră schimb de armuri și se comportaseră ca prieteni vechi, pentru ca toți să fie finalmente de acord cu armistițiul, în timp ce își adunau morții ca să-i ardă pe rug și...

Unde dracu-i Paris în noaptea asta? Rămâne cu Hector și oastea ca să supravegheze armistițiul și să cuvânteze la riturile funerare? Sau se comportă așa cum îi este firea și se întoarce în patul Elenei?

– Cui îi pasă? am rostit cu glas tare și am apăsat iconul de activare de pe brățară, pentru a mă metamorfoza în forma lui Paris.

Eram încă invizibil, echipat cu Cușma lui Hades, harnașamentul de levitație, totul.

Mi-am scos Coiful Morții și celelalte de pe mine, mai puțin brățara de metamorfozare și micul medalion TC ce-mi atârna în jurul gâtului și le-am ascuns înapoia unui tripod din colțul balconului. Acum eram doar Paris, în echipamentul său de bătălie. Am desfăcut armura și am lăsat-o tot pe balcon,

apărând doar ca Paris în tunica lui moale. Dacă Muza ar fi coborât asupra mea, nu aveam altă apărare decât să mă TC.

Am trecut prin draperiile balconului și am revenit în sala de baie. Elena a ridicat privirea surprinsă, când am dat perdelele în lături.

– Stăpâne? a spus ea și i-am văzut mai întâi sfidarea din ochi, apoi căutătura plecată în ceva ce putea fi o cerere de iertare și supunere pentru cuvintele ei aspre de mai devreme. Lăsați-ne! s-a răstit la slujnice, iar femeile s-au îndepărtat pe tălpi umede.

Elena din Troia a suit fără grabă treptele bazinului și a venit spre mine, cu părul uscat, mai puțin câteva șuvițe ude lipite pe omoplați și sâni, cu capul tot plecat, însă privindu-mă printre gene.

– Ce vei face cu mine, soțul meu?

A trebuit să încerc de două ori, înainte ca glasul să mă asculte ca lumea. În cele din urmă, cu vocea lui Paris, am spus:

– Vino în pat.

19

GOLDEN GATE DIN MACHU PICCHU

Trecură de la o globulă verde la alta pe Golden Gate, coborâră escalatoare inerte şi traversară pasarele închise în sticlă verde ce legau cablurile gigantice care susţineau drumul aflat mult dedesubtul lor. Odiseu îi însoţea.

– Eşti cu adevărat Odiseu din drama turin? întrebă Hannah.

– N-am văzut niciodată drama turin, răspunse el.

Ada observă că bărbatul care-şi spunea Odiseu nici nu confirmase, nici nu infirmase, ci doar ocolise întrebarea.

– Cum ai ajuns aici? întrebă Harman. Şi *de unde* ai venit?

– Răspunsul este complicat, spuse Odiseu. Călătoresc de multă vreme, încercând să-mi găsesc drumul spre casă. Acesta este numai un popas, un loc unde să

mă odihnesc, iar peste câteva săptămâni voi pleca mai departe. Dacă nu vă supără, aș prefera să vă spun povestea mea mai târziu. Poate când vom cina în seara asta. Poate că Savi *Uhr* m-ar putea ajuta să înțeleg părți ale istoriei mele.

Adei i se părea foarte straniu să audă un om vorbind Engleza Comună ca și cum n-ar fi fost graiul său natal; până atunci, nu mai auzise niciodată pe cineva cu accent. În lumea ei bazată pe faxări nu existau dialecte regionale, ci toți locuiau peste tot... și nicăieri.

Cei șase ieșiră pe vârful turnului, unde Savi coborâse cu sonie-ul ceva mai devreme. Apărură exact în clipa în care soarele atingea cel mai sudic dintre piscurile ascuțite ce ancorau podul. Vântul dinspre vest era puternic și rece. Se apropiară de balustrada de la marginea platformei și priviră în jos, către șaua ierboasă în pantă, cu ruinele terasate, aflate la două sute cincizeci de metri dedesubt.

– Ultima dată când am venit la Golden Gate, acum trei săptămâni, spuse Savi, Odiseu se găsea în unul dintre sarcofagele criotemporale în care dorm eu de obicei. Sosirea lui – și însemnătatea ei – este motivul pentru care v-am contactat finalmente, motivul pentru care am lăsat instrucțiunile acelea pe piatra din Valea Secată.

Ada, Harman, Hannah și Daeman se holbară la bătrână, nepricepând în mod evident termenii sau înțelesul real al cuvintelor ei. Savi nu explică nimic.

Cei patru îl aşteptară pe Odiseu să spună ceva care să-i lămurească.

– Ce-avem la cină? întrebă Odiseu.

– Acelaşi lucru, răspunse Savi.

Bărbosul clătină din cap.

– Nu. Îndreptă un deget lat şi bont către Harman, apoi către Daeman: Voi doi. A mai rămas o oră până la înserare. Este un moment bun al zilei pentru vânătoare. Vreţi să veniţi cu mine?

– Nu! spuse Daeman.

– Da, răspunse Harman.

– Vreau şi eu să vin, zise Ada, surprinsă de tonul insistent al propriei ei voci. Te rog!

Odiseu o privi prelung.

– Bine, rosti el în cele din urmă.

– Ar trebui să mă alătur şi eu vouă, spuse Savi fără entuziasm.

– Ştiu cum să folosesc maşina ta, zise Odiseu arătând cu bărbia spre sonie.

– Ştiu, totuşi...

Savi îşi atinse arma neagră de la centură.

– Nu-i nevoie, spuse Odiseu. Eu caut doar hrană, nu război. Acolo jos nu vor fi voynicşi.

Bătrâna tot şovăia. Odiseu se uită la Ada şi Harman.

– Aşteptaţi aici. Mă duc să-mi iau lancea şi scutul şi mă-ntorc imediat.

Harman izbucni în râs, înainte de a-şi da seama că bărbatul cu piept lat în tunică albă nu glumea.

Odiseu știa într-adevăr cum să piloteze sonie-ul. Decolară de pe vârful turnului, ocoliră șaua înaltă, ale cărei ruine proiectau umbre complicate sub razele soarelui mult lăsat la orizont și coborâră cu viteză printr-o vale.

– Crezusem că vrei să vânezi sub pod, spuse Harman, străduindu-se să acopere șuieratul curentului de aer.

Odiseu clătină din cap. Ada observă că părul argintiu al bărbatului îi cădea pe gât aidoma unei coame cârlionțate.

– Acolo nu-s decât jaguari, veverițe și stafii, zise Odiseu. Pentru a găsi vânat, trebuie să ieșim pe câmpie. Și am de gând să urmărim o pradă anume.

Ieșiră cu viteză uriașă prin gura canionului și dintre munți și survolară câmpii cu iarbă înaltă presărate cu cicade cât turnurile și arbori încununați de ferigi. Soarele cobora în apus, dar deocamdată se găsea deasupra munților, astfel că totul de pe câmpii proiecta umbre lungi. Dedesubt apăru o turmă – rumegătoare mari pe care Ada nu le putu identifica, cu piele maronie și dosurile dungate cu alb. Sutele de animale aducea cu antilopele ca formă, însă erau de trei ori mai mari decât o antilopă obișnuită, cu picioare lungi și straniu articulate, gâturi lungi și flexibile și râturi atârnătoare ce aduceau cu niște furtunuri roz. Sonie-ul nu făcu nici un zgomot când le survolă și nici una dintre rumegătoare nu ridică măcar ochii.

– Ce sunt? întrebă Harman.

– Comestibile, spuse Odiseu.

Descrise încă un cerc, mai jos, după care ateriză îndărătul unor tufe înalte de ferigi, aflate la treizeci de metri de turma de rumegătoare, astfel că vântul bătea dinspre ele. Soarele amurgea.

Pe lângă cele două lănci absurd de lungi – fiecare era aproape cât sonie-ul, iar mânerele lor ieşiseră cu mult înapoia cupolei câmpului de forţă şi pupei vehiculului –, Odiseu adusese un scut rotund, făcut din straturi complicat lucrate de bronz şi piele de bou, plus o spadă scurtă cu teacă şi un cuţit înfipt la centură. Pe Ada – care intrase sub ţesătura turinului mai frecvent decât îi mărturisise lui Harman –, alăturarea unui bărbat din drama turin fantastică a Troiei şi versiunea aceasta sălbatică a propriei ei lumi o ameţea. Se sculă şi dădu să-i urmeze pe Odiseu şi Harman, care se îndepărtau de sonie.

– Nu! se răsti Odiseu. Tu rămâi la vehicul.

– Pe dracu', spuse Ada.

Odiseu suspină şi le vorbi în şoaptă:

– Voi rămâneţi amândoi aici, în spatele tufişului ăsta. Nu vă clintiţi. Dacă se apropie ceva, suiţi în sonie şi activaţi câmpul de forţă.

– Nu ştiu cum să fac asta, şopti Harman.

– Am lăsat IA activă, zise Odiseu. Vă întindeţi pur şi simplu pe sonie şi spuneţi „activare câmp de forţă".

Purtând ambele lănci, Odiseu ieşi pe câmpia ierboasă şi se îndreptă silenţios şi încet către animalele ce păşteau. Ada auzea cum grohăiau şi mestecau creaturile

cu nasuri lungi și moi, auzea iarba ce era retezată de dinții lor și le simțea izul pătrunzător. Ele nu fugiră speriate la apropierea omului, iar când cele de la marginea turmei ridicară în cele din urmă capetele, Odiseu se afla la doisprezece metri. Bărbatul se opri, lăsă jos o lance și scutul și ridică cealaltă lance lungă.

Animalele se opriseră din păscut și îl priveau cu atenție pe bipedul ciudat, totuși nu păreau alarmate.

Corpul puternic al lui Odiseu se încordă, se arcui și se destinse. Lancea zbură drept și izbi animalul cel mai apropiat deasupra pieptului, străpungându-i gâtul lung și gros. Rumegătorul se răsuci, emise un sunet sugrumat și se prăbuși greoi.

Celelalte animale pufniră, behăiră și o luară la goană – alergând toate în zigzag, într-un fel pe care Ada nu-l mai văzuse niciodată, întrucât articulațiile stranii ale picioarelor le permiteau modificări de direcție aproape instantanee –, până ce întreaga turmă dispăru din vedere, în vacarmul tropăiturilor, printr-o vâlcea situată la doi kilometri spre nord.

Odiseu se lăsă într-un genunchi lângă animalul mort și-și scoase de la centură cuțitul scurt și curbat. Din câteva tăieturi iuți, îi deschise cavitatea abdominală, îi scoase organele și măruntaiele – azvârlindu-le pe iarbă, cu excepția unuia care părea să fie ficatul, pe care-l așeză pe o folie mică de plastic întinsă alături –, apoi jupui pielea de pe o pulpă și tăie o felie groasă de carne roșie, pe care o puse tot pe folie. După aceea reteză beregata rumegătorului mort, împrăștiind și mai

mult sânge pe iarbă, şi-şi scoase lancea din leş, îngrijindu-se să n-o rupă. Îi şterse cu atenţie mânerul şi vârful din bronz pe iarbă.

Rămasă tot îndărătul tufişului, Ada se simţi cuprinsă de alt val de ameţeală şi decise să se aşeze pe iarbă, ca să nu rişte să leşine. Nu văzuse niciodată un animal ucis de un om, cu atât mai puţin tranşat şi parţial jupuit cu atâta îndemânare. Era teribil de... *eficient*. Ruşinată de reacţia ei, dar nedorind să leşine, îşi coborî capul spre genunchi, până ce petele negre încetară să-i mai danseze în vederea periferică.

Harman o atinse pe spinare îngrijorat, însă când ea îi făcu semn să se îndepărteze, bărbatul porni către leş.

– Stai pe loc! strigă Odiseu.

Harman se opri, derutat.

– Au plecat. Nu vrei să te-ajut să duci...?

Odiseu ridică o palmă, pentru a-i face semn să rămână locului.

– Nu asta vânez. Asta-i.... *Nu vă clintiţi!*

Harman şi Ada întoarseră ochii spre vest. Două forme bipede alb, negru şi roşu se apropiau cu o viteză foarte mare, mai repede chiar decât fugiseră rumegătorii. Ada simţi cum răsuflarea i se opreşte în gât şi-l văzu pe Harman înlemnind.

Creaturile goneau cu o sută de kilometri pe oră către stârvul însângerat şi Odiseu, care rămăsese în genunchi, pentru ca apoi să derapeze cumva, oprindu-se într-un norişor de praf. Ada văzu că erau păsările pe care le zăriseră din sonie – *Păsările Terorii*, le numise

Savi –, totuși, ceea ce din văzduh păruse foarte amuzant, creaturi de felul unor struți ce pășeau aidoma unor pui stângaci de găină – se dovedeau terifiante în realitate.

Cele două Păsări ale Terorii se opriseră la cinci pași de rumegător, cu ochii ațintiți acum asupra lui Odiseu. Ambele erau înalte de trei metri, cu pene scurte și albe pe corpurile musculoase, pene negre pe aripile vestigiale și picioare puternice. Groase cât torsul Adei. Ciocurile lor mai lungi de un metru erau curbate înfricoșător, roșii în jurul gurii – ca pătate de sânge – și controlate de mușchii extrem de puternici ai maxilarelor, care se reliefau sub cele șase pene lungi și roșii ce li se înălțau pe partea dorsală a craniilor. Ochii le erau teribili, galbeni, răutăcioși, înconjurați de cercuri albastre și situați sub proeminențe supraoculare sauriene. Pe lângă ciocurile de prădător pentru sfâșiere, păsările aveau și gheare puternice la picioare – fiecare cât antebrațul Adei –, la care se adăugau gheare cu aspect și mai ucigaș la cotul fiecărei aripi vestigiale.

Ada știu instantaneu că monștrii aceia nu erau simpli hoitari, ci prădători oribili.

Odiseu se ridică, cu o lance lungă în mâna stângă și cu lancea însângerată în mâna dreaptă. Capetele Păsărilor Terorii se retraseră brusc, la unison, ochi galbeni clipiră spre ochi galbeni și cele două animale se îndepărtară unul de celălalt aidoma unor dansatori cu o coregrafie perfectă, pregătindu-se să-l atace pe

Odiseu din părți opuse. Ada putea *mirosi* duhoarea de stârv a monștrilor. Nu avea nici o îndoială că picioarele acelea puternice și lipsite de pene puteau repezi Păsările Terorii peste cei șase metri care-i despărțeau de prada lor – Odiseu – dintr-un singur salt, cu ghearele extinse și sfârtecând în clipa în care fiarele grele de câte o tonă aterizau. Era de asemenea clar că perechea funcționa perfect ca echipă de ucigași.

Odiseu nu le așteptă să ajungă pe pozițiile dorite ori să atace. Cu o grație letală, își azvârli prima lance – drept și puternic – în pieptul musculos al Păsării Terorii din stânga sa, după care se roti să întâmpine a doua pasăre. Prima creatură emise un zbieret teribil care îngheță răsuflarea Adei, dar care fu dublat peste o secundă de mugetul și urletul lui Odiseu care sări peste leșul rumegătorului, trecu a doua lance ucigașă din mâna stângă în cea dreaptă și-i repezi vârful de bronz către ochiul drept al celei de-a doua Păsări a Terorii.

Prima pasăre se clătină spre îndărăt, lovi cu ghearele în lancea care-i ieșea din piept și rupse mânerul gros de stejar. A doua eschivă lancea lui Odiseu, șfichiuind capul înapoi, ca o cobră. În mod vădit surprinsă de atacul bipedului mic și lipsit de pene, monstrul țopăi de două ori – retrăgându-se trei metri – și dădu cu gheara către sulița atacatoare.

Odiseu trebuia să-și tragă iute sulița greoaie după fiecare atac, pentru a evita să-i fie smulsă din mâini. Continuând să răcnească, bărbatul făcu un pas înapoi

și păru că se împiedică de stârvul însângerat al rumegătorului, căzând într-o parte...

Pasărea Terorii nerănită își zări ocazia și profită de ea, sărind la o înălțime de doi metri în văzduh și coborând spre Odiseu cu toate ghearele extinse.

Odiseu se rostogoli pe sol, se ridică într-un genunchi printr-o mișcare fluidă și fixă mânerul lăncii în pământ cu un moment înainte ca Pasărea Terorii să coboare pe ea cu toată greutatea corpului, astfel încât vârful de bronz pătrunse în sus prin pieptul musculos, în inima aceea groaznică. Bărbatul trebui să se rostogolească din nou pentru a se feri din calea sa, când uriașa creatură se prăvăli fără viață în locul unde stătuse îngenuncheat.

– Atenție! răcni Harman și o luă la goană către locul luptei.

Prima Pasăre a Terorii – cu sângele revărsându-se din rana făcută de lance și cu mânerul rupt rămas înfipt în piept – se repezea către spatele lui Odiseu. Capul păsării șfichiui înainte pe doi metri de gât, aidoma unui șarpe acoperit cu pene, iar ciocul uriaș clămpăni în locul unde ar fi trebuit să ajungă capul lui Odiseu dacă s-ar fi retras. Însă războinicul se aruncase spre înainte, nu înapoi, rostogolindu-se iarăși, dar cu mâinile goale de data aceasta, când Pasărea Terorii trecu purtată de inerție pe lângă el, pentru ca apoi să se întoarcă, răsucindu-se și rotindu-se aproape imposibil de iute, la fel cum făcuseră rumegătoarele cu articulații stranii.

– Hei! strigă Harman și aruncă o piatră în ea.

Capul Păsării Terorii zvâcni în sus, ochii galbeni clipiră spre impertinența aceea și prădătorul uriaș se repezi la Harman.

Bărbatul derapă pe pământ și țipă:

– Futu-i!

Se întoarse și alergă în direcția din care venise. Brusc, Harman înțelese că nu putea fugi mai repede ca monstrul, așa că se răsuci, cu picioarele depărtate și pumnii ridicați, gata să întâmpine atacul Păsării Terorii cu mâinile goale.

Ada privi în jur, căutând un bolovan, un băț, o armă de orice fel. Nu zări nimic. Sări în picioare.

Odiseu își ridică scutul și – folosind cadavrul rumegătorului ca pe o trambulină – se avântă în spinarea Păsării Terorii, scoțându-și în același timp sabia scurtă din teacă.

Creatura continua să alerge în direcția lui Harman și a Adei, dar acum gâtul îi era întors și-și repezea capul, izbind cu uriașul cioc roșu în scutul lui Odiseu. De fiecare dată când maxilarele masive loveau, bărbatul era proiectat spre îndărăt, însă își strânsese puternic picioarele în jurul corpului păsării la doi metri deasupra solului și, cu toate că se lăsa mult pe spate, aidoma unui călăreț de circ în drama turinului, nu cădea niciodată. După care, când capul Păsării Terorii se roti spre înainte, căutându-l pe Harman cu ochii ei galbeni, Odiseu se aplecă în față și trase spada de-a curmezișul gâtului cu pene albe al monstrului gigantic, retezându-i jugulara.

Sări apoi jos, aterizâ în picioare şi alergă către Harman, iar Pasărea Terorii se nărui pe pământ şi rămase nemişcată la nici trei metri de ei. Sângele se ridică la un metru şi jumătate în aer, apoi fântâna arteziană roşie se diminuă şi dispăru, când inima uriaşă încetă să mai bată.

Gâfâind, mânjit de măruntaiele rumegătorului, de sângele Păsării Terorii, de iarbă şi noroi, continuând să-şi ţină ridicate sabia însângerată şi scutul, Odiseu rânji prin barbă şi spuse:

– N-am vrut decât una pentru cină, dar din a doua o să ne luăm mâine pentru o gustare.

Ada se apropie de Harman şi-l atinse pe braţ. Bărbatul nu se întoarse. Ochii îi rămăseseră holbaţi.

Odiseu merse la pasărea cea mai apropiată, îi tăie capul uriaş, apoi îşi trecu cuţitul pentru jupuire în lungul pieptului ei, trăgând spre înapoi carnea, pielea şi penele cu uşurinţa cu care cineva ar fi ajutat la dezbrăcarea unui palton gros.

– O să am nevoie de mai mulţi saci de plastic, îi spuse el lui Harman şi Adei. Mai sunt câţiva într-un compartiment de depozitare lângă pupa sonie-ului. Ajunge să-i spuneţi maşinii „deschidere stocare" şi se va deschide. Dar grăbiţi-vă!

Harman se întorsese ca să plece spre sonie, însă se opri.

– De ce să ne grăbim?

Odiseu îşi şterse sângele din barbă cu dosul mâinii şi le arătă dinţii săi albi, strălucitori.

– Păsările Terorii simt mirosul de sânge de la mulți kilometri depărtare... iar în amurg, pe câmpiile astea, sunt sute de perechi ieșite la vânătoare.

Harman se răsuci și porni în goană către sonie, ca să aducă sacii.

Ada observă că Savi și Daeman erau beți încă înainte de începerea cinei.

Masa fu servită într-o încăpere de sticlă, atașată de latura suportului superior al turnului sudic. Savi încălzea rații semipreparate într-o bulă cu microunde obișnuită, însă Ada era fascinată – până atunci nu mai văzuse niciodată o masă care să fie pregătită exclusiv de o ființă omenească. Absența servitorilor în zonele rezidențiale din Golden Gate era încă și mai perceptibilă în timpul meselor.

Odiseu era afară, pe traversa lată de susținere a podului, și ridicase o structură stângace de piatră și metal, în care ardea lemnul pe care-l adusese de pe câmpie. Începuse să plouă și bărbatul trebuise să facă un foc zdravăn pentru a-i menține arderea. Flăcările luminau rugina și vopseaua portocalie decolorată de pe latura turnului.

Privind afară prin peretele verde translucid și sorbind din paharul cu gin, Harman spuse:

– Acela este un fel de altar pentru zeii lui păgâni?

– Nu tocmai, răspunse Savi. Așa-și gătește el hrana.

Aduse boluri și farfurii la masa rotundă unde așteptau ceilalți, apoi i se adresă lui Harman:

– Vrei, te rog, să-l chemi înăuntru? Mâncarea ni se răcește în timp ce el o carbonizează pe a lui, iar peste munți vine o furtună cu fulgere. Nu-i o idee prea grozavă să fii afară, pe suprastructura podului, când trăsnește.

După ce se așezară în cele din urmă, cu Odiseu punând talerele de lemn pline de carne aburindă pe o masă din apropiere, astfel ca nimeni să nu fie nevoit să vadă bucățile înnegrite de foc, Savi trecu în jurul mesei o carafă cu vin. Ea își umplu ultima paharul și Ada o auzi murmurând:

– *Baruch atah adonai, eloheno melech ha olam, borai pri hagafen.*

– Ce-i asta? întrebă încet Ada.

Toți ceilalți râdeau de ceva ce spusese Daeman și nu păruseră să fi observat șoaptele lui Savi. Singura dată când Ada auzise alt grai fusese în drama turinului; acolo luptătorii vorbeau în păsărească, dar, cumva, turinul traducea fiecare cuvânt, astfel că toți cei aflați sub țesătura lui pricepeau înțelesul, fără să asculte de fapt.

Savi clătină din cap, însă Ada nu-și dădu seama dacă, în felul acela, îi răspunsese că nici ea însăși nu cunoștea sensul cuvintelor stranii, ori că nu era dispusă să i-l destăinuie.

– Am explorat toate nivelurile podului și bulele din jurul lui, vorbea Hannah surescitată. Metalul podului în sine este vechi și ruginit, dar... uimitor! Iar în unele

camere de dedesubt există forme ciudate de metal. Independente, pur și simplu, care nu fac parte din nici o structură. Unele au forme de femei și bărbați.

Savi lătră un râset. Își reumplea deja paharul cu vin. Nici un fel de alte cuvinte necunoscute nu-i însoțiră gestul.

– Acelea sunt statui, zise Odiseu. Sculpturi. N-ai mai văzut niciodată așa ceva?

Hannah negă încet din cap. Deși fata petrecuse ani de zile învățând cum să topească și să toarne metalul, Ada știa că o șocase ideea de a face obiecte în formă de oameni sau de alte creaturi vii. Adei i se părea de asemenea un concept straniu.

– Ei n-au artă, rosti Savi brusc către Odiseu. N-au sculpturi, picturi, meșteșuguri, fotografii, holografii, nici chiar manipulare genetică. N-au muzică, dans, balet, sporturi și nici cântece. Nici teatru, nici arhitectură, nici kabuki, nici piese No, absolut nimic. Sunt la fel de creativi ca niște... păsări nou-născute. Ba nu, îmi iau vorba asta înapoi... până și păsările știu cum să cânte și să construiască un cuib. Acești *eloi* ale ultimelor zile sunt cuci tăcuți, care locuiesc în cuiburile altor păsări și n-au nici măcar un cântec cu care să plătească.

Bătrâna începuse să-și împleticească vorbele.

Odiseu se uită la Hannah, Ada, Daeman și Harman, iar expresia sa era indescifrabilă. În același timp, cei patru musafiri o priveau pe Savi, întrebându-se de ce tonul ei era atât de furios.

– Dar apoi, continuă Savi privindu-l pe Odiseu în ochi, ei n-au nici literatură. Și nici tu...

Odiseu îi zâmbi. Ada recunoscu surâsul pe care bărbatul îl afișase când decupase carne din flancul rumegătorului. Odiseu se îmbăiase înainte de cină, spălându-și cu șampon până și părul cârlionțat și sur, însă Ada continua să-și imagineze brațele, mâinile și barba lui așa cum fuseseră – mânjite de sânge și năclăite de măruntaie. Nu era treaba ei, dar se gândi că Savi nu proceda cu înțelepciune tachinându-l în felul acela.

– Pre-literatule, fă cunoștință cu post-literații, nu se opri Savi, deschizând brațele, ca și cum l-ar fi prezentat pe Odiseu celorlalți patru.

După aceea, ridică un deget:

– Ah, l-am uitat pe prietenul nostru Harman! El este Balzac și Shakespeare al actualelor gunoaie de omenire de stil-vechi. El citește cam la nivelul unui copil de șase ani din Epoca Pierdută, nu-i așa, Harman *Uhr*? Miști din buze când citești cuvintele, așa-i?

– Da, încuviință Harman, surâzând ușor. Buzele mi se mișcă atunci când citesc. N-am știut că există și alt mod în care o pot face. Și am avut nevoie de peste patru Douăzeci ca să ajung la acest nivel de pricepere.

Adei i se păru că bătrânul de nouăzeci și nouă de ani știa că era insultat, totuși nu-i păsa, arătând numai interes față de următoarele cuvinte ale lui Savi.

Ada își drese glasul.

– Ce animal era acela pe care l-ai... ucis... azi? îl întrebă pe Odiseu cu glas sonor și simultan fragil. Nu Păsările Terorii, celălalt?

– Eu mă gândesc la el ca fiind rumegătorul cu trompă, răspunse Odiseu. Vrei să-ncerci?

Se întinse către masa din spate, luă platoul cu carne înnegrită de foc și-l aduse în fața femeii.

Dorind să fie politicoasă, Ada luă cea mai mică bucățică, manipulând-o precaut cu tacâmurile.

– O să iau și eu, anunță Harman.

Talerul făcu ocolul mesei. Hannah și Daeman se strâmbară la carne, o mirosiră, zâmbiră politicos, însă nu luară nici o bucată. Când platoul ajunse la Savi, ea i-l trecu fără nici un cuvânt lui Odiseu.

Ada ciuguli din feliuța cea mai subțire pe care o putuse tăia. Era delicioasă – la fel ca friptura, dar cu textură mai tare și gust mai bogat. Izul fumului de lemne arse îi conferea o aromă diferită față de orice mâncare gătită în microunde pe care o încercase vreodată. Își tăie o felie mai mare.

Odiseu mânca folosindu-se doar de cuțitul scurt și ascuțit pe care-l adusese la masă; tăia felii subțiri și le mușca direct din vârful cuțitului. Ada încercă să nu se holbeze la el.

– *Macrauchenia*, rosti Savi, între o furculiță de salată și alta de orez preparat la microunde.

Ada ridică ochii, întrebându-se dacă era altă părticică din straniul ritual de limbaj al bătrânei.

– Poftim? făcu Daeman.

– *Macrauchenia*. Așa se numește animalul pe care l-a omorât prietenul nostru grec și pe care ceilalți doi prieteni ai noștri îl mănâncă de parcă n-ar exista și felul al doilea. A locuit pe câmpiile astea din America de Sud acum două milioane de ani, dar a dispărut înainte ca omenirea să fi apărut. A fost readus de ARN-iști în anii nebuni de după rubicon, înainte ca post-oamenii să stopeze reintroducerea de-a valma a speciilor dispărute. După ce-au readus *Macrauchenia*, unii ARN-iști s-au gândit însă c-ar fi inteligent să le readucă și pe *Phorusrhacos*.

– Forus... cum? zise Daeman.

– *Phorusrhacos*. Păsările Terorii. Geniile ARN-iste au uitat că păsările alea au fost principalii prădători din America de Sud vreme de milioane de ani. Cel puțin până ce smilodonii au venit din America de Nord, după coborârea nivelului apelor și apariția punții de uscat dintre continente. Știați că istmul Panama este din nou sub ape? Că s-au separat iarăși continentele?

Privi în jur, evident amețită de vin, beligerantă și sigură că nici unul dintre ei nu avea habar despre ce vorbea.

Harman sorbi din vin.

– Dorim oare să știm ce este un smilodon?

Savi strânse din umeri.

– O felină mare, dă-o-n pizda mă-sii, cu dinți mari ca niște cuțite. Halea Păsările Terorii la prânz și se scobea-n dinți cu ghearele rămase. Idioții de ARN-iști i-au readus pe lume pe machairodus, dar nu aici. În

India. E cineva de-aici care să știe unde-i asta... unde-a fost? Oare ar trebui să știți? Post-oamenii ar fi smuls-o din Asia și-ar fi sfărâmat-o într-un căcat de-arhipelag, dacă nu i-ar fi oprit Khan Ho Tep.

Cei cinci o priveau fix.

– Mulțumesc că mi-ai reamintit, spuse Odiseu cu accentul lui cântat și se ridică, ducându-se la masa alăturată. Felul următor – Pasărea Terorii!

Reveni la ei cu platoul cel mai mare.

– Așteptasem de mult să gust delicatesa asta, însă până azi n-am avut timp să vânez una. Cine mai vrea?

Cu excepția lui Daeman și Savi, ceilalți dorira să încerce o felie. Toți își mai turnară vin. Afară furtuna se dezlănțuise și fulgerele brăzdau noaptea în jurul structurii podului, luminând șaua și ruinele aflate mult dedesubt, dar și norii și piscurile neregulate din ambele părți.

Ada, Harman și Hannah încercară câte o bucățică din carnea albă, apoi băură o mulțime de apă și vin. Odiseu mânca felie după felie din vârful cuțitului său.

– Îmi amintește de... pui, vorbi Ada în tăcerea care se lăsase.

– Da, spuse Hannah, aduce clar cu carnea de pui.

– Pui, totuși cu un gust diferit, mai puternic și mai amărui, completă Harman.

– Vultur, zise Odiseu. Mie-mi amintește de carnea de vultur.

Luă altă mușcătură mare, o înghiți și rânji:

– Dac-o să mai gătesc vreodată Pasărea Terorii, o să folosesc foarte mult sos.

Cinci dintre ei își mâncară în tăcere orezul gătit la microunde, pe când Odiseu continuă să înfulece din Pasărea Terorii și *Macrauchenia*, ajutându-se cu sorbituri uriașe de vin. Poate că tăcerea ar fi fost stânjenitoare în absența furtunii. Vântul sporise, fulgerele erau aproape necontenite – scăldând în rafale de lumină albă bula în care cinau, discret iluminată – și tunetele ar fi acoperit oricum majoritatea conversațiilor. Bula verzuie de cină părea că se leagănă imperceptibil ori de câte ori vijelia urla și cei patru musafiri se priveau între ei cu o neliniște abia tăinuită.

– E-n regulă, spuse Savi, fără să mai pară furioasă și parcă nici la fel de amețită de băutură, ca și cum vorbele ei aspre de mai devreme acționaseră ca o supapă care-i redusese presiunea amărăciunii. Pariglasul nu conduce electricitatea și suntem ferm prinși – atâta vreme cât podul rezistă, nu vom cădea.

Își goli vinul din pahar și zâmbi fără amuzament:

– Desigur, podu-i mai vechi decât lumea și pământu', așa că nu pot garanta că va rezista.

După ce toiul vijeliei trecu și Savi oferi cafea și ceai încălzite în containere de sticlă cu forme ciudate, Hannah spuse:

– Odiseu *Uhr*, ai promis că ne vei spune cum ai ajuns aici.

– Vreți să vă cânt despre toate ocolișurile și întorsăturile drumului meu, de pe care am fost abătut de nenumărate ori, din zilele în care tovarășii mei și cu mine am jefuit palatele sfinte ale Pergamului? replică încet bărbatul.

– Da, spuse Hannah.

– O voi face, încuviință Odiseu. Mai întâi însă, cred, Savi *Uhr* are ceva de discutat cu voi toți.

Ei o priviră pe bătrână și așteptară.

– Am nevoie de ajutorul vostru, începu Savi. Timp de veacuri, am evitat să fiu văzută în lumea voastră – de voynicși și ceilalți supraveghetori care-mi doresc răul –, dar Odiseu se află aici dintr-un motiv întemeiat și scopurile lui le slujesc și pe ale mele. Vă cer să-l luați cu voi – la una dintre locuințele voastre, unde poate fi vizitat – și să-i îngăduiți să se întâlnească și să stea de vorbă cu prietenii voștri.

Ada, Harman, Daeman și Hannah schimbară uitături.

– De ce nu se faxează pur și simplu acolo unde vrea să meargă? întrebă Daeman.

Savi clătină din cap.

– Odiseu nu se poate faxa, tot așa cum nici eu nu pot.

– Asta-i o aiureală, replică Daeman. Oricine se poate faxa.

Savi suspină și-și turnă în pahar ultimele picături de vin.

– Băiete, zise ea, tu știi *ce* este faxarea?

Daeman izbucni în râs.

– Bineînțeles. Este felul în care ajungi din locul unde ești în locul în care vrei să fii.

– Totuși, cum *funcționează*? întrebă Savi.

Pe Daeman îl exaspera îngustimea bătrânei.

– Ce vrei să spui prin „cum funcționează"? Funcționează și gata! Ca servitorii sau ca apa care curge. Folosești un faxportal ca să mergi dintr-un loc în altul, de la un nod-fax la următorul.

Harman ridică o mână.

– Daeman *Uhr*, cred că Savi *Uhr* se referă la funcționarea mașinăriilor care ne îngăduie să ne faxăm.

– Și eu m-am întrebat de câteva ori despre asta, zise Hannah. Știu cum se construiește un cuptor-furnal care poate topi metalul. Dar cum se construiește un faxportal care să ne trimită de aici până acolo, fără a fi nevoie să... pășim între cele două locuri?

Savi râse.

– Nu funcționează așa, copilași dragi. Faxportalurile voastre nu vă trimit nicăieri. Ele vă distrug. Vă dezintegrează atom cu atom. Nici măcar nu trimit atomii nicăieri, ci doar îi stochează, până sunt necesari următoarei persoane care sosește prin faxare. Când sunteți faxați voi *nu mergeți* nicăieri. Muriți și îngăduiți ca altă instanță a voastră să fie construită altundeva.

Odiseu își bău vinul și privi furtuna care se îndepărta, aparent neinteresat de explicațiile bătrânei. Ceilalți patru se holbară la ea.

– Păi, făcu Ada, asta-i... asta-i...

– O nebunie, spuse Daeman.

Savi surâse.

– Da.

Harman își drese glasul și-și lăsă din mână ceașca de cafea.

– Savi *Uhr*, dacă am fi distruși de fiecare dată când ne faxăm, cum se face că ne amintim totul când... ajungem... altundeva? Își ridică brațul drept. Iar această mică cicatrice... Am căpătat-o acum șapte ani, pe când aveam nouăzeci și doi de ani. În mod normal, aceste probleme mărunte sunt înlăturate când mergem la firmerie la fiecare Douăzeci, dar...

Se opri, ca și când ar fi înțeles brusc răspunsul.

– Exact, aprobă Savi. Mințile mașinilor aflate înapoia faxportalurilor țin minte micile voastre imperfecțiuni, la fel cum vă țin minte amintirile și structura celulară a personalității, expediind informații – nu pe voi, ci *informații* – de la un nod-fax la altul, actualizându-vă și reparându-vă celulele îmbătrânite la fiecare douăzeci de ani – ceea ce voi numiți vizitele la firmerie –, totuși, de ce crezi că dispari la a o suta ta aniversare, Harman *Uhr?* De ce crezi că încetează să vă reînnoiască după ce ajungeți la o sută de ani? Și unde vei ajunge tu la următoarea ta aniversare?

Harman nu răspunse nimic, dar Daeman vorbi:

– În inele, femeie nebună! La al Cincilea Douăzeci, toți suim în inele.

– Ca să deveniți post-oameni, continuă Savi, stăpânindu-se să nu pufnească. Ca să suiți la ceruri și să stați de-a dreapta lui... a cuiva.

– Da, zise Hannah, însă pe un ton întrebător.

– Nu, spuse Savi. Nu știu ce se-ntâmplă cu șabloanele voastre de memorie pe care vi le păstrează logosfera până împliniți o sută de ani, dar știu că datele nu sunt trimise la inele. Poate că sunt stocate, însă eu bănuiesc că sunt distruse. Distorsionate.

Pentru a doua oară în ziua aceasta lungă, Ada simți că îi venea să leșine. Cu toate acestea, fu prima care-și regăsi glasul.

– Savi *Uhr*, de ce nu puteți tu și Odiseu *Uhr* să folosiți nodurile-fax? Sau pur și simplu optezi să n-o faci?

Optezi să nu fii distrusă, pentru ca atomii corpului tău să nu-ți fie îmbucătățiți ca rumegătorul și Pasărea Terorii pe care i-am mâncat în seara asta. Ada își afundă vârfurile degetelor în paharul ei cu apă, le scoase și le atinse de obraz.

– Odiseu nu se poate faxa, fiindcă logosfera nu are nici o înregistrare a lui, rosti încet Savi. Prima lui încercare de a se faxa ar fi și ultima.

– Logosfera? repetă Harman.

Savi clătină iarăși din cap.

– Subiectul e complicat. Prea complicat pentru o bătrână care a băut prea mult azi.

– Dar o să ne explici în curând? insistă Harman.

– O să vă *arăt* totul mâine. Înainte de-a porni din nou pe drumurile noastre diferite.

Ada prinse căutătura lui Harman. Bărbatul abia își putea stăpâni surescitarea.

– Această logosferă... indiferent ce ar fi ea, spuse Hannah, are însă o înregistrare a ta? Pentru nodurile-fax? Astfel ca tu *să te poți* faxa?

Savi își afișă zâmbetul nefericit.

– Oh, da! Mă ține minte de acum mai bine de o mie patru sute de ani, când faxam în fiecare zi a vieții mele. Logosfera m-așteaptă ca o invizibilă Pasăre a Terorii... și m-ar recunoaște instantaneu dac-aș încerca unul dintre faxportalurile voastre obișnuite. Aceea ar fi însă și ultima mea încercare.

– Nu-nțeleg, se încruntă Hannah.

– Haideți să lăsăm deocamdată deoparte toată vorbăria asta tehnică în doi peri, propuse Savi. Acceptați faptul că nici Odiseu, nici eu nu putem folosi grozavele voastre faxportaluri. Iar dacă v-aș vizita minunata societate, zburând pân-acolo, ar însemna sfârșitul vieții mele.

– De ce? întrebă Harman. În lumea noastră nu există violență. Cu excepția dramei turinului. Și nici unul dintre noi nu crede că aceea ar fi reală.

Privi cu subînțeles către Odiseu, dar bărbatul cu păr sur nu reacționă în nici un fel.

Savi sorbi din vin.

– Credeți-mă pe cuvânt, când vă spun că a mă arăta în mod deschis, ar însemna moartea pentru mine. De asemenea, credeți-mă că este imperativ ca lui Odiseu să-i fie îngăduit să se-ntâlnească cu oameni, să

vorbească cu ei, să fie auzit. Dacă v-aș duce înapoi cu sonie-ul, l-ar putea găzdui unul dintre voi, în casa lui, pentru câteva săptămâni? Pentru o lună?

– Trei săptămâni, o întrerupse Odiseu părând iritat, de parcă îl nemulțumea să audă că se discuta despre el ca și când n-ar fi fost prezent. Nu mai mult.

– Bine, zise Savi. Trei săptămâni. I-ar oferi vreunul dintre voi trei săptămâni de ospitalitate acestui străin într-o țară străină?

– Odiseu n-ar fi în același pericol în care ești și tu? întrebă Daeman.

– Odiseu *Uhr* își poate vedea singur de grijă, răspunse Savi.

Cei patru tăcură pentru un minut, încercând să priceapă solicitarea și circumstanțele ei. În cele din urmă, Harman rosti:

– Savi *Uhr*, eu l-aș găzdui cu plăcere pe Odiseu, însă doresc de asemenea să vizitez locul acesta unde spui că s-ar putea găsi nave spațiale. Țelul meu este să ajung în inele. Și, așa cum ai subliniat, mă apropii de Douăzeciul final... așa că n-am timp de irosit. Aș prefera să-mi consum acel timp găsind marea secată în care spui că post-oamenii păstrează ceva care poate să zboare la inelele-e și -p. Poate că dacă mi-ai arăta cum se pilotează sonie-ul...

Savi își frecă fruntea, ca și cum ar fi durut-o capul.

– Bazinul Mediteranean? Harman *Uhr*, acolo nu poți să zbori.

– Este interzis?

– Nu, zise Savi. Acolo *nu poți* să zbori. Sonie-urile și alte mașini zburătoare nu funcționează deasupra Bazinului.

Se opri și privi în jurul mesei:

– Pe de altă parte, poți să intri în Bazin, mergând pe jos sau cu alt tip de vehicul. De-a lungul secolelor, eu am încercat și n-am izbutit să intru, totuși, te pot conduce acolo. *Dacă* unul dintre prietenii tăi este de acord să-l găzduiască trei săptămâni pe Odiseu.

– Eu vreau să merg cu tine și Harman, rosti Ada.

– Și eu, spuse Daeman. Vreau să văd bazinul ăla... cum îi zice.

Harman îl privi surprins.

– Ce dracu', urmă Daeman. Nu-s un laș. Pun prinsoare că sunt singurul de aici care-a fost mâncat de-un alozaur.

– O să beau pentru asta, vorbi Odiseu și-și deșertă vinul.

Savi o privi pe Hannah.

– În felul acesta, ai mai rămas doar tu, scumpo.

– L-aș găzdui cu plăcere pe Odiseu, răspunse tânăra, dar eu nu faxez mult și nu merg la petreceri. Trăiesc cu mama și nici ea nu primește grupuri prea frecvent.

– Mă tem că nu-i convenabil. Odiseu are la dispoziție numai trei săptămâni și trebuie să-ncepem cu un loc bine cunoscut, unde pot locui mulți oameni, mai multe săptămâni la rând. De fapt, Palatul Ardis ar fi fost locul perfect.

Se uită la Ada.

– Savi *Uhr*, spuse Ada, de unde știi despre Palatul Ardis? Și, de fapt, de unde știi despre lecturile lui Harman sau despre orice alte evenimente din lume, dacă nu poți veni printre noi și nici utiliza nodurile-fax?

– Privesc, răspunse bătrâna. Privesc și-aștept, iar uneori zbor în locuri unde mă pot amesteca printre voi.

– Burning Man, zise Hannah.

– Da, printre altele.

Savi privi în jurul mesei și rosti:

– Păreți obosiți. Ce-ar fi să vă conduc în camerele voastre, ca să vă puteți culca? Vom continua dimineață. Lăsați vesela, o s-o strâng și spăl mai târziu.

Ideea de a strânge sau de a spăla vesela nu le trecuse niciodată musafirilor prin minte. O dată în plus, Ada se uită în jur și simți absența servitorilor și voynicșilor.

Ar fi vrut să protesteze față de această oră impusă pentru culcare – nici măcar nu apucaseră să audă povestea lui Odiseu –, dar își privi prietenii – Hannah, trasă la față de oboseală, Daeman, beat și abia izbutind să țină capul ridicat, Harman, trădându-și vârsta pe chip – și simți cum epuizarea o încearcă și pe ea. Fusese o zi teribilă. Era timpul pentru somn.

Odiseu rămase la masă, pe când Savi îi conduse pe ceilalți patru prin holuri iluminate doar de fulgerele care se diminuau, în sus, pe un escalator acoperit cu sticlă, care se încolăcea în jurul turnului lui Golden Gate, și apoi în jos, pe un coridor lung, până la mai multe camere-bule aflate în punctul cel mai de sus al

turnului nordic. Dormitoarele acelea nu erau atașate fizic de vârful turnului, ci numai de coridorul de sticlă, care avea drept perete sudic podul de oțel, astfel că, în sine, cubiculumurile pentru dormit ieșeau, aparent nesigur, în spațiu, precum ciorchinii de struguri verzi.

Savi le oferi tuturor bule separate pentru dormit și-i făcu semn lui Hannah spre prima încăpere de pe coridor. Tânăra șovăi în pragul spațiului micuț. La interior, până și podeaua era transparentă, așa că Hannah înaintă un pas, după care sări îndărăt în soliditatea relativă a holului de acces mochetat.

– Este perfect sigură, rosti Savi.

– Bine, încuviință Hannah și încercă din nou.

Patul era lipit de peretele opus față de ușă, iar lângă peretele comun cu coridorul exista o toaletă privată și cu chiuvetă, partiționată, care oferea intimitate din celelalte bule pentru dormit; în rest însă, pereții curbi și podeaua erau atât de transparente, încât puteai privi în jos două sute cincizeci de metri către stâncile luminate de fulgere și coasta muntelui aflate imediat dedesubt.

Hannah păși cu grijă pe podeaua transparentă și se așeză aproape recunoscător pe forma solidă a patului. Ceilalți trei izbucniră în râsete și o aplaudară.

– Dacă va trebui să mă duc la toaletă peste noapte, s-ar putea să n-am curajul să mai traversez o dată podeaua, zise femeia.

– Te vei obișnui, Hannah *Uhr*, spuse Savi. Poți să-nchizi și să deschizi ușa prin comandă verbală – este acordată doar la amprenta ta vocală.

– Ușă, închide-te, rosti Hannah.

Ușa se închise aidoma unui iris. Savi îi lăsă pe rând la cubiculumurile lor – primul, Daeman, care se îmbletici spre patul său fără vreo teamă aparentă față de spațiul gol de sub tălpi, apoi Harman, care le ură amândurora noapte bună înainte de a porunci închiderea ușii sale, și în cele din urmă Ada.

– Noapte bună, draga mea, zise Savi. Răsăritul este spectaculos aici și sper să fii încântată de ceea ce vei vedea dimineață. Ne-ntâlnim la micul dejun.

Pe patul ei o aștepta împăturită o cămașă de noapte nouă de mătase. Ada intră în zona pentru toaletă, făcu iute un duș fierbinte, își uscă părul, își lăsă hainele pe tejgheaua de lângă chiuvetă, se îmbrăcă în cămașa de noapte de mătase și reveni la pat. După ce se strecură sub pătură, se întoarse cu fața la perete și privi afară, la piscurile muntoase și nori. Furtuna trecuse de acum către est, fulgerele iluminau pe dinăuntru norii ce se îndepărtau, iar vârfurile din apropiere și șaua ierboasă erau luminate doar de razele lunii. Ada se uită în jos, la drumul și ruinele de piatră aflate la distanță atât de mare. Ce spusese Odiseu despre locul acesta? Că era locuit numai de jaguari, veverițe și stafii? Privind străvechile stânci gri-deschis sub lumina lunii, femeia fu cât pe-aici să creadă în stafii.

La ușa ei se auzi un ciocănit ușor.

Ada coborî din pat, traversă tiptil podeaua rece și puse vârfurile degetelor pe metalul strâns în iris.

– Cine-i?

– Harman.

Inima Adei îi bubui în piept. Sperase, visase în tăcere, că Harman i se va alătura în noaptea aceasta.

– Ușă, deschide-te, șopti ea și se retrase, observând în reflecția peretelui cât de lăptoase îi păreau brațele și cămașa subțire în razele lunii.

Harman păși înăuntru și se opri, când Ada murmură comanda de închidere a ușii. Bărbatul purta doar o cămașă de noapte de mătase albastră. Ea îl aștepta s-o îmbrățișeze, s-o ridice în brațe și s-o poarte în patul moale de lângă peretele curbat, transparent. Cum ar fi, se întrebă Ada, să faci dragoste parcă plutind deasupra norilor aceștia, deasupra munților?

– Trebuie să vorbesc cu tine, rosti încet Harman.

Femeia încuviință în tăcere.

– Cred că este important ca Odiseu să fie în locul cuvenit în următoarele câteva săptămâni, zise el. Și nu cred că locuința mamei lui Hannah este locul cuvenit.

Simțindu-se ridicol, Ada își încrucișă brațele peste sâni. Își închipui că prin sticla de sub tălpi putea simți aerul rece al nopții din munții înalți.

– Nu știi ce vrea să facă Odiseu, sau de ce, șopti ea.

– Nu, dar dacă el este într-adevăr Odiseu, poate să fie *foarte* important. Și Savi are dreptate... Palatul Ardis este locul perfect în care ar putea cunoaște oameni.

Ada simți iritarea strângându-se ghem în ea. Cine se credea bărbatul acesta ca să-i spună ce să facă?

– Dacă crezi că-i atât de important să fie găzduit undeva, îi replică, de ce nu-l inviți la *tine* acasă, ca oaspete *al tău?*

– Eu n-am o casă, spuse Harman.

Ada clipi repede, încercând să înțeleagă. Nu izbuti. *Toți* aveau o casă.

– Am călătorit mulți ani, urmă el. Dețin doar ceea ce am asupra mea, cu excepția cărților pe care le-am strâns și pe care le-am depozitat într-un cubiculum gol din Craterul Paris.

Ada deschise gura ca să vorbească, însă nu știu practic ce să spună. Harman se apropie un pas, ajungând atât de aproape, încât îi putu simți mirosul de săpun și de masculinitate. Și el făcuse duș înainte de a veni aici. *Vom face dragoste după conversația asta?* se întrebă ea, simțind cum iritarea i se destrăma la fel de iute pe cât sosise.

– Trebuie să merg în Bazinul Mediteranean cu Savi, spuse Harman. De peste șaizeci de ani, caut o cale de-a ajunge la inelele-e și -p. Iar ca acum să fiu atât de aproape și să... trebuie să merg!

Femeia simți mânia renăscându-i.

– Dar vreau *să vin cu tine*! Vreau să văd Bazinul acela... să găsim o navă spațială, să merg la inele. De aceea te-am ajutat în ultimele săptămâni.

– Știu, murmură Harman și o atinse pe braț. Și eu vreau să vii cu mine. Însă chestia asta cu Odiseu poate fi importantă.

– Știu, totuși...

– Iar Hannah pur și simplu nu cunoaște atât de mulți oameni. Și nici nu are spațiul pentru a-i găzdui pe vizitatori.

– Știu, totuși...

– Iar Palatul Ardis *ar fi* perfect, șopti Harman.

Dădu drumul brațului Adei, dar n-o slăbi din căutătura sa. Femeia fu brusc conștientă de stelele aflate dincolo de tavanul transparent și curbat de deasupra lor.

– Știu că Palatul Ardis ar fi perfect, spuse ea.

Se simțea tristă și sfâșiată între imperative și oameni.

– Însă noi nu știm măcar nici ce vrea acest Odiseu... sau cine este el de fapt.

– E-adevărat, șopti Harman, dar modul cel mai bun de a afla ar fi ca tu să-l găzduiești, în timp ce eu caut o navă spațială în Bazinul Mediteranean. Îți promit că dacă voi găsi vreuna care să ne poată duce la inele, voi veni să te iau înainte de a pleca într-acolo.

Ada șovăi în a-i răspunde. Chipul îi era ușor ridicat spre al bărbatului și avu senzația că dacă n-aveau să mai vorbească, el o va săruta.

Un fulger licări brusc și tunetul dinspre furtuna care se îndepărta cutremură structura din sticlă verde.

– Bine, murmură femeia. Îl voi găzdui pe Odiseu și-o voi lua pe Hannah să mă ajute la Palatul Ardis pentru trei săptămâni. Totuși, *numai* dacă-mi promiți că mă vei duce la inele, dacă vei găsi un mod de-a ajunge acolo.

– Îți promit, zise Harman.

O sărută într-adevăr după aceea, dar numai pe obraz, și doar așa cum ar fi făcut-o tatăl ei, gândi Ada, dacă ea l-ar fi cunoscut vreodată.

Harman se întoarse parcă pentru a pleca, însă înainte ca femeia să-i poată comanda ușii să se deschidă, reveni la ea.

– Ce crezi despre Odiseu? o întrebă.

– Ce vrei să spui? Adică dacă cred că-i realmente Odiseu?

Ada era derutată de întrebare.

– Nu. Vreau să spun ce *crezi* despre el? Te interesează?

– Adică dacă mă interesează povestea lui? Este un personaj interesant. Trebuie totuși s-aud ce zice, înainte de a decide dacă spune adevărul.

– Nu, eu...

Harman se opri și-și frecă bărbia. Părea stânjenit.

– Vreau să spun, dacă-l găsești *interesant*? Dacă ești atrasă de el?

Ada nu se putu abține să nu izbucnească în râs. Undeva către est, tunetul îndepărtat reverberă ca un ecou al râsetului.

– Prostule, spuse ea în cele din urmă și, fără să mai aștepte, se apropie de Harman, îl cuprinse în brațe și-l sărută pe buze.

Bărbatul rămase pasiv câteva secunde, după care o îmbrățișă și-i răspunse la sărutare. Prin mătasea subțire care-i despărțea, Ada îi simțea atâtarea crescând.

Lumina lunii se revărsa peste chipurile și brațele lor aidoma laptelui alb. O rafală puternică de vânt lovi pe neașteptate podul și bula cubiculumului pentru dormit li se legănă sub picioare.

Harman o ridică pe Ada și o purtă spre pat.

20

OCEANUL TETHYS, PE MARTE

– Cred că Falstaff este cel care m-a făcut să nu-l mai iubesc pe Bard.

– Cum? rosti Mahnmut prin cablaj.

Era preocupat; pilota cu abia cinciprezece kilometri pe oră submersibilul muribund către coasta încă nevăzută, se străduia să mențină funcțiile navei, privea cerul în căutarea carelor de luptă ostile prin baliza-periscop și în general medita sumbru asupra improbabilității de a-și continua supraviețuirea. Orphu tăcuse de mai bine de două ore în cala *Doamnei Brune*. Iar acum cuvintele acelea...

– Ce-ai spus despre Falstaff? întrebă Mahnmut.

– Spuneam că Falstaff a fost cel care m-a îndepărtat de Shakespeare și m-a apropiat de Proust.

– Aș fi crezut c-o să-ți placă Falstaff, zise Mahnmut. Este atât de amuzant...

– L-am *iubit* pe Falstaff, spuse Orphu. Ce dracu', m-am identificat cu Falstaff! Am dorit *să fiu* Falstaff. Pentru o vreme, m-am gândit că *semănam* cu Falstaff.

Mahnmut încercă să-şi imagineze aşa ceva. Nu izbuti. Reveni cu atenţia la funcţiile navei şi privirea prin periscop.

– Ce te-a determinat să te răzgândeşti? întrebă în cele din urmă.

– Mai ţii minte scena din *Henric al IV-lea, Partea I*, când Falstaff găseşte trupul lui Henry Percy – Hotspur – pe câmpul de bătălie?

– Da, încuviinţă Mahnmut.

Periscopul şi radarul arătau un cer lipsit de care de luptă. În timpul nopţii, fusese silit să deconecteze reactorul avariat, iar acumulatorii ajunseseră la numai patru la sută, astfel că acum coborâseră la unsprezece kilometri pe oră şi energia era în scădere permanentă. Mahnmut ştia că în scurt timp va trebui să iasă din nou la suprafaţă cu *Doamna Brună*: la fiecare asemenea ieşire, el aspira aer marţian pentru propria sa supravieţuire, stocându-l în nişa ambientală şi respirându-l până se îmbâcsea, şi trimitea spre Orphu tot aerul produs de navă. Submersibilul nu fusese proiectat pentru a se deschide către „atmosfera" europană şi moravecul trebuise să introducă comenzi prioritare pentru o duzină de protocoale de securitate ca să îngăduie pătrunderea aerului marţian.

– Falstaff înjunghie leşul lui Hotspur în coapsă pentru a se asigura că-i mort, spuse Orphu. După

aceea, ia cadavrul în spate, încercând să lase impresia că el l-a ucis.

– Exact, aprobă Mahnmut.

Sistemul de poziționare mobil anunța că erau la mai puțin de treizeci de kilometri de coastă, dar aceasta nu se zărea deloc prin periscop și el nu voia să direcționeze radarul spre uscat. Se pregătise să lepede rezervoarele cu balast și să se ridice la suprafață, totuși avea planurile de scufundare pregătite pentru un plonjon de urgență, dacă pe radar ar fi apărut ceva.

– *Cea mai bună latură a vitejiei este prudența*, cită el. *Prin această latură bună mi-am izbăvit zilele.* Toate comentariile shakespeareane pe care le-am citit – Bloom, Goddard, Bradley, Morgann, Hazlitt, chiar și Emerson – afirmă că este posibil ca Falstaff să fie unul dintre cele mai mărețe personaje pe care le-a creat Shakespeare vreodată.

– Da, zise Orphu, apoi tăcu vreme de un minut, în timp ce submersibilul se cutremură și hurui la eliberarea rezervoarelor cu balast.

Când nava redeveni tăcută, cu excepția zgomotului produs de oceanul care se repezea peste carcasă, el urmă:

– Totuși, Falstaff mi se pare condamnabil.

– Condamnabil?

Submersibilul ieși la suprafață. Era imediat după zori și soarele – mult mai mare decât steaua cu care Mahnmut crescuse pe Europa – tocmai se desprindea de orizont. Moravecul deschise prizele de aspirație și respiră aerul proaspăt, sărat.

– *La ce-i îndemânatic? Numai la viclenii. La ce-i viclean? Numai la pungăşii. Şi de pungăşit pungăşeşte pretutindeni*, spuse Orphu.

– Dar prinţul Hal a glumit când a spus asta.

Mahnmut decise să navigheze la suprafaţă. Era mult mai periculos – cât timp stătuseră scufundaţi, radarul semnalase câte un car de luptă la fiecare una sau două ore –, însă la suprafaţă puteau atinge viteza de cincisprezece kilometri pe oră şi astfel să-şi prelungească rezervele energetice tot mai reduse.

– Oare? făcu Orphu. În *Henric al IV-lea, Partea a II-a*, el îl alungă pe bătrânul fanfaron.

– Iar Falstaff moare din cauza asta, zise Mahnmut, inspirând aerul curat şi gândindu-se la Orphu, aflat în cala întunecată şi inundată, conectat la viaţă doar prin tubul de oxigen şi intercom.

Prima dată când ieşiseră la suprafaţă, Mahnmut îşi dăduse seama că era imposibil să-l scoată din cală pe uriaşul ionian înainte de a atinge uscatul.

– *De rege i-a fost inima zdrobită*, spuse el, citând-o pe hangiţa Quickly.

– Am ajuns la concluzia că merita să fie alungat, zise Orphu. Când a primit ordin să recruteze soldaţi pentru războiul cu Percy, Falstaff a luat mită ca să nu-i ia pe cei buni şi a recrutat doar amărâţi. Bărbaţi pe care el îi numea „carne de tun".

Simţind că *Doamna Brună* înainta mult mai rapid prin valurile joase, Mahnmut continuă să monitorizeze sonarul, radarul şi periscopul.

– Toți spun că Falstaff este un personaj mult mai interesant decât Hal, rosti el. Amuzant, realist, antirăzboinic, spiritual – Hazlitt a scris că *„Esența lui Falstaff este beatitudinea libertății câștigate prin umor"*.

– Bun, dar ce fel de libertate este aceasta? Libertatea de a ironiza totul? Libertatea de a fi un hoț și un laș?

– Sir John *a fost* un cavaler, preciză Mahnmut.

Brusc, atenția i se concentră asupra spuselor lui Orphu – Orphu, comentatorul cinic și umoristic al nebuniilor din existența moravecilor.

– Vorbești de parc-ai fi Koros III, observă el.

Asta îl făcu pe Orphu să huruie.

– Eu nu voi fi niciodată un războinic.

– Koros a fost un războinic? Crezi c-a ucis moraveci în misiunea din Centură? fu curios Mahnmut.

– Nu vom ști niciodată ce s-a întâmplat în Centură, iar Koros mă-ndoiesc să fi avut mai multă dorință de a lupta decât noi ceilalți, moravecii pașnici. El însă a fost instruit pentru a conduce și a-și îndeplini datoria – acțiuni pe care Falstaff le batjocorea chiar și la prea-iubitul său prinț Hal.

– Și crezi c-am fost trimiși aici ca să ne-ndeplinim datoria.

Spre sud se zărea o pâclă.

– Cam așa ceva.

– Și mai crezi că ar trebui să fii mai degrabă Hotspur decât Falstaff.

Orphu de pe Io hurui din nou.

– S-ar putea să fie prea târziu. *Ieri vremea mi-o pierdeam, iar astăzi vremea e-aceea ce mă pierde.*

– Ăsta nu-i Falstaff.

– Richard al doilea, se auzi glasul din cală.

– Crezi că eşti prea bătrân pentru ce se află în faţa noastră? rosti Mahnmut, întrebându-se ce se putea afla acolo.

– Păi, mă simt niţel cam bătrân, *sans* ochi, *sans* picioare, *sans* mâini, *sans* dinţi şi *sans* cochilie, zise ionianul.

– N-ai avut niciodată dinţi, comentă Mahnmut.

Misiunea lui Koros fusese de a întreprinde recunoaşteri lângă vulcanul cel mare, Olympus, şi de a aduce Dispozitivul din cala de cargo cât mai aproape de piscul acestuia. Însă *Doamna Brună* era în pragul morţii şi era posibil ca şi Orphu să fie pe moarte. Chiar dacă Orphu ar fi supravieţuit, n-ar fi fost în stare să vadă, să se mişte ori să aibă grijă de propria persoană dacă izbuteau să ajungă pe uscat. Cum ar fi putut Mahnmut transporta Dispozitivul cale de peste trei mii de kilometri pe uscat, ferindu-se în acelaşi timp de a fi detectat şi distrus împreună cu prietenul său de cei din carele de luptă?

Fă-ţi grijile astea după ce o aduci pe Doamnă *pe uscat şi după ce-l scoţi pe Orphu din cală*, gândi el. *Câte una pe rând.* Bolta senină era pustie de ameninţări, totuşi, se simţea teribil de expus în vreme ce submersibilul continua să înainteze încet spre sud, prin valuri. I se adresă lui Orphu:

– Amicul tău Proust are vreun sfat?

Orphu își drese glasul cu un huruit:

Bătrânețea are încă onoarea și strădania sa;
Moartea izprăvește totul; dar în apropierea sfârșitului
O muncă de răsunet nobil mai poate fi făcută...
Nu-i prea târziu să cauți o lume și mai nouă...
Deși multe se sting, rămân destule; și deși
Nu avem acum acea putere care-n vechime
Urnea cerurile și pământul; noi suntem ceea ce suntem;
Aceeași răbufnire de inimi curajoase,
Slăbite de vârstă și-ursită, dar puternice-n voința
De a lupta, a căuta și-a nu capitula.

– Nu mă poți convinge că ăsta-i Proust, spuse Mahnmut.

Ceața din sud începea să se destrame.

– Nu, zise Orphu. Este *Ulise* de Tennyson.

– Cine-i Ulise?

– Odiseu.

– Cine-i Odiseu?

Urmă o tăcere șocată. În cele din urmă, Orphu rosti:

– Ah, prietene, lacuna aceasta din educația ta, altminteri excelentă, cere să fie reparată! S-ar putea să fie nevoie să știm cât mai multe despre...

– Așteaptă, vorbi Mahnmut.

Apoi, după un minut:

– Așteaptă!

– Ce este?

– Uscat. Pot vedea uscatul.

– Altceva? Vreun detaliu?

– Schimb grosismentul, spuse Mahnmut.

Orphu aşteptă, dar până la urmă întrebă:

– Şi?

– Capetele din piatră, răspunse Mahnmut. Văd capetele de piatră – în general, pe coama falezelor – întinzându-se până în depărtare, către est.

– Doar către est? Către vest, nu?

– Nu. Şirul de chipuri se sfârşeşte aproape în locul unde vom atinge ţărmul. Văd mişcare acolo. Sute de indivizi – sau lucruri – se mişcă pe faleze şi pe plajă.

– Ar fi mai bine să ne afundăm, propuse Orphu. Să aşteptăm lăsarea întunericului şi abia după aceea să debarcăm. Să găsim o peşteră submarină, sau aşa ceva, în care poţi aduce *Doamnă* fără a fi văzută, unde...

– Prea târziu, zise Mahnmut. Nu i-au rămas mai mult de patruzeci de minute de susţinere biotică şi propulsie. În plus, formele – oamenii – şi-au abandonat munca de transportare a capetelor de piatră spre vest. Coboară cu sutele pe plajă. Ne-au văzut.

21

ILION

V-aș *putea* spune cum este să faci dragoste cu Elena din Troia. Dar n-o voi face. Și nu doar pentru că ar fi complet bădăran din partea mea să procedez așa. Pur și simplu, detaliile nu fac parte din povestea mea aici. Pot însă spune cu mâna pe inimă că dacă răzbunătoarea Muză sau Afrodita cea înnebunită de mânie m-ar fi găsit la o clipă după ce Elena și eu terminasem prima noastră repriză de drăgostire, să zic la un minut după ce ne rostogoliserăm unul de lângă celălalt pe cearșafurile umezite de transpirație, pentru a ne trage răsuflarea și a simți briza răcoroasă care sosea înaintea furtunii, și dacă Muza și zeița ar fi năvălit înăuntru și m-ar fi ucis în chiar momentul acela – pot spune fără teamă de a fi contrazis că scurta a doua viață a lui Thomas Hockenberry ar fi fost una fericită. Cel puțin, s-ar fi încheiat cu o notă de extaz.

La un minut după secunda aceea de perfecțiune, femeia îmi apăsa un pumnal de abdomen.

– Cine ești? a întrebat Elena.

– Soțul... am început, apoi am tăcut.

Ceva din ochii ei m-a făcut să-mi opresc minciuna despre Paris, înainte de a o putea vocaliza.

– Dacă-mi spui că ești noul meu soț, voi fi nevoită să-ți afund tăișul ăsta-n măruntaie, a rostit ea sec. Dacă ești un zeu, asta n-ar conta. Dar dacă nu ești...

– Nu sunt, am izbutit să pronunț.

Vârful cuțitului era îndeajuns de aproape pentru a-mi cresta pielea deasupra burții. *De unde-a apărut cuțitul ăsta?* Fusese în perne, în timp ce noi ne iubeam?

– Dacă nu ești un zeu, cum ai luat înfățișarea lui Paris?

Mi-am dat seama că aceasta era Elena din Troia – fiica muritoare a lui Zeus –, o femeie care trăia într-un univers în care zeii și zeițele se culcau tot timpul cu muritorii; o lume în care cei care-și schimbau forma, divini sau de altă natură, umblau printre oamenii simpli; o lume în care conceptul cauzei și efectului avea înțelesuri complet diferite. Am rostit:

– Zeii mi-au dat iscusința de a mă meta... de a-mi schimba înfățișarea.

– Cine ești? a întrebat ea. *Ce* ești?

Nu părea furioasă, nici măcar prea șocată. Glasul îi era calm, iar trăsăturile frumoase nu fuseseră distorsionate de spaimă sau mânie. Totuși, lama pumnalului

nu se clintea de lângă abdomenul meu. Femeia dorea un răspuns.

– Mă numesc Thomas Hockenberry, am spus. Sunt un scoliast.

Știam că nimic din vorbele acelea nu aveau vreun sens pentru ea. Numele meu îmi suna straniu chiar și mie, cu rezonanță dură în tonurile mai blânde ale graiului lor străvechi.

– Tho-mas Hock-en-ber-iiii, a repetat Elena. Pare-a fi persan.

– Nu, i-am spus. De fapt este olandezo-germano-irlandez.

Am văzut-o încruntându-se și am știut că nu-i lămurisem *nimic* prin cuvintele acelea, ba mai mult, că sunam de-a dreptul ca un nebun.

– Pune-ți un veșmânt, mi-a zis. Vom sta de vorbă pe terasă.

Dormitorul cel mare al Elenei avea terase de ambele părți, una către curtea interioară, cealaltă spre sud și est, peste cetate. Harnașamentul meu de levitație și restul echipamentelor – mai puțin medalionul TC și brățara de metamorfozare pe care le purtasem în pat – erau ascunse înapoia perdelei de la terasa dinspre curtea interioară. Elena m-a condus pe terasa dinspre exterior. Amândoi purtam robe subțiri. Elena și-a păstrat în mână cuțitul scurt și ascuțit, când ne-am oprit lângă balustradă, în luminile reflectate dinspre cetate și ocazionalele fulgere ale furtunii.

– Ești un zeu? m-a întrebat.

Aproape că i-am răspuns „da" – ar fi fost modul cel mai simplu de a o convinge să nu-mi înfigă tăișul acela în pântece –, însă m-am simțit cuprins de imboldul brusc, inexplicabil și copleșitor de a mai spune și adevărul.

– Nu, am rostit, nu sunt un zeu.

Ea a încuviințat din cap.

– Știam că nu ești zeu. Dacă m-ai fi mințit, ți-aș fi scos măruntaiele ca unui pește.

A zâmbit sinistru:

– Nu faci dragoste ca un zeu.

Mda, am gândit, dar nu aveam nimic altceva de spus la așa ceva.

– Atunci cum, m-a întrebat, poți lua forma și chipul lui Paris?

– Zeii mi-au dăruit iscusința asta, am răspuns.

– De ce?

Vârful pumnalului era la numai un centimetru de pielea mea goală pe sub robă.

Am strâns din umeri, dar apoi, dându-mi seama că gestul acela nu era folosit în Antichitate, am zis:

– Mi-au împrumutat iscusința aceasta în propriile lor scopuri. Eu îi slujesc. Privesc bătălia și le povestesc ce văd. Este util să poți lua înfățișarea altor... oameni.

Elena nu a părut surprinsă de cuvintele acelea.

– Unde este iubărețul meu troian? Ce i-ai făcut adevăratului Paris?

– N-a pățit nimic, i-am spus. Când voi abandona această asemănare, el va reveni la ceea ce făcea când eu m-am metamorfozat... când i-am luat forma.

– Unde va fi el? a întrebat Elena.

Mi s-a părut o întrebare ciudată.

– Acolo unde ar fi fost dacă nu i-aș fi împrumutat forma, am rostit în cele din urmă. Cred că tocmai a ieșit din cetate, ca să i se alăture lui Hector pentru luptele de mâine.

În realitate, când aveam să ies din forma lui Paris, el avea să fie exact unde ar fi fost dacă ar fi continuat în timpul cât îi preluasem identitatea – poate adormit într-un cort, sau în toiul bătăliei sau regulând o sclavă din bivuacul lui Hector. Era însă mai dificil să-i explic asta Elenei. Nu credeam că ea ar fi apreciat o disertație despre funcțiile undei probabilistice și despre simultaneitatea cuantic-temporală. Nu-i puteam explica motivul pentru care nici Paris, nici cei din jurul său nu i-ar fi observat în mod necesar absența sau în ce fel evenimentele se puteau reconecta la *Iliada*, ca și cum eu n-aș fi întrerupt colapsul undei probabilistice al acelei linii temporale. Continuitatea cuantică putea fi cusută imediat ce anulam funcția de metamorfozare.

Rahat, eu însumi *nu înțelegeam* aproape nimic din toate astea!

– Părăsește forma asta, a poruncit Elena. Arată-mi adevăratul tău chip.

– Prințesa mea, dacă aș... am început să protestez, dar mâna i s-a mișcat iute, lama a tăiat prin mătase și piele și mi-am simțit sângele curgând pe abdomen.

Arătându-i că mâna mea dreaptă avea să se deplaseze foarte, foarte lent, am deschis funcțiile strălucitoare și am atins iconul de pe brățara de metamorfozare.

Am fost din nou Thomas Hockenberry – mai scund, mai slab, mai scofâlcit, cu ochii ușor miopi și părul mai rar.

Elena a clipit o dată și a ridicat pumnalul iute – mai iute decât crezusem că s-ar putea mișca orice persoană. Am auzit zgomotul de sfâșiere și de sfârtecare. Nu-mi spintecase însă mușchii stomacali, ci doar cordonul robei și materialul de mătase în sine.

– Nu te clinti, a șoptit.

Elena din Troia mi-a deschis roba și și-a folosit mâna liberă pentru a mi-o împinge de pe umeri.

Am rămas gol și alb în fața acestei femei formidabile. Dacă un dicționar ar fi avut vreodată nevoie de o definiție perfectă pentru „jalnic", ar fi fost suficientă o fotografie a acestui moment.

– Poți să te-mbraci, a vorbit ea după un minut.

Mi-am ridicat roba. Cordonul îi fusese tăiat, așa că am ținut-o închisă cu mâna. Elena părea căzută pe gânduri. Vreme de câteva minute, am rămas pe terasă, tăcuți. Deși era târziu în noapte, turnurile din Ilion sclipeau de luminile torțelor. Focurile de veghe licăreau pe meterezele zidurilor îndepărtate. Mai spre

sud, dincolo de Poarta Scheiană, ardeau rugurile cu cadavre. În sud-vest, fulgerele scăpătau în înalții nori de furtună. Nu se zărea nici o stea și în văzduh se simțea izul ploii care venea dinspre muntele Ida.

– De unde ai știut că nu sunt Paris? am întrebat în cele din urmă.

Elena a clipit, desprinzându-se din reverie și a surâs scurt.

– O femeie poate să uite culoarea ochilor iubitului ei, tonul glasului, până și amănuntele zâmbetului sau înfățișării lui, dar nu poate să uite cum fute soțul ei.

A fost rândul meu să clipesc surprins și nu numai din cauza limbajului ei vulgar. Homer cântase literalmente aspectul lui Paris – comparându-l cu un „bidiviu ferecat la iesle și hrănit cu orz", când îi descrisese goana pentru a i se alătura lui Hector în afara cetății în chiar seara aceasta, *tare-n picioarele-i repezi... capul și-l poartă pe sus, iar pe umăr flutură coama-i în vânt, mândru în frumusețea-i.* În limbajul adolescenților din viața mea anterioară, Paris era bestial. Iar cât timp fusesem în patul Elenei, eu deținusem părul ca o coamă al lui Paris, trupul său arămit de soare, abdomenul plat și tare ca piatra, mușchii lucitori și...

– Penisul tău este mai gros, a spus Elena.

Am clipit iarăși. De data aceasta, de două ori. Desigur, ea nu folosise cuvântul „penis" – latina încă nu era o limbă adevărată –, iar cuvântul grecesc utilizat era un argou mai apropiat de „sculă". Era însă lipsit

de sens. Când făcusem dragoste, eu avusesem penisul lui Paris...

– Nu, nu acesta-i felul prin care am ştiut că nu eşti iubitul meu, a zis Elena, care părea că-mi citeşte gândurile. Este pur şi simplu o observaţie.

– Atunci cum...

– A fost *felul* în care ai făcut dragoste cu mine, Hock-en-ber-iiii.

N-am avut nimic de replicat la aşa ceva şi, chiar dacă aş fi avut, n-aş fi putut vorbi clar.

Elena a surâs încă o dată.

– Paris m-a avut prima dată nu în Sparta, unde m-a cucerit, nici în Ilion, unde m-a adus, ci pe insuliţa Kranae, pe drumul încoace.

Nu cunoşteam nici o insulă care să se fi numit Kranae, iar în greaca veche cuvântul însemna „piatră", aşa că am dedus că Paris întrerupsese călătoria lor ca să acosteze pe o insuliţă stâncoasă şi fără nume, pentru a face dragoste cu Elena, departe de privirile echipajului corăbiei. Ceea ce ar fi însemnat că fusese... nerăbdător. *Aşa ai fost şi tu, Hockenberry*, se auzi glasul a ceva ce semăna foarte mult cu conştiinţa mea. Era prea târziu ca să ascult o conştiinţă.

– De atunci, el m-a avut – şi eu l-am avut pe el – de sute de ori, a spus Elena încet, dar niciodată ca în noaptea asta. Niciodată ca în noaptea asta...

Am fost cuprins de confuzie şi în acelaşi timp îngâmfat de mândrie. Asta era bine? Fusese un compliment? Ba nu, stai... e absurd! Homer cântă despre

Paris ca fiind aproape zeiesc în frumusețea lui fizică și în șarm, un amant extraordinar, irezistibil pentru femei și zeițe deopotrivă, ceea ce ar trebui să însemne că Elena voia doar să spună...

– Tu ai fost, a spus ea întrerupându-mi gândurile tulburi, *tu* ai fost... *cinstit*.

Cinstit... Mi-am strâns mai tare marginile robei peste piept și am privit către furtuna care se apropia pentru a-mi ascunde stânjeneala. Cinstit...

– Sincer, a urmat ea. Foarte sincer.

Dacă nu închidea cât mai repede gura și nu înceta să mai caute sinonime pentru „jalnic", m-am gândit că i-aș fi putut smulge pumnalul și să-mi retez beregata cu el.

– Zeii te-au trimis la mine? a întrebat.

M-am gândit din nou să mint. Cu siguranță, nici chiar femeia aceasta cu o voință puternică n-ar fi spintecat pe cineva venit cu o solie din partea zeilor. Am optat totuși, iarăși, să nu mint. Elena din Troia părea telepatică în abilitatea de a-mi citi gândurile. Iar mărturisirea după atâta vreme a adevărului mă făcea să mă simt bine.

– Nu, i-am răspuns. Nu m-a trimis nimeni.

– Ai venit aici doar pentru că voiai să te culci cu mine?

Cel puțin n-a folosit cuvântul f...

– Da, am spus. Adică, nu...

M-a privit cu atenție. Undeva în cetate un bărbat a râs sonor, apoi o femeie l-a imitat. Ilionul nu dormea niciodată.

– Vreau să spun... eram singur... am urmat. Am fost aici, singur, de când a-nceput războiul și n-am avut cu cine să vorbesc, n-am avut pe cine s-ating...

– M-ai atins destul pe mine, a zis Elena.

Din tonul ei nu-mi puteam da seama dacă fusese sarcasm sau acuzație.

– Da, am încuviințat.

– Ești însurat, Hock-en-ber-iiii?

– Da. Nu.

Am clătinat iarăși din cap. Probabil că păream un idiot absolut.

– Cred c-am fost însurat, am spus, dar dac-așa a fost, soția mea este moartă.

– *Crezi* că ai fost însurat?

– Zeii m-au adus pe muntele Olimp peste timp și spațiu, am rostit, știind că ea nu va înțelege, dar nepăsându-mi. *Cred* că eu am murit în cealaltă viață a mea și, cumva, ei m-au reînviat. Nu mi-au adus însă și toate amintirile. Imagini din viața mea reală, din fosta mea viață, apar și dispar... ca visele.

– Înțeleg, a zis Elena.

Din tonul ei mi-am dat seama că, într-un fel necunoscut, uimitor, pricepea cu adevărat.

– Hock-en-ber-iiii, există un zeu sau o zeiță anume pe care o slujești?

– Răspund față de una dintre muze, i-am spus, dar abia ieri am aflat că Afrodita îmi controlează soarta.

Elena a ridicat ochii cu un gest de surprindere.

– Așa a controlat-o și pe a mea, a murmurat ea. Chiar ieri, când l-a salvat pe Paris de furia lui Menelau și l-a adus înapoi aici, în patul nostru, Afrodita mi-a poruncit să mă duc la el. Când am protestat, a izbucnit mânioasă și-a amenințat că-i va aprinde pe troieni și pe-ahei la o strașnică sfadă – acestea i-au fost vorbele – căreia eu îi voi cădea jertfă și voi pieri de-o grozavă pieire.

– Zeița dragostei... am zis eu încet.

– Zeița pasiunii, a spus Elena. Iar eu știu multe despre pasiune, Hock-en-ber-iiii.

Din nou, n-am știut ce să replic.

– Mama mea se numea Leda și era poreclită fiica Nopții, a zis Elena pe ton conversațional, iar Zeus a venit la ea și-a futut-o întrupat ca un lebădoi – un lebădoi uriaș și pasional. În casa mea exista o frescă, arătându-i pe cei doi frați ai mei mai mari, un altar al lui Zeus și pe mine ca un ou, așteptând să fie clocit.

Mi-a fost imposibil să mă abțin... și am slobozit un râs. Apoi mușchii abdomenului mi s-au încleștat, așteptând ca tăișul pumnalului să-i spintece.

Elena însă a zâmbit larg.

– Da, a spus ea. Știu despre răpiri și ce-nseamnă să fii o jucărie a zeilor, Hock-en-ber-iiii.

– Da, am murmurat. Când Paris a venit în Sparta...

– Nu, m-a întrerupt Elena. Când aveam unsprezece ani, am fost dusă – răpită din templul lui

Artemis Orthia – de către Tezeu, acela care a unit comunităţile din Atica în cetatea Atenei. Tezeu m-a lăsat însărcinată... i-am născut o fiică, Ifigenia, pe care n-o puteam privi cu drag şi de aceea i-am dat-o Clitemnestrei, s-o crească împreună cu soţul ei, Agamemnon, ca pe copilul lor. Am fost salvată din căsnicia aceea de fraţii mei şi readusă în Sparta. După aceea, Tezeu a plecat cu Hercule în războiul său împotriva amazoanelor, timp în care a coborât în Infern, s-a însurat cu o războinică amazoană şi a explorat labirintul Minotaurului din Creta.

Capul mi se învârtea. Toţi grecii, troienii şi zeii aveau câte o poveste pe care trebuiau să şi-o istorisească fără nici un motiv limpede. Dar ce legătură avea asta cu...

– Eu ştiu despre pasiune, Hock-en-ber-iiii, a urmat Elena. Măreţul rege Menelau m-a cerut de soţie, deşi unor asemenea bărbaţi le plac virginele, le place sângele deflorării mai mult decât viaţa, iar eu eram deja spurcată într-o lume a bărbaţilor care iubesc atât de mult fecioarele. Iar apoi Paris – îndemnat de Afrodita – a sosit să mă răpească din nou, să mă ducă la Troia, pentru a fi... trofeul lui.

Elena s-a oprit din recitare şi a părut că mă studiază. Nu ştiam ce aş putea spune. Îndărătul cuvintelor ei reci, ironice, se căsca un hău de amărăciune fără fund. Ba nu, nu era amărăciune, am înţeles privind-o în ochi... ci tristeţe. O tristeţe teribilă şi obosită.

– Hock-en-ber-iiii, a continuat ea, crezi că sunt cea mai frumoasă femeie din lume? Ai venit să mă răpești?

– Nu, n-am venit să te răpesc. N-aș avea unde să te duc. Propriile mele zile sunt numărate de mânia zeilor – mi-am trădat Muza și pe stăpâna ei, Afrodita, iar după ce Afrodita se va vindeca de rănile pe care i le-a făcut Diomede ieri, mă va șterge de pe fața pământului la fel de sigur pe cât este faptul că stau acum aici lângă tine.

– Da? a întrebat Elena.

– Da.

– Vino în pat... Hock-en-ber-iiii.

Mă trezesc în ceasurile cenușii dinaintea zorilor; am dormit numai câteva ore după ultimele noastre două reprize de drăgoste, totuși mă simt perfect odihnit. Sunt cu spatele la Elena, dar, cumva, știu că ea este de asemenea trează pe patul acesta mare cu stâlpii complicat sculptați ai baldachinului.

– Hock-en-ber-iiii?

– Da?

– Cum o slujești pe Afrodita și pe ceilalți zei?

Mă gândesc la întrebarea ei vreme de un minut, apoi mă rostogolesc. Cea mai frumoasă femeie din lume stă întinsă în lumina slabă, proptită într-un cot, cu părul lung și negru, încâlcit de iubirea noastră, plutind în jurul umărului gol și al brațului, și mă privește atentă, cu pupile negre și dilatate.

– Ce vrei să spui? întreb, deși știu prea bine.

– De ce te-au adus zeii peste timp și spațiu, așa cum spui tu, ca să-i slujești? Ce le trebuie lor din ce știi tu?

Închid ochii pentru o clipă. Cum i-aș putea explica? Ar fi o nebunie, dacă aș răspunde cinstit. Dar – așa cum am recunoscut mai devreme – mă simt teribil de obosit de minciuni.

– Eu știu câte ceva despre războiul acesta, îi spun. Știu câte ceva despre evenimentele ce se vor întâmpla... ce *s-ar putea* întâmpla.

– Ești preotul unui oracol?

– Nu.

– Atunci ești un profet? Un preot căruia un zeu i-a dăruit vederea în viitor?

– Nu.

– Atunci nu-nțeleg, zice Elena.

Mă foiesc și mă ridic în capul oaselor, mișcând pernele astfel ca să stau mai comod. Este încă întuneric, totuși o pasăre începe să cânte în curte.

– În locul din care vin, îi spun în șoaptă, există un cântec, un poem despre războiul acesta. Se numește *Iliada*. Până acum, evenimentele din războiul adevărat sunt precum cele descrise în cântecul acela.

– Vorbești de parcă asediul și războiul ar fi deja o poveste veche în tărâmul de unde ai venit tu, observă Elena. De parcă toate astea s-ar fi petrecut deja.

Să nu recunoști în fața ei. Ar fi o nebunie.

– Da, îi spun. Ăsta-i adevărul.

– Ești una dintre Ursite, rostește ea.

– Nu. Sunt un bărbat obișnuit.

Elena surâde cu amuzament strengăresc. Atinge valea dintre sânii ei, unde m-am descărcat cu numai câteva ore în urmă.

– *Știu*, Hock-en-ber-iiii.

Mă înroșesc, îmi frec obrajii și simt tuleiele bărbii. În dimineața asta nu mă voi bărbieri în barăcile scoliaștilor. *De ce să te mai sinchisești? Mai ai doar puține ore de trăit.*

– Vei răspunde la întrebările mele despre viitor? întreabă Elena cu glas teribil de catifelat.

Ar fi o nebunie.

– De fapt, spun eu șiret, nu cunosc în amănunt viitorul vostru. Știu doar detaliile acestui cântec, iar între el și evenimentele reale au existat multe discrepanțe...

– Vei răspunde la întrebările mele despre viitor?

Își pune mâna pe pieptul meu.

– Da, încuviințez.

– Ilionul este sortit pieirii?

Vocea Elenei este egală, calmă și moale.

– Da.

– Va fi cucerit prin forță, ori prin viclenie?

Pentru numele lui Dumnezeu, nu-i poți spune! mă gândesc.

– Prin viclenie, îi răspund.

Elena zâmbește.

– Odiseu... murmură ea.

Nu rostesc nimic. Îmi spun că dacă nu-i ofer amănunte, poate că revelațiile acestea nu vor afecta evenimentele.

– Paris va fi ucis înainte de căderea Troiei? întreabă ea.

– Da.

– De mâna lui Ahile?

Fără amănunte! urlă conștiința mea.

– Nu, îi răspund.

Futu-i...

– Și nobilul Hector?

– Moare, îi spun simțindu-mă ca un judecător nemilos ce anunță condamnările la eșafod.

– De mâna lui Ahile?

– Da.

– Și Ahile? Va pleca viu spre casă după războiul acesta?

– Nu.

Soarta îi este pecetluită de-ndată ce-l ucide pe Hector, iar el a știut dintru început... a știut dintr-o profeție pe care a purtat-o cu el ca pe un cancer de mulți ani. O viață lungă sau glorie? Homer a spus că era... că este... că va fi decizia pe care trebuie s-o ia. Însă, mai spune profeția, dacă Ahile va alege o viață lungă, va rămâne cunoscut numai ca un simplu om, nu ca semizeul care va deveni dacă-l va ucide pe Hector în luptă. El poate totuși să aleagă. Viitorul nu este definit!

– Și regele Priam?

– Moare, șoptesc răgușit.

Înjunghiat în propriul palat, în templul lui Zeus. Sfârtecat în bucăți însângerate, aidoma unei vițele jertfite zeilor.

– Și băiețelul lui Hector, Scamandrius, căruia oamenii îi spun Astianax?

– Moare, răspund.

Închid ochii înaintea imaginii lui Piros, care-l azvârle de pe zid pe pruncul care țipă.

– Și Andromaca, șoptește Elena, soția lui Hector?

– Roabă, îi răspund.

Dacă Elena continuă litania aceasta a întrebărilor, sunt sigur că voi înnebuni. Totul era în regulă din depărtare – din punctul de vedere al observatorului dezinteresat care este scoliastul. Însă acum vorbesc despre oameni pe care i-am cunoscut și i-am întâlnit și... cu care am dormit. Mă surprinde că Elena nu s-a interesat despre propriul ei destin. Poate că nici n-o va face vreodată.

– Iar eu voi muri o dată cu Ilionul? mă întreabă, cu glas tot calm.

Trag aer în piept.

– Nu.

– Dar Menelau mă va găsi?

– Da.

Mă simt ca o jucărie care fusese populară în copilăria mea – se numea Crazy-8 și era o bilă neagră, căreia îi puneai întrebări, iar când se oprea din rotație îți afișa un răspuns. De ce nu i-am răspuns așa cum ar fi făcut-o ea? Ar fi fost mai degrabă ca Oracolul din Delfi – *Viitorul este începețoșat.* Sau *Mai întreabă o dată.* Îmi dau aere în fața acestei femei?

Acum este prea târziu.

– Menelau mă găsește, totuși, nu mă ucide? Supraviețuiesc mâniei sale?

– Da.

Mi-l amintesc pe Odiseu povestind episodul acesta în Odiseea *– pe Menelau care a găsit-o pe Elena ascunsă în apartamentele lui Deifobos din marele palat regal, lângă altarul statuetei Palladion, și cum soțul încornorat s-a repezit asupra ei cu spada scoasă, intenționând s-o ucidă pe această superbă femeie. Elena își va dezgoli pieptul către soțul ei, parcă invitând lovitura, parcă dorind-o... iar apoi Menelau va arunca sabia din mână și-o va săruta. Nu este clar dacă Deifobos, unul dintre fiii lui Priam, este ucis de Menelau înainte de acest episod sau după ce...*

– Dar mă duce înapoi în Sparta? murmură Elena. Paris mort, Hector mort, toți marii războinici ai Ilionului morți, toate marile femei ale Troiei moarte ori târâte în robie, cetatea însăși arsă, cu zidul străpuns, cu turnurile dărâmate și distruse, cu pământul presărat cu sare, astfel ca nimic să nu mai crească vreodată aici... însă eu voi trăi și voi fi dusă înapoi în Sparta de Menelau?

– Așa ceva, îi răspund și-mi dau seama cât de plângăcios îmi sună vocea.

Elena coboară din pat, se ridică și merge, goală, spre terasa dinspre curte. Pentru un minut, îmi uit rolul de Casandra și privesc pur și simplu cu venerație părul întunecat care i se revarsă pe spate, fesele perfecte și picioarele puternice. Rămâne goală lângă balustradă și vorbește fără să se întoarcă:

– Şi ce va fi cu tine, Hock-en-ber-iiii? Ursitele ţi-au spus şi propriul destin în acest cântec al lor?

– Nu, îi mărturisesc. Eu nu sunt atât de important încât să fiu inclus în poem. Dar sunt destul de sigur că voi muri azi.

Ea se întoarce. Mă aştept ca Elena să fie plânsă după tot ce i-am spus – dacă mă crede –, dar ea surâde uşor.

– Doar „destul de sigur"?

– Da.

– Vei muri din cauza mâniei Afroditei?

– Da.

– Eu am simţit mânia aceea, Hock-en-ber-iiii. Dacă i se năzăreşte să te ucidă, o va face.

Asta-i încurajator. Pentru o vreme, nu spun nimic. Dinspre uşile deschise ale terasei care dă către oraş se aude un zumzet.

– Ce-i asta?

– Femeile troiene continuă s-o implore pe Atena pentru milă şi protecţie divină, prin incantaţii şi sacrificii la templul ei, aşa cum a poruncit Hector, rosteşte Elena.

Se întoarce din nou cu spatele la mine şi priveşte în curtea interioară, ca şi cum ar încerca să găsească solitara pasăre cântătoare.

Prea târziu pentru mila Atenei, îmi spun. Apoi, fără să mă gândesc, îi zic:

– Afrodita vrea s-o ucid pe Atena. Mi-a dăruit Cuşma lui Hades şi alte unelte, pentru a putea face asta.

Elena răsucește brusc capul și, în ciuda luminii slabe, pot vedea expresia șocată de pe fața ei, paloarea. Parcă a reacționat finalmente față de teribilele vești ale oracolului meu. Goală, revine și se așază pe marginea patului, acolo unde eu stau rezemat într-un cot.

– *S-o ucizi* pe Atena? șoptește cu glas mai scăzut ca oricând de la începutul discuției noastre.

Încuviințez tăcut.

– Așadar, zeii pot fi uciși? întreabă Elena cu voce atât de înceată, încât abia dacă o pot auzi de la numai treizeci de centimetri.

– Cred că da, îi răspund. Chiar ieri l-am auzit pe Zeus spunându-i lui Ares că zeii pot muri.

Îi povestesc apoi despre Afrodita și Ares, despre rănile lor și locul straniu în care sunt vindecați. Explic cum Afrodita va ieși din cuva ei în decursul zilei de mâine – și este posibil s-o fi făcut deja, întrucât Olimp are aceeași succesiune zi-noapte ca Ilionul și acolo este de asemenea „mâine" de acum.

– Poți merge pe Olimp? murmură ea.

Elena pare pierdută în gânduri. Expresia i s-a transformat lent din șoc în... ce anume?

– Poți să călătorești după voia *ta* între Ilion și Olimp?

Șovăi. Știu că am spus deja prea multe. *Și dacă Elena nu-i decât Muza mea metamorfozată?* Știu că nu-i așa. Nu mă-ntrebați cum de știu. Iar dacă este... la dracu'!

– Da, răspund, șoptind și eu, deși slugile din palat încă nu s-au trezit. Pot merge pe Olimp oricând doresc și pot sta acolo nevăzut de către zei.

Exceptând pasărea aceea singuratică, amăgită să creadă că se apropie zorile, cetatea și palatul mențin o tăcere stranie. Știu că la intrarea din față există străji, dar nu le pot auzi hârșâitul sandalelor sau scrâșnetele cozilor lăncilor pe piatră. Străzile Ilionului, niciodată complet tăcute, par acum amuțite. Au încetat până și incantațiile femeilor din Templul Atenei.

– Hockenberry, Afrodita ți-a dăruit mijloacele cu care s-o ucizi pe Atena? Vreo armă zeiască?

– Nu.

Nu-i spun despre Coiful Morții, despre medalionul TC ori despre bastonul meu taser. Nici unul dintre ele n-ar putea ucide o zeiță.

Pe neașteptate, pumnalul scurt reapare în mâna Elenei, la câțiva centimetri de pielea mea. *Unde naiba îl ține? Cum îl scoate în felul ăsta?* Bănuiesc că toți avem micile noastre secrete.

Pumnalul se apropie și mai mult.

– Dacă te-aș ucide în clipa asta, șoptește Elena, asta ar schimba cântecul Ilionului pe care-l cunoști? Ar schimba viitorul... *acest* viitor?

Nu-i momentul să fii onest, Tommy, dragă băiete, mă avertizează partea sănătoasă a creierului meu. Cu toate acestea, rostesc adevărul:

– Nu știu. Nu văd cum ar putea. Dacă... ursita... mea este să mor azi, bănuiesc că nu prea contează dacă va fi de mâna ta sau a Afroditei. Oricum, eu nu sunt un actor în această dramă, ci doar un observator.

Elena aprobă, totuși continuă să pară distrasă, de parcă întrebarea ei despre moartea mea ar fi oricum lipsită de importanță. Ridică pumnalul, până ce vârful lui aproape că-i atinge carnea albă, fermă de sub bărbie.

– Dacă mi-aș lua viața chiar în clipa aceasta, cântecul se va schimba?

– Nu văd cum va salva Ilionul sau va schimba rezultatul războiului.

Nu este întru totul adevărat. Elena este un personaj central în *Iliada* și habar n-am dacă grecii ar rămâne să termine asediul, dacă ea s-ar sinucide. Pentru ce ar mai lupta, dacă Elena este moartă? *Glorie, onoare, prăzi.* Pe de altă parte, dacă Elena ar dispărea ca trofeu pentru Agamemnon și Menelau, iar Ahile ar fi tot îmbufnat în cortul lui, oare simplele prăzi ar fi îndeajuns pentru a menține în bătălie zecile și zecile de mii de alți ahei? De aproape un deceniu, ei au prădat insulele și așezările troiene de pe coaste. Poate că le-a ajuns și sunt în căutarea unui pretext pentru a pleca. Oare nu de aceea Menelau a acceptat duelul cu Paris, pentru a hotărî soarta războiului, înainte ca Afrodita să-l ia pe Paris? *Și l-a adus în chiar patul acesta, unde a făcut sex cu Elena cu numai câteva ore în urmă.* Poate că sinuciderea Elenei va pune *într-adevăr* capăt războiului.

Ea coboară pumnalul.

– M-am gândit la sinucidere de zece ani, Hocken-ber-iiii. Am însă prea multă pasiune pentru viață

și prea puțină iubire pentru moarte, deși merit să mor.

– Nu meriți să mori.

Zâmbește.

– Și Hector merită? Sau pruncul lui? Și mărețul Priam, care mi-a fost tatăl cel mai generos? Oare toți oamenii aceia pe care-i auzi acum trezindu-se în cetate merită să moară? Chiar și luptătorii – Ahile și toți ceilalți care au coborât deja în înghețatul Hades – merită să moară din pricina unei femei capricioase, care a ales pasiunea, vanitatea și răpirea în schimbul fidelității? Și ce ai spune despre miile de femei troiene care și-au slujit cum au putut mai bine zeii și soții, dar care vor fi smulse de la casele lor și de lângă copiii lor pentru a fi vândute ca roabe din cauza mea? Merită ele o asemenea ursită, Hock-en-ber-iiii, doar fiindcă eu aleg să trăiesc?

– Nu meriți să mori, repet încăpățânat.

Parfumul ei dăinuie încă pe pielea, degetele și părul meu.

– Bine, rostește Elena și strecoară pumnalul sub saltea. Mă vei ajuta atunci să trăiesc și să rămân liberă? Mă vei ajuta s-opresc războiul? Sau cel puțin să-i schimb deznodământul?

– Ce vrei să spui?

Brusc, sunt precaut. N-am nici un interes în a-i ajuta pe troieni să câștige acest conflict. Și n-aș putea, nici dacă aș încerca. Sunt în joc prea multe forțe, ca să nu mai amintesc de zei.

– Elena, rostesc, am vorbit serios când am spus că nu mai am timp. Azi, Afrodita va ieși din cuva ei de recuperare și dacă de ceilalți zei m-aș putea ascunde pentru o vreme, ea are un mod prin care mă poate găsi atunci când dorește. Chiar dacă nu mă va ucide imediat pentru neascultare, nu voi fi liber să acționez în scurtul timp care mi-a mai rămas ca scoliast.

Elena trage cearșaful de pe jumătatea de jos a corpului meu. Lumina a sporit în intensitate și o pot vedea mai bine decât în oricare alt moment, de când am privit-o în baie astă-seară. Își ridică un picior și mă încalecă, cu o palmă pe pieptul meu, iar cu cealaltă căutând mai jos, găsind, încurajând...

– Ascultă-mă, spune, și mă privește de deasupra sânilor. Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești locul cel mai important, punctul unde se poate răsuci totul.

Iau asta ca pe o invitație și încerc s-o pătrund.

– Nu, nu încă, șoptește Elena. Ascultă-mă, Hock-en-ber-iiii. *Dacă vrei să ne schimbi ursitele, trebuie să găsești pivotul.* Și nu mă refer la ce faci acum.

Este dificil, totuși, mă opresc suficient ca să ascult.

Peste o oră și jumătate, cetatea revine la viață și eu merg pe străzi, înveșmântat în echipamentul obișnuit de scoliast și metamorfozat în lăncier trac. Soarele s-a ridicat și orașul se trezește complet, cu străzi aglomerate, tarabe negustorești ce se deschid, animale mânate, copii care aleargă și războinici care se laudă,

în timp ce mănâncă, înainte de a ieși dintre ziduri pentru a ucide.

În apropierea pieței îl găsesc pe Nightenhelser – metamorfozat ca străjer dardanian, dar vizibil ca Nightenhelser prin lentilele mele – care-și ia micul dejun într-un local pe care obișnuim să-l frecventăm amândoi. Înalță ochii și mă recunoaște.

Nu fug și nici nu folosesc Cușma lui Hades pentru a dispărea. Mă alătur lui la masa de sub un arbore scund și comand pâine, pește uscat și fructe.

– Muza noastră te căuta la barăci azi-dimineață, înainte să se crape de ziuă, spune masivul Nightenhelser. Apoi din nou, mai târziu, lângă zidurile de-aici. Întreba de tine, folosindu-ți numele. Pare doritoare să te găsească.

– Te-ngrijorează faptul că ești văzut cu mine? Vrei să plec?

Nightenhelser strânge din umeri.

– Oricum, noi, toți scoliaștii, trăim aici timp care ne-a fost împrumutat. Ce contează? *Tempus edax rerum.*

Gândesc de atâta vreme în greaca antică, încât am nevoie de o secundă să traduc din latină. *Timpul este un devorator.* Poate că așa o fi, însă eu vreau mai mult. Rup pâinea proaspătă, fierbinte, și mănânc, minunându-mă de gustul ei fabulos și de vinul dulce. Totul se vede, miroase și are gust mai precis, mai pur, mai nou și mai încântător în dimineața aceasta. Poate că motivul este ploaia de peste noapte. Sau poate că altceva.

– Ești suspect de parfumat în dimineața asta, comentează Nightenhelser.

La început, singurul meu răspuns este o îmbujorare – ar putea celălalt scoliast să-mi miroasă desfrâurile din timpul nopții? –, dar după aceea îmi dau seama despre ce vorbește. Elena a insistat să mă îmbăiez cu ea înainte de plecare. Am aflat că roaba bătrână care dirijase aducerea apei fierbinți în bazin era Aitra, fiica lui Piteus, soția regelui Egeu și mama faimosului Tezeu – conducătorul Atenei și cel care a răpit-o pe Elena când avea unsprezece ani. În amintesc numele Aitra din zilele studenției, când profesorul meu, dr. Fertig, un minunat erudit în Homer, insistase că numele fusese extras aleatoriu din stocul epic – probabil că „Aitra, fiica lui Piteus" sunase bine pentru Homer sau pentru vreun predecesor poetic care avea nevoie de un nume pentru o roabă simplă, spusese dr. Fertig, și că mama nobilului Tezeu nu putea fi slujnica Elenei în Troia. Ei bine... *greșit*, dr. Fertig! Cu numai o jumătate de oră în urmă, întins în cada de marmură afundată, alături de Elena, ea a amintit că bătrâna roabă Aitra era într-adevăr mama lui Tezeu... că frații Elenei, Castor și Polux, când o salvaseră din captivitatea lui Tezeu, o luaseră și pe bătrână ca pedeapsă, iar Paris o dusese în Troia împreună cu Elena.

– Te gândești la ceva, Hockenberry? întreabă Nightenhelser.

Mă înroșesc din nou la față. În chiar clipa aceea mă gândeam la sânii catifelați ai Elenei, vizibili prin spuma din cadă. Mestec o bucată de pește și rostesc:

– Aseară n-am fost pe câmpul de bătălie. S-a-ntâmplat ceva interesant?

– Nu prea. Doar marele duel dintre Hector și Aias. Exact spectacolul pe care-l așteptam de când corăbiile aheilor au tras la țărm. Nimic altceva decât Cântul al VII-lea *în totalitate.*

– Aha, încuviințez.

Cântul al VII-lea era un duel palpitant între Hector și gigantul aheu, dar nu se întâmpla *nimic.* Nici unul dintre bărbați nu-l rănea pe celălalt, deși Aias era în mod evident luptătorul mai bun, iar când din cauza înserării se făcuse prea întuneric pentru a mai lupta, Aias și Hector anunțaseră un armistițiu, făcuseră schimb de daruri sub formă de armuri și arme, apoi ambele tabere reveniseră la incinerarea morților. Nu am scăpat nimic crucial; nimic pentru care să fi renunțat în schimbul unui minut cu Elena.

– Ceva a fost totuși ciudat, zice Nightenhelser.

Mănânc pâine și aștept.

– Știi că Hector ar fi trebuit să iasă din cetate însoțit de fratele lui, Paris, și că amândoi ar fi trebuit să-i conducă pe troieni înapoi în luptă. Homer afirmă că Paris îl ucide pe Menestius la începutul luptei.

– Da.

– Și ulterior, îți amintești când sfetnicul regelui Priam, Antenor, și-a povățuit compatrioții troieni

s-o înapoieze pe Elena și toate bogățiile jefuite din Argos – să le restituie și să-i lase pe ahei să plece în pace?

– De aceea, Aias și Hector sunt prieteni după ce nu izbutesc să se ucidă unul pe celălalt și fac schimb de daruri pe câmpul de luptă, nu?

– Exact.

– Bun și ce-i cu asta?

Nightenhelser își lasă cupa din mână.

– Ei bine, Paris ar fi trebuit să-i răspundă lui Antenor și să-și îndemne camarazii troieni să refuze s-o înapoieze pe Elena, oferind numai bogățiile în schimbul păcii.

– Și? întreb eu, înțelegând unde se va ajunge.

Brusc, simt o greutate în stomac.

– Ei bine, Paris n-a fost acolo astă-noapte – nici n-a ieșit prin Poarta Scheiană cu Hector, nici nu l-a ucis pe Menestius și nici măcar n-a oferit propunerea de pace în amurg.

Dau din cap și mestec.

– Și?

– Păi asta-i una dintre cele mai mari discrepanțe pe care le-am văzut, nu-i așa, Hockenberry?

Sunt nevoit să ridic iarăși din umeri.

– Nu știu. În Cântul al VII-lea, aheii își construiesc zidul de apărare și șanțul de lângă țărm, dar noi știm că liniile acelea defensive au existat acolo din prima lună după ce au debarcat. Uneori Homer mai încurcă cronologia.

Nightenhelser mă privește atent.

– Poate că da. Totuși, absența lui Paris, care să respingă sugestia lui Antenor de a o ceda pe Elena a fost ciudată. În cele din urmă, regele Priam a vorbit în numele fiului său – spunând că el era sigur că Paris n-o va ceda niciodată pe femeie, dar că s-ar putea să renunțe la bogății. Însă fără Paris care să fie acolo în persoană, mulți troieni din mulțime și-au murmurat acordul. Hockenberry, a fost momentul cel mai apropiat de încheierea păcii pe care l-am văzut în toți anii de când sunt aici.

Îmi simt pielea înghețată. Plăcerile la care m-am dedat cu Elena, lunga mea întruchipare a lui Paris, au schimbat de acum ceva important din fluxul evenimentelor. Dacă Muza ar fi cunoscut detaliile *Iliadei* – pe care nu le cunoaște –, ar fi priceput imediat că luasem locul lui Paris în patul Elenei.

– I-ai raportat Muzei discrepanța? întreb încet.

Trebuie să fi ieșit din schimb odată cu căderea întunericului. Deoarece eu lipseam, era singurul scoliast de pe teren în seara trecută. Datoria lui era să raporteze orice anomalii de felul acela.

Nightenhelser își mestecă fără grabă ultima bucată de pâine.

– Nu, răspunde în cele din urmă. N-am dictat-o plăcuței-cuvântătoare.

Expir prelung.

– Mulțumesc!

– Ar fi bine să plecăm.

Localul se umple cu troieni și soțiile lor, care așteaptă un loc. Pe când arunc monedele pe masă, Nightenhelser mă prinde de antebraț.

– Știi ce faci, Hockenberry?

Îl privesc în ochi. Vocea îmi este fermă, când răspund:

– În nici un caz.

După ce ies pe stradă, mă îndrept în direcția opusă celei în care pornește Nightenhelser. Pășind într-o fundătură pustie, ridic Cușma lui Hades și ating medalionul TC.

Este răsăritul soarelui pe piscul muntelui Olimp. Clădirile albe și peluzele verzi reflectă lumină mai bogată aici, dar în același timp mai puțin intensă. Dintotdeauna m-am întrebat de ce soarele pare mai mic pe Olimp și în jurul său, decât de pe cerul de deasupra Ilionului.

Vizualizasem carul de luptă de lângă clădirea Muzei și exact acolo am ajuns. Îmi țin răsuflarea când un car spiralează în jos din cerul dimineții și aterizează la șase metri de mine, însă Apollo coboară și se îndepărtează fără să mă observe. Cușma lui Hades continuă să funcționeze.

Sui în car și ating placa de aramă din partea de față. O urmărisem pe Muză cu atenție, când zburasem peste lacul caldeirei, cu o zi în urmă. O tastatură strălucitoare, transparentă se materializează la câțiva centimetri deasupra aramei. Ating iconurile de acolo, în succesiunea pe care o utilizase Muza.

Carul se leagănă, se ridică, se leagănă din nou, apoi se stabilizează, când deplasez sclipitorul controler virtual de energie de lângă afișaje. Îl răsucesc spre stânga și carul se înclină la stânga, la cincisprezece metri deasupra ierbii de pe pisc. Ating iconul cu săgeata spre înainte și carul țâșnește, zburând către sud peste lacul albastru. Pentru orice zeu care l-ar privi, ar trebui să pară un car de luptă gol, ce zboară de la sine putere, totuși nu se vede nici un zeu curios.

După ce traversez lacul, mă ridic puțin și încerc să găsesc clădirea cuvenită. *Iat-o – imediat înapoia Marelui Palat al zeilor.*

O zeiță – n-o recunosc – strigă de pe treptele din față ale clădirii uriașe și arată carul meu de luptă aparent gol, dar este prea târziu – am identificat clădirea dorită: gigantică, albă, cu ușa deschisă.

Am început să mă obișnuiesc cu comenzile carului și mă las la vreo șase metri de pământ, accelerând către clădire. Trebuie să întorc partea stângă a carului aproape perpendicular pe sol – nu cad, în vehicul există un tip de gravitație artificială –, când fulger printre coloanele uriașe cu șaptezeci-optzeci de kilometri pe oră.

La interior, spațiul este așa cum mi-l reamintesc: cuve imense umplute cu fluid violet și bolborositor, viermi verzi care roiesc în jurul zeilor ce plutesc lipsiți de conștiință, vindecându-se. Vraciul – uriașa creatură-miriapod cu brațe metalice și ochii roșii – se află de cealaltă parte a cuvei de reconstrucție a Afroditei

și bănuiesc că se pregătește s-o scoată dinăuntru; ochii lui roșii privesc spre mine și numeroasele brațe tremură când carul de luptă năvălește în spațiul tăcut, însă nu este între mine și ținta mea, și accelerez, înainte ca el sau oricine altul să mă poată opri.

Abia în ultima secundă decid să sar din car, nu să rămân înăuntru. Probabil că motivul este amintirea Elenei, noaptea petrecută cu Elena – plăcerea vieții, reînnoită în orele acelea cu Elena.

Protejat de Cușma lui Hades, sar din carul ce gonește, aterizez brutal, simt ceva învinețindu-se, poate chiar rupându-se în umărul meu drept, apoi mă rostogolesc până mă opresc pe podea, iar în același timp carul de luptă zboară direct în cuva de reconstrucție, străpunge plasticul și oțelul și azvârle fluidul violet într-o jerbă înaltă de treizeci de metri prin sala gigantică. Ceva – fie o parte din car, fie un ciob uriaș din sticla cuvei – îl retează în două pe Vraciul miriapod.

Corpul zeiței se prăvălește pe pardoseală într-un val de lichid violet și o masă colcăitoare de viermi verzui care se zbat. Celelalte cuve – inclusiv cea care-l conține pe Ares în cuibul său de viermi – se cutremură, însă nici nu se sparg, nici nu se răstoarnă.

Se declanșează țiuituri, alarme și sirene ce mă asurzesc.

Încerc să mă ridic, dar capul, piciorul stâng și umărul drept mă dor teribil, așa încât mă prăbușesc înapoi pe podea. Mă târăsc spre o latură a sălii, străduindu-mă să mă feresc de fluidul violet, vâscos.

Mi-e frică de acțiunea substanțelor chimice, totuși, mă tem și mai mult ca nu cumva conturul trupului să-mi fie vizibil în lichid, dacă nu pot fugi din calea lui. Puncte negre îmi dansează în fața ochilor și înțeleg că sunt pe punctul să leșin. Zei și mașinării-robot plutitoare năvălesc în uriașa sală de vindecare.

În clipele dinainte de a-mi pierde cunoștința, îl văd pe mărețul Zeus intrând, cu mantia învolburată și fruntea încruntată.

Indiferent ce se va întâmpla în continuare se va întâmpla fără mine. Îmi las fruntea pe podeaua răcoroasă, închid ochii și îngădui beznei să mă învăluiască.

22

COASTA CHRYSEI PLANITIA

– L-am ucis pe prietenul meu, Orphu de pe Io, i-a spus Mahnmut lui William Shakespeare.

Cei doi se plimbau prin cartierul de pe malul Tamisei. Mahnmut știa că era sfârșitul verii Anului Domnului 1592, deși nu înțelegea cum de știa. Fluviul era acoperit de barje, luntre și ambarcațiuni cu catarge scunde. Dincolo de locuințele în stil Tudor și casele dărăpănate, pe malul de nord se înălțau multe dintre bisericile Londrei și câteva turnuri răsucite. O pâclă fierbinte atârna deasupra apei și dincolo de mahalalele de pe ambele maluri.

– Ar fi trebuit să-l fi salvat pe Orphu, dar n-am putut, a zis Mahnmut.

Trebuia să meargă repede pentru a ține pasul cu dramaturgul.

Shakespeare era un bărbat scund și solid, care se apropia de treizeci de ani, cu glas blând și îmbrăcat cu mai multă demnitate decât s-ar fi așteptat Mahnmut din partea unui actor și dramaturg. Fața tânărului era un oval ascuțit, care arăta un început de chelie, favoriți, un smoc de barbă și o mustață subțire – de parcă Shakespeare ar fi experimentat într-o doară cu o barbă de natură mai permanentă. Părul îi era șaten, ochii verde-cenușii și purta un pieptar negru, din care era vizibil gulerul larg și moale al cămășii albe, cu capetele șiretului care o încheia atârnând în jos. În urechea lui stângă se zărea un ineluș de aur.

Mahnmut voia să-i pună lui Shakespeare o mie de întrebări – ce scria acum? cum era viața în orașul acesta, care în scurtă vreme urma să fie încercat de ciumă? care era structura ascunsă a sonetelor? –, însă nu reușea să vorbească decât despre Orphu.

– Am încercat să-l salvez, a explicat el. Reactorul *Doamnei Brune* s-a oprit, apoi acumulatorii au murit la mai puțin de cinci kilometri de coastă. Eu încercam să găsesc o intrare într-una dintre multele grote din faleze – un loc în care să fi putut ascunde submarinul.

– *Doamna Brună?* a întrebat Shakespeare. Acesta este numele ambarcațiunii tale?

– Da.

– Continuă, te rog.

– Orphu și eu discutam despre capetele de piatră, a spus Mahnmut. Era noapte – ne apropiam de

coastă noaptea, la adăpostul întunericului, dar eu foloseam obiectivul pentru vedere nocturnă și-i descriam capetele. El era încă viu. Nava îi asigura suficient oxigen.

– Oxigen?

– Aer, a explicat Mahnmut. După cum spuneam, îi descriam capetele mari din piatră...

– Capete mari de piatră? Statui?

– Monoliți de piatră, înalți de douăzeci de metri, a spus Mahnmut.

– Ai recunoscut chipul statuilor? Era cineva cunoscut ție, sau poate vreun rege ori cuceritor faimos?

– Erau prea departe ca să le pot distinge detalii ale fețelor, a răspuns Mahnmut.

Ajunseseră la un pod larg, cu multe arcade, acoperit de clădiri cu trei niveluri. Prin structurile acelea trecea un pasaj lat de patru metri, aidoma unui drum printr-un tunel, iar în chiar clipa aceea pedeștrii în straie multicolore se fereau de o masă de oi care era mânată spre nord, în oraș. Pe toată lungimea pasajului, capete de oameni – unele uscate și mumificate, altele aproape cranii, cu excepția unor smocuri de păr ori bucăți de carne putredă, altele atât de șocant de recente, încât obrajii sau buzele le erau încă îmbujorate – fuseseră înfipte în stâlpi.

– Ce-s astea? a întrebat Mahnmut.

Părțile sale organice nu se simțeau în largul lor.

– Podul Londrei, a răspuns Shakespeare. Povestește-mi ce s-a întâmplat cu prietenul tău.

Obosit să privească în sus către dramaturg, Mahnmut s-a cocoțat iute pe un zid de piatră care slujea drept parapet. Spre est zărea un turn și presupuse că era *Turnul* din *Richard al III-lea*. Știind că fie visa, fie murea el însuși din cauza lipsei de aer, Mahnmut nu voia ca visul acesta să se sfârșească înainte de a-i pune lui Shakespeare una sau două întrebări.

– Maestre Shakespeare, ai început deja să-ți scrii sonetele?

Dramaturgul a surâs și a privit Tamisa puturoasă, după care și-a întors ochii la orașul rău-mirositor. Apele menajere netratate supurau la tot pasul, ca și stârvurile de cai și vite care putrezeau pe limbile de pământ noroios, în vreme ce o cascadă incredibilă de bucăți însângerate de orătănii se revărsa din deversoarele deschise și se rotea în apa stătătoare. Mahnmut își închisese aproape complet inputurile olfactive. Nu știa cum putea să reziste omul acesta cu un nas care funcționa permanent.

– De unde știi despre experimentul meu cu sonetele? a întrebat Shakespeare.

Mahnmut a aproximat o ridicare din umeri omenească.

– O bănuială... Așadar le-ai început?

– M-am gândit să mă joc puțin cu forma aceasta, a recunoscut dramaturgul.

– Și cine este „tânărul" din sonete? a întrebat Mahnmut, abia mai reușind să respire la gândul soluționării acelui mister străvechi. Este oare Henry Wriothesley, contele de Southampton?

Shakespeare a clipit surprins și l-a privit cu atenție pe moravec.

– Pari să mă urmărești foarte îndeaproape în chestiunile acestea, micuțule Caliban.

Mahnmut a încuviințat.

– Așadar Wriothesley este „tânărul" din sonete?

– Înălțimea sa va împlini nouăsprezece ani în luna octombrie, a spus dramaturgul, și se zice că tuleiele de pe buza-i de sus s-au îndesit. Nu-i tocmai un tânăr.

– Atunci William Herbert, a sugerat Mahnmut. El n-are decât doisprezece ani și peste nouă ani va deveni al treilea conte de Pembroke.

– Cunoști datele viitoarelor succesiuni și accesiuni? a rostit Shakespeare pe un ton ironic. Oare signor Caliban navighează și pe oceanul timpului cu aceeași iscusință ca pe acest ocean al lui Marte despre care povestește?

Mahnmut era prea aţâţat de rezolvarea acestui mister pentru a-i răspunde.

– Îți vei dedica marele *Folio* din 1623 lui William Herbert și fratelui său, iar când sonetele îți vor fi tipărite le vei dedica „Domnului W. H.".

Shakespeare l-a privit pe moravec de parcă ar fi fost un vis născut de febră. Mahnmut a vrut să-i spună *Nu,* tu *ești visul unui creier muribund, Maestre Shakespeare. Nu eu.* Cu glas tare, a rostit:

– Mi se pare pur și simplu interesant să ai ca iubit un tânăr sau un băiat.

Mahnmut a fost surprins de reacția poetului. Shakespeare s-a răsucit, a scos un pumnal de la brâu și l-a ținut sub unitatea-cap a moraveculuí.

– Ai un ochi, Micuțule Caliban, în care să-mi pot îngropa tăișul?

Precaut să nu-și coboare permicarnea mai mult pe vârful lamei, Mahnmut a clătinat foarte ușor din cap și a răspuns:

– Îmi cer scuze. Nu cunosc orașul vostru, țara voastră și nici rânduielile de aici.

– Vezi cele trei capete de pe stâlpii cei mai apropiați de pe pod? a întrebat Shakespeare.

Mahnmut și-a deplasat punctul de observație fără să miște capul.

– Da.

– Săptămâna trecută la ceasul acesta, nici ei nu cunoșteau rânduielile noastre, a șuierat poetul.

– Înțeleg.

Shakespeare și-a strecurat pumnalul înapoi în teaca de piele. Mahnmut și-a reamintit că bărbatul era un actor, predispus la înfloriturí și exagerări, deși pumnalul nu fusese un obiect de recuzită. De asemenea, răspunsul său nu fusese o negație la întrebarea lui.

Amândoi au privit din nou fluviul. Soarele atârna imposibil de mare, de portocaliu și de jos în pâcla Tamisei, spre vest. Glasul lui Shakespeare s-a auzit blând când a vorbit:

– Dacă voi scrie aceste sonete, Caliban, o voi face pentru a-mi explora propriile eșecuri, slăbiciuni,

compromisuri, autoamăgiri și triste ambiguități, în felul în care îți încerci cu vârful limbii golul însângerat, căutând dintele pierdut după o încăierare în cârciumă. Cum ți-ai ucis prietenul, pe acest Io de Orphu?

Mahnmut a întârziat o secundă, până a auzit întrebarea.

– N-am putut aduce *Doamna Brună* în golfulețul grotei pe care-l văzusem pe coastă. Am încercat și am dat greș. Reactorul submarinului a murit pe neașteptate și am rămas fără pic de energie. *Doamna* a eșuat la nici șapte metri adâncime, la trei kilometri de grotă. Am încercat să eliberez toate rezervoarele cu balast, ca s-o întorc pe o parte – pentru a elibera ușile calei, să ajung la prietenul meu –, dar era deja împotmolită.

S-a uitat la poet. Shakespeare părea să-i acorde atenție. Pe podul dinapoia lui, clădirile erau înroșite de apus.

– Am ieșit din submarin, am trecut pe oxigen intern și m-am scufundat ore la rând, a continuat Mahnmut. Am folosit rângi, ultimele rezerve de acetilenă și degetele manipulatoare, dar n-am putut deschide ușile calei și n-am putut evacua sfărâmăturile din pasajul de acces inundat. Orphu a fost un timp pe linia de comunicații, însă nu l-am mai auzit când sistemele interne au încetat să mai funcționeze. N-a părut nici un moment îngrijorat, speriat, ci doar obosit... foarte obosit. Până când au încetat comunicațiile. Era întuneric. Probabil că mi-am pierdut cunoștința.

Poate că-n clipa aceasta sunt pe fundul oceanului marțian, mort împreună cu Orphu, sau pe moarte, visând această conversație pe măsură ce ultimele celule ale creierului meu organic mor una câte una.

– Inima ta s-a-mbogățit cu toate acele inimi ce tu le-ai pierdut, a rostit Shakespeare cu glas monoton. Domnesc în ea iubirile-ți uitate, prieteniile rămase în trecut.

Mahnmut își recăpătă cunoștința și se trezi pe plajă, în lumina slabă a dimineții marțiene, înconjurat de zeci de omuleți verzi. Erau aplecați peste el, privindu-l cu ochișorii negri de pe chipurile verzui, transparente, și se retraseră un pas sau doi, când moravecul se ridică în capul oaselor cu un zumzet ușor al servomotoarelor.

Erau *într-adevăr* mici. Mahnmut abia depășea un metru înălțime. Aceste... persoane... erau și mai scunde. Aveau formă umanoidă, într-o măsură mai mare decât Mahnmut, dar aspectul nu le era tocmai uman. Erau bipede, cu brațe și picioare, însă nu aveau urechi, nasuri și guri. Nu purtau haine și aveau doar câte trei degete la fiecare mână, destul de asemănător cu personajele din filmele de desene animate pe care moravecul le văzuse în arhivele media din Epoca Pierdută. Erau asexuate, iar carnea – dacă era carne – le era transparentă, aidoma unui plastic moale, dezvăluind interiorul corpurilor fără organe sau vene, trupuri umplute cu globule verzui și cocoloașe, particule și

roiuri, ce pluteau toate și bolboroseau într-un chip nu foarte diferit de interiorul iubitei lămpi lava a lui Mahnmut, abandonată acum în submersibilul eșuat.

Mai mulți omuleți verzi coborau pe o potecă săpată în faleza stâncoasă. Mahnmut putea zări ultimul dintre capetele de piatră ridicate în poziție verticală la vreun kilometru către est. Altul era vizibil, orizontal, pe o platformă lungă din lemn cu role, mult deasupra lor, lângă marginea falezei, legată de jur-împrejur cu funii. Detaliile chipurilor nu se puteau desluși.

La dracu' cu capetele. Mahnmut se roti și cercetă oceanul și plaja. Valuri lenețe mângâiau nisipul cu regularitatea unor metronoame. *Unde este* Doamna Brună?

Iat-o – la două sute de metri în larg, cu o parte din carcasa superioară și superstructura de comandă clar vizibile. Sonda ultrasonică și sonarul muriseră înaintea submersibilului și Mahnmut comisese probabil cea mai veche și mai dureroasă dintre jignirile căpitanilor maritimi – își eșuase nava pe uscat. El fusese pe oxigen intern, în vreme ce acționase cu disperare ca să elibereze ușile calei pe fundul oceanului nisipos și mâlos, însă înțelese că-și pierduse probabil cunoștința, fiind purtat pe țărm de valuri în timpul nopții.

Orphu! Oare cât timp fusese lipsit de cunoștință, visându-l pe Shakespeare? Cronometrul intern al lui Mahnmut spunea că trecuseră patru ore.

S-ar putea să mai fie viu acolo, înăuntru. Dădu să pornească spre apă, intenționând să coboare pe fund, la submersibilul eșuat.

O duzină de omuleți verzi se deplasă între Mahnmut și apă, blocându-i calea. Apoi douăzeci. Apoi cincizeci. Alții o sută îl înconjurau pe plajă.

Mahnmut nu ridicase niciodată mâna sau manipulatorul de mânie, dar acum era gata să lupte, să lovească, să taie și să-și croiască drum prin gloată dacă ar fi fost nevoie. Totuși mai întâi avea să încerce să le vorbească.

– Dați-vă la o parte din calea mea! rosti el cu glasul amplificat la maximum și răsunând sonor în aerul marțian. Vă rog!

Ochii negri de pe fețele verzi se holbau la el. Nu aveau însă nici urechi să-l audă, nici guri cu care să vorbească.

Mahnmut râse trist și începu să se împingă prin ei, știind că oricât de puternic ar fi putut să fie prin comparație cu ei, îl puteau copleși prin simplul lor număr – se puteau sui peste el și să-l facă bucăți. Gândul la asemenea violențe, ale lui sau ale lor, făcu ca măruntaiele sale organice să se zgârcească de oroare.

Un omuleț verde ridică o mână, de parcă i-ar fi spus „stop". Mahnmut se opri. Toate capetele verzi se întoarseră la dreapta și priviră pe plajă. Gloata se deschise ca prin farmec, când un omuleț verde, identic cu toți ceilalți omuleți verzi, se apropie, se opri în fața

moraveculuí și întinse ambele brațe, ca și cum ar fi ținut un vas invizibil sau s-ar fi rugat.

Mahnmut nu înțelese. De asemenea, nu dorea să piardă timpul pentru a parlamenta prin limbajul semnelor, chiar dacă ar fi putut. Poate că Orphu mai trăia.

Dădu să treacă pe lângă omuleț, dar alți douăzeci strânseră rândurile în spatele emisarului, blocându-i calea. Trebuia ori să lupte *acum*, ori să fie atent la silueta verde care gesticula.

Mahnmut emise un oftat, nu mult diferit de un geamăt, și se opri întinzând brațele într-o imitare a gestului omulețului.

Emisarul clătină din cap, îi atinse brațul stâng – senzori organici și moraveci îl anunțară că degetele verzi erau reci – și i-l coborî, după care îi prinse brațul drept. Omulețul trase mâna lui Mahnmut mai aproape, mai aproape, până ce degetele și palma moraveculuí se lipiră de pielea rece, transparentă.

Omulețul trase și mai tare, înaintând el însuși și smucind mâna lui Mahnmut îndeajuns de puternic pentru ca palma moraveculuí să curbeze pieptul plat, apăsând carnea spre înăuntru, iar apoi... să pătrundă.

Mahnmut și-ar fi retras mâna, șocat, dar omulețul nu-și slăbi nici strânsoarea, nici tragerea aceea care continua cu forță. Mahnmut putu *să vadă* cum mâna lui neagră pătrunse în fluidul din pieptul emisarului, putu *să simtă* carnea transparentă închizându-se în jurul antebrațului său ca o garnitură de vid.

Toți omuleții verzi își ridicară brațele la piepturi.

Degetele răşchirate ale lui Mahnmut întâlniră ceva dur, sferic. Putea să vadă un ghemotoc verde cam de mărimea unei inimi omenești aflată în centrul pieptului omulețului. Palma sa îi percepea pulsațiile.

Omulețul îl trase din nou și moravecul pricepu. Își închise degetele organice în jurul organului.

CE
ÎȚI
TREBUIE?

Șocat, Mahnmut aproape că-și smulse mâna, eliberând-o. Se sili să-și păstreze locului degetele, învăluind ghemotocul-inimă al omulețului. *Simțise* întrebarea curgându-i spre creier în impulsuri, pulsații, vibrații. Nu în cuvinte, în tot cazul nu în engleză, franceză, rusă, chineză, primară sau orice alt grai pe care Mahnmut îl utilizase vreodată. Nu știa cum să-i răspundă în mod similar, așa că rosti:

– Trebuie să-l salvez pe prietenul meu, care-i prins în nava de acolo.

O sută cincizeci de capete se întoarseră la unison ca să se uite la submersibil. Trei sute de ochi negri priviră câteva secunde, apoi reveniră la Mahnmut.

SPUNE-NE
CU
GÂNDURILE

TALE
UNDE
ESTE
EL

Mahnmut închise ochii și formă o imagine a lui Orphu în cala blocată, o imagine a ușilor de acces, o imagine a coridorului interior. Răspunsul-vibrație îi pulsă în sus prin braț:

AȘTEAPTĂ

Mâna lui Mahnmut fu brusc eliberată și el și-o scoase din carnea strânsă a omulețului cu un clefăit audibil. Omulețul colapsă după aceea pe nisip, se rostogoli pe o parte și rămase nemișcat; cocoloașele verzi din corpul său încetară să mai plutească, ochii negri fură acoperiți de o ceață albă și rămaseră holbați orbește, iar degetele îi zvâcniră o dată, apoi nu se mai clintiră. Ceilalți peste o sută patruzeci omuleți verzi se întoarseră și porniră eficienți să-l salveze pe Orphu.

Mahnmut se prăbuși pe nisip lângă ceea ce era în mod clar cadavrul emisarului. *Maica Domnului*, gândi moravecul. *Comunicarea îi ucide.*

Mai mulți omuleți verzi continuau să coboare pe poteca pieptișă de pe faleză. Două sute. Trei sute. Șase sute. Mahnmut încetă să mai încerce să-i numere și – ignorând cererea emisarului mort de a aștepta – intră

în apă și apoi vâsli prin valurile mici către submersibilul eșuat. Intră prin ecluza turelei în nișa sa ambientală uscată și verifică dacă vreunul dintre acumulatori revenise la viață. Nici vorbă. Trecu prin ecluza spre interior în coridorul inundat ce ducea la cală și înotă până la carcasa ce se prăbușise acolo. În felul acesta, era imposibil să ajungă la Orphu. Se întoarse în cabina de comandă și încercă încă o dată cablajul de comunicații. Tăcere. Învelindu-și ediția legată a sonetelor într-un ambalaj impermeabil, Mahnmut îndesă alte echipamente într-o raniță – dispozitivul pentru telecomunicații pe care-l concepuse pentru Orphu, dacă-l putea scoate, discurile cu jurnalul de bord al navei, hărți fizice, un pistol cu rachete de semnalizare, baterii – și sui către vârful turelei.

Omuleții verzi coborâseră colaci uriași de cabluri negre de la capul de piatră de pe faleză. Aduseseră de asemenea zeci de cilindri-role similari celor pe care se deplasa platforma imensă. Lucrau cu o eficiență incredibilă – unii înotau spre submersibil și atașau cabluri atât deasupra, cât și dedesubtul suprafeței apei, alții afundau cilindri adânc în nisip și băteau alții în peretele falezei, continuând să improvizeze troliuri și să întindă cabluri de la țărm la submersibil și înapoi la țărm.

Nava era grea – mai ales fiindcă avea reactorul plin de apă, iar cala și coridoarele inundate – și lui Mahnmut îi era dificil să-și imagineze că omuleții verzi aveau s-o clintească realmente.

Dar o făceau.

În douăzeci de minute, sute de cabluri stabiliseră legătura între submersibil și țărm, iar pe fiecare cablu erau mulți omuleți verzi. Ei înțeleseseră că era o misiune de salvare; prima lor acțiune fu să tragă îndeajuns de tare de pe țărm – cu cablurile întinzându-se aidoma unei plase negre de păianjen înapoi pe plajă către est –, pentru a înclina submarinul pe partea sa dreaptă.

Instinctiv, Mahnmut s-ar fi dus să dea o mână de ajutor la trasul cablurilor, totuși știa că ar fi fost inutil. De aceea rămase pe carcasa *Doamnei Brune* – mișcându-se după cum se mișca submersibilul – și, de îndată ce ușile calei ieșiră din mâl, plonjă în apa puțin adâncă, purtând o rangă alimentată de baterii și comutând la intensitate maximă lămpile de pe umeri.

Ușile exterioare ale calei fuseseră contorsionate și parțial topite în urma intrării în atmosferă, iar Mahnmut nu izbuti să le deschidă cu mai mult de câțiva centimetri înainte de a se bloca definitiv. Dorind să poată plânge de frustrare, lovind în carcasă cu furie impotentă, simți brusc că nu era singur și se răsuci în apa tulburată de mâl.

Șase omuleți verzi stăteau pe fundul oceanului în apropiere și-l priveau. Nu păreau să aibă nevoia de a respira.

Nedorind să mai „comunice" cu prețul uciderii unuia dintre ei, Mahnmut arătă secțiunea îndoită spre sus a ușii, indică apoi spre suprafață, făcu un gest care

spera că sugera descolăcirea cablului și înfășurarea sa în jurul bucății deformate de metal, după care mimă acțiunea de tragere.

Toți șase omuleții încuviințară din capete și se propulsară către suprafața aflată la trei metri deasupra.

După un minut, reveniră șaizeci de omuleți verzi, unii trăgând cabluri, alții cu tijele negre ce glisau din rolele cilindrice pe care le foloseau la deplasarea capetelor de piatră. Lucrară din nou cu o eficiență incredibilă, unii în echipă pentru a mai răsuci în afară câțiva centimetri din ușile de la capetele opuse ale compartimentului calei, alții aducând și ducând cabluri, ca și cum ar fi cusut cu ace gigantice. În câteva minute, zeci de mănunchiuri de cablu puternic treceau pe sub ușile înțepenite ale calei. Bătură iarăși din picioare pentru a se ridica la suprafață și-i făcură semne lui Mahnmut să-i urmeze.

Moravecul respiră din nou aer, simți lumina soarelui pe polimerul și epiderma sa și stătu pe carcasa *Doamnei Brune*, în vreme ce sute de omuleți verzi trecură cablurile printr-un sistem de troliuri montate în stânca falezei și traseră. Și traseră iarăși.

Submersibilul trosni, carcasa gemu, mâlul îi înconjură și *Doamna Brună* se mai roti cu treizeci de grade spre tribord și se răsuci până ce pântecele îi ajunse în aer, iar pupa fu îndreptată către plajă. Ușile de aliaje ale calei se îndoiră, dar nu se deschiseră.

Mahnmut atacă încă o dată ușile cu ranga alimentată cu baterii. Metalul torturat și răsucit nu voia să

cedeze. Arzătorul lui cu acetilenă nu mai avea nici oxigen, nici combustibil.

Omuleții verzi îl îndepărtară cu blândețe de lângă munca aceea lipsită de orice succes. Mahnmut se eliberă și se împletici din nou peste carcasa lunecoasă către cală, decis să forțeze ușile deformate și blocate până ce propriii acumulatori aveau să se descarce, însă apoi văzu că OV nu-și încheiaseră eforturile.

Înnodau și matisau cabluri, transformând cele cincizeci de fire într-unul singur. După aceea trecură cablul prelungit în sus, pe faleză, printr-o serie de troliuri supradimensionate, conectate la o rețea de tije de susținere pe care le bătuseră cumva în rocă. În cele din urmă, aduseră cablul la uriașul cap de piatră și-l trecură de o duzină de ori în jurul gâtului înainte de a-i lega extremitățile laolaltă.

Cinci omuleți verzi veniră și-l împinseră pe Mahnmut în apă, îndepărtându-l de submersibil.

Lui Mahnmut nu-i venea să-și creadă ochilor. Presupusese că imensele capete de piatră erau sacre pentru ei, că poziționarea lor și ridicarea pe coastă constituia un imperativ religios sau psihologic, care le solicita tot timpul, energia și dedicarea – că reprezentau unica lor prioritate. Indiscutabil, se înșelase.

Sute de siluete verzi răsuciră capul pe platforma sa, trecură îndărătul lui, împinseră și-l aruncară de pe faleză.

Capul de piatră – întors acum cu fața la peretele falezei – căzu șaizeci de metri, lovi bolovanii de la poale

și se sparse într-o duzină de bucăți, dar cablul vui prin troliuri, tijele zburară din rocă și extremitățile legate smulseră ușile calei, azvârlindu-le la douăzeci de metri în văzduh, înainte de a târî metalul contorsionat în sus pe faleză, de unde se prăbuși iarăși.

Sute de omuleți verzi înotară spre submersibil, totuși Mahnmut ajunse acolo primul și-și reaprinse proiectoarele de căutare.

Văzu cele trei obiecte pe care le lăsase în cală, printre care Dispozitivul mare, pe care ar fi trebuit să-l ducă pe Mons Olympus. Înghesuit în batiu, îndoit, rupt și tăcut se afla Orphu de pe Io.

Moravecul utiliză ultimele fărâme de energie ale răngii pentru a rupe flanșele limitatoare și cablurile de fixare. Corpul masiv al lui Orphu fu eliberat și se destinse, plescăind în apa sărată. Însă cala era deschisă către cer, cu submersibilul răsturnat cu partea ventrală în sus, și era imposibil ca Mahnmut să-l poată scoată vreodată pe ionian din puțul parțial inundat în care se transformase cala de stocare.

Alți doisprezece omuleți săriră înăuntru alături de Mahnmut, găsiră prize de apucare pe carapacea zgâriată și fisurată a lui Orphu și strecurară brațe și picioare verzi sub forma mătăhăloasă a moravecului de vid. Toți laolaltă găsiră puncte de sprijin și ridicară. Lucrând în tăcere, fără să-l scape ori să-l lunece, îl ridicară pe Orphu din cală, trecură cu blândețe alte cabluri în jurul lui, îl lăsară ușor peste curbura fuzelajului *Doamnei Brune*, îl coborâră în apă, vârâră sub el

cilindri plutitori, îi legară laolaltă într-o plută și, încet, îl propulsară spre plajă.

Omuleții verzi – pe plajă erau acum cu siguranță minimum o mie – se retraseră și-i făcură loc lui Mahnmut, care se străduia să afle dacă Orphu era mort sau viu. Ionianul zăcea inert pe nisipul roșu, precum un trilobit imens, deteriorat de furtună, purtat de valuri pe țărm într-o începețoșată eră preistorică a Pământului.

Privind atent cerurile după vehiculele de luptă zburătoare, despre care Mahnmut era sigur că întârziaseră, moravecul își goli rania și gențile impermeabile, scoțând tot ce salvase din *Doamna Brună*. Mai întâi, înșiră cinci acumulatori mici, dar puternici, îi conectă în serie și duse cablul la unul dintre conectorii de input ai lui Orphu care supraviețuiseră. Nu obținu nici un răspuns din partea uriașului ionian, însă indicatorul virtual arăta că energia dispărea undeva. Mahnmut se deplasă apoi în sus pe carapacea lui Orphu – minunându-se când îi văzu pentru prima dată în mod clar, sub lumina puternică a dimineții, stricăciunile fizice – și cuplă receptorul radio în mufa cablajului. Testă conexiunea – receptă bâzâitul unei unde purtătoare – și activă propriul microfon.

– Orphu?

Nici un răspuns.

– Orphu?

Tăcere. Zecile de omuleți verzi continuau să-l privească impasibil.

– Orphu?

Mahnmut petrecu cinci minute, apelând la fiecare douăzeci de secunde, folosind toate frecvențele de comunicații și reverificând conexiunile receptorului. Unitatea de comunicații îi recepta transmisia. Orphu era cel care nu răspundea.

– Orphu?

De fapt, nu era exact tăcere. Prin senzorii săi externi, Mahnmut putea auzi mai mult zgomot ambiental decât oricând în viața sa: clipocitul valurilor pe nisip, șuieratul vântului care biciuia faleza, foiele lente ale omuleților verzi, care, la răstimpuri, își schimbau poziția, și miile de nuanțe de vibrații într-o atmosferă planetară atât de densă. Numai linia de comunicații și Orphu erau moarte.

– Orphu?

Moravecul își controlă cronometrul. Încerca de peste treizeci de minute. Șovăielnic, aproape în ralanti, lunecă pe carapacea prietenului său, merse cincisprezece pași pe plajă și se așeză în nisipul ud, acolo unde se rostogoleau valurile. Omuleții verzi îi făcură loc, după care îl înconjurară din nou, la o distanță respectuoasă. Mahnmut îi privi – privi zidul de trupușoare verzi, chipuri inexpresive și ochi negri ce nu clipeau.

– Voi n-aveți treabă de făcut? întrebă el și glasul îi răsună straniu și sugrumat în propriile sale inputuri audio.

Poate că de vină era acustica atmosferei marțiene.

OV nu se clintiră. Capul de piatră zăcea transformat în sfărâmături la piciorul falezei, dar omuleții verzi îl ignorau. Douăzeci de cabluri continuau să fie întinse către submersibilul care stătea inert în valurile mici.

Mahnmut simți cum un talaz brusc și nemăsurat de înalt de pierdere și dor de casă se rostogoli peste el. În decursul existenței sale de trei decenii jupiteriene – peste trei sute de ani marțieni –, avusese trei relații strânse. Mai întâi, *Doamna Brună*, care fusese o mașină doar semirațională, însă pentru care fusese el conceput și în care se potrivea perfect; *Doamna* murise. Apoi partenerul lui de explorare, Urtzweil, ucis cu optsprezece ani-J în urmă, jumătate din viața lui Mahnmut. Iar acum, Orphu.

Se găsea actualmente la sute de milioane de kilometri depărtare de casă, singur, nepregătit, neantrenat și neinstruit pentru această misiune în care îl trimiseseră. Cum ar fi trebuit să străbată cei cinci mii de kilometri până la Olympus Mons ca să implanteze Dispozitivul? Și după aceea? Poate Koros III ar fi știut ce să facă, odată ajuns acolo – obiectivul real al acestei misiuni –, dar modestul Mahnmut, fost din *Doamna Brună*, n-avea nici cel mai vag indiciu.

Termină cu autocompătimirea, idiotule! gândi. Se uită la OV. Cu certitudine, aparența aceea generală de deprimare, chiar de tristețe, trebuia să fie o iluzie. Dacă nu jeliseră moartea unuia dintre ei, cum ar fi putut dovedi emoția respectivă față de sfârșitul unui

moravec, o mașină conștientă pe care nu și-o imaginaseră niciodată?

Mahnmut știa că va trebui să comunice încă o dată cu omuleții, totuși detesta gândul de a-și vârî mâna în pieptul unei creaturi, de a o ucide prin comunicare. Nu, n-avea să facă asta decât dacă urma să fie realmente nevoit.

Se ridică, reveni la cadavrul lui Orphu și începu să deconecteze acumulatorii.

– Hei, rosti Orphu pe banda de comunicații, n-am terminat de mâncat.

Mahnmut fu atât de surprins, încât sări îndărăt în nisip.

– Iisuse, ești viu!

– În măsura în care noi, moravecii, suntem „vii".

– Lua-te-ar *naiba*! spuse Mahnmut, simțind că-i venea să râdă și să plângă simultan, însă că cel mai mult ar fi dorit să lovească în uriașul crab-potcoavă deteriorat. De ce nu mi-ai răspuns când te-am apelat? Și iar? Și iar?

– Ce vrei să spui? zise Orphu. Eram în hibernare. Așa am fost din clipa în care s-au terminat aerul și energia din *Doamnă*. Te-așteptai să stau la palavre cu tine, în timp ce sunt în hibernare?

– Ce-i rahatul ăsta cu hibernare? întrebă Mahnmut, dându-i ocol lui Orphu. N-am auzit niciodată de moraveci care să intre în hibernare.

– Voi, moravecii europani, n-aveți așa ceva? rosti Orphu.

– Evident, nu.

– Păi... ce-ți pot spune? Pentru că lucrăm singuri în torul de radiații al lui Io, sau oriunde în spațiul jupiterian, noi, moravecii de vid, întâlnim câteodată situații în care trebuie pur și simplu să închidem totul pentru o vreme, până când cineva poate să ajungă la noi pentru a ne repara și reîncărca. Se mai întâmplă. Nu-i ceva frecvent, dar se mai întâmplă.

– Și cât timp ai fi putut sta în această... hibernare? întrebă Mahnmut, cu furia preschimbându-i-se în ceva similar amețelii.

– Nu mult, răspunse Orphu. În jur de cinci sute de ore.

Mahnmut își extinse degetele prin tampoanele manipulatoare, ridică o piatră și o aruncă în cochilia lui Orphu de unde ricoșă.

– Ai auzit ceva? întrebă ionianul.

Mahnmut suspină, se așeză pe nisip lângă extremitatea lui Orphu în care se aflaseră ochii moravecului și începu să descrie situația lor curentă.

Orphu îl convinse pe Mahnmut că trebuia să comunice din nou cu OV prin intermediul unui translator. Ionianul detesta la fel de mult ca Mahnmut să cauzeze moartea unui omuleț – mai ales pentru că OV îl salvaseră –, dar susținea că misiunea depindea de comunicarea cu ei, cât mai rapid. Mahnmut încercase încă o dată să le vorbească, încercase limbajul semnelor, încercase să deseneze în nisip – arătând

hărți ale coastei unde se găseau ei și vulcanul unde trebuiau să ajungă –, ba chiar încercase varianta idiotului de a vorbi o limbă străină: răcnise. Toți OV îl priviseră calm, însă nu răspunseseră. În cele din urmă un omuleț luase inițiativa, înaintase, prinsese mâna lui Mahnmut și o trăsese către pieptul său.

– S-o fac? îl întrebă Mahnmut pe Orphu prin linia de comunicații.

– Trebuie.

Moravecul se crispă când mâna îi trecu prin carnea care se deschise, când degetele îi cuprinseră și apoi strânseră ceea ce nu putea fi altceva decât o inimă verde pulsatorie în fluidul cald și vâscos din corpul omuleților.

CUM
VĂ
PUTEM
AJUTA?

Mahnmut ar fi dorit să pună o sută de întrebări, însă Orphu îl ajută să le clasifice în ordinea priorității.

– Submersibilul, spuse Orphu. Trebuie să-l ascundem înainte ca vreun car de luptă să zboare peste el.

Printr-o combinație de limbaj și imagini, Mahnmut transmise ideea deplasării submersibilului cu un kilometru spre vest, de a-l remorca în grota submarină din promontoriul stâncos de acolo.

DA

Zeci de omuleți se apucară de treabă, chiar în timp ce Mahnmut stătea cu brațul vârât adânc în pieptul translatorului. Începură să bată tije în nisip, să ducă alte cabluri la *Doamna Brună* și să improvizeze troliuri. Translatorul aștepta, cu mâna lui Mahnmut în jurul inimii sale.

– Vreau să-l întreb despre capetele de piatră, zise Mahnmut prin linia de comunicații. Să-l întreb cine sunt ei și de ce fac asta.

– Mai întâi să găsim o cale de a ajunge la Olympus, insistă Orphu.

Mahnmut oftă și comunică solicitarea de ajutor pentru a ajunge la vulcanul cel mare. Transmise imagini ale lui Olympus Mons așa cum îl văzuse de pe orbită și întrebă dacă exista vreun mod în care OV i-ar fi putut ajuta să călătorească fie pe uscat, peste platoul înalt Tempe Terra, fie spre est, în lungul coastei Oceanului Tethys, cale de mai bine de patru mii de kilometri, după aceea către sud, în lungul coastei lui Alba Patera, până la Olympus Mons.

ASTA
NU
ESTE
POSIBIL

– Ce vrea să spună? întrebă Orphu, când Mahnmut îi anunță răspunsul. Vrea să spună că nu-i posibil să ne ajute, ori să călătorim spre est în felul acela?

Mahnmut simțise ceva apropiat de ușurare, când translatorul OV pronunțase practic încheierea misiunii lor, dar acum înaintă cererea de clarificare a lui Orphu.

NU
ESTE
POSIBIL
SĂ
CĂLĂTORIȚI
ÎN
SECRET
SPRE
EST
FIINDCĂ
LOCUITORII
OLIMPULUI
V-AR
VEDEA
ȘI
V-AR
UCIDE

– Întreabă-l dacă există altă cale, spuse Orphu. Poate că am putea merge pe uscat, în lungul lui Kasei Valles.

NU,
VEȚI
MERGE
LA

LABIRINTUL
NOCTIS
CU
FELUCA

– Ce-i o felucă? întrebă Orphu, când Mahnmut îi comunică răspunsul. Sună ca un desert italienesc.

– Este o ambarcațiune cu două catarge și vele latine, spuse Mahnmut, a cărui instruire pentru oceanele submarine întunecate ale Europei inclusese tot ce se putea descărca despre navigația pe mările lichide ale Pământului. Cu milenii în urmă, era utilizată pe Marea Mediterană.

– Întreabă-i când putem pleca.

– Când putem pleca? spuse Mahnmut și simți întrebarea ca o vibrație prin degete și o furnicătură în minte.

BARJA
PIETRELOR
SOSEȘTE
DIMINEAȚĂ.
FELUCA
O
VA
ÎNSOȚI.
PUTEȚI
PLECA
PE
EA.

– Vom avea nevoie și de alte lucruri din submersibilul nostru, zise Mahnmut.

Expedie imaginile Dispozitivului și ale celorlalte două obiecte din cală, vizualizându-le aduse pe țărm și transportate la grota submarină. După aceea, trimise o imagine cu OV care-l rostogoleau pe Orphu către aceeași grotă.

Parcă răspunzându-i, zeci de omuleți începură să înoate înapoi spre navă. Alții se apropiară de Orphu și fixară role cilindrice la o platformă de dimensiunea moravecului.

– Nu cred că-i mai pot ține mult timp inima, rosti Mahnmut către Orphu, prin linia de comunicații. Este ca și cum aș strânge în mână un conductor electric neizolat.

– Atunci dă-i drumul, spuse ionianul.

– Dar...

– Dă-i drumul.

Mahnmut îi mulțumi translatorului – le mulțumi tuturor – și desfăcu degetele. Ca și primul translator, omulețul căzu pe nisip, se zbătu, șuieră, se uscă și muri.

– Oh, Doamne... murmură Mahnmut.

Se dădu înapoi și se rezemă de carapacea lui Orphu. Omuleții verzi ridicau deja corpul ionianului, strecurând role sub el.

– Ce fac?

Mahnmut descrise trupul translatorului și activitățile din jurul său – pregătirile pentru a-l transporta pe Orphu, Dispozitivul și alte obiecte care erau de acum

scoase din navă, cablurile ce erau atașate de submersibil, sutele de OV care trăgeau de cabluri de pe țărm, remorcând *Doamna Brună* către vest, spre grota oceanică unde avea să fie ferită de cercetările aeriene.

– Voi veni cu tine la grotă, anunță Mahnmut inexpresiv.

Corpul translatorului era ca o păstaie cafenie, uscată și zbârcită pe nisipul roșu. Toate organele interioare se veștejiseră și fluidul cursese din el, făcând ca noroiul de dedesubt să pară sânge roșu. Ceilalți omuleți ignorau cadavrul și porniseră deja să-l ruleze pe Orphu pe nisip, înspre vest.

– Nu, zise Orphu. Știi ce ai de făcut.

– Ți le-am descris doar, când le-am văzut de pe ocean.

– Atunci a fost noapte și le-ai văzut prin baliza-periscop, spuse Orphu. Trebuie să vedem unul sau două dintre ele la lumina zilei.

– Cel de la poalele stâncii s-a spart, rosti Mahnmut, simțindu-se pe punctul de a scânci. Următorul se află la un kilometru către est. Sus de tot, pe faleză.

– Dă-i drumul, zise Orphu. Vom păstra legătura în timp ce ei mă duc la grotă. Pe majoritatea drumului nostru, vei putea să vezi cum se descurcă cu *Doamna Brună*.

Mahnmut se conformă fără chef și porni spre est, îndepărtându-se de mulțimea de OV care-i remorca submersibilul în lungul coastei și simultan îl rostogolea pe Orphu către umbra răcoroasă a grotei oceanice.

Capul prăbușit se spărsese în prea multe fragmente pentru a-i mai putea reconstitui trăsăturile. Mahnmut se chinui să suie poteca pieptișă pe care omuleții verzi coborâseră aparent fără efort. Cărarea era îngustă și înfricoșător de abruptă, acoperită cu gresii alunecoase.

Când ajunse în vârf, moravecul se opri o secundă, pentru a-și reîncărca acumulatorii și a privi în jur. Oceanul Tethys se întindea în nord, cât putea să vadă cu ochii. Către sud, spre interiorul uscatului, solul roșu, pietros, era treptat înlocuit de dealuri scunde, tot roșii, pentru ca apoi – la alți kilometri către sud – să se zărească verdele pădurilor de arbuști de pe poalele munților. Ceva iarbă exista și în lungul potecii pe care el o urma spre est, pe creasta falezei.

Mahnmut se opri să se uite la platforma și gaura săpată pentru capul pe care omuleții îl sacrificaseră, aruncându-l din înălțimi ca să deschidă ușile calei. Fusese pregătită meticulos – tija de la baza gâtului uriașului cap de piatră intra în gaura din rocă și se autobloca acolo. Omuleții verzi erau pietrari și lucrători extrem de iscusiți.

Moravecul merse către est. Vedea de acum următorul cap profilându-se pe orizontul estic. Mahnmut nu fusese conceput pentru mers – rolul lui principal era de a sta într-un submersibil de explorare, uneori de a înota – și când obosi să fie biped, își modifică funcționarea articulațiilor și șirei spinării și continuă o vreme aidoma unui câine.

Când ajunse la următorul cap de piatră, se opri lângă baza lui lată și văzu că gaura din piatră în care intra tija gâtului fusese umplută cu un material similar cimentului. Se uită către est, la cărarea pe care rolele și miile de omuleți o creaseră pe coama falezei, după aceea spre vest, acolo unde gloata verde trăsese submersibilul și-l împinsese pe Orphu aproape până la grota din promontoriu.

– Mai ești acolo? se auzi glasul lui Orphu.

– Da. Mă reazem de cap.

– Cum este fața lui?

– De aici, de jos, unghiul nu-i prea bun, răspunse Mahnmut. Văd doar buzele, bărbia și nările.

– Întoarce-te pe plajă. Dintr-un motiv necunoscut nouă, fețele acestea trebuie văzute de pe ocean.

– Dar... începu Mahnmut, privind în jos, la stânca abruptă care cobora cel puțin o sută de metri până la nisip.

Pe piatra lunecoasă se întrezărea o potecă aproximativă, la fel ca în locul pe care-l vizitase mai devreme.

– Dacă-mi rup gâtul coborând, transmise el, să știi c-o să fie numai vina ta.

– Am înțeles. Aici pot simți vibrațiile în timp ce sunt deplasat, totuși n-am habar cât mai avem până la grotă. Tu poți să vezi?

Mahnmut își amplifică vederea și privi spre vest.

– Mai sunt doar două sute de metri până la promontoriu. Încep coborârea. Ești sigur că vrei să mă uit

și la următorul cap? Mai e un kilometru până la el, iar de pe orbită toate capetele arătau la fel.

– Cred c-ar trebui să verificăm.

– Grăi 'vecul făr-de picioare, mormăi Mahnmut.

Începu lunga și abrupta coborâre către plajă.

Merse cât putu mai departe, retrăgându-se până ce valurile mici îi clipociră în jurul picioarelor. Fața era clară, dar nefamiliară. Fără să spună nimic, pierdut în propriile-i gânduri, merse încă un kilometru spre est, pe lângă apă. Chipul următor era identic cu primul: mândru, poruncitor, impresionant, privind intens către ocean, piatra sculptată arăta fața unui bătrân, aproape complet chel în vârful capului, însă cu păr lung ce cobora de o parte și cealaltă a feței cutate, cu ochi mici sub dungile perfect conturate ale sprâncenelor descendente, cu riduri în colțuri, pometi înalți săpați în stâncă, o bărbie mică, totuși fermă, buze subțiri, curbându-se într-o încruntătură, și aceeași expresie severă.

– Este un bătrân, anunță Mahnmut. În mod clar, un mascul uman vârstnic, dar nu-l recunosc din băncile de date istorice.

Pentru câteva secunde se auziră doar paraziți.

– Fascinant, comentă Orphu. De ce oare un bătrân de pe Pământ ar merita mii de asemenea capete de piatră în lungul coastei oceanului marțian?

– Habar n-am.

– Este vreunul dintre cei aflați în carul de luptă? Seamănă cu un zeu?

– În nici un caz cu un zeu grec. Mai mult ca orice altceva, aduce cu un bătrân puternic, dar dispeptic. Acum mă pot întoarce? Înainte ca vreuna dintre bărbile sure în togi din carele de luptă să apară zburând și să mă vadă aici, holbându-mă ca un turist?

– Da, rosti Orphu. Cred c-ar trebui să te întorci.

23

PĂDUREA DE SEQUOIA DIN TEXAS

Odiseu nu relată povestea călătoriilor sale în dimineața aceea, la micul dejun din bula verde, aflată în vârful lui Golden Gate de la Machu Picchu. Nimeni nu-și reaminti să-l întrebe. Adei i se păru că toți erau gânditori și în scurt timp pricepu motivul.

Ada era gânditoare fiindcă dormise puțin, dar petrecuse cea mai frumoasă noapte din viața ei cu Harman. Mai „făcuse sex" până atunci – ce femeie de vârsta ei nu făcuse? –, dar își dăduse seama că nu *făcuse dragoste* niciodată. Harman fusese extrem de tandru, însă în același timp pasional de insistent, atent la nevoile și răspunsurile ei, fără a fi totuși controlat de ele, sensibil, dar plin de forță. Dormiseră puțin – îmbrățișați pe patul îngust de lângă fereastra curbată de sticlă –, însă se treziseră des, cu trupurile reînnoind făcutul dragostei, chiar înainte ca mințile să fie pe deplin treze. Când

soarele se înălțase peste turnul din estul lui Machu Picchu, Ada se simțise altă persoană – nu, nu era o exprimare corectă, înțelese ea, se simțise ca o persoană *mai completă*, mai împlinită, mai conectată.

I se păru că și Hannah se purta ciudat în dimineața aceea – îmbujorată, hiperalertă, atentă la toate comentariile bărbatului care-și spunea Odiseu, privind-o ocazional pe Ada, pentru ca apoi să-și ferească ochii, aproape roșind. *Dumnezeule*, pricepu Ada, când micul dejun era pe sfârșite și se pregăteau să plece, să zboare împreună spre nord, către Palatul Ardis, *Hannah s-a culcat cu Odiseu!*

Vreme de un minut, Ada nu-i veni să creadă, fiindcă în decursul prieteniei lor, Hannah nu comentase niciodată despre probleme sexuale, ori despre însoțirile ei cu alți bărbați, totuși, după aceea observă uităturile pe care tânăra le arunca bărbosului și semnele fizice – Hannah stătea vizavi de Odiseu, însă corpul continua să-i reacționeze la fiecare mișcare a acestuia, mâinile i se agitau nervos și se apleca înainte – și înțelese că fusese o noapte agitată în domiurile de pe Golden Gate.

În mod vizibil, Daeman și Savi aveau alte stări sufletești. Tânărul nu era într-o dispoziție mai bună decât fusese în seara trecută; punea întrebări răstite despre Bazinul Mediteranean și era doritor să pornească în aventura cu Harman și Savi, dar în același timp îl neliniștea. Savi părea retrasă, mâhnită și nerăbdătoare să plece.

Harman era tăcut și – i se păru Adei – încă indiscutabil focalizat asupra ei, fără a fi însă evident pentru ceilalți. Ea îi prinse căutătura o dată sau de două ori și ceva cald îi fâlfâi prin piept, când bărbatul îi surâse. O dată, își puse palma pe exteriorul piciorului Adei, pe sub masă, și o bătu ușor de două ori.

– Deci care-i planul? întrebă Daeman, pe când își terminau micul dejun de croasanți fierbinți – Ada urmărise uimită cum Savi copsese aluatul mai devreme –, unt, fragi, suc proaspăt de fructe și cafea aromată.

– Planul este ca Odiseu, Hannah și Ada să zboare la Palatul Ardis – suntem în întârziere, dacă dorim să-i aducem acolo înainte de lăsarea întunericului –, după care tu, Harman și eu să mergem la Bazinul Mediteranean, răspunse Savi. Mai vrei să mergi în expediția aceea, Daeman *Uhr?*

– Da.

Tonul lui nu i se părea defel doritor Adei; suna obosit sau mahmur, sau ambele.

– Atunci să ne băgăm lucrurile-n genți și fundurile-n viteză, rosti bătrâna.

Zburară pe același sonie cu care veniseră, deși Hannah îi spusese Adei că în una dintre bulele atașate de turnul sudic al podului existau și alte mașini zburătoare. Micul sonie avea în spate un număr surprinzător de mare de compartimente pentru ranița lui Savi și celelalte echipamente ale lor, totuși, Odiseu avea cele mai multe bagaje – printre care o sabie scurtă

cu teacă, scutul, schimburi de straie și cele două lănci cu care vânase Păsările Terorii. Savi se instală în adâncitura centrală din față și manipulă comenzile virtuale strălucitoare, cu Ada în stânga și Harman în dreapta. Daeman, Odiseu și Hannah ocupară cele trei concavități din spatele lor; Ada aruncă o privire înapoi și-și zări prietena uitându-se cu drag la bărbos.

Zburară spre est, peste munții înalți, apoi coborâră și cotiră iar, către nord, trecând peste o junglă deasă și un râu maroniu și lat, despre care Savi spuse că se numea Amazon. Jungla în sine era coronamentul aproape solid al unei păduri tropicale, întrerupt pe alocuri de câteva piramide de sticlă albastră, cu vârfurile înalte de trei sute de metri, care pătrundeau în norii joși de ploaie ce se târau pe cer. Savi nu le spuse ce puteau fi piramidele și ceilalți păreau prea obosiți sau preocupați de propriile lor gânduri pentru ca s-o întrebe.

La o jumătate de oră după ce ultima piramidă dispăruse în urmă, Savi vira strâns sonie-ul la stânga și zburară spre vest-nord-vest, din nou peste munți înalți. Aerul era atât de rarefiat aici, încât cupola câmpului de forță se activă, în ciuda altitudinii lor aparente de numai o sută cincizeci de metri deasupra solului, iar aerul de sub cupolă se presuriză la un conținut mai mare de oxigen.

– Nu ne abatem din drum? întrebă Harman după lunga tăcere.

Savi încuviință din cap.

– A trebuit să ocolesc pe departe Monoliții Zorin, din lungul platformei continentale care a fost cândva Peru, Ecuador și Colúmbia, rosti ea. Unii sunt încă înarmați și automați.

– Ce sunt Monoliții Zorin? se interesă Hannah.

– Nimic care să ne îngrijoreze în prezent, spuse Savi.

– Cât de repede zburăm? întrebă Ada.

– Încet, răspunse Savi și privi displayul virtual care-i înconjura încheieturile și mâinile. În clipa de față, cu cinci sute de kilometri pe oră.

Ada încercă să-și imagineze viteza. Nu izbuti. Înainte de primul lor drum în acest sonie, nu călătorise niciodată în ceva mai rapid decât droșca trasă de voynix și habar n-avea cât de repede se deplasa o droșcă. Se gândi că probabil nu atingea cinci sute de kilometri pe oră. În tot cazul, munții și văile de dedesubt rămâneau în urmă mult mai iute decât o făceau peisajele familiare ei, în timpul drumului făcut cu droșca sau cariola între faxportal și Palatul Ardis.

Zburară încă o oră. La un moment dat, Hannah spuse:

– Mi-a amorțit gâtul tot întinzându-mă să mă uit peste marginea sonie-lui și cupola este prea joasă ca să-mi îngăduie să stau în capul oaselor. Păcat că...

Zbieră apoi necontrolat. Ada, Daeman și Harman țipară la fel de puternic.

Savi își mișcase mâna prin panoul virtual de comandă și sonie-ul solid de sub ei dispăruse pur și simplu.

În cele câteva secunde înainte ca Ada să închidă ochii strâns, privise în jur la iluzia perfectă a șase oameni, bagajele lor și lăncile lui Odiseu zburând prin văzduh, nesusținuți de nimic, doar de aer.

– Avertizează-ne, dacă mai vrei să faci ceva de felul ăsta, vorbi zguduit Harman către Savi.

Bătrâna murmură ceva.

Ada petrecu aproape două minute atingând metalul rece al capotei din fața ei, simțind soliditatea moale, ca de piele, a indentației de sub coapsele, pântecul și pieptul ei, înainte de a cuteza să redeschidă ochii. *Nu cad, nu cad, nu cad*, își repetă. *Ba da, CAZI!* o anunțau ochii și urechea internă. Închise ochii iarăși, deschizându-i în clipa când ieșiră de deasupra platoului și urmară o peninsulă ce urca spre nord-vest dinspre masa continentală.

– Crezusem că vrei să vezi asta, i se adresă Savi lui Harman, ca și cum ceilalți n-ar fi știut despre ce vorbeau ei doi.

În fața lor, oceanul trecea prin istm, vizibil pe o lățime de minimum o sută cincizeci de kilometri. Savi înălță sonie-ul și viră către nord, deasupra apelor nemărginite.

– Hărțile pe care le-am văzut arată că istmul ce leagă America de Nord și America de Sud este complet deasupra nivelului mării, rosti Harman, ridicându-se puțin pentru a privi în urmă.

– Hărțile pe care le-ai văzut sunt inutile, zise Savi.

Degetele i se mișcară și sonie-ul acceleră și sui mai mult.

Trecuse de amiază, când se zări altă linie de coastă. Savi reduse altitudinea și în scurtă vreme survolau mlaștini ce lăsară loc iute unei păduri parcă nesfârșite de sequoia – bătrâna numea fiecare specie de arbore –, dintre care cei mai înalți se ridicau o sută de metri în aerul umed.

– Vrea cineva să-și destindă picioarele pe pământ solid, cât timp ne oprim pentru prânz? întrebă Savi. Sau să beneficieze de puțină intimitate, pentru „chemarea naturii"?

Patru dintre cei cinci pasageri răspunseră afirmativ în cor. Odiseu surâse ușor. El moțăise.

Prânziră într-un luminiș, pe o movilă nu prea înaltă, înconjurați de arbori gigantici, cât o catedrală. Inelele-e și -p se deplasau alburiu prin crâmpeiul de cer albastru vizibil deasupra.

– Pe-aici nu sunt dinozauri? întrebă Daeman, mijind ochii spre umbrele de sub copaci.

– Nu, răspunse Savi. În general, preferă partea de mijloc și cea nordică a continentului.

Daeman se relaxă lângă un trunchi căzut și ciuguli din porția sa de fructe, felii de friptură și pâine, pentru ca după aceea să se îndrepte brusc, când Odiseu rosti:

– Poate că Savi *Uhr* spune de fapt că pe-aici există prădători mai feroci, care-i țin la depărtare pe dinozaurii recombinați.

Savi se încruntă la Odiseu și clătină din cap, ca și cum ar fi oftat înaintea unui copil incorigibil. Daeman privi din nou în umbrele amiezii de sub sequoia și se mută mai aproape de sonie pentru a-și termina masa.

Hannah, care rareori își desprindea ochii de la Odiseu, își găsi totuși timp să-și scoată țesătura turin dintr-un buzunar și s-o așeze peste ochi. Se lăsă pe spate pentru câteva minute, pe când ceilalți mâncau tăcuți în liniștea și căldura de la umbră. În cele din urmă, Hannah se ridică în capul oaselor, îndepărtă țesătura brodată cu microcircuite și spuse:

– Odiseu, vrei să vezi ce se-ntâmplă cu tine și cu tovarășii tăi, în războiul pentru orașul cu ziduri?

– Nu, răspunse grecul.

Cu dinții săi albi, rupse o bucată de carne rece de Pasărea Terorii și mestecă încet, apoi bău din burduful de piele plin cu vin pe care-l adusese cu el.

– Zeus este mânios și a înclinat balanța spre troienii conduși de Hector, continuă Hannah ignorându-i reticența. I-au împins pe greci înapoi, prin liniile lor de apărare – șanțul și parii – și luptă în jurul corăbiilor negre. Se pare că tabăra ta va pierde. Toți marii regi – inclusiv tu – au fugit. Numai Nestor a rămas să lupte.

– Moșul ăla guraliv, mormăi Odiseu. A rămas fiindcă i-a fost doborât calul de sub el.

Hannah o privi pe Ada și zâmbi. Era clar că țelul ei fusese să-l atragă pe Odiseu în conversație și era la

fel de clar că tânăra crezuse că reușise să câștige. Ada tot nu credea că acest bărbat perfect real – arămit de soare, ridat, brăzdat de cicatrice, atât de diferit față de bărbații reînnoiți în firmerie pe care-i cunoșteau ei toți – era aceeași persoană cu Odiseu din drama turinului. Precum majoritatea oamenilor inteligenți pe care-i știa, Ada credea că țesătura turin asigura un divertisment virtual, probabil scris și înregistrat în Epoca Pierdută.

– Îți mai amintești lupta de lângă corăbiile negre? insistă Hannah.

Odiseu pufni iarăși.

– Îmi amintesc ospățul din noaptea zilei ăleia mizerabile. Treizeci de corăbii sosiseră din Lemnos, aducând vin – o mie de măsuri, îndeajuns pentru a îneca în el oștile troiene, dacă nu i-am fi găsit o întrebuințare mai potrivită. Eueneus, fiul lui Iason, îl trimisese ca dar pentru atrizi – Agamemnon și Menelau.

Miji ochii către Hannah și ceilalți:

– Ehei, însă călătoria lui Iason, aceea *cu adevărat* este o poveste ce merită auzită!

Toți, cu excepția lui Savi, îl priviră inexpresiv pe bărbatul cu piept masiv, în tunică încinsă cu centură.

– Iason și argonauții lui, repetă Odiseu, uitându-se de la unul la altul. Nu se poate să nu fi auzit povestea *aceea*.

Savi întrerupse tăcerea stânjenitoare.

– Ei n-au auzit nici o poveste, fiu al lui Laertes. Așa-zișii noștri oameni de stil-vechi, aici de față, nu au

trecut, nu au mituri, nu au nici un fel de povești... cu excepția turinului. Ei sunt post-literați la fel de perfecți, pe cât tu și semenii tăi ați fost pre-literați.

– Noi n-aveam nevoie de zgârieturi pe coajă de copac, pergament sau lut pentru a face din noi bărbați de care trebuie să ții seama, mârâi Odiseu. Scrierea a fost încercată într-o epocă dinaintea noastră și-a fost abandonată ca inutilă.

– Chiar așa, comentă sec Savi. „Oare scula analfabetului stă mai puțin bățoasă?" Mi se pare că Horațiu a spus asta.

Odiseu se mulțumi s-o fulgere din priviri.

– Vrei să ne povestești despre acest Iason și... ă-ă-ă... acești... nu-știu-cum ai lui? întrebă Hannah, îmbujorându-se într-un chip care o convinse pe Ada că prietena ei se culcase într-adevăr cu Odiseu în noaptea trecută.

– Ar-go-na-uți, rosti Odiseu lent, subliniind fiecare silabă de parcă ar fi vorbit cu un copil. Nu, nu vreau să vă povestesc.

Ada se trezi că se uita la Harman și mintea îi rătăcea spre amintirile din lunga lor noapte. Ar fi dorit să se plimbe cu bărbatul și să discute între patru ochi despre ceea ce împărtășiseră sau – dacă nu se putea – să închidă pur și simplu ochii în căldura umedă a poieniței împestrițate de soare și să picotească, poate chiar să viseze cum făcuseră dragoste. *Sau și mai bine*, gândi Ada, privindu-l pe Harman printre genele coborâte, *ne-am putea furișa*

în umbra pădurii și să ne iubim din nou, în loc doar de a visa.

Harman nu păru să-i observe însă ocheadele și în mod evident își decuplase recepția telepatică a iubitei sale. Părea amuzat și interesat de comentariile lui Odiseu.

– Vrei să ne spui o poveste despre războiul vostru din țesătura turin? îl întrebă pe bărbos.

– S-a numit Războiul Troiei și mă fut în zdreanța voastră de turin, zise Odiseu, totuși băuse întruna din burduful cu vin și părea să se fi îmblânzit. Vă pot spune însă o poveste pe care n-o știe grozavul vostru scutec turin.

– Da, te rog, zise Hannah apropiindu-se de războinic.

– Ocrotește-ne, Doamne, de povestitori, murmură Savi.

Se ridică, își puse pachetul cu mâncare în compartimentul de depozitare din sonie și pătrunse în pădure.

Daeman o privi cu neliniște vizibilă.

– Chiar crezi că există prădători mai răi decât dinozaurii? întrebă el, fără să se adreseze cuiva anume.

– Savi poate avea grijă și singură de sine, spuse Harman. Are arma aceea.

– Totuși, dacă ceva de acolo ar mânca-o, rosti Daeman, continuând să privească spre pădure, cine va pilota sonie-ul?

– Taci, făcu Hannah și atinse încheietura lui Odiseu cu degetele ei lungi și arămii. Spune-ne povestea pe care turinul n-o știe. Te rog!

Odiseu se încruntă, dar Ada și Harman încuviințară, susținând solicitarea tinerei, așa că își scuturară firimiturile din barbă și începu.

– Povestea asta n-a fost și nu va fi arătată de zdreanța voastră turin. Ce vă voi istorisi acum s-a-ntâmplat după moartea lui Hector și Paris, dar înainte de calul de lemn.

– Paris moare? îl întrerupse Daeman.

– Hector moare? întrebă Hannah.

– Cal de lemn? rosti Ada.

Odiseu închise ochii, își trecu degetele prin barba scurtă și spuse:

– Pot continua fără să fiu întrerupt?

Toți, cu excepția absentei Savi, aprobară din capete.

– Întâmplările pe care vi le voi istorisi acum s-au petrecut după moartea lui Hector și Paris, dar înainte de calul de lemn. Pe atunci se știa că, printre comorile sale cele mai de preț, cetatea Ilion avea o imagine zeiască ce căzuse din cer – voi i-ați spune meteorit –, însă era o statuie de piatră croită de Zeus însuși cu generații înaintea războiului nostru, ca însemn al consimțământului Părintelui Zeilor față de ctitorirea cetății în sine. Această statuie de metal a fost numită Palladion, fiindcă avea forma lui Pallas... ar trebui să explic că nu era vorba despre Pallas Atena, așa cum îi spunem noi zeiței noastre, ci despre Pallas, tovarășa Atenei în copilărie. Această altă Pallas – numele în

sine poate fi accentuat în mod diferit în graiul nostru, astfel ca să aibă înțeles feminin sau masculin, dar aici este apropiat de cuvântul latin *virago*, care înseamnă „fecioară bravă" – fusese ucisă într-o luptă din joacă cu Atena. Iar Ilios, numit uneori și Ilus, tatăl lui Laomedon, care la rândul său avea să fie tatăl lui Priam, Titonus, Lampus, Clitius și Hicetaon, a găsit piatra din stele în fața cortului său într-o dimineață și a recunoscut ce era.

Această Palladion străveche, multă vreme o sursă secretă a bogăției și puterii Ilionului, era înaltă de vreun metru jumate, purta o lance în mâna dreaptă, o furcă de tors și fus în mâna stângă și era asociată cu zeița morții și ursitei. Ilios și ceilalți strămoși ai actualilor apărători ai Troiei porunciseră să fie făurite mai multe cópii ale lui Palladion, de mărimi diferite, și ascunseseră și păziseră aceste statui false, ca și cum ar fi procedat cu cea adevărată, fiindcă toți știau că supraviețuirea Ilionului în sine depindea de deținerea lui Palladion. Zeii înșiși mi-au relevat adevărul acesta în vise, în ultimele săptămâni de asediu ale Ilionului, așa că i-am povestit lui Diomede planul meu de a intra în cetate și a găsi adevărata Palladion, astfel ca noi doi să putem după aceea reveni acolo, s-o furăm și să pecetluim soarta Troiei.

Mai întâi, m-am îmbrăcat în zdrențe, deghizându-mă în cerșetor și mi-am pus propriul servitor să mă biciuiască și astfel m-am desfigurat cu răni și crestături. Trebuie să știți că cetățenii Ilionului erau

binecunoscuți pentru slăbiciunea de care dădeau dovadă față de disciplinarea slugilor lor – mai degrabă își răsfățau sclavii, decât să-i pedepsească și nici un servitor troian care slujea o familie bună n-ar fi fost lăsat să plece în lume cu straie zdrențuite și acoperit de răni ce supurau –, așa că am gândit că jerpeliturile acelea, mirosul și, cel mai important, urmele însângerate de bici îi vor face să-și ferească privirile stânjeniți la vederea mea – camuflarea perfectă pentru o iscoadă, nu credeți?

Am preferat să întreprind eu însumi misiunea, fiindcă eram cel mai viclean și mai abil dintre toți aheii, dar și pentru că mai fusesem între zidurile Troiei, cu peste zece ani în urmă, trimis acolo pentru a conduce o solie împuternicită cu negocierea pașnică a eliberării Elenei, înainte de sosirea corăbiilor noastre negre și de începerea războiului. Neîndoios, negocierile au eșuat – noi toți, adevărații argivi, sperasem că ele vor eșua, fiindcă aveam chef de luptă și eram flămânzi după pradă –, totuși, îmi aminteam bine dispunerea cetății dintre zidurile și porțile uriașe.

În visele mele, zeii – cel mai probabil, Atena, întrucât ea susținea cauza noastră mai mult ca oricare dintre ceilalți – îmi dezvăluiseră că Palladion și multele sale cópii erau ascunse în palatul regal al lui Priam, dar nu mi-au spus unde anume și nici în ce fel aș fi putut deosebi adevărata Palladion de numeroasele ei imitații.

Am așteptat orele cele mai înaintate din noapte, când focurile de pe metereze sunt mocnite și simțurile

oamenilor amorțite, iar atunci am folosit cârligul și funia pentru a trece peste zidurile uriașe. Am ucis un străjer în cale și i-am pitit trupul sub baloturile de nutreț, stivuite la mare înălțime între ziduri, pentru cavaleria tracă. Ilionul era mare – cea mai mare cetate din lume – și am avut nevoie de ceva vreme ca să-i străbat ulițele și străzile până la palatul lui Priam. În două rânduri am fost oprit de santinele înarmate, însă am mormăit și am scos sunete sugrumate, gesticulând în același timp fără noimă din brațele-mi brăzdate de rănile lăsate de bici, iar ele m-au considerat un sclav idiot, biciuit pe bună dreptate pentru neghiobia sa, și m-au lăsat să trec.

Palatul lui Priam era vast – avea cincizeci de dormitoare, câte unul pentru fiecare dintre cei cincizeci de fii ai săi – și era păzit de elita trupelor de elită troiene, cu străji la toate ușile și în fața fiecărei ferestre aflate la nivelul străzii, iar multe alte gărzi se aflau în curțile interioare și pe zidurile palatului – nici o santinelă pe jumătate adormită nu mi-ar fi făcut aici semn în silă să trec mai departe, indiferent cât de târziu în noapte ar fi fost, indiferent cât mi-ar fi sângerat rănile, sau cât de imbecile mi-ar fi fost mormăielile –, așa că m-am abătut cu câteva străzi spre sud, către palatul Elenei, care era de asemenea bine păzit, dar nu chiar așa, după ce am înjunghiat al doilea troian din noaptea aceea și i-am pitit trupul pe cât am putut de bine.

După ce Paris murise într-un duel de arcași, Elena fusese dată de soție altuia dintre fiii lui Priam, Deifobos,

pe care oamenii din Ilion îl numeau „spintecătorul dușmanului", dar căruia noi, aheii, îi spuneam pe câmpul de luptă „buci de bou", însă noul ei soț nu era acasă în noaptea aceea și Elena dormea singură. Am deșteptat-o.

Nu cred c-aș fi ucis-o pe Elena, dacă ar fi strigat după ajutor – trebuie să știți că o cunoșteam de mulți ani, atât în rolul meu de oaspete în nobila casă a lui Menelau, cât și dinainte, deoarece m-am numărat printre primii ei pețitori, când ajunsese la vârsta măritișului, deși aceea fusese o simplă formalitate, întrucât eu eram chiar de pe atunci însurat și fericit cu Penelopa. Eu sfătuisem ca Tindareos să-i silească pe pețitori să jure că vor accepta alegerea Elenei, evitând astfel multă vărsare de sânge din partea nemulțumiților. Cred că Elena a apreciat mereu sfatul acela.

Elena n-a strigat după ajutor în noaptea aceea, când am deșteptat-o din somnu-i agitat în locuința ei din Ilion. M-a recunoscut imediat, m-a îmbrățișat și m-a întrebat despre sănătatea adevăratului ei soț, Menelau, și a fiicei ei, aflată atât de departe. I-am spus că toți erau sănătoși – deși nu i-am mărturisit că până atunci, Menelau fusese rănit serios de două ori pe câmpul de luptă și de șase ori mai superficial, răni dintre care făcea parte săgeata primită recent în șold, și avea o dispoziție dintre cele mai proaste. În loc de așa ceva, i-am spus cât de mult îi duceau dorul soțul, fiica și familia ei din Sparta și că voiau să se întoarcă sănătoasă acasă.

Elena a râs atunci.

– Stăpânul și soțul meu Menelau îmi vrea moartea și tu știi prea bine, Odiseu. Sunt sigură că o va face el însuși, când zidurile mărețe și Poarta Scheiană a Ilionului se vor nărui în curând, așa cum a profețit Casandra.

Nu cunoșteam oracolul acela – Delfi și Pallas Atena sunt singurii profeți ai viitorului la care îmi plec urechea –, dar nu mă puteam certa cu ea; părea probabil că Menelau i-ar fi retezat într-adevăr beregata după anii ei amari de neloialitate în brațele și paturile dușmanilor lui. Nu i-am spus însă Elenei. Ci că voi interveni pe lângă Menelau, fiul lui Atreu, convingându-l să-i cruțe viața, dacă nu mă va trăda în noaptea aceea, mă va ajuta să găsesc o cale de intrare în palatul lui Priam și mă va învăța să aleg adevărata Palladion.

– Nu te-aș trăda oricum, Odiseu, fiul lui Laertes, sfătuitor loial și șiret.

Mi-a explicat apoi cum să trec de străjile palatului și cum să recunosc adevărata Palladion, când o voi vedea printre copiile sale.

Însă aproape se iveau zorii. Era prea târziu să-mi închei misiunea în noaptea aceea. Am ieșit, am pornit pe stradă și am trecut peste zid, coborându-l prin breșa pe care o lăsasem ucigând străjerul, și am dormit până târziu în ziua următoare, după care m-am îmbăiat, am mâncat, am băut și i-am cerut lui Machaon, fiul lui Asclepios și cel mai iscusit tămăduitor aflat în solda oștii, să-mi îngrijească rănile de bici și să-mi aplice o pomadă vindecătoare.

În noaptea următoare, știind că voi avea nevoie de un aliat, întrucât nu puteam să mă lupt și în același timp să port greaua Palladion, l-am atras pe Diomede în planul meu. Împreună, în ceasul cel mai adânc al nopții, fiul lui Tideus și eu am escaladat zidul – ucigând santinela cu o săgeată bine plasată. Am înaintat apoi iute pe ulițe și străzi – fără a ne mai preface în sclavi bicluiți și nătângi, ci, dimpotrivă, ucigând în tăcere și eficient pe oricine ne-ar fi oprit –, pentru a pătrunde în cele din urmă în palatul lui Priam printr-un canal de scurgere ascuns, pe care Elena mă învățase cum să-l găsesc.

Lui Diomede, un bărbat mândru, ca atât de mulți dintre eroii aceia cu țeastă groasă din Argos, nu i-a plăcut să plescăie printr-un canal de mizerii, indiferent pentru ce motiv, nici chiar pentru a asigura prăbușirea Ilionului. A mormăit și s-a plâns, s-a enervat și a gemut și era cu adevărat arțăgos, până ce, ca insultă supremă, a trebuit să suim printr-o gaură din latrinele cu zece locuri din subsolul palatului, acolo unde comorile lui Priam se găseau în mijlocul cazărmilor oștenilor săi de elită.

Ne-am furișat neauziți, dar duhoarea noastră ne-o lua înainte și a trebuit să-i ucidem pe primii douăzeci de străjeri pe care i-am întâlnit pe coridoarele acelea; al douăzeci și unulea ne-a arătat cum să deschidem ușile vistieriei fără să declanșăm alarme sau capcane, după care Diomede i-a retezat și lui beregata.

Pe lângă tonele de aur, munții de pietre prețioase, maldărele de perle, stivele de țesături brodate cu fir de

aur, sipetele cu diamante și mare parte din restul avuțiilor fabulosului Orient din tezaurul acela, existau vreo patruzeci de statui Palladion, în tot atâtea firide. Toate semănau leit între ele, atât doar că difereau ca mărime.

– Elena a spus s-o luăm pe cea mai mică, i-am zis lui Diomede, și am făcut ca atare, învelind-o în mantia roșie luată de la ultimul străjer pe care-l ucisesem.

Aveam pierirea Ilionului în mâinile noastre. Acum nu mai trebuia decât să fugim.

Acela a fost momentul în care Diomede a decis că dorea să jefuiască vistieria lui Priam chiar atunci, în noaptea aceea, neîntârziat. Ispita prăzii a fost prea mult pentru ticălosul lacom și fără minte. Diomede ar fi fost gata să schimbe zece ani de sânge și sudoare din partea noastră pentru câteva sute de kilograme de aur.

Eu l-am... convins să renunțe. Nu voi descrie lupta pe care am dus-o între noi, după ce am așezat pe pardoseală statuia învelită în roșu și mi-am tras spada pentru a-l opri pe fiul lui Tideus, rege al Argosului, din a ne duce misiunea de râpă prin lăcomia sa. Lupta s-a sfârșit iute, câștigată prin viclenie. Bine, dacă insistați, vă voi spune – n-a fost un duel plin de noblețe. N-a fost o *aristeia* glorioasă. Am propus să ne scoatem tunicile urât mirositoare înainte de a ne înfrunta și, în vreme ce dobitocul cel voinic se dezbrăca, am azvârlit o bucată de aur de un talant în el și l-am trimis în lumea viselor.

În cele din urmă, am sfârșit prin a fugi din palatul lui Priam cu Palladion grea strânsă cu un braț și cu mai greul Diomede, dezbrăcat, pus pe un umăr.

Nu l-aș fi putut trece peste zid în felul acela, așa că eram pregătit, dispus și pe punctul de a-l abandona lângă cloaca în care se vărsa canalul cel mare de scurgere, în apropiere de locul unde râul trecea pe sub zidurile Ilionului, însă Diomede și-a recăpătat cunoștința chiar atunci și a fost de acord să părăsească cetatea odată cu mine. Am făcut-o în liniște. În tăcere. El n-a mai vorbit cu mine în ziua aceea și nici în săptămâna aceea, nici după căderea și prădarea Ilionului și nici în timpul pregătirilor de navigare spre casă.

Nici eu n-am mai vorbit cu Diomede de atunci.

Ar trebui să adaug că la scurt timp după ce adusesem Palladion în tabăra argivilor noștri, unde am ascuns-o bine, convinși acum că Troia își trăia ultimele ore, am început lucrul la giganticul cal de lemn. Calul avea trei scopuri – primul, ca vicleșug, desigur, pentru a ne duce în cetate pe mine și un grup ales cu grijă dintre cei mai de nădejde luptători ai mei; al doilea, ca mijloc de a-i determina pe troienii înșiși să îndepărteze uriașul buiandrug de piatră de deasupra Porții Scheiană, pentru ca ofranda să fie adusă în cetatea lor, fiindcă profeția spunea că acestea erau cele două lucruri ce trebuiau să se întâmple înainte de căderea Ilionului – pierderea lui Palladion și distrugerea buiandrugului Porții Scheiană; iar în al treilea, și cel din urmă rând, noi făurisem calul cel mare ca un dar pentru

Atena, ca să compenseze pierderea statuetei Palladion a ei, deoarece era cunoscută de asemenea ca Hippia, „zeița cailor", fiindcă îl înșeuase și-l îmblânzise pe Pegas pentru Bellerofon și-i plăcea tare mult să călărească și să-și dreseze propriii cai cu fiecare ocazie.

Aceasta, prieteni, este scurta mea istorie a furtului statuii Palladion și a căderii Ilionului. Sper că povestea v-a plăcut. Există întrebări?

Ada prinse căutătura lui Harman. *Asta a fost* scurta *lui istorie?* se întrebă femeia și-l văzu pe iubitul ei prinzându-i gândul ca pe o sărutare suflată din palmă.

– Da, eu am o întrebare, rosti Daeman.

Odiseu încuviință în tăcere.

– De ce uneori îi spui Troia, iar alteori Ilion? întrebă tânărul durduliu.

Odiseu clătină încet din cap, se ridică, își luă teaca și sabia scurtă din sonie și se adânci în pădure.

24

ILION, INDIANA ŞI OLIMP

Zeus este mânios. L-am mai văzut pe Zeus mânios, dar de data aceasta este foarte, foarte, foarte mânios.

Când Părintele Zeilor pătrunde în ruinele sălii medicale de pe Olimp, examinează stricăciunile, priveşte corpul zeiţei Afrodita care zace dalb într-un cuib de viermi verzi ce se zvârcolesc pe pardoseala udă şi apoi se întoarce pentru a se uita în direcţia mea, sunt convins că *mă vede* – că priveşte drept prin dispozitivul de camuflare din Cuşma lui Hades şi *mă vede*. Totuşi, deşi se uită direct la mine pentru câteva secunde şi clipeşte din ochii săi cenuşii şi glacial de reci, ca şi cum ar fi ajuns la o decizie, îşi întoarce după aceea ochii şi eu, Thomas Hockenberry, fost la Universitatea Indiana şi, mai recent, fost în patul Elenei din Troia, capăt permisiunea de a-mi continua existenţa.

Brațul drept și piciorul stâng îmi sunt rău învinețite, însă nu mi-am fracturat nimic și – ferit prin Cușma lui Hades de vederea zecilor de zei care năvălesc în sala medicală – scap din clădire și mă TC în unicul loc la care mă pot gândi, altul decât dormitorul Elenei, unde mă pot odihni și unde-mi pot reveni – barăcile scoliaștilor de la poalele Olimpului.

Din reflex, merg la propriul meu cubiculum, la propriul meu pat gol, dar păstrez Cușma lui Hades activată când mă trântesc în pat și dorm fără vise. Au fost o zi, o noapte și o dimineață ale dracului de lungi. Omul Invizibil doarme.

Mă trezesc în zgomotele țipetelor și bubuiturilor de la parter. Până ce ies în grabă pe hol, scoliastul Blix apare în fugă – de fapt, aproape că intră în mine, fiindcă sunt invizibil pentru el – și-i explică, cu răsuflarea întretăiată, altui scoliast, pe nume Campbell:

– Muza-i aici și-i ucide pe toți!

Este adevărat. Mă ghemuiesc într-un colț al scării, când Muza – Muza noastră, cea căreia Afrodita îi spusese Melete – îi lovește pe puținii scoliaști rămași vii, care aleargă prin barăcile înflăcărate. Zeița folosește fulgere de energie pură trimise de palmele ei – nesofisticat, de-a dreptul un clișeu, dar îngrozitor de eficient asupra muritoarei cărni omenești. Blix este sortit pieirii, însă nu mă pot gândi la nimic ce aș putea face pentru el, ori pentru ceilalți.

Nightenhelser... Scoliastul greoi fusese singurul meu prieten adevărat în ultimii ani. Gâfâind, alerg

spre camera lui din barăci. Marmura este scrijelită, lemnul arde, sticla ferestrei s-a topit, însă aici nu se zăreşte nici un corp carbonizat, aşa cum sunt cele care presară coridoarele şi sălile comune. Nici unul dintre acele trupuri arse nu păruse îndeajuns de mare pentru a fi mătăhălosul Nightenhelser. Brusc, se aud zbierete finale de la nivelul al treilea, apoi tăcere, cu excepţia vuietului crescător al văpăilor. Privesc afară pe o fereastră şi văd Muza plecând în carul ei, cu caii holografici în galop întins. Panicat, înecându-mă zgomotos cu fumul – dacă Muza ar mai fi fost în barăci, m-ar fi auzit acum –, mă silesc să vizualizez Ilionul şi taverna în care l-am văzut ultima dată pe Nightenhelser. După aceea, prind în mână medalionul TC, îl răsucesc şi evadez de acolo.

Nu-l găsesc în localul unde ne întâlnisem mai devreme, de dimineaţă. Mă materializez pe câmpul de bătălie; nu este în locul lui obişnuit, pe colina de deasupra liniilor troiene. Rămân acolo doar atât cât să observ că Hector şi Paris conduc trupele troienilor într-un atac încununat de succes împotriva argivilor care fug, după care mă TC într-un loc umbros dinapoia liniilor grecilor, în apropiere de şanţul şi linia lor de pari, acolo unde mă mai lovisem de Nightenhelser în trecut.

Este acolo, deghizat în Dolops, fiul lui Clitius, căruia i-au mai rămas câteva zile până va fi ucis de Hector, dacă Homer are dreptate. Fără să mă mai sinchisesc să mă metamorfozez în orice altă formă

decât slăbănogul Hockenberry, îmi dau jos Cușma lui Hades și alerg către celălalt scoliast.

– Hockenberry, ce...

Nightenhelser este șocat de comportamentul meu neprofesional și de reacția altor ahei din preajmă. Atragerea atenției asupra sa este ultimul lucrul pe care și-l dorește un scoliast. Exceptând, poate, de a fi transformat în tăciuni de o Muză răzbunătoare. Habar n-am de ce Muza noastră îi elimină pe toți scoliaștii azi, dar bănuiesc că, într-un fel, eu sunt cauza acestui măcel al inocenților.

– Trebuie să plecăm de-aici! răcnesc peste hărmălaia războinicilor care se năpustesc pentru a-și ajuta camarazii, nechezăturile cailor și huruiturile carelor de luptă.

Din acest foișor înecat în praf, pare că întregul centru al liniilor grecești a cedat.

– Ce tot spui? Asta-i o zi importantă. Hector și Paris sunt...

– Mă fut în ei de Hector și Paris! rostesc în engleză.

Muza s-a materializat la modul vizibil în aer, deasupra liniilor troiene, în locul unde Nightenhelser și eu staționăm frecvent; o altă muză pilotează carul zburător, iar ea se apleacă peste margine și scanează trupele cu vederea amplificată. Metamorfozarea nu ne va salva azi pe noi, scoliaștii muritori.

Parcă vrând să demonstreze, Muza numită Melete – Muza „mea" – își ridică palmele și lansează un fascicul coerent de energie spre pământ, lovindu-l pe

pedestrul troian Dius, care ar trebui să fie viu și mușt-truluit în Cântul al XXIV-lea, potrivit lui Homer, dar care moare azi într-o volbură de flăcări și un vârtej de fum și căldură. Alți troieni se trag îndărăt, iar unii fug înapoi către cetate, neînțelegând furia acestei zeițe într-o zi de victorie sorocită de Zeus, totuși Hector și Paris sunt la o jumătate de kilometru spre sud-est, conducându-și atacul și nici măcar nu privesc în urmă.

– Acela n-a fost Dius, icnește Nightenhelser. A fost Houston.

– Știu, spun, readucându-mi vederea amplificată la spectrul normal.

Houston era cel mai tânăr și mai recent dintre scoliaști. Abia dacă schimbasem două-trei vorbe cu el. Azi probabil că se afla în liniile troiene, fiindcă eu dispărusem.

Carul Muzei se apleacă brusc și zboară direct spre noi. Nu cred că jigodia ne-a văzut deocamdată – stăm printre sute de bărbați și cai înghesuiți laolaltă –, însă ne va vedea în câteva secunde.

Ce să fac? Îmi pot pune Cușma lui Hades și fugi din nou ca un laș, lăsându-l pe Nightenhelser să moară, la fel cum i-am abandonat pe Blix și pe ceilalți. Este imposibil ca acest acoperământ unic să ne poată ascunde pe amândoi de vederea divină a zeiței. *Sau putem fugi... spre corăbiile negre.* N-am parcurge mai mult de douăzeci de metri.

Carul coboară încă și mai mult și se camuflează, astfel că este ascuns de ochii luptătorilor greci și troieni

de dedesubt. Cu ochii noștri nano-modificați, Nightenhelser și eu îl putem însă vedea cum se apropie.

– Ce dracu'? răcnește Nightenhelser, aproape scăpându-și bagheta înregistratoare, când îl îmbrățișez, cuprinzându-l cu ambele brațe și cu un picior, aidoma unui pedestru slăbănog care încearcă să siluiască acest bărbat mătăhălos ca un urs.

Cu brațele în jurul gâtului scoliastului voinic, înhață medalionul TC și-l răsucesc.

Nu am habar dacă voi avea succes. N-ar trebui. În mod evident, medalionul este conceput pentru a transporta doar persoana care-l poartă. Totuși hainele mele mă însoțesc atunci când mă TC, și nu numai o dată am purtat ceva dintr-un loc în altul prin spațiul Planck, de aceea poate câmpul cuantic stabilit pentru teleportare include lucruri cu care corpul meu este în contact sau pe care le cuprind cu brațele.

Chiar așa, ce dracu'! Merită o încercare.

Revenim în spațiul fizic, ne materializăm în beznă, ne rostogolim în jos pe coasta unui deal și ne despărțim unul de celălalt. Privesc sălbatic în jur, încercând să determin unde ne aflăm. Nu avusesem vreme să vizualizez în mod corespunzător o destinație – pur și simplu, dorisem să fiu altundeva și ne teleportasem cuantic pe amândoi... undeva.

Unde?

Luna este pe cer, așa că lumina este suficientă pentru a-l vedea pe Nightenhelser holbându-se la mine alarmat, ca și când aș putea iarăși să sar pe el,

dintr-o clipă în alta. Îl ignor și privesc cerul – stele, țandăra de lună, Calea Laptelui –, apoi terenul din jur: arbori înalți, panta ierboasă a unui deal, un râu ce curge în apropiere.

Suntem în mod clar pe Pământ – cel puțin, Pământul antic al Ilionului –, totuși, nu pare a fi Peloponezul sau Asia Mică.

– Unde suntem? întreabă Nightenhelser, ridicându-se în picioare și scuturându-și hainele. Ce se-ntâmplă? De ce-i noapte?

De cealaltă parte a lumii antice, gândesc, și îi răspund:

– Cred că suntem în statul Indiana.

– *Indiana?*

Nightenhelser se mai îndepărtează un pas de mine.

– Indiana, în jurul anului 1200 î.Hr., îi spun. Plus-minus vreun secol.

Rostogolirea pe pantă mi-a redeșteptat durerile din braț și picior.

– Cum am ajuns aici?

Nightenhelser fusese dintotdeauna un tip tolerant, ușor țâfnos în comportamentul lui mormăit și mârâit de urs, dar nu-l văzusem niciodată realmente înfuriat, indiferent de motiv. Acum sună înfuriat.

– Ne-am TC.

– Ce dracu' tot vorbești, Hockenberry? Eram hăt departe de portalul TC.

Îl ignor și mă așez pe un bolovan mic, frecându-mi brațul dureros. În Indiana nu sunt multe dealuri, nici

chiar în cealaltă viață a mea trăită acolo, totuși existau zone colinare, împădurite, stâncoase în jurul lui Bloomington, acolo unde locuiam cu Susan. Cred că, în panica mea, am vizualizat... ei bine, *acasă*. Îmi doresc din tot sufletul ca medalionul TC să ne fi deplasat și prin timp, nu numai prin spațiu, și să ne fi debarcat în Indiana de la sfârșitul secolului al douăzecilea, dar ceva din întunericul pur al cerului nopții și din aroma perfect curată a văzduhului îmi spune altceva.

Cine trăiește aici în 1200 î.Hr.? Indienii. Ar fi o ironie a sorții ca medalionul TC să ne fi scăpat de la moartea iminentă din mâinile Muzei noastre – literalmente – doar pentru a ne aduce în Lumea Nouă, unde să fim scalpați de indieni. *Majoritatea triburilor nu-și scalpau victimele înainte de sosirea albilor*, intervine partea pedantă a creierului meu profesoral. *Deși parcă-mi amintesc că am citit undeva că, uneori, le luau urechile ca dovezi ale uciderii.*

Eh, asta mă face să mă simt mai bine. Întotdeauna poți avea încredere că un ucigaș va avea un stil bun în proză, asta-i o vorbă de-a noastră, și că un profesor îți va spune ceva deprimant când ești deja deprimat.

– Hockenberry? zice Nightenhelser, care s-a așezat pe un bolovan de mărimea unui taburet – nu prea aproape de mine, observ – și-și freacă genunchii și coatele.

– Mă gândesc, mă gândesc, rostesc cu cea mai bună imitație a unui celebru comic american din timpul meu.

– Când termini de gândit, poate-mi spui și mie de ce Muza tocmai l-a ucis pe tânărul Houston.

Asta mă readuce cu picioarele pe pământ, însă nu știu sigur cum să-i răspund.

– Cu zeii se-ntâmplă fel de fel de chestii, vorbesc în cele din urmă. Comploturi... Intrigi... Pacte...

– Ia povestește-mi, face el, simultan ironic și serios.

Ridic ambele mâini cu palmele în sus.

– Afrodita a-ncercat să se folosească de mine pentru a o asasina pe Atena.

Nightenhelser se holbează la mine. Izbutește – cu greu – să nu rămână cu gura căscată.

– Știu ce te-ntrebi. De ce tocmai eu? De ce să-l folosească pe Hockenberry? De ce să-i dea lui puterea de a se TC singur și Cușma lui Hades sub care să se ascundă? Și sunt de acord – aparent, nu există nici o logică.

– Nu mă-ntrebam asta, spune Nightenhelser.

Un meteor brăzdează cerul plin de stele de deasupra noastră. Undeva, în pădurea dindărătul dealului, o cucuvea scoate țipătul ei caracteristic.

– Mă-ntrebam care-i prenumele tău.

E rândul meu să mă holbez.

– De ce?

– Fiindcă zeii au interzis folosirea prenumelor și noi ne temeam să punem întrebări despre trecutul altora, întrucât scoliaștii erau mereu... dispăreau și erau înlocuiți, rostește bărbatul voinic, care aduce cu un urs chiar și în semiîntunericul nopții. De aceea voiam să-ți știu prenumele.

– Thomas, îi răspund după o secundă. Tom. Al tău care este?

– Keith, spune omul pe care l-am cunoscut vag vreme de patru ani.

Se scoală și privește pădurea întunecată:

– Ce facem acum, Tom?

Insecte, broaște și alte creaturi produc zgomote în pădurea întunecată. Asta dacă nu cumva sunt realmente indieni care se furișează spre noi.

– Tu știi cum să... vreau să spun, ai fost în drumeții... adică...

– Vrei să știi dacă voi muri, dacă mă lași singur aici? întreabă Nightenhelser... Keith.

– Da.

– Nu știu. Probabil. Bănuiesc totuși că șansele mele sunt mult mai bune aici decât acolo, pe câmpiile Ilionului. Cel puțin cât timp Muza este pornită pe distrugere...

Presupun că și Keith a devenit obsedat de indieni.

– În plus, am toate jucărelele tehnologice și echipamentul meu de scoliast. Pot să aprind focul, să folosesc harnașamentul de levitație pentru a zbura, dacă va fi cazul, să mă metamorfozez într-un indian dacă va fi necesar, ba chiar să folosesc arma taser. De aceea cred c-ar trebui să te TC înapoi acolo unde trebuie să te duci și să faci ceea ce trebuie să faci, spune Nightenhelser. O să-mi povestești detaliile ulterior... dacă o să mai existe un „ulterior".

Încuviințez și mă ridic. Mi se pare straniu... incorect... să-l las pe celălalt scoliast aici, singur, dar nu văd altă opțiune.

– Îți poți găsi drumul înapoi? *Aici*, vreau să spun. Ca să mă recuperezi.

– Așa cred.

– Așa crezi? *Crezi?*

Nightenhelser își trece mâna prin părul vâlvoi.

– Sper că n-ai fost șeful catedrei tale, Hockenberry.

Bănuiesc că epoca folosirii prenumelor a luat sfârșit.

În tot universul nu există un loc în care mi-aș dori mai puțin să fiu decât pe Olimp. Când ajung, locuitorii acestui pisc de munte sunt adunați în Marele Palat al zeilor. Asigurându-mă că Cușma lui Hades este bine strânsă și că nu proiectez nici o umbră, mă strecor în uriașa clădire în stil Partenon.

În cei peste nouă ani ai mei ca scoliast, n-am văzut niciodată atâția zei într-un singur loc. De o parte a prelungii concavități holografice stă Zeus, așezat pe tronul său de aur, mai mare decât l-am văzut vreodată. Așa cum am menționat, zeii sunt de obicei înalți de peste doi metri, cu excepția cazurilor când își asumă forma muritorilor, iar Zeus se ridică în general deasupra lor cu peste un metru, aidoma unui adult divin peste copiii săi cosmici. Dar azi Zeus este înalt de șapte-opt metri și antebrațele sale musculoase au lungimea trunchiului meu. Mă întreb într-o doară ce

se întâmplă cu conservarea masei și energiei despre care a încercat să mă învețe celălalt scoliast, cu ani în urmă, totuși, nu asta este important acum. Să stau cu spatele lipit de perete, departe de adunarea zeilor, și să nu fac nici un sunet, mișcare sau altceva ce m-ar putea trăda acestor simțuri rafinate de supererou – *asta* este important.

Crezusem că-i cunosc după nume pe toți zeii și zeițele, dar aici sunt câteva zeci pe care nu-i recunosc. Cei pe care-i știu, zeii care au fost implicați în cea mai mare măsură în luptele de sub zidurile Troiei, se desprind din mulțime precum starurile de cinema la o reunire de politicieni minori, dar până și cel mai neînsemnat dintre ei este mai înalt, mai puternic, mai arătos și, cumva, mai perfect decât orice star de cinema pe care mi-l reamintesc din cealaltă viață a mea. Cel mai aproape de Zeus, vizavi de el, de cealaltă parte a concavității holografice – care divide sala precum șanțul cu apă al unei cetăți – îi văd pe Pallas Atena, Ares, zeul războiului (ieșit din cuva de vindecare, care n-a fost afectată când am distrus-o pe a Afroditei), frații mai tineri ai lui Zeus – Poseidon, zeul mării (care vine rareori pe Olimp), și Hades, zeul morților. Hermes, fiul lui Zeus, stă lângă concavitatea holografică, iar uriașul mesager și ucigaș este zvelt și chipeș ca statuile ce-l reprezintă și pe care le-am văzut. Alt fiu al lui Zeus, Dionisos, zeul eliberării extatice, stă de vorbă cu Hera și – contrar imaginii sale publice – nu are în mână un pocal cu vin. Pentru un

zeu al eliberării extatice, Dionisos mi se pare palid, slab și mohorât – ca un om aflat abia în a treia săptămână a unui program de dezalcoolizare. Dincolo de ei, părând mai bătrân ca timpul însuși, este Nereus, adevăratul zeu al mării, Bătrânul Mării. Degetele de la mâini și picioare îi sunt unite prin pielițe, iar mai jos de subsuorile lui se văd branhii.

Ursitele, Moire cum le spuneau grecii, și Erinii, sau Furii, sunt toate aici, înghesuite, accidental sau deliberat, printre zei. Ele sunt tot zei – mă rog, un fel de divinități –, totuși uneori au puteri reglementatoare asupra celorlalți. Nu au aspect omenesc, ca zeii și zeițele obișnuite, și mărturisesc că nu știu mai nimic despre ele, decât că nu locuiesc pe Olimp, ci pe unul dintre cei trei vulcani aflați departe în sud-est, în apropiere de sălașul muzelor.

Muza mea, Melete, este aici, alături de surorile ei Mneme și Aoide. Muzele mai „moderne" sunt de asemenea în mulțime – adevăratele Caliope, Polimnia, Urania, Erato, Clio, Euterpe, Melpomene, Terpsihora și Talia. Imediat dincolo de muze se află principalele zeițe. Afrodita nu se zărește printre ele – este primul lucru pe care-l remarc. Dacă ar fi fost acolo, aș fi fost tot atât de vizibil pentru ea, pe cât sunt divinitățile acestea pentru mine. Însă mama ei, Diona, este aici, vorbind cu Hera și Hermes și părând extrem de serioasă. În apropierea grupului lor stau Demeter – zeița recoltelor – și fiica ei, Persefona, soția lui Hades. Dincolo de ele, o pot zări pe Pasiteea, una dintre Grații. Și

mai în spate, potrivit rangului lor minor, sunt Nereidele, goale până la brâu, frumoase și cu chipuri perfide.

Meta-zeița numită Noaptea stă singură. Rochia și voalul ei au o culoare purpurie atât de întunecată, încât pare negru, iar ceilalți zei și zeițe o ocolesc pe departe. Nu știu nimic despre Noapte, decât zvonuri că până și Zeus se teme de ea, iar pe Olimp n-am mai văzut-o niciodată până acum.

Mă simt ca un fan cu gura larg căscată în mulțimea dinafara sălii unde se acordă premiile Oscar, încercând să separe superstarurile de zeii mărunți. Uite-o colo, de pildă, pe Hebe, stând lângă bărbați – ea este zeița tinereții, fiica lui Zeus și Hera, dar numai o servitoare a zeilor –, iar dincolo, cu părul roșu ca focul, este Hefaistos, marele zeu al focului, care discută cu soția sa, Charis, care nu-i decât una dintre Grații. Nu pentru prima dată îmi dau seama că ierarhia zeilor și zeițelor este o chestie complicată.

Brusc, zeița Iris, mesagera lui Zeus, zboară înainte – da, zboară! – și bate din palme.

– Părintele va vorbi, rostește ea cu glas limpede și vioi ca un solo de flaut.

Instantaneu, zecile de conversații șoptite încetează și sala uriașă și răsunătoare amuțește.

Zeus se ridică.

Tronul de aur și treptele de aur ce suie spre el degajă o strălucire care-l scaldă în lumină divină.

– Ascultați-mă, voi toți, zei, și zeițe deopotrivă, rostește Zeus cu glas blând, însă atât de intens, încât

îi simt vibrația prin pereții înalți de marmură. Astăzi, un zeu sau o zeiță a încercat s-o rănească pe Afrodita, care acum se vindecă în sala noastră tămăduitoare, și – deși va trăi – a fost aproape de moarte și va avea nevoie de multe alte zile pentru a-și reveni. *Un zeu sau o zeiță a încercat azi să ucidă un nemuritor – a încercat să ucidă unul dintre noi, care nu suntem ursiți morții.*

Murmure și conversații șocate încep aidoma unor zumzete, după care ridică la nivelul unui muget în sala uriașă.

– **TĂCERE!!** răcnește Zeus și de data aceasta vocea lui este atât de sonoră, încât mă răstoarnă din picioare și mă trimite lunecând peste pardoseala de marmură ca pe un scaiete în furtună.

Din fericire nu mă lovesc de nici un zeu, iar zgomotul pe care-l produc este acoperit de ecourile urletului lui Zeus.

– Ascultați-mă cu luare aminte, zei și zeițe, continuă el, cu glasul amplificat ca printr-un sistem incredibil de difuzoare. Nici o preafrumoasă zeiță și nici un zeu să nu cuteze a-mi înfrunta porunca strașnică. Vă veți supune toți voinței mele – **PE DATĂ!**

De data asta, sunt pregătit pentru forța de uragan a vocii sale și mă prind de o coloană, până ce energia ei a trecut.

– Ascultați-mă, rostește Zeus aproape în șoaptă și senzația puterii sale este chiar mai teribilă grație tonului blând. Orice zeu care-mi va încălca porunca și-i va ajuta pe troieni sau pe ahei, așa cum s-a petrecut în

luna aceasta, va fi biciuit de fulgerele mele și șfichiuit de tunetul meu, de-a pururi dizgrațiat și de-a pururi alungat de pe Olimp. Înfruntați-mă și veți afla ce-nseamnă să fiți aruncați în noaptea Tartarului, la jumătate de univers depărtare în spațiu și timp, în hăurile cele mai adânci care se cască sub ființele noastre cuantice.

În vreme ce vorbește, lunga concavitate holografică bolborosește și clocotește, devine neagră ca noaptea, apoi se transformă în altceva decât o hologramă; concavitatea dreptunghiulară – care aduce cu o duzină de bazine olimpice înșiruite cap la cap, umplute cu ulei negru ce fierbe învolburat – emite pe neașteptate un muget și se preface într-o gaură ce se deschide către un loc întunecos, fierbinte și teribil de adânc. Dinăuntru se înalță o duhoare de pucioasă, iar zeii și zeițele de lângă margine se retrag în grabă.

– Iată Tartarul, strigă Zeus, adâncurile cele mai afunde ale Casei lui Hades, tot atât de jos aflat sub infern, pe cât casa lui Hades se află dedesubtul pământului însuși! Mai țineți minte – voi, zeii și zeițele mai vârstnice dintre noi – când m-ați urmat în războiul de zece ani cu Titanii, care au stăpânit înaintea noastră? Mai țineți minte că i-am azvârlit pe Cronos și Rhea – pe propriii mei părinți – dincolo de porțile acestea de fier și pragurile de-aramă – da, și pe Iapetus, de asemenea, în ciuda puterilor sale zeiești?

Sala este tăcută, cu excepția mugetelor înăbușite, țipetelor și vuietelor ce răzbat dinspre Puțul Tartarului.

Nu am nici o îndoială că aceasta este o deschidere spre infern, nu o hologramă, care se cască la nici zece metri de locul în care tremur.

– DACĂ MI-AM AZVÂRLIT PENTRU ETERNITATE PROPRII PĂRINȚI ÎN ACEST PUȚ AL PUȚURILOR, rage Zeus, VĂ MAI ÎNDOIȚI CĂ NU AȘ ARUNCA PE DATĂ ȘI SUFLETELE VOASTRE TÂNGUITOARE TOT ACOLO?

Zeii și zeițele nu răspund, ci doar se mai retrag cu câțiva pași dinaintea hăului urât mirositor.

Zeus surâde teribil.

– Haideți, nemuritorilor, puneți-mă la-ncercare pentru ca toți să poată afla.

Un uriaș cablu de aur cade din plafonul sălii, de o parte și cealaltă a deschiderii către infern. Zeii și zeițele se grăbesc să se ferească din calea lui. Lovește marmura cu bubuit răsunător. Este mai gros decât otgonul unei corăbii și pare împletit din mii de șuvițe de aur pur, groase de doi centimetri. Trebuie să cântărească multe tone.

Zeus coboară treptele de aur ale tronului și ridică frânghia aceea, ținând-o cu ușurință în mâinile sale gigantice.

– Apucați capătul, rostește el încântat.

Zeii și zeițele schimbă priviri între ei și nu se clintesc.

– APUCAȚI CAPĂTUL!

Sute de nemuritori și slujitorii lor nemuritori se grăbesc să se supună, străduindu-se să prindă cablul lung, aidoma unor copii care se întrec la trasul frânghiei

la un picnic. Peste un minut, Zeus se găsește singur de o parte a Puțului Tartarului, ținând nepăsător cablul, iar de cealaltă parte se înghesuie nenumărați zei și zeițe, ale căror puternice mâini zeiești strâng aurul cu putere.

– Trageți, spune Zeus. Trageți-mă din ceruri, pe glie, la Hades, și mai afund, în hăurile puturoase ale Tartarului. Trageți, vă spun!

Nici măcar un singur zeu nu-și clintește un mușchi bronzat.

– TRAGEȚI-MĂ, VĂ PORUNCESC!

Zeus prinde cablul de aur și începe să tragă. Sandalele zeilor lunecă, scârțâie și hârșâie pe marmură. Sute de zei și zeițe, înșiruiți în lungul cablului din aur, sunt trași mai aproape de puț, unii împiedicându-se, alții căzând în genunchi.

– TRAGEȚI, FIR-AȚI BLESTEMAȚI SĂ FIȚI! rage Zeus. TRAGEȚI SAU VEȚI FI TRAȘI ÎN TARTARUL PUTUROS PÂNĂ CE TIMPUL ÎNSUȘI VA PUTREZI DE PE OSEMINTELE UNIVERSULUI!

Zeus trage din nou și douăzeci de metri de cablu de aur se încolăcesc în spatele lui. Șirul conga de zei, zeițe, grații, furii, nereide, nimfe și tot-ce-mai-doriți aflat de cealaltă parte – toți trăgând, cu excepția Nopții înveșmântate în purpuriu – lunecă și hârșâie către puț. Atena se află cel mai în față, iar când ajunge la numai zece metri de marginea deschiderii strigă:

– Trageți, zeilor! Băgați-l înăuntru pe nemernicul bătrân!!

Ares, Apollo, Hermes, Poseidon și restul zeilor de seamă pun osul serios la bătaie. Zeii nu mai alunecă pe pardoseală. Cablul se întinde, scârțâind și destrămându-se sub încordare. Zeițele țipă și trag la unison, iar Hera – soția lui Zeus – trage chiar mai puternic decât celelalte. Cablul de aur se întinde și pârâie.

Zeus râde. Îi ține pe toți în frâu, trăgând cu o singură mână. Acum prinde cablul cu cealaltă mână și trage iarăși.

Zeii țipă ca niște copii în *montagne-russe*. Atena și cei care țin de cablu lângă ea lunecă pe marmură ca și cum ar fi pe gheață, mai aproape și tot mai aproape de Puțul vuitor al Tartarului, în timp ce zeci de nemuritori mărunți cedează și se îndepărtează de cablu. Atena însă nu abandonează. Zeița cu ochi oțelii este trasă nemilos către marginea deschiderii spre iad, din care răbufnesc vălătuci de aburi. S-ar părea că întregul șir de nemuritori care se încordează, asudă și blestemă se va prăbuși în adânc.

Zeus hohotește și dă drumul cablului. Zeci și zeci de zei și zeițe zboară înapoi și aterizează fără ceremonie pe dosurile lor nemuritoare.

– Voi, zei și zeițe, copii, frați, surori, fii, fiice, veri și servitori – voi nu mă puteți doborî, spune Zeus.

Revine la tronul său și se așază.

– Nici chiar dacă v-ați smulge brațele din umeri, nici dacă ați trage până ați crăpa, tot nu m-ați putea clinti, dacă eu n-aș vrea. Eu sunt Zeus, cel mai puternic dintre zei.

Ridică un deget uriaș.

– Dar... dacă eu aș alege să vă trag cu adevăratele mele puteri, v-aș ridica de pe acest Olimp, v-aș legăna în hăul negru de deasupra Tartarului, aș adăuga pământul și marea deopotrivă, i-aș încolăci capătul în jurul piscului acestui delușor numit Olimp și v-aș lăsa să spânzurați acolo, în beznă, până ce soarele se va răci.

Dacă n-aș fi văzut ceea ce tocmai văzusem, aș fi gândit că bătrânul afurisit trăgea o cacealma. Acum însă știu mai bine.

Atena se ridică în picioare, la nici un metru de marginea Tartarului și rostește:

– Părintele nostru, fiu al lui Cronos, care ședzi pe cel mai înalt tron al cerurilor, noi îți cunoaștem puterea, Stăpâne. Cine ți-ar putea sta împotrivă? Nu noi...

Toți nemuritorii par să-și țină răsuflarea. Temperamentul Atenei este legendar, calitățile diplomatice îi lipsesc adesea – dacă va spune lucrul nepotrivit...

– Noi însă, urmează fiica lui Zeus, cea cu ochi oțelii, îi compătimim pe acești muritori, pe lăncierii mei argivi sortiți pieirii, care-și joacă rolurile mărunte pe scena lor măruntă, care-și mor morțile teribile, înecându-se în propriul sânge, la capătul vieților mărunte.

Mai avansează doi pași, astfel că vârfurile sandalelor îi trec peste marginea puțului negru. Undeva la mii de metri sub ea, în beznă străpunsă de fulgere a Tartarului, ceva uriaș zbiară de durere și frică.

– Da, Zeus, continuă Atena, vom rămâne departe de război, așa cum ne poruncești. Acordă-ne, totuși,

măcar îngăduința de a le oferi favoriților noștri muritori tactici care i-ar putea salva, astfel ca să nu cadă toți răpuși sub trăsnetele mâniei tale nemuritoare.

Zeus își privește îndelung fiica, iar eu unul nu-i pot descifra căutătura. Furie? Amuzament? Iritare?

– Tritogeneia – al treilea născut –, copilă dragă, rostește el, curajul tău mi-a dat dintotdeauna dureri de cap. Nu descuraja însă, căci nimic din lecția pe care v-am dat-o azi nu este născut din mânie, ci caută doar să le arate tuturor celor adunați aici consecințele nesupunerii lor.

Terminând de vorbit, Zeus coboară de pe tron, iar carul lui de luptă zboară printre pilaștrii gigantici și perechea de telegari cu copite de bronz – reali, îmi dau seama, nu holograme – coboară lângă el, cu coamele de aur fluturând în urmă. Zeus își încinge armura de aur și-și ridică biciul de la locul lui, apoi suie în car, șfichiuiește din bici, iar eu văd cum perechea de cai și carul gonesc pe marmură și după aceea se înalță, dau ocol sălii o dată, la treizeci de metri deasupra capetelor zeilor și zeițelor, înainte de a porni printre pilaștri și a dispărea într-un bubuit de tunet cuantic.

Încetișor, zeii, zeițele și cei de rang mai mic ies pe rând din sală, murmurând și complotând între ei, fiindcă nici unul – sunt sigur – nu intenționează să-l asculte pe stăpânul și regele lor.

Cât despre mine... rămân locului o vreme – invizibil și mulțumit că sunt așa. Falca îmi atârnă ușor

și gâfâi repede și scurt, ca un câine bătut într-o zi fierbinte. Simt că printr-un colț al gurii îmi curge un firicel de salivă.

Uneori, aici sus pe Olimp, este greu să crezi complet în cauză și efect și în metoda științifică.

25

PĂDUREA DE SEQUOIA DIN TEXAS

Daeman rămăsese complet singur acum, doar el și sonie-ul în poienița din pădure, iar asta nu-i plăcea defel.

După plecarea lui Savi, Odiseu își spusese povestea nesfârșită și lipsită de sens, apoi intrase și el în pădure. Hannah așteptase un minut, apoi îl urmase pe bătrân. (Daeman știuse imediat în dimineața aceea că Hannah și bărbosul dormiseră împreună peste noapte – radarul lui sexual se înșela rareori.) Peste alte câteva minute, Ada și celălalt bătrân, Harman, anunțaseră că mergeau să se plimbe și dispăruseră sub copaci în direcția opusă. (Daeman știa că și ei făcuseră sex în timpul nopții. În mod vădit, el și bătrâna vrăjitoare, Savi, erau singurii care nu avuseseră parte de distracție.)

Așa se făcea că Daeman era singur în luminiș, rezemat de carcasa sonie-ului, ascultând frunzele ce foșneau și rămurelele ce trosneau în întunericul pădurii

și nefiind deloc încântat. Dacă apărea un alozaur, era pregătit să sară în sonie... dar apoi? Nu știa nici măcar cum să acceseze comenzile holografice, cu atât mai puțin să activeze cupola de câmp de forță ori să zboare. Ar fi fost un *hors d'oeuvre* pe un platou pentru dinozaur.

Daeman se gândi să strige spre pădure, s-o cheme pe Savi sau pe oricare dintre ceilalți, totuși se răzgândi imediat. Dacă dinozaurii și ceilalți prădători erau atrași de zgomote? Nu intenționa să experimenteze ca să afle răspunsul. Între timp, se simțea realmente inconfortabil – nu numai din pricina anxietății, cât și din nevoia acută de a merge la toaletă. Poate că ceilalți se împrăștiaseră în pădure cu șervețelele oferite de Savi, însă Daeman era un om civilizat; el nu mersese niciodată la toaletă fără... mă rog... fără o toaletă și nu intenționa să înceapă acum. Desigur, nu știa câte ore aveau să treacă până ajungeau la Palatul Ardis, iar Savi vorbea ca și când nici n-ar fi intenționat să se oprească acolo, ci doar să-i lase pe Hannah, Ada și ridicolul impostor care-și spunea Odiseu, pentru ca după aceea să se îndrepte către Bazinul Mediteranean, oriunde ar fi fost acela. Daeman știa că nu putea să aștepte *atât* de mult.

Își dădu seama că era mai degrabă descurajat, decât înspăimântat. Toți păruseră surprinși ieri, când se oferise voluntar pentru a-i însoți pe bătrână și Harman în absurda lor expediție, dar nici unul nu ghicise adevăratul lui motiv pentru alegerea acelei alternative. În

primul rând, se temea de dinozaurii din jurul Palatului Ardis. Nu se mai întorcea acolo. În al doilea rând, toate discuțiile acelea despre faxare ca fiind un fel de distrugere și reconstruire a oamenilor îl tulburaseră într-o măsură foarte mare. La urma urmelor, cine n-ar fi fost tulburat, la așa scurt timp după ce s-ar fi trezit în firmerie și ar fi știut că adevăratul său corp fusese distrus? Daeman se faxase în aproape fiecare zi a vieții sale, însă gândul de a păși în clipa aceasta printr-un faxportal, știind că avea să-i descompună mușchii, oasele, creierul și memoria, iar apoi să construiască o copie altundeva – dacă bătrâna spunea adevărul –, ei bine, ideea îl neliniștea al naibii de mult.

Așa că optase pentru călătoria pe sonie pentru alte câteva zile, fără a fi nevoit să se confrunte nici cu dinozaurii de la Ardis, nici cu distrugerea prin faxare a atomilor săi, sau a moleculelor, sau a orice altceva.

Acum nu-și dorea decât o toaletă și un servitor, sau pe mama lui, care să-i pregătească cina. Poate că avea să-i ceară bătrânei să-l lase la Craterul Paris, după ce opreau la Ardis. Nu era chiar așa departe, nu? Deși întrezărise mâzgăliturile lui Harman – „harta" sa –, Daeman nu avea conceputul de geografie a lumii. Totul era la fel de departe ca orice altceva – la un pas prin faxportal.

Bătrâna ieși din pădure, îl văzu pe Daeman singur, rezemat de sonie-ul care plutea deasupra solului, și întrebă:

– Unde-s ceilalți?

– Asta mă-ntrebam și eu. Primul a plecat barbarul. Apoi l-a urmat Hannah. După aceea, Ada și Harman au plecat *într-acolo*...

Gesticulă spre arborii înalți din partea opusă a poieniței.

– De ce nu-ți folosești palma? rosti Savi și surâse, de parcă propriile ei cuvinte ar fi amuzat-o.

– Am încercat deja. Pe chestia aia a ta de gheață... La pod... Aici... Nu merge.

Ridică palma stângă, gândi funcția depistare și arătă dreptunghiul alb și gol care plutea acolo.

– Aceea nu-i decât funcția de localizare imediată, spuse Savi. O simplă săgeată călăuzitoare, o dată ce ești aproape de ceva, ca și cum ai fi într-o bibliotecă și ai căuta un volum, dar ai fi luat-o pe un culoar greșit printre rafturi. Folosește farnet sau proxnet.

Daeman se holbă la ea. De când o văzuse prima dată, se îndoise de sănătatea ei mentală.

– Ah, nu-i nimic, rosti Savi, continuând să-și afișeze zâmbetul lipsit de amuzament. Ați uitat toți funcțiile. Generație după generație...

– Despre ce vorbești? Vechile funcții, cum e citirea, nu mai merg. Ele au dispărut când au plecat post-oamenii.

Arătă inelele care se încrucișau pe peticul de cer albastru de deasupra.

– Prostii.

Se apropie, se rezemă de sonie lângă el și-l prinse de brațul stâng, întorcându-i palma către ea:

– Vizualizează trei cercuri roșii, fiecare având în centru un pătrat albastru.

– Poftim?

– M-ai auzit.

Femeia continua să-l țină de încheietură.

Ce idioțenie, își spuse Daeman, totuși vizualiză trei cercuri roșii cu pătrate albastre plutind în centrul fiecăruia.

În locul dreptunghiului mic de lumină alb-gălbuie pe care o genera funcția depistare, la cincisprezece centimetri deasupra palmei sale plutea acum un oval mare de lumină albastră.

– Uau! exclamă el și-și trase brusc mâna din strânsoarea femeii, agitând-o disperat, de parcă acolo ar fi aterizat o insectă uriașă.

Ovalul albastru pâlpâi, urmându-i mișcările.

– Calmează-te, spuse Savi. Este gol. Vizualizează pe cineva.

– Pe cine?

Lui Daeman nu-i plăcea realmente senzația aceea – corpul lui făcea ceva despre care el nu știa că poate.

– Pe oricine. O persoană care să-ți fie apropiată.

Daeman închise ochii și vizualiză chipul mamei sale. Când redeschise ochii, ovalul albastru era acoperit de semne. Grile de străzi, un râu, cuvinte pe care nu le putea citi – o vedere aeriană a cercului negru, care putea să fie doar craterul din inima Craterului Paris. Imaginea transfocă și, pe neașteptat, ajunse într-o structură stilizată, la nivelul al cincilea, un domi

din spate, lângă crater – nu era locuința lui. Două figuri umane stilizate, ca niște desene animate, dar cu chipuri reale, omenești, erau în pat, femeia deasupra bărbatului, și se mișcau...

Daeman strânse palma în pumn, închizând ovalul.

– Scuze. Am uitat că-n ziua de azi nimeni nu folosește inhibitori de urmărire. Era prietena ta?

– Mama, spuse Daeman, simțind gust de fiere în gură.

Fusese complexul de domiuri al lui Goman, aflat de cealaltă parte a craterului – cunoștea dispunerea camerelor încă din copilărie, când se jucase în odăile interioare, în perioada în care mama sa conviețuise cu bărbatul înalt, cu piele neagră și glas mieros ca vinul. Lui Daeman nu-i plăcea Goman și nu știuse că mama lui continua să se vadă cu el. Potrivit spuselor anterioare ale lui Harman, în Craterul Paris era deja noapte.

– Să-ncercăm să vedem unde sunt Hannah, Ada și ceilalți, rosti Savi și chicoti. Deși poate că și ei își doresc să-și fi activat inhibitorii farnet.

Daeman nu dorea să-și descleștеze pumnul.

– Reactivează-l.

– Cum?

– Cum scăpai de săgeata pentru depistare?

– Gândeam simplu „închidere", răspunse Daeman, adăugând mental *„proasto"*.

– Fă la fel.

Daeman gândi și ovalul albastru dispăru.

– Pentru a activa proxnetul, vizualizează un cerc galben cu un triunghi verde în el, rosti Savi.

Își privi propria palmă și un dreptunghi galben strălucitor se ivi deasupra ei.

Daeman procedă la fel.

– Gândește-te la Hannah, zise Savi.

El o ascultă. Ambele lor palme arătară un continent – America de Nord, cu toate că Daeman nu-l putu identifica –, apoi transfocare spre secțiunea centrală din sud, transfocare spre nordul coastei, transfocare la o serie complexă de cuvinte indescifrabile și hărți topografice, transfocare pe sub arbori stilizați, la o formă feminină stilizată, care avea capul lui Hannah pe un corp de desen animat și care mergea singură – ba nu, nu singură, își dădu seama Daeman, pentru că alături de ea mergea un semn de întrebare.

Savi chicoti iarăși.

– Proxnetul nu știe cum să-l proceseze pe Odiseu.

– Nu-l văd pe Odiseu, spuse Daeman.

Savi introduse un deget în cubul lui holografic galben și atinse semnul de întrebare. Arătă două forme roșii la marginea cubului.

– Ăștia suntem noi, zise ea. Ada și Harman trebuie să fie în afara grilei, către nord.

– Și de unde știm că-i ea? întrebă Daeman, deși îi întrezărise creștetul capului.

– Gândește „prim-plan", rosti Savi.

Îi arătă cubul din palma ei, care transfocase mai jos, se stabiliză orizontal și o privea pe Hannah stilizată

cu chipul real al lui Hannah, care mergea printre copaci stilizați, în lungul unui pârâu stilizat.

Bărbatul gândi „prim-plan" și se minună de claritatea imaginii. Putea zări umbrele arborilor pe trăsăturile ei. Vorbea animată cu simbolul – Savi îi spusese „semn de întrebare" – care plutea lângă ea. Daeman fu bucuros că n-o găsise în mijlocul unui act sexual.

Probabil că Savi îi vizualizase pe Ada și Harman, deoarece cubul galben din palma ei se schimbă și arătă două siluete ce pășeau pe simboluri topografice undeva la nord de punctele roșii staționare, despre care bătrâna spusese că ar fi fost Savi și Daeman.

– Toți sunt vii și nimeni n-a fost mâncat de dinozauri. Mi-aș dori însă al naibii de mult să se-ntoarcă pentru a putea pleca. Se face târziu. Dac-am fi fost în zilele de altădată, i-aș fi apelat pur și simplu pe palmele lor și le-aș fi spus să-și miște fundurile-ncoace.

– Poți folosi asta pentru comunicații? întrebă Daeman, ridicându-și palma goală.

– Bineînțeles.

– Și noi de ce nu știm?

Își auzi glasul sunând aproape furios.

Savi strânse din umeri.

– Oricum, voi nu mai știți aproape nimic – voi, așa-zișii oameni de stil-vechi.

– Ce vrei să spui prin „așa-zișii oameni de stil-vechi"? se încruntă Daeman.

Era furios.

– Tu chiar crezi că oamenii din Epoca Pierdută, stilurile-vechi, aveau în celulele și corpurile lor toate nano-mașinile astea modificate genetic?

– Da, răspunse Daeman, deși își dădu seama că nu știa absolut nimic despre stilurile-vechi din Epoca Pierdută și că-i păsa încă și mai puțin.

Savi rămase tăcută pentru un minut. În ochii lui Daeman, părea obosită, dar poate că toți bătrânii pre-firmerie arătau așa rău – nu putea să știe adevărul în privința asta.

– Ar trebui să mergem și să-i chemăm, spuse ea în cele din urmă. Eu mă duc după Hannah și Odiseu, tu ocupă-te de Ada și Harman. Setează-ți palma pe proxnet, activează-ți depistarea ca de obicei și te va duce la ei. Spune-le că autobuzul pleacă.

Bărbatul habar nu avea ce însemna „autobuz", dar era lipsit de importanță.

– Mai există și alte funcții? întrebă el, înainte ca femeia să se poată îndepărta.

– Sute.

– Arată-mi una, o provocă Daeman.

N-o credea – în nici un caz nu puteau să fie sute –, totuși măcar una sau două în plus l-ar fi făcut popular la petreceri și mai interesant pentru tinere.

Savi suspină și se rezemă de sonie. Se stârnise un vânticel care mișca ramurile de sequoia mult deasupra lor.

– Îți pot arăta funcția care i-a alungat finalmente pe post-oameni de pe Pământ, vorbi ea încet. Allnet.

Daeman închise din nou pumnul și-și trase mâna îndărăt.

– Nu vreau, dacă-i periculos.

– Nu este. Nu pentru noi. Uite, o să-ncep eu.

Îi coborî brațul, îi deschise degetele și-i atinse palma într-un chip pe care el îl găsi aproape excitant. După aceea, puse propria palmă stângă lângă a bărbatului.

– Vizualizează patru dreptunghiuri albastre deasupra a trei cercuri roșii, deasupra a patru triunghiuri verzi, murmură ea.

Daeman se încruntă – asta era dificil, formele fugeau chiar la marginea capacității sale de a păstra imaginea –, dar reuși în cele din urmă, cu ochii închiși.

– Deschide ochii, rosti Savi.

El o ascultă și peste o secundă se prinse disperat cu ambele mâini de sonie, străduindu-se să nu cadă.

Nu exista nici un paralelipiped palmar. Nici o hartă indescifrabilă sau figuri desprinse din desenele animate.

Însă tot ce se afla în raza sa vizuală fusese transformat. Arborii din apropiere, pe care-i ignorase, cu excepția cazului când le folosise umbra, erau acum complexități uriașe – straturi transparente peste straturi transparente de țesut viu, pulsator, scoarță moartă, vezicule, vene, material mort interior, care arăta vectori structurali și cercuri cu coloane de date ce se derulau, verde și roșu mișcător de viață – cetină, xilem, floem, apă, zaharuri, energie, lumină solară.

Știa că dacă ar fi putut citi datele ce rulau, ar fi înțeles exact hidrologia miracolului viu care era un copac, ar fi știut exact câți pascali de presiune erau necesari pentru a ridica prin osmoză toată apa aceea de la rădăcini – Daeman putea să privească în jos și *să vadă* rădăcinile din sol, să vadă schimbul de energie al apei din sol în rădăcini și călătoria lungă, de zeci de metri, de la rădăcini la tubulețele verticale ce ridicau apa – zeci de metri pe verticală! Aidoma unui gigant care ar fi supt printr-un pai – și apoi mișcarea laterală a apei, molecule de apă în conducte cu lățimi de ordinul moleculelor, spre exterior, prin ramuri largi de cincisprezece, douăzeci de metri, îngustându-se, îngustându-se mereu, vieți și substanțe nutritive în apa aceea, energie de la soare...

Daeman înălță ochii și văzu lumina soarelui sub forma ploii fine de energie care era – lumina soarelui atingea acele pinilor și era absorbită, lumina soarelui atingea humusul de sub tălpile sale și încălzea bacteriile de acolo. Putea să numere bacteriile ce forfoteau ocupate! Lumea din jurul său era un torent de informații, un talaz de date, un milion de microecologii care interacționau simultan, de la energie la energie. Până și moartea făcea parte din dansul complex al apei, luminii, energiei, vieții, reciclării, creșterii, sexului și foamei care curgeau de jur-împrejurul său.

Daeman putea să vadă un șoarece mort, îngropat în humusul de cealaltă parte a luminișului, acum doar cu puțin mai mult de oscioare și păr, totuși continuând

să fie un far energetic de lumină roșie, pe măsură ce bacteriile se ospătau și ouăle mușchelor incubau în viermi în lumina soarelui de după-amiază și lenta descâlcire a complexelor molecule de proteine continua la nivel molecular, și...

Icnind, pe punctul de a se sufoca, bărbatul se roti, încercând să nu mai vadă imaginile acelea, dar complexitatea exista peste tot – fluxul și refluxul etichetat și protoplasmatic de energie care era transferată, substanțe nutritive ce erau absorbite, celule ce erau hrănite, molecule ce dansau în arborii transparenți, solul care respira și cerul sclipitor cu ploaia sa și potopul de lumină solară și mesaje radio dinspre stele.

Daeman își acoperi ochii cu mâinile, însă era prea târziu; o privise pe Savi – bătrâna, de asemenea o galaxie de viață. Viața era cuibărită în neuronii licăritori ai creierului ei îndărătul craniului care rânjea și declanșa ca fulgerul pe șirul de șocuri din lungul nervului ei optic și în miliardele și miliardele de forme de viață din măruntaiele ei, toate preocupate și indiferente, și – încercând să-și ferească privirea, Daeman făcu greșeala să privească în jos, spre propriu-i corp, în sine, pe lângă sine, la conexiunea lui cu aerul și solul și cerul...

– Închidere! rosti Savi și mintea lui Daeman repetă comanda aidoma unui ecou.

Strălucitoarea lumină solară a miezului zilei, care ricoșa din arbori și din solul acoperit cu cetină, îi păru brusc bărbatului la fel de întunecată ca toiul nopții.

Picioarele nu-i mai funcționară. Horcăind, Daeman lunecă pe lângă carcasa sonie-ului și colapsă pe pământ, rostogolindu-se pe stomac, cu brațele întinse, degetele palmelor răşchirate, cu fața apăsată în acele de pini.

Savi se ghemui lângă el și-l bătu ușor pe umăr.

– Va dispărea într-un minut, vorbi ea încet. Rămâi aici. Mă duc eu să-i caut pe ceilalți.

Ada șovăise să meargă, atunci când Harman sugerase să facă o plimbare – se temea că Savi va fi furioasă sau alarmată de absența tuturor când va reveni în poieniță –, dar Hannah fugise deja în căutarea lui Odiseu și Ada nu dorea să rămână acolo, lângă sonie, singură cu Daeman. În plus, nu știa dacă va avea altă ocazie să vorbească în intimitate cu noul ei iubit, înainte ca să revină la Ardis și el să zboare cu Savi în Bazinul Medi-nu-știu-cum.

Suieră un deluşor, apoi urmară un pârâu coborând pe versantul opus. Pădurea era însufleţită de cântecele păsărilor, însă nu văzură nici un animal mai mare decât veveriţele. Harman părea preocupat, pierdut în gânduri, și o atinse pe Ada o singură dată, când îi întinse mâna ca s-o ajute să traverseze pârâul de deasupra unei cascade înalte de trei metri. Femeia se întrebă dacă nu cumva noaptea pe care o petrecuseră împreună fusese o eroare, o greşeală de apreciere din partea ei, totuși când se opriră ca să se odihnească la baza cascadei, văzu că ochii lui Harman se concentrară asupra

ei, îi zări afecțiunea și tandrețea din privire și fu bucuroasă că deveniseră iubiți.

– Ada, rosti el, tu-ți cunoști tatăl?

Ea clipi repede. Întrebarea nu era tocmai șocantă – bineînțeles, oamenii știau că aveau tați, teoretic –, dar așa ceva se întreba rareori.

– Dacă știu, adică, cine a fost?

Harman clătină din cap.

– Nu, vreau să spun dacă-l *cunoști*. L-ai întâlnit?

– Nu, răspunse femeia. Mama mi-a spus cândva numele lui, dar cred că el a... ajuns la al Cincilea Douăzeci cu niște ani în urmă.

Fusese cât pe-aici să spună *a suit la inele*, eufemismul cel mai comun pentru trecerea trupească în edenul post-oamenilor. Inima îi bubuia, când se întrebă de ce Harman îi pusese întrebarea stranie. Oare credea că ar fi existat o șansă ca *el* să-i fi fost tată? Se mai întâmpla, desigur. Femei tinere făceau dragoste cu bărbați mai vârstnici, care ar fi putut să fi fost anonimii lor tați donatori de spermă – nu existau tabuuri în privința incestului, deoarece era imposibil ca un copil să se poată naște în urma unei asemenea uniri și nu existau frați sau surori, întrucât fiecare femeie putea să nască doar o dată –, însă în mod ciudat o tulbura să se gândească la asta.

– Eu nu știu cine a fost tatăl meu, zise Harman. Savi a spus că, la un moment dat – chiar după Epoca Pierdută –, tații erau aproape tot atât de importanți pentru copii, pe cât sunt mamele în prezent.

– Asta-i greu de imaginat, rosti Ada încă derutată.

Ce încerca să-i spună? Că era prea bătrân pentru ea? Era o prostie.

– Dacă voi fi vreodată tată, continuă Harman, doresc să fiu cunoscut de copil. Doresc să fiu alături de copil când va crește... la fel ca o mamă.

Ada era prea șocată ca să-i răspundă.

Reluă mersul și femeia îl urmă pe sub arbori. La umbră era mai răcoare, însă aerul era mai apăsător. Cascada susura în urmă. Deodată, Ada privi în jur, alarmată.

– Ai auzit ceva? întrebă Harman, oprindu-se.

– Nu. Atât numai că... ceva e-n neregulă.

– Nu există servitori. Nu există voynicși.

Asta era, înțelese Ada. Erau singuri. În ultimele două zile, absența omniprezenților servitori și voynicși fusese ca un zgomot de fundal care lipsea, dar inexistența lor era mult mai evidentă acum, când rămăseseră singuri, doar ei doi.

Fără nici un motiv aparent, se înfioră brusc.

– Poți să găsești drumul înapoi la sonie?

Harman încuviință.

– Am fost atent la teren și am urmărit și soarele.

Înălță ramura pe care o folosea drept toiag de mers:

– Luminișul este imediat după dealul acela.

Ada surâse, fără a fi însă total convinsă. Își verifică depistatorul palmar, dar era alb, așa cum fusese de când părăsiseră domiul din Antarctica. Mai colindase și până atunci prin păduri – de obicei, pe domeniul Ardis –, totuși niciodată fără un servitor care să plutească în apropiere, să-i arate drumul spre casă, sau fără un

voynix, s-o protejeze. Era însă doar o tensiune de fundal pentru tulburarea principală, legată de întrebarea stranie a lui Harman și de comentariile sale.

– De ce vorbești despre tați?

Harman o privi pe când coborau mai departe pe deal, afundându-se în pădurea de sequoia. Umbra era aproape crepusculară aici, deși raze de lumină pătrundeau pieziș prin liniștea de catedrală.

– Din cauza unui lucru pe care mi l-a spus Savi azi dimineață. Mi-a spus că sunt îndeajuns de bătrân pentru a-ți fi bunic. Mi-a spus că această căutare a firmeriei de către mine – și relația cu tine – reprezintă un soi de negare al Douăzeciului meu Final.

Prima reacție a Adei fu de furie, urmată imediat de un fior de gelozie. Furia fusese pricinuită de remarca stupidă a lui Savi – nu era treaba bătrânei cu cine se culca Ada sau cât de bătrâni erau bărbații cu care o făcea; gelozia provenea din faptul că Harman părăsise patul lor în dimineața aceea, la răsăritul soarelui, pentru a coborî și flecări cu Savi. Ada îl sărutase când el coborâse din pat, făcuse duș și se îmbrăcase, simțindu-se ușor dezamăgită că noul ei iubit nu mai dorea să petreacă încă o oră cu ea, înainte ca toți să se scoale pentru micul dejun, totuși îi respectase opțiunea, imaginându-și că obișnuia pur și simplu să se scoale devreme diminețile.

Însă ce putuse fi atât de important pentru el, ca s-o părăsească în zori și să stea de vorbă cu Savi? N-avea să petreacă oricum următoarele zile împreună cu

bătrâna, în căutarea idioată a navei spațiale? De fapt, pricepu Ada, Savi lua locul *ei* în căutarea aceea.

Studie chipul lui Harman – cu aspect mult mai tineresc decât ridurile șocante și părul sur ale lui Odiseu – și văzu că el nu-i observase fulgerul de furie și gelozie. Harman continua să fie preocupat, adâncit indiscutabil în propriile gânduri, și Ada se întrebă dacă nu cumva atenția și sensibilitatea pe care o manifestase față de ea în ultimele zile – culminând cu minunata lor noapte de dragoste – nu fuseseră decât aberații, numai parte a unui preludiu la partida de sex, iar nu comportamentul lui obișnuit. Nu credea, totuși, nu putea fi sigură. Dacă apropierea pe care o simțise față de Harman nu era decât o iluzie, ceva autogenerat de ea din orbirea față de bărbat?

– Știi cum alegi să rămâi însărcinată? întrebă Harman, zgâriind preocupat solul cu toiagul.

Ada încremeni șocată. Întrebarea era... uimitoare.

Harman se opri și o privi, de parcă nu spusese nimic neobișnuit.

– Vreau să spun, știi cum funcționează mecanismul? urmă el, părând orb față de caracterul necuvenit al întrebării.

Bărbații și femeile nu discutau asemenea lucruri.

– Dacă vrei să-mi ții o prelegere despre păsări și albine, rosti sec Ada, este nițel cam târziu.

Harman râse amuzat. În ultimele două săptămâni, râsetul acela o încântase pe Ada. Acum o irită într-un hal fără de hal.

– Nu mă refer la sex, draga mea, spuse el, și Ada observă că era prima dată că i se adresa cu un termen dezmierdător, însă nu avea dispoziția de a-l aprecia. Mă refer la momentul când primești aprobarea să rămâi însărcinată, poate peste câțiva Douăzeci – și alegi donorul de spermă.

Ada se înroșise la față și o enerva faptul că nu-și putea opri îmbujorarea după voie. Se învăpăie și mai tare.

– Nu știu despre ce vorbești.

De fapt, știa, bineînțeles. Bărbații erau cei despre care se presupunea că n-ar fi trebuit să știe ori să discute asemenea lucruri. Cele mai multe femei optau să solicite să rămână însărcinate în jurul celei de-al Treilea Douăzeci. De obicei, așteptai între unu și doi ani primirea acceptului – trimis de post-oameni prin intermediul servitorilor. În clipa aceea, femeia respectivă înceta contactele sexuale, lua dezinhibitorul de sarcină și decidea care dintre anteriorii ei parteneri va fi tatăl donor de spermă al copilului. În câteva zile rămânea gravidă și restul era la fel de vechi ca și... omenirea în sine.

– Vorbesc despre mecanismul prin care decizi care dintre pachetele de spermă stocate să fie ales de corpul tău, continuă Harman. Adevăratele femei de stil-vechi nu dispuneau de opțiunea aceasta...

– Prostii! i-o reteză Ada. *Noi* suntem stilurile-vechi. Așa a fost dintotdeauna.

Harman clătină din cap încet, aproape cu tristețe.

– Nu. Chiar și pe vremea lui Savi, cu numai o mie patru sute de ani în urmă, sarcina era mai degrabă un

hazard. Ea spune că stocarea spermei și mecanismul de selectare au fost clădite în noi – în femei – de către post-oameni, bazate pe o structură genetică împrumutată de la molii.

– Molii! exclamă Ada, care nu era doar șocată, ci de acum profund indignată: era ceva pe atât de absurd, pe cât de înjositor. Despre ce dracu' vorbești, Harman *Uhr*?

El ridică brusc capul și păru să-i observe reacția pentru prima dată, ca și cum revenirea femeii la formula onorifică de adresare fusese o palmă pe obraz, care-l readusese la realitate.

– Este adevărat. Îmi pare rău dacă te tulbur, însă Savi spune că post-ii au structurat genetic capacitatea aceasta de a alege sperma tatălui la ani de zile după contactul sexual din genele unei specii de molii numite...

– Ajunge! strigă Ada.

Mâinile îi erau încleștate în pumni. În viața ei, nu lovise pe nimeni și nici nu dorise, dar în secunda aceasta era pe punctul de a-i trage una lui Harman.

– Savi spune asta, Savi spune aia! M-am săturat de jigodia aia bătrână. Nici măcar nu cred că *este* atât de bătrână... sau de înțeleaptă. E realmente nebună. Eu mă-ntorc la sonie.

Se afundă în pădure.

– Ada! strigă Harman.

Ea îl ignoră și sui dealul, lunecând pe cetină și humusul umed.

– Ada!

Femeia continuă, decisă să-l lase în urmă.

– Ada, ai pornit în direcția greșită.

Hannah îl ajunsese din urmă pe Odiseu la câteva sute de metri de luminiș. Când o auzi trosnind prin tufișuri, bărbatul se răsuci și puse mâna pe spadă, dar se destinse după ce văzu cine era.

– Ce vrei, fato?

– Vreau să-ți văd spada, rosti Hannah, îndepărtându-și șuvițele de păr negru de pe față.

Odiseu izbucni în râs.

– De ce nu?

Scoase teaca de piele de la brâu și-i întinse arma:

– Fii atentă cu tăișurile. M-aș putea bărbieri cu lama asta, dacă aș alege vreodată să mă bărbieresc.

Hannah scoase spada scurtă și o cântări experimental în mână.

– Savi mi-a spus că tu lucrezi cu metale, zise Odiseu.

Se aplecă lângă un izvor, își făcu mâna căuș și sorbi.

– A mai spus că ești probabil singura persoană, bărbat sau femeie, din toată această bravă lume nouă, care știe cum să toarne bronzul.

Hannah strânse din umeri.

– Mama știa povești vechi despre turnarea metalelor. Când a fost tânără, s-a jucat cu cuptoarele deschise. Eu continui experiențele acelea.

Ridică spada deasupra umărului și o abătu în jos.

– Ne-ai văzut luptând în turinul vostru.

Ea dădu din cap.

– Și?

– Folosești spada așa cum se cuvine. Spinteci, nu împungi. Asta a fost croită pentru retezarea membrelor și revărsarea măruntaielor, nimic mai rafinat.

Hannah făcu o grimasă și-i restitui arma.

– Asta-i spada pe care ai folosit-o pe câmpiile Ilionului? întrebă ea încet. Și în aventura în care ai furat statueta Palladion?

– Nu.

Bărbatul ridică tăișul vertical, până ce o parte din lumina care se furișa printre ramurile din înălțimi dansă pe suprafața lui:

– Spada aceasta mi-a fost dăruită de... o femeie... în călătoriile mele.

Hannah aștepta mai multe explicații, însă în loc să spună altă poveste, Odiseu rosti:

– Vrei să vezi de ce este o spadă deosebită?

Femeia încuviință.

Odiseu ciocăni de două ori cu degetul mare în garda spadei și, pe neașteptate, lama păru să pâlpâie ușor. Hannah se aplecă mai aproape. Dinspre lamă se auzea un bâzâit slab, totuși persistent. Întinse o mână spre metal, dar brațul lui Odiseu țâșni iute, înhățând-o de încheietură.

– Dacă o atingi acum, rămâi fără degete.

– De ce?

Nu se strădui să-și elibereze încheietura și după câteva clipe Odiseu îi dădu drumul.

– Vibrează, zise el, ținând-o perfect orizontal, imediat sub nivelul ochilor.

Hannah observă din nou că ea avea exact aceeași înălțime ca bărbatul. În noaptea trecută, ea îl auzise pe coridorul bulei verzi de pe pod după ce ceilalți se culcaseră, i se alăturase pentru o plimbare, revenise în domiul lui și vorbiseră ore în șir, apoi se culcase pe podea lângă patul lui. Hannah știa că Ada credea că ei deveniseră amanți; lucrul acesta n-o deranja și nu vedea vreun motiv pentru care s-o convingă de neadevărul ideii respective.

– Parcă ar cânta, comentă ea, întorcându-se puțin, să audă mai bine zumzetul ascuțit.

Odiseu hohoti sonor, cu toate că Hannah nu înțelese care ar fi fost cauza.

– Nu te speria. Nu mi-a fost aruncată de vreo Doamnă a Lacului, deși n-ar fi chiar departe de adevăr.

Râse încă o dată.

Hannah îl privi pe bărbos. Nu avea nici cea mai vagă idee despre ce vorbea. Se întrebă dacă el însuși știa.

– De ce vibrează?

– Dă-te înapoi, zise bărbatul cu piept lat.

Cei mai mulți sequoia din jurul lor erau groși de doi-trei metri, unii poate chiar mai groși, însă un arbore mai mic – poate un pin galben sau un brad Douglas – creștea într-un petic însorit, la câțiva metri în stânga. Avea treizeci, poate patruzeci de ani, cu trunchiul gros de o jumătate de metru.

Odiseu își depărtă puțin tălpile, prinse spada cu o mână și o roti leneș spre copac, cu o lovitură de rever lipsită de efort.

Tăișul se deplasă atât de lin în arcul pe care-l descrise, încât păru că bărbatul își ratase complet ținta. Nu se auzi nici cel mai mic zgomot de impact. După două-trei secunde, arborele înalt se cutremură, se clătină și căzu cu zgomot pe pământ.

Odiseu atinse iarăși mânerul cu degetul mare și bâzâitul slab al vibrației încetă.

Hannah se apropie să cerceteze ciotul înalt până la piept și copacul prăbușit. Secțiunile trunchiului păreau secționate chirurgical, nu retezate. Așeză palma pe partea superioară a ciotului. Nu exista nici sevă, nici rumeguș. Lemnul era atât de neted, de parcă fusese sigilat în plastic, cumva cauterizat. Se întoarse către Odiseu.

– Trebuie să fi fost utilă în asediul Troiei.

– N-ai fost atentă, fato.

Vârî spada înapoi în teacă și o prinse la centura lată.

– Este un dar pe care l-am primit la ani buni după ce plecasem de la război și-mi începusem călătoriile. Dac-aș fi avut asta la Ilion... spuse, rânjind înspăimântător. Acum n-ar mai fi rămas nici un troian, zeu sau zeiță cu capetele pe umeri. Îmi dau cuvântul.

Hannah se pomeni surâzând la rândul ei. Nu erau amanți, nu încă, dar tânăra intenționa să rămână la Palatul Ardis cât timp Odiseu se afla în vizită acolo și cine știa ce s-ar fi putut întâmpla?

– Aici erați, rosti Savi, coborând panta spre ei.

Închise pumnul și ceva ce părea a fi un câmp depistator palmar dispăru.

– E timpul să plecăm? întrebă Odiseu, adresându-i-se lui Savi, însă privind către Hannah, ca și când ar fi fost niște conspiratori vechi.

– Da, încuviință bătrâna.

26

ÎNTRE EOS CHASMA ŞI COPRATES CHASMA, LA EST DE CENTRUL LUI VALLES MARINERIS

După trei săptămâni de călătorie către vest pe fluviul – mai degrabă, marea interioară – Valles Marineris, Mahnmut era pe punctul de a-şi pierde mintea de moravec.

Feluca lor, cu un echipaj de patruzeci de omuleţi verzi, nu era decât una dintre multele ambarcaţiuni ce navigau spre est ori spre vest în canionul inundat, ori pe direcţia nord-sud, prin estuarul care se deschidea în marea Chryse Planitia, ce făcea parte din oceanul nordic Tethys. Pe lângă zeci de alte feluci conduse de omuleţi verzi, trecuseră zilnic pe lângă cel puţin trei barje lungi de o sută de metri, fiecare transportând câte patru blocuri uriaşe de piatră, din care urmau să fie cioplite capetele, toate mergând către est, de la cariera de pe latura sudică a lui Noctis Labyrinthus situat în extremitatea vestică a lui Valles Marineris,

aflat încă la două mii opt sute de kilometri înaintea felucii lui Mahnmut.

Orphu de pe Io fusese rostogolit la bord și fixat pe puntea mediană mai joasă, ascuns sub o prelată de cercetările din văzduh, legat alături de principalele piese de încărcătură și alte obiecte recuperate din *Doamna Brună*. Simpla amintire a submersibilului său – lăsat în urmă în grota marină puțin adâncă de pe coasta Chrysei Planitia, la o mie cinci sute de kilometri în urmă – îl deprima pe Mahnmut.

Până la acest voiaj, moravecul nu știuse că era capabil de deprimare – capabil să simtă o asemenea teribilă anxietate emoțională și un sentiment de lipsă de speranțe, care să-l văduvească aproape complet de voință și, într-o măsură chiar mai mare, de ambiție –, însă despărțirea violentă de nava sa îi arătase cât de indispus putea fi. Orphu – orbit, schilodit, suit la bord ca un balast inutil – părea în dispoziție bună, deși Mahnmut afla treptat cât de atent și de rar își arăta prietenul său adevăratele-i sentimente.

Feluca sosise, așa cum le fusese promis, dis-de-dimineață, a doua zi după sosirea lor pe coastă și, în timp ce OV îl încărcau pe bietul Orphu, Mahnmut coborâse de câteva ori în submersibilul inundat, demontând toate sursele de energie amovibile, celulele solare, echipamentele de comunicații, discurile de jurnale și instrumentele de navigație pe care le putea căra.

– Ai înotat dezbrăcat până la epavă și ți-ai ticsit buzunarele cu pesmeți înainte de a înota înapoi? rostise

Orphu în dimineața aceea, după ce Mahnmut îi povestise despre eforturile sale de salvare.

– Poftim?

Mahnmut se întrebase dacă ionianul deteriorat nu-și pierduse finalmente mințile.

– O mică eroare de continuitate în *Robinson Crusoe* de Daniel Defoe, uruise Orphu. Dintotdeauna mi-au plăcut erorile de continuitate.

– N-am citit cartea, replicase Mahnmut.

Nu avea chef de pălăvrăgeli. Abandonarea *Doamnei Brune* îl sfâșia.

Discutară despre reacția sa în primele trei săptămâni ale voiajului, fiindcă la bordul felucii nu aveau mare lucru de făcut decât să discute fel și fel. Emițătorul-receptor radio pe distanțe scurte pe care Mahnmut îl conectase la jackul pentru linia de comunicații a lui Orphu funcționa bine.

– Suferi de agorafobie în aceeași măsură ca și de depresie, spuse Orphu.

– Cum așa?

– Ai fost proiectat, programat și instruit să fii parte din submersibil, ascuns sub ghețurile europane, înconjurat de întuneric și adâncuri strivitoare, simțindu-te confortabil în spațiile tale strâmte. Nici chiar scurtele tale incursiuni la suprafața de gheață a Europei nu te-au pregătit pentru aceste peisaje vaste, orizonturi îndepărtate și ceruri albastre.

– Cerul nu-i albastru acum, fu singurul răspuns al lui Mahnmut.

Era dimineață devreme și, ca în majoritatea dimineților, Valles Marineris era plină de nori joși și ceață deasă. OV strânseseră pânzele felucii și înaintau doar cu ajutorul vâslelor – treizeci de omuleți vâsleau, câte cincisprezece de fiecare parte, aparent neobosiți –, ori de câte ori vântul nu clintea ambarcațiunea cu două catarge și vele latine. Felinare străluceau la pupă, pe catargul din față, de ambele părți și la pupa, iar feluca abia dacă avansa. Secțiunea aceasta din Valles Marineris avea lățimea de peste o sută douăzeci de kilometri, iar cea în care urmau să intre era lată de peste două sute de kilometri – o mare interioară, mai degrabă decât un fluviu, de pe care, chiar și în zilele senine, stâncile înalte de pe malurile de nord sau de sud erau invizibile în depărtări –, totuși traficul navelor OV continua îndeajuns de susținut prin aceste canale pentru a justifica precauțiile luate în ceață.

Mahnmut își dădu seama că ionianul avea dreptate – că agorafobia era o parte din problema sa, întrucât simțea deprimarea în modul cel mai acut în zilele senine, când vederea îi era nelimitată –, însă în același timp știa că era ceva mai complicat decât simpla lui separare de nișa ambientală sigură și de jackurile senzoriale ale submersibilului. Moravecul era – fusese dintotdeauna – un căpitan de navă și știa din propria sa programare istorică, precum și din lecturile ulterioare, că nimic nu-i durea pe căpitani mai mult decât pierderea ambarcațiunii lor. Peste toate astea, el fusese însărcinat cu o misiune importantă – să-l aducă

pe Koros III la poalele dinspre ocean ale lui Olympus Mons – şi eşuase jalnic. Koros III era mort, ca şi Ri Po, care ar fi trebuit să rămână pe orbită pentru a recepţiona, interpreta şi retransmite importantele date culese de Koros.

Cui? Cum? Când? Mahnmut nu avea nici cel mai mic indiciu.

Vorbiră şi despre asta în săptămânile de voiaj liniştit. Era încă şi mai liniştit noaptea, deoarece OV intrau în hibernare imediat după apusul soarelui şi după ce asigurau feluca printr-o ancoră complexă – Mahnmut efectuase câteva sondări acustice şi determinase că fundul apei se afla la peste şase kilometri sub ei –, pentru ca să nu se mai clintească până ce lumina soarelui nu le atingea pielea verde, transparentă, în dimineaţa următoare. Părea evident că OV obţineau energie exclusiv de la soare, chiar şi de la razele ce străbăteau difuz prin ceţurile dimineţilor. În tot cazul, Mahnmut nu-i văzuse niciodată pe omuleţii verzi mâncând sau eliminând reziduuri digestive. I-ar fi putut întreba în privinţa aceasta, dar, deşi Orphu emisese ipoteza că un OV individual nu „murea" realmente în urma comunicării – că omuleţii erau mai degrabă o conştiinţă agregată decât un ansamblu de indivizi reali –, Mahnmut nu se încredea în ipoteza aceea îndeajuns pentru a-şi vârî mâna în pieptul altui omuleţ, pentru a prinde posibila lui inimă şi pentru a pune întrebări ce puteau fi amânate până altădată.

În același timp însă, nu avea rezerve în a-i pune întrebări lui Orphu.

– De ce ne-au trimis pe noi? întrebase în a zecea zi. Nu cunoaștem misiunea și nu suntem adecvați pentru a o îndeplini, chiar dacă am ști ce ar trebui să facem. A fost o nebunie să trimită aici un ignorant ca mine.

– Administratorii moraveci obișnuiesc să împartă sarcinile și să atribuie specialități, răspunsese Orphu. Tu erai cel mai bun pe care l-au putut găsi pentru a-l duce pe Koros cu submersibilul la vulcan. Eu am fost cel mai bun moravec pe care l-au putut găsi pentru a asigura întreținerea navei spațiale. Nu s-au gândit nici o clipă la posibilitatea ca noi doi să formăm echipa rămasă pentru a îndeplini sarcinile celorlalți doi.

– De ce nu? Trebuie să fi știut că misiunea era periculoasă.

Orphu uruise încetișor.

– Au crezut probabil că era o situație de tipul sau/sau – că vom muri toți, dacă se ajungea la cazul extrem cel mai rău.

– Aproape c-am murit, șoptise Mahnmut. Probabil c-o să și murim.

– Descrie-mi ziua, îi ceruse Orphu. Ceața s-a ridicat?

Zilele și peisajele și nopțile erau frumoase. Cunoștințele lui Mahnmut despre planetele cu atmosferă respirabilă proveneau exclusiv din băncile sale de date

despre Pământ, iar Marte terraformată reprezenta o abatere interesantă.

Cerul varia de la albastru-deschis strălucitor la amiază, la roşu-trandafiriu la apus, îndreptându-se uneori spre nuanţe de aur curat ce infuzau totul cu radianţă. Soarele în sine arăta mult mai mic decât cel văzut de pe Pământ în vechile videoînregistrări, totuşi era imens mai mare, mai luminos şi mai cald decât orice soare cunoscut de moravecii galileeni în ultimii două mii de ani-e. Briza era blândă şi mirosea a sare marină şi – uneori, şocant – a vegetaţie.

– Te-ai întrebat vreodată de ce ne-au dat simţul acesta? întrebase Orphu, când Mahnmut descrisese izul de vegetaţie pe care-l percepuse după ce pătrunseseră din Tethys în vastul estuar Valles Marineris.

– Care anume?

– Mirosul.

Moravecul europan trebui să se gândească. Dintotdeauna, considerase simţul mirosului ceva de la sine înţeles, deşi era inutil sub apă ori pe suprafaţa Europei şi aproape inutil în nişa ambientală din *Doamna Brună* – cu alte cuvinte, oriunde trăise.

– Pot simţi vaporii toxici în submersibil sau în cubiculumurile presurizate din Conamara Chaos, spusese în cele din urmă, ştiind că nu era un răspuns satisfăcător.

Pentru astfel de pericole, moravecii dispuneau de alarme încorporate mult mai bune.

Orphu huruise încetişor.

– Când ajungeam pe suprafața lui Io, aș fi putut mirosi sulful, dar cine ar dori așa ceva?

– Tu ai miros? întrebase Mahnmut. Pare oarecum lipsit de sens pentru un moravec de vid.

– Exact. Ca și faptul că petrec... petreceam... mare parte a timpului privind lucrurile în spectrul de lumină vizibilă pentru oameni și că procedam așa ori de câte ori era posibil.

Mahnmut se gândise și la revelația aceea. Era adevărat; el proceda similar, deși i-ar fi fost foarte simplu să vadă în domeniile infraroșu și ultraviolet ale spectrului. Mahnmut știa că vederea lui Orphu încorpora vizualizări ale frecvențelor radio și liniilor de câmp magnetic, ceva deloc comun oamenilor de stil-vechi, însă mult mai rațional pentru un moravec care lucra în câmpurile de radiații dure ale spațiului galilean. De ce atunci alegea ionianul mai frecvent lungimile de undă „vizibile" pentru oameni, care erau mai limitative?

– Cred că designerii noștri și toate generațiile de moraveci ce au urmat au dorit în secret să fie oameni, spusese ionianul, răspunzând întrebării nedeclarate a lui Mahnmut cu un huruit însoțitor de ironie sau amuzament. S-a dovedit a fi Efectul Pinocchio.

Mahnmut nu era de acord, totuși se simțea prea deprimat pentru a-l contrazice.

– Ce miroși acum? întrebă Orphu.

– Vegetație putredă, zise Mahnmut, când feluca pornise pe canalul cel mai sudic din estuarul vast. Miroase ca Tamisa lui Shakespeare la reflux.

În prima săptămână de navigare în amonte, pentru a nu înnebuni din cauza inactivității, Mahnmut dezasamblă și inspectă – pe cât putu mai bine – celelalte trei piese de încărcătură recuperată, a patra fiind Orphu.

Artefactul cel mai mic, un ovoid neted, nu cu mult mai mare decât trunchiul compact al lui Mahnmut, era Dispozitivul – cel mai important element din misiunea lui Koros III. Mahnmut și Orphu nu știau despre Dispozitiv decât că ganimedanul trebuia să-l ducă la Olympus Mons și, în prezența anumitor circumstanțe, pe care nu le destăinuise lui Mahnmut sau Orphu, să-l activeze.

Mahnmut testă Dispozitivul cu sonarul și desprinse o bucățică minusculă din învelișul lui reflectiv de transaliaje. Funcția sa nu-i fu relevată. Mașina, dacă era într-adevăr o mașină, era macromoleculară – în esență, o singură moleculă ajustată nanometric, cu un miez central fibros de energie enormă, restricționat doar de câmpurile interne ale moleculei. Unicul „dispozitiv-dispozitiv" pe care Mahnmut îl putu găsi asociat învelișului fu un inițiator de activare ce funcționa cu curent electric. Dacă în locul potrivit de pe înveliș se aplicau treizeci și doi de volți se... întâmpla ceva... cu macromolecula dinăuntru.

– Ar putea fi o bombă, speculă Mahnmut, pe când punea cu grijă la loc centimetrul pătrat de înveliș metalic.

– Ditamai bomba, murmură Orphu. Dacă macromolecula este în majoritate o găoace de ou cu rol

liant, ăsta-i un distrugător de planete. Gălbenușul s-ar revărsa peste noi.

Prefăcându-se că n-auzise gluma slabă, pentru a păstra prietenia lor și a nu fi nevoit să-l azvârle pe Orphu peste balustradă, Mahnmut se uită la pereții canionului prin care treceau – navigau la trei kilometri de înaltele faleze sudice care străjuiau în ziua aceea vasta mare interioară – și-și imagină că n-ar fi existat nimic din toată frumusețea aceea de stânci roșii, terasate și striate. Se gândi la mangrovele-periscop ce creșteau în ținuturile mlăștinoase din partea inferioară a estuarului marțian, la tufele pe care natura le tăiase precum un arhitect peisagist, vizibile pe înalții pereți stâncoși ai văii, chiar și la fragilul cer albastru cu unduieli de ciruși deasupra rocilor – și încercă să-și închipuie totul distrus de o explozie cuantică îndeajuns de uriașă pentru a sfârteca o planetă. Nu părea defel corect.

– Poți să-ți imaginezi că ar putea fi și altceva decât o bombă? îl întrebă pe Orphu.

– Nu așa, pe nepregătite, zise ionianul. Însă ceva care să conțină atâta energie cuantică de implozie controlată este mai presus de înțelegerea mea tehnologică. Ți-aș sugera să tratezi Dispozitivul cu gingășie, să pui niște perne sau altceva sub el, cu toate că dacă a supraviețuit atacului celor din carul de luptă și intrării în atmosferă care m-a prăjit pe mine și ți-a distrus nava, nu poate fi prea delicat. Dă-i un șut și treci mai departe. Care-i următoarea piesă de încărcătură?

Următoarea piesă de încărcătură era doar cu puțin mai mare decât Dispozitivul, dar mai lesne de priceput.

– Este un model de comunicator în rafale, spuse Mahnmut. În forma actuală, este pliat, totuși îmi dau seama că dacă-l activez se va deplia pe propriul lui trepied, va îndrepta o antenă mare spre cer și va emite o rafală serioasă de... ceva. Energie codificată în bandă îngustă, maser-k sau poate chiar gravitație modulată.

– De ce ar fi avut nevoie Koros de așa ceva? întrebă Orphu. Sateliții de comunicații sunt tot pe orbită și nava ar fi putut expedia orice soi de fascicul îngust sau semnal radio către spațiul galilean. Ce dracu', până și submarinul ar fi putut stabili contact cu casa noastră.

– Poate că nu avea scopul de a emite spre spațiul jupiterian, sugeră Mahnmut.

– Și atunci... încotro?

Mahnmut nu avea sugestii.

– Cum urma Koros să codifice mesajul? întrebă ionianul.

– Există mufe virtuale pentru jackuri, zise Mahnmut, după ce inspectă cu atenție mașinăria compactă de sub învelișul de nanocarbon. Am putea descărca tot ce am văzut și am învățat, apoi să încriptăm datele și să activăm comunicatorul. Doar dacă nu necesită un cod de activare sau așa ceva. Vrei să mă conectez și să verific?

– Nu. Nu încă.

– Atunci o să-l închid.

– Ce sursă de energie are comunicatorul? întrebă Orphu, înainte ca Mahnmut să-l fi putut închide.

Moravecul nu era familiarizat cu tehnologia, dar descrise containerul magnetic și schemele câmpului de forță.

– Oho-ho! făcu Orphu. Ăsta-i *felschenmass* cevkovian. Antimaterie artificială de tipul utilizat de Consorțiu pentru alimentarea primei sonde interstelare. Acolo există suficientă energie pentru a ne ține-n viață alte câteva secole terestre, dacă am găsi un mod prin care s-o accesăm.

Mahnmut își simțise inima organică oprindu-se pentru o clipită.

– Nu l-am fi putut utiliza pentru a înlocui reactorul de fuziune din *Doamna Brună?*

Orphu tăcu secunde bune.

– Nu, nu cred, zise el în cele din urmă. Prea multă energie eliberată prea rapid și prea greu de îmblânzit. Este posibil ca noi doi să-i putem accesa intermitent câmpul, însă nu cred c-am fi putut alimenta *Doamna Brună*, chiar dacă submersibilul ar fi putut să fie reparat. Iar tu spuneai că nu l-ai putea repara de unul singur, nu?

– Ar fi fost nevoie de docurile de gheață de la Conamara Chaos, rosti Mahnmut, simțind o stranie combinație de regret și ușurare la vestea că aceasta n-ar fi fost o soluție pentru sărmana *Doamnă*.

Oricât de mult l-ar fi deprimat moartea navei sale, îl deprima și mai mult ideea de a se întoarce și de a naviga cei peste două mii de kilometri până la ea.

Ultima piesă de cargo era cea mai mare, cea mai grea și cea mai dificil de înțeles de către Mahnmut.

Containerul era o ladă de bambus înaltă de un metru și jumătate și cu baza având latura de doi metri, învelită în transpolimer transparent. O cercetare succintă arătă că era plină cu sute de metri pătrați de polietilenă compozită stealth microsubțire, în care erau înglobate benzi de celule solare de înaltă performanță, douăzeci și patru de segmente conice de titan articulate, interconectate, parțial îmbucate, patru canistre presurizate conținând, așa cum indicau senzorii săi, heliu, un amestec oxigen-azot și metanol, opt propulsoare atmosferice prin impulsuri cu controlere conectate și douăsprezece cabluri de câte cincisprezece metri de fulerenă pliate, atașate de cele patru laturi ale lăzii de bambus.

– Renunț, spuse Mahnmut, după câteva minute în care se gândise, scotocise și reîmpăturise. Ce dracu' este?

– Un balon, explică Orphu.

Mahnmut își clătină capul moravec. În atmosfera lui Jupiter existau atât creaturi vii, cât și moraveci-baloane, altele, mai multe, înotau în supa lui Saturn, dar ce ar fi putut face Koros III cu un balon artificial pe Marte?

Orphu trimise răspunsul chiar în clipa în care Mahnmut îl auzi în propria sa minte.

– Misiunea lui Koros era de a ajunge pe piscul lui Olympus Mons, în locul perturbațiilor cuantice, și în felul acesta n-ar fi trebuit să escaladeze vulcanul. Care sunt dimensiunile acestui... balon?

Mahnmut îi spuse ionianului.

– Umflat cu heliu aici, la altitudine zero, nivelul mării marțiene, ar însemna un diametru de șaizeci de metri și înălțimea de treizeci și cinci de metri, ceea ce ar trebui să ridice cu ușurință nacela, pe tine, Dispozitivul și radioul până la limita spațiului cosmic... sau pe piscul lui Olympus, spuse Orphu.

– Nacela? repetă Mahnmut, străduindu-se să absoarbă conceptul.

– Lada în care a venit. În mod clar este vehiculul în care plănuia Koros să călătorească. Are o capotă de transpolimer – un fel de acoperiș presurizabil?

– Da.

– Asta este, atunci.

– Dar Olympus Mons are un escalator ce suie pe versantul lui sudic, rosti Mahnmut prostește.

– Koros și moravecii care au plănuit misiunea nu știau.

Mahnmut își luă privirea de la balon pentru un minut, ca să se gândească. Faleza sudică a lui Valles Marineris era doar o dungă roșie și subțire pe orizontul verde-albastru, pe măsură ce feluca avansa în canalele centrale ale râului estuar.

– Nacela este prea mică pentru a te transporta pe tine.

– Evident...

– Așa că voi construi una mai mare, îl întrerupse Mahnmut.

– Crezi realmente că vom sui pe piscul lui Olympus Mons? întrebă încetișor Orphu.

– Nu știu. Știu numai că vom mai avea de străbătut încă cel puțin două mii de kilometri până la vulcan, atunci când... dacă... vom ajunge la capătul vestic al lui Valles Marineris cu ambarcațiunea asta micuță. N-am absolut nici o idee în ce fel vom străbate învălmășeala din Noctis Labyrinthus și cum vom traversa Platoul Tharsis spre Olympus, totuși acest... balon... s-ar putea să funcționeze. Este posibil.

– Am putea începe chiar acum. Ar fi mai rapid decât această... cum i-ai spus?

– Felucă, spuse Mahnmut, ridicând ochii la sarturile și velele ce se conturau precis pe cerul trandafiriu-albastru.

Câțiva omuleți verzi treceau fără efort de la o parâmă la alta.

– Și nu, nu cred că ar trebui să-ncercăm balonul, decât atunci când vom fi nevoiți. Utilizează material cameleonic de tip stealth, chiar și pe nacelă, dar nu sunt atât de convins că n-ar putea fi urmărit de cei din carele de luptă zburătoare. Îl vom lansa când ajungem la Noctis Labyrinthus. Și așa va fi o călătorie aeriană lungă și destul de dificilă, fiindcă între noi și Olympus vor fi trei dintre cei mai înalți vulcani de pe Marte.

Orphu hurui aproape de subsonice.

– *Ocolul planetei în optzeci de zile*, da?

– Nu chiar ocol, precizează Mahnmut. Punând la socoteală și călătoria aceasta cu ambarcațiunea, va trebui să străbatem doar cu puțin mai mult de un sfert din circumferința lui Marte.

Mahnmut încercă să-și treacă timpul și să-și alunge indispoziția, citind sonetele lui Shakespeare din cartea materială pe care o salvase din *Doamna Brună*. Nu avu succes. Dacă în anii trecuți se pierduse în analize, dibuind structuri ascunse, conexiuni verbale și conținut dramatic, sonetele i se păreau acum triste. Triste și desul de obscene.

Moraveculuí nici că putea să-i pese mai puțin de ceea ce „Will", „poetul" din sonete, îi făcea „tânărului" sau ce aștepta să i se facă – Mahnmut nu avea nici penis, nici anus și nu ducea dorul unuia –, dar abundentele măguliri și flagrantele intimidări ale îngustului la minte, însă bogatului „tânăr", de către poetul mai vârstnic i se păreau oprimante, la limita perversității. Dădu iute paginile până la sonetele „Doamnei Brune", însă acestea erau chiar și mai cinice și perverse. Mahnmut era de acord cu analiza potrivit căreia interesul poetului față de această femeie era focalizat exact asupra promiscuității ei – femeia cu păr negru, ochi negri, sâni oacheși și sfârcuri întunecate era, dacă se putea avea încredere în poet, nu o prostituată, ci o târfă ordinară.

Mahnmut descărcase demult eseul lui Freud din 1910, *Un tip special de alegere de obiect făcut de bărbați*, în care vraciul din Epoca Pierdută prezentase cazuri de masculi umani ce puteau fi atâțați sexual numai de femei binecunoscute pentru promiscuitatea lor. Shakespeare nu ezitase în a descrie vaginul unei femei ca fiind *golful tuturor* și zeflemisise sarcastic – *dor viclean* – moravurile ușoare ale Doamnei Brune, iar Mahnmut petrecuse ani fericiți în căutarea de niveluri mai adânci și structuri dramatice înapoia acelor vulgarități, dar în ziua aceasta – cu soarele gata să coboare drept în jos în uriașa mare interioară și falezele strălucind roșu-trandafiriu spre nord – vedea sonetele doar ca pe niște rufe murdare, confesiunile intime ale unui poet grobian.

– Îți citești sonetele? întrebă Orphu.

Mahnmut închise cartea.

– Cum ți-ai dat seama? Ai devenit telepat, acum, după ce ți-ai pierdut ochii?

– Nu încă, hurui ionianul.

Uriașa lui formă de crab era legată de punte la zece metri de locul unde Mahnmut stătea lângă provă.

– Atâta doar că unele dintre tăcerile tale sunt mai literare decât altele.

Mahnmut se ridică și se întoarse către apusul de soare. Omulețiii verzi strângeau parâmele și derulau lanțul ancorei, pregătind ambarcațiunea pentru somnul lor.

– De ce i-ar fi programat pe unii dintre noi să aibă o predispoziție pentru cărțile oamenilor? Cu ce ar fi

utilă trăsătura aceasta unui moravec, acum, când este posibil ca întreaga rasă umană să se fi sfârșit?

– M-am întrebat eu însumi. Koros III și Ri Po nu erau afectați de slăbiciunea noastră, dar tu trebuie să fi cunoscut și alți obsedați de literatura oamenilor.

– Vechiul meu partener, Urtzweil, citea și recitea traducerea în engleză a *Bibliei* realizată pe timpul regelui Iacob. A studiat-o vreme de decenii.

– Da. Ca eu și Proust al meu.

Fredonă niște măsuri din *Eu și umbra mea:*

– Mahnmut, știi ce au în comun toate aceste opere de care suntem noi atrași?

Cel întrebat se gândi câteva clipe.

– Nu, răspunse în cele din urmă.

– Sunt inepuizabile.

– Inepuizabile?

– Este imposibil să fie înțelese în mod complet. Dacă noi am fi fost oameni, piesele și romanele acestea ar fi fost aidoma unor locuințe în care descoperi întruna încăperi noi, scări ascunse, mansarde necunoscute... genul acesta de lucruri.

– Mda, făcu Mahnmut, fără să fie convins de metaforă.

– Azi nu pari încântat de Bard, observă Orphu.

– Cred că inepuizabilitatea lui m-a epuizat, recunoscu Mahnmut.

– Ce se întâmplă pe punte? Multă activitate?

Mahnmut întoarse spatele apusului. Trei sferturi din echipajul de OV alerga silențios, legând, fixând,

coborând ancora și asigurând-o. Mai rămăseseră numai trei-patru minute de lumină solară utilizabilă, înainte ca omuleții să intre în hibernare – să se așeze, să se ghemuiască și să se „decupleze" pentru noapte.

– Ai simțit vibrațiile din punte? își întrebă Mahnmut prietenul.

Cu excepția mirosului, era ultimul simț care-i rămăsese ionianului.

– Nu, am știut pur și simplu că era acel moment al zilei. De ce nu-i ajuți?

– Pardon?

– Să-i ajuți, repetă Orphu. Ești un matelot apt de muncă și cel puțin deosebești o saulă de o sulă. Dă-le o mână de ajutor... sau cel mai apropiat echivalent moravec al tău.

– I-aș încurca.

Mahnmut privi acțiunile iuți și precizia perfectă a omuleților verzi. Se deplasau pe parâme și se cocoțau pe catarge precum maimuțele pe care le văzuse în videouri.

– Noi n-avem telepatie, adăugă el, dar sunt aproape sigur că ei o au. N-au nevoie de ajutorul meu.

– Prostii. Fă-te util. Eu mă întorc la lectura despre *monsieur* Swann și infidela lui prietenă.

Moravecul șovăi o secundă, dar apoi își strecură neprețuitul volum de sonete în raniță, merse pe mijlocul punții și se alătură la fixarea velei latine ce fusese deja coborâtă. La început, OV se opriră din activitatea lor sincronizată și rămaseră privindu-l – ochii ca niște nasturi negri de antracit se holbau de pe fețele

verzi și lipsite de trăsături –, însă după aceea îi făcură loc și Mahnmut, privind soarele care apunea și respirând aerul marțian curat, se apucă hotărât de treabă.

În următoarele săptămâni, dispoziția lui Mahnmut se schimbă din deprimare, în satisfacție, iar apoi în ceva similar cu echivalentul bucuriei moravece. Muncea în fiecare zi cu OV, conversând cu Orphu chiar în timp ce cârpea vele, matisa parâme, spăla punțile, ridica ancora și făcea de cart la timonă. Feluca înainta cam cu patruzeci de kilometri pe zi, ceva ce părea foarte puțin, până ținei seama de faptul că avansau în amonte, navigau cu vânturi neregulate, vâsleau în mare parte a timpului și se opreau complet peste noapte. Deoarece Valles Marineris era lungă de patru mii de kilometri – aproape pe cât de lată fusese națiunea Statele Unite din Epoca Pierdută –, Mahnmut se resemnase că o vor străbate în aproximativ o sută de zile marțiene. Dincolo de țărmul vestic al mării interioare, își reamintea el în mod frecvent și Orphu îi reamintea când uita, se întindeau peste o mie opt sute de kilometri ai Platoului Tharsis.

Mahnmut nu se grăbea. Plăcerile ambarcațiunii – nu avea nici un nume, din câte putuse înțelege moravecul, și nu intenționa să ucidă vreun omuleț pentru a întreba – erau simple și reale, peisajul copleșitor, soarele cald ziua și văzduhul delicios de răcoros în timpul nopții, iar graba disperată a misiunii lor pălea sub ciclul liniștitor al rutinei.

Spre sfârșitul celei de-a șasea săptămâni petrecute pe apă, Mahnmut lucra la catargul prova al felucii, când un car de luptă apăru la nici un kilometru drept în fața lor, zburând jos – la maximum treizeci de metri deasupra pânzelor ambarcațiunii –, astfel că moravecul nu mai avu vreme să se ascundă. Era singur la intersecția celor două segmente ale catargului – velele unei feluci sunt triunghiulare, iar cele două catarge sunt segmentate, cu secțiunea superioară înclinată aerodinamic către înapoi – și nici un omuleț verde nu se găsea pe greement. Mahnmut era complet expus privirii oricui ar fi fost în carul de luptă.

Vehiculul zburător trecu peste el cu câteva sute de kilometri pe oră și atât de jos, încât Mahnmut putu să vadă că cei doi cai care-l trăgeau erau holograme. Unicul ocupant era un bărbat înalt, într-o tunică arămie, care ținea hățurile virtuale. Avea pielea aurie, era chipeș și cu aspect puternic, iar părul lung și blond îi flutura în urmă. Nu se sinchisi să privească în jos.

Moravecul profită de oportunitate pentru a studia vehiculul și pe ocupantul său cu toate filtrele vizuale, frecvențele și lungimile de undă de care dispunea, expediind datele lui Orphu pe fascicul îngust, în eventualitatea în care zeul din car îl zărise și decisese să-l fulgere pe Mahnmut de pe catarg printr-un gest al mâinii. Caii, hățurile și roțile erau holograme, însă carul era perfect real – construit din titan și aur. Mahnmut nu putu detecta siaje de rachete, pulsații ionice sau jet, însă carul emitea energie pe tot spectrul

electromagnetic – îndeajuns pentru a îneca discuția radio dintre moraveci, dacă n-ar fi fost pe fascicul îngust. Încă mai amenințător, mașina zburătoare lăsa în spate filamente cvadri-dimensionale de flux cuantic. O parte din profilul energetic al vehiculului era capturat într-un câmp de forță pe care Mahnmut îl putu distinge clar în infraroșu – un scut energetic amplasat în fața aparatului de zbor pentru a-l proteja de curentul propriei sale goane prin văzduh și o bulă defensivă mai mare, care-l înconjura complet. Mahnmut fu fericit că nu aruncase o piatră spre car, ori că nu trăsese în el – dacă ar fi avut o piatră sau o armă energetică, pe care nu le avea. Acel câmp de forță, calculă Orphu, ar fi ferit pilotul de orice, cu excepția unei explozii nucleare de forță redusă.

– Ce-l face să zboare? întrebă ionianul, pe când carul se îndepărta către est. Marte nu are un câmp magnetic destul de puternic pentru a propulsa vreun aparat de zbor electromagnetic.

– Cred că fluxul cuantic, răspunse Mahnmut, din locul unde era cocoțat pe catarg.

Era o zi vântoasă și feluca se legăna într-o parte și cealaltă, pe măsură ce descria volte, iar valurile înspumate o izbeau dinspre sud.

Orphu emise un sunet nepoliticos.

– Distorsiunea cuantică direcționată poate dezintegra continuumul spațio-temporal – alături de ființe și planete –, totuși, nu văd cum ar putea mișca un aparat prin aer.

Mahnmut strânse din umeri, în ciuda faptului că prietenul său, invizibil sub prelata fixată de mijlocul punții, nu-l putea zări.

– Ei bine, nu avea elice. O să-ți descarc datele, dar mie mi s-a părut că făcea surfing pe o creastă de distorsiune cuantică.

– Straniu, zise Orphu. Totuși, nici chiar o mie de asemenea mașini zburătoare nu ar putea să explice abundența de distorsiuni cuantice pe care Ri Po le-a înregistrat pe Olympus Mons.

– Nu, aprobă Mahnmut. Cel puțin acest... zeu... nu ne-a văzut.

În conversație urmă o pauză și Mahnmut ascultă loviturile provei felucii în valuri și plesnetele straiurilor velei latine, când pânzele mari se umflară iarăși de vânt. În locul unde se afla moravecul se auzea zumzet slab de vânt prin greement și lui îi plăcea sunetul. Îi plăceau de asemenea ruliul și tangajul deloc line ale ambarcațiunii, pe care le compensa cu ușurință, ținându-se cu o mână de catarg și cu cealaltă mână de o parâmă întinsă. De acum înaintaseră mult în cea mai largă secțiune a văii de rift inundate, o regiune numită Melas Chasma, cu uriașa mare secundară Candor Chasma deschizându-se către nord, cu fundul la mai mult de opt kilometri sub ei, dar și cu stânci ce aparțineau unor insule uriașe – unele lungi de sute de kilometri și late de treizeci-patruzeci de kilometri –, vizibile pe orizontul sudic.

– Poate că te-a văzut și s-a mulțumit să anunțe Olympus pentru întăriri, sugeră Orphu.

Mahnmut emise echivalentul static radio al unui suspin.

– Mereu optimist...

– Realist, îl corectă Orphu, însă tonul următoarelor sale cuvinte fu serios. Înțelegi că nu peste multă vreme va trebui să vorbești din nou cu omuleții verzi. Avem prea multe întrebări care necesită răspunsuri.

– Știu, încuviință Mahnmut.

Gândul respectiv îl îngrețoșa vag, într-un fel în care nu reușeau niciodată tangajul și ruliul felucii.

– Poate că ar trebui să umflăm și să lansăm balonul mai curând, decât mai târziu, propuse Orphu.

Moravecul petrecuse câteva zile înjghebând o nacelă mare din bambusul primei și din scânduri împrumutate dintr-un perete despărțitor mai puțin important al felucii. Omuleții nu păruseră deranjați de faptul că le luase scândurile.

– Tot nu cred că ar trebui să-l lansăm deocamdată. Nu avem nici măcar certitudinea vânturilor prevalente în luna aceasta, iar propulsoarele cu impulsuri nu ne vor oferi cine știe ce posibilități de dirijare, după ce balonul se ridică în zona curenților atmosferici marțieni. Ar fi mai bine să ne apropiem cât mai mult de Olympus, înainte de a risca balonul.

– De acord, spuse Orphu după o tăcere, dar este timpul să vorbim încă o dată cu OV. Eu am o teorie,

că ei nu utilizează telepatie – nici când comunică cu tine, nici când transmit informații între ei.

– Nu?

Mahnmut privi în jos, la o duzină de omuleți care ieșiră din puntea vâslașilor și începură să lucreze eficient la greementul prova.

– Nu-mi imaginez ce altceva ar putea să fie. În tot cazul, nu au guri sau urechi și nu transmit date pe nici o frecvență radio, fascicul îngust, maser sau lumină.

– Cred că informațiile sunt în particulele din corpurile lor. Nanopachete de informații codificate. De aceea ei insistă să-ți folosești mâna pentru a apuca organul acela intern, este un fel de centrală telegrafică, iar mâna ta este organică spre deosebire de, să zicem, manipulatoarele tale generale. Prin osmoză, mașini moleculare vii pot să intre în fluxul tău sangvin și să ajungă la creierul tău organic, unde aceiași nanobytes ajută la traducere.

– Și atunci cum comunică între ei? se încruntă Mahnmut nesigur.

Lui îi plăcuse teoria telepatiei.

– În același mod. Prin atingere. Epidermele lor sunt semipermeabile și probabil că datele circulă înainte și înapoi la fiecare atingere întâmplătoare.

– Nu știu... Mai ții minte că echipajul acesta părea să știe totul despre noi, când a sosit feluca? Spre ce destinație ne îndreptam? Am avut senzația că prezența noastră fusese difuzată telepatic în toată rețeaua psihică a omuleților verzi.

– Da, aprobă Orphu, așa mi se păruse și mie, dar pe lângă faptul că nici știința umană, nici cea moravecă n-a stabilit vreodată măcar un cadru de lucru teoretic pentru telepatie, briciul lui Occam ar dicta că echipajul felucii a aflat despre noi prin simplul contact fizic cu OV din locul unde ne aflam noi... sau de la alții care fuseseră acolo.

– Nanopachete de date în fluxul sangvin, zici? repetă Mahnmut, îngăduind scepticismului să i se audă în ton. Însă unul dintre ei tot va trebui să moară, dacă voi pune mai multe întrebări.

– Regretabil, spuse ionianul, fără să-i mai repete argumentul anterior potrivit căruia individul OV nu avea probabil o personalitate mai autonomă decât celulele epidermei omenești.

Câțiva omuleți suiau acum pe catargul prova, lângă Mahnmut, legând parâme și lunecând pe vela latină cu ușurința unor acrobați. Încuviințau amabil din capetele verzi, de câte ori treceau pe lângă el, în sus ori în jos.

– Cred c-o să mai aștept înainte de a-i întreba, zise moravecul. În momentul ăsta, la orizontul sudic este un nor maroniu-roșcat imens și vor avea nevoie de toate perechile de mâini disponibile ca să pregătească ambarcațiunea pentru furtuna care se apropie.

„După *Hyperion*, Simmons revine în mod spectaculos la genul space opera la scară cosmică, într-un roman deosebit de elegant. O scriitură desăvârşită, plină de referinţe literare, cu decoruri grandioase şi personaje fascinante, o carte care-i reprezintă excelent măiestria."

Publishers Weekly

„O adevărată capodoperă de ficţiune speculativă."

Analog Science Fiction Magazine

„Povestea Războiului Troian, scrisă în secolul XX. Roboţii lui Simmons studiază Shakespeare şi Proust, iar urmaşii pământenilor ce-şi caută originea se trezesc prinşi în recrearea ucigaşă a *Furtunii* shakespeariene."

JEREMY PUGH

ISBN 978-973-143-251-9

colecţia nautilus science fiction

21 radio

www.nemira.ro

Ilustraţia copertei © AgeloStockNorthfoto